Stadsfullm.
i
Västerås
Protokoll
och
Handlingar
1932

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1932.

REGISTER.

PROTOKOLL

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 januari 1932.

Närvarande: Vice Ordföranden Herr Överingeniören O. Hellman samt Herrar Direktören A. Sundström, Byggmästaren Edv. Carlsson, Direktören E. Falk, Redaktören A. Pers, Köpmannen Carl Hedberg, Expeditören C. G. Pettersson, Arbetsförmedlingsföreståndaren Karl Johansson, Rektorn Hj. Thyresson, Sjukbesökaren E. Keijser, Förste Provinsialläkaren G. Fjellander, Metallarbetaren O. Håvberg, Sjukvårdaren J. O. Wass, Bokförlagsföreståndaren R. Hult, Byggmästaren F. Eklund, Studieledaren G. Sund, Tubdragaren K. Engdahl, Stuveriförmannen Carl Hellström, Stationskarlen C. F. Melin, Överingeniören R. Liljeblad, Järnarbetaren Josef Widén, Vaktmästaren Einar Gelin, Kaptenen G. Robsahm, Plåtslagaren C. F. Larsson, Fru Ida Olsson, Herrar Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, Posttjänstemannen E. L. Östlund, Byggnadsarbetaren J. E. Willebrand, Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist, Brandmannen Ernst Johansson, Baningeniören Carl Henning, Verkmästaren Gust. Karlsson, Metallarbetaren Gunnar Pettersson, Gårdsägaren E. Billert, Plåtarbetaren Ivar Andersson, Kontoristen C. G. R. Sjöberg, Redaktionssekreteraren Henry Karlsson, Byggnadssnickaren David Johansson, Muraren Mats Hellblom, Civilingeniören John A. Lundgren, Förrådsförvaltaren John Beckman, Förste Postiljonen J. E. Wirén, Fru Ebba Berg, Herrar Köpmannen Edvin Johansson och Handelsträdgårdsmästaren Elow Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Folkskolläraren G. Leontein och Lokomotivföraren Oskar Dahrné.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 1.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Gelin och Widén att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att justeringen jämte protokollets offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset tisdagen den 2 nästkommande februari kl. 12 middagen.

§ 2.

Ang. val av stadsfullmäktigeledamot.

Föredrogs till Stadsfullmäktige överlämnat utdrag av protokoll inför Magistraten den 15 nästlidne december, utvisande att vid nämnda dag hållen röstsammanräkning för utseende av ny ledamot av Stadsfullmäktige efter Domprosten Fredr. Fåhræus, vilken lämnade sitt stadsfullmäktigeuppdrag med utgången av år 1931, till stadsfullmäktig för tiden till och med 1934 års utgång utsetts Handelsträdgårdsmästaren Elow Eriksson.

Herr ordföranden hälsade den nyvalde ledamoten, vilken under en tidigare period tillhört Stadsfullmäktige, välkommen till förnyat deltagande i Stadsfullmäktiges arbete.

§ 3.

Ang. arvode för vissa undersökningar åt nykterhetsnämndens tillsyningsman.

Sedan Stadsfullmäktige vid behandlingen av stadens budget för innevarande år den 22 december 1931 beslutat bordlägga en av Nykterhetsnämnden gjord, men av Drätselkammaren avstyrkt framställning om ett särskilt anslag av 200 kronor att utgå såsom arvode åt nämndens tillsyningsman för de utredningar, som han efter uppdrag av Nykterhetsnämnden verkställde i körkortsfrågor (Se vidare Stadsfullmäktiges handlingar 1931 N:o 89 sid 577 och 598) så företogs nu detta ärende till förnyad behandling.

Under överläggningen i detta ärende yrkade Herrar Sundström och Hult bifall till Drätselkammarens förslag, varjämte Herr Hult, med instämmande av Herr Wass, yrkade, att Stadsfullmäktige måtte hos Magistraten anhålla om utredning rörande de av Nykterhetsnämnden ifrågasatta undersökningarna och på vad sätt de lämpligen skulle kunna utföras.

Vid efter diskussionens slut framställda propositioner å de sålunda gjorda yrkandena beslöto Stadsfullmäktige dels genom begärd och anställd omröstning med 25 ja emot 18 nej, avgivna för Nykterhetsnämndens förslag, i enlighet med Drätselkammarens förslag för närvarande avslå anslagsframställningen, dels ock utan omröstning hos Magistraten anhålla om den föreslagna utredningen.

§ 4.

Ang. omreglering av löne- och pensionsförmånerna för stadsfogdebefattningen

Företogs det vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 24 september 1931 uppskjutna ärendet angående omreglering av löne- och pensionsförmånerna för stadsfogdebefattningen (Stadsfullmäktiges handlingar 1931 N:o 63).

I detta ärende hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9

september 1931 på anförda grunder föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte för sin del antaga följande löne- och pensionsbestämmelser för stadsfogdetjänsten i Västerås att träda i tillämpning i och med att ny ordinarie innehavare tillträdde tjänsten:

1:o) Stadsfogdebefattningen upptages i den för stadens befattningshavare den 16 december 1929 av Stadsfullmäktige antagna lönestaten och hänföres till dess 41:sta lönegrupp med en begynnelselön av 6,540 kronor jämte 3 ålderstillägg à 348 kronor efter resp. 3, 6 och 9 års tjänstgöring och en slutlön av 7,584 kronor. Lönestatens allmänna villkor och bestämmelser bliva sålunda för befattningen gällande.

2:o) Av sportlerna i tjänsten skall tjänsteinnehavaren till stadskassan inleverera intill ett belopp av för år räknat 3,540 kronor, som betalas för varje avlöningsperiod med den del av nämnda belopp, som för tid räknat svarar emot avlöningsperioden. Till den del sportlerna överstiga nämnda belopp 3,540 kronor för år, må de av tjänsteinnehavaren behållas. Tjänsteinnehavaren skall själv avlöna det eller de skrivbiträden, som han för tjänstegöromålens fullgörande kan finna nödigt anlita.

3:o) Staden tillhandahåller nödig tjänstelokal med inredning.

4:o) Befattningen intages i stadens allmänna av Stadsfullmäktige den 16 december 1929 antagna pensionsstat och bestämmes värdet av de sportler, som behållas av befattningshavaren till 2,500 kronor.

Under överläggningen härom yrkade dels Herr Sundström bifall till Lönenämndens förslag, dels ock Herr Keijser, med instämmande av Herr Eklund, bifall till samma förslag med följande ändringar i punkt 2:o)

— — — ”intill ett belopp av för år räknat 6,800 kronor, som betalas för varje avlöningsperiod med den del av nämnda belopp, som för tid räknat svarar emot avlöningsperioden. Till den del sportlerna överstiga nämnda belopp, 6,800 kronor för år, må de av tjänsteinnehavaren behållas. Staden avlönar ett skrivbiträde. Övriga för tjänstegöromålens fullgörande behövliga biträden avlönas av tjänsteinnehavaren”, samt hemställde, att frågan i anledning av detta nya förslags uppkomst måtte återremitteras till lönenämnden för förnyat yttrande.

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning återremittera ärendet till Lönenämnden.

§ 5.

Ang. nedsättning i w.-c.-avgiften eller avsättning

Sedan Stadsfullmäktige den 22 december 1930 till Vatten- och Gasverksstyrelsenstyrelsen samt Drätselkammaren för ytterligare beredning återremitterat väckt fråga om nedsättning av nu utgående w. c..avgift samt om avsätt-

av en del av inkomsterna från denna avgift till ett reningsverk.

ning till ett framtida reningsverk av en del av den av ifrågavarande avgift inflytande inkomsten, hade nu de infordrade yttrandena till Stadsfullmäktige inkommit. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 1.)

Vatten- och Gasverksstyrelsen hade i avgivet utlåtande den 10 december 1931 på grund av verkställd utredning hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, dels att nuvarande avgift för vattenklosett, 25 kronor pr år, skulle bibehållas oförändrad, dels ock att av inflytande avgifter för vattenklosetter år 1932 skulle avsättas ett belopp av 25,000 kronor till en byggnadsfond för anläggande av ett reningsverk.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 14 innevarande januari på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att den årliga avgiften för vattenklosett från och med innevarande år skulle utgå med ett från 25 till 15 kronor nedsatt belopp samt vidare föreslagit, att den därav föranledda inkomstminskningen för avloppsledningarne, beräknad till 32,890 kronor i 1932 års budget utjämnades genom motsvarande anslag av förslagsanslaget.

Härjämte hade Drätselkammaren meddelat, att dess ledamöter Herrar Karl Johansson och Keijser jämte drätseldirektören reserverat sig emot Drätselkammarens beslut och förordat bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag.

Under överläggningen härom yrkade dels Herrar Sundström, Robsahm, Edvin Johansson och Elow Eriksson, Pers och C. W. Karlsson bifall till Drätselkammarens förslag, dels ock Herrar Henning, Hult, Keijser, Widén, Liljeblad, Karl Johansson och Hedberg bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag.

Vid framställd proposition å dessa yrkanden beslöto Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 35 ja emot 10 nej, avgivna för bifall till Drätselkammarens förslag till alla delar bifalla det av Vatten- och Gasverksstyrelsen i ärendet framställda förslaget.

§ 6.

Ang. omorganisation av kronouppbördskassörs- och 3:dje rådmanstjänsterna samt löne- och pensionsreglering för befattningarna

Efter det Stadsfullmäktige den 27 augusti 1931 uppdragit åt Lönenämnden och Drätselkammaren att avgiva yttrande och förslag i anledning av en framställning från Magistraten angående bestämmande av nya löne- och pensionsförmåner beträffande kronouppbördskassörtjänsten i staden, hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 september 1931 på anförda grunder föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte för sin del godkänna följande omorganisation samt löne- och pensionsreglering beträffande 3:dje rådmans- och kronouppbördskassörstjänsterna.

1:o) Den nuvarande kronouppbördskassörsbefattningen upphör som självständig sådan.

2:o) De arbetsuppgifter — huvudsakligen avseende debitering och uppbörd av kronoutskylder m. m. samt mantalsskrivning — vilka nu tillhöra kronouppbördskassörstjänsten, överflyttas till 3:dje rådmanstjänsten, för vilket ändamål erforderlig förändring i arbetsordningen för Rådhusrätten och Magistraten genomföres. Det förutsättes, att de åligganden, som nu äro förbundna med kronouppbördskassörstjänsten, däribland registrering av mantalslängden och uppbörd av grundavgifterna för pensionsförsäkringen fortfarande skola anses tillhöra kronouppbördskassörsgöromålen och sålunda överföras till 3:dje rådmannens åligganden.

3:o) I och med omorganisationens genomförande inträda följande förändrade avlöningsförmåner för 3:dje rådmannen:

a) Tredje rådmansbefattningen uppflyttas från 46:te till 48:de lönegruppen i gällande lönestat. Den nuvarande tjänsteinnehavaren bibehålles i den lönegrad, den fjärde, som han nu innehar.

b) Befattningshavaren äger såsom hittills behålla alla de sportler, som härflyta av egentliga magistrat- och rådhusrättsgöromål, mot det att han själv svarar för all kostnad för skrivbiträde å denna del av tjänsten.

c) Beträffande sportler, härflytande av kronouppbördskassörsgöromålen, skall befattningshavaren av vad som årligen inkommer för debitering och uppbörd av landstingsskatt och i debetsedellösen tillsammantaget till stadskassan inom 8 dagar, efter redovisning från landskontoret utöver återbäring av från stadskassan erhållna sportelförskott inleverera vad som för året överstiger 4,200 kronor. Skulle något år summan av ifrågavarande sportler understiga sagda belopp 4.200 kronor erhåller befattningshavaren gottgörelse från stadskassan för vad som häri fattas. Övriga sportler av kronouppbördskassörsgöromålen behållas av befattningshavaren. Å ovannämnda sportelbelopp av 4,200 kronor pr år må stadskassan utgiva månatligt förskott i samband med den fasta lönens utgivande.

d) Stadskassan svarar för de kostnader för skrivbiträden, som äro förbundna med kronouppbördskassörsgöromålen. Utöver avlöning till på ordinarie stadens stat anställda biträden för kronouppbördskontoret, lämna Stadsfullmäktige sålunda årligen anslag för ändamålet i den omfattning, Stadsfullmäktige pröva erforderligt för göromålens behöriga fullgörande.

4:o) För beräkning av pensionsunderlaget för tredje rådmannen efter omorganisationen upptages i pensionsstaten såsom i pensionshänseende beräknade sportler ett belopp, lika med de övriga rådmännens, av 3,000 kronor.

Vidare hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 10 september 1931 förordat bifall till det av Lönenämnden sålunda framställda förslaget samt meddelat, att vid ärendets behandling i Drätselkammaren dess ledamot Herr Keijser anmält reservation emot Drätselkammarens beslut.

Därjämte hade Magistraten, som beretts tillfälle taga del av de sålunda avgivna yttrandena, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 september 1931 förordat bifall till Lönenämndens förslag och i samband därmed hemställt, att Stadsfullmäktige måtte antaga följande förslag till ändring av 6 § i arbetsordningen för Rådhusrätten och Magistraten i Västerås.

"§ 6.

— —

Tredje rådmannen åligger:

att vara — — — — — — — — — — — överexekutor;

att omedelbart — — — — — — — — — — — sina åligganden, samt

att fullgöra de med kronouppbördskassörstjänsten förenade åligganden."

Härvid hade Magistraten meddelat, att reservation emot Magistratens beslut avgivits av Rådmannen Åsberg.

Stadsfullmäktige hade vid föredragning av ovanberörda handlingar (Stadsfullmäktiges handlingar 1931 N:o 64) den 24 september 1931 återremitterat ärendet till Lönenämnden.

I förnyat utlåtande den 11 innevarande januari hade Lönenämnden vidhållit sitt förut avgivna förslag, samt alternativt och under förutsättning att Stadsfullmäktige skulle anse, att befattningen som kronouppbördskassör i fortsättningen skulle bibehållas såsom särskild tjänst, föreslagit, att befattningen skulle inplaceras i 43:dje lönegruppen av gällande lönestat med skyldighet för innehavaren av befattningen att till stadskassan redovisa sportler för debitering och uppbörd av landstingsskatt och för debetsedellösen, varjämte nämnden förmält, att dess ledamot Herr Karl Johansson så till vida varit av skiljaktig mening, att han ansett befattningen bör vara självständig och inplaceras i 41:sta lönegruppen av stadens lönestat med den sportelredovisningsskyldighet, som nyss angivits.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle taga del av Lönenämndens förnyade yttrande, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande januari förordat bifall till nämndens ursprungliga förslag samt anmält, att reservation

häremot avgivits av Drätselkammarens ledamöter Herrar Karl Johansson och Keijser i det att de för sin del uttalat sig för förslaget, att kronouppbördskassörsbefattningen skulle bibehållas såsom särskild tjänst och inplaceras i 41:sta lönegruppen i gällande lönestat med skyldighet för innehavaren av befattningen att till stadskassan avstå sportler, bestående uti provision å debitering och uppbörd av landstingsmedel och debetsedellösen.

Magistraten, som ävenledes beretts tillfälle avgiva förnyat yttrande i ärendet hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande januari förklarat sig alltjämt böra förorda bifall till förslaget om sammanslagning av kronouppbördskassörs- och tredje rådmansbefattningarne, men hemställt, att för den händelse befattningen som kronouppbördskassör komme att bibehållas som självständig tjänst, avlöningen för denna befattning icke måtte sättas lägre än den i 43:dje lönegruppen upptagna lönen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 2) uppstod en längre överläggning, därunder yrkades dels av Herrar Sundström och Falk bifall till Lönenämndens ursprungliga förslag, dels ock av Herrar Keijser, Hult och Karl Johansson bifall till den av Herrar Johansson och Keijser inom Drätselkammaren avgivna reservationen. Herr Engdahl talade för, att kronouppbördskassörsbefattningen borde bibehållas som särskild tjänst. Herr borgmästaren yttrade sig under överläggningen. Slutligen yrkade Herr Karl Johansson, därtill föranledd av en erinran från Herr borgmästarens sida att Stadsfullmäktige, även för det fall att beslut fattades om tjänstens bibehållande som självständig sådan, måtte antaga punkt 3:o) d i Lönenämndens ursprungliga förslag rörande stadens skyldigheter beträffande avlöning av biträden å kronouppbördskontoret.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å i ärendet föreliggande förslag beslöto Stadsfullmäktige först genom begärd och anställd omröstning med 27 ja emot 15 nej, avgivna för lönenämndens ursprungliga förslag, att kronouppbördskassörstjänsten skulle bibehållas som självständig befattning.

Härefter beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med Herrar Karl Johanssons och Keijsers reservation, att befattningen skulle avlönas enligt 41:sta lönegruppen i gällande lönestat och innehavaren vara skyldig till stadskassan avstå de sportler, som utgjordes av provision å debitering och uppbörd av landstingsmedel samt å debetsedellösen, varjämte enligt Herr Johanssons tilläggsyrkande beslöts, att stadskassan skulle svara för de kostnader för skrivbiträden, som vore förbundna med kronouppbördskassörsgöromålen, i följd varav Stadsfullmäktige skulle hava att, utöver avlöningen till på ordinarie sta-

dens stat anställa biträden på kronouppbördskontoret, årligen lämna anslag för ändamålet i den omfattning, Stadsfullmäktige prövade erforderligt för göromålens behöriga fullgörande.

§ 7.

Ang. anläggning av ledningar i Frejagatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande januari hade Vatten- och Gasverksstyrelsen på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige måtte fatta beslut om ledningars framdragande i Frejagatan mellan fastigheterna Freja 35 b och Freja 32 samt för detta ändamål bevilja 5,000 kronor av uttaxerade medel och 7,600 kronor ur de tekniska verkens amorteringsfond.

I avgivet utlåtande över berörda framställning hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande januari för sin del föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte för det av Vatten- och Gasverksstyrelsen ifrågasatta ledningsarbetet anvisa 12,600 kronor att till hela beloppet utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 3.)

Under överläggningen härom yrkade dels Herrar Sundström och Keijser bifall till Drätselkammarens förslag, dels ock Herrar Henning och Karl Johansson bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag.

Vid framställning av proposition å dessa yrkanden beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den gjorda framställningen på sätt Drätselkammaren föreslagit.

§ 8.

Ang. omorganisation av poliskårens arbetssätt.

Sedan Stadsfullmäktige vid behandling av stadens budget för innevarande år den 22 december 1931 på förslag av Drätselkammaren beslutat låta anstå med frågan om beviljande av vissa Polisnämnden begärda anslag för omorganisation av polisens arbetsuppgifter och arbetssätt i avbidan på, att Drätselkammaren efter närmare granskning av förslaget avgivit särskilt utlåtande i frågan, hade Drätselkammaren nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 4) på anförda skäl föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för möjliggörande av den ifrågasatta omorganisationen anvisa ett förslagsanslag å 5,660 kronor, varav 660 kronor för inköp av regnkragar, 3,000 kronor till vikariatersättning under semester för polispersonalen och förslagsvis 2,000 kronor för anordnande av alarmsystem till vissa polismäns bostäder, att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning härav godkände Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 9.

Ang. mottagande av en donation efter f. folkskolläraren P. W. Werkelin.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 5) hade Drätselkammaren förmält, att avlidne f. Folkskolläraren P. W. Werkelin i efterlämnat testamente, varav avskrift bifogats, förklarat, att vardera av Västerås Arbetsstuga och Västerås Skollovskolonier av hans kvarlåtenskap skulle erhålla 5,000 kronor att såsom donationer förvaltas av Drätselkammaren i Västerås, samt att sedan boutredningen slutförts, Drätselkammaren, som bevakat dessa testamentstagares rätt, efter frånräkning av kostnader och arvskatt emottagit tillhopa 9,589 kronor 61 öre, samt vidare hemställt, att Stadsfullmäktige ville godkänna Drätselkammarens åtgärd att till förvaltning enligt testamentsbestämmelserna övertaga donationerna ävensom därvid göra det uttalandet, att räntorna å donationerna icke borde tagas i anspråk för avsett ändamål, innan vardera donationen vuxit till 5,000 kronor.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 10.

Ang. fortsatt reparation av strandskoningen väster om Svartån.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 6) hade Drätselkammaren på anförda skäl anhållit, att Stadsfullmäktige ville för fortsatt reparation av strandskoningen på Svartåns västra sida nedom järnvägsbron anvisa förslagsvis 7,000 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning det sålunda framställda förslaget.

§ 11.

Ang. lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal 1932.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande januari hade Lönenämnden anfört följande:

"Utan att för år 1932 ifrågasätta någon ändring uti de lönebestämmelser, som för innevarande år varit gällande för folk- och småskolans samt högre folkskolans lärarepersonal för så vidt ej sådan påkallas av en under år 1932 tilläventyrs genomförd statlig lönereglering för denna personal, hemställer Lönenämnden, att Stadsfullmäktige med beslut att förbehålla sig fria händer för genomförandet av den ändring, som kan föranledas av en dylik statlig reglering, ville för år 1932 fastställa följande

Lönebestämmelser rörande folk- och småskolans samt högre folkskolans lärarepersonal.

a) För folk- och småskolans samt högre folkskolans lärare och lärarinnor i läsämnen skall avlöningen utgöra:

1) lagstadgad minimilön;
2) Statens dyrtidstillägg och tillfällig löneförbättring;
3) lagstadgad ersättning för övertidsläsning;
4) ersättning för bostad och bränsle ,där dessa förmåner ej lämnas in natura, skall utgå med

för ett rum och kök	kr.	550:—
för två rum och kök	,,	850:—
för tre rum och kök	,,	1,150:—
för fyra rum och kök	,,	1,450:—

för bränsle för ovan nämnda lägenhetsstorlekar med respektive 130:—, 180:—, 235:— och 290 kronor.

De lärare, som bebo staden tillhöriga lärarebostäder i den egentliga staden skola härför vidkännas löneavdrag, motsvarande den ersättning, som för bostad enligt ovan skall utgå;

5) ortstillägg för ordinarie och e. o. folkskollärare samt för folk- och småskollärarinna med 300 kronor för manlig befattningshavare och 200 kronor för kvinnlig befattningshavare;

6) kommunalt dyrtidstllägg, utgående på den del av den kontanta delen av minimiavlöningen (således ej å bostads- och bränsleersättningarne), varå stadens dyrtidstillägg för folkskolans lärare ej beräknas och å ersättning för övertidsläsning efter samma grunder, som om de belopp, varå det utgår, tillhörde det dyrtidstilläggsunderlag, varå statens dyrtidstillägg beräknas.

Det kommunala dyrtidstillägget utbetalas liksom det statliga enligt därom gällande författningsbestämmelser månadsvis i efterskott.

b) För fast anställda lärare i övningsämnen med årslön skola löneförmånerna utgöra:

för slöjdlärarinna: småskollärarinnas löneförmån med tillägg av 100 kronor jämte därå belöpande dyrtidstillägg, beräknat på sätt ovan angivits;

för skolkökslärarinna: småskollärarinnas löneförmåner med tillägg av 300 kronor jämte därå belöpande dytidstillägg, beräknat på sätt ovan angivits;

för slöjdlärare: folkskollärarinnas löneförmåner med tillämpning i förekommande fall av statens dyrtidstilläggsbestämmelser rörande familjeförsörjare."

Drätselkammaren hade i häröver den 14 innevarande januari avgivet yttrande tillstyrkt Lönenämndens förslag.

Stadsfullmäktige godkände efter härav tagen del utan omröstning vad i ärendet föreslagits.

§ 12.

Ang. värdesättning av befattningshavares förmåner av bostad och bränsle 1932.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande januari hade Lönenämnden anfört följande:

"Någon ändring för år 1932 uti av Stadsfullmäktige för år 1931 fastställt värde av bostadsförmån och förmån av fritt bränsle, där sådan förmån av staden tillhandahålles befattningshavare, är icke av Lönenämnden ifrågasatt, och föreslår därför Lönenämnden, att Stadsfullmäktige ville besluta för år 1932 åsätta förmån av fri bostad följande värden:

för bostad i logement	kr.	264:—
för ett rum och kök	„	425:—
för två rum och kök	„	700:—
för tre rum och kök	„	1,000:—
för fyra rum och kök	„	1,250:—
för stadens jordbruksförvaltare tillhandahållen bostad å fem rum och kök jämte övriga förmåner	„	1,600:—

och förmån av fritt bränsle följande värden:

för ett rum och kök	„	130:—
för två rum och kök	„	180:—
för tre rum och kök	„	235:—
för fyra rum och kök	„	290:—

ävensom bestämma, att i lönestaten upptagna lönebelopp skola minskas med belopp motsvarande dessa värden."

Drätselkammaren hade i häröver den 14 innevarande januari avgivit yttrande tillstyrkt Lönenämndens förslag.

Stadsfullmäktige godkände efter härav tagen del och utan omröstning vad i ärendet föreslagits.

§ 13.

Ang. värdesättning av tjänstebeklädnadsförmån för år 1932.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande januari hade Lönenämnden anfört följande:

"I fråga om värdesättning för år 1932 av förmånen av fri tjänstebeklädnad för så vidt sådan förmån enligt gällande lönestat åtnjutes av stadens befattningshavare, anser Lönenämnden någon ändring icke böra ifrågasättas och får därför föreslå bibehållande av nuvarande värdesättning och att således anslaget för år 1932 till tjänstebeklädnadsförmån åt en del av personalen vid poliskåren, brandkåren och renhållningsverket, som är därtill berättigad, skall beräknas för en var av personalen vid poliskåren till 225 kronor, personalen vid brandkåren till 180 kronor och personalen vid renhållningsverket till 65 kronor ävensom att kriminalkonstapel och kriminalöverkonstapel tillkommande slitningsersättning för samma år skall utgå med 225 kronor."

Drätselkammaren hade i häröver den 14 innevarande januari avgivet yttrande tillstyrkt Lönenämndens förslag.

Stadsfullmäktige godkände efter härav tagen del utan omröstning vad i ärendet föreslagits.

§ 14.

Ang. dyrtidstillägg å vissa äldre pensioner för år 1932.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande januari hade Lönenämnden anfört följande:

"I anledning därav att av Stadsfullmäktige antagen pensionsstat för stadens befattningshavare icke är gällande för de befattningshavare, som förut erhållit pension eller pensionsersättning och icke heller för de änkor efter befattningshavare, som erhållit dylik, i följd varav å dessa pensioner och ersättningar utgående dyrtidstillägg tills vidare och i avbidan på beslut om pensionstagarnes överförande å reglerad pensionsstat måste bibehållas, föreslår Lönenämnden, att Stadsfullmäktige ville besluta, att hittills gällande bestämmelser angående dyrtidstillägg å här förut angivna pensioner och pensionsersättningar måtte till vidare vara gällande även under år 1932."

Drätselkammaren hade i häröver den 14 innevarande januari avgivet yttrande tillstyrkt Lönenämndens förslag.

Stadsfullmäktige godkände efter härav tagen del utan omröstning vad i ärendet föreslagits.

§ 15.

Ang. inköp av vissa markområ-

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande januari hade Drätselkammaren anfört följande:

"I samband med att Hemdalsvägen under föregående år omlades i sin sträckning närmast landsvägen till Stockholm, vilket arbete utfördes som nödhjälpsarbete, blev den i korsningen av Upsalagatan vidgad och rätad och togs härför med vederbörande markägares medgivande i anspråk mindre delar av tomterna N:ris 144 och 153 av byggnadsområdet Hemdal eller av förra tomten 20 och av senare tomten 145 kvm.

den för reglering av Hemdalsvägen.

Markägarens medgivande förutsatte, att staden skulle för marken erlägga en köpeskilling motsvarande taxeringsvärdet eller efter 3 kronor 50 öre pr kvm. ävensom att ersättning skulle lämnas för skada och intrång, som av breddningen och rätningen förorsakades och är avtal i enlighet härmed redan med vederbörande träffat.

Drätselkammaren får nu, med överlämnande av dessa avtal, hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta godkänna den av drätselkammaren vidtagna åtgärden, att åt staden förvärva ifrågavarande markområden samt anvisa för inköpet erforderligt anslag att utgå av reserverade köpeskillingsmedel."

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 16.

Ang. inrättande av reservpolis och statspolis.

Genom resolution den 16 innevarande januari hade Magistraten till Stadsfullmäktige för utlåtande överlämnat en inom socialdepartementet hösten 1931 utarbetad P. M. rörande reservpolis och statspolis m. m.

I samma ärende hade Drätselkammaren med förmälan, att Drätselkammaren efter anmodan redan tidigare avgivit yttrande i ärendet och med överlämnande av ett exemplar av detta yttrande hemställt, att Stadsfullmäktige måtte förklara Drätselkammarens yttrande icke giva anledning till erinran från Stadsfullmäktiges sida. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 7.)

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yttrade sig Herrar Engdahl och borgmästaren, varefter Stadsfullmäktige utan omröstning fattade beslut i ärendet enligt Drätselkammarens hemställan.

§ 17.

Ang. ombildning av högre allmänna läroverket till samläroverk.

Sedan Stadsfullmäktige genom Magistratens resolution den 21 november 1931 anmodats avgiva yttrande i anledning av besvär, som anförts över Stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober samma år i fråga om ombildning av Högre allmänna läroverket i Västerås till högre samläroverk samt Stadsfullmäktige den 26 november 1931 beslutat remittera handlingarne i ärendet till Bered-

ningsutskottet för förberedande utlåtande, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 8) avgivit förslag till yttrande, utmynnande i hemställan, att Kon:s Befhde ville lämna besvären utan bifall, varjämte utskottet anmält, att dess ledamöter Herrar Hellman och Robsahm såsom avvikande mening uttalat, att de ansett Stadsfullmäktige böra tillstyrka bifall till besvären.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkades dels av Herrar Sundström och Hellström bifall till Beredningsutskottets förslag, dels ock av Herr Falk bifall till reservationen inom Beredningsutskottet.

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena fattade Stadsfullmäktige genom begärd och verkställd omröstning med 26 ja emot 11 nej, avgivna för bifall till reservationen, sitt beslut i ärendet i överensstämmelse med Beredningsutskottets förslag.

§ 18.

Ang. levnadskostnadsundersökning.

Sedan Kungl. Socialstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 november 1931 anhållit om meddelande, huruvida Stadsfullmäktige önskade, att Västerås stad skulle medtagas i en levnadskostnadsundersökning, som skulle äga rum under år 1932 och i så fall dels åtoge sig införskaffa erforderligt primärmaterial och dels ville bidraga till de därmed förenade kostnaderna enligt i skrivelsen angivna grunder samt Stadsfullmäktiges den 26 november 1931 remitterat framställningen till Drätselkammaren och Beredningsutskottet för förberedande behandling, hade nu de infordrade yttrandena till Stadsfullmäktige inkommit, därvid Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville uttala sig för det ifrågasatta deltagandet i undersökningen och härför ikläda staden erforderliga kostnader, men samtidigt framhållit, att det borde noggrant övervägas, huruvida den föreslagna tidpunkten för undersökningen vore lämplig med hänsyn till rådande ekonomiska förhållanden, samt Beredningsutskottet, med instämmande till alla delar i vad Drätselkammaren anfört, därjämte hemställt, att Stadsfullmäktige ville giva Beredningsutskottet i uppdrag att, då tiden för undersökningens igångsättande vore inne, utse en kommitté att handhava och utöva kontroll över undersökningen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 9) yrkade dels Herr Hult bifall till vad Drätselkammaren och Beredningsutskottet i ärendet föreslagit, dels ock Herr Engdahl avslag å framställningen.

Stadsfullmäktige beslöto härefter vid framställning av proposition å de gjorda yrkandena utan omröstning uttala sig i enlighet med vad Drätselkam-

maren och Beredningsutskottet föreslagit samt lämna Beredningsutskottet det begärda bemyndigandet att i sinom tid utse särskilda kommittérade för det avsedda ändamålet.

§ 19.

Ang. val av en del kommunala förtroendemän.

I överensstämmelse med av Berednnigsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande januari framställt förslag företogo Stadsfullmäktige med acklamation följande val av kommunala förtroendemän.

Till suppleant i direktionen för ålderdomhemmets tuberkulosavdelning efter Distriktsläkaren Lennart Bladini, som inom närmaste tiden komme att avflytta från staden, utsågs för tiden intill 1934 års utgång Praktiserande läkaren Josef Lundblad.

Till suppleant i Nykterhetsnämnden efter samme Doktor Bladini valdes för tiden intill utgången av år 1933 Fältläkaren Gunnar Wingren.

Till suppleant i Folkskolestyrelsen efter nyligen avlidne Byggmästaren C. A. Blomme för tiden intill utgången av år 1935 utsågs Byggmästaren K. A. Darnell.

Till ledamot för år 1932 av taxeringsnämnden i stadens 11:te distrikt i stället för avlidne Byggmästaren C. A. Blomme utsågs Lokeldaren Ernst Larsson.

Med bifall till en framställning från Förmannen A. G. Björklund om befrielse från uppdraget att vara ledamot i Torghandels- och saluhallskommittén utsågs till ledamot av kommittén i Herr Björklunds ställe Lagerföreståndaren Roland Forsberg.

Till särskilda revisorer av den verksamhet, som av stadens arbetslöshetskommitté bedreves under åtnjutande av statsbidrag utsågos Bankkamreraren Sven Ljungquist och Kassören Gösta Lundberg.

§ 20.

Ang. besvär över Stadsfullmäktiges beslut ang. löne- och pensionsstater för stadens befattningshavare.

Genom resolution den 28 nästlidne december hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av underdåniga besvär, som anförts av L. Gustafsson och J. Ström m. fl. över Kon:s Befhde:s i Västmanlands län utslag den 7 november 1931 angående lönestat och pensionsstat samt pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare.

På yrkande av Herr Falk beslöto Stadsfullmäktige remittera handlingarne i ärendet till Lönenämnden för förberedande yttrande.

§ 21.

Ang. pensionsbidrag åt en förutvarande städerska vid folkskolan.

En av Folkskolestyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande januari gjord framställning angående pensionsbidrag åt en förutvarande städerska vid folkskolan, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Falk för utlåtande remittera till Lönenämnden.

§ 22.

Ang. anslag att ställas till Lundby badhusförenings förfogande för uppförande av badhus.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från styrelsen för Lundby badhusförening, hade Folkskolestyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande januari hemställt, att Stadsfullmäktige måtte anvisa ett anslag å 3,400 kronor att ställas till styrelsens för Lundby badhusförening förfogande för uppförande av ett badhus å angiven plats, att godkänna av Kungl. Pensionsstyrelsen uppställda villkor för dess bidrag till badhusanläggningen, samt att uppdraga åt sakkunnig person att kontrollera arbetet.

På yrkande av Herr Falk beslöto Stadsfullmäktige remittera framställningen till Drätselkammaren för utlåtande.

§ 23.

Ang. Albert Lundkvists avsägelse av uppdraget att vara ordförande i fattigvårdsstyrelsen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige denna dag hade Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist anhållit om befrielse från uppdraget som ordförande i stadens fattigvårdsstyrelse.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr Falk remittera framställningen till Beredningsutskottet för utlåtande.

§ 24.

Ang. omnibuslinje mellan byggnadsområdena Vega och Jakobsberg.

I en såsom egen motion av Herrar Keijser, Robsahm, Widén och Leontein upptagen framställning hade Carl V. Tisell m. fl. såsom särskilda kommitterade för byggnadsföreningarne Vega och Jakobsberg på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att en omnibusslinje mellan byggnadsområdena Vega och Jakobsberg snarast möjligt måtte ordnas samt bevilja härför nödiga anslag.

Efter uppläsning av motionen uppstod en stunds överläggning, därunder yrkades dels av Herr Keijser, med instämmande av Herr Sjöberg, att motionen måtte remitteras til Trafikkommittén och Drätselkammaren för utredning och yttrande, dels ock av Herr Falk, med vilken Herrar Sundström, Widén och

Robsahm förenade sig, att Stadsfullmäktige måtte för beredning av förevarande ärende tillsätta en särskild kommitté om sju personer, bestående av Borgmästaren Thorwald Bergquist, tillika sammankallande, samt ytterligare en ledamot från Trafikkommittén, som sagda kommitté ägde utse, två ledamöter utsedda av Drätselkammaren, två ledamöter utsedda av Jakobsbergs- och Vegaföreningarnes kommitterade och motionärerna gemensamt samt en ledamot, utsedd av det företag, som utövade omnibusstrafiken inom staden.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de sålunda gjorda yrkandena fattade Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 26 ja emot 13 nej, avgivna för bifall till Herr Keijsers yrkande, sitt beslut i ärendet i enlighet med Herr Falks förslag.

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 2 februari 1932.

O. HELLMAN.

J. Widén. *Einar Gelin.*

Offentligen uppläst den 2 februari 1932, betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 25 februari 1932.

Närvarande: Vice Ordföranden Herr Överingeniören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Pers, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, K. Johansson, Thyresson, Keijser, Håvberg, Wass, Hult, Sund, Hellström, Dahrné, Melin, Widén, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. W. Karlsson, Östlund, Willebrand, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Edvin Johansson och Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Fjellander, Eklund, Engdahl och Liljeblad samt Fru Berg.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 25.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Melin och Dahrné att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att justeringen jämte protokollets offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset tisdagen den 1 mars 1932 kl. 1 e. m.

§ 26.

Ang. iordningsställande av Flodinsgatans västra del (den s. k. Branta backen).

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 10) hade Drätselkammaren på anförda skäl och under förtusättning av vissa i handlingarne omförmälda åtaganden från vederbörande fastighetsägares sida föreslagit, att Stadsfullmäktige ville ställa ett anslag å 2,000 kronor till förfogande för utförande av förbättring av Flodinsgatans västra del eller den s. k. Branta backen i enlighet med en handlingarne bifogad kostnadsberäkning att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 27

Ang. anslag till uppförande av ett badhus inom f. d. Lundby socken.

Sedan Stadsfullmäktige den 28 nästlidne januari till Drätselkammaren för utlåtande remitterat en framställning från Folkskolestyrelsen angående anvisande av ett anslag å 3,400 kronor att ställas till Lundby badhusförenings förfogande som bidrag till uppförande av ett varmbadhus inom f. d. Lundby socken, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 11) på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att för uppförande av ett dylikt badhus enligt av Kungl. Pensionsstyrelsen i samband med beviljande av bidrag till ändamålet givna föreskrifter och under kontroll av stadens byggnadskontor, av anslaget i årets budget för diverse och oförutsedda behov bevilja Lundby badhusförening det begärda anslaget, att godkännas av Kungl. Pensionsstyrelsen vid beviljandet av dess bidrag uppställda villkor i avseende å allmänhetens betjänande i badhuset, samt att för den årliga driften i badhuset för en tid av 10 år ikläda staden en årlig kostnad å 250 kronor, utgörande gottgörelse för i badhuset givna skolbad att utgå av uttaxerade medel.

Efter tagen del av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning beslut i ärendet i överensstämmelse med Drätselkammarens förslag.

§ 28.

Ang. uppförande av ny musikpaviljong i Vasaparken.

Sedan Stadsfullmäktige den 30 oktober 1930 till Planteringsnämnden och Drätselkammaren för utlåtande remitterat en av Stadsfullmäktiges ledamöter Herrar Bror Lindberg och Alb. Lundkvist väckt motion angående utredning om uppförande av en ny sång- och musikestrad i Vasaparken, så hade nu de begärda utlåtandena till Stadsfullmäktige inkommit. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 12.)

Drätselkammaren hade därvid, under tillstyrkande av bifall till Planteringsnämndens efter verkställd utredning och anförd motivering framställda förslag, hemställt, att Stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å förslagsvis 8,000 kronor att ställas till Planteringsnämndens förfogande för uppförande av en ny musikpaviljong i Vasaparken i huvudsaklig överensstämmelse med vid framställningen fogade ritningar samt tillika besluta, att anslaget skulle utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning av handlingarne i detta ärende yrkade Herr Sundström, med instämmande av Herrar Pers, Hult och Keijser bifall till Drätsel-

kammarens förslag, Herrar Edvin Johansson och Lundgren avslag å framställningen samt Herrar C. W. Karlsson och Hedberg, att ärendet måtte till Drätselkammaren för ytterligare utredning återremitteras.

Sedan Stadsfullmäktige efter överläggningens slut utan votering förklarat sig omedelbart vilja avgöra ärendet, beslöto Stadsfullmäktige genom votering med 35 röster emot 7, vilka senare tillföllo avslagsyrkandet, bifalla Planteringsnämndens av Drätselkammaren tillstyrkta framställning.

§ 29.

Ang. anslag till flickläroverket.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 13) hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta dels att för tiden 1 juli 1932—30 juni 1933 anslå 7,447 kronor, motsvarande ränta efter 5 ½ % å stadens andel i byggnadskostnaden för läroverkets fastighet 135,000 kronor samt 1,650 kronor, motsvarande ränta efter samma proncentsats å ett stadens lån till läroverket, stort 30,000 kronor, dels för samma tid bidraga till de vid läroverket anställda lärarinnornas ålderstillägg och pensionsavgifter med, vad anginge ålderstilläggen, halva det belopp staten ansloge för samma tid, samt beträffande pensionsavgifterna i överensstämmelse med Stadsfullmäktiges i samma ärende den 31 mars 1910 fattade beslut och de grunder, som funnes angivna i Kungl. kungörelsen i ämnet den 23 december 1910, dels ock slutligen bestämma att ovanberörda anslag skulle, i vad de motsvarades av beräknade räntor, utgå av dessa räntemedel och i övrigt av uttaxerade medel.

Efter föredragning av handlingarne biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 30.

Ang. understöd ur Sundinska donationsfonden till Fru Ingeborg Hedman.

Med överlämnande av en ansökan från Änkefru Ingeborg Hedman i Falun om fortsatt understöd även för år 1932 ur Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 10 innevarande februari föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för år 1932 ur ifrågavarande fond tilldela Fru Hedman samma understöd som föregående år eller 500 kronor att utgå med 300 kronor i början av året och med 200 kronor såsom dyrtidstillägg i slutet av året.

Stadsfullmäktige biföllo efter härav tagen del utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 31.

Ang. upptagande av tillfälliga lån.

Föredrogs och bifölls på yrkande av Herr Sundström utan omröstning följande av Drätselkammaren gjorda framställning:

"Stadens behov av penningmedel under återstoden av innevarande och de första tre månaderna av nästkommande år för bestridande dels av löpande utgifter i avvaktan på uppbörderna av kommunalutskylder och dels av utgifter, som slutligen skola gäldas med fasta lån ävensom för hållande av nödiga förråd av materialer och annat som förbrukas i den kommunala verksamheten samt för hållandet av rörelsekapital åt stadens tekniska verk, föranleder fortfarande såsom hittills tillfällig upplåning.

Drätselkammaren hemställer för den skull, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga ej mindre Drätselkammaren, att i bankinrättning eller eljes för stadens räkning upptaga tillfälliga lån för ovan angivna ändamål, i vad de avse Drätselkammarens förvaltning, till belopp Drätselkammaren kan finna erforderligt, än även Vatten- och gasverksstyrelsen att ikläda staden skuld genom upptagande av tillfälliga lån till erforderligt belopp för tillgodoseende av de tekniska verkens behov av rörelsekapital för närmaste år framåt."

§ 32.

Ang. ändring i stadsplanen i avseende å byggnadskvarteret Greta.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 14) hade Byggnadsnämnden efter framställning av Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta antaga sådan ändring i den för staden gällande stadsplanen, att Bryggerigatan öster om byggnadskvarteret Greta inom linjer, som funnes angivna å en framställningen vidfogad karta, skulle utgå ur stadsplanen som gata och såsom tomtmark sammanläggas med byggnadskvarteret Greta, ävensom uppdraga åt Byggnadsnämnden att underställa Stadsfullmäktiges beslut härom behörig myndighet för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Henning utan omröstning bifalla Byggnadsnämndens framställning.

§ 33.

Ang. bidrag till vägombyggnad av automobilskattemedel.

Föredrogs och lades till handlingarne en i styrkt avskrift till Stadsfullmäktige överlämnad ämbetsskrivelse från Kungl. Kommunikationsdepartementet den 15 januari 1932, innehållande Kungl. Maj:ts beslut angående tilldel-

ning bland annat åt Västerås stad för omläggning av del av Köpingsvägen av städernas utjämningsandel av automobilskattemedel för budgetåret 1930—1931. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 15.)

§ 34.

Ang. anslag till inredning av del av vindsvåningen i Tekniska skolan

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 10 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 16) hade Drätselkammaren med överlämnande av en framställning i ämnet från styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta låta inreda en del av vinden i tekniska skolans byggnad till verkstadsskola för snickare i huvudsaklig anslutning till en av stadens byggnadskontor verkställd utredning samt härför ur Zimmermanska fonden anvisa ett anslag å förslagsvis 17,000 kronor.

Efter härav tagen del godkände Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning det i ärendet framställda förslaget.

§ 35.

Ang. fråga om återbesättande av stadsdistriktsläkaretjänsten.

I anledning av en skrivelse till Stadsfullmäktige från Magistraten den 5 innevarande februari, däri Magistraten meddelat, att Magistraten beviljat stadsdistriktsläkaren Lennart Bladini avsked från sin nämnda tjänstebefattning i staden från och med den 1 nästkommande mars, hade Hälsovårdsnämnden och Lönenämnden, vilka erhållit del av Magistartens skrivelse inkommit till Stadsfullmäktige med yttrande. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 17.)

Hälsovårdsnämnden hade därvid på anförda grunder föreslagit, att Stadsfullmäktige ville hos Kungl. Medicinalstyrelsen hemställa om anstånd med stadsdistriktsläkarebefattningens återbesättande med ordinarie innehavare tills vidare, dock ej längre än till utgången av år 1933.

Lönenämnden hade i avgivet utlåtande till alla delar förordat bifall till det av Hälsovårdsnämnden framställda förslaget.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Wass utan omröstning till alla delar godkänna vad Hälsovårdsnämnden och Lönenämnden sålunda föreslagit.

§ 36.

Ang. val i nom fattigvårdsstyrelsen.

Sedan Stadsfullmäktige enligt beslut den 28 januari 1932 till Beredningsutskottet för utlåtande överlämnat en anhållan från MålerIföreståndaren Alb. Lundkvist om befrielse från uppdraget som ordförande i stadens Fattigvårdsstyrelse, hade Beredningsutskottet nu i skrivelse föreslagit, att Stadsfullmäk-

tige med godkännande av avsägelsen ville efter Herr Lundkvist till ordförande i Fattigvårdsstyrelsen intill utgången av år 1935 utse distriktschefen i stadens 8:de fattigvårdsdistrikt Sjukbesökaren Einar Keijser.

Efter föredragning härav yrkade Herr C. W. Karlsson, att Stadsfullmäktige ville efter Herr Lundkvist till ny ordförande i Fattigvårdsstyrelsen utse styrelsens vice ordförande Guldsmeden Emil Tengström.

Sedan överläggningen i ärendet förklarats avslutad samt Stadsfullmäktige på förslag av Herr vice ordföranden beslutat, att valet skulle företagas med slutna sedlar, utsågo Stadsfullmäktige med 29 röster mot 12, vilka senare tillföllo Herr Tengström, i enlighet med Beredningsutskottets förslag Sjukbesökaren Einar Keijser till ordförande i Fattigvårdsstyrelsen i staden intill utgången av år 1935.

På förslag av Beredningsutskottet beslöto Stadsfullmäktige vidare utan omröstning utse Förmannen H. Svensson att intill utgången av år 1935 efter Herr Keijser vara distriktschef i 8:de fattigvårdsdistriktet, Fru Ida Olsson att efter Herr Svensson intill utgången av år 1933 vara vice distriktschef i samma distrikt samt Överpostiljonen C. E. Strömberg att efter Fru Olsson intill utgången av år 1933 vara vårdare inom distriktet.

§ 37.

Ang. val inom direktionen för ålderdomshemmets tuberkulosavdelning.

Efter anmälan av Beredningsutskottet, att Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist begärt befrielse från ledamotskapet i direktionen för ålderdomshemmets tuberkulosavdelning, beslöto Stadsfullmäktige på förslag av Beredningsutskottet, med godkännande av avsägelsen, utse suppleanten i direktionen Guldsmeden Emil Tengström att efter Herr Lundkvist intill utgången av år 1934 vara ledamot i direktionen samt Snickaren Oskar Blomkvist att efter Herr Tengström intill utgången av år 1932 vara suppleant i direktionen.

§ 38.

Ang. arvode för vissa undersökningar åt nykterhetsnämndens tillsyningsman.

Sedan Stadsfullmäktige den 28 januari 1932 jämte det Stadsfullmäktige då avslagit en framställning från Nykterhetsnämnden om anvisande av ett särskilt anslag att utgå såsom arvode åt nämndens tillsyningsman för utredningar i körkortfrågor beslutat hos Magistraten anhålla om utredning i frågan, huruledes dylika utredningar lämpligast skulle utföras, hade Magistraten nu till Stadsfullmäktige överlämnat sådan utredning, sammanfattad i ett uttalande, att Nykterhetsnämnden i körkortsfrågor borde verkställa självständig utredning i mån av behov, samt att denna utredning icke borde handhavas av en polisman utan av ett särskilt hos nämnden anställt, avlönat biträde.

Vid utredningen fanns fogad en av ledamoten i Magistraten Rådmannen Victor Åsberg avgiven reservation.

Stadsfullmäktige beslöto på förslag av Herr vice ordföranden remittera handlingarne i ärendet för yttrande och förslags avgivande till Nykterhetsnämnden och Drätselkammaren.

§ 39.

Ang. tillstånd för Ester Krist:a Engblom att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 11 nästlidne januari infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Fröken Ester Kristina Engblom hos Kon:s Befhde i länet gjord ansökan om tillstånd att i lokaler i fastigheten N:o 4 vid Vasagatan här i staden få utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under tiden intill den 30 september 1932, hade nu Nykterhetsnämnden, som fått framställningen till sig under han för beredning överlämnad, i avgivet yttrande anfört bland annat följande:

"Enligt ett handlingarne bifogat intyg har sökanden övertagit den matserveringsrörelse, som Cecilia Ivarsson bedrivit i här ovan angivna lokaler och förbinder sig Cecilia Ivarsson under förutsättning att Ester Kristina Engblom erhåller rätten i ifrågavarande lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster att avstå från den rätt, som Ivarsson för närvarande innehar och som gäller intill härovan angivna dag.

Då här sålunda är fråga om övertagande av en redan förut bedriven utskänkningsrätt och förlängning av förut beviljat tillstånd icke heller begäres, får Nykterhetsnämnden föreslå att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Ester Kristina Engblom beviljas tillstånd att inom lokaler i N:o 4 vid Vasagatan här i staden utskänka pilsnerdricka till spisande gäster intill den 30 september 1932."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet och sedan Stadsfullmäktige utan hinder därav, att ärendet icke funnes upptaget på dagens föredragningslista, enhälligt funnit framställningen böra upptagas till omedelbar behandling och avgörande, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Wass utan omröstning bifalla Nykterhetsnämndens förslag.

§ 40.

Ang. besvär över Stadsfullmäktiges beslut rörande nedsättning i w. c.-avgiften.

Genom remiss innevarande dag hade Magistraten för yttrande till Stadsfullmäktige överlämnat av Advokaten Frithiof Wiklundh i egenskap av ägare av stadsägan N:o 2037 och Handlanden Edvin Johansson såsom ägare av fastigheten N:o 35 b i norra kvarteret här i staden anförda besvär över Stadsfull-

mäktiges beslut den 28 nästlidne januari, varigenom avslagits gjord framställning angående borttagande eller sänkning av tidigare beslutad årlig avgift för vattenklosetter samt förordnats att genom dylika avgifter influtna medel delvis skulle avsättas till en byggnadsfond för blivande reningsverk.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden och Herr Henning överlämna besvären för utlåtande till Vatten- och gasverksstyrelsen, Drätselkammaren och Beredningsutskottet.

§ 41

Framförde Herr vice ordföranden ett skriftligt avfattat tack från Stadsfullmäktiges förre ordförande Domprosten Fredr. Fåhræus för den hyllning, som Stadsfullmäktige ägnat honom på hans 70-årsdag.

In fidem:
RAGNAR TENOW.

Justerat den 1 mars 1932.

O. HELLMAN.
Fredrik Melin. *Oscar Dahrné.*

Offentligen uppläst den 1 mars 1932, betygar

Ex offico:
Ragnar Tenow.

Västerås 1932. Västm. Folkblads Tr.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 31 mars 1932.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Pers, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, K. Johansson, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Melin, Liljeblad, Widén, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. W. Karlsson, Östlund, Willebrand, Ernst Johansson, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Fru Berg, Herrar Edvin Johansson och Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Herrar Dahrné, Bergquist och Henning.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 42.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Hellström och Engdahl att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle ske å Rådhuset måndagen den 4 nästkommande april kl. 11,30 f. m.

§ 43.

Ang. brandchefens årsberättelse.

Anmäldes och lades till handlingarne brandchefens med skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande mars av Brandstyrelsen överlämnade berättelse över brandkårens verksamhet under år 1931. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 18.)

§ 44.

Ang. badhusstyrelsens årsberättelse för 1931.

Badhusstyrelsens till Stadsfullmäktige överlämnade årsberättelse för 1931 anmäldes och lades till handlingarne. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 19.)

§ 45.

Ang. beviljande av full pension åt polismannen Emil Kraft.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 november 1931 till Polisnämnden och Lönenämnden för utlåtande remitterat en av Herr Wass såsom egen motion upptagen framställning från polismannen Emil Kraft att vid avskedstagandet komma i åtnjutande av full pension, hade utlåtanden nu inkommit från angivna nämnder ävensom från Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 20.)

Polisnämnden hade därvid på anförda grunder förklarat sig anse skäligt, att Kraft genom beslut av Stadsfullmäktige undantagsvis förklarades berättigad att åtnjuta 29/30 av full pension vid sitt avskedstagande och hemställt, att Stadsfullmäktige måtte fatta beslut i enlighet därmed, varemot Lönenämnden liksom också Drätselkammaren på skäl, som dessa myndigheter angivit, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville förklara, att motionen icke skulle föranleda någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

Under överläggningen härom yrkade dels Herr Sundström bifall till Lönenämndens och Drätselkammarens hemställan, dels ock herr Wass bifall till Polisnämndens förslag.

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning enligt Lönenämndens och Drätselkammarens hemställan, att den gjorda framställningen icke skulle föranleda någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

§ 46.

Ang. omändringsarbeten i ett av stadens hamnmagasin.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 21) hade Drätselkammaren på anförda skäl föreslagit, att Stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 17,500 kronor för utförande av vissa omändringar i stadens hamnmagasin N:o 3 att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas av inflytande tilläggshyra för den del av magasinet, som ändringarne avsåge.

Efter härav tagen del biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammarens sålunda framställda förslag.

§ 47.

Ang. ändring av stadsfullmäktiges fö-

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 22) hade Drätselkammaren på anförda skäl föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta att så till vida ändra sitt beslut den 22 de-

cember 1931 angående stensättning av del av Köpingsvägen, att härtill skulle för år 1932 anvisas ett belopp av 40,000 kronor att gäldas med 20,000 kronor av staden tillerkänd andel i städernas automobilskattemedels utjämningsandel samt till återstående del av i 1932 års budget beräknat belopp av uttaxerade medel, 15,000 kronor och av det i samma stat upptagna anslaget till diverse och oförutsedda behov, 5,000 kronor.

regående beslut om anslag till stensättning av en del av Köpingsvägen.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 48.

Ang. anslag till en s. k. skåpbil för elektricitetsverkets behov.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 februari 1932 hade Vatten- och Gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta om inköp av en s. k. skåpbil för elektricitetsverkets räkning samt att erforderligt anslag för ändamålet, 3,450 kronor, finge utgå av tillgängliga medel vid elektricitetsverket.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 innevarande mars tillstyrkt den gjorda framställningen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 23) och sedan Herrar Engdahl, Sundström, Widén och Karl Johansson yttrat sig utan yrkande, biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 49.

Ang. leverans av elektrisk ström till I flygkårens kaserner.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande mars hade Vatten- och Gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga styrelsen träffa avtal med Kungl. Flygstyrelsen om leverans av elektrisk ström till kasernetablissementet vid Viksäng på enahanda grunder, som gällde för ett tidigare ingånget kontrakt rörande centrallasarettet, med skälig anpassning av den strömmängd, som avsåge belysningsström.

Drätselkammaren, som med skrivelse den 10 innevarande mars överlämnat denna framställning till Stadsfullmäktiges prövning, hade därvid förordat bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 24) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den i ärendet föreliggande framställningen.

§ 50.

Ang. nytt maskineri i avloppsledningarnas pumpstation i Södra Esplanaden.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande mars hade Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville anvisa 10,500 kronor till utbyte av maskinerna i pumpstationen för avloppsvätska i Södra Esplanaden samt att kostnaden skulle påföras driften för avloppsledningarne och fördelas lika på åren 1933—1935.

Drätselkammaren, som med skrivelse den 10 innevarande mars överlämnat denna framställning till Stadsfullmäktiges prövning, hade, under tillstyrkan i huvudsak av densamma, hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att ställa till Vatten- och Gasverksstyrelsens förfogande ett belopp av 10,500 kronor för anskaffning av nya maskiner i pumpstationen för avloppsvätska i Södra Esplanaden att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren kunde komma att besluta i samband med upprättandet av stadens budget för år 1933.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 25) fattade Stadsfullmäktige på yrkande av Herr K. Johansson beslut i ärendet i överensstämmelse med Drätselkammarens förslag.

§ 51.

Ang. utläggande av en del av Metallvägen.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 oktober 1931 till Drätselkammaren för utlåtande remitterat en av Herr Engdahl väckt motion om utläggande av en del av den s. k. Metallvägen m. m., hade Drätselkammaren i avgivet utlåtande den 3 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 26) på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för första utläggande av en trafikled, Metallvägen, utmed järnvägslinjen mellan byggnadsområdet Sandgärdet och Tegnérgatan anvisa ett belopp av förslagsvis 3,700 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning härav beslöto Stadsfullmäktige till en början på yrkande av Herrar Falk, Sund, Engdahl och Sundström utan omröstning bifalla Drätselkammarens förslag.

Vidare beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Falk anmoda Drätselkammaren tillse, huruvida något kunde åtgöras för förbättring av Skälängsgatan och Sandgärdsgatan.

Slutligen beslöto Stadsfullmäktige i enlighet med yrkande av Herr Engdahl till Drätselkammaren återremittera den i motionen angivna frågan att respektive myndigheter borde tillse, att övriga vägar inom området blevo farbara. Herr Eklund hade yttrat sig under överläggningen, dock utan att framställa något yrkande.

§ 52.

Ang. besvär rörande löne- och pensionsstaterna för stadens befattningshavare.

Sedan Stadsfullmäktige den 28 januari 1932 anmodat Lönenämnden avgiva förberedande yttrande i anledning av besvär, som av härvarande polispersonal anförts över Kon:s Befhd:s i länet utslag den 7 november 1931 angående löne- och pensionsstat samt pensionsreglemente för stadens befattningshavare, hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 27) hemställt, att Stadsfullmäktige ville, under åberopande av vad Lönenämnden i sagda skrivelse och förut i ärendet anfört, samt vad Länsstyrelsens utslag därutöver innehölle, avstyrka bifall till besvären.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade dels Herrar Sundström, Engdahl och Hellblom bifall till Lönenämndens förslag, dels ock Herr E. Johansson, med instämmande av Herr Hult, att Stadsfullmäktige måtte förorda bifall till besvären beträffande beklädnadsersättningens inräknande i pensionsunderlaget men avstyrka desamma beträffande befrielsen från skyldighet att erlägga pensionsavgift innan reglementet fastställts, varjämte Herr Wass yttrade sig utan yrkande. Herr Borgmästaren yttrade sig därjämte under överläggningen.

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena fattade Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 32 ja emot 9 nej, avgivna för bifall till Herr E. Johanssons yrkande, sitt beslut i enlighet med Lönenämndens förslag.

§ 53.

Ang. återbesättande av befattningen som fattigvårdstillsyningsman.

Med överlämnande av en framställning av Fattigvårdsstyrelsen om tillstånd att återbesätta den genom förutvarande innehavarens övergång till annan befattning ledigblivna befattningen som fattigvårdstillsyningsman, hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande mars såsom eget yttrande tillstyrkt Fattigvårdsstyrelsens hemställan.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle att taga del av handlingarne i ärende hade i avgivet yttrande förklarat sig icke hava något att erinra emot, att Fattigvårdsstyrelsens framställning vunne Stadsfullmäktiges bifall.

Efter tagen del härav godkände Stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 54.

Ang. avlöning under

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande mars hade Lönenämnden, med överlämnande av en framställning i ämnet från Vatten- och

sjukdom för kontorsbiträdet vid tekniska verken Hulda Klingvall.

Gasverksstyrelsen samt under erinran, att Stadsfullmäktige den 26 november 1931 bstämt, att kontorsbiträdet vid de tekniska verken, Fru Hulda Klingvall, skulle under ledighet på grund av sjukdom, som varade högst ett år från och med den 21 februari 1931, avstå 50% av med befattningen förenade löneförmåner och att, därest sjukdomen varade ännu längre, det skulle bero på nytt beslut av Stadsfullmäktige, huruledes med hennes avlöning därefter skulle förfaras, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta, att Fru Klingvall, vilken fortfarande på grund av sjukdom vore förhindrad att tjänstgöra, under fortsatt ledighet på denna grund, dock högst under 6 månader från den 21 februari 1932 skulle av löneförmånerna i tjänsten äga uppbära 50 %.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle taga del av framställningen, hade förklarat sig icke hava något att erinra emot bifall till Lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen enligt Lönenämndes förslag.

§ 55.

Ang. anslag till extra skrivbiträden å kronouppbördskontoret.

En framställning från Magistraten av den 26 innevarande mars angående fyllnadsanslag till avlönande av extra skrivbiträden å kronouppbördskontoret för senare halvåret 1932 beslöto Stadsfullmäktige remittera till Lönenämnden och Drätselkammaren för utlåtande.

§ 56.

Ang. ombildning av högre allmänna läroverket till h. samläroverk.

Föredrogs och lades till handlingarne Kon:s Befhd:s i länet till Stadsfullmäktige överlämnade utslag den 3 mars 1932 på besvär av Överingenjören O. Hellman över Stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober 1931 angående ombildning av högre allmänna läroverket i Västerås till högre samläroverk, varav inhämtades, att besvären blivit av Kon:s Befhde ogillade.

§ 57.

Ang. mantalssättning av fastigheten Boberga 1^6.

Anmäldes och lades till handlingarne en i styrkt avskrift till Stadsfullmäktige överlämnad skrivelse från Kungl. Maj:t och Rikets Kammarkollegium till Kon:s Befhde i Västmanlands län den 18 januari 1932 med fastställelse av Kon:s Befhde:s resolution den 14 november 1931 angående mantalssättning av den med Västerås stad införlivade delen av fastigheten Boberga 1^6.

§ 58.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande mars hade lektorn O. M. Floderus på grund av avflyttning från Västerås anhållit om entledigande från uppdraget att vara ledamot av stadens planteringsnämd.

Ang. O. M. Floderus avsägelse av ledamotskapet i planteringsnämnden.

Stadsfullmäktige beslöto remittera skrivelsen till Beredningsutskottet för yttrande.

§ 59.

Ang. anstånd med återbesättande av stadsdistriktsläkaretjänsten.

Magistraten hade i bestyrkt avskrift till Stadsfullmäktige överlämnat en skrivelse till Magistraten från Kungl. Medicinalstyrelsen av den 5 innevarande mars, däri Medicinalstyrelsen i anledning av framställning från Stadsfullmäktige meddelat, att hinder icke mötte från Medicinalstyrelsens sida för anstånd tillsvidare, dock högst till och med den 31 december 1932 med återbesättande av stadsdistriktsläkaretjänsten i Västerås.

§ 60.

Ang. förordnande för d:r Josef Lundblad att bestrida stadsdistriktsläkaretjänsten.

Föredrogs och lades till handlingarne en till Stadsfullmäktige i styrkt avskrift överlämnad skrivelse från Kungl. Medicinalstyrelsen av den 5 mars 1932, enligt vilken Medicinalstyrelsen förordnat legitimerade läkaren Josef Lundblad att från och med den 1 mars 1932 under ledighet av stadsdistriktsläkaretjänsten i Västerås, mot ersättning av vederbörande, tillsvidare bestrida nämnda tjänst, dock högst till den 31 december 1932.

§ 61.

Ang. breddning av Stora gatan mellan Källgatan och Kopparbergsvägen.

Föredrogs en av Herrar Henning och Edv. Karlsson till dagens sammanträde ingiven motion med förslag, att Stadsfullmäktige måtte besluta dels att uppdraga åt Byggnadsnämnden att snarast upprätta förslag till breddning av Stora gatan mellan Källgatan och Kopparbergsvägen till 18 meter samt i vederbörlig ordning handlägga detta ärende, dels ock att i enlighet med § 15 i stadsplanelagen hos Kon:s Befhde omedelbart göra framställning om nybyggnadsförbud inom de områden, som berördes av den ifrågasatta breddningen.

På yrkande av Herr Edv. Karlsson och sedan Herr Sundström yttrat sig utan yrkande, beslöto Stadsfullmäktige remittera motionen för utlåtande till Drätselkammaren, Byggnadsnämnden, Stadsplanekommittén och Trafikkommittén med anmodan till Drätselkammaren och Byggnadsnämnden att ifråga om andra punkten i förslaget inkomma med särskilt yttrande i så god

tid, att Stadsfullmäktige måtte kunna fatta beslut härom vid Stadsfullmäktiges nästblivande sammanträde.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 4 april 1932.

ALB. LUNDKVIST.

Carl Hellström. *Carl Engdahl.*

Offentligen uppläst den 4 april 1932, betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 april 1932.

Närvarande: Ordföranden Herr Målariföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman, samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, K. Johansson, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Dahrné, Melin, Widén, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. W. Karlsson, Willebrand, Bergquist, Ernst Johansson, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén och Edvin Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Herrar Pers, Wass, Liljeblad, Östlund, Henning, Fru Berg och Eriksson.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 62.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Eklund och Sund att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 2 nästkommande maj kl. 1 e. m.

§ 63.

På förslag av Herr ordföranden skulle till protokollet antecknas, att det porträtt av Stadsfullmäktiges f. ordförande Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, som, målat i olja av Konstnärinnan fru E. Celsing, staden jämlikt uttalande vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 26 sistlidne november låtit utföra, nu blivit upphängt i Stadsfullmäktiges sessionssal.

§ 64

Ang. anläggande av avlopps- och

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande april hade Vatten- och Gasverksstyrelsen på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige

gasledningar i Lustigkullagatan m. fl. trafikleder.

ville för nyanläggning av avloppsledning i Lustigkulla-, Skenvrets- och Djäknebergsgatorna samt omläggning och förstärkning av gasledningen i de två förstnämnda gatorna ävensom utsträckning av gasledningen omkring 200 m. i Djäknebergsgatan, allt i samband med den förut beslutade framdragningen av vattenhuvudledningen till vattenborgen, anvisa ett belopp av 7,700 kronor att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Drätselkammaren, som med skrivelse till Stadsfullmäktige samma dag överlämnat Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning till Stadsfullmäktiges avgörande, hade därvid såsom eget yttrande tillstyrkt bifall till framställningen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 28) godkände Stadsfullmäktige utan omröstning det i ärendet framställda förslaget.

§ 65.

Ang. anläggande av avlopps- och gasledningar i en del av Norra Ringvägen samt vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Vasagatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande april hade Vatten- och Gasverksstyrelsen på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville för anläggning av avlopps- och gasledningar samtidigt med utförandet av den tidigare beslutade vattenhuvudledningen i Norra Ringvägen i sträckningen mellan Vasagatan och Västra Kyrkogatan samt för anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Vasagatan mellan kvarteret Fjolner N:o 5 och Norra Ringvägen bevilja ett anslag å 12,000 kronor att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Drätselkammaren, som med skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande april överlämnat Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning till Stadsfullmäktiges avgörande, hade därvid såsom eget yttrande tillstyrkt bifall till framställningen.

Efter föredragning av handnlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 29) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 66.

Ang. nybyggnadsförbud i anledning av föreslagen breddning

Sedan Stadsfullmäktige den 31 nästlidne mars till åtskilliga kommunala delegationer för yttrande remitterat en av Herrar Henning och Edv. Karlsson väckt motion angående breddning av Stora gatan mellan Källgatan och Kopparbergsvägen och därvid uppdragit åt Drätselkammaren och Byggnadsnämnden att särskilt avgiva yttrande över ett i motionen framställt förslag, att

framställning omedelbart skulle göras hos Kon:s Befhde i länet jämlikt 15 § stadsplanelagen om nybyggnadsförbud inom de områden, som berördes av breddningen, hade Drätselkammaren och Byggnadsnämnden, vilka uppfattat förslaget så, att breddningen vore avsedd att ske på gatans södra sida, sammanstämmande förordat, att Stadsfullmäktige ville hos Kon:s Befhde i länet omedelbart göra framställning om nybyggnadsförbud inom byggnadskvarteren utmed Stora gatans södra sida mellan Källgatan i väster och Kopparbergsvägen i öster. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 30.)

av Stora gatan mellan Källgatan och Kopparbergsvägen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Edv. Karlsson beslut i ärendet enligt Drätselkammarens och Byggnadsnämndens förslag.

§ 67.

Ang. anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar till kvarteret Pollux å Malmaberg.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande april hade Vatten- och Gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville för utdragning av vatten-, avlopps- och gasledningar till kv. Pollux å Malmabergs område med anknytning till ledningarnes nuvarande slutpunkt i Malmabergsgatan anvisa ett anslag av 12,900 kronor att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Drätselkammaren, som med skrivelse den 18 innevarande april överlämnat Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning till Stadsfullmäktiges prövning, hade därvid såsom eget utlåtande tillstyrkt framställningen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 31) biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herrar Engdahl, Beckman, Hult och K. Johansson samt sedan Herr Edvin Johansson yttrat sig utan yrkande, utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 68.

Ang. reparations- samt moderniseringsarbeten inom stadshotellet.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 32) hade drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta *att* för reparationsarbeten i hotellavdelningen av stadshotellet — utöver förut anslagna 30,000 kronor — anvisa ytterligare 20,000 kronor, *att* för vissa moderniserings- och omändringsarbeten därsammastädes, under förutsättning att Västerås Hotellaktiebolag för återstående hyrestid och för hyrestid, som därefter kunde komma att avtalas, iklädde sig en årlig tilläggshyra av 3,550 kronor samt avstode från anspråk på ut-

förande av en bagagehiss för hotellet, anvisa 50,000 kronor, *samt att* det samfällda nu anvisade beloppet 70,000 kronor skulle gäldas genom uttaxering under åren 1933—1937.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod en stunds överläggning, därunder yrkades dels av Herrar Sundström, Hult och Falk bifall till Drätselkammarens förslag, dels ock av Herrar Edv. Karlsson och Hedberg likaledes bifall till Drätselkammarens förslag men med den inskränkningen, att anslaget skulle minskas med den däri ingående kostnaden för avhärdning av varmvattnet, 5,000 kronor, varjämte Herrar Engdahl, Beckman och Edvin Johansson yttrade sig utan yrkande.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de därunder gjorda yrkandena fattade Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 24 ja emot 16 nej, avgivna för bifall till Herr Edv. Karlssons yrkande, sitt beslut i ärendet i enlighet med Drätselkammarens förslag oförändrat.

§ 69.

Ang. besvär över stadsfullmäktiges beslut rörande nedsättning i w. c.-avgiften m. m.

Sedan Stadsfullmäktige genom Magistratens resolution den 25 sistlidne februari anmodats avgiva yttrande i anledning av de besvär Advokaten F. Wiklundh och Handlanden Edvin Johansson anfört över Stadsfullmäktiges beslut den 28 januari 1932 angående ifrågasatt sänkning av den årliga avgiften för vattenklosetter samt avsättning av visst belopp av vattenklosettsavgifterna till anordnande av ett reningsverk för avloppsvätskan samt Stadsfullmäktige förstnämnda dag beslutat anmoda Vatten- och Gasverksstyrelsen, Drätselkammaren samt Beredningsutskottet att i ärendet avgiva förberedande utlåtanden, hade dels Vatten- och Gasverksstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande april på grund av en utförlig motivering och med åberopande av i skrivelsen omförmälda handlingar föreslagit Stadsfullmäktige att såsom infordrat yttrande hemställa, att de anförda besvären antingen icke måtte upptagas till prövning eller om prövning i sak komme i fråga, lämnas utan avseende, dels ock såväl Drätselkammaren som Beredningsutskottet, under åberopande av Vatten- och Gasverksstyrelsens motivering förenat sig i dess förslag till beslut. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 33.)

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade Herr Edvin Johansson, att Stadsfullmäktige måtte uttala sig för bifall till besvären.

Vid framställning av proposition å de förberedande myndigheternas förslag och Herr Edvin Johanssons yrkande beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning att, under åberopande av vad Vatten- och Gasverksstyrelsen, Drät-

selkammaren och Beredningsutskottet anfört, såsom infordrat yttrande i ärendet hemställa, att besvären icke måtte upptagas till prövning eller, därest prövning i sak komme i fråga, lämnas utan avseende.

§ 70.

Sedan Stadsfullmäktige den 31 nästlidne mars till Beredningsutskottet för utlåtande remitterat en anhållan av Lektorn M. Floderus om entledigande från uppdraget att vara ledamot i stadens planteringsnämnd, så beslöto Stadsfullmäktige nu enligt Beredningsutskottets förslag bifalla berörda anhållan, varefter likaledes enligt utskottets förslag till ledamot i planteringsnämnden för tiden intill 1933 års utgång utsågs Fastighetsägaren E. Billert.

Ang. ny ledamot i planteringsnämnden.

§ 71.

Med förmälan, att suppleanten för innevarande år i taxeringsnämndens 5:te taxeringsdistrikt Handlanden Emil Kumlin nyligen avlidit, föreslog Beredningsutskottet genom sin ordförande, att Stadsfullmäktige måtte till ifrågavarande uppdrag utse Köpmannen Bror Edling.

Ang. ny suppleant i taxeringsnämndens 5:te distrikt.

Sedan Stadsfullmäktige enhälligt medgivit, att ifrågavarande ärende, ehuru icke upptaget på kallelselistan till dagens sammanträde, finge nu företagas till avgörande, valde Stadsfullmäktige med acklammation enligt det framställda förslaget Herr Edling till suppleant för återstående mandatstid i taxeringsnämnden för 5:te distriktet.

§ 72.

Genom resolution den 14 innevarande april hade Magistraten till Stadsfullmäktige för yttrande överlämnat av Överingenjören O. Hellman anförda underdåniga besvär över Kon:s Befhd:s i länet utslag den 3 mars 1932 angående Stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober 1931 i fråga om ombildning av härvarande högre allmänna läroverk till samläroverk.

Ang. K. B:s utslag rörande ombildning av högre allmänna läroverket till samläroverk.

Stadsfullmäktige beslöto anmoda Beredningsutskottet att i ärendet avgiva förberedande utlåtande.

§ 73.

Genom resolution den 11 sistlidne februari hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Lykttändaren Johan Albin Persson hos Kon:s Befhde i länet gjord ansökan om tillstånd, att i lokaler

Ang. tillstånd för Joh. Albin Persson att idka handel med begagnade föremål.

inom fastigheten N:o 24 Ängsgärdet här i staden idka handel med begagnade föremål.

Hälsovårdsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 nästlidne mars föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att sökanden beviljades tillstånd att i angivna lokaler försälja begagnade föremål, dock att ben icke finge förvaras inom lokalerna.

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att detta ärende finge, ehuru ej upptaget å kallelselistan till sammanträdet, nu företagas till avgörande, fattade efter tagen del av handlingarnes innehåll beslut däri enligt Hälsovårdsnämndens förslag.

§ 74.

Ang. full pension till f. polismannen Emil Kraft.

Genom resolution denna dag hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av besvär, som f. polismannen Emil Kraft anfört över Stadsfullmäktiges beslut den 31 mars 1932 angående större pension åt Kraft än som enligt gällande reglemente skulle tillkomma honom.

Stadsfullmäktige beslöto remittera handlingarne i ärendet till Beredningsutskottet för förberedande utlåtande.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 2 maj 1932.

ALB. LUNDKVIST.

Fritz Eklund. *Gustaf Sund.*

Offentligen uppläst den 2 maj 1932, betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västerås 1932. Västm. Folkblads Tr.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 Maj 1932.

Närvarande: Ordföranden Herr Målerióreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Pers, Hedberg, C. P. Pettersson, Leontein, K. Johansson, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Hellström, Melin, Liljeblad, Widén, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. W. Karlsson, Östlund, Willebrand, Bergquist, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Fru Berg, Herrar Edvin Johansson och Eriksson.

Frånvarande: med godkänt förfall voro: Herrar Engdahl, Dahrné, Ernst Johansson, Henning och Wirén.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 75.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Liljeblad och Hult att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset tisdagen den 31 innevarande maj kl. 1 e. m.

§ 76.

Ang. hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1931.

Anmäldes och lades till handlingarna Hälsovårdsnämndens till Stadsfullmäktige överlämnade årsberättelse för 1931 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 34).

§ 77.

Ang. namngivning av vissa gator och vägar.

Magistraten hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 22 januari 1927 hemställt om godkännande av utav Byggnadsnämnden utarbetade förslag till ändring av gamla gatunamn samt till benämning av nya gator och vägar.

Den 27 samma månad och år hade Stadsfullmäktige beslutat inhämta utlåtanden över förslagen av Stadsplanekommittén och Beredningsutskottet.

Sedan de sålunda infordrade utlåtandena inkommit, hade Stadsfullmäktige den 26 februari 1931 ytterligare uppdragit åt en särskild delegation att granska de olika namnförslag, som under ärendets beredning framkommit, och över granskningen till Stadsfullmäktige avgiva utlåtande.

Särskilda kommitterade hade nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande maj avgivit sitt utlåtande och förslag i ämnet.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar 1931 N:o 17 och 1932 N:o 35) yrkade Herr Sundström bifall till vad den särskilda kommittén i ärendet föreslagit.

Stadsfullmäktige fattade också härefter utan omröstning sitt beslut i ärendet i överensstämmelse med detta förslag.

Stadsfullmäktige hade alltså i detta ärende beslutat:

Beträffande ändring av förutvarande gatunamn:

att nuvarande Övre Trädgårdsgatan skulle benämnas Skepparbacken och Nedre Trädgårdsgatan endast Trädgårdsgatan,

att nuvarande Sandvretsgatan skulle kallas Sotaregatan,

att Tegnérgatan skulle bibehålla sitt namn,

att Stora gatans fortsättning österut från Östra Ringvägen skulle bibehålla namnet Pilgatan,

att Akademigatan skulle bibehålla sitt namn,

att S:t Eriksvägen skulle erhålla benämningen Didriksgatan,

att Timmermans- och Zimmermansgatorna samt Djäknegränden skulle bibehålla sina namn,

att Korsängsgatan skulle utgå,

att Sigtunagatan skulle bibehålla sitt namn i trafikledens hela sträckning,

att Uppsalagatan, Enköpingsgatan, Strängnäsgatan, Roslagsgatan och Birkagatan skulle bibehålla sina namn, samt

att nuvarande Björkvägen skulle kallas Björkögatan.

Beträffande namn å nya gator:

att vägen från Jakobsgatan till Kronvägen (Jungfrustigen) skulle benämnas Grindstuvägen,

att vägen genom Gripsborg från Lantvärnsgatan till Solvägen skulle kallas Pålmansvägen,

att vägen till djuphamnen från Köpingsvägen, nu kallad Pistolvägen, skulle benämnas Djuphamnsvägen,

att en planerad väg mellan styckningsområdena (kvarteren) Signe och Signhild skulle heta Frankegatan,

att en planerad väg väster om styckningsområdet (kvarteret) Signe, skulle kallas Vallaregatan,

att en planerad gata mellan styckningsområdena (kvarteren) Sigrid och Signhild skulle benämnas Herdegatan,

att en planerad gata mellan Djuphamnsvägen och Gästgivarevägen norr om styckningsområdena (kvarteren) Signe och Sigrid skulle kallas Pistolgatan,

att en planerad gata norr om styckningsområdet (kvarteret) Sabina skulle benämnas Fiskaregatan,

att Eriksgatans fortsättning väster ut till Nedre Hyttvägen jämväl skulle heta Eriksgatan,

att en planerad och delvis utlagd gata från järnvägen mellan Solbacken och Fridnäs norrut till Köpingsvägen skulle i hela sträckningen benämnas Valhallagatan,

att en planerad gata från Köpingsvägen söderut genom lägenheten Sofieberg skulle heta Sofiebergsgatan,

att Gästgivarevägen och Särlagatan skulle bibehålla sina namn i dessa trafikleders fortsatta sträckning genom Stensborgsområdet,

att en planerad gata genom Stensborgsområdet från nedre Hyttvägen vid Manneborg västerut skulle benämnas Kryddgårdsgatan,

att trafikleden genom styckningsområdet (kvarteret) Edvard mellan tomterna N:ris 9 och 5 skulle kallas Kålgränd,

att gränden mellan tomterna N:ris 12 och 14 Karlsdal skulle erhålla benämningen Lyckogränd,

att gatan mellan Fogdegatan och Katrinelundsvägen skulle heta Domaregatan,

att den östliga av gatorna mellan Katrinelundsvägen och Tegelvretsgatan skulle benämnas Lagmansgatan,

att Johanneslundsvägen och dess fortsättning Rigärdsgatan delvis nu kallad Tegnérgatan skulle heta Tegnérgatan,

att fyra trafikleder gående i riktning öster till väster inom området Övre Rosenhill skulle i ordning från söder till norr benämnas Lärkvägen, Trastvägen, Hökvägen och Ugglevägen, samt att en vinkelböjd gata inom området skulle kallas Papegojvägen,

att vägen från Stockholmsvägen till Myggbo gård skulle heta Sågvägen,

att vägen söder om Solhemsområdet, utgående från Hemdalsvägen åt nordväst skulle benämnas Arbogagatan,

att vägen, som utgjorde fortsättning av nyssnämnda trafikled norr ut till Nybomsgatan skulle kallas Salagatan,

att vägen från Stockholmsvägen åt nordost fram till länslasarettet skulle benämnas Lasarettsvägen,

att en planerad väg från Stockholmsvägen norr ut till länslasarettet skulle kallas Sysslomansgatan,

att vägen från Utmarksgatan fram till länslasarettet, utgörande fortsättning av Sigtunagatan ävenledes skulle heta Sigtunagatan,

att en planerad väg mellan Lasarettsvägen och Stockholmsvägen i sydostlig riktning skulle kallas Grönbovägen, samt

att nyindelat område av Kristiansborg norr om Persbovägen tre från sydost till nordväst gående gator från söder räknat skulle benämnas Mästaregatan, Gesällgatan och Lärlingsgatan.

§ 78.

Ang. ny omnibuslinje mellan byggnadsområdena Vega och Jakobsberg.

Sedan Stadsfullmäktige den 28 sistlidne januari för beredning av en vid detta sammanträde av Herrar Keijser, Robsahm, Widén och Leontein väckt motion om ordnande av en ny omnibuslinje mellan byggnadsområdena Vega och Jakobsberg beslutat tillsättande av en särskild kommitté, hade denna kommitté i skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 sistlidne mars avgivit utlåtande i ärendet och därvid hemställt, att Stadsfullmäktige för utförande av de arbeten, vilka vore erforderliga för inrättande av en omnibuslinje å sträckan Vega N:o 7—Tunbyvägen—Persbovägen—Kristiansborgsallén—Zimmermansgatan — Engelbrektsgatan—Norra Ringvägen—Vasagatan—Domkyrkoesplanaden—Kopparbergsvägen—Munkgatan—Köpmangatan—Stora gatan—Hammarbygatan—Drottninggatan—Mileniigatan—Jakobsbergsgatan, måtte bevilja ett anslag å 34,280 kronor.

Lämnad tillfälle yttra sig över kommitténs förslag hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta *att* uttala sig för inrättande av en ny tredje omnibuslinje inom staden med i huvudsak följande sträckning:

Vega N:o 7—Tunbyvägen—därefter delad sträcka: a) Persbovägen västerut—Vasagatan—Domkyrkoesplanaden till Kopparbergsvägen och b) Gustafsborgsgatan — Kristiansborgsallén —Engelbrektsgatan —Knutsgatan — Kopparbergsvägen, vidare Kopparbergsvägen—Södra Esplanaden—Hamngatan—Fiskartorget—Stora gatan—Hammarbygatan—Drottninggatan—Mileniigatan—Jakobsbergsgatan—Stora gatan och åter, *att* till förbättringar å trafiklederna i linjesträckningen, utförande av vändplatser med flera anordningar, anvisa förslagsvis 10,750 kronor att utgå av 1932 års förslagsanslag, samt *att* uppdraga åt trafikkommittén att, i samråd med Drätselkammaren och

med Magistratens godkännande, för återstående koncessionstid sluta tilläggsavtal med nuvarande innehavarne av koncession å omnibustrafik inom staden om anordnande av den nya omnibuslinjen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 36) beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning till alla delar godkänna Drätselkammarens förslag.

§ 79.

Ang. pensionering av en lärare vid tekniska skolan.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande maj hade lönenämnden överlämnat till Stadsfullmäktiges prövning en framställning från styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning angående beredande av pension åt vid skolorna anställde Slöjdläraren Anders Svensson och därvid under tillstyrkan av skolstyrelsens framställning föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte bevilja slöjdläraren Svensson från tiden för avgången från hans befattning en årlig pension å 2,985 kronor att utgå med 1,000 kronor ur Zimmermanska fondens årliga ränteavkastning och med 1,985 kronor av för varje år uttaxerade medel.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter härav tagen del (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 37) godkände Stadsfullmäktige utan omröstning lönenämndens förslag.

§ 80.

Ang. anslag till extra biträden å kronouppbördskontoret.

Sedan Stadsfullmäktige den 31 sistlidne mars till lönenämnden och Drätselkammaren för utlåtande remitterat en framställning från Magistraten, att Stadsfullmäktige för avlönande av de skrivbiträden å Kronouppbördskontoret, som vore erforderliga utöver å ordinarie stat uppförda biträden, måtte för senare halvåret 1932 bevilja ett anslag å 1,425 kronor, hade lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande maj hemställt, att Stadsfullmäktige ville för beredande av lönefyllnad åt extra skrivbiträdeshjälp å kronouppbördskontoret under innevarande års senare hälvt ställa till magistratens förfogande ett tilläggsanslag å 525 kronor att utgå av det i budgeten för innevarande år avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov, varjämte Drätselkammaren i avgivet utlåtande den 14 innevarande maj tillstyrkt det av lönenämnden avgivna förslaget.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 38) uppstod en stunds överläggning, varunder yrkades dels av Herr Sundström bifall till lönenämndens och Drätselkammarens förslag, dels ock av Herr Hult, att samma förslag måtte godkännas med den ändringen, att tilläggsanslaget bestämdes till 975 kronor, varjämte Herr Borgmästaren yttrade sig under förordande av bifall till Herr Hults yrkande.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de sålunda gjorda yrkandena fattade Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 26 nej emot 17 ja, avgivna för bifall till lönenämndens förslag oförändrat, beslut i ärendet enligt Herr Hults ändringsförslag.

§ 81.

Ang. ny värmeledning m. m. i flickläroverkets huvudbyggnad.

Med överlämnande av en framställning från styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor, att Drätselkammaren ville föreslå Stadsfullmäktige att låta på stadens bekostnad utföra ny värmeledning och införa w. c.-anordning m. fl. åtgärder i läroverkets byggnader, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 39) föreslagit, att Stadsfullmäktige såsom bidrag till kostnaderna för omändring av värmeledningen och installation av w. c. i flickskolans huvudbyggnad ställa till förfogande ett anslag å 22,850 kr. att förskotteras av tillgängliga medel för att sedermera gäldas, på sätt vid fastställande av budgeten för år 1933 efter förslag av Drätselkammaren kunde bliva beslutat.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet godkände Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 82.

Ang. försäljning av ett mindre markområde vid Köpingsvägen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj hade Drätselkammaren anfört följande:

"Enligt uppgjort förslag till reglering av tomten stadsägan N:o 188 G., utgörande del av lägenheten Sofieberg, skulle till fastigheten i dess nordvästra hörn läggas en markremsa i areal omkring 20 kvm.

Sedan ägaren av fastigheten begärt att av staden få förvärva denna del, som för närvarande är vägmark, får Drätselkammaren, som anser regleringen utan olägenhet kunna genomföras, anhålla, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att på för staden antagliga villkor försälja ifrågavarande markområde."

Efter härav tagen del godkände Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 83.

Ang. ombildav högre allmänna läroverket till samläroverk.

Magistraten hade genom resolution den 14 nästlidne april till Stadsfullmäktige för yttrande överlämnat av Överingenjören O. Hellman anförda underdåniga besvär över Konungens Befallningshavandes i Västmanlands län utslag den 3 mars 1932 i fråga om ombildning av härvarande högre allmänna läroverk till samläroverk av i huvudsak följande innehåll:

"Av Konungens Befallningshavandes utslag framgår, att ärendet bör handläggas som en anslagsfråga och, som jag i mina besvär till Konungens Befallningshavande anfört, förelåg vid beslutstillfället ej någon sådan ekonomisk utredning, som enligt kommunallagarna bör föregå beslut i dylika frågor, att därav framgick huru stort anslag som avsågs. Då beslutet med all sannolikhet kommer att medföra avsevärda ny- eller ombyggnader av skollokalerna, innebär det sålunda anslag av betydande storlek.

Beträffande frågan om huruvida här föreligger anslag för ett nytt ändamål vill jag i underdånighet anföra, att frågan torde få betraktas som ny, då beslutet avser övergång till en ny undervisningsform på realskolestadiet som tidigare ej funnits i Västerås, och som är en följd av nya och synnerligen omfattande lagstiftningsåtgärder i skolfrågan. Då med begreppet nya ändamål och behov torde avses sådana, som ej tidigare varit föremål för beslut eller är en följd av samhällets utveckling, anser jag detta av mig överklagade beslut vara av sådan art, att ingenting i stadens utveckling nödvändiggör en övergång till denna nya skolreform.

Det förhållandet, att staden tidigare lämnat understöd åt den högre undervisningen för flickor, kan enligt min mening ej innebära, att en anslagsfråga, som rör en av riksdagen nyligen beslutad ny skolform, skall anses som en följd av tidigare beslut.

Jag anhåller därför i underdånighet, att Kungl. Maj:t måtte bifalla mina besvär."

Sedan Stadsfullmäktige den 28 nästlidne april anmodat Beredningsutskottet att i ärendet avgiva förberedande yttrande hade utskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 innevarande maj anfört följande:

"Vid det förhållande, att de nu anförda besvären i sak icke innehålla annat än vad som varit föremål för förut av Stadsfullmäktige i ärendet avgivet yttrande (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 8 1932) samt prövning av länsstyrelsen hemställer Beredningsutskottet, att Stadsfullmäktige såsom nu infordrat utlåtande ville under åberopande av detta sitt föregående yttrande samt motiven för länsstyrelsens utslag i underdånighet avstyrka bifall till besvären".

Tillika hade utskottet anmält, att vid ärendets avgörande Herr Thyresson, med instämmande av Herrar C. W. Karlsson och Lundgren förklarat sig anse besvären böra bifallas, då Stadsfullmäktiges överklagade beslut såsom avseende beviljande av anslag icke föregåtts av sådan utredning, som vore föreskriven i kommunallagarna.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt beredningsutskottets förslag.

§ 84.

Ang. beviljande av full pension åt en polisman.

Sedan Magistraten genom resolution den 28 nästlidne april infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av besvär, som f. polismannen Emil Kraft anfört över Stadsfullmäktiges beslut den 31 mars 1932 angående större pension åt Kraft än som enligt gällande reglemente skulle tillkomma honom samt Stadsfullmäktige samma dag beslutat remittera handlingarne i ärendet till Beredningsutskottet för förberedande yttrande, hade utskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 innevarande maj hemställt, att Stadsfullmäktige vid det förhållande, att överklagade beslutet tillkommit i laga ordning efter vederbörlig beredning av såväl lönenämnden som Drätselkammaren och att det i övrigt syntes vara uteslutet att i klagoväg få ett beslut, varigenom avslagits en motionsvis framställd begäran om avvikelse från fastställda föreskrifter — i detta fall i avseende å pensionering — upphäft, ville avstyrka bifall till besvären.

Efter föredragning härav fattade Stadsfullmäktige beslut i ärendet i överensstämmelse med Beredningsutskottets förslag.

§ 85.

Ang. tillstånd för Anna Ottilia Lundkvist att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 14 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Fru Anna Ottilia Lundkvist hos Konungens Befallningshavande gjord ansökning om tillstånd att under tre år från den 1 oktober 1932 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka i sökandens matserveringslokaler i fastigheten N:o 5 vid Pilgatan här i staden, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande maj, med förmälan, att sökanden innehade tillstånd att till spisande gäster utskänka pilsnerdricka från den 1 oktober 1931 till den 1 oktober 1932, att denna utskänkningsrörelse av henne skötts utan anmärkning, att lokalerna, som skulle för ändamålet användas, vore lämpliga, samt att nykterhetsnämnden funne det lämp-

ligt, att tillstånd endast beviljades för ett år, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att fru Lundkvist beviljades tillstånd att under tiden från och med den 1 oktober 1932 till och med den 30 september 1933 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka inom lokaler i fastigheten N:o 5 vid Pilgatan här i staden.

På yrkande av Herr Wass fattade Stadsfullmäktige beslut i ärendet utan omröstning i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 86.

Ang. tillstånd för Olga Maria Adamsson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 14 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Änkefru Olga Maria Adamsson hos Konungens Befallningshavande gjord ansökning om tillstånd att under tre år från den 1 oktober 1932 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka i sökandens matserveringslokaler i fastigheten N:o 5 vid Smedjegatan här i staden, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande maj, med förmälan, att sökanden innehade tillstånd att till spisande gäster utskänka pilsnerdricka från den 1 oktober 1929 till den 1 oktober 1932, att denna utskänkningsrörelse av henne skötts utan anmärkning, att lokalerna, som skulle för ändamålet användas vore lämpliga, samt att nykterhetsnämnden funne det lämpligt, att tillstånd endast beviljades för ett år, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att fru Adamsson beviljades tillstånd att under tiden från och med den 1 oktober 1932 till och med den 30 september 1933 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka inom lokaler i fastigheten N:o 5 vid Smedjegatan här i staden.

På yrkande av Herr Wass fattade Stadsfullmäktige beslut i ärendet utan omröstning i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 87.

Ang. tillstånd för Matilda Margareta Schubert att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 14 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Änkefru Matilda Margareta Schubert hos Konungens Befallningshavande gjord ansökning om tillstånd att under tre år från den 1 oktober 1932 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka i sökandens matserveringslokaler i fastigheten N:o 29 vid Stora gatan här i staden, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande maj, med förmälan, att sökanden innehade tillstånd att till spisande gäster utskänka pils-

nerdricka från den 1 oktober 1929 till den 1 oktober 1932, att denna utskänkningsrörelse av henne skötts utan anmärkning, att lokalerna, som skulle för ändamålet användas, vore lämpliga, samt att nykterhetsnämnden funne det lämpligt att tillstånd endast beviljades för ett år, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka att fru Schubert beviljades tillstånd att under tiden från och med den 1 oktober 1932 till och med den 30 september 1933 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka inom lokaler i fastigheten N:o 29 vid Stora gatan här i staden.

På yrkande av Herr Wass fattade Stadsfullmäktige beslut i ärendet utan omröstning i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 88.

Ang. tillstånd för Hilma Kristina Olsson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 14 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av fröken Hilma Kristina Olsson hos Konungens Befallningshavande gjord ansökning om tillstånd att under tre år från den 1 oktober 1932 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka i sökandens matserveringslokaler i fastigheten N:o 3 vid Blåsbogatan här i staden, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande maj, med förmälan, att sökanden innehade tillstånd att till spisande gäster utskänka pilsnerdricka från den 1 oktober 1929 till den 1 oktober 1932, att denna utskänkningsrörelse av henne skötts utan anmärkning, att lokalerna, som skulle för ändamålet användas, vore lämpliga, samt att nykterhetsnämnden funne det lämpligt, att tillstånd, endast beviljades för ett år, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att fröken Olsson beviljades tillstånd att under tiden från och med den 1 oktober 1932 till och med den 30 september 1933 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka inom lokaler i fastigheten N:o 3 vid Blåsbogatan här i staden.

På yrkande av Herr Wass fattade Stadsfullmäktige beslut i ärendet utan omröstning i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 89.

Ang. tillstånd för Judith Elisabet Sjödin att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 14 sistlidne mars infordrat Stodsfullmäktiges yttrande över en av fröken Judith Elisabet Sjödin hos Konungens Befallningshavande gjord ansökning om tillstånd att under tre år från den 1 oktober 1932 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka i sökandens matserveringslokaler i fastigheten N:o 46 vid Stora gatan här i staden, hade

nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande maj, med förmälan, att sökanden innehade tillstånd att till spisande gäster utskänka pilsnerdricka från den 1 oktober 1929 till den 1 oktober 1932, att denna utskänkningsrörelse av henne skötts utan anmärkning, att lokalerna, som skulle för ändamålet användas, vore lämpliga, samt att nykterhetsnämnden funne det lämpligt, att tillstånd endast beviljades för ett år, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka att fröken Sjödin beviljades tillstånd att under tiden från och med den 1 oktober 1932 till och med den 30 september 1933 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka inom lokaler i fastigheten N:o 46 vid Stora gatan här i staden.

På yrkande av Herr Wass fattade Stadsfullmäktige beslut i ärendet utan omröstning i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 90.

Ang. tillstånd för Jenny Johnsson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 14 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av fru Jenny Johnson hos Konungens Befallningshavande gjord ansökning om tillstånd att under tre år från den 1 oktober 1932 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka i sökandens matserveringslokaler i fastigheten N:o 7 vid Timmermansgatan här i staden, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande maj, med förmälan, att sökanden innehade tillstånd att till spisande gäster utskänka pilsnerdricka från den 1 oktober 1931 till den 1 oktober 1932, att denna utskänkningsrörelse av henne skötts utan anmärkning, att lokalerna, som skulle för ändamålet användas, vore lämpliga, samt att nykterhetsnämnden funne det lämpligt, att tillstånd endast beviljades för ett år, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka att fru Johnson beviljades tillstånd att under tiden från och med den 1 oktober 1932 till och med den 30 september 1933 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka inom lokaler i fastigheten N:o 7 vid Timmermansgatan här i staden.

På yrkande av Herr Wass fattade Stadsfullmäktige beslut i ärendet utan omröstning i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 91.

Ang. tillstånd för Ruth Eugenia Alfrida Aijlon att

Sedan magistraten genom resolution den 14 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Änkefru Ruth Eugenia Alfrida Aijlon hos Konungens Befallningshavande gjord ansökning om tillstånd att under tre

utskänka pilsnerdricka.

år från den 1 oktober 1932 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka i sökandens matserveringslokaler i fastigheten N:o 9 vid Vasagatan här i staden, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande maj med förmälan, att sökanden innehade tillstånd att till spisande gäster utskänka pilsnerdricka från den 1 oktober 1931 till den 1 oktober 1932, att några allvarliga anmärkningar mot denna utskänkningsrörelses handhavande icke förekommit, att lokalerna, som skulle för ändamålet användas, vore lämpliga, samt att nykterhetsnämnden funne det lämpligt, att tillstånd endast beviljades för ett år, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att fru Aijlon beviljades tillstånd att under tiden från och med den 1 oktober 1932 till och med den 30 september 1933 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka inom lokaler i fastigheten N:o 9 vid Vasagatan här i staden.

På yrkande av Herr Wass fattade Stadsfullmäktige beslut i ärendet utan omröstning i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 92.

Ang. tillstånd för Ester Kristina Engblom att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 14 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av fröken Ester Kristina Engblom hos Konungens Befallningshavande gjord ansökning om tillstånd att under tre år från den 1 oktober 1932 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka i sökandens matserveringslokaler i fastigheten N:o 4 vid Vasagatan här i staden, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande maj, med förmälan, att sökanden innehade under loppet av år 1932 beviljat tillstånd att till spisande gäster utskänka pilsnerdricka till den 1 oktober 1932, att denna utskänkningsrörelse av henne skötts utan anmärkning, att lokalerna, som skulle för ändamålet användas, vore lämpliga, samt att nykterhetsnämnden funne det lämpligt, att tillstånd endast beviljades för ett år, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att fröken Engblom beviljades tillstånd att under tiden från och med den 1 oktober 1932 till och med den 30 september 1933 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka inom lokaler i fastigheten N:o 4 vid Vasagatan här i staden.

På yrkande av Herr Wass fattade Stadsfullmäktige beslut i ärendet utan omröstning i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 93.

Ang. tillstånd för Maria Elisaeth

Sedan Magistraten genom resolution den 14 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av systrarna pensionatsinnehavarinnan Maria

Elisabeth Johansson och fröken Naemi Sofia Johansson hos Konungens Befallningshavande gjord ansökning om tillstånd att under tre år från den 1 oktober 1932 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka i sökandenas matserveringslokaler i fastigheten N:o 11 vid Stora gatan här i staden, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande maj, med förmälan att den ena av sökandena nämligen Maria Elisabeth Johansson innehade tillstånd att till spisande gäster utskänka pilsnerdricka från den 1 oktober 1929 till den 1 oktober 1932, att denna utskänkningsrörelse av henne skötts utan anmärkning, att systern Naemi Sofia Johansson ägde vitsord, att hon vore lämplig att bedriva utskänkningsrörelse av pilsnerdricka, varför genom hennes inträde i affären någon förändring till nackdel för rörelsens skötsel icke behövde riskeras, att lokalerna, som skulle för ändamålet användas, vore lämpliga, samt att nykterhetsnämnden funne det lämpligt, att tillstånd endast beviljades för ett år, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att fröknarna Johansson beviljades tillstånd att under tiden från och med den 1 oktober 1932 till och med den 30 september 1933 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka inom lokaler i fastigheten N:o 11 vid Stora gatan här i staden.

och Næmi Sofia Johansson att utskänka pilsnerdricka.

På yrkande av Herr Wass fattade Stadsfullmäktige beslut i ärendet utan omröstning i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 94.

Ang. tillstånd för Frithiof Sandberg att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 14 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av direktören Frithiof Sandberg hos Konungens Befallningshavande gjord ansökning om tillstånd att under tre år från den 1 oktober 1932 utskänka pilsnerdricka, på sätt och under villkor, som hittills varit gällande i lokaler inom fastigheten N:o 5 vid Hantverkaregatan här i staden, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande maj, anfört följande:

”Direktören Frithiof Sandberg innehar tillstånd, att under vissa villkor utskänka pilsnerdricka från den 1 oktober 1931 till och med den 30 september 1932.

Då tillstånd senaste gången eller den 27 augusti 1931 av Stadsfullmäktige tillstyrktes, hade av nykterhetsnämnden påtalats, att någon till utskänkningslokalen hörande bekvämlighetsinrättning icke funnes, varför nykterhetsnämnden för att förbehålla Stadsfullmäktige fri prövning vid förnyad fram-

ställning endast tillstyrkte utskänkningsrätten för ett år, som också blev Stadsfullmäktiges beslut.

De ifrågavarande olägenheterna äro numera avhjälpta.

Emellertid anser nykterhetsnämnden lämpligt, att tillståndet fortfarande endast beviljas för ett år. De nuvarande restriktiva bestämmelserna böra även-ledes i fortsättningen vara gällande.

I anledning härav får nykterhetsnämnden föreslå, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att direktören Frithiof Sandberg beviljas tillstånd att för tiden 1 oktober 1932 till och med den 30 september 1933 i lokalen inom fastigheten N:o 5 vid Hantverkaregatan här i staden (Automaten) utskänka pilsnerdricka under villkor, att utskänkningen alla dagar upphör senast kl. 9 e. m., att utskänkningen endast medgives till spisande gäst (mat utan bestämt pris), att fredag, lördag samt dag före helgdag efter kl. 6 e. m. samt sön- och helgdagar hela dagarne, utskänkning endast medgives till gäst, som intager verklig måltid bestående av lagad mat till ett pris av 75 öre, att till varje gäst ej utskänkes mer än högst ⅔ liter pr gång, samt att gäst, till vilken utskänkts pilsnerdricka, icke måtte ånyo erhålla sådan dryck inom utskänkningsställe förrän efter 2 timmar".

På yrkande av Herr Wass fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 95.

Ang. tillstånd för Ida Nilsson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 30 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av änkefru Ida Nilsson hos Konungens Befallningshavande gjord ansökning om tillstånd att till spisande gäster utskänka pilsnerdricka i sökandens serveringslokal i fastigheten N:o 1 vid Fiskartorget här i staden, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande maj anfört följande:

"Fru Ida Nilsson ingav föregående år en framställning i samma syfte. I sitt förberedande utlåtande, intaget under § 131 i Stadsfullmäktiges protokoll den 27 augusti 1931, anförde nykterhetsnämnden följande:

Nämnden kan icke utan vidare tillstyrka bifall till sökandens framställning. Enligt nämndens uppfattning måste en bestämd skillnad göras mellan matserveringen och kaférörelsen. Detta kan utan några som helst olägenheter ske därigenom att ett utskänkningstillstånd begränsas att gälla endast inom ett av lägenhetens rum, nämligen matsalen.

Sökanden har hittills i staden icke innehaft någon utskänkningsrätt av pilsnerdricka, varför nämnden anser, att sökandens lämplighet härför bör prövas under ett år.

Nykterhetsnämnden föreslår, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att fru Ida Nilsson beviljas tillstånd att under tiden från den 1 oktober 1931 till och med den 30 september 1932 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka inom lokaler i fastigheten Fiskartorget N:o 1 här i staden, dock endast i det för matservering avsedda rummet i lokalernas nordvästra hörn innanför kaférummen och beläget mot Fiskartorget.

Efter omröstning med 21 röster emot 20 beslöto Stadsfullmäktige emellertid *avstyrka* bifall till den föreliggande ansökningen.

Med hänsyn *dels* till detta Stadsfullmäktiges beslut, *dels* till att ett tillstyrkande kan anses innebära ett föregripande av den utredning angående detaljhandeln med och utskänkningen av pilsnerdricka, som av nämnden igångsatts, *dels ock* därtill att ett tillstyrkande av framställningen skulle kunna fattas som ett visst principtagande i frågan om lämpligheten av att pilsnerdricksutskänkningen förekommer i matservering, som, vilket här är fallet, bedrives samtidigt som konditoriservering, intager nämnden detta år en annan ståndpunkt än tidigare, varför nykterhetsnämnden föreslår, att Stadsfullmäktige ville avstyrka bifall till framställningen".

På yrkande av Herr Wass fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet i enlighet med nykterhetsnämndens förslag.

§ 96.

Ang. inskränkning av antalet barnmorskedistrikt i staden.

En skrivelse från hälsovårdsnämnden av den 11 innevarande maj med förslag, att Stadsfullmäktige måtte uttala sig för inskränkning av antalet barnmorskedistrikt i staden från tre till två, beslöto Stadsfullmäktige remittera till beredningsutskottet för utlåtande.

§ 97.

Ang. stadsplaneändring rörande byggnadsområdet Karolina.

Föredrogs och lades till handlingarne till Stadsfullmäktige överlämnat utdrag av Konungens Befallningshavandes i länet protokoll den 16 april 1932, utvisande, att Konungens Befallningshavande fastställt Stadsfullmäktiges beslut den 30 oktober 1930 om sådan ändring uti den för Västerås stad gällande stadsplanen, att södra gränsen för byggnadskvarteret Karolina skulle rätas i flukt med Bondegatans norra gatulinje, samt att inom kvarteret utlagd förgård emot den öppna platsen mellan Bondegatan och Stora gatan skulle försvinna.

§ 98.

Ang. yttrande om lagändring rörande den kommunala lånerätten.

Genom resolution den 13 innevarande maj hade magistraten anmodat Stadsfullmäktige avgiva yttrande över riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av väckt motion om viss ändring i gällande föreskrifter om rätt för kommuner på landet att upptaga lån. Stadsfullmäktige beslöto anmoda Drätselkammaren att i ärendet avgiva förberedande utlåtande.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 31 maj 1932.

ALB. LUNDKVIST.

R. V. Hult. Ragnar Liljeblad.

Offentligen uppläst den 31 maj 1932, betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 30 juni 1932.

Närvarande: Ordföranden Herr Målerieföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingeniören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Pers, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, K. Johansson, Thyresson, Keijser, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Melin, Widén, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. W. Karlsson, Östlund, Willebrand, Ernst Johansson, Gunnar Pettersson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Fru Berg samt Herrar Edvin Johansson och Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Herrar Falk, Fjellander, Dahrné, Liljeblad, Bergquist, Henning, Gust. Karlsson och Wirén.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 99.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Wass och Håvberg att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att justeringen jämte protokollets offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 4 nästkommande juli kl. 12,30 e. m.

§ 100.

Ang. drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.

Föredrogs och bordlades enligt yrkande av Herr Engdahl Drätselkammarens med skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 nästlidne maj överlämnade räkenskapsberättelse för år 1931 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 40).

§ 101.

Ang. vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1931.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande juni hade vatten- och gasverksstyrelsen överlämnat sin förvaltningsberättelse för år 1931 och därvid hemställt, att av å lånemedel gjorda besparingar få bestrida en utöver av Stadsfullmäktige den 28 augusti 1930 beviljat lånemedelsanslag tillkom-

men kostnad av kronor 10,780: 75 för överförande av visst område av stadens centrala del från likström till växelström.

Drätselkammaren, som tagit del av berörda handlingar, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande juni meddelat, att Drätselkammaren tillstyrkte styrelsens ovan återgivna framställning.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 41) beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Engdahl bordlägga ärendet.

§ 102.

Ang. förbättring av badanordningar å Östa holmen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 42) hade Drätselkammaren, med överlämnande av en i ärendet av Stadsfullmäktiges ledamöter Herrar Keijser och Henry Karlsson väckt motion, som för förberedande behandling ingivits till Drätselkammaren, hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att till gäldande av kostnad för iordningställande av badplatser å Östra holmen jämte i samband därmed stående anordningar anslå förslagsvis 10,000 kronor att utgå av det i 1932 års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige efter föredragning härav utan omröstning ifrågavarande framställning.

§ 103.

Ang. anslag till arbetare-institutets föreläsnings-verksamhet.

Med överlämnande av en framställning till Stadsfullmäktige från styrelsen för Västerås Arbetareinstitut om ett anslag å 3,000 kronor för upprätthållande under år 1933 av institutets föreläsningsverksamhet hade Drätselkammaren, som upptagit ärendet till förberedande behandling, hemställt, att Stadsfullmäktige måtte bevilja det begärda anslaget att utgå av uttaxerade medel i 1933 års stat.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 104.

Ang. försäljning av tomter från en del av Stensborg.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 43) hade Drätselkammaren på anförda grunder anhållit om Stadsfullmäktiges bemyndigande att till pris och under villkor, som Drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, försälja tomter från staden tillhöriga stadsägorna N:ris 195 och 203, utgörande del av Stensborg.

Efter härav tagen del biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning den av Drätselkammaren gjorda framställningen.

§ 105.

Ang. stadsplaneändring beträffande Klockaregatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande juni hade byggnadsnämnden på anförda grunder och med överlämnande av till ärendet hörande handlingar hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta sådan ändring av sitt beslut den 28 mars 1929 om upptagande i stadsplanen av Klockaregatan, att gatan skulle utläggas såsom fasadgata med en bredd av 11 meter och med norra gatulinjen sammanfallande med södra gränsen för tomten N:o 35 b inom norra kvarteret rakt utdragen mot Vasagatan, allt på sätt närmare funnes angivet å en till handlingarne hörande karta, ävensom giva byggnadsnämnden i uppdrag att underställa vederbörande myndighet detta ändrade beslut.

Drätselkammaren hade såsom eget yttrande i ärendet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande juni förordnat bifall till byggnadsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 44) biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström och sedan Herrar Engdahl och Eriksson yttrat sig utan att framställa något bestämt yrkande, utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 106.

Ang. stadsplaneändring beträffande kvarteret Paulina.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande juni hade byggnadsnämnden på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville med ändring av vad härutinnan nu gällde besluta, att för bebyggelsen av kvarteret Paulina skulle gälla den bestämmelse, att å tomt i kvarteret icke finge uppföras byggnad på närmare avstånd än 6 meter från tomts gränslinjer emot Flora-, Eriks- och Stallhagsgatorna ävensom emot granntomter och 2,6 meter från Svantegatan samt giva byggnadsnämnden i uppdrag att hos den myndighet, det vederborde, begära fastställelse å Stadsfullmäktiges i ärendet fattade beslut.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle taga del härav, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande juni tillstyrkt bifall till byggnadsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 45) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 107.

Ang. stadsplaneändring beträffande kvar-

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande juni hade byggnadsnämnden i anledning av magistratens resolution den 11 maj 1932, därigenom byggnadsnämnden lämnats tillfälle yttra sig över en framställning till Konun-

teret Olympia.

gens Befallningshavande i länet från Västmanlands läns landstings förvaltningsutskott därom, att en av byggnadsnämnden enligt Stadsfullmäktiges bemyndigande gjord underdånig ansökning om fastställelse av Stadsfullmäktiges beslut den 31 mars 1921 angående ändring i den för staden gällande stadsplanen i avseende å delar av kvarteret Olympia och deras bebyggande måtte förfalla, hemställt, att Stadsfullmäktige måtte förklara sitt beslut i ärendet vara upphävt och bemyndiga byggnadsnämnden att från fastställelse återkalla detsamma.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle taga del av handlingarne i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande juni meddelat, att Drätselkammaren förordade bifall till byggnadsnämndens förslag. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 46).

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning byggnadsnämndens framställning.

§ 108.

Ang. förvärv av mark för vidgning av Malmabergsgatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande juni hade Drätselkammaren anfört följande:

”Mellan Nyboms- och Frejagatorna skall Malmabergsgatan utläggas till 18 meters bredd med mark härför tagen från stadsägorna N:ris 1949—1951 och 1955.

Förut har Drätselkammaren enligt beslut av Stadsfullmäktige den 30 oktober 1930 erhållit bemyndigande att förvärva vad som av stadsägorna N:ris 1951 och 1955 åtgår för gatans vidgning, och är detta förvärv genomfört.

Sedan Drätselkammaren med vederbörande markägare upptagit underhandling angående förvärv av övrig för vidgningen erforderlig mark av stadsägan N:r 1949 46 kvm. och av stadsägan N:o 1950 142 kvm., hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville lämna Drätselkammaren bemyndigande, att till pris och på villkor, som Drätselkammaren kan finna för staden antagliga, förvärva förenämnda delar av stadsägorna N:ris 1949 och 1950 med blivande köpeskilling täckt av reserverade köpeskillingsmedel.”

Efter föredragning härav godkända Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström och efter yttrande av Herr Ernst Johansson utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 109.

Ang. förvärv av mark för vidgning av Hammarbygatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande juni hade Drätselkammaren anfört följande:

”Den ökade trafiken i Hammarbygatan och särskilt efter sedan ny linje

för busstrafik kommer att i gatan förläggas gör behovet av att få gatan vidgad i dess nedre del mot Stora gatan starkt framträdande. Enligt förslag, som uppgjorts, skulle vidgningen förläggas å gatans södra sida och härför åtgå mark av stadsägorna N:ris 565 och 568 i areal respektive c:a 60 och 320 kvm.

Sedan ägarne av dessa fastigheter förklarat sig vilja avstå för denna vidgning erforderlig mark får Drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till pris och på villkor, som Drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, förvärva ifrågavarande markområden med köpeskillingen täckt av reserverade köpeskillingsmedel."

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 110.

Ang. omreglering av löne- och pensionsförmånerna för stadsfogdebefattningen

Sedan Stadsfullmäktige den 28 januari innevarande år vid behandling av fråga angående omreglering av löne- och pensionsförmånerna för stadsfogdebefattningen (Stadsfullmäktiges handlingar 1931 N:o 63) beslutat återremittera ärendet till lönenämnden, hade lönenämnden i skrivelse den 11 nästlidne maj avgivit förnyat yttrande i ärendet och därvid, med visst tillägg förklarat sig vidhålla sitt tidigare avgivna förslag, samt förmält att tvenne av nämndens ledamöter reservationsvis framfört ett därifrån avvikande förslag.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle taga del av lönenämndens förnyade utlåtande hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande juni på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta,

att stadsfogdebefattningen skulle upptagas i den för stadens befattningshavare den 16 december 1929 av Stadsfullmäktige antagna lönestaten och hänföras till dess 41. lönegrupp med en begynnelselön av 6,540 kronor jämte tre ålderstillägg à 348 kronor efter respektive 3, 6 och 9 års tjänstgöring, och en slutlön av 7,584 kronor. Lönestatens allmänna villkor och bestämmelser bleve sålunda för befattningen gällande,

av sportlerna i tjänsten skulle tjänsteinnehavaren till stadskassan inleverera intill ett belopp av för år räknat 5,540 kronor, som betalades för varje avlöningsperiod med den del av nämnda belopp, som för tid räknat, svarade emot avlöningsperioden. Till den del sportlerna överstege nämnda belopp 5,540 kronor pr år finge de av tjänsteinnehavaren behållas. Tjänsteinnehavaren skulle själv avlöna det eller de skrivbiträden, som han för tjänstegöromålens fullgörande kunde finna nödigt anlita, därvid nu å stadsfogdekontoret anställt skrivbiträde vid fortsatt anställning skulle åtnjuta samma lön, som

enligt gällande lönestat uppbures av kvinnligt kontorsbiträde av II klass med hänsyn tillika tagen till den tid hon tjänstgjort å stadsfogdekontoret,

staden skulle tillhandahålla nödig tjänstelokal med inredning,

befattningen skulle intagas i stadens allmänna av Stadsfullmäktige den 16 december 1929 antagna pensionsstat och bestämdes värdet av de sportler, som behölles av befattningshavaren till 2,500 kronor.

Magistraten, som jämväl haft tillfälle att efter återremissen ånyo yttra sig i ärendet, hade i skrivelse den 17 innevarande juni förklarat, att Magistraten visserligen helst önskat, att det av lönenämnden tidigare avgivna löneregleringsförslaget vunnit bifall, men att magistraten saknade anledning att motsätta sig Drätselkammarens senast avgivna förslag i ärendet.

Efter föredragning av till ärendet hörande handlingar, varav de efter återremissen avgivna utlåtandena funnos återgivna i Stadsfullmäktiges tryckta handlingar för innevarande dag under N:o 47, uppstod överläggning, varunder yrkades dels av Herr Sundström bifall till Drätselkammarens förslag, dels ock av Herr Engdahl bifall till det av reservanterna inom lönenämnden framställda förslaget.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de sålunda gjorda yrkandena biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar Drätselkammarens förslag.

§ 111.

Ang. byte av mark vid järnvägsverkstadsområdet.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 48) hade Drätselkammaren hemställt om Stadsfullmäktiges bemyndigande att i huvudsaklig överensstämmelse med ett från Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag framställt förslag med bolaget ingå bytesavtal, varigenom staden skulle avstå till bolaget en c:a 12 meter bred markremsa utmed bolagets verkstadsområde i Västerås östra sida samt en triangelformig ägofigur invid områdets sydvästra del mot erhållande från bolaget av två triangulära ägofigurer av sistberörda del av verkstadsområdet.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den av Drätselkammaren sålunda gjorda framställningen.

§ 112.

Ang. en del ändrings- och reparationsarbeten i högre allmänna läro-

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 49) hade Drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta *dels* att för vissa omändrings- och tillbyggnadsarbeten i högre allmänna läroverkets huvudbyggnad anslå förslagsvis 19,000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas

på sätt framdales kunde bliva av Stadsfullmäktige efter förslag från Drätselkammaren beslutat, och *dels* att för vissa reparationer å läroverkets byggnader anvisa förslagsvis 4,700 kronor av det i 1932 års budget avsatta förslagsanslaget. *verkets byggnader.*

Efter föredragning härav godkände Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning det av Drätselkammaren sålunda framställda förslaget.

§ 113.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande juni hade Drätselkammaren anfört följande: *Ang. förvärv av stadsägan n:o 5 eller den s. k. Dalkasern.*

"Enligt för kvarteret Fjolner fastställd tomtindelning skall tomten N:o 1 inom kvarteret bildas av staden tillhörig mark — den övervägande delen av tomten — och av stadsägan N:o 5 eller den s. k. Dalkasern, tillhörig enskild person.

Då förutsättning för tomtens utnyttjande för byggnadsändamål är att dess olika delar samlas på en ägares hand och staden såsom största delägare i tomten härutinnan har största intresset, synes ett förvärv åt staden av stadsägan N:o 5 böra genomföras, och får Drätselkammaren därför föreslå, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till pris och på villkor, Drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, åt staden inköpa ifrågavarande fastighet."

Stdsfullmäktige medgåvo enhälligt, att ärendet, ehuru ej upptaget på kallelselistan, finge upptagas till slutligt avgörande vid dagens sammanträde.

På yrkande av Herr Sundström godkände Stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda av Drätselkammaren gjorda framställningen.

§ 114.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande juni hade badhusstyrelsen, i anledning därav att styrelsen uppsagt innehavaren av badmästarebefattningen och icke ämnade återbesätta densamma, enär befattningen enligt styrelsens mening torde kunna undvaras, hemställt, att Stadsfullmäktige ville taga under övervägande, huruvida icke den avgående badmästaren J. Söderström kunde beredas någon med hänsyn till hans tjänste- och levnadsålder avpassad ekonomisk hjälp. *Ang. understöd till f. badmästaren Söderström.*

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande juni föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta tilldela Söderström från och med dennes avgång ur tjänsten och tillsvidare ett årligt understöd å 1,800 kronor att utgå av tillgängliga medel i varmbadhusets stat.

Efter föredragning härav medgåvo Stadsfullmäktige enhälligt, att ärendet finge, ehuru icke upptaget på kallelselistan upptagas till slutligt avgörande vid dagens sammanträde.

Herr Sundström yrkade bifall till Drätselkammarens förslag, varjämte Herr Engdahl yttrade sig utan yrkande.

Stadsfullmäktige biföllo härefter utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 115.

Ang. Kungl. Majt:s utslag på besvär över stadsfullmäktiges beslut ang. löne- och pensionsstater för stadens befattningshavare beträffande polisen.

Genom Magistratens resolution den 28 innevarande juni hade till Stadsfullmäktige överlämnats styrkt avskrift av Kungl. Maj:ts utslag den 18 maj 1932 på de besvär L. Gustavsson m. fl. polismän i Västerås anfört över Konungens Befallningshavandes i Västmanlands län den 7 november 1931 meddelade utslag i fråga om pensionering av Västerås stads befattningshavare.

Sedan av utslaget inhämtats, att Kungl. Maj:t ej funnit skäl göra ändring i Konungens Befallningshavandes utslag, lades Kungl. Maj:ts ifrågavarande utslag till handlingarna.

§ 116.

Ang. Fru Ellen Fellers avsägelse av uppdraget som vårdare i fattigvårdsstyrelsen.

Genom utdrag av sitt protokoll för den 31 nästlidne maj hade fattigvårdsstyrelsen anmält, att vårdaren i 2:dra fattigvårdsdistriktet fru Ellen Fellers på grund av avflyttning från staden avsagt sig ifrågavarande uppdrag.

Stadsfullmäktige beslöto remittera ärendet till beredningsutskottet för upprättande av förslag till val i den avgångnas ställe.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 4 juli 1932.

ALB. LUNDKVIST.

Oskar Håvberg. J. O. Wass.

Offentligen uppläst den 4 juli 1932, betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västerås 1932. Västm. Folkblads Tr.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 25 Augusti 1932.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Pers, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, K. Johansson, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Hellström, Dahrné, Melin, Liljeblad, Gelin, Robsahm, Fru Olsson, Herrar C. W. Karlsson, Östlund, Willebrand, Ernst Johansson, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Andersson, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Fru Berg, Herrar Edvin Johansson och Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Engdahl, Widén, Larsson, Bergquist, Henning, Henry Karlsson och Wirén.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 117.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Fjellander och Keijser att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll,i sammanhang varmed tillkännagavs, att justeringen jämte protokollets offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset tisdagen den 30 innevarande augusti kl. 1 e. m.

§ 118.

Ang. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.

Föredrogs ånyo Drätselkammarens med skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 maj 1932 överlämnade, vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 30 sistlidne juni bordlagda räkenskapsberättelse för år 1931 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 40).

Berättelsen lades till handlingarne.

§ 119.

Ang. Vatten- o. Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1931.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 27 sistlidne juni hade Vatten- och Gasverksstyrelsen överlämnat sin förvaltningsberättelse för år 1931 och därvid hemställt, att med av å lånemedel gjorda besparingar få bestrida en

utöver av Stadsfullmäktige den 28 augusti 1930 beviljat lånemedelsanslag tillkommen kostnad av kronor 10,780: 75 för överförande av visst område av stadens centrala del från likström till växelström.

Drätselkammaren, som haft tillfälle taga del härav, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 sistlidne juni meddelat, att Drätselkammaren tillstyrkte styrelsens ovan återgivna framställning.

Efter föredragning av ovan berörda vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 30 sistlidne juni bordlagda handlingar (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 41) beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning dels lägga berättelsen till handlingarne, dels ock bifalla den i samband därmed gjorda framställningen.

§ 120.

Ang. Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1931.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 sistlidne juni hade Fattigvårdsstyrelsen överlämnat berättelse över fattigvårdens verksamhet under år 1931 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 50).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarne.

§ 121.

Ang. Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1931.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 sistlidne maj hade Barnavårdsnämnden överlämnat berättelse över nämndens verksamhet under år 1931 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 51).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarne.

§ 122.

Ang. markbyte förtomt- och gaturegleringvid lägenheten Valhalla.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 nästlidne juli (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 52) hade Drätselkammaren anhållit, att Stadsfullmäktige måtte besluta att bemyndiga Drätselkammaren att med ägaren av lägenheten Valhalla på de villkor, Drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, träffa avtal om byte av mark för utläggande av en ny trafikled mellan Västmannagatan och Valhallagatan samt för därmed sammanhängande reglering.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 123.

Ang. inlösen av tomterna N:ris 2 och 3 kv. Laura.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 53) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att i anledning av den 27 juni 1932 meddelad lagfart å köp för 21,000 kronor av å stadens grund belägna fastigheterna N:ris 2 och

3 inom kvarteret Laura (N:ris 88 och 89 västra kvarteret) i Västerås göra stadens lösningsrätt gällande till fastigheterna och uppdraga åt Drätselkammaren att vidtaga alla för detta ändamål nödiga åtgärder ävensom bestämma, att löseskillingen skulle gäldas av reserverade köpeskillingsmedel.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 124.

Ang. grunder för tilläggspensionering åt övningslärare vid folkskolan.

Sedan Stadsfullmäktige den 21 december 1931 i sammanhang med avgörande av fråga om bestämmande av kommunal tilläggspension åt en lärarinna i övningsämne vid folkskolan till Lönenämnden för yttrande remitterat en av Folkskolestyrelsen gjord hemställan, att Stadsfullmäktige ville besluta, att lärarne i övningsämnen tillerkändes kommunal tilläggspension enligt samma grunder, som gällde för övriga folkskolans lärare, varvid slöjdlärare likställdes med folkskollärarinna samt skolköks- och slöjdlärarinna med småskollärarinna, hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 sistlidne juni på anförda grunder föreslagit, att folkskolestyrelsens ifrågavarande framställning icke måtte föranleda till någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle taga del av handlingarne i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande augusti, med instämmande i vad Lönenämnden anfört, förenat sig i dess förslag, att framställningen icke måtte föranleda någon vidare åtgärd.

Efter föredragning av till ärendet hörande handlingar (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 54) uppstod en stunds överläggning, varunder yrkades dels av Herr Sundström bifall till Lönenämndens förslag och dels av Herr Leontein bifall till folkskolestyrelsens förslag.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de sålunda gjorda yrkandena beslöto Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 19 nej emot 17 ja, avgivna för bifall till Lönenämndens förslag, bifalla Folkskolestyrelsens i ärendet gjorda framställning.

§ 125.

Ang. tilläggspension åt två småskollärarinnor.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 sistlidne juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 55) hade Lönenämnden i anledning av en framställning från Folkskolestyrelsen efter anförd motivering hemställt, att Stadsfullmäktige ville

förklara förra småskollärarinnorna Anna Sofia Eriksson och Ester Maria Karlsson berättigade att från avskedstagandet Eriksson från den 1 mars och Karlsson från den 1 maj innevarande år uppbära kommunal tilläggpension att utgå tillsvidare enligt av Stadsfullmäktige den 31 maj 1928 antagna grunder av uttaxerade medel och vad anginge innevarande år av det i årets stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Drätselkammaren, som haft tillfälle att taga del av handlingarne i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande augusti, med instämmande i vad Lönenämnden anfört, tillstyrkt bifall till nämndens i ärendet framställda förslag.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den i ärendet gjorda framställningen.

§ 126.

Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i södra delen av Västmannagatan m.fl. sträckningar

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 56) hade Drätselkammaren, med överlämnande av en av Vatten- och Gasverkstyrelsen i ämnet gjord framställning och under tillstyrkande av densamma, hemställt, att Stadsfullmäktige ville för anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar dels i Västmannagatan mellan Svante- och Eriksgatorna, dels ock i gatorna söder och väster om kvarteret Paul anvisa 9,300 kronor att gäldas av de tekniska verkens amorteringsfond.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 127.

Ang. godkännande av förslag till vattentorn samt uppförande av detsamma.

Drätselkammaren hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 57), med överlämnande av en av Vatten- och Gasverksstyrelsen i ämnet gjord framställning tillstyrkt, att Stadsfullmäktige, som den 26 mars 1931 vid beviljande av anslag till utvidgningar av stadens vattenledningsnät, vari även ingått uppförande av ett vattentorn, uppdragit åt Vatten- och Gasverksstyrelsen att låta upprätta och för Stadsfullmäktige framlägga ritningar till ett dylikt torn, ville godkänna ett å en vid Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning fogad ritning angivet förslag till vattentorn samt uppdraga åt sagda styrelse att i huvudsaklig överensstämmelse med detta förslag låta uppföra vattentornet.

Efter föredragning härav yttrade sig utan yrkande Herrar Liljeblad, K. Johansson, Pers, Sundström och Robsahm.

Stadsfullmäktige godkände utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 128.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 58) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville dels godkänna av Drätselkammaren vidtagna förberedande åtgärder i och för en ny väganläggning i Kristiansborgsallens fortsättning fram till Bergslagsvägen vid Eriksberg att utföras såsom statskommunalt reservarbete, dels ock uppdraga åt Drätselkammaren ej mindre att igångsätta och fullfölja arbetet i fråga med anlitande av tillgängliga medel, än även att framdeles till Stadsfullmäktige inkomma med förslag, på vad sätt stadens kostnader för ifrågavarande väganläggning skulle slutligen gäldas.

Ang. anläggande av väg mellan Kristiansborg och Eriksberg såsom statskommunalt reservarbete.

Efter härav tagen del godkände Stadsfullmäktige utan omröstning det framställda förslaget.

§ 129.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 59) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att såsom kommunalt reservarbete utföra utläggning av Vasagatan i dess fortsatta sträckning norrut mellan Persbovägen och Iggebygatan samt förse trafikleden med vatten- och avloppsledningar, allt för en beräknad kostnad av 84,000 kronor att förskotteras av reserverade köpeskillingsmedel.

Ang. fortsatt utläggning av Vasagatan norrut såsom kommunalt reservarbete samt anläggning av vatten och avloppsledningar i denna del.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 130

Sedan Magistraten genom resolution den 16 nästlidne juli till Stadsfullmäktige för yttrande remitterat en av Fröken Maria Viktoria Karlsson hos Kon:s Befhde i länet gjord ansökan om tillstånd att i lokaler i fastigheten N:o 4 vid Vasagatan här i staden utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under ett år, räknat från den 1 oktober 1932, hade Nykterhetsnämnden, som lämnats tillfälle avgiva yttrande i ärendet, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande augusti anfört följande:

Ang. tillstånd för Maria Viktoria Karlsson att utskänka pilsnerdricka

"Enligt ett handlingarne bifogat intyg övertager sökanden den 1 oktober 1932 den matserveringsrörelse, som Fröken Ester Kristina Engblom bedrivit i ovan angivna lokaler, och förbinder sig Fröken Engblom under förutsättning, att Maria Viktoria Karlsson erhåller rätt att i ifrågavarande lokaler

utskänka pilsnerdricka till spisande gäster att återkalla sin ansökan om förlängd rättighet efter den 30 september innevarande år, vilken ansökan av Stadsfullmäktige den 26 maj innevarande år tillstyrkts att gälla till och med den 30 september 1933.

Då här sålunda är fråga om övertagande av en redan förut bedriven utskänkningsrättighet, får Nykterhetsnämnden tillstyrka bifall till framställningen och föreslå, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Fröken Maria Viktoria Karlsson beviljas tillstånd att inom lokaler i fastigheten N:o 4 vid Vasagatan här i staden utskänka pilsnerdricka till spisande gäster från och med den 1 oktober 1932 till och med den 30 september 1933."

Efter föredragning härav fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 131.

Ang. Kon:s Befhd:s utslag på besvär rör. full pension till en polisman.

Föredrogs och lades till handlingarne Kon:s Befhd:s i länet genom Magistratens resolution den 2 nästlidne juli till Stadsfullmäktige överlämnade, den 27 juni 1932 givna utslag på de besvär f. poliskonstapeln Emil Kraft i Västerås anfört över Stadsfullmäktiges beslut den 31 mars 1932 rörande Krafts pensionsförmåner, genom vilket utslag de anförda besvären lämnats utan avseende.

§ 132.

Ang. nybyggnadsförbud i anledning av föreslagen breddning av Stora gatan mellan Källgatan och Kopparbergsvägen

Föredrogs och lades till handlingarne Kon:s Befhd:s i länet resolution den 20 juli 1932, genom vilken Kon:s Befhde, i anledning av Stadsfullmäktiges jämlikt beslut den 28 april 1932 gjorda framställning, med stöd av bestämmelserna i 15 § stadsplanelagen meddelat förbud att utan särskilt tillstånd av Kon:s Befhde inom de till Stora gatans i Västerås södra sida i sträckningen mellan Källgatan i väster och Kopparbergsvägen i öster gränsande byggnadskvarteren verkställa nybyggnad eller sådan till-, på- eller ombyggnad av befintlig byggnad, som jämlikt 117 § i Kungl. byggnadsstadgan vore att betrakta som nybyggnad, vilket förbud skulle gälla intill dess Stadsfullmäktige fattat beslut i väckt fråga om vidgning av Stora gatan i ovan angivna sträcka till 18 meters bredd, dock ej längre än under ett år, räknat från den dag Kon:s Befhd:s resolution vunnit laga kraft.

§ 133.

Ang. stadsplaneändring beträffande kv. Grimm.

Sedan Kon:s Befhde i länet genom resolution den 27 nästlidne juli med föranledande av vad Kungl. Byggnadsstyrelsen i skrivelse till Länsstyrelsen den 5 juli 1932 anfört i fråga om ändring i stadsplanen för kvarteret Grimm

i Västerås stad anmodat Magistraten att lämna Stadsfullmäktige tillfälle att taga ifrågavarande ärende under förnyad omprövning, hade handlingarne i ärendet genom Magistratens resolution den 28 juli 1932 överlämnats till Stadsfullmäktige för angivna ändamål.

Stadsfullmäktige beslöto för förberedande utlåtande remittera ärendet till Byggnadsnämnden.

§ 134.

Ang. stadsplaneändring beträffande kv. Kata.

Sedan Kon:s Befhde i länet genom resolution den 27 nästlidne juli med föranledande av vad Kungl. Byggnadsstyrelsen i skrivelse till Länsstyrelsen den 5 juli 1932 anfört i fråga om ändring i stadsplanen för kvarteret Kata i Västerås stad anmodat Magistraten att lämna Stadsfullmäktige tillfälle att taga ifrågavarande ärende under förnyad omprövning, hade handlingarne i ärendet genom Magistratens resolution den 28 juli 1932 överlämnats till Stadsfullmäktige för angivna ändamål.

Stadsfullmäktige beslöto för förberedande utlåtande remittera ärendet till Byggnadsnämnden.

§ 135.

Ang. gaturenhållning å byggnadsområdena utom stadsplanen.

Genom resolution den 28 nästlidne juli hade Magistraten till Stadsfullmäktige överlämnat i bestyrkt avskrift en ämbetsskrivelse från Kungl. Socialdepartementet till Länsstyrelsen i Västmanlands län den 10 juni 1932, utvisande, att Kungl. Maj:t med anledning av en av Magistraten gjord och av Stadsfullmäktige enligt beslut den 30 maj 1918 biträdd anhållan, att Kungl. Maj:t måtte bestämma, att för vissa tätt bebyggda områden utom Västerås stadsplan skulle gälla vad i 14 § ordningsstadgan för rikets städer vore föreskrivet, funnit ifrågavarande framställning icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd, stadens vederbörande myndigheter obetaget, att i den ordning, som i § 20 i ordningsstadgan för rikets städer vore föreskrivet, väcka fråga om meddelande av de föreskrifter, som för ifrågavarande områden kunde erfordras i de hänseenden, varom i ärendet vore fråga.

Stadsfullmäktige beslöto lägga skrivelsen till handlingarne.

§ 136.

Ang. ordningsstadga för Västerås stad m. m.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 22 innevarande augusti hade Magistraten hemställt, att Stadsfullmäktige måtte dels för sin del antaga ett av Magistraten upprättat vid skrivelsen fogat förslag till särskild ordningsstadga för Västerås stad, dels ock avgiva yttrande, huruvida Stadsfullmäktige hade

något att erinra mot de bestämmelser, som upptagits i ett likaledes bifogat förslag till särskilda trafik- och ordningsföreskrifter för Västerås stad. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 60).

Stadsfullmäktige beslöto efter hemställan av Herr borgmästaren för förberedande utlåtande remittera handlingarne i ärendet till Beredningsutskottet, Drätselkammaren, Hamnstyrelsen, Byggnadsnämnden, Hälsovårdsnämnden, Barnavårdsnämnden, Brandstyrelsen, Folkskolestyrelsen, Planteringsnämnden, Torghandelskommittén och Trafikkommittén.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 30 augusti 1932.

ALB. LUNDKVIST.

G. Fjellander. *Einar Keijser.*

Offentligen uppläst den 30 augusti 1932; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 29 September 1932.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, K. Johansson, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Dahrné, Melin, Liljeblad, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. W. Karlsson, Östlund, Willebrand, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Fru Berg samt Herrar Edvin Johansson och Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Herrar Pers, Wass, Hult, Widén och Gunnar Pettersson.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 137.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Karl Johansson och Thyresson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att justeringen jämte protokollets offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 3 nästkommande oktober kl. 12 middagen.

§ 138.

Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1931.

Med skrivelse den 22 nästlidne augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 61) hade Magistraten till Stadsfullmäktige för fattande av beslut överlämnat av vederbörande revisorer avgiven berättelse över verkställd granskning av stadens räkenskaper för år 1931 jämte av Magistraten införskaffade förklaringar.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet uppstod en stunds överläggning. Därunder yrkades av Herrar Robsahm och Bergquist bifall till revisorernas hemställan, varjämte Herrar Sundström, Engdahl, Henning, Ernst Johansson, Hedberg och Lundgren yttrade sig utan att i förevarande fråga framställa särskilt yrkande.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning jämlikt revisorernas hemställan bevilja samtliga vederbörande förvaltningar ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattat.

§ 139.

Ang. förvärv av mark från lägenheten Fredriksborg för utläggning av Fiskaregatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 62) hade Drätselkammaren hemställt om Stadsfullmäktiges bemyndigande att med ägaren av lägenheten Fredriksborg sluta avtal om förvärv av den del av lägenheten, som erfordrades för utläggning av Fiskaregatan, på de villkor, Drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, samt att disponera för ändamålet erforderligt belopp av reserverade köpeskillingsmedel.

Stadsfullmäktige biföllo efter härav tagen del utan omröstning Drätselkammarens sålunda gjorda framställning.

§ 140.

Ang. försäljning av mark att tilläggas lägenheten Hagaberg.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 63) hade Drätselkammaren, med förmälan att enligt uppgjort planeringsförslag skulle av den nuvarande Gästgivarevägens område en areal av 35 kvm. läggas till lägenheten Hagaberg i dess sydöstra hörn, anhållit om Stadsfullmäktiges bemyndigande att till pris och på villkor i övrigt, som Drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, till ägaren av lägenheten Hagaberg försälja berörda markareal.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning Drätselkammarens ifrågavarande framställning.

§ 141.

Ang. omläggning av en del av Skultunavägen såsom statskommunalt reservarbete.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 64) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att bemyndiga Drätselkammaren att i samarbete med stadens Arbetslöshetskommitté vidtaga alla erforderliga åtgärder för omläggning av en del av Skultunavägen inom stadens område norr om Lista gård för en beräknad kostnad av 11.800 kronor att utföras som statskommunalt reservarbete och att av tillgängliga medel förskottera för företaget erforderliga medel samt att uppdraga åt Drätselkammaren att framdeles inkomma till Stadsfullmäktige med förslag på vad sätt på stadens ankommande kostnader för detta arbete slutligen skulle gäldas.

Efter föredragning härav yrkade dels Herr Sundström bifall till Drätselkammarens förslag, dels ock Herr Engdahl bifall till förslaget med den ändringen, att arbetet ej borde utföras som statskommunalt reservarbete.

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens förslag oförändrat.

§ 142.

Ang. förvärv av en del markområden för breddning av Köpingsvägen och omläggning av Bergslagsvägen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 65) hade Drätselkammaren, med förmälan att mark behövde förvärvas från Hammarby egendom och eventuellt från Elektrolytverkets industriområde för breddning och rätning av Köpingsvägen mellan järnvägsövergången nära Hammarby och Saltängsbron ävensom att staden för det pågående arbetet med omläggning av Bergslagsvägen från Eriksberg norrut behövde förvärva en markremsa av den Allm. Svenska Elektriska A.-Bol. tillhöriga delen av Gideonsberg, anhållit om Stadsfullmäktiges bemyndigande att på villkor, Drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, med vederbörande ägare träffa avtal om förvärv av ifrågavarande markområden, samt att påföra respektive vägbyggnadsanslag de för markförvärven erforderliga kostnaderna.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 143.

Ang. uppförande av ett vaktrum för tullverkets räkning vid Djudhamnen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 66) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för uppförande av ett vaktrum vid djuphamnen för tullverkets räkning anvisa ett anslag å 3,500 kronor att tills vidare utgå av tillgängliga medel för att sedermera slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag från Drätselkammaren kunde komma att besluta.

Efter föredragning härav yrkade dels Herr Sundström bifall till Drätselkammarens förslag, dels ock Herr Hellström med instämmande av Herrar Keijser och Hedberg remiss av ärendet till Hamnstyrelsen och återremiss till Drätselkammaren för förnyad utredning.

Vid framställd proposition å remissyrkandet och frågan om Stadsfullmäktige ville i dag företaga ärendet till slutligt avgörande beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning remittera handlingarne i ärendet för vidare beredning till Hamnstyrelsen och Drätselkammaren.

§ 144.

Ang. revision av Västmanlands läns arbetsförmedlings förvaltning för år 1931.

Med överlämnande av vederbörande revisorers berättelse över verkställd granskning av Västmanlands läns arbetsförmedlings förvaltning år 1931 hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 67) hemställt, att Stadsfullmäktige jämlikt revisorernas tillstyrkan ville för sin del bevilja anstaltens styrelse ansvarsfrihet för revisionsåret.

Efter härav tagen del fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt Drätselkammarens hemställan.

§ 145.

Ang. fastställande av en del gatunamn.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 68) hade Byggnadsnämnden föreslagit, att Stadsfullmäktige ville fastställa följande benämningar å gator och trafikleder:

gata från Stohagsvägen till Backgatan: Hasselvägen,

gata från Västmannagatan i båge söder om Valhalla: Rundelsgatan,

gata från Malmabergsgatan österut invid utmarken: Släggaregatan,

gata i sydlig riktning vinkelrät mot föregående gata: Sliparegatan,

gata mellan Svarvaregatan och Lindaregatan: Vägaregatan,

gata från Tråddragaregatan, gående söderut: Hyvlaregatan,

Allmän plats med stadsägonummer 2142 A, utgörande infart för 5 st. stadsägor och belägen å norra sidan av Tråddragaregatan: Tråddragareplan, samt Kopparbergsvägens fortsättning utom stadsplanen, å registerkartan benämnd Bergslagsvägen: Kopparbergsvägen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade dels Herrar Henning och Eklund bifall till Byggnadsnämndens förslag, dels Herr Billert, att den föreslagna Rundelsgatan, såsom utgörande en fortsättning av Gustavsgatan, skulle även i ifrågavarande sträckning erhålla sist sagda benämning, dels Herr Sundström, att benämningen å nu berörda trafikled enligt byggnadschefens förslag skulle bliva Rundelgatan, dels ock Herr Thyresson, att Byggnadsnämndens förslag i dess helhet måtte överlämnas till Beredningsutskottet för yttrande.

Sedan Herr Billert förklarat sig vilja instämma i remissyrkandet beslöto Stadsfullmäktige vid framställd proposition å detta yrkande och frågan om ärendets omedelbara avgörande remittera framställningen till Beredningsutskottet för utlåtande.

§ 146.

Ang. inskränkning av antalet barnmorskedistrikt i staden.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 sistlidne maj till Beredningsutskottet för yttrande remitterat ett av Barnmorskestyrelsen i länet framställt och av Hälsovårdsnämnden tillstyrkt förslag angående minskning av barnmorskedistrikt i staden, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 69) föreslagit, att Stadsfullmäktige ville enligt Hälsovårdsnämndens hemställan förklara, att från stadens sida hinder icke mötte, att de nuvarande tre barnmorskedistrikten i staden nedbringades till två distrikt med Svartån som gräns dem emellan, dock icke förr än vid uppkommen vakans bland de nuvarande distriktsbarnmorskorna i staden.

Efter föredragning härav godkände Stadsfullmäktige utan omröstning Beredningsutskottets förslag.

§ 147.

Ang. val av ledamöter i fastighetstaxeringsnämnden.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande september hade Beredningsutskottet föreslagit, att Stadsfullmäktige ville till ledamöter i den fastighetstaxeringsnämnd, som skulle tjänstgöra för verkställande av 1933 års fastighetstaxering i staden utse Byggmästaren Axel Hammer, Bokförlagsföreståndaren R. Hult och Kassören M. A. Hedberg samt till suppleanter i nämnden välja för Herr Hammer Byggmästaren J. Alb. Fredriksson, för Herr Hult Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och för Herr Hedberg Byggnadsarbetaren J. E. Willebrand.

Stadsfullmäktige företogo ifrågavarande val med acklamation och biföllo härvid till alla delar Beredningsutskottets förslag.

§ 148.

Ang. val av vårdare i 2:a fattigvårdsdistriktet.

Sedan Stadsfullmäktige den 30 sistlidne juni uppdragit åt Beredningsutskottet att framlägga förslag till val av en vårdare i stadens 2:dra fattigvårdsdistrikt efter Fru Ellen Fellers, som avflyttat från staden, beslöto Stadsfullmäktige nu enligt av Beredningsutskottet i skrivelse den 6 innevarande september avgivet förslag befria fru Fellers från ifrågavarande uppdrag, varefter Stadsfullmäktige med acklamation till vårdare i Fru Fellers ställe för tiden intill utgången av år 1933 utsågo Fru Maria Melin, boende N:o 15 Karlsdal.

§ 149.

Ang.tillstånd för Gust. Stomberg att utskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 17 innevarande september till Stadsfullmäktige för yttrande remitterat en av Direktören Gustaf Stomberg hos Kon:s Befhde i länet gjord ansökan om tillstånd, att i fastigheten N:o 21

vid Slottsgatan här i staden (Centralhotellet) utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under ett år från och med den 1 oktober 1932, hade Nykterhetsnämnden, som lämnats tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 26 innevarande september anfört bland annat följande:

"Enligt en handlingarne bifogad avskrift av köpekontrakt har Västerås Hotell A.-Bol. med tillträdesdag den 1 oktober 1932 av Hjalmar Lindblom inköpt Lindbloms hotellrörelse i Centralhotellet i fastigheten N:o 21 vid Slottsgatan, och har enligt en ävenledes bifogad avskrift av intyg hotellinnehavaren Hjalmar Lindblom å Direktören Gust. Stomberg i egenskap av verkställande direktör i hotellbolaget överlåtit den honom av Kon:s Befhde i länet den 17 september 1931 meddelade rättigheten att i lokaler inom fastigheten Slottsgatan N:o 21 utskänka pilsnerdricka till spisande gäster från den 1 oktober 1932 till och med den 30 september 1933.

Då här sålunda är fråga om övertagande av en sedan flera år tillbaka bedriven utskänkningsrättighet, får Nykterhetsnämnden tillstyrka bifall till framställningen och föreslå, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Direktören Gustaf Stomberg beviljas tillstånd att inom lokaler i fastigheten N:o 21 vid Slottsgatan här i staden (Centralhotellet) utskänka pilsnerdricka till spisande gäster från och med den 1 oktober 1932 till och med den 30 september 1933."

Stadsfullmäktige medgåvo enhälligt, att detta ärende ehuru icke upptaget på kallelselistan, finge företagas till slutligt avgörande vid dagens sammanträde.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut däri enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 150.

Ang. tillstånd för And. Daniel Andersson att försälja pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 12 innevarande september till Stadsfullmäktige för yttrande remitterat en av Köpmannen Anders Daniel Andersson hos Kon:s Befhde i länet gjord ansökan om tillstånd att i fastigheten N:o 9 vid Köpingsvägen här i staden försälja pilsnerdricka till avhämtning, hade Nykterhetsnämnden, som lämnats tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 26 innevarande september anfört bland annat följande:

"Med hänsyn till, att nämnden anser att något behov av en ytterligare försäljningsrätt av pilsnerdricka här i staden icke föreligger samt ävenledes därtill, att nämnden har frågan om lämpligheten av de s. k. avhämtningsställena under utredning, får nämnden avstyrka bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden får alltså föreslå, att Stadsfullmäktige ville för sin del avstyrka bifall till Köpmannen Anders Daniel Anderssons framställning att från lokaler inom fastigheten N:o 9 vid Köpingsvägen få försälja pilsnerdricka till avhämtning."

Stadsfullmäktige medgåvo enhälligt, att detta ärende, ehuru icke upptaget på kallelselistan, finge företagas till slutligt avgörande vid dagens sammanträde.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut däri enligt nykterhetsnämndens förslag.

§ 151.

Ang. uppförande av en del av personalen vid varmbadhuset på fast lönestat.

En av Badhusstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 sistlidne mars gjord framställning angående uppförande av baderskor m. fl. befattningshavare vid varmbadhuset på fast lönestat m. m., beslöto Stadsfullmäktige remittera till Lönenämnden för utlåtande.

§ 152.

Ang. anordnande av tidsenliga tjänstelokaler för tullverket.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande september hade Kungl. Generaltullstyrelsen anhållit, att åtgärder från stadens sida snarast möjligt måtte vidtagas i syfte att tillräckliga och fullt tidsenligt anordnade tjänstelokaler i Västerås komme att stå till tullverkets förfogande.

Stadsfullmäktige beslöto efter föredragning härav på yrkande av Herr Falk remittera framställningen för utlåtande till Hamnstyrelsen och Drätselkammaren.

§ 153.

Ang. stadsplaneändring betr. kv. Greta.

Föredrogs och lades till handlingarne till Stadsfullmäktige överlämnat utdrag av protokoll, hållet inför Kon:s Befhde i länet den 27 augusti 1932, utvisande, att Kon:s Befhde fastställt Stadsfullmäktiges beslut den 25 februari 1932 om sådan ändring i den för Västerås stad gällande stadsplanen, att Bryggerigatan öster om byggnadskvarteret Greta skulle ur stadsplanen utgå som gata och såsom tomtmark sammanläggas med byggnadskvarteret Greta.

§ 154.

Ang. understödstagare ur Sundinska understödsfonderna.

Anmäldes och lades till handlingarne från nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen inkommet utdrag av nämndens protokoll för den 2 maj 1932, innehållande nämndens beslut om utseende av understödstagare ur fonderna för innevarande år.

§ 155.

Ang. yttrande över förslag till ny väglagstiftning.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande september hade Kon:s Befhde i länet lämnat Stadsfullmäktige tillfälle att avgiva yttrande över av 1929 års vägsakkunnige avgivet vid skrivelsen fogat betänkande med förslag till lag om allmänna vägar och lag om vägdistrikt m. m.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr Sundström remittera betänkandet för förberedande utlåtande till Drätselkammaren.

§ 156.

Ang. levnadskostnadsundersökning.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande september hade Beredningsutskottet anmält, att, sedan Kungl. Socialstyrelsen anbefallt igångsättande av levnadskostnadsundersökning härstädes, Beredningsutskottet jämlikt av Stadsfullmäktige den 28 januari 1932 givet bemyndigande för undersökningens handhavande utsett en kommitté, bestående av Fabrikören Joh. Svensson, Ingenjören Harald Håkanson, Förste postiljonen E. L. Östlund, Bokförlagsföreståndaren R. Hult och Tubdragaren Karl Berg med Kassören S. A. Hedberg, Folkskolläraren David Sjöholm och Stationskarlen C. F. Melin som suppleanter.

§ 157.

Ang. förslag ang. ändringar o. tillägg i gällande ordningsföreskrifter för utövande av yrkesmässig slakt m. m.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande september hade kommittén för utredning om ordnande av torghandeln samt uppförande av en saluhall framlagt förslag angående ändringar och tillägg i gällande ordningsföreskrifter för utövande av yrkesmässig slakt m. m. avseende förbud mot försäljning av köttvaror m. m. å öppen plats.

På yrkande av Herr Keijser beslöto Stadsfullmäktige remittera skrivelsen för utlåtande till Hälsovårdsnämnden och Beredningsutskottet.

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 3 oktober 1932.

ALB. LUNDKVIST.

Karl Johansson. *Hjalmar Thyresson.*

Offentligen uppläst den 3 oktober 1932; betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Västerås 1932. Västm. Folkblads Tr.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 27 Oktober 1932.

Närvarande: Ordföranden Herr Målerföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Pers, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, K. Johansson, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Dahrné, Melin, Liljeblad, Widén, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. W. Karlsson, Östlund, Willebrand, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Wirén, Fru Berg samt Herrar Edvin Johansson och Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Herrar Falk och Beckman.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 158.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Hedberg och Leontein att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att justeringen jämte protokollets offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 31 innevarande oktober kl. 1 e. m.

§ 159.

Ang. ny stensättning i en del av Vasagatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 70) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville för omsättning av fältstenssättningen med smågatsten i Vasagatan mellan Smedjegatan och Engelbrektsplan på båda sidor om den befintliga nubbstenssättningen i körbanans mitt anvisa ett anslag å 2,000 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens berörda framställning.

§ 160.

Ang. inräknande av tjänstebeklädnadsförmån i pensionsunderlaget.

I en ”för Beredningsutskottet” undertecknad skrivelse den 26 november 1931 hade Stadsfullmäktiges ledamot Herr Sund föreslagit, att förmånen av fri tjänstebeklädnad och slitningsersättning skulle inräknas i det underlag, varå pensionen utginge.

Sedan Stadsfullmäktige samma dag beslutat remittera denna framställning för yttrande till Lönenämnden, hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 nästlidne september på anförda grunder avstyrkt bifall till framställningen, varjämte Drätselkammaren, vilken jämväl beretts tillfälle yttra sig i ärendet, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande oktober förenat sig i Lönenämndens avstyrkande av det framställda förslaget.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 71) beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med Lönenämndens och Drätselkammarens mening avslå den föreliggande framställningen.

§ 161.

Ang. anläggning av gasledning i Vasagatans fortsättning norr om Persbovägen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande oktober hade Vatten- och Gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville fatta beslut om anläggning av gasledning i samband med vatten- och avloppsledningar vid framdragning av Vasagatan till Iggebygatan samt för detta ändamål bevilja 7,300 kronor att gäldas på sätt Drätselkammaren komme att föreslå.

Drätselkammaren, som med skrivelse den 13 innevarande oktober överlämnat framställningen till Stadsfullmäktiges prövning, hade därvid tillstyrkt densamma samt tillika föreslagit, att ifrågavarande anslag måtte i likhet med förut till övriga ledningar i samma vägsträcka beviljat anslag anvisas att förskottsvis utgå av reserverade köpeskillingsmedel för att framdeles ersättas på sätt, som efter framställning från Vatten- och Gasverksstyrelsen kunde bliva beslutat.

Efter härav tagen del (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 72) godkände Stadsfullmäktige på yrkande av Herrar Sundström och Henning till alla delar vad Vatten- och Gasverksstyrelsen samt Drätselkammaren i detta ärende föreslagit.

§ 162.

Ang. ordnande av gatubelysning inom bostadsom-

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande oktober hade Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville för anordnande av elektrisk gatubelysning inom det nybyggda bostadsområdet vid Kristiansborg norr om Persbovägen anvisa 1,300 kronor av uttaxerade medel.

Drätselkammaren, som med skrivelse den 13 innevarande oktober överlämnat framställningen till Stadsfullmäktiges prövning, hade därvid tillstyrkt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag med den ändringen, att anslaget borde utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

rådet å Kristiansborg norr om Persbovägen.

Efter av handlingarne tagen del (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 73) och sedan Herrar Engdahl, Eriksson och Henning yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen enligt Drätselkammarens förslag.

§ 163.

Ang. konvertering av 1922 års lån

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 74) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige måtte bemyndiga Drätselkammaren dels att, därest Drätselkammaren funne sådant med stadens fördel förenligt, uppsäga till inlösen den 1 juni 1933 utelöpande del av 1922 års obligationslån, dels ock att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd för staden att för erhållande av medel till obligationslånets inlösen genom Drätselkammaren upptaga obligations- eller reverslån å 1,765,000 kronor att amorteras under 29 år.

Efter härav tagen del biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 164.

Ang. ökad tilläggspension åt två övningslärare vid folkskolan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 nästlidne september hade Lönenämnden föreslagit, att Stadsfullmäktige ville förklara, att Stadsfullmäktiges beslut den 25 augusti 1932 angående ändrade grunder för kommunal tilläggspension för lärare och lärarinna i övningsämne vid folkskolan skulle tillsvidare tillämpas i avseende å pensionering av f. slöjdläraren Fritz Ljung och f. skolkökslärarinnan Anna Thunell, vilka förut av Stadsfullmäktige tilldelats tilläggspension efter andra grunder, Ljung den 24 september 1931 och Thunell den 21 december 1931.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle taga del av ovanberörda framställning, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande oktober förklarat sig icke hava något att erinra emot bifall till Lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 75) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den av Lönenämnden gjorda framställningen.

§ 165.

Ang. anordnande av en personhiss i stadshotellet.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 76) hade Drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville för bestridande av en del av de kostnader, vilka erfordrades för anordnande av en personhiss i Stadshotellet, såsom tilläggsanslag till förut av Stadsfullmäktige anvisade medel till modernisering av hotellet till Drätselkammarens förfogande ställa ett belopp av 8,500 kronor att tillsammans med det tidigare anslaget uttaxeras under åren 1933—1937.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade dels Herr Sundström bifall till Drätselkammarens förslag, dels ock Herr Edvin Johansson återremiss av ärendet till Drätselkammaren för ytterligare utredning, varjämte Herr Engdahl yttrade sig utan yrkande.

Vid efter överläggningens slut först framställd proposition å återremissyrkandet och fråga, huruvida Stadsfullmäktige ville omedelbart företaga ärendet till slutligt avgörande, beslöto Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 38 ja emot 6 nej, avgivna för bifall till Herr Johanssons yrkande, i dag företaga ärendet till slutligt avgörande.

Härefter godkände Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 166.

Ang. markbyte med ägaren av Gideonsberg för regleringsändamål.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 77) hade Drätselkammaren anhållit om Stadsfullmäktiges bemyndigande att i huvudsaklig överensstämmelse med ett vid skrivelsen fogat förslag till bytesavtal med Klas Westmans sterbhus ingå avtal om förvärv av mark från Gideonsberg, som till större delen åtginge för framdragande av Kristiansborgsalléns fortsättning till Kopparbergsvägen samt för rätning av en del av sist sagda väg, i utbyte mot staden tillhörig mark, som förut tillhört Gideonsberg.

Stadsfullmäktige biföllo på yrkande av Herr Gelin utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 167.

Ang. utredning rörande omorganisation av byggnadschefs- och stadsingeniörstjänsten.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande oktober hade Byggnadsnämnden på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville för utredning av fråga om omorganisation av befattningarne å byggnadschefs- och stadsingenjörskontoren tillsätta en särskild kommitté om sex personer.

Beredningsutskottet, som lämnats tillfälle att yttra sig över Byggnadsnämndens förslag, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande

oktober tillstyrkt förslaget, allenast med den jämkningen, att kommittén borde bestå av åtta personer, varjämte utskottet avgivit försalg till val av kommitterade.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 78) uppstod en stunds överläggning, varunder Herrar Henning och Keijser yrkade bifall till den gjorda framställningen, samt Herrar Engdahl, Lundgren, Widén, Billert och Sundström yttrade sig utan yrkande.

Härefter godkände Stadsfullmäktige utan omröstning det av Byggnadsnämnden framställda förslaget, på sätt detsamma av Beredningsutskottet blivit förordat.

Vid härefter företaget val av ledamöter i kommittén utsågos härtill med acklamation enligt Beredningsutskottets förslag Baningenjören C. Henning, Borgmästaren Thorwald Bergquist, Sjukbesökaren Einar Keijser, Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, Arbetsförmedlingsföreståndaren K. Johansson, Bokförlagsföreståndaren R. Hult, Stuveriförmannen Carl Hellström och Arkitekten V. Segerstedt.

Slutligen uppdrogs jämväl enligt Beredningsutskottets förslag åt Herr Henning att sammankalla kommittén.

§ 168.

Ang. utredning rörande utvidgade lokaler för polisväsendet och brandverket.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande oktober hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att uppdraga åt en särskilt av Stadsfullmäktige tillsatt kommitté att verkställa utredning angående tillgodoseende av föreliggande behov av förbättrade och utökade lokaler för polisverket och brandväsendet, samt till Stadsfullmäktige inkomma med de yttranden och förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

Beredningsutskottet, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande oktober förordat Drätselkammarens hemställan samt tillika föreslagit, att antalet ledamöter måtte bestämmas till fem.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 79) godkände Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren och Beredningsutskottet sålunda hemställt och föreslagit.

Härefter utsågo Stadsfullmäktige till ledamöter i kommittén enligt Beredningsutskottets i berörda utlåtande framställda förslag med acklamation Borgmästaren Thorwald Bergquist, Fabrikören Joh. Svensson, Byggmästaren Edv. Karlsson, Kaptenen G. Robsahm och Byggmästaren Fritz Eklund, varjämte ävenledes i enlighet med Beredningsutskottets förslag uppdrogs åt borgmästaren Bergquist att sammankalla kommittén.

§ 169.

Ang. en del nya gatunamn.

Sedan Byggnadsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 nästlidne september (Stadsfulllmäktiges handlingar N:o 68) föreslagit, att Stadsfullmäktige ville fastställa följande benämningar å gator och trafikleder:

gata från Stohagsvägen till Backgatan: Hasselvägen,
gata från Västmannagatan i båge söder om Valhalla: Rundelsgatan,
gata från Malmabergsgatan österut invid utmarken: Släggaregatan,
gata i sydlig riktning vinkelrät mot föregående gata: Sliparegatan,
gata mellan Svarvaregatan och Lindaregatan: Vägaregatan,
gata från Tråddragaregatan söderut: Hyvlaregatan,
allmän plats med stadsägonummer 2142 A å norra sidan av Tråddragaregatan: Tråddragareplan, samt
Kopparbergsvägens fortsättning utom stadsplanen: Kopparbergsvägen,

samt Stadsfullmäktige den 29 nästlidne september remitterat berörda framställning till Beredningsutskottet för utlåtande, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 80) tillstyrkt Byggnadsnämndens förslag med den avvikelse, att gatan söder om Valhalla, vid det förhållande, att den utgjorde en direkt fortsättning av Gustavsgatan, erhölle namn efter denna gata, samt att bokstaven "e" uti de efter vissa yrken föreslagna gatunamnen — Släggaregatan etc. — måtte i överensstämmelse med talspråket uteslutas.

Efter föredragning härav uppstod en stunds överläggning, varunder Herrar Leontein, Hellström och Sundström yrkade bifall till Beredningsutskottets förslag samt Herrar Hedberg och Thyresson, under anslutning till en av Herr borgmästaren uttalad mening, jämväl yrkade bifall till Beredningsutskottets förslag, dock att de med avseende å den av Beredningsutskottet föreslagna ändringen, att bokstaven "e" uti de efter vissa yrken föreslagna gatunamnen skulle uteslutas, yrkade bifall till Byggnadsnämndens förslag, varjämte Herrar Wirén, Hult, Pers, Robsahm och Eklund yttrade sig utan särskilt yrkande.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de gjorda yrkandena biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar Beredningsutskottets förslag.

§ 170.

Ang. indragning av stadsinspektorstjänsten och inrättande av en manlig kon-

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 nästlidne september hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att från och med 1933 års ingång stadsinspektorstjänsten skulle definitivt indragas, att från samma tidpunkt skulle i stället inrättas en ordinarie befattning som manligt kontorsbiträde av I klass å byggnadskontoret att anställas av Drätselkammaren med tre månaders ömsesidig uppsägningstid och skyldighet för befatt-

ningshavaren att vara underkastad gällande bestämmelser i stadens löne- och pensionsstater med de ändringar i desamma, som kunde bliva i vederbörlig ordning beslutade.

torsbiträdesbefattning av I klass å byggnadskontoret.

I härovan avgivet yttrande hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande oktober tillstyrkt Drätselkammarens förslag.

Efter av handlingarne tagen del (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 81) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 171.

Ang. tillstånd för fru Elisabeth Bergkvist att idka handel med begagnade föremål.

Sedan Magistraten genom resolution den 19 innevarande oktober till Stadsfullmäktige för yttrande remitterat en ansökan till Kon:s Befh:de i länet från fru Elisabeth Signhild Bergkvist om tillstånd att idka handel med begagnade föremål inom lokaler i fastigheten N:o 2 vid Hantverkaregatan här i staden, hade Hälsovårdsnämnden, som lämnats tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige denna dag anfört bland annat följande:

"Med meddelande, att ansökningen endast avser, att Hustru Elisabeth Signhild Bergkvist skall övertaga den av hennes man tidigare bedrivna affärsrörelsen av samma slag inom samma fastighet, får Hälsovårdsnämnden föreslå, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Fru Elisabeth Signhild Bergkvist beviljas tillstånd att i lokaler i fastigheten N:o 2 vid Hantverkaregatan här i staden idka handel med begagnade föremål. Ben må icke förvaras inom lokalen."

Stadsfullmäktige medgåvo enhälligt, att detta ärende, ehuru icke upptaget på kallelselistan till dagens sammanträde nu finge företagas till slutligt avgörande.

Härefter fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt Hälsovårdsnämndens förslag.

§ 172.

Ang. val av vårdare i 5:te fattigvårdsdistriktet.

Sedan Fattigvårdsstyrelsen genom utdrag av sitt protokoll för den 30 sistlidne augusti anmält, att vårdaren i 5:te fattigvårdsdistriktet Snickaremästaren Axel Andersson avsagt sig nämnda uppdrag, beslöto Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att detta ärende nu finge, ehuru icke upptaget på kallelselistan till sammanträdet, upptagas till slutligt avgörande, befria Herr Andersson från ifrågavarande uppdrag.

Till vårdare i Herr Anderssons ställe för tiden intill utgången av år 1933 valde Stadsfullmäktige med acklamation enligt av Beredningsutskottet genom dess ordförande muntligt framställt förslag Skräddaremästaren W. Tidlund

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 31 oktober 1932.

ALB. LUNDKVIST.

Carl Hedberg. *Georg Leontein.*

Offentligen uppläst den 31 oktober 1932; betygar

Ex. officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 24 November 1932.

Närvarande: Ordföranden Herr Målerföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Pers, Hedberg, Leontein, K. Johansson, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Dahrné, Melin, Liljeblad, Widén, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. W. Karlsson, Östlund, Willebrand, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Wirén, Edvin Johansson och Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar C. G. Pettersson, Wass, Beckman och Fru Berg.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 173.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Falk och Pers att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att justeringen jämte protokollets offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset lördagen den 26 innevarande november kl. 1 e. m.

§ 174.

Ang. förvärv av mark för omläggning av Skultunavägen vid Lista.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 82) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige måtte bemyndiga Drätselkammaren att på de villkor, Drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, förvärva den mark av Lista egendom, som erfordrades för omläggning enligt Stadsfullmäktiges beslut den 29 september 1932 av en del av Skultunavägen, ävensom bestämma, att erforderligt belopp för ifrågavarande markförvärv och vad därmed kunde stå i sammanhang skulle påföras vägomläggningskostnaden.

Efter härav tagen del biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den av Drätselkammaren gjorda framställningen.

§ 175.

Ang. bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna Brandstodsbolag.

Med överlämnande av en skrivelse från Städernas Allmänna Brandstodsbolag, däri bolaget meddelat, att bolaget beslutat lämna staden ett bidrag till brandväsendet å 3,300 kronor, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 83) föreslagit, att Stadsfullmäktige ville, under uttalande av sin tacksamhet för det utlovade bidraget, besluta, att detsamma skulle reserveras för ändamål, som betjänade stadens brandväsens utveckling och fulländning i enlighet med vad Stadsfullmäktige framdeles komme att bestämma.

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning härav utan omröstning beslut i ärendet enligt Drätselkammarens förslag.

§ 176.

Ang. skogsaccis för år 1932.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 84) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att skogsaccis i Västerås för år 1932 skulle utgå med 2 kronor 30 öre för varje 100-tal kronor av det taxerade rotvärdet.

Efter föredragning härav godkände Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 177.

Ang. skenfri landsvägskorsning vid Långängskrogen.

Sedan Magistraten genom resolution den 23 februari 1929 till Stadsfullmäktige överlämnat en av Kons. Befh:de i länet till Magistraten avlåten skrivelse med tillhörande handlingar, varigenom Stadsfullmäktige lämnats tillfälle att för sin del besluta, huruvida en av dåvarande vägkonsulenten i länet föreslagen skenfri korsning mellan Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg och landsvägen Västerås—Köping vid Långängskrogen borde utföras till den del den komme att falla inom stadens område, samt Stadsfullmäktige den 28 samma månad och år överlämnat handlingarne i ärendet till Drätselkammaren för utlåtande, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 85) på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville såsom yttrande i ärendet förklara sig, i varje fall för närvarande, sakna skäl att vidtaga någon åtgärd för åstadkommande av den föreslagna skenfria järnvägskorsningen.

Efter av handlingarne tagen del fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i frågan enligt Drätselkammarens förslag.

§ 178.

Ang. anskaffning av möbler m. m. för polisen.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Polisnämnden hade Drätselkammaren, under tillstyrkande av bifall till densamma, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för bestridande av kostnaderna för anskaffning av möbler m. m. till de särskilda lokaler, som Polisnämnden hade för avsikt att förhyra för ordonnans- och statspolisavdelningarne, anslå förslagsvis 3,000 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade Herr Ernst Johansson bifall till framställningen med den ändringen, att det begärda anslaget nedsattes med 500 kronor, motsvarande kostnaden för inköp av en skrivmaskin.

Vid framställning av proposition å Drätselkammarens förslag och Herr Johanssons yrkande biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen i överensstämmelse med Drätselkammarens förslag.

§ 179.

Ang. avhjälpande av en del brister vid polisstationen.

Sedan Magistraten i skrivelse den 22 december 1930 anmodat Stadsfullmäktige vidtaga de åtgärder, som kunde vara erforderliga för avhjälpande av vissa brister å härvarande polisstation, vilka anmärkts vid av riksdagens justitieombudsman förrättad inspektion samt Stadsfullmäktige den 29 januari 1931 remitterat handlingarne i ärendet till Polisnämnden och Drätselkammaren för yttrande, hade nu de infordrade yttrandena till Stadsfullmäktige inkommit, därvid Polisnämnden dels meddelat, att överenskommelse träffats med fastighetsförvaltningen att genom dess försorg komme att utföras de mindre förändringar, som justitieombudsmannen förklarat vara nödvändiga, dels ock i fråga om de ifrågasatta större förändringarne anfört, att det knappast syntes lämpligt att nu verkställa några mera avsevärda arbeten, då Stadsfullmäktige nyligen tillsatt en kommitté med uppdrag att upprätta förslag till ombyggnad av polis- och brandstationen, samt Drätselkammaren, under åberopande av vad Polisnämnden anfört, hemställt, att framställningen icke för närvarande måtte föranleda till någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige sitt beslut däri utan omröstning enligt Drätselkammarens förslag.

§ 180.

Ang. ändringar och tillägg i arbetsordnin-

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande november hade Magistraten på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte för sin del besluta, att 6 § i den för rådhusrätten och Magistraten gällande arbetsordningen

gen för Rådhusrätten och Magistraten.

från och med den 1 januari 1933 skulle i nedan angivna delar hava följande ändrade lydelse:

"§ 6.

Borgmästaren åligger — utom de göromål, vilka enligt lag och särskilda författningar tillkomma honom såsom borgmästare:

att vara — — — — — — — — — — — — — — magistraten;

att hava — — — — — — — — — — — — — — magistraten;

att utfärda — — — — — — — — — — — — — — brottmål

att vara ägodelningsdomare;

att vara inskrivningsdomare;

att föra protokoll över inskrivningar av tomträtt och av fång till sådan rätt, inteckningar i tomträtt, inskrivningar av vattenfallsrätt och av fång till sådan rätt samt över inteckningar i vattenfallsrätt (tomträttsprotokoll) ävensom över förlagsinteckningar;

att föra tomträtts- och vattenfallsrättsböckerna, boken över förlagsinteckningar samt det i 6 § i lagen den 20 juni 1924 om viss panträtt i spannmål omförmälda register;

att utfärda de bevis, som grunda sig å förenämnda protokoll och böcker samt upprätta de statistiska uppgifter, vilka i fråga om hithörande ärenden skola avgivas;

att uppsätta — — — — — — — — — — — — — — utfärdas;

att granska — — — — — — — — — — — — — — magistraten;

att omedelbart — — — — — — — — — — — — — — ordningspolis;

att varje — — — — — — — — — — — — — — utgifter; samt

att utfärda — — — — — — — — — — — — — — stadgas.

Civilrådmanen åligger:

att vara — — — — — — — — — — — — — — avdelning;

att föra dombok i civila mål och ärenden, att föra protokoll över äktenskapsförord, över ärenden angående förmynderskap och godmanskap (förmynderskapsprotokoll) samt över bouppteckningar, testamenten, som vid rådhusrätten bevakas, åtgärder, som avses i 9 kap. i lagen om arv och 8 kap. lagen om testamente, förordnande eller entledigande av boutredningsman, varom förmäles i lagen om allmänna arvsfonden, samt avhandlingar om lösöreköp (bouppteckningsprotokoll);

att fullgöra alla till nämnda protokoll hörande expeditioner ävensom uppsätta och expediera dithörande statistiska uppgifter och därpå grundade bevis;

att föra förmynderskapsbok och i första hand utöva den på rådhusrätten ankommande tillsyn över förmynderskap och godmanskap;

att vara konkursdomare;

att utfärda — — — — — — — — — — — — — — — — bevis."

Beredningsutskottet, som lämnats tillfälle att häröver avgiva utlåtande, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande november hemställt, att Stadsfullmäktige ville fatta beslut i ärendet enligt Magistratens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 87) godkände Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Hellström utan omröstning Magistratens förslag.

§ 181.

Ang. ändringar och tillägg i ordningsföreskrifterna för yrkesmässig slakt m. m.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 sistlidne september till Hälsovårdsnämnden och Beredningsutskottet för yttrande remitterat ett av särskilda kommittérade avgivet förslag ang. ändringar i gällande ordningsföreskrifter för utövande av yrkesmässig slakt m. m., avseende förbud mot försäljning av köttvaror och annat å öppen plats, hade nu de infordrade yttrandena till Stadsfullmäktige inkommit, därvid kommitténs förslag blivit av såväl Hälsovårdsnämnden som beredningsutskottet tillstyrkt. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 88).

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade dels Herrar Hult, Hellström och C. W. Karlsson bifall till det av kommittén framställda förslaget, dels ock Herr Eriksson med instämmande av Herrar Edvin Johansson, Hellblom och Engdahl, återremiss av ärendet till kommitterade.

Sedan överläggningen förklarats avslutad framställdes till en början proposition å återremissyrkandet och frågan om Stadsfullmäktige ville i dag företaga ärendet till slutligt avgörande; och beslöto Stadsfullmäktige härvid utan omröstning i dag avgöra ärendet.

Härefter biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

Stadsfullmäktige hade alltså i detta ärende beslutat att för sin del antaga följande ändrade lydelse av §§ 9, 10 och 11 i ordningsföreskrifter för utövande av yrkesmässig slakt, tillredning och försäljning av kött och fläsk samt charkuterivaror inom Västerås stads planlagda område och stadens område i övrigt, som i vederbörlig ordning förklarats skola i hälsovårdsavseende betraktas såsom planlagt område.

"§ 9.

Vid forsling av kött, fläsk och andra köttvaror skola följande föreskrifter iakttagas.

1:o) Varorna skola forslas i snygga, helst för ändamålet inredda, slutna oljemålade fordon eller i täckta kärl, lätta att rengöra; i annat fall skola de vara fullständigt skyddade dels mot damm och smuts genom rena skynken av

vitt linne- eller bomullstyg, dels mot solhetta och nederbörd genom presenningar eller dylikt. De få ej läggas tillsammans med hudar, inälvor, huvud och fötter av slaktade djur m. m., och få ej ligga på underlag av hö, halm, trasmattor, hästtäcken eller dylikt. De få ej heller tjäna till sittplats för körsvennen.

2:o) Kött, behäftat med synbart sjukliga förändringar, såsom tuberkulos, m. m. skall antingen forslas på särskilt fordon eller ock vara så emballerat, att annat kött ej förorenas därav.

3:o) Dragkärror och tråg av trä, som av slaktare och köttvaruhandlare användas vid varornas kringförande, skola vara målade i ljus oljefärg, och varorna på lämpligt sätt övertäckta.

§ 10.

Mom. 1. Å torg eller annan allmän plats inom staden får ej försäljas färskt kött av nötkreatur, får, get, svin eller häst, flått vilt, flådda kaniner, salt eller rökt kött eller fläsk, charkuteri- eller specerivaror.

Mom. 2. Smör, margarin eller flott må ej försäljas å öppen plats, därest dessa ämnen ej saluföras i uppvägda stycken, som äro snyggt paketerade i smörpapper.

Mom. 3. Blod eller andra flytande födoämnen må ej försäljas å öppen plats annorledes än i väl slutna kärl.

Mom. 4. Styckad ost, bröd, mjöl och gryn må å öppen plats ej saluhållas, för såvitt icke dessa varor äro inneslutna i rent, helt och mot förorening av varje slag skyddade omslag.

Mom. 5. Karameller och konfektyrer, honung glace och dylikt må å öppen plats saluhållas, endast för den händelse de äro förvarade i glasburkar med tätt slutande lock, eller förvaringskärlet eljest så inrättat, att förorening under förvaringen undvikes.

Mom. 6. Födoämnen, som å torg eller öppen plats försäljas, skola vara lämpligt upplagda så att de i möjligaste mån skyddas mot förorening.

§ 11.

Den, som bryter mot någon av ovan angivna föreskrifter, böte, där ej straff efter allmän lag bör följa å förseelse, från och med fem till och med femhundra kronor.

Den, som under tid, då han är ställd under åtal för sådan förseelse, densamma fortsätter eller förnyar, skall för varje gång nytt åtal mot honom anställts och han dömes skyldig till förseelsen, vara till ovan stadgade böter förfallen;"

samt att dessa föreskrifter skulle träda i kraft den 1 juli 1935.

§ 182.

Ang. försäljning av del av tomten n:o 38 Västermalm.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 10 innevarande november hade Drätselkammaren anfört följande:

"Enligt gällande tomtindelning ingår i tomten N:o 38 Västermalm en 3 meter bred väg, utlagd å tomtens södra del och nyttjad som utfartsväg för bebyggda tomten N:o 60 A och A.B. Jakobsberg.

Sedan staden på sin tid sålt huvuddelen av tomten N:o 38 Västermalm och denna del därefter bytt ägare, har nuvarande ägaren vägrats lagfart på sitt fång, enär detta icke avsett förvärv av hela tomten och en del av denna vore i annan ägares hand.

Under åberopande härav har ägaren av huvuddelen av tomten nu begärt, att av staden få förvärva återstående tomtdel, varigenom hindret för lagfarten bleve undanröjt.

Drätselkammaren anser staden kunna förhjälpa ägaren härtill, dock endast under förutsättning att ägaren av fastigheten å Jakobsberg och staden såsom ägare av Västmannagatan tillförsäkras ständig rätt att utnyttja tomtdelen till väg i befintligt skick och på sätt hittills skett och att denna rätt blir intecknad som servitut uti tomten N:o 30 Västermalm.

Drätselkammaren anhåller om bemyndigande av Stadsfullmäktige att under nu angiven förutsättning och på de villkor i övrigt, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, få försälja ifrågavarande tomtdel."

Efter härav tagen del godkände Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammaren hemställan.

§ 183.

Ang. tillstånd för Gunnar Fritiof Sahlberg att försälja pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 13 nästlidne oktober anmodat Stadsfullmäktige avgiva yttrande över en av Gunnar Frithiof Sahlberg hos Kon:s Befhde i länet gjord ansökan om tillstånd att i fastigheten N:o 11 vid Kopparbergsvägen här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som lämnats tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 oktober 1932 anfört bland annat följande:

"Enligt ett handlingarne bifogat intyg har sökanden övertagit den speceri- och diversehandel, som C. A. Skogaard bedrivit i här ovan angivna lokaler och förbinder sig C. A. Skogaard, under förutsättning, att Gunnar Fritiof Sahlberg erhåller rätt att i ifrågavarande lokaler till avhämtning försälja pilsnerdricka avstå från den rätt, som Skogaard för närvarande innehar.

Då här sålunda är fråga om övertagande av en redan förut beviljad rätt att till avhämtning försälja pilsnerdricka, får Nykterhetsnämnden föreslå, att

Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Gunnar Fritiof Sahlberg beviljas tillstånd att inom lokaler i fastigheten N:o 11 vid Kopparbergsvägen här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut däri enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 184.

Ang. tillstånd för Oscar Kihlgren att försälja pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 13 nästlidne oktober anmodat Stadsfullmäktige avgiva yttrande över en av Köpmannen Oscar Kihlgren hos Kon:s Befhde i länet gjord ansökan om tillstånd att i fastigheten N:o 9 vid Drottninggatan här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som lämnats tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 oktober 1932 anfört bland annat följande:

"Med hänsyn till, att nämnden anser att något behov av en ytterligare försäljningsrätt av pilsnerdricka här i staden icke föreligger samt ävenledes därtill, att nämnden har frågan om lämpligheten av de s. k. avhämtningsställena under utredning, får nämnden avstyrka bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden får alltså föreslå, att Stadsfullmäktige ville för sin del avstyrka bifall till Köpmannen Oscar Kihlgrens framställning att från lokaler inom fastigheten N:o 9 vid Drottninggatan här i staden få försälja pilsnerdricka till avhämtning."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut däri enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 185.

Ang. tillstånd för Karl Ludvig Brofeldt att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 26 nästlidne oktober anmodat Stadsfullmäktige avgiva yttrande över en av Karl Ludvig Brofeldt hos Kon:s Befhde i länet gjord ansökan om tillstånd att i fastigheten N:o 16 vid Stora gatan här i staden, utskänka pilsnerdricka till spisande gäster, hade Nykterhetsnämnden, som lämnats tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 21 november 1932 anfört bland annat följande:

"Enligt ett handlingarne bifogat intyg har sökanden övertagit den hotellrörelse, som fröken Emma Åberg bedrivit i här ovan angivna lokaler och förbinder sig Emma Åberg under förutsättning att Karl Ludvig Brofeldt erhåller

rätt att i ifrågavarande lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster att avstå från den rätt som Åberg för närvarande innehar och som gäller till här ovan angivna dag.

Då här sålunda är fråga om övertagande av en redan förut bedriven utskänkningsrätt och förlängning av förut beviljat tillstånd icke heller begäres, får Nykterhetsnämnden föreslå, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Karl Ludvig Brofeldt beviljas tillstånd att inom lokaler i fastigheten N:o 16 vid Stora gatan här i staden utskänka pilsnerdricka till spisande gäster intill den 30 september 1933."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut däri enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 186.

Ang. tillstånd för Edit Augusta Bäckgren att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 26 nästlidne oktober anmodat Stadsfullmäktige avgiva yttrande över en av Edit Augusta Bäckgren hos Kon:s Befhde i länet gjord ansökan om tillstånd att i fastigheten N:o 4 vid Vasagatan här i staden utskänka pilsnerdricka till spisande gäster, hade Nykterhetsnämnden, som lämnats tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 21 innevarande november anfört bland annat följande:

"Enligt ett handlingarne bifogat intyg har sökanden övertagit den matserveringsrörelse, som fröken Maria Viktoria Karlsson bedrivit i här ovan angivna lokaler, och förbinder sig Maria Viktoria Karlsson under förutsättning, att Edit Augusta Bäckgren erhåller rätt att i ifrågavarande lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster att avstå från den rätt, som Karlsson för närvarande innehar och som gäller intill här ovan angivna dag.

Då här sålunda är fråga om övertagande av en redan förut bedriven utskänkningsrätt och förlängning av förut beviljat tillstånd icke heller begäres, får Nykterhetsnämnden föreslå, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Edit Augusta Bäckgren beviljas tillstånd att inom lokaler i fastigheten N:o 4 vid Vasagatan här i staden utskänka pilsnerdricka till spisande gäster intill den 30 september 1933."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut däri enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 187.

Ang. bestämmelser om kommunala pensionstillskott.

En från Västerås stads pensionsnämnd inkommen, såsom egen motion av Herr Hult upptagen framställning, att Stadsfullmäktige måtte låta verkställa en allsidig utredning rörande sättet och villkoren för tillämpning här i staden

av lagen den 14 juni 1918 om kommunala pensionstillskott, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herrar Hult och Östlund samt efter yttranden av Herrar Keijser, Pers och Sundström remittera för utlåtande till Fattigvårdsstyrelsen, Drätselkammaren och Beredningsutskottet.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 26 november 1932.

ALB. LUNDKVIST.

Erik Falk. *And. Pers.*

Offentligen uppläst den 26 november 1932; betygar

Ex. officio:

Theofil Öberg.

Västerås 1932. Västmanlands Folkblads Tryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 19 December 1932.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Pers, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, K. Johansson, Keijser, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Dahrné, Melin, Liljeblad, Widén, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar Östlund. Willebrand, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Fru Berg samt Herrar Edvin Johansson och Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Herrar Thyresson, Fjellander, C. W. Karlsson och Andersson.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 188.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Sundström och Edv. Karlsson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset fredagen den 30 innevarande december kl. 1 em.

§ 189.

Ang. nykterhetsnämndens årsberättelse för 1930 och 1931

Anmäldes och lades till handlingarne Nykterhetsnämndens till Stadsfullmäktige överlämnade berättelse för åren 1930 och 1931 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 90).

§ 190.

Ang. ny utrycknings-vagn för brandverket.

Med överlämnande av en anhållan från Brandstyrelsen, att av de bidrag, som för åren 1931 och 1932 ställts till stadens förfogande av Städernas Allmänna Brandstodsbolag för främjande av brandväsendet, få disponera erforderligt belopp, beräknat till 3,624 kronor 40 öre, för täckande av de kostnader,

som varit förenade med anskaffning av underrede och motor till en ny utryckningsvagn att ersätta brandverkets Renaultbil, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 21 nästlidne november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 91) hemställt, att Stadsfullmäktige ville bifalla Brandstyrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Robsahm utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 191.

Ang. ändring av elektricitetsverkets taxa 9 för landsbygden

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 nästlidne november hade Vatten- och Gasverksstyrelsen framlagt förslag angående ändrad lydelse av elektricitetsverkets taxa 9.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle att i ärendet avgiva utlåtande, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande december förordat bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 92) godkände Stadsfullmäktige utan omröstning det framställda förslaget; och hade Stadsfullmäktige alltså beslutat, att elektricitetsverkets taxa 9 skulle erhålla följande ändrade lydelse att tillämpas efter avläsningen för 1932 års 4:de kvartal:

"Kombinerad tariff för kraft, ljus och värme.

Växelström, normalspänning c:a 6,400 volt.

(För landsbygden.)

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:

A) ett grundpris av kronor 3: 50 per tariffenhet och år.

I. *Tariffenheter för jordbruk.*

För varje hektar odlad jord beräknas 1 tariffenhet. För varje jordbrukslägenhet beräknas dock minst det antal tariffenheter, som för brukarens bostad erhållits enligt bostadsnormen II, med tillägg av ½ tariffenhet per hektar odlad jord.

Trädgårdar, gårdsplaner, bebyggda tomter samt åkervägar och diken genom den odlade arealen skola ingå i den areal, efter vilken tariffenheter beräknas, fullt antal tariffenheter beräknas även om den elektriska kraften utnyttjas för ett fåtal ändamål, exempelvis endast belysning.

Tariffenheter beräknas ej för permanenta betesvallar, ej heller för sådan del av en gårds odlade areal — såsom torp eller arrendegård — som är un-

dantagen gårdens eget bruk och ej erhåller ström från distributionsföretagets ledningsnät. För särskilt mindervärdig mark, exempelvis sådan, som vissa år ej kan brukas på grund av översvämning etc., och för vilken vederbörande distributionsföretag medgiver reduktion vid andelsteckningen, kan, efter bedömande i varje fall, en motsvarande lägre norm tillämpas vid beräkning av tariffenhetstalet.

För jordbrukets och hushållets behov erforderliga motorer och värmeapparater föranleda ingen tilläggsberäkning.

För bostadslägenhet, som icke användes av gårdens brukare eller tjänstepersonal, för handelsbod, hantverk, industri eller annan kommersiell rörelse, som icke är att hänföra till normal jordbruksdrift, beräknas tariffenheter enligt II resp. III.

II. *Tariffenheter för bostadslägenheter.*

För varje bostadslägenhet med kök eller kokvrå beräknas, oberoende av lägenhetens storlek, ett grundbelopp av två tariffenheter. Därutöver beräknas för varje rum med eldstad eller värmeledning 1 tariffenhet. Kök räknas som rum. För rum utan eldstad eller värmeledning beräknas endast ½ tariffenhet.

Undantag: För sommarlägenheter beräknas ett grundbelopp av endast 1 tariffenhet per lägenhet samt därutöver endast ½ tariffenhet per rum.

Sålunda fastställt tariffenhetstal medger anslutning av erforderlig belysning även i korridorer, förstugor, trappor, verandor, garderober, klosetter, tvättstugor, matkällare, privatgarage och dylika till bostad normalt hörande utrymmen, vidare motorer och värmeapparater, som lämpligen kunna utnyttjas i hushållet.

För den del av lägenheten, som användes för handelsbod, hantverk, industri eller annan kommersiell rörelse, beräknas tariffenheter enligt III.

III. *Tariffenheter för samlings- och affärslokaler m. m. dylikt för hantverk och industri samt för vägbelysning.*

För varje lägenhet, som användes såsom samlings eller affärslokal m. m. dylikt eller för hantverk, industri eller annan kommersiell rörelse, beräknas, oberoende av lägenhetens eller rörelsens storlek, ett grundbelopp av två tariffenheter.

a) *Norm för belysning.*

För belysning beräknas 1 tariffenhet per påbörjat 100-tal watt belysningsanslutning, dock minst ½ tariffenhet per ljuspunkt. För lampor större än 500 watt bestämmes antalet tariffenheter för varje särskilt fall.

Efter särskild framställning beräknas för alla lägenheter under avdelning

III tariffenheter för belysning efter lokalens storlek med 1 tariffenhet per 25 kvm. golvyta. Enligt denna norm beräknas tariffenheter även för korridorer, förstugor, trappor, garderober, källare, garage o. dyl.

b) *Norm för motorer och värmeapparater.*

För motorer beräknas tariffenheter efter påstämplat antal hästkrafter (hkr.) för värmeapparater efter påstämplat antal kilowatt (kW), varvid hänsyn tages till den ungefärliga drifttiden enligt nedanstående tabell.

Normer för motorer (hkr.) och värmeapparater (kW.)

Drifttid tim. pr år	0—600	601—1.200	1.201—1.800	1.801—2.400	2.401 eller mera.
Tariffenhet per hkr. eller kW.	2	3	4	5	6

IV. *Allmänt.*

Bråkdel av tariffenhetstalet för varje konsument avrundas till närmast högre hela tal.

B) en förbrukningsavgift av 7 öre per kilowattimme under månaderna september—april och 3,5 öre per kilowattimme under månaderna maj—augusti, mätt på högspänningssidan. Sker uppmätningen på lågspänningssidan skall abonnenten ersätta tomgångsförlusterna i transformatorn.

För större industriell verksamhet tillämpas inom staden gällande taxor."

§ 192.

Ang. ökad gatubelysning.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 93) hade Drätselkammaren, med överlämnande av ett yttrande i ärendet från Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige måtte för anordnande av två nya elektriska gatulyktor, den ena vid Metallvägen intill Sandgärdets bostadsområde och den andra vid Persbovägen i närheten av bron över Persbobäcken, anvisa förslagsvis 500 kronor att utgå av det anslag till diverse och oförutsedda behov, som kunde bliva avsatt i 1933 års stat.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 193.

Föredrogs och lades efter yttrande av Herr Sjöberg till handlingarne ett genom Magistratens resolution den 2 december 1932 till Stadsfullmäktige överlämnat av Magistraten godkänt tilläggsavtal mellan stadens trafikkommitté, å ena, och omnibusägarne Karl Oskar Karlsson och Anders Robert Andersson, å andra sidan, angående trafikerande av en ny omnibuslinje i Västerås. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 94).

Ang. omnibustrafiken i staden.

§ 194.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 95) hade Drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att för utförande av diverse gatuarbeten i Övre Hyttvägen, Östra Järnvägsgatan och Malmabergsgatan, reparation av en del av strandskoningen vid Svartåmynningens västra sida och omläggning av muren vid Svartåns östra sida norr om Skarpskyttebron av 1932 års anslag för diverse och oförutsedda behov anvisa förslagsvis 21.800 kronor samt att för utförande av diverse gatuarbeten i Stohagsvägen och Gästgivarevägen av reserverade köpeskillingsmedel anvisa förslagsvis 7.200 kronor.

Ang. diverse mindre gatuarbeten, reparation av strandskoningen vid Svartån m.m.

Efter föredragning härav och sedan Herrar Widén och Robsahm yttrat sig utan yrkande, biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens framställning.

§ 195.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 sistlidne september till Lönenämnden för utlåtande remitterat en av Badhusstyrelsen gjord framställning angående uppförande av baderskor m. fl. befattningshavare vid varmbadhuset på fast lönestat, hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 nästlidne november på anförda grunder avstyrkt bifall till Badhusstyrelsens framställning, varjämte Drätselkammaren, som lämnats tillfälle att yttra sig i ärendet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande december, med instämmande i vad Lönenämnden anfört, hemställt, att framställningen icke måtte föranleda någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

Ang. uppförande av baderskor m. fl. befattningshavare vid varmbadhuset på fast lönestat.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 96) fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt Drätselkammarens hemställan.

§ 196.

Ang. försäljning av ett hamnmagasin och köp av fastigheten N:ris 142 och 146 B södra kv.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 97 hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att i överensstämmelse med ett föreliggande anbud och under villkor i övrigt, som Drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, till A.-Bol. Hakon Swenson försälja stadens hamnmagasin N:o 3 med tomt samt av bolaget inköpa fastigheterna N:ris 142 och 146 B. södra kvarteret.

Efter föredragning härav yrkade dels Herr Henry Karlsson, med instämmande av Herrar Hellström, Edvin Johansson, Hedberg, Hult och Bergquist, att ärendet måtte för ytterligare beredning remitteras till Hamnstyrelsen och Drätselkammaren, emot vilket yrkande Herr Sundström förklarade sig icke hava något att erinra, dels ock Herr Östlund avslag å framställningen.

Efter överläggningens slut beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning remittera framställningen till Hamnstyrelsen och Drätselkammaren för ytterligare beredning.

§ 197.

Ang. nytt sorteringsverk m. m. vid grustaget i Malma.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 98) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville för anskaffning av nytt grussorteringsverk och en gruskvarn till stadens grustag vid Malma anvisa förslagsvis 22,000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att avbetalas av inkomsterna från grustaget.

Efter härav tagen del biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens framställning.

§ 198.

Ang. ny väghyvel.

I skrivelse till Stadsfulmäktige den 8 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 99) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville för inköp av en väghyvel anvisa förslagsvis 12,000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen amorteras genom uppkommet överskott å ersättning för med hyveln utfört arbete.

Efter föredragning härav uppstod en stunds överläggning, varunder yrkades dels av Herrar Sundström, Pers, Hedberg och Eklund bifall till Drätselkammarens förslag, dels ock av Herr Edvin Johansson, med instämmande av Herrar Sjöberg och Östlund avslag å framställningen.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de sålunda gjorda yrkandena biföllo Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 27 ja emot 13 nej, avgivna för avslag, Drätselkammarens framställning.

§ 199.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 100) hade Beredningsutskottet avgivit förslag angående val av kommunala förtroendemän i anledning av uppkomna ledigheter eller i följd av att mandat med innevarande år utlöpte.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

Med ledning av dessa förslag jämte däri av utskottet enligt meddelande av dess ordförande gjorda ändringar företogos nu dessa val, på sätt under §§ 200—233 här nedan närmare förmäles.

Samtliga val förrättades med acklamation.

§ 200.

Valdes till ledamot i Hamnstyrelsen för åren 1933—1937 Tapetseraren Carl Bäckman och till suppleant för åren 1933—1935 Förste Baningenjören C. Henning.

Hamnstyrelsen.

§ 201.

Beträffande Hamnstyrelsen för Strömsholms våg föredrogs följande vid Beredningsutskottets utlåtande fogade skrivelse:

Hamnstyrelsen för Strömsholms våg.

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I enlighet med av Stadsfullmäktige förut godkänd åtgärd, att överlåta den av Styrelsen förvaltade hamnplatsen åt Kronan och Strömsholms nya kanalbolag, har Hamnstyrelsen för Strömsholms våg, tillsatt av Städerna Västerås och Köping, vid sammanträde å Västerås rådhus onsdagen den 1 december 1932 beslutat nedlägga sitt mandat och meddela, att val av Hamnstyrelse för Strömsholms våg ej vidare må verkställas.

Styrelsen har dessförinnan beslutat att överlämna förvaltningen av såväl städernas hus i Strömsholm, bokfört till ett värde av 16,000 kronor och brandförsäkrat för 18,000 kronor, som en kontant kassa å kronor 9,461: 01 tillika med den av Styrelsen utfärdade ansvarsförbindelsen till Rytterns elektriska distributionsförening för nämnda hus, till städernas drätselkammare.

Detta innefattar sålunda, att såväl medel som fastigheten närmast omhändertages av Västerås stads Drätselkammare, hos vilken alla värdehandlingar, kartor och böcker skola deponeras, för att sedan i samråd med Köpings stads Drätselkammare förvaltas tills eventuellt andra åtgärder av städerna beslutas.

Kassan och bokföringen omhänderhaves till årets slut av styrelsens kassör, varefter den övertages av förstnämnda Drätselkammare.

Med detta meddelande har styrelsen till sist att framföra ett vördsamt tack för det förtroende, som kommit styrelsen till del.

Vördsamt

STYRELSEN FÖR STRÖMSHOLMS VÅG.
Alfred Stärner.
Ordförande.

Enligt uppdrag:

Einar Brenander.
Köpings stads ombudsman.

Köping den 5 December 1932."

Stadsfullmäktige beslöto lägga skrivelsen till handlingarne samt bifalla Beredningsutskottets förslag, att hamnstyrelse för Strömsholm våg icke vidare skulle utses.

§ 202.

Barnavårdsnämnden.

Till ledamot i Barnvårdsnämnden för åren 1933—1935 efter Tapetseraren C. Bäckman, vilken på egen begäran entledigades från uppdraget, utsågs Kontoristen C. G. R. Sjöberg.

§ 203.

Brandstyrelsen.

Till ledamöter i Brandstyrelsen för åren 1933—1936 återvaldes Fabrikören Joh. Svensson, Kaptenen Georg Robsahm och Vaktmästaren Einar Gelin.

Till suppleanter i styrelsen för samma tid utsågos Muraren G. Dahlfors, Byggmästaren J. Alb. Fredriksson och Förrådsarbetaren Hugo Fredriksson.

§ 204.

Sakkunnige vid brandsyn

Återvaldes för år 1933 såsom sakkunnige vid brandsyn Byggmästaren J. Alb. Fredriksson och Muraren Mats Hellblom med Kakelugnsmakaren Jonas Johansson och Byggnadssnickaren A. N. Vretholm som suppleanter.

§ 205.

Fattigvårdsstyrelsen.

Med bifall till en framställning från Sjuksköterskan Lisa Nordmark om entledigande från uppdarget att vara vårdare i 1:sta fattigvårdsdistriktet, ut-

sågs till vårdare i hennes ställe för år 1933 Församlingsdiakonissan Gerda Nilsson.

I stället för lantbrukaren C. J. Rörick, som på egen begäran befriades från uppdraget, utsågs till vårdare i 10:de fattigvårdsdistriktet för tiden intill 1933 års utgång Lantbrukaren F. Rörick.

Till vårdare i 11:te fattigvårdsdistriktet efter Maskinarbetaren Hugo Avelin, som på egen begäran entledigades från uppdraget, valdes svarvaren A. Hj. Keijser.

Entledigades fru Emilia Hamré på egen begäran från uppdraget att vara vårdare i 2:dra fattigvårdsdistriktet.

Till ledamöter i direktionen för ålderdomshemmets tuberkulosavdeln' för åren 1933—1936 återvaldes Sjukbesökaren Einar Keijser och fru Helga Jakobsson samt till suppleanter för samma tid Fru Agnes Hedberg och Snickaren Oskar Blomkvist.

§ 206.

Badhusstyrelsen.

Till ledamöter i Badhusstyrelsen för åren 1933—1936 återvaldes Folkskolläraren I. Fröier och Stationskarlen C. F. Melin samt till suppleanter för samma till Järnsvarvaren G. Jansson och Simläraren Tord Söderquist.

§ 207.

Lantegendomsnämnden.

Till ledamöter i Lantegendomsnämnden för åren 1933—1935 valdes Lantbrukaren Joh. Jansson, Svarvaren B. A. Lundvall, Förmannen G. F. Lundberg, Förmannen E. A. Westholm och Statens Lantbruksingenjör H. Welin-Berger.

§ 208.

Taxeringsnämnderna.

Beslöts, att antalet av Stadsfullmäktige valda ledamöter i en var av 1933 års taxeringsnämnder skulle vara tre med tre suppleanter utom i 11:te distriktet, där antalet sådana ledamöter bestämdes till fem med lika antal suppleanter.

Härefter valdes till ledamöter och suppleanter för år 1933 i de olika taxeringsnämnderna följande personer, varvid bestämdes, att varje ledamot skulle hava sin särskilda suppleant.

1:sta distriktet.

Ledamöter: Byggmästaren J. Alb. Fredriksson, Bokföraren R. Söderquist och Sågverksägaren A. R. Rudén.

Suppleanter: Handelsträdgårdsmästaren Elow Eriksson, Montören E. V. Larsson och Fabrikören Otto Pettersson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

2:dra distriktet.

Ledamöter: Ingenjören Erik Kjörning, Bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och 1:ste Postiljonen J. E. Wirén.

Suppleanter: Överpostiljonen C. E. Strömberg, Gjutaren Axel Larsson och Linjeförmannen V. R. Brännström, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

3:dje distriktet.

Ledamöter: Fastighetsägaren Fritz Nyberg, Tubdragaren K. Kvist och Sågverksägaren A. Norén.

Suppleanter: Bryggaren O. M. Hammarström, Verkmästaren Gustaf Karlsson och Handelsföreståndaren Axel Andersson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

4:de distriktet.

Ledamöter: Handlanden Nils Åberg, Fanjunkaren K. A. Jansson och Byggnadssnickaren Karl Viktorsson.

Suppleanter: Kalkylatorn Oskar Norstedt, Fanjunkaren Gustaf Olsson och Gjutaren A. Lindström, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

5:te distriktet.

Ledamöter: Byggmästaren Axel Hammer, Tråddragaren Bernh. Borg och Kontoristen C. G. R. Sjöberg.

Suppleanter: Kaptenen G. Robsahm, Verkstadsarbetaren Gust. Spännare och Köpmannen Bror Edling, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

6:te distriktet.

Ledamöter: Byggmästaren E. A. Eriksson, Grosshandlaren Albert Reutergårdh och Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist.

Suppleanter: Disponenten Oscar Johansson, Bankdirektören R. Beijnoff och Byggnadsarbetaren J. E. Willebrand, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

7:de distriktet.

Ledamöter: Kyrkoskrivaren R. Pettersson, Handelsföreståndaren C. E. Juhlin och Bokföraren Tage Jonsson.

Suppleanter: Folkskolläraren G. Leontein, Byggnadsarbetaren J. V. Pettersson och Överingenjören O. Hellman, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

8:de distriktet.

Ledamöter: f. d. Överkonstapeln P. E. Winroth, Matvaruhandlaren F. H. Berglind och Byggnadssnickaren K. J. Pettersson.

Suppleanter: Arkitekten V. Segerstedt, Skräddaren K. Torstensson och Svarvaren A. V. Adamsson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

9:de distriktet.

Ledamöter: f. d. Slöjdläraren F. Brandt, Plåtarbetaren Emil Johansson och Guldsmeden C. E. Tengström.

Suppleanter: Folkskolläraren Elis Hedberg, Plåtslagaren J. V. Bergstrand och Ingenjören F. O. Berling, att inträda vid förall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

10:de distriktet.

Ledamöter: Järnvägstjänstemannen A. Rosborg, Bergsingenjören Gust. Lundberg och Kassören A. Jonsson.

Suppleanter: Verkmästaren V. Linde-Olsson, Målaremästaren O. Hansson och Plåtslagaren C. F. Larsson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

11:te distriktet.

Ledamöter: Lokeldaren Ernst Larsson, Snickaren J. A. Johansson, Lindaren Fredr. Wetter, Lantbrukaren Jakob Pettersson och Ingenjören Ernst Löv.

Suppleanter: Lokeldaren Gunnar Lindgren, Lantbrukaren C. P. Carlstedt, Lantbrukaren A. Engström, Lantbrukaren Herman Falk och Snickaren J. A. Grönberg, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

I samband härmed beslöto Stadsfullmäktige enligt Beredningsutskottets förslag, att det skulle uppdragas åt nämnden i det 11:te distriktet och närmast åt ledamoten i nämnden Herr Pettersson att taga befattning med virkestaxeringen inom staden, på sätt funnes angivet i 81 § i taxeringsförordningen den 28 september 1928 med Herr Falk som suppleant i detta särskilda uppdrag.

§ 209.

Ombud vid mantalsskrivning.

Till ombud vid mantalsskrivningen för år 1933 valdes Skrivaren Axel Andersson, f. Vaktmästaren C. A. Sedell, Kassören Aug. Jonsson, Snickeriförmannen Hugo Svensson och Guldsmeden Emil Tengström.

§ 210.

Brandstodskommittén för fast egendom.

Återvaldes till ledamöter i Brandstodskommittén för fast egendom för år 1933 Direktören A. Sundström, Byggmästaren Edv. Karlsson, Byggmästaren J. Alb. Fredriksson och Byggmästaren Axel Hammer med Byggmästaren Fritz Eklund och Mätningsmannen David Johansson som suppleanter.

§ 211.

Överförmyndare.

Till överförmyndare för åren 1933—1936 återvaldes Bankdirektören R. Beijnoff samt till hans ersättare för samma tid f. Bankkassören Joh. Tideström.

§ 212.

Examensvittnen vid realskoleexamen

Återvaldes för år 1933 till examensvittnen vid realskoleexamen Ingenjören H. Håkansson, Direktören K. Hägwall, Direktören E. Falk, Häradshövdingen B. Malmström, Parkföreståndaren C. F. Thelander, Ingenjören S. Norberg, Folkskolläraren I. Fröier, Studieledaren Gust. Sund och Rörarbetaren Eskil Widén.

§ 213.

Hästuttagningsnämnden.

Till suppleant i hästuttagningsnämnden efter arrendatorn H. Thalin, vilken avflyttat från orten, utsågs för åren 1933—1935 Godsägaren Elis Håkansson.

§ 214.

Till ledamöter i Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd efter Fabrikören C. A. Palmén och f. Maskinisten C. F. Huggare, vilka på egen begäran entledigades från uppdraget, samt Körsnären A. Grönberg, som under året avlidit, utsågos för år 1933 Fabrikören C. Holmquist, f. Guldsmeden E. Tengström och Stationskarlen C. F. Melin.

Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd.

§ 215.

Återvaldes till ledamöter i nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål för åren 1933 och 1934 Förste postiljonen J. E. Wirén, Fastighetsägaren Erik Billert och Kaptenen G. Robsahm.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

§ 216.

Till ledamöter i nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond valdes för åren 1933 och 1934 MålerIföreståndaren Alb. Lundkvist och Handelsträdgårdsmästaren Elow Eriksson samt för år 1933 efter f. Maskinisten C. F. Huggare, som på egen begäran entledigades från uppdraget, Metallarbetaren Gunnar Pettersson.

Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.

§ 217.

Till ledamöter i nämnden över Fru Johanna Fryklunds donationsfond valdes: för tjänstemannaklassen för åren 1933—1934 Komministern E. Enochsson, för handlande och hantverkareklassen dels för åren 1933—1934 Fabrikören Arvid Svensson och Handlanden Erik Sjöquist dels ock till och med utgången av år 1933 Fabrikören Otto Pettersson efter avlidne Körsnären Alb. Grönberg samt för arbetsklassen för åren 1933 och 1934 Järnsvarvaren C. O. Eng.

Nämnden över Fru Johanna Fryklunds donationsfond.

§ 218.

Återvaldes till ledamöter i nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden för åren 1933 och 1934 Fabrikören Joh. Svensson och Fru Ida Grönberg.

Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.

§ 219.

Till ledamöter i styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning för åren 1933—1936 återvaldes Drätseldirektören Theofil Öberg, Direktören A. Lindén och Järnsvarvaren G. Jansson.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

§ 220.

Styrelsen för Västerås Högre Elementarläroverk för flickor.

Återvaldes till ledamöter i styrelsen för Västerås Högre Elementarläroverk för flickor för åren 1933 och 1934 Fru Agnes Söderquist och Stadsombudsmannen Ragnar Tenow.

§ 221.

Styrelsen för Västerås Arbetareinstituts förening.

Återvaldes till ledamöter i styrelsen för Västerås Arbetareinstituts förening för åren 1933—1935 Ingenjören H. Håkansson och Rektorn Hj. Thyresson.

§ 222.

Styrelsen för Västmanlands läns arbetsförmedling.

Till ledamöter i styrelsen för Västmanlands läns arbetsförmedling för åren 1933—1935 valdes Byggmästaren Edv. Karlsson och Plåtarbetaren Ivar Andersson samt till suppleanter för samma tid Fabrikören J. R. Keijser och Svarvaren O. Lindström.

§ 223.

Idrottsplatsstyrelsen.

Återvaldes till ledamöter i idrottsplatsstyrelsen för åren 1933 och 1934 Folkskoleinspektören Em. Granér, Sjukbesökaren Einar Keijser och Drätseldirektören Theofil Öberg samt till suppleanter för samma tid Folkskolläraren Karl Nordlund, Redaktionssekreteraren Henry Karlsson och Stadsombudsmannen Ragnar Tenow.

§ 224.

Revisorer av stadens räkenskaper för år 1933.

Valdes till revisorer för stadens räkenskaper för år 1933 Kaptenen Georg Robsahm, Folkskolläraren David Sjöholm, Revisorn A. Åstedt, Järnvägstjänstemannen Th. Bergquist, Kontorsbiträdet J. A. Öberg, Kassören Gösta Lundberg och Bankkassören Harry Öjve samt till suppleanter för dem Bankkamreraren S. Ljungquist, Kamreraren Rick. Landstätt, Svarvaren Viktor Karlsson, Bokföraren J. E. Westling, Folkskolläraren Knut Karlfors, Inköpschefen John Lundgren och Kontoristen C. G. R. Sjöberg.

Revisorssuppleant av stadens räkenskaper för år 1932

Tillika utsågs Inköpschefen John Lundgren att efter avlidne Postmästaren V. Ohlsson vara revisorssuppleant även för 1932 års räkenskaper.

§ 225.

Återvaldes till revisor av Västerås arbetareinstituts räkenskaper för år 1933 Ingenjören F. O. Berling med Kassören Gösta Lundberg som suppleant.

Revisor av arbetareinstitutets räkenskaper.

§ 226.

Till revisor av högre allmänna läroverkets i Västerås byggnadsfonds räkenskaper för år 1933 utsågos Vattenrättsingenjören A. V. Nordin och Verkmästaren Gustaf Karlsson.

Revisor av högre allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper

§ 227.

Till revisor av Västmanlands läns arbetsförmedlings räkenskaper för år 1933 valdes Folkskolläraren G. Leontein med Bokföraren J. E. Westling som suppleant.

Revisor av Västmanlands läns arbetsförmedlings räkenskaper.

§ 228.

Till revisor av Västerås högre elementarläroverks för flickor räkenskaper för år 1933 utsågs Folkskolläraren I. Fröier.

Revisor av flickskolans räkenskaper

§ 229.

Till revisor av räkenskaperna för arbetarnes bildningsförbunds biblioteksverksamhet i Västerås för år 1933 valdes Arbetsförmedlingsföreståndaren Karl Johansson med Posttjänstemannen E. L. Östlund som suppleant.

Revisor av Arbetarnes bildningsförbunds räkenskaper.

§ 230

Till huvudmän i Västerås stads sparbank för åren 1933—1937 valdes Kamreraren Joh. Häggström, Arbetsförmedlingsföreståndaren K. Johansson och Byggmästaren Edv. Karlsson.

Huvudmän i Västerås stads sparbank.

§ 231.

Beslöto Stadsfullmäktige såsom sakkunnige att gå Rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör under år 1933 föreslå Hamn-

Sakkunnige vid sjöförklaring och sjöförhör.

kaptenen Carl Filip Carlsson, Sjökaptenen G. Thorslund, Ångbåtsbefälhavaren A. Sander, Maskiningenjören G. Wallenius och Disponenten Carl Lundius.

§ 232.

Kommittén för utredning av frågan om utvidgning och förändring av gällande stadsplan.

Efter direktören J. S. Edström, som entledigades från uppdraget, utsågs till ledamot i kommittén för utredning av frågan om utvidgning och förändringar av gällande stadsplan Borgmästaren Thorwald Bergquist med uppdrag tillika att vara sammankallande ledamot.

§ 233.

Arbetslöshetskommittén.

Till ledamöter i Arbetslöshetskommittén för år 1933 valdes Byggmästaren Edv. Karlsson, Byggnadssnickaren A. N. Vretholm, Studieledaren Gust. Sund, Överingenjören K. R. Liljeblad, Fattigvårdssysslomannen A. Norén, Målaren A. Westling, Skolvaktmästaren Einar Gelin, Mätningsmannen Axel Granquist och Statens lantbruksingenjör H. Welin-Berger, med Bergsingenjören Gust. Lundberg och Lindaren Fredr. Wetter som suppleanter.

Till revisorer för Arbetslöshetskommitténs verksamhet för år 1933 utsågos Bankkamreraren S. Ljungquist och Kassören Gösta Lundberg.

§ 234.

Ang. val av ordförande i stadsfullmäktige för år 1933.

Till Stadsfullmäktiges ordförande för nästkommande år utsågo Stadsfullmäktige på förslag av Herr Keijser med acklamation Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist.

§ 235.

Ang. val av vice ordförande i stadsfullmäktige för år 1933.

Till vice ordförande hos Stadsfullmäktige för år 1933 valdes på förslag av Herr Keijser med acklamation Herr Överingenjören O. Hellman.

§ 236.

Ang. val av beredningsutskott för år 1933.

Företogs till behandling fråga om val av Beredningsutskott för år 1933; och beslöto Stadsfullmäktige härvid till en början enligt av Herr Falk framställt förslag, att utskottet skulle bestå av nio ledamöter och lika antal suppleanter.

Härefter omvalde Stadsfullmäktige med acklamation till ordinarie ledamöter i utskottet Stuveriförmannen Carl Hellström, Studieledaren G. Sund, Bokförlagsföreståndaren R. Hult, Posttjänstemannen E. L. Östlund, Stationskarlen C. F. Melin, Rektorn Hj. Thyresson, Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, Kaptenen G. Robsahm och Folkskolläraren G. Leontein samt till suppleanter Vaktmästaren E. Gelin, Plåtslagaren C. F. Larsson, Kontoristen C. G. R. Sjöberg, Redaktionssekreteraren Henry Karlsson och Brandmannen E. Johansson, att i nämnd ordning inträda vid förfall för någon eller några av Herrar Hellström, Sund, Hult, Östlund och Melin, Förste Provinsialläkaren G. Fjellander, Överingenjören O. Hellman och Inköpschefen John Lundgren att inträda i nämnd ordning vid förfall för någon eller några av Herrar Thyresson, C. W. Karlsson och Robsahm samt Förste Baningenjören C. Henning att inträda vid förfall för Herr Leontein.

§ 237.

Ang. utgifts- och inkomststat för år 1933

Med skrivelse till Stadsfulllmäktige den 24 nästlidne november hade Magistraten överlämnat av Drätselkammaren upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för stadskommunen år 1933, över vilket förslag beredningsutskottet avgivit utlåtande den 25 nästlidne november.

Vid föredragning av handlingarne i detta ärende, vilka funnos intagna under N:o 89 i Stadsfullmäktiges tryckta handlingar för innevarande år och varav ett exemplar skulle biläggas detta protokoll, fattade Stadsfullmäktige nedan antecknade beslut:

Före behandlingen av de särskilda specialstaterna uppstod en längre överläggning rörande budgetförslaget i allmänhet. Därunder yttrade sig Herrar Engdahl, Keijser, Pers, vice ordföranden, Hellblom, Hellström, Wass, Sundström, Billert, Sund, Liljeblad, Widén, Lundgren och Ernst Johansson. Under överläggningen yrkade Herr Hellblom, att uttaxeringen måtte bestämmas att utgå med 25 öre mera pr skattekrona räknat, än vad Drätselkammaren föreslagit. I samma riktning, dock utan att göra något yrkande uttalade sig Herrar Pers, Engdahl och Ernst Johansson. Herrar vice ordföranden, Sundström, Sund, Liljeblad, Widén och Lundgren förordade i fråga om uttaxeringen Drätselkammarens förslag. Herrar Pers och Liljeblad uttalade önskvärdheten av, att de i budgeten förekommande anslagen till bostadstelefoner åt vissa befattningshavare borde så snart som möjligt indragas.

Utgifterna.

Fattigvården

I överensstämmelse med Drätselkammarens förslag beslöto Stadsfullmäk-

tige till Lönenämnden för utlåtande remittera den av Fattigvårdsstyrelsen väckta frågan om anställande av ytterligare en tillsyningsman, till en början på extra stat; och skulle i avbidan på Stadsfullmäktiges slutliga beslut härutinnan det av Fattigvårdsstyrelsen äskade anslaget till avlöning av denne befattningshavare upptagas reservationsvis i utgiftsstaten.

Beträffande anslagen till hushållet vid ålderdomshemmet yrkade dels Herr Engdahl bifall till Fattigvårdsstyrelsens förslag, att desamma skulle beräknas till sammanlagt 47,800 kronor, dels ock Herr Sundström bifall till Drätselkammarens förslag om anslag å tillhopa 45,000 kronor för ändamålet. Genom begärd och anställd omröstning godkände Stadsfullmäktige härutinnan Drätselkammarens förslag med 33 ja emot 10 nej, som avgåvos för Fattigvårdsstyrelsens förslag.

Beslöto Stadsfullmäktige enligt Drätselkammarens förslag, att Fattigvårdsstyrelsens framställning om anställande av en nattsköterska vid Ålderdomshemmets sjukhus skulle överlämnas till Lönenämnden för utlåtande, i sammanhang varmed bestämdes, att i avbidan på Stadsfullmäktiges slutliga beslut i ärendet det av Fattigvårdsstyrelsen begärda anslaget till denna sköterskas avlöning reservationsvis skulle uppföras i budgeten.

I avbidan på slutligt beslut av Stadsfullmäktige rörande inrättande av ytterligare en eldarebefattning vid ålderdomshemmet skulle anstå med såväl frågan om anslag till avlöning av denna befattningshavare som ock med Fattigvårdsstyrelsens förslag angående inredning av en bostadslägenhet åt en eldare vid hemmet.

Det särskilda i Fattigvårdsstyrelsens utgiftsförslag upptagna anslaget för biträde å ålderdomshemmets kontor skulle utgå, men motsvarande höjning i stället ske i anslaget till oförutsedda utgifter.

Avslogs Fattigvårdsstyrelsens framställning om anslag till inköp av en ny lastautomobil.

Med iakttagande av ovan angivna beslut och de ändringar i övrigt, som av Drätselkammaren föreslagits, blev Fattigvårdsstyrelsens förslag till utgiftsstat fastställd.

Barnavårdsnämnden. Barnavårdsnämndens förslag till utgiftsstat, vilket av Drätselkammaren tillstyrkts, godkändes till alla delar.

Folkskolan. Godkändes jämlikt Drätselkammarens tillstyrkan Folkskolestyrelsens förslag om anslag jämväl för år 1933 till arvode åt en skolsköterska.

I fråga om anslag till reparation av folkskolans fastigheter uppstod en stunds överläggning, varunder yrkades dels av Herr Sjöberg, med instämmande av Herrar Hellblom och Leontein, bifall till Folkskolestyrelsens förslag, dock med den jämkningen att anslaget nedsattes med vad som motsvarade

kostnaderna för omändring av rökgångarne i lärarebostäderna vid Västgötegatan och till nytt järnstaket vid Djäknebergsskolan, dels ock av Herrar vice ordföranden, Sundström, Lundgren och Keijser bifall till Drätselkammarens förslag, vilket avsåge icke blott nyssberörda jämkningar utan även uteslutning av anslag till införande av värmeledning i vaktmästarebostaden i Korsängsskolan samt uppskov till ett kommande år med anskaffande av ny bomställning i nämnda skolas gymnastiksal och reparation inom skolans källarevåning med undantag av badavdelningen. Genom begärd och anställd omröstning biföllo Stadsfullmäktige härutinnan Drätselkammarens förslag med 32 ja emot 10 nej, som avgåvos för Herr Sjöbergs yrkande.

Med de mindre ändringar, som i övrigt föreslagits av Drätselkammaren, godkändes härefter till alla delar de upprättade utgiftsstaterna för folkskolan, fortsättningsskolan och högre folkskolan.

Allmänna läroverket.

Sedan Stadsfullmäktige den 30 sistlidne juni för vissa omändringsarbeten inom högre allmänna läroverkets byggnader av tillgängliga medel anvisat förslagsvis 19,000 kronor beslöto Stadsfullmäktige nu enligt Drätselkammarens förslag, att kostnaderna för dessa arbeten, vilken kostnad ansetts kunna begränsas till omkring 12,000 kronor, slutligen skulle gäldas av uttaxerade medel i 1933 års budget.

Flickskolan.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 sistlidne maj såsom bidrag till omändring av värmeledningen och installation av w. c. i flickläroverkets byggnader anvisat 22,850 kronor, beslöto Stadsfullmäktige nu enligt Drätselkammarens förslag, att detta anslag skulle täckas av uttaxerade medel i 1933 års stat.

Arbetareinstitutets bibliotek.

I överensstämmelse med Drätselkammarens förslag beviljade Stadsfullmäktige av uttaxerade medel för år 1933 till Västerås arbetareinstituts biblioteksverksamhet ett anslag å 13,500 kronor.

Tekniska skolan.

Jämlikt Drätselkammarens hemställan beslöto Stadsfullmäktige, som den 29 december 1922 avgivit utfästelse för erhållande av stadsbidrag till stadens skolor för yrkesundervisning, fastställa det uppgjorda statförslaget för ifrågavarande skolor för läsåret 1 juli 1933—30 juni 1934 samt för skolverksamheten under år 1933 anvisa ett anslag av uttaxerade medel å 24,485 kronor, innefattande stadskassans andel i utgifter för pension till f. Slöjdläraren A. Svensson.

Hälsovårdsnämnden.

Med godkännande enligt Drätselkammarens ändringsförslag av den för Hälsovårdsnämndens verksamhetsgrenar uppgjorda utgiftsstaten, beslöto Stadsfullmäktige särskilt åt Västerås stads förening mot tuberkulos av uttaxerade medel för år 1933 anslå 4,000 kronor, varjämte såsom hittills fri lokal skulle tillhandahållas föreningen för dess dispensärverksamhet.

Gatuläggningen.

Efter en stunds överläggning, därunder Herr Hellström yrkade bifall till Beredningsutskottets särskilda förslag beträffande Vasagatan samt Herrar

Engdahl, Widén och Sundström yttrade sig utan yrkande, beslöto Stadsfullmäktige bevilja de av Drätselkammaren för gatuläggningsarbetena begärda anslagen samt i övrigt jämväl godkänna Drätselkammarens förslag, dock att enligt Beredningsutskottets hemställan frågan om omläggning av en del av Vasagatan skulle återremitteras till Drätselkammaren för ytterligare utredning och övervägande, huruvida icke det för ändamålet avsedda beloppet borde användas för något mera angeläget gatuarbete.

Vägarne.

Anvisades av uttaxerade medel 25,000 kronor till fortsatt gäldande av kostnad för stensättning av Köpingsvägen väster om järnvägsövergången vid Hammarby under förutsättning, att lika stort bidrag härtill erhölles av städernas utjämningsandel av automobilskattemedel.

I övriga delar godkändes Drätselkammarens förslag till utgiftsstat för vägarne.

Planteringarna.

Godkändes Planteringsnämndens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag till utgiftsstat för stadens parker och planteringar.

Gatubelysningen.

Jämlikt Vatten- och Gasverksstyrelsens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag anvisade Stadsfullmäktige för bestridande av anläggningskostnaderna för diverse nya gatulyktor enligt vid sagda styrelses budgetförslag fogad förteckning av uttaxerade medel ett anslag å 2,070 kronor.

Avloppsledningarna samt vatten-, gas- och elektricitetsverken.

Vatten- och Gasverksstyrelsens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag till utgiftsstater för avloppsledningarne samt för vatten-, gas- och elektricitetsverken godkändes till alla delar; och beslöto Stadsfullmäktige i sammanhang därmed särskilt:

att kostnaderna för den av Stadsfullmäktige den 31 mars 1932 beslutade ombyggnaden av pumparne i kloakpumpstationen skulle upptagas bland utgifterna för avloppsledningarne och fördelas på tre år med 3,500 kronor årligen,

att av inkomsten för vattenklosetter skulle i 1933 års budget avsättas 25,000 kronor till ett framtida kloakreningsverk,

samt att för diverse mindre nyanläggningar och serviser för år 1933 anvisa ett förslagsanslag å 25,000 kronor att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Hamnen.

Enligt Drätselkammarens tillstyrkan godkändes det uppgjorda förslaget till utgiftsstat för stadens äldre hamn, varvid särskilt beslöts, att uppkommande eventuellt överskott av rörelsen skulle avses för den förut beslutade ombyggnaden av den s. k. östra kajen.

Djuphamnen

Jämväl förslaget till utgiftsstat för stadens djuphamn fastställdes med iakttagande av den av Drätselkammaren föreslagna anslagsnedsättningen.

Lantegendomsnämnden.

Godkändes enligt Drätselkammarens tillstyrkan förslagen till utgiftssta-

ter för renhållningsverket och svingården samt stadens lantegendomar under eget bruk och skogarne.

Kall- och varmbadhusen. Badhusstyrelsens förslag till utgiftsstater för stadens kall- och varmbadhus fastställdes i oförändrat skick.

Brandväsendet. Det av Brandstyrelsen uppgjorda och av Drätselkammaren tillstyrkta förslaget till utgiftsstat för brandväsendet godkändes till alla delar.

Magistraten och Rådhusrätten. Beträffande sättet för gäldande av den till assessor Cronholms änka utgående pensionen beslöto Stadsfullmäktige, efter yttrande av Herr borgmästaren, på yrkande av Herrar Sundström och Falk bifalla Drätselkammarens ändringsförslag, att denna pension skulle påföras Magistratens och Rådhusrättens i Västerås ämbets- och tjänstemäns reservfond, dock att, om detta komme att strida mot det blivande reglementet för fonden, fonden skulle tillgodogöras gottgörelse av stadskassan för sina härutinnan havda utgifter.

I övrigt godkändes det uppgjorda förslaget till utgiftsstat för Magistraten och Rådhusrätten.

Kronouppbörds- och exekutionsväsendet. Godkändes Magistratens förslag till utgiftsstat för kronouppbörds- och exekutionsväsendet med den av Drätselkammaren förordade ändringen att i stället för i Magistratens förslag upptagna två särskilda utgiftsposter å resp. 3,900 kronor till arvode åt 3:dje och 4:de skrivbiträdena samt 900 kronor till tillfälliga biträden skulle uppföras i en post kronor 4,500: — såsom anslag till extra biträden.

Polisväsen och fångvård Beslöto Stadsfullmäktige enligt Polisnämndens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag att, såsom en följd av statsmakternas beslut om inrättande av en statspolisavdelning i Västerås, stadens polisstyrka från och med 1933 års ingång skulle utökas med en överkonstapelstjänst och tre ordinarie poliskonstapelsbefattningar.

Jämlikt Drätselkammarens tillstyrkan bifölls Polisnämndens hemställan, att på de villkor nämnden föreslagit skulle ställas i statförslaget upptaget belopp av intill 1,000 kronor till nämndens förfogande såsom bidrag till en polismans genomgång under år 1933 av polisskolans högre kurs.

I övriga delar godkändes jämväl det upprättade förslaget till utgiftsstat för stadens polisväsen, innefattande jämväl på staden ankommande fångvårdskostnader.

Allmänna pensionsförsäkringen. Godkändes det upprättade förslaget till utgiftsstat för stadens pensionsnämnder och beträffande utgifterna i övrigt för den allmänna pensionsförsäkringen.

Byggnadsnämnden. Beträffande anslag till ingenjörsbiträden å stadsingenjörs- och byggnadschefskontoren godkändes Drätselkammarens förslag om detsammas upptagande till 12,900 kronor i stället för av Byggnadsnämnden begärda 13,500 kronor, i sammanhang varmed Byggnadsnämnden medgavs rätt att av 1932 års

förslagsanslag disponera högst 600 kronor för avlöning under år 1932 av ett tillfälligt ritbiträde å stadsingenjörskontoret.

På yrkande av Herr Bergquist nedsattes det i Byggnadsnämndens statförslag upptagna anslaget till reseersättning åt stadsarkitekten från 750 till 575 kronor.

I övriga delar godkändes Byggnadsnämndens utgiftsförslag.

Sociala ändamål.

Jämlikt Drätselkammarens tillstyrkan beviljades för år 1933 till främjande av nedan angivna sociala ändamål följande anslagsbelopp att med nedan omförmält undntag utgå av uttaxerade medel:

Västerås Arbetsstuga .... att utgå med 2,500 kronor av Sundinska donationsfondens räntemedel och med 1,500 kronor av uttaxerade medel.	Kr.	4,000: —
Västerås Barnkrubba	,,	3,500: —
Barnhemmet i Västerås	,,	1,000: —
Västerås Natthärbärge	,,	300: —
Västmanlands läns Arbetsförmedling	,,	3,200: —
Västerås Sjukkassors fortsättningskassa enligt bestämmelserna i Stadsfullmäktiges beslut den 23/12 1909 med 1 krona för varje inom staden året före det, varunder anslaget utbetalades, mantalsskriven medlem, samt under det ytterligare villkor att bidraget icke skulle utgöra en kassans tillgång under annan förutsättning, än att det tillgodokomme i Västerås mantalsskrivna sjukkassemedlemmar, förslagsvis	,,	3,800: —
Västerås registrerade Sjukkassor och Västerås Sjukkassors fortsättningskassa, ett bidrag av 25 öre pr sjukdag för inom staden mantalsskrivna medlemmar enligt de villkor, varom Stadsfullmäktige fattat beslut den 28 november 1918 och den 29 december 1924, förslagsvis	,,	20,000: —
Barnhemmet Sparvboet	,,	600: —
Föreningen Vita Bandet .... motsvarande hyran för dess förhyrda butik i staden tillhörig fastighet vid Stora torget, under villkor, att föreningen överlämnade samma belopp oavkortat till barnhemmet Sparvboet.	,,	800: —
Frälsningsarméns slumverksamhet i Västerås	,,	800: —
Västeråsavdelningen av arbetarnes bildningsförbund för dess biblioteksverksamhet	,,	2,000: —
Arosgården	,,	3,000: —

Drätselkammaren, att utdelas till frilufts- och folkkonserter	Kr.	2,000: —
Nykterhetsnämnden	„	1,350: —
Västerås skollovskolonier	„	11,000: —
Västerås gymnastikförening	„	1,000: —
Västmanlands läns fornminnesförening	„	3,000: —

I fråga om arvode under år 1933 till de av Stadsfullmäktige valda ledamöterna i taxeringsnämnderna beslöto Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 22 nej emot 18 ja, avgivna för Drätselkammarens förslag, att arvodet skulle utgå efter 1 krona 40 öre per sammanträdestimme, dock högst 10 kr. per sammanträdesdag. *Taxeringsnämnderna.*

I övrigt bifölls Drätselkammarens förslag beträffande de anslag, som skulle utgå till taxeringsnämnderna.

Beslöto Stadsfullmäktige enligt Drätselkammarens förslag att till arbetslöshetsverksamhet och reservarbeten för år 1933 av uttaxerade medel anslå ett förslagsvis beräknat belopp av 120,000 kronor. *Diverse utgifter.*

Till gäldande av en del av kostnaderna för uppförandet av det av Stadsfullmäktige den 22 december 1930 beslutade pensionärshemmet anslogo Stadsfullmäktige av uttaxerade medel 18,000 kronor.

Anvisades av uttaxerade medel ett anslag å 1,350 kronor till de kostnader, som föranleddes av den av Stadsfullmäktige den 28 januari 1932 beslutade levnadskostnadsundersökningen.

Till diverse och oförutsedda behov skulle beräknas ett belopp av omkring 80,000 kronor. *Förslagsanslaget.*

Inkomsterna.

Jämlikt Drätselkammarens förslag beslöto Stadsfullmäktige att icke i budgeten upptaga någon ränteinkomst från järnvägsmedelsfonden. *Räntor och aktier.*

Däremot skulle beräknas ett års utdelning å stadens stamaktier i A.-Bol. Arbetarebostäder.

Godkändes inkomstberäkningarne för Fattigvårdsstyrelsens stat enligt Drätselkammarens ändringsförslag. *Fattigvården*

Med iakttagande av den av Drätselkammaren föreslagna höjningen fastställdes inkomststaten för Byggnadsnämnden. *Byggnadsnämnden.*

Hundskatten bestämdes att fortfarande utgå med 25 kronor pr hund. *Skatterna.*

Den kommunala progressivskattens och nöjesskattens inkomstbelopp skulle beräknas enligt Drätselkammarens förslag.

Med bifall till Drätselkammarens av Beredningsutskottet tillstyrkta förslag och med godkännande av den av Drätselkammaren beräknade avkortningssumman beslöto Stadsfullmäktige vid framställning av proposition å nämnda förslag och å det av Herr Hellblom vid början av ärendets behandling framställda

ändringsförslaget utan omröstning att för bestridande av stadens utgifter för år 1933 skulle uttaxeras sju kronor 90 öre pr skattekrona.

Slutligen godkände Stadsfulmäktige i allt övrigt i överensstämmelse med Drätselkammarens förslag och ovan antecknade beslut den föreliggande utgifts- och inkomststaten i dess helhet.

§ 238.

Ang. upplåtande av särskilda saluplatser å Stora torget mot avgift.

Saluhalls- och Torghandelskommittén hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 28 nästlidne november framställt förslag angående uppdelande av vissa delar av Stora Torget i saluplatser och upplåtande av dessa platser mot avgift.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av herr Hult remittera framställningen till Drätselkammaren för utlåtande.

§ 239.

Ang. ny mätareavläsarebefattning.

En inkommen skrivelse från Vatten- och Gesverksstyrelsen den 8 innevarande december med hemställan om inrättande av ytterligare en mätareavläsarebefattning beslöto Stadsfullmäktige remittera till Lönenämnden och Drätselkammaren för utlåtande.

§ 240.

Ang. upphörande av vissa krigsdomstolar.

Genom resolution den 9 innevarande december hade Magistraten lämnat Stadsfullmäktige tillfälle att avgiva utlåtande före den 20 nästkommande januari över inom justitiedepartementet utarbetade promemorior jämte utkast till lag om upphörande av vissa krigsdomstolar.

Stadsfullmäktige beslöto överlämna handlingarne i ärendet till Drätselkammaren med bemyndigande för kammaren att i Stadsfullmäktiges ställe avgiva utlåtande i ärendet.

§ 241.

Ang. anstånd med återbesättande av stadsdstriktsläkaretjänsten.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande december hade Hälsovårdsnämnden anfört följande:

”Sedan efter framställning hos Kungl. Medicinalstyrelsen uppskov med återbesättande av stadsdistriktsläkaretjänsten i staden från 1:sta Mars intill årets slut på grund av ifrågasatt ändring av den nu gällande instruktionen för

stadsläkarne härstädes beviljats och leg. läk. Josef Lundblad förordnats uppehålla tjänsten under denna tid, tillsattes i detta syfte en särskild komitté.

Enär Kommittérade, enl. till Hälsovårdsnämnden ställd skrivelse av den 14 Dec. ansett sig före avgivandet av förslag till ändrad instruktion böra avvakta den utredning, som genom av Regeringen tillkallade sakkunniga angående stadsläkaretjänsternas omorganisation i Riket, var att vänta under året och varav Kommittérade först nu haft tillfälle taga del, har något förslag till ny tjänsteläkareinstruktion ej hunnit utarbetas före årets utgång.

Kommitterade föreslå därför i sin skrivelse, att dels på grund av ovan anförda och dels på den grund, att 1:ste Stadsläkaren kommer att avgå från sin tjänst med pension i Sept. 1933 en instruktionsförändring lämpligen bör uppskjutas till denna tidpunkt. Båda tjänsterna kunna därigenom behandlas i ett sammanhang.

På grund av ovan anförda får Hälsovårdsnämnden föreslå, att Stadsfullmäktige måtte hos Kungl. Medicinalstyrelsen ansöka om nytt anstånd med distriktsläkaretjänstens tillsättande med ordinarie innehavare under år 1933 eller till dess betr. denna tjänst varder under året i laga ordning annorlunda beslutat.

Västerås den 14 December 1932.

För Hälsovårdsnämnden

CARL THUNSTRÖM.

Eric Plantin."

Vid skrivelsen fanns fogad dels en handling av följande lydelse:

"Till Hälsovårdsnämnden i Västerås.

Under § 60 i Stadsfullmäktiges protokoll den 31 mars 1932 har föredragits och lagts till handlingarne en till Stadsfullmäktige i styrkt avskrift överlämnad skrivelse från Kungl. Medicinalstyrelsen av den 5 mars 1932, enligt vilken Medicinalstyrelsen förordnat leg. läkaren Josef Lundblad att från och med den 1 mars 1932 under ledighet av stadsdistriktsläkaretjänsten i Västerås mot ersättning av vederbörande tillsvidare bestrida nämnda tjänst dock högst till den 31 december 1932.

Efter särskild överenskommelse har en delegation bestående av ledamoten av och ordföranden i Drätselkammaren A. Sundström, Stadsfullmäktiges ordförande Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist och ledamoten av Hälsovårdsnämnden J. O. Wass, sammanträtt och behandlat tjänsteläkarefrågan i Västerås.

Genom Stadsdistriktsläkaren doktor Bladins avgång från tjänsten är ju frå-

gan om återbesättande av denna distriktsläkaretjänst aktuell och har anstånd, som ovan anförts med tjänstens återbesättande medgivits av Kungl. Medicinalstyrelsen till 1933 års ingång.

Förste stadsläkaren Carl Thunström, som är född den 20/9 1868 är enligt gällande instruktion för stadsläkarne härstädes berättigad till pension under år 1933.

För stadens beslutande myndigheter föreligga sålunda möjligheter, att efter 1:ste stadsläkarens avgång vidtaga de ändringar i tjänsteläkareinstitutionen, som kunna anses vara lämpliga.

Utan att frågan ännu kommit till offentligheten torde dock, såsom en uppfattning hos de myndigheter, som haft med frågan att skaffa, kunna framhållas, att önskemål föreligga om den nuvarande stadsdistriktsläkartjänstens indragande.

De redan anförda omständigheterna lämna nu möjlighet till förändring av tjänsteläkareinstruktionen för Västerås, varför delegerade hava beslutat föreslå Hälsovårdsnämnden att hos Stadsfullmäktige föreslå, att hos Kungl. Medicinalstyrelsen hemställa om anstånd med återbesättande av stadsdistriktsläkartjänsten i Västerås till dess efter 1:ste stadsläkarens avgång under år 1933 annan tjänsteläkarinstruktion kan bliva utarbetad.

Enligt delegerades uppdrag får jag härmed vördsamt till Hälsovårdsnämnden framföra delegerades den 23 november fattade beslut i frågan.

Västerås den 14 december 1932.

I tjänsten:

ERIC PLANTIN.

Delegerades sekreterare."

dels ock en skrivelse till Magistraten från legitimerade läkaren Josef Lundblad av den 15 december 1932, däri denne förklarat sig villig att fortfarande uppehålla stadsdistriktsläkaretjänsten i Västerås under år 1933 eller till dess annorlunda beträffande nämnda tjänst kunde bliva beslutat.

Efter föredragning av berörda handlingar medgåvo Stadsfullmäktige enhälligt att detta ärende, ehuru icke upptaget på kallelselistan till sammanträdet, nu finge företagas till slutligt avgörande.

Härefter beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr vice ordföranden att, under åberopande av vad i ärendet förekommit i enlighet med Hälsovårdsnämndens förslag hos Kungl. Medicinalstyrelsen göra framställning om ytterligare anstånd med återbesättande av stadsdistriktsläkaretjänsten i Västerås med ordinarie innehavare.

§ 242.

Föredrogs och lades till handlingarne till Stadsfullmäktige genom Magistratens resolution den 15 innevarande december överlämnad styrkt avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 2 december 1932, vari genom Stadsfullmäktiges beslut den 30 juni 1932 angående ny avlöningsstat för stadsfogdebefattningen blivit av Kungl. Maj:t fastställd.

Ang. ny lönestat för stadsfogdebefattningen.

§ 243.

Ett av Brandstyrelsen med skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande december framställt förslag till ny sotningstaxa för Västerås, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr vice ordföranden remittera för utlåtande till Magistraten och Beredningsutskottet.

Ang. ny sotningstaxa.

§ 244.

En såsom egen motion av Herr Hellblom upptagen framställning från Byggnadsföreningen Jakobsberg angående ledningsanslutningsavgifter för Jakobsbergsområdet, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av motionären remittera till Vatten- och Gasverksstyrelsen och Drätselkammaren för utlåtande.

Ang. ledningar för Jakobsberg.

§ 245.

Sedan Rådhusrätten i Västerås denna dag avdömt ett av Polisföreningen Kamraterna i Västerås emot staden anhängigjort mål angående tillämpning av lönestatens bestämmelser om fri läkarevård för en del av stadens befattningshavare, beslöto Stadsfullmäktige i anledning därav att domen gått staden emot bemyndiga Drätselkammaren att fatta beslut, huruvida stadens talan skulle fullföljas till högre domstolar.

Ang. rättegång om fri läkarevård.

§ 246.

Föredrogs en framställning från De Arbetslösas förening, som upptagits som motion av Herr Engdahl, angående särskild utdelning av understöd till julen åt de arbetslösa m. m.

Ang. extra understöd åt arbetslösa.

Herr Engdahl yrkade, att framställningen skulle överlämnas till Drätsel-

kammaren och att Stadsfullmäktige måtte lämna Drätselkammaren bemyndigande att i den framställda frågan å Stadsfullmäktiges vägnar fatta beslut.

Efter yttrande av Herr vice ordföranden, som yrkade avslag å den senare delen av Herr Engdahls yrkande, förklarade sig Herr ordföranden förhindrad framställa proposition å denna del av yrkandet.

Härefter beslöto Stadsfullmäktige remittera framställningen till Drätselkammaren för utlåtande.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 30 december 1932.

ALB. LUNDKVIST

Axel Sundström. *E. Edv. Karlsson.*

Offentligen uppläst den 30 december 1932; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg

Västerås 1933. Västm. Folkblads Tr.

HANDLINGAR

N:o 1.

Drätselkammarens samt Vatten- och Gasverksstyrelsens förnyade utlåtanden ang. nedsättning i W. C.-avgiften eller avsättning av en del av inkomsterna från denna avgift till ett reningsverk.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

En av Stadsfullmäktige den 28 februari 1929 tillsatt kommitté med uppdrag att utreda i staden rådande bostadsknapphet och framlägga förslag till åtgärder i anledning därav framställde i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 augusti 1929 (Stadsfullmäktiges handlingar 1929 N:o 61) bland annat det förslaget, att den årliga avgift av 25 kronor, som utginge för w. c.-anordning skulle borttagas eller nedsättas förslagsvis till 10 kronor. Som motivering för detta förslag anförde kommittén, att lämpligheten av ifrågavarande avgifts bibehållande kunde ifrågasättas med hänsyn till, att varje pålaga, som en fastighetsägare hade att räkna med vid en bebyggelse, utgjorde ett mer eller mindre avhållande moment, särskilt i tider av bostadsnöd, varför sådana pålagor borde i görligaste mån undvikas eller nedskäras. Enligt kommitténs mening skulle ifrågavarande avgifts bibehållande principiellt sett kunna motiveras endast därmed, att inkomsterna därav fonderades för att tagas i anspråk för de eventuella extra anordningar, som framdeles bleve erforderliga — exempelvis ett reningsverk — på grund av allt mera ökad koppling på avloppsnätet av w. c.-anläggningar. Som emellertid någon dylik avsättning ej skedde, borde avgiften borttagas eller, om detta ur budgetsynpunkt föranledde olägenheter, avsevärt nedsättas.

Vid behandling av bostadsbristkommitténs utlåtande den 29 augusti 1929 blev detsamma remitterat till flere av stadens styrelser för utlåtande. Den här särskilt berörda frågan om w. c.-avgifterna upptogs därvid till behandling av vatten- och gasverksstyrelsen samt Drätselkammaren, vilkas yttranden förelågo vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 28 augusti 1930. (Se Stadsfullmäktiges handlingar 1930 N:o 60).

Vatten- och gasverksstyrelsen hade därvid avstyrkt förslaget om borttagning eller sänkning av avgifterna för w. c. och härför åberopat i hu-

N:o 1.

Ang. nedsättning i w. c.-avgiften eller avsättning av en del av inkomsterna från denna avgift till ett reningsverk.

vudsak följande skäl. Den föreslagna åtgärden skulle givetvis hälsas välkommen av husägarne, men knappast av hyresgästerna, vilka senare säkerligen ej skulle få något nedprutat på sin hyra men däremot en ovälkommen ökning av kommunalskatten. Åtgärden skulle vidare förrycka styrelsens räntabilitetsberäkningar. Många utförda ledningsanläggningar skulle ej mera bliva ekonomiskt bärande och borde sålunda ej hava kommit till utförande. Om man såge till fördelen med en w. c. mot en torvmullsklosett, vore den ringa merkostnaden för den förra väl motiverad och behövde ej verka avskräckande. Den dag vore ej avlägsen, då en reningsanläggning måste komma till stånd för motverkande av vattenföroreningen i Svartån och Mälaren. En sådan anläggning medförde betydande kostnader i anläggning och drift.

Drätselkammaren hade utan särskild motivering hemställt, att avgörandet av ifrågavarande angelägenhet måtte uppskjutas till behandling av budgeten för år 1931. Stadsfullmäktige fattade sitt beslut enligt Drätselkammarens förslag. Vid framläggande av sitt statförslag för 1931 hade Vatten- och gasverksstyrelsen framhållit, att klagomål anförts över föroreningen i Svartån och Mälaren genom avloppsvätskan från staden. Styrelsen hade jämväl uppmärksammat detta förhållande och föranstaltat om en förberedande utredning av frågan. Det kunde dock redan på förhand sägas, att anledningen till föroreningarne i avsevärd grad vore att söka i den alltjämt fortgående utökningen av antalet w. c. I avvaktan på vad den angivna utredningen komme att utvisa och för att möta de kostnader, vartill den kunde giva anledning föreslog därför styrelsen, att av 1931 års inkomst av w. c.-avgiften avsattes ett belopp à 25,000 kr. till blivande reningsanordningar, samt avstyrkte fortfarande bostadsbristkommitténs förslag om avgiftens borttagande eller nedsättning.

I sitt betänkande till 1931 års budget förklarade sig Drätselkammarens flertal hava vid prövning av de omständigheter, som inverkade på förevarande fråga, funnit skäligt, att w. c.-avgiften nedsattes med 10 kronor, och föreslog sålunda att densamma från och med år 1931 skulle utgå med 15 kronor. Samtidigt avstyrktes Vatten- och gasverksstyrelsens förslag om avsättning av en del av inkomsten av denna avgift till ett blivande reningsverk.

Emot Drätselkammarens förslag anförde en stark minoritet reservation till förmån för Vatten- och gasverksstyrelsens förslag, därvid utöver förut från Vatten- och gasverksstyrelsens sida anförda skäl, vilka i reservationen närmare utvecklades, framhölls bland annat, att om den med hänsyn till rådande förhållanden och övriga på frågan inverkande omständigheter väl avvägda avgiften en gång nedsatts, det komme att möta stora

svårigheter att ånyo få den höjd, även om det vore aldrig så nödvändigt.

N:o 1.
Ang. nedsättning i w. c.-avgiften eller avsättning av en del av inkomsterna från denna avgift till ett reningsverk.

Magistraten anslöt sig till Vatten- och gasverksstyrelsens samt reservanternas inom Drätselkammaren mening. Samma uppfattning hävdades av Beredningsutskottet, dock icke enhälligt, i det att tre ledamöter anslöto sig till Drätselkammarens förslag.

Vid ärendets behandling i Stadsfullmäktige den 22 december 1930 blevo efter något meningsskifte såväl frågan om den föreslagna nedsättningen i w. c.-avgiften, som ock förslaget om reserverande av medel till ett blivande reningsverk återremitterade till Vatten- och gasverksstyrelsen samt Drätselkammaren.

I anledning av denna återremiss har Vatten- och gasverksstyrelsen nu i skrivelse till Stadsfullmäktige, som förut i avskrift tillställts Stadsfullmäktiges ledamöter, framlagt ett av A.-Bol. Vattenbyggnadsbyrån i Stockholm utarbetat förslag till anläggning av ett reningsverk för stadens avloppssystem med läge emellan hyttan och djuphamnen och i anslutning härtill föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta, dels att nuvarande avgiften 25 kronor för år och vattenklosett skall bibehållas oförändrad, dels ock att av inflytande avgifter för vattenklosetter för år 1932 skall avsättas ett belopp av 25,000 kronor till en byggnadsfond för anläggande av ett reningsverk.

Vid Dräselkammarens ytterligare behandling av ärendet, därvid Drätselkammaren icke ingått på närmare prövning av detaljerna i förslaget till ett blivande reningsverk eller det ifrågasatta läget för ett sådant — frågan härom hör närmast samman med beviljande av anslag för ändamålet och bör i denna ordning prövas — har övervägandet avsett ett ställningstagande till frågan, huruvida w. c.-avgiften antingen skall bibehållas med av Vatten- och gasverksstyrelsen föreslagen fondering av del av densamma eller nedsättas utan dylik fondering.

I det förra fallet skulle ett belopp av 25,000 kronor från 1932 års förslagsanslag överföras till avloppsledningarnes konto, för att därifrån avsättas till den föreslagna fonden. I det senare fallet inträder en minskning i inkomsterna från w. c.-avgiften av 40 % eller 32,890 kronor, som likaledes för budgetens utjämnande måste överföras från förslagsanslaget.

Vid omröstning mellan de olika alternativen sådana de här ovan angivits har Drätselkammarens majoritet beslutat vidhålla sitt i budgetbetänkandet till 1931 års budget framförda förslag och får alltså i överensstämmelse härmed hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta, att den årliga avgiften för vattenklosett från och med innevarande år skall utgå med ett från 25 till 15 kronor nedsatt belopp.

N:o. 1

Ang. nedsättning i w. c.-avgiften eller avsättning av en del av inkomsterna från denna avgift till ett reningsverk.

Ävenså föreslår Drätselkammaren, att härav föranledd inkomstminskning för avloppsledningarne beräknad till 32,890 kronor i 1932 års budget utjämnas genom motsvarande anslag av förslagsanslaget.

Herrar Karl Johansson, Keijser och Drätseldirektören hava anmält avvikande mening, i det de för sin del ansett, att Vatten- och gasverksstyrelsens förslag borde av Stadsfullmäktige godkännas. Därvid hava de åberopat, vad reservanterna inom Drätselkammaren vid behandlingen av förevarande fråga vid framläggande av 1931 års budget anfört och som i huvudsak överensstämmer med de synpunkter, vilka finnas återgivna i Vatten- och gasverksstyrelsens senaste utlåtande, samt därjämte framhållit det som de ansett betänkliga i att under rådande synnerligen ovissa och vanskliga ekonomiska förhållanden icke blott för nästa år utan sannolikt för en avsevärd framtid så betydligt försvaga budgeten, som det skulle ske genom ett bifall till Drätselkammarens förslag.

Västerås den 14 januari 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige den 22 december 1930 till Vatten- och gasverksstyrelsen och Drätselkammaren för ytterligare beredning återremitterat tvenne i samband med fastställande av 1931 års budget framkomna förslag, avseende, det ena bibehållande av en dittills utgående årlig avgift av 25 kr. pr vattenklosett och avsättning av de sålunda inflytande avgifterna med ett årligt belopp, för 1931 föreslaget till 25,000 kronor till anläggande av ett framtida reningsverk (Vatten- och gasverksstyrelsens förslag), det andra en nedsättning av berörda avgift med 10 kronor (Drätselkammarens förslag), får Vatten- och gasverksstyrelsen härmed i ärendet anföra följande.

För att erhålla ett fastare grepp på denna för samhället viktiga angelägenhet har styrelsen föranstaltat om en preliminär utredning rörande anläggandet av ett reningsverk för stadens avloppssystem och approximativt beräknat såväl anläggningskostnaderna som årliga underhålls- och driftskostnader. För denna utredning har styrelsen anlitat en på området speciellt sakkunnig, A.-B Vattenbyggnadsbyrån i Stockholm.

I sitt yttrande till styrelsen redogör Vattenbyggnadsbyrån för anledningen till de olägenheter, som äro rådande med det nuvarande systemet att direkt i Mälaren utsläppa orenligheterna samt de anordningar, som erfordras för olägenheternas avhjälpande. Sedan Vattenbyggnadsbyrån konstaterat, att folkmängden inom det till Svartåns mynning dränerade området uppgår till 80 % av totala folkmängden i staden och endast 20 % av folkmängden finnes inom det område, som dräneras genom särskilda utlopp vid Fridnäs, Hyttan och Stensborg anför Byrån bland annat.

N:o 1. *Ang. nedsättning i w. c.-avgiften eller avsättning av en del av inkomsterna från denna avgift till ett reningsverk.*

"*Svartån* har alltför obetydlig vattenföring för att året om kunna oskadliggöra den betydande avloppsvattenmängd, som för närvarande utsläppes i ån. Nedströms om kloakutloppen är ån därför så starkt förorenad, att avsevärda olägenheter därav förorsakats. Särskilt är detta fallet under sommarmånaderna, då åvattnet blir starkt illaluktande.

Den förnämsta anledningen till olägenheterna är utan tvivel den slamavsättning, som äger rum nedströms om kloakutloppen. Så länge inga åtgärder vidtagas för minskande av åns förorening genom kloakvattnet, kunna olägenheterna väntas komma att tilltaga. Den tidpunkt är sannolikt icke långt avlägsen, då sådana åtgärder icke längre kunna uppskjutas.

Även *Mälaren* är numera utanför Svartåns mynning och kloakutloppen från de 3 västligaste dräneringsområdena tidvis så förorenad, att olägenheter därigenom förorsakas. Särskilt är detta fallet vid kallbadhuset, som numera rätteligen icke längre borde få användas, innan åtgärder vidtagits för minskande av vattnets förorening.

Vattnet i Västeråsfjärden cirkulerar i riktning från Svartåns mynning mot djuphamnen, vilket delvis torde bero på djupförhållandena i fjärden och delvis på den skärmbyggnad, som utförts utanför Svartåns mynning i avsikt att hindra åvattnet att direkt nå kallbadhuset. Kloakslammet kommer därför att föras från Svartåns mynning i riktning mot djuphamnen. Genom slamavsättningen förorsakas dels en stark förorening av sjöns botten, vilket kan väntas medföra syrebrist med åtföljande utveckling av illaluktande gaser, fiskdöd m. m., dels en ständigt tilltagande uppgrundning, vilken småningom kan komma att nödvändiggöra muddring.

Förutom hygieniska och estetiska olägenheter synes sålunda den fortgående föroreningen av Svartån och Mälaren kunna medföra icke obetydliga ekonomiska olägenheter.

N:o 1.

Ang. nedsättning i w. c.-avgiften eller avsättning av en del av inkomsterna från denna avgift till ett reningsverk.

För närmare bedömning av föroreningen erfordras *fortlöpande undersökning av vattenbeskaffenheten i Svartån och Mälaren.* Ett program för dylika undersökningar bör därför utarbetas och undersökningarna påbörjas i god tid. Undersökningarna äro jämförelsevis enkla, men det är av vikt, att de utsträckas över en längre tidsperiod, ty i ett fall sådant som det föreliggande hava enstaka undersökningar föga värde.

För avlägsnande av de olägenheter, som förorsakas på grund av vattenavloppets nuvarande anordning, har man att välja mellan *två olika möjligheter: antingen* kan man avleda avloppsvattnet till ett för hela staden gemensamt utlopp vid en sådan punkt i Mälaren, att sjövattnet förmår oskadliggöra avloppsvattnet, *eller också* kan man avleda allt avloppsvattnet till en lämplig inom staden belägen plats vid stranden av Mälaren, där det underkastas erforderlig rening för att utan olägenhet kunna utsläppas i sjön.

Med hänsyn till den betydande vattenomsättningen i Mälaren kan man säkerligen räkna med, att partiell rening av avloppsvattnet medelst slamavskiljning bör vara tillräcklig under avsevärd tid framåt.

Enligt vår uppfattning kommer därvid det senare alternativet att i såväl hygieniskt som ekonomiskt avseende ställa sig vida fördelaktigare än det förra. Genom avledning utan föregående slamavskiljning flyttas blott olägenheterna längre från staden ut mot de ur rekreationssynpunkt för staden värdefulla östra och västra holmarna, en lösning, som knappast kan anses önskvärd. Att utsträcka utloppet utanför dessa holmar torde av kostnadsskäl vara uteslutet på grund av de långa och dyrbara ledningar, som i så fall skulle erfordras. Man torde därför kunna utgå ifrån, att *det nuvarande vattenavloppets olägenheter lämpligast avlägsnas genom rening av avloppsvattnet.*"

Efter att ingående hava behandlat frågan om vattenmängder samt tillåtna utspädningsförhållanden vid starka regnflöden, då avloppsvätskan måste med förbigående av reningsverk utsläppas direkt i Mälaren genom anordnade bräddavlopp, lämnar Vattenbyggnadsbyrån en beskrivning över *pumpstation och reningsverk.*

Det lämpligaste läget för ett reningsverk synes med hänsyn till bebyggelsens utbredning och strömförhållandena i Mälaren vara en plats mellan Hyttan och Djuphamnen.

Till denna plats kan emellertid avloppsvattnet endast från en mindre

N:o 1.

Ang. nedsättning i w. c.-avgiften eller avsättning av en del av inkomsterna från denna avgift till ett reningsverk.

del av stadsplaneområdet avledas med självfall. Avloppsvattnet från den övriga större delen av staden måste därför *pumpas* till reningsverket.

Eftersom största delen av avloppsvattnet för närvarande utsläppes i Svartån nära dess utlopp i Mälaren, är det tydligt, att den blivande *pumpstationen* bör förläggas i närheten av Svartåns mynning. Den lämpligaste platsen synes vara det utfyllda området söder om lokstallarna, där en mindre öppen plats finnes anordnad.

Angående anordningarna i reningsverket förutsätter Vattenbyggnadsbyrån, att enbart *partiell rening medelst slamavskiljning* bör vara tillfyllest under mycket lång tid framåt.

"Reningsverket bör dock från början anordnas så, att övergång till *fullständig rening medelst aktiverat slam* kan ske för minsta kostnad, om detta i framtiden skulle visa sig nödvändigt.

Med hänsyn till läget måste reningsverket anordnas så, att *fullständig luktfrihet* erhålles. Slammets utruttning bör därför ske i separata slamrötkammare och det utruttnade slammet torkas på övertäckta slamtorkgårdar.

Reningsverket kommer därvid att bestå av *sandfångare* för avskiljande av den kloakvattnet medföljande sanden, *fördelningskammare* för fördelning av kloakvattnet på avsättnings- och regnvädersbassängerna, *fettavskiljare* för avskiljande av fett, oljor o. dyl., som medföljer kloakvattnet somt för dettas syrsättning, avsättningsbassänger för avslamning av hela den vid torrväder och en del av den vid regnväder tillrinnande mängden kloakvatten, *regnvädersbassänger* för avslamning av återstoden av det vid regnväder tillrinnande kloakvattnet samt eventuellt *klorkontaktkammare* för det renade kloakvattnets desinfektion m. m. För slambehandlingen utföras *slamrötkammare,* i vilka det i avsättningsbassängerna avskilda slammet utruttnas, slamtorkgårdar för det utruttnade slammets torkning, ävensom erforderlig *slampumpanläggning, laboratorium* m. m.

Den vid slamsönderdelningen utvecklade brännbara, illaluktande *gasen bör tillvaratagas och användas,* dels för uppvärmning av slamrötkammaren, varigenom dennas dimensioner kunna avsevärt inskränkas, och dels, i den mån överskott uppstår, för slamtorkgårdarnas uppvärmning eller för drift av generatorer för kraftändamål, varigenom anläggningens kraftbehov delvis torde kunna täckas.

Det från reningsverket avrinnande kloakvattnet ledes genom en *utloppsledning* ut i Mälaren. Ledningen bör utdragas så långt från

N:o 1.

Ang. nedsättning i w. c.-avgiften eller avsättning av en del av inkomsterna från denna avgift till ett reningsverk.

stranden och dess utloppsmynning anordnas på sådant sätt, att god blandning erhålles mellan det avslammade kloakvattnet och sjövattnet, samt så, att sjövattnets självreningsförmåga utnyttjas för kloakvattnets oskadliggörande. Sannolikt torde en längd av cirka 300 m. komma att visa sig lämplig".

Ledningen från pumpstationen till reningsverket måste på grund av rådande höjdförhållanden och med hänsyn till den mellanliggande terrängen utföras som dels *tryckledning* och dels *självfallsledning.*

Från pumpstationen tryckes avloppsvätskan till en högre belägen punkt i närheten av Hyttan, varifrån densamma självrinner till reningsverket. Tryckledningen beräknas erhålla en diameter av 600 och självfallsledningen en diameter av 900 mm.

Beträffande *anläggningskostnaderna* framhåller Vattenbyggnadsbyrån, att, innan ritningar utarbetats, desamma endast uppskattningsvis kunnat beräknas med stöd av kända anläggningskostnader från andra liknande anläggningar. I fråga om ledningskostnadernas beräkning hava tekniska verkens tjänstemän biträtt vid utredningen. Anläggningskostnaderna hava sålunda approximativt beräknats enligt följande:

A. *Pumpstation.*		
Byggnadsarbeten	50,000: —	
Maskinell utrustning	40,000: —	
Områdets iordningställande	10,000: —	100,000: —
B. *Ledningar.*		
Tryckledning	30,000: —	
Självfallsledning	92,000: —	
Ledningar till pumpstationen	130,000: —	
Järnvägskorsningar m. m.	18,000: —	270,000: —
C. *Reningsverk.*		
Sandfångare	12,000: —	
Fördelningskammare	1,000: —	
Fettavskiljare	20,000: —	
Avsättningsbassänger	150,000: —	
Regnvädersbassänger	50,000: —	
Slamrötkammare	110,000: —	
Slamtorkgårdar	95,000: —	
Transport	438,000: —	370,000: —

N:o 1.

Ang. nedsättning i w. c.-avgiften eller avsättning av en del av inkomsterna från denna avgift till ett reningsverk.

Transport	438,000: —	370,000: —
Slampumpar, laboratorium m. m.	37,000: —	
Områdets iordningställande	25,000: —	500,000: —
D. *Utloppsledning från reningsverket.*		
Förslagsvis		60,000: —
Kronor		930,000: —

Vid beräkning av årliga kostnaderna för en dylik anläggning, vilka ävenledes måste betraktas såsom approximativa, har Vattenbyggnadsbyrån för huvudsakligaste delen av anläggningen räknat med en amorteringstid av 25 år och en räntefot av 5 %. Då Vattenbyggnadsbyrån dimensionerat verket för förhållandena under de närmaste 20 eller 25 åren, har den angivit de årliga kostnaderna för åren 1935 och 1960 och därvid kommit till följande resultat:

	År 1935	År 1960
Fasta årliga kostnader	74,980: —	74,980: —
Underhåll och drift	21,020: —	25,020: —
Kronor	96,000: —	100,000: —

Angående tidpunkten för anläggande av ett reningsverk, kommer denna fråga att bliva beroende av fortsatta undersökningar och observationer. Styrelsen har med ovanstående utredning för närvarande endast velat motivera sitt förut ingivna förslag om bibehållande av w. c.-avgifterna oförändrade.

Styrelsen får i ärendet ytterligare framhålla följande. En vid verken verkställd utredning visar, att av de under de senaste två åren beslutade ledningsutsträckningarna å sammanlagt cirka 270,000 kronor endast 25 % kunnat komma till utförande, om w. c.-avgiften utgjort 15 kronor, alldenstund, jämlikt gällande bestämelser för ledningsutdragning, anläggning skall vara ekonomiskt bärande för att komma till utförande. Det skulle i sådant fall blivit erforderligt att för en del anläggningar ifrågasätta extra anslutningsavgifter eller motsvarande bidrag från fastighetsägarna. En nedsättning i avgiften för w. c. skulle sålunda kunna verka hämmande på bostadsproduktionen.

Slutligen må påpekas, att w. c.-avgifterna torde vara rätt väl avvägda i förhållande till hämtningsavgifterna för torvmullsklosetter, i synnerhet om man tager i betraktande de hygieniska fördelar och den bekvämlighet, vattenklosetterna erbjuda. Av nedanstående uppställning framgår också,

N:o 1.

Ang. nedsättning i w. c.-avgiften eller avsättning av en del av inkomsterna från denna avgift till ett reningsverk.

att utvecklingen går i riktning mot ett allmänt användande av w. c.

År 1910	anslutna	w. c.	60 st.				
1915	„	„	400 „	Ökning under denna 5-årsperiod			340 st.
1920	„	„	1200 „	„	„	„ „	800 „
1925	„	„	1800 „	„	„	„ „	600 „
1930	„	„	3000 „	„	„	„ „	1200 „

Då ännu en mycket stor del av stadens fastigheter sakna vattenklosetter, torde man även under de närmaste åren få räkna med en kraftig ökning.

Med stöd av ovan framlagda utredningar, vilka ytterligare befästat styrelsen i dess övertygelse, får Vatten- och gasverksstyrelsen hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta,

dels att nuvarande avgift för vattenklosett, 25 kronor pr år, skall bibehållas oförändrad.

dels att av inflytande avgifter för vattenklosetter år 1932 avsättes ett belopp av 25,000 kronor till en byggnadsfond för anläggande av ett reningsverk.

Västerås den 10 december 1931.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 2.

Magistratens, Drätselkammarens och lönenämndens förnyade yttranden ang. omorganisation av kronouppbördskassörs- och 3:dje rådmanstjänsterna samt löne- och pensionsreglering för sistnämnda befattning. (Jfr. 1931 N:o 64).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Magistraten, som erhållit tillfälle att avgiva yttrande över Lönenämndens och Drätselkammarens förnyade utlåtanden angående organisation av kronouppbördskassörstjänsten i staden, får i ärendet anföra.

N:o 2.
Ang. omorganisation av kronouppbördskassörs- och 3dje rådmanstjänsterna samt löne- och pensionsreglering för sistnämnda befattning. (Jfr. 1931 N:o 64).

Magistraten vidhåller till alla delar den ståndpunkt, som angivits i Magistratens den 15 september 1931 avgivna yttrande, och anser sig alltså alltjämt böra förorda bifall till förslaget om sammanslagning av kronouppbördskassörs- och tredje rådmansbefattningarna, därvid Magistraten med anledning av vad som under ärendets tidigare behandling förekommit vill understryka, att ett genomförande av detta förslag icke kan anses medföra en försämring av den kontroll, som Magistraten har att utöva över kronouppbördskassörens medelförvaltning.

Därest emellertid kronouppbördskassörstjänsten anses böra bibehållas som en självständig befattning, vill Magistraten framhålla följande. Enligt gällande lag och författning står Magistraten i ansvar för de medel, som omhänderhavas av kronouppbördskassören. Att denna bestämmelse icke endast är en död bokstav har tyvärr visat sig i åtskilliga städer, där vederbörande magistrat fått utbetala högst avsevärda belopp som ersättning för förskingrade, av kronouppbördskassör omhänderhavda medel. Oegentligheter från en tjänstemans sida, vilka trots den mest noggranna och samvetsgranna kontroll aldrig torde kunna helt undvikas, äro givetvis i första hand att hänföra till vederbörandes rent personliga egenskaper, men det kan icke förnekas, att även tjänstemannens ekonomiska förhållanden hava en avgörande betydelse i detta avseende. För en tjänsteman, vilken såsom kronouppbördskassören har att handskas med betydande penningsummor, är det av största vikt, att dennes egen ekonomi är väl ordnad, och betingelsen härför är i sin tur, att en icke alltför knapp avlöning tillmätes. Med hänsyn till Magistratens ansvar vill Magistraten därför understryka betydelsen av att kronouppbördskassören bliver väl avlönad.

De sportler, som enligt förslaget av tjänsteinnehavaren skulle få behållas, torde i genomsnitt kunna beräknas till omkring 300 kronor per år. Med hänsyn till storleken av de sportler, som enligt förslaget skulle inlevereras till stadskassan, skulle även med inplacerandet av kronouppbördskassörsbefattningen i något högre lönegrad än den av Lönenämnden och Drätselkammaren föreslagna i förhållande till vad nu gäller uppkomma en vinst för staden vid tjänstens reglerande såsom självständig befattning.

Denna tjänst, vilken på grund av arbetets art och natur icke kan jämställas med någon annan kommunal befattning än möjligen stadskamreraretjänsten, motsvarar häradsskrivarebefattningarna å landet och innehavarna av dessa befattningar åtnjuta löneförmåner, vilka högst väsentligt överstiga vad som föreslagits för kronouppbördskassören. Häradsskrivarna handhava dock ej såsom kronouppbördskassören uppbörder och redovisningen av kronoutskylder. En gransknnig av de uppgifter om kro-

N:o 2. *Ang. omorganisation av kronouppbördskassörs- och 3dje rådmanstjänsterna samt löne- och pensionsreglering för sistnämnda befattning. (Jfr. 1931 N:o 64).*

nouppbördskassörernas avlöningsförhållanden i några med Västerås jämställda städer, vilka införskaffats genom Lönenämndens försorg, giva också vid handen, att avlöningsförmånerna för dessa befattningshavare ej utmätts alltför knappt. I de städer, där sportlerna indragits till stadskassan, uppgå sålunda slutlönerna till följande belopp: i Eskilstuna 8,400 kronor jämte 26 % dyrtidstillägg, i Jönköping 9,000, i Karlskrona, varest kronouppbördskassören ej är mantalsskrivningsförrättare, 8350 kronor jämte dyrtidstillägg å 626 kronor, samt i Halmstad, varest särskild kronouppbördsbokhållare finnes anställd, 6,500 kronor jämte dyrtidstillägg å 85 kronor för månad med 48 % och å återstoden med 26 %. Vid en jämförelse med andra städer är att märka, att kronouppbördskassörens arbetsuppgifter huvudsakligen äro i lag bestämda och därför likartade i olika städer.

På grund av ovan anförda synpunkter skulle Magistraten finna önskvärt, att kronouppbördskassörsbefattningen inplacerades en eller två lönegrupper över 43:dje lönegruppen i gällande lönestat. Med hänsyn till frågans nuvarande läge får Magistraten emellertid hemställa,

att avlöningen för denna befattning, därest densamma kommer att bibehållas som självständig tjänst, icke måtte sättas lägre än den i 43:dje lönegruppen fastställda lönen.

Mot förestående utlåtande, som avfattats enligt borgmästaren Bergquists, rådmannen Ödmans och t. f. rådmannen Berglinds mening, har rådmannen Åsberg såtillvida anmält avvikande mening, att han i fråga om förslaget om sammanslagning av kronouppbörkskassörs- och tredje rådmansbefattningarna förklarat sig vidhålla sitt tidigare i ärendet avgivna yttrande.

Västerås rådhus den 19 januari 1932.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

H. Cronholm.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lämnad tillfälle taga del av Lönenämndens förnyade yttrande i frågan, huruledes de göromål, som varit förenade med hittillsvarande befattningen

som kronouppbördskassör i staden skola framdeles handhavas, får Drätselkammaren, under anslutning till synpunkten att vid frågans avgörande det med minsta utgiften förenade alternativet bör föredragas, tillstyrka bifall till vad Lönenämnden ursprungligen i ärendet föreslagit och nu vidhållit.

N:o 2. *Ang. omorganisation av kronouppbördskassörs- och 3dje rådmanstjänsterna samt löne- och pensionsreglering för sistnämnda befattning. (Jfr. 1931 N:o 64).*

Tillika får Drätselkammaren anmäla, att vid ärendets avgörande reservation anförts av Herrar Karl Johansson och Keijser i det de för sin del uttalat sig för förslaget, att kronouppbördskassörsbefattningen skulle bibehållas med befattningens inplacering i 41. lönegruppen i gällande lönestat och med skyldighet för innehavaren av befattningen, att till stadskassan avstå sportler bestående uti provision å uppbörd och redovisning av landstingsmedel och debetsedellösen.

Västerås den 14 januari 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 24 september 1931 hava Stadsfullmäktige till Lönenämnden för ytterligare utredning återremitterat ett av nämnden avgivet och av Magistraten i staden samt Drätselkammaren tillstyrkt förslag angående indragning av befattningen såsom kronouppbördskassör i staden och överförande av göromålen i denna befattning till befattningen som 3:dje rådman samt i samband därmed angående antagande av ny löne- och pensionsstat för denna senare befattning och får Lönenämnden nu anföra följande.

Som återremissen icke har varit förenad med några direktiv för denna ytterligare utredning även om ur den debatt som föregick remissbeslutet kunnat utläsas en viss stämning för bibehållande av kronouppbördskassörstjänsten såsom självständig befattning har nämnden ansett sig kunna förutsättningslöst upptaga frågan till ny behandling. Lönenämnden vill redan här förutskicka att detta ytterligare övervägande stärkt Lönenämnden i dess uppfattning att det av nämnden förut framlagda förslaget är att föredraga framför alternativet med befattningens bibehållande. I sitt förut i ärendet avgivna yttrande — handlingarna återfinnas under n:r 64 i Stadsfullmäktiges tryckta handlingar för år 1931 — har Löne-

N:o 2.

Ang. omorganisation av kronouppbördskassörs- och 3dje rådmanstjänsterna samt löne- och pensionsreglering för sistnämnda befattning. (Jfr. 1931 N:o 64).

nämnden ansett tyngdpunkten i förslaget ligga uti att det bättre tillvaratager vederbörande befattninfshavares — tredje rådmannens — arbetskraft samtidigt varmed förslagets genomförande skulle innebära en icke obetydlig besparing för stadskassan. Ehuru detta senare argument blivit satt i andra hand anser Lönenämnden nu att den ekonomiska synpunkten bör vara utslagsgivande vid frågans avgörande med hänsyn till att det är kommunalförvaltningen skäligen likgiltigt huruledes göromålen, som uteslutande äro av statlig karaktär, handhavas och att kommunalförvaltningen, om befattningen bibehålles, saknar varje inflytande vid val av innehavare av befattningen — ett avgörande härav ligger helt i Magistratens hand.

Vid en jämförelse mellan de olika alternativen därvid Lönenämnden med ledning av förhållandena under åren 1928—1930 utgår ifrån en årlig sportelinkomst av 12,000 kr. och att stadens utgifter för avlöning av erforderliga biträden för kronokassörsgöromålens skötande såsom varande likartade för båda alternativen icke inverkar på jämförelsen framgår att Lönenämndens förslag ur ekonomisk synpunkt är det starkaste. Det synes nämligen uteslutet att kunna reglera lönen vid tjänstens bibehållande på en sådan nivå att den skulle motsvara vad tredje rådmannen vid en sammanslagning av tjänsterna skulle få behålla av sportlerna eller 4,200 kr. samt den löneökning omkring 900 kr. som genom inplacering i högre lönegrupp skulle tillföras honom eller alltså med en lön av 5,100 kr. Enligt Lönenämndens förslag skulle staden tillföras en sportelinkomst å omkring 7,000 kr. och enligt andra alternativet under antagande att befattningen som Lönenämnden här nedan föreslagit skulle avlönas enligt 43. lönegruppen tillföras av sportlerna allenast omkring 5,000 kr. Lönenämndens förslag innebär alltså en minskad utgift på omkring 2,000 kr. Då Magistraten som har närmaste ansvaret för göromålens behöriga fullgörande förklarat Lönenämndens förslag i detta avseende vara fullt tillfredsställande finnes intet skäl att behandla frågan annat än ur ekonomisk synpunkt och finner Lönenämnden därför icke anledning föreligga att frångå det förslag Lönenämnden förut framlagt.

För den händelse Stadsfullmäktige skulle anse att befattningen som kronokassör i fortsättningen skall bibehållas såsom särskild befattning har Lönenämnden ansett sig böra taga ställning till frågan om ny lönestat för densamma. Med hänsyn till den kamerala utbildning en innehavare av befattningen bör inneha — arbetsuppgifterna torde vara likartade med arbetsuppgifterna i befattning som häradsskrivare — det ansvar som är

förenat med handhavandet och redovisningen av uppbördsmedel och med ledning av uppgifter angående befattningens löneställning i andra med Västerås jämförliga städer vilka biläggas handlingarna och där finnas tillgängliga anser Lönenämnden att befattningen icke skäligen kan avlönas lägre än enligt 43. lönegruppen i gällande lönestat med en begynnelselön av 7,140 kr. och en slutlön å 8,256 kr. därvid förutsättes skyldighet för innehavaren av befattningen att till statskassan redovisa sportler för debitering och uppbörd av landstingsskatt och debetsedellösen men med rätt för innehavaren att bibehålla övriga relativt obetydliga sportler i tjänsten.

N:o 2. *Ang. omorganisation av kronouppbördskassörs- och 3dje rådmanstjänsterna samt löne- och pensionsreglering för sistnämnda befattning. (Jfr. 1931 N:o 64).*

Under förutsättning att befattningen skall bibehållas är alltså Lönenämndens förslag att beslut fattas om dess inplacering i 43 lönegruppen i gällande lönestat med nyssangiven skyldighet och rätt för innehavaren i avseende å sportelinkomst i tjänsten.

Lönenämnden vill tillika anmäla att vid detta senare ställningstagande enighet i fråga om befattningens lönegruppering icke kunnat uppnås ity att Herr Karl Johansson under hänvisning till att andra i avseende å ansvar och arbetsbörda likartade kommunala befattningar är lägre avlönade — han har härvid särskilt framhållit befattningen som kamrerare vid de tekniska verken — för sin del ansett befattningen utan ändring i övrigt vad angår förslaget icke bör avlönas högre än enligt 41. lönegruppen i lönestaten där begynnelselönen är 6,540 kr. och slutlönen 7,584 kr.

Västerås den 11 januari 1932.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 3.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till ledningar i Frejagatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Stadsfullmäktige, som härmed överlämnas har Vatten- och gasverksstyrelsen begärt anvisande av ett anslag å 12,600 kronor för

N:o 3. *Ang. anslag till ledningar i Frejagatan.*

framdragning av stadens allmänna ledningar i Frejagatan till fastigheten N:o 31 A Frejaföreningen att utgå med förslagsvis 5,000 kronor av uttaxerade medel och återstoden 7,600 kronor ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Att i detta fall frångå den allmänna regeln, att uttaxerade medel icke böra anlitas för ledningsanläggningar, synes icke påkallat, allrahelst ledningen har karaktär av förbindelseledning och sålunda betjänar två ledningssystem — detta förhållande utgör i övrigt ett skäl för att bortse från att ledningen icke blir räntabel — och får Drätselkammaren, som för övrigt i ärendet icke har någon erinran att göra, därför hemställa,

att Stadsfulmäktige ville för ändamålet anvisa det begärda anslaget 12,600 kronor att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 14 januari 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Vatten- & gasverksstyrelsen har framställning gjorts om ledningars utdragande i Frejagatan till fastigheten 31 a. Styrelsen har ej kunnat bifalla framställningen på den grund, att anläggningen med anslutning av endast denna fastighet ej bliver ekonomiskt bärande för staden. Men på grund av rådande arbetsbrist och då anläggningen kräver ej mindre än 10,400 kronor i arbetskostnader, varav enbart för bergsprängning cirka 5,000 kr., beredes genom denna anläggning ett rätt omfattande arbete, som med avseende på bergsprängningen utan nämnvärd fördyring kan utföras under vintertid, då det är svårast att skaffa arbete. Som emellertid anläggningen i sin helhet, alltså även inkl. material, kräver 13,400 kr. och det enskilda bidraget endast uppgår till 800 kr., anser styrelsen rimligt, att i detta fall anvisas anslag av uttaxerade medel, förslagsvis 5,000 kr. I övrigt skulle erforderliga medel, 7,600 kr., utgå ur tekniska verkens amorteringsfond. Visserligen räntar och amorterar anläggningen icke heller detta belopp, men kan med tiden ytterligare anslutning beräknas från ännu obebyggda tomter, varjämte ledningarna i Malmabergsgatan och Hemdalsvägen genom denna anläggning förbindas med varandra, medförande en önskvärd cirkulation mellan dessa ledningssystem.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

N:o 3.
Ang. anslag till ledningar i Frejagatan.

att Stadsfullmäktige ville besluta om ledningars framdragande i Frejagatan mellan Freja 35 b och Freja 32 och för detta ändamål ville bevilja 5,000 kr. att utgå av uttaxerade medel och 7,600 kr. ur tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 14 januari 1932.

På Vatten- & Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 4.

Drätselkammarens yttrande ang. anslag för omorganisation av poliskårens arbetssätt. (Jfr. 1931 N:o 89).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid behandlingen av den kommunala utgifts- och inkomststaten för innevarande år beslöto Stadsfullmäktige på förslag av Drätselkammaren låta anstå med beviljande av vissa av polisnämnden begärda anslag för omorganisation av polisens arbetsuppgifter och arbetssätt i avbidan på, att Drätselkammaren efter närmare granskning av förslaget fått avgiva särskilt utlåtande i frågan.

Förslaget, som närmast avser att inom ramen av nuvarande polisstyrkan skapa största möjliga effektivitet och ändamålsenlighet i polisens arbete — detaljerna i förslaget återfinnas å sid. 562 o. ff. i Stadsfullmäktiges handlingar för år 1931 — har nu av Drätselkammaren närmare granskats utan att föranleda någon erinran, och får Drätselkammaren därför för sin del föreslå, att Stadsfullmäktige ville för möjliggörande av denna omorganisation anvisa ett förslagsanslag å 5,660 kronor, varav 660 kronor för inköp av regnkragar, 3,000 kronor till vikariatsersättning under semester för polispersonalen och förslagsvis 2,000 kronor för anordnande av allarmsystem från poliskontoret till vissa polismäns bostäder att utgå

N:o 4. *Ang. anslag för omorganisation av poliskårens arbetssätt. (Jfr. 1931 N:o 89).*

av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 7 januari 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 5.

Drätselkammarens skrivelse ang. mottagande av en donation efter f. folkskolläraren P. W. Werkelin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 28 november 1927 avled i Visby f. folkskolläraren vid Västerås folkskolor P. W. Werkelin. I ett den 2 maj 1921 dagtecknat testamente hade denne förklarat bland annat, att vardera av Västerås arbetsstuga och Västerås skollovskolonier av kvarlåtenskapen skulle erhålla 5,000 kronor att såsom donationer förvaltas av Drätselkammaren i Västerås. Sedan testamentet för testamentstagarne bevakats och boutredningen slutförts har Drätselkammaren av donationerna efter frånräkning av bevakningskostnader och arvskatt emottagit tillhopa 9,589 kronor 61 öre.

Med anmälan härom och överlämnande av testamentet i avskrift hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville godkänna Drätselkammarens åtgärd, att till förvaltning enligt testamentsbestämmelserna övertaga donationerna samt härvid göra det uttalandet, att räntorna å donationerna icke böra tagas i anspråk för avsett ändamål innan vardera donationen vuxit till 5,000 kronor.

Västerås den 14. januari 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Avskrift av avskrift.

N:o 5.
Ang. mottagande av en donation efter f. folkskolläraren P. W. Werkelin.

TESTAMENTE.

Med upphävande av senare delen av mitt och min avlidna hustrus inbördes testamente rörande förfaringssättet med kvarlåtenskapen vid den efterlevandes död vill jag härmed som min yttersta vilja och testamente förordna följande.

A. Till Wästerås arbetsstuga överlämnas femtusen kronor att under benämningen "Hanna och P. W. Werkelins donationsfond" förvaltas av Drätselkammaren. Årliga räntan av detta belopp användes för arbetsstugans verksamhet.

B. Femtusen kronor överlämnas till Wästerås skollovskolonier att under samma benämning som i A. förvaltas av Wästerås drätselkammare. Årliga räntan användes för koloniverksamheten.

Wisby den 2 maj 1921.

P. W. WERKELIN.

Att P. W. Werkelin, som vi personligen känna denna dag av fri vilja och med sunt och fullt förstånd förklarat innehållet av förestående handling vara hans yttersta vilja och testamente samt detsamma egenhändigt underskrivit, det varder av oss av honom särskilt anmodade och på en gång närvarande vittnen under edlig förpliktelse bekräftat.

Visby den 26 maj 1921.

AX. R. LINDAHL, folkskollärare i Visby.

MARTHA STENKVIST, lärarinna i Visby.

N:o 6.

Drätselkammarens skrivelse ang. fortsatt reparation av strandskoningen väster om Svartån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under förra året reparerades med anlitande av ett av Stadsfullmäktige den 26 februari 1931 anvisat anslag en del — omkring 100 meter — av

N:o 6.
Ang. fortsatt reparation av strandskoningen väster om Svartån.

strandskoningen på Svartåns västra sida nedom järnvägskorsningen.

Detta arbete ingick som etapp i ett fortgående arbete med förbättring av denna strandskoning i hela dess sträckning, och avser Drätselkammaren att i år ytterligare 100 meter därav skall repareras.

Med anmälan, att kostnaden härför beräknats till 7,000 kronor anhåller Drätselkammaren,

att Stadsfullmäktige ville besluta anvisa för ändamålet ett häremot svarande anslag att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 14 januari 1931.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 7.

Magistratens remiss av Socialstyrelsens utredning ang. inrättande av reservpolis och statspolis m. m. och drätselkammarens yttrande däröver.

Res.

Remitteras till Stadsfullmäktige för utlåtande, som skyndsamt förväntas.

Västerås rådhus den 16 januari 1932.

På Magistratens vägnar:
THORWALD BERGQUIST.

H. Cronholm.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Magistraten genom resolution den 28 december 1931 anmodat Drätselkammaren att före den 7 innevarande månad till Magistraten av-

giva yttrande över en inom Socialdepartementet utarbetad P. M. angående reservpolis och statspolis m. m., har Drätselkammaren inom förelagd tid avgivit sådant utlåtande.

N:o 7. *Ang. inrättande av reservpolis och statspolis m. m. och drätselkammarens yttrande däröver.*

Nu har Magistraten genom resolution den 16 innevarande månad överlämnat denna P. M. till Stadsfullmäktige för skyndsamt yttrande, och får Drätselkammaren i anledning härav överlämna sitt i ärendet redan avgivna utlåtande under hemställan, att Stadsfullmäktige måtte förklara detsamma icke giva anledning till erinran från Stadsfullmäktiges sida.

Västerås den 14 januari 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Magistraten i Västerås.

Sedan Drätselkammaren genom Magistratens resolution den 28 december 1931 anmodats avgiva utlåtande i anledning av en inom Socialdepartementet hösten 1931 utarbetad P. M. rörande reservpolis och statspolis m. m. får Drätselkammaren i ärendet anföra följande.

Den avdelning statspolis, 1 överkonstapel och 3 man, som enligt förslaget skulle inordnas i Västerås poliskår, är liksom den föreslagna statspolisen i allmänhet avsedd att under normala förhållanden tillgodose landsbygdens behov av förbättrat polisväsen. I exeptionella fall påkallas den för fullgörande av uppgifter, som det ankommer på statsmakten att fylla.

Under sådana förhållanden kan det antagas, att staden för sitt polisväsen icke får något nämnvärt gagn av den statspolisstyrka, som skall ingå i Västerås poliskår. Å andra sidan innebär dock förslaget, att staden utan gottgörelse skall tillhandahålla expeditionslokaler åt statspolisen. Då det sannolikt icke kan undgås, att även den obetydliga statspolisavdelningen i Västerås måste förses med något eget expeditionsrum, men stadens nuvarande poliskår icke för närvarande förfogar över mer lokalutrymmen än den nödvändigtvis behöver, kommer ifrågavarande skyldighet säkerligen att medföra för staden icke obetydliga kostnader, i all synnerhet som på grund av lokala förhållanden varje utvidgning av polisverkets lokaler bereder mycket stora svårigheter och icke kan ske utan betydande kostnader. Det förefaller därför rimligt, att statsverket åt städer, dit mindre statspolisstyrkor än 7 man föreläggas, bereder gott-

N:o 7.
Ang. inrättande av reservpolis och statspolis m. m. och drätselkammarens yttrande däröver.

görelse för expeditionslokaler, i varje fall för den händelse särskilda anordningar för ändamålet måste vidtagas. Rättvisan synes också kräva, att ersättning för lokalkostnader lämnas alla städer med statspolis, vare sig personalstyrkan blir större eller mindre.

En ekonomisk uppoffring, visserligen ej så stor, ligger även däri, att — enligt vad av förslaget synes framgå — det är meningen, att staden skall förskottera avlöning till statspolisen och andra utgifter för densamma och först vid årets slut få dem gottgjorda, vilket ju innebär ränteförlust och ökar behovet av rörelsemedel.

Under här angivna förhållanden finner Drätselkammaren det långt ifrån påkallat att, såsom i promemorian föreslagits, ersättningen för hållande av reservpolis skall nedsättas till hälften. Det skäl, som anförts för denna åtgärd, eller att reservpolisen i mindre utsträckning än tillförene kommer att tagas i anspråk för verksamhet utom staden, synes icke vara bärande. Det torde väl aldrig hava varit avsett, att statens ersättning för reservpolisen skulle utgöra endast gottgörelse för verksamhet utom resp. stad, utan mera ett bidrag till de städer, som åläggas ordna sin poilsorganisation så, att de för andra allmännare uppgifter vid fall av behov kunna avstå en viss del av sin polisstyrka för tjänstgöring å annan ort. Denna den huvudsakliga grunden för statsbidraget till reservpolisen kvarstår allt fort i oförminskad grad även efter statspolisens inrättande. Därtill kommer att det verkar föga rättvist, om staten skulle genom den föreslagna statspolisen utan ökad kostnad för landsbygdsdistrikten förhjälpa dem till ett avsevärt förbättrat polisväsen, för vilket dessa redan förut åtnjuta betydande statsunderstöd i motsats till städerna, medan de stadsdistrikt, som hålla reservpolis, utan nämnvärd minskning i deras skyldigheter med avseende å dennas tillhandahållande skulle få vidkännas nedsättning till hälften av det härför utgående statsbidraget.

Den möjlighet att få denna minskade inkomt kompenserad genom anställande av ersättningsreserv för reservpolisen synes ej vara så mycket att räkna med, då det ej är utan vidare givet, att en dylik anordning är lämplig på grund av rådande förhållanden eller att för ändamålet duglig arbetskraft alltid finnes att tillgå.

Skall staden dessutom utan vederlag i vissa hänseenden på sätt ovan är angivet, få vidkännas kostnader för statspolisen, är minskningen i statsbidraget för reservpolisen så mycket mindre motiverad.

Beträffande det av f. d. polismästaren Hårleman framställda förslaget rörande ändrad kriminalpolisorganisation synes anledning icke föreligga, att nu ingå närmare på denna fråga, då departementsberedningen ej ännu fattat ståndpunkt till förslaget, och då Västerås stda torde beredas till-

fälle att yttra sig över det slutliga förslag, som kan komma att bliva framställt i frågan. Endast så mycket torde dock böra erinras, att det förefaller egendomligt och mindre inkonsekvent med hänsyn till den i promemorian framhållna önskvärdheten av samverkan mellan statspolisen och den redan befintliga av statsmedel bekostade kriminalpolisorganisationen, om, såsom polismästaren Hårleman tänkt sig, de i Västerås förlagda kriminalpoliskonstapelsbefattningarna skulle indragas, medan en statspolisavdelning skulle upprättas härstädes.

N:o 7. *Ang. inrättande av reservpolis och statspolis m. m. och drätselkammarens yttrande däröver.*

Västerås Central-Tryckeri 1932

N:o 8.

Beredningsutskottets förberedande yttrande ang. besvär över Stadsfullmäktiges beslut om ombildning av h. allm. läroverket till samläroverk.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 26 november 1931 hava Stadsfullmäktige efter det fullmäktige anmodats avgiva yttrande i anledning av besvär, anförda av Överingenjören Oscar Hellman över Stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober 1931 i fråga om ombildning av härvarande högre allmänna läroverk till högre samläroverk remitterat handlingarne i ärendet till Beredningsutskottet för förberedande utlåtande.

Sedan Beredningsutskottet nu tagit del av dessa handlingar hemställer Beredningsutskottet, att Stadsfullmäktige ville i ärendet avgiva följande yttrande.

"Till Konungens Befallningshavande i Västmanlands län.

I anledning av Konungens befallningshavandes remiss av anförda besvär över Västerås stadsfullmäktiges beslut av den 29 oktober 1931, få Stadsfullmäktige vördsamt anföra följande.

Klaganden gör till en början gällande, att sagda beslut avser ett anslag. Såsom otvetydigt framgår av protokollet i ärendet, har beslutet *icke* en sådan karaktär. Det gäller för Stadsfullmäktige att taga ställning till de förändrade villkor, som av riksdagen uppställts för tillhandahållande i fortsättningen av allmänt läroverk i staden. Det avtal, som i detta avseende förelegat mellan stat och kommun, har från statens sida såtillvida uppsagts, att staten för framtiden icke önskar tillhandahålla gossläroverk utan i stället ett samläroverk, under förutsättning likväl att staden, på sätt hittills skett, tillhandahåller lokaler för detsamma samt bostad eller hyresersättning åt rektor. I samma ställning har under de senaste åren ett stort antal städer befunnit sig, och ingenstädes har, såvitt för Stadsfullmäktige är känt, avgivandet av en dylik förbindelse uppfattats såsom avseende anslag. Huruvida behov av ökade lokaler framdeles, på grund av god-

N:o 8.
Ang. besvär över Stfm. beslut om ombildning av h. allm. läroverket till samläroverk.

tagandet av de nya villkoren, kan komma att inställa sig, är icke möjligt att nu med säkerhet bedöma. Den saken är nämligen beroende av åtskilliga omständigheter såsom tillströmningen av lärjungar till läroverket, nativiteten i staden och kringliggande bygd o. s. v., vilka omständigheter först senare kunna till sina verkningar överblickas. Anmärkas må emellertid att, därest staden icke underkastat sig de uppställda villkoren, det föreliggande avtalet mellan staten och staden icke längre består, utan löper staden uppenbarligen risk att förlora sitt läroverk, om Stadsfullmäktige avböjt att godtaga de modifierade villkoren.

Klaganden gör vidare gällande, att det ändamål, som stadens ekonomiska åtagande i detta fall skall tillgodose, måste betraktas såsom nytt, vadan för beslutet skulle krävts kvalificerad majoritet. Ehuru argumenteringen i denna punkt är ohållbar redan av det skälet, att beslutet, som nyss erinrats, icke avser beviljande av ett anslag, anse sig Stadsfullmäktige böra framhålla, att även om det gällt en anslagsfråga, den ingalunda kan betraktas såsom avseende ett nytt ändamål. Enligt hittills obruten lagtolkning har nämligen den åberopade bestämmelsen icke ansetts tilllämplig, då det åsyftade ändamålet redan förut är erkänt såsom kommunalt eller alltjämt är föremål för kommunens omvårdnad. Det nya momentet skulle enligt klagandens mening vara, att staden ikläder sig förpliktelser med avseende på flickornas högre undervisning. Men utgifter för detta ändamål har staden bestritt sedan länge. Stadsfullmäktige vilja i detta avseende erinra, att kommunalt anslag under en följd av år utgått till flickskolan i staden. Vidare hava Stadsfullmäktige genom beslut den 28 juni 1928 förbundet sig, att tillhandahålla lokaler och hyresersättning till rektor för ett föreslaget högre flickläroverk i staden, ett ändamål, som både formellt och reellt mycket nära sammanfaller med det här föreliggande, enär det av riksdagen beslutade samläroverket är avsett att ersätta nämnda flickläroverk. Härigenom minskas givetvis i stället för att ökas stadens förpliktelser. Och slutligen förtjänar uppmärksammas, att i samband med 1927 års skolreform, Stadsfullmäktige genom beslut likaledes den 28 juni 1928 åtagit sig bestämda ekonomiska förpliktelser för att flickor skulle kunna erhålla tillträde till läroverkets gymnasium på samma villkor som gossar. I intet av de båda senare fallen, har det från något håll satts i fråga, att beslut i vederbörande ärende skulle avse anslag för nytt ändamål, ehuru i sistberörda fall ärendet otvivelaktigt inkluderade anvisande av anslag.

Det ändamål, som beslutet avsåg, är sålunda alldeles icke att betrakta såsom nytt i lagens mening. Den högre flickundervisningen har sedan länge varit en angelägenhet, som Stadsfullmäktige haft att stödja under

N:o 8.

Ang. besvär över Stfm. beslut om ombildning av h. allm. läroverket till samläroverk.

olika former, och den omständigheten att dessa former underkastats viss jämkning lär omöjligen kunna konstituera ett nytt ändamål.

Denna principiella uppfattning har ock för icke länge sedan vunnit stöd genom utslag av Kungl. Maj:t den 30 september 1930 i ett besvärsmål angående inrättande av kommunal flickskola i Skövde. I detta fall kunde med visst fog göras gällande, att ändamålet vore att anse som nytt, då fullmäktiges beslut innebar ej blott tillhandahållande av byggnad för läroanstalten utan därjämte anvisande av anslag för att såsom ordinarie befattningshavare i kommunens tjänst anställa ett antal lärare, vilken sistnämnda omständighet tidigare icke förelegat beträffande det undervisningsstadium, som här vore i fråga. Icke desto mindre resolverade Kungl. Maj:t, att Kungl. Maj:ts befallningshavandes utslag den 15 juli 1930 skulle stå fast, varigenom de anförda besvären lämnades utan bifall.

Under åberopande av det sålunda anförda få Stadsfullmäktige hemställa, att Kungl. Maj:ts befallningshavande ville lämna besvären utan bifall".

Tillika får Beredningsutskottet anmäla, att vid ärendets avgörande Herrar Hellman och Robsahm såsom avvikande mening uttalat, att de ansett Stadsfullmäktige böra tillstyrka bifall till besvären.

Västerås den 20 januari 1932.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Resolution.

Remitteras till Magistraten i Västerås, som anmodas att över bifogade besvär inhämta yttrande från Stadsfullmäktige där i staden samt att med deras yttrande jämte remisshandlingarna och eget utlåtande därefter hit inkomma.

Västerås slott i landskansliet den 20 november 1931.

På tjänstens vägnar:

E. HOLMQVIST.

N:o 8.

Ang. besvär över Stfm. beslut om ombildning av h. allm. läroverket till samläroverk.

Till Konungens befallningshavande i Västmanlands län.

Undertecknad anhåller härmed vördsamt att få anföra besvär över Västerås Stadsfullmäktiges beslut av den 29 oktober 1931, då enligt bifogade protokollsutdrag Stadsfullmäktige med 27 röster mot 17 för sin del beslutade ombildning av högre allmänna läroverket i Västerås till samläroverk.

Detta Stadsfullmäktiges beslut innebär enligt min uppfattning beviljande av anslag till ett nytt ändamål eller behov, enär staden därmed förpliktat sig, att tillhandahålla det antal nya lärosalar, som för samläroverkets tillkomst bliva nödiga. På grund av bristande utrymme inom de nuvarande byggnaderna kommer detta att kräva en om- eller nybyggnad.

Det ändamål, som stadens ekonomiska åtagande i detta fall skall tillgodose, måste betraktas såsom nytt. Genomförandet av fullständig läroverksundervisning för flickor av likartad beskaffenhet som den av ålder bestående för gossar samt införande på detta område av samundervisning genom hela skolan — såväl realskolan som gymnasiet — måste anses såsom något väsentligt nytt. Denna anordning ingår som ett led i den s. k. läroverksreformen. Ordet antyder något nytt och oprövat till och med för statsmakterna; för Västerås kommunalstyrelse är det något som det för första gången gällt att taga ställning till. Då sålunda beslutet måste anses innebära ett anslagsbeviljande i lagens mening och avse ett ändamål som otvivelaktigt varit för Stadsfullmäktige nytt, borde för beslutets fattande enligt det segrande förslaget hava fordrats kvalificerad röstövervikt.

Att Stadsfullmäktige på av ordföranden framställd proposition förklarat frågan vara av den beskaffenhet att endast enkel majoritet erfordrades, kan ju ej ha någon betydelse, då i dylikt fall kvalificerad majoritet ej skulle behövas för någon fråga, ifall att enkel majoritet av Stadsfullmäktige ej anser det påkallat.

Dessutom förelåg vid beslutstillfället ej någon utredning från Drätselkammaren om huru stort anslag beslutet kan komma att kräva av stadskassan, varför jag anser, att beslutet ej föregåtts av sådan ekonomisk utredning dylika frågor kräva.

Med stöd av ovanstående yrkar jag därför, att Konungens Befallningshavande måtte undanröja Västerås Stadsfullmäktiges ifrågavarande beslut.

Blivande förklaring anhåller jag få bemöta med påminnelser.

Västerås den 17 nov. 1931.

O. HELLMAN.

N:o 9.

Beredningsutskottets och drätselkammarens utlåtanden ang. levnadskostnadsundersökning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 26 november 1931 hava Stadsfullmäktige till Drätselkammaren och Beredningsutskottet för yttrande överlämnat en skrivelse från Kungl. Socialstyrelsen med förfrågan, huruvida staden önskade deltaga i en av Styrelsen planerad levnadskostnadsundersökning att äga rum under ett år och börja i slutet av innevarande år och får Beredningsutskottet, som tagit del av vad Drätselkammaren i ärendet andragit, till alla delar instämma däri och särskilt uti vad Drätselkammaren anfört angående lämpligheten av den för undersökningen ifrågasatta tiden.

Tillika hemställer Beredningsutskottet att Stadsfullmäktige i likhet med vad som ägde rum i avseende å anordnandet av 1922—1923 års levnadskostnadsundersökning ville besluta giva Beredningsutskottet i uppdrag att då tiden för undersökningens igångsättande är inne, utse en kommitté att handhava och utöva kontroll över undersökningen.

Västerås den 20 januari 1932.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren har att enligt beslut av Stadsfullmäktige den 26 november 1931 avgiva yttrande i anledning av en förfrågan från Kungl. Socialstyrelsen, huruvida önskemål förelåge att staden skulle deltaga i en av styrelsen planerad levnadskostnadsundersökning under år 1932, och får Drätselkammaren nu i ärendet hemställa, att Stadsfullmäktige ville uttala sig för ett dylikt deltagande och härför ikläda staden erforderliga kostnader, men härvid framhålla, att det borde noggrannt övervägas, huruvida

N:o 9. *Ang. levnadskostnasdundersökning.*

den föreslagna tidpunkten för en dylik undersökning med hänsyn till rådande ekonomiska förhållanden kunde vara lämplig.

Västerås den 14 januari 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

KUNGL. SOCIALSTYRELSEN

Stockholm den 17 november 1931.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

En ny allmän levnadskostnadsundersökning, berörande ett representativt antal orter i riket, är avsedd att igångsättas vid lämplig tidpunkt under senare hälften av nästkommande år. Då Ni torde ha intresse av att i så fall även Eder ort medtages, vill K. Socialstyrelsen något närmare angiva ändamålet med ifrågavarande undersökning och sättet för dess utförande ävensom arten av den medverkan, som från respektive orters sida synes erforderlig.

Det närmaste syftet med undersökningen skulle vara att erhålla en *efter nuvarande förhållanden* så noga som möjligt anpassad grundval för styrelsens beräkningar av såväl levnadskostnadernas förändringar ("socialstyrelsens levnadskostnadsindex") som deras höjd i olika orter i riket (socialstyrelsens dyrortsgrupperingar"). Hittills har man vid nämnda beräkningar i fråga om hushållsbudgetens sammansättning utgått från resultaten av 1913—1914 resp. 1923 års levnadskostnadsundersökningar, men har det nu, med hänsyn till de omläggningar i konsumtionen, som sedermera ägt rum, synts nödvändigt att få konstaterat, i vad mån dessa omläggningar böra föranleda jämkningar med avseende å grunderna för ifrågavarande beräkningar. För de särskilda orterna torde det även erbjuda stort intresse att få klarlagt, vilka förändringar konsumtionsvarorna undergått under den senaste tioårsperioden och huru desamma alltså för närvarande gestala sig.

Den sålunda planerade undersökningen torde komma att verkställas efter i huvudsak samma principer som den närmast föregående. Primärmaterialet kommer alltså att utgöras av hushållsböcker, uppställda på

ungefär samma sätt som då och avsedda att föras under ett helt år av arbetare och tjänstemän. För erhållande av ett fullgott material har det visat sig nödvändigt att till bokförarna utbetala en mindre ersättning för varje *under hela året* ordentligt förd bok, och torde denna ersättning kunna sättas till 40 à 20 kr. (för Eder ort förslagsvis 40 kr.). Därjämte synes vara lämpligt att utfästa några extrabelöningar för de bäst förda böckerna (exempelvis tre premier à 75, 60 och 40 kr.). Ett visst belopp torde nog även få anslås till instruktörer och kontrollanter vid hushållsböckernas förande, därest icke för saken intresserade personer utan ersättning åtaga sig detta arbete. Själva hushållsböckerna tillhandahållas gratis från Socialstyrelsen, som jämväl ombesörjer bearbetningen och publiceringen av det insamlade materialet.

N:o 9. *Ang. levnadskostnadsundersökning.*

Vid föregående undersökningar har gällt som villkor för en ort att få deltaga i undersökningen, att orten själv ombesörjde materialets införskaffande och bidroge till kostnaderna härför. Då erfarenheten från nämnda undersökningar givit vid handen, att intresserad medverkan från kommunens sida är en av de viktigaste förutsättningarna för att ett gott resultat skall ernås, kommer styrelsen givetvis även vid detta tillfälle att vid urvalet av orter i främsta rummet taga hänsyn till om vederbörande ort förklarat sig vilja ombesörja materialinsamlingen och bidraga till bestridandet av de därmed förknippade, för varje ort jämförelsevis små kostnaderna. Styrelsen vill i detta sammanhang betona den stora vikten av att undersökningen, vilken såsom ovan framhållits, skall ligga till grund för styrelsens indexberäkningar och dyrortsgrupperingar, med hänsyn till den omfattande betydelse, som dessa beräkningar erhållit vid fastställandet av dyrtidstillägg och ortstillägg åt arbetare och tjänsemän i statens, kommunernas och den enskilda företagsamhetens tjänst ävensom vid beräkningar av de skattefria avdragen, vårdavgifter o. s. v., grundar sig på ett i görligaste mån representativt och fylligt primärmaterial.

Vid beräkning av kostnaderna för en eventuell levnadskostnadsundersökning å Eder ort torde följande tjäna till ledning. Under förutsättning att, såsom i regel skedde vid föregående levnadskostnadsundersökningar, det uppdrages åt en särskild kommitté att, utan ersättning eller mot en mindre sådan, övervaka och leda utdelningen och insamlingen av hushållsböckerna samt i erforderliga fall bistå bokförarna med råd och upplysningar, komma kostnaderna att nästan helt och hållet bestå i ersättning för de slutförda hushållsböckerna. För Eder orts vidkommande torde det vara tillräckligt med c:a 50 under ett helt år förda och för bearbetning dugliga böcker. (På grund av den stora kassationsprocent, som plägar utmärka undersökningar av denna art, torde det vara nödvändigt att utdela

N:o 9.
Ang. levnadskostnadsundersökning.

ett betydligt större antal eller c:a 65 böcker). Läggas till ersättningsbeloppet för hushållsböckerna, vilket ovan förslagsvis angivits till 40 kr. per bok, extrapremier av förut angiven storlek, skulle de sammanlagda kostnaderna belöpa sig till c:a 2,175 kr. Då styrelsen förutsättes skola betala en del även av ifrågavarande kostnader, nämligen 20 kr. för varje slutförd bok, torde kostnaderna för Eder ort kunna beräknas till endast c:a 1,175 kr., vartill kommer eventuell ersättning till den ovannämnda kontrollkommittén.

I anslutning till vad sålunda anförts får socialstyrelsen anhålla om meddelande, så snart ske kan huruvida Ni önskar, att Eder ort medtages vid 1932 års levnadskostnadsundersökning och i så fall dels åtager Eder uppdraget med primärmaterialets införskaffande, dels är villig att på sätt ovan sagts bidraga till bestridande av de därmed förknippade kostnaderna.

Styrelsen är givetvis beredd att lämna alla de ytterligare upplysningar i ämnet, som kunna befinnas nödiga, och torde förfrågningar härutinnan ställas till Socialstyrelsen, Byrån för allmän socialstatistik, tel. 140 78.

Därest Eder ort kommer att medtagas vid förevarande undersökning, skall styrelsen i sinom tid översända erforderligt antal hushållsböcker jämte utförliga instruktioner för såväl hushållsbokförare som kontrollanter.

GUNNAR HUSS.

Nils Bergsten.

Västerås Central-Tryckeri 1932

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar.

1932. Den 25 Februari. III.

N:o 10.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag för iordningställande av Flodinsgatans västra del (den s. k. Branta backen).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Drätselkammaren hava Komministern Emanuel Nyberg och flere ägare av fastigheter å den s. k. Akademivreten begärt att få vissa förbättringar utförda å trafiklederna inom området i avseende varå föreslagits, att Flodinsgatans västra del även kallad Branta backen skulle förses med trappor, ledstänger och belysning samt planen ovanför backen iordningställas genom planering och grusning, varjämte ock behovet att få Arosvägen närmast Branta backen försatt i bättre skick påtalats.

Då det är otvivelaktigt, att Branta backen efter tillkomsten av omnibuslinjen i Skultunavägen har blivit en anlitad trafikled för traktens befolkning, har Drätselkammaren ansett staden böra kunna tillmötesgå framställningen åtminstone vad angår själva backens iordningställande med räck och trappsteg samt ett försättande av planen ovanför i skick, dock under förutsättning, att fastighetsägarne själva åtoge sig underhållet av backen särskilt med avseende å snöskottning och sandning samt i likhet med vad fallet är med grusning av vägarne inom ytterområdena, deltoge med halva kostnaden för grusningen av planen.

Sedan kostnaden för inläggning av trappor och ledstänger uti Branta backen av stadens byggnadschefskontor beräknats uppgå till 2,000 kronor, har sökandena satts i tillfälle taga ställning till ovan angivna åtagande i fråga om backens tillsyn vintertid samt uppdelning av kostnaden för grusning av planen ovanför backen, och hava dessa å möte, enligt vad framgår av bifogade protokollsutdrag beslutat ikläda sig sådant åtagande.

För stadens andel i kostnaden för planens avgrusning disponerar Drätselkammaren medel.

Med överlämnande av handlingarne i ärendet föreslår Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville ställa ett anslag å 2,000 kronor till förfogande för utförande av förbättring av Flodinsgatans västra del eller den s. k. Branta backen i enlighet med handlingarne bifogad kostnadsberäkning att

N:o 10. *Ang. anslag för iordningsställande av Flodinsgatans västra del (den s. k. Branta backen.)*

utgå av i innevarande års budget avsatt anslag för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 4 februari 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Avskrift.

Protokoll, fört vid sammanträde med fastighetsägare från Akademivreten i Aroslunds kyrksal den 16/1 1932.

Närvarande: Hugo Berggren, L. Boström, G. E. Eriksson, E. Eriksson, G. Eklund, N. Frenning, G. E. Hedlund, Uno Lisén, C. H. Lind, Emanuel Nyberg, J. Tideström och J. E. Willerstedt.

§ 1.

Till ordförande utsågs Komministern Emanuel Nyberg och till sekreterare Ing. N. Frenning.

§ 2.

Upplästes utdrag av protokoll, hållet vid Drätselkammarens i Västerås sammanträde den 12 november 1931 och utgörande svar på en av fastighetsägarna å Akademivreten ingiven skrivelse med anhållan om iordningställande av den s. k. Branta backen, planering av planen ovanför backen och förbättring av Arosbacken.

§ 3.

Beslöto de närvarande, att, sedan Branta backen iordningställts och planen planerats i enlighet med Drätselkammarens erbjudande, gemensamt ansvara dels för kostnaderna för att hålla backen fri från is och snö dels för halva kostnaden för planens grusning och ville de närvarande uttala den förhoppningen, att de här erforderliga arbetena igångsattes snarast möjligt.

§ 4.

Beträffande Arosbacken beslöto de närvarande att hänskjuta avgörandet av denna fråga till ett större möte av fastighetsägare, omfattande hela Akademivreten och Aroslund. Till kommitterade att anordna detta möte utsågos Komminister E. Nyberg, Målarmästare Hedlund och Arkitekt Segerstedt.

§ 5.

Att justera dagens protokoll utsågos Pastor Berggren och Kamrer Tideström.

Som ovan.
N. FRENNING.
Sekreterare.

Justerat:

Hugo Berggren. *J. Tideström.*

Rätt avskrivet: intygar
N. Frenning.

N:o 10. *Ang. anslag för iordningsställande av Flodinsgatans västra del (den s. k. Branta backen.)*

FÖRSLAG
till ordnande av Flodinsgatan.

Flodinsgatans västra del, som är synnerligen olämplig för trafik i sitt nuvarande skick, föreslås till omläggning på följande sätt.

Tolv meter från Skultunavägen börjar en trappa av sten. Denna lägges till 10 stegs höjd, bakom dessa steg lämnas en plan på cirka 3 meter och så ytterligare 10 steg med efterföljande plan och så vidare, tillsammans 50 steg med planer varierande mellan 2,5—3 meter allt efter de olika lutningsförhållandena i backen.

Trapporna, som äro avsedda att läggas utmed södra sidan av gatan, förses med en ledstång av järn å norra sidan. På södra sidan får hägnaden emot tomterna utgöra skydd.

Då gatan i övrigt väl ej kan användas för någon trafik, torde knappast något arbete behöva bekostas densamma, utan kan den lämnas sådan den är.

Om trappan kommer till stånd bör garanti lämnas för dess renhållning i synnerhet vintertiden då i annat fall den vid snö- och isbeläggning bliver ännu mera svårtrafikerad än backen i sitt nuvarande skick.

N:o 10.
Ang. anslag för iordningsställande av Flodinsgatans västra del (den s. k. Branta backen.)

(Övriga i skrivelsen omnämnda gator torde lämpligast böra ordnas på sätt, som i en del fall tidigare tillämpats, då fastighetsägarna förbundit sig att svara för halva kostnaden).

Kostnadsförslag.

240 kvm. avjämning och sprängning, à 2: 60	624: —
50 steg 1 1/2 meter långa, à 12:—	600: —
Inläggning av 50 steg, à 2: 50	175: —
20 kbm. grus, à 6: —	120: —
Skol till pallning	50: —
Ledstång av järn, 35 m. à 7: —	245: —
Diverse oförutsett	186: —
Kronor	2,000: —

N:o 11.

Drätselkammarens och Folkskolestyrelsens skrivelser ang. anslag till uppförande av ett badhus inom f. d. Lundby socken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren har att enligt beslut av Stadsfullmäktige den 28 nästlidne januari avgiva yttrande över en framställning av Folkskolestyrelsen angående anvisande av ett anslag å 3,400 kronor att ställas till Lundby badhusförenings förfogande för uppförande av ett badhus inom f. d. Lundby socken ävensom att Stadsfullmäktige ville godkänna av Kungl. Pensionsstyrelsen uppställa villkor för ett dess bidrag till badhusanläggningen samt uppdraga åt sakkunnig person att kontrollera arbetet härmed.

Av handlingarne i ärendet framgår, att Kungl. Pensionsstyrelsen på framställning av föreningen beslutat lämna ett bidrag till kostnaden för badhusanläggningen, som beräknats skola uppgå till 5,400 kronor, med högst 2,000 kronor under vissa i Folkskolestyrelsens framställning närmare återgivna villkor.

I kalkyl över driftskostnaden har inkomsterna efter en badfrekvens av 1,200 skolbad och 20 öre för bad och 560 andra bad och 25 öre pr bad pr år

beräknats till 380 kronor, som skulle täcka till samma belopp beräknade utgifter, därvid förutsatts, att kostnaden för skolbaden i likhet med vad fallet är med skolbaden vid varmbadhuset, skulle utgå som anslag å folkskolans stat — i kalkylen är detta upptaget till 240 kronor.

N:o 11. *Ang. anslag till uppförande av ett badhus inom f. d. Lundby socken.*

Då badhuset synes fylla ett behov — den del av stadens område, som därmed skulle betjänas, är i avseende å badmöjligheter vanlottat — har Drätselkammaren ansett staden böra ställa sig välvillig till framställningen; dock synes det Drätselkammaren böra redan från början klargöras, att föreningen för driften icke kan i kommunalt bidrag påräkna mera än vad som motsvarar kostnaden för skolbaden, vilken lämpligen bör fixeras till 250 kronor pr år att utgå som anslag å folkskolans budget.

Beträffande av Pensionsstyrelsen föreslagna villkor för dess bidrag synes desamma icke för stadens del böra föranleda några erinringar liksom ej heller förslaget att uppdrag lämnas åt sakkunnig person att kontrollera arbetet. Denna kontroll synes lämpligen böra anförtros åt stadens byggnadskontor.

Med överlämnande av samtliga handlingar i ärendet hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville besluta, att för uppförande av ett badhus inom Lundby socken enligt av Kungl. Pensionsstyrelsen givna föreskrifter och under kontroll av stadens byggnadskontor, av anslaget i årets budget för diverse och oförutsedda behov bevilja Lundby badhusförening ett bidrag å 3,400 kronor, att godkänna av Kungl. Pensionsstyrelsen uppställda villkor i avseende å allmänhetens betjänande i detta badhus, samt att för den årliga driften i badhuset för en tid av 10 år, ikläda staden en årlig kostnad å 250 kronor, utgörande gottgörelse för i badhuset givna skolbad att utgå av uttaxerade medel å folkskolans budget.

Västerås den 11 februari 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Lundby badhusförening har i skrivelse till Folkskolestyrelsen anhållit, att den måtte hos Stadsfullmäktige hemställa om ett anslag av 3,400:— kr. utgörande bidrag till uppförande av ett badhus i närheten av Lundby skola. Som av bilagda kostnadsberäkning framgår ha de

N:o 11.

Ang. anslag till uppförande av ett badhus inom f. d. Lundby socken.

totala utgifterna för badhusets uppförande beräknats till 5,400 kr., varav två tredjedelar dock högst 2,000 kr. av Kungl. Pensionsstyrelsen beviljats som bidrag, under förutsättning att badanläggningen uppföres enligt av styrelsen godkänd plan, att badhusstyrelsen före den 1 april 1932 kunde visa att återstoden av kostnaderna utöver pensionsstyrelsens bidrag från annat håll anskaffats, att vederbörande kommun för en tid av minst 10 år ansvarade för att badanläggningen under minst 8 månader varje år minst en dag i veckan hålles tillgänglig för bad mot billig avgift, samt att fria bad beredas skolbarn i erforderlig utsträckning, vilket även innebure skyldighet att tillse, att badanläggningen under tidsperioden ifråga hålles i fullgott skick.

Med anledning av den nämnda framställningen ville Folkskolestyrelsen framhålla att behov av ett badhus för Lundby onekligen föreligger. Sommartiden har bygden långt till badplats och eljest nödgas befolkningen söka sig ända till stadens varmbadhus om bad skall kunna erhållas. Styrelsen finner det vidare mycket betydelsefullt att förslaget löser frågan om bad för barnen som gå i kyrkskolan. Dessa äro f. n. de enda folkskolebarnen i staden, som ej ha tillgång till skolbad, då vägen från kyrkskolan till något av skolbaden i staden ställer sig för lång.

Vad driftkostnaderna beträffa böra väl dessa kunna begränsas till utgifterna för skolbaden. De till ett 80-tal uppgående barnen hinna bada på en dag. Om antalet baddagar pr barn i likhet med vad fallet är i staden sättes till 16 à 17 skulle sålunda driftskostnaderna utom möjligen något bidrag till underhåll väsentligen omfatta arvode till baderska under nämnda antal dagar samt utgifter för bränsle.

Med överlämnande av handlingarna i ärendet får Folkskolestyrelsen alltså hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte anvisa ett anslag av 3,400 kronor att ställas till styrelsens för Lundby badhusförening förfogande för uppförande av ett badhus å angiven plats,

att godkänna de av Kungl. Pensionsstyrelsen uppställda villkoren för dess bidrag till badhusanläggningen samt att uppdrgaa åt sakkunnig person att kontrollera arbetet.

Västerås den 13 januari 1932.

För Västerås Folkskolestyrelse:

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

Till Västerås Folkskolestyrelse.

N:o 11. *Ang. anslag till uppförande av ett badhus inom f. d. Lundby socken.*

Undertecknad överlämnar härmed handlingar rörande badhusanläggning i Lundby med anhållan, att Folkskolestyrelsen måtte behjärta det goda ändamålet och hos Stadsfullmäktige göra framställning om nödigt anslag till byggets utförande.

Behovet av skolbad är säkert lika stort på landsbygden med dess ofta trånga bostäder och barnrika familjer som i den egentliga staden, en sak, som Skolstyrelsen utan tvivel opåmind inser, varför anläggningens behövlighet ej behöver särskilt påpekas.

Badhusstyrelsen har samvetsgrannt prövat olika förslag men dock enat sig om det något dyrare med pannanläggning för uppvärmningen, enär detta i längden blir billigare genom enkelhet i skötseln samt dessutom renligare. Endast en eldstad blir i så fall behövlig. I en badstu med ungsuppvärmning äro dessutom två kaminer erforderliga, och dessutom ställer det sig svårt med varmvatten i tillräcklig mängd, i synnerhet de dagar, då cirka 80 skolbarn skola bada. Med värmeugn skulle möjligen 500 kronor kunna inbesparas, men om detta för framtiden vore en fördel är tvivelaktigt.

Den bilagda blåkopian illustrerar det oförändrade förslaget. Badhusstyrelsen har dock gått med på vissa av badhusexpertens, Ingenjör Fröman, föreslagna förändringar. Exteriören och rummens anordning blir dock oförändrade enligt ritningen. Bredden på byggnaden utökas med 35 cm., varför dess totala utsträckning uppgår till 5,35 m. Därigenom vinnes, att avklädningsrummet blir tillräckligt stort, även då en föreslagen toalett inkräktar på dess utrymme. Badkaret flyttas ut i tvättrummet, där även en seriedusch med fem silar anordnas för skolbadens skull. En enkeldusch för andra bad anbringas inom en avbalkning. Andra förändringar beröra endast isolering i badstu samt lavarnas anordning och placering i denna.

Det anförda torde ge en tillräckligt klar överblick, hur byggnaden tänkes utförd enligt av Pensionsstyrelsen godkända grunder.

Kostnadsberäkningarna ligga så nära verkligheten som möjligt. Anmärkning torde kanske göras på grundberäkningarna, men då tomten utgöres av berg, bli tämligen dyrbara sprängningar för ledningar nödvändiga. En del ohyvlat virke kan nog köpas billigare än till det beräknade priset, men i stället blir det hyvlade dyrare, varför ett medelpris av 1: 25 kr. pr kbf. torde ligga verkligheten bra nära.

Under förutsättning att ortsbefolkningen får utföra arbetet, behöver den beräknade kostnaden ej överskridas, utan torde den kunna godtagas

N:o 11. *Ang. anslag till uppförande av ett badhus inom f. d. Lundby socken.*

utan risk för arbetets avbrytande på grund av felande medel, detta i synnerhet som den svåraste detaljen, uppvärmningen, beräknats av fackman.

I förvissning om Folkskolestyrelsens välvilliga medverkan överlämnas ärendet i dess händer.

Lundby den 24 november 1931.

ANTON SEGERSTRÖM.
Föreningens sekr.

Avskrift. Transumt.

Protokoll, hållet vid sammanträde inom Kungl. Pensionsstyrelsen den 31 okt. 1931.

Närvarande: Generaldirektören, Byråchefen Broberg, Byråchefen Elliot, Byråchefen Schager.

Dessutom var Medicinalrådet Edén närvarande såsom representant för Medicinalstyrelsen.

§ 1.

Genom länsstyrelsen i Västmanlands län hade från Lundby badhusförening framställning om bidrag till badanläggning i Lundby församling, Västerås stad:

— — — — — — — — — — — — — — — —

Pensionsstyrelsen hade inhämtat yttrande från Svenska föreningens för folkbad expert på badhusanläggningar, civilgenjören Nils Fröman: — — — — — — — — —

I anledning av ingenjör Frömans utlåtande hade badhusföreningen inkommit med en skrivelse: — — — —; samt ny kostnadsberäkning och ritning: — — — — utvisande, att planen för badanläggningen omarbetats.

Pensionsstyrelsen hade därefter inhämtat förnyat yttrande av ingenjör Fröman: — — — —

Badhusföreningen hade beretts tillfälle att yttra sig i anledning av ingenjör Frömans senaste utlåtande: — — — — — — — — — —

Pensionsstyrelsen beslöt att av anslaget för "annan verksamhet" för budgetåret 1931—1932 ställa till länsstyrelsens i Västmanlands län förfogande såsom bidrag till ifrågavarande badanläggning två tredjedelar av ksotnaderna, dock högst 2,000 kr., under förutsättning att badanläggningen uppföres enligt senast angiven plan och att av ingenjör Fröman gjorda

erinringar efterföljdes. Såsom villkor för bidragets åtnjutande bestämdes vidare, att före den 1 april 1932 visades dels att återstoden av kostnaderna utöver Pensionsstyrelsens bidrag anskaffats från annat håll dels ock att vederbörande kommun för en tid av minst 10 år ansvarade för ej mindre att badanläggningen under minst 8 månader varje år, minst en dag i veckan för män och kvinnor (eller under samma dag viss tid för män och viss tid för kvinnor) hölles tillgänglig för bad mot billig avgift än även att fria bad bereddes skolbarn i erforderlig utsträckning, skolande utfästelse i sist berörda hänseende givetvis anses innebära skyldighet att tillse att badanläggningen under tidsperioden ifråga hölles i fullgott skick.

N:o 11. *Ang. anslag till uppförande av ett badhus inom f. d. Lundby socken.*

Pensionsstyrelsen har vid fattande av förestående beslut utgått ifrån, att Styrelsen årligen erhåller redogörelse för badanläggningens verksamhet med uppgift om antalet bad, som lämnats vid densamma under det gångna året m. m. enligt formulär, som komma att översändas, samt att badanläggningen kommer att stå under förste provinsialläkarens i länet inspektion och att Styrelsen erhåller del av dennes rapport rörande inspektionen.

Vid protokollet:
E. CEDERBERG.

Rätt transumerat, betygar
ex. officio:
Karl J. Höjer.

Att ovanstående protokoll rätt avskrivits betyga:

C. H. Falk, Krista.

K. I. Löfstaf, Skolgården.

P. M.

med driftsberäkningar vid det föreslagna badhuset i Lundby.

Badhuset är avsett att tagas i bruk såväl för skolbad som för ortens befolkning i övrigt.

Skolbarnens antal vid Lundby kyrkskola har under de sista åren uppgått till omkring 80 stycken. Räknar man med 15 bad för barn och läsår, skulle skolbaden uppgå till 1,200 pr år. Efter ett pris av 20 öre pr bad blir inkomsten av skolbaden 240 kr.

N:o 11.

Ang. anslag till uppförande av ett badhus inom f. d. Lundby socken.

Vuxna personer från familjer tillhörande badhusföreningen beräknas i runt tal till 140. Med en försiktig beräkning av 4 bad pr person och år, kommer man upp till ett antal av 560 bad. Sättes priset så lågt för dessa som 25 öre pr bad, ge dessa en inkomst av 140 kr. Möjligen skulle skolbaden kunna göras billigare på de andra badens bekostnad.

Inkomsterna torde fullt räcka för driften. Elektrisk ström till belysning och pump erhålles nog för en kostnad av 50 kr. pr år. Bränslet köpes säkert för ett belopp ej överstigande 100 kr. Erhåller skolbaderskan 5 kr. pr baddag de dagar, då barnen bada, gör det 75 kr. pr år. En vaktmästare, eller vad den bör kallas, till de övriga baden kan man nog få för 100 kr., och då återstår ändå en del till oförutsedda utgifter enligt nedanstående sammanställning:

Inkomster:

Skolbad	Kr.	240: —
Andra bad	„	140: —
Summa inkomster		380: —

Utgifter:

Elektrisk ström	kr.	50: —
Bränsle	„	100: —
Skolbaderska	„	75: —
Vaktmästare	„	100: —
Diverse utgifter	„	55: —
Summa utgifter		380: —

Av ovanstående framgår, att badanläggningen bör kunna bära sig, ifall den kommer till stånd.

Lundby kyrkskola den 9 febr. 1932.

På Badhusföreningens styrelses vägnar:

ANTON SEGERSTRÖM.

N:o 12.

Drätselkammarens och planteringsnämndens yttranden i anledning av motion ang. uppförande av ny musikpaviljong i Vasaparken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 30 oktober 1930 hava Stadsfullmäktige till Planteringsnämnden och Drästelkammaren för yttrande överlämnat en motion av Herrar Alb. Lundkvist och Bror Lindberg angående uppförande av en ny sång- och musikestrad i Vasaparken, och får Drätselkammaren, efter att hava tagit del av Planteringsnämndens utredning och förslag i ärendet, under uttalande, att den av planteringsnämnden i utsikt ställda vidare bearbetning av skisserna synes böra inriktas på att tillvarataga alla möjligheter att få paviljongens yttre så tilltalande som möjligt för sin del hemställa,

att Stadsfullmäktige ville enligt Planteringsnämndens framställning anvisa ett anslag å förslagsvis 8,000 kronor att ställas till Planteringsnämndens förfogande för uppförande av ny musikpaviljong i Vasaparken i huvudsaklig överensstämmelse med framställningen bifogade ritningar samt därvid tillika besluta, att anslaget skall utgå av i innevarande års stat avsatta anslag för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 11 februari 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Gneom beslut under § 210 i dess vid sammanträde den 30 oktober 1930 förda protokoll hava Stadsfullmäktige beslutat till planteringsnämnden och Drätselkammaren för utlåtande remittera en av Herrar Lindberg och

N:o 12. *Ang. uppförande av ny musikpaviljong i Vasaparken.*

Lundkvitst avgiven motion angående utredning om uppförande av en ny sång- och musikestrad i Vasaparken.

Planteringsnämnden får i ärendet anföra.

Planteringsnämnden anser i likhet med motionären, att ny plats i Vasaparken för musikpaviljongen bör utses och att den nuvarande, som är synnerligen bristfällig, för att ej säga omöjlig att reparera, bör helt slopas och ny musikpaviljong uppföras. Som lämpligt läge föreslår Planteringsnämnden det nordöstra hörnet av den stora gräsmattan strax söder om elektricitetsverket med paviljongens fasad mot sydväst. Läget är närmare utmärkt på här bifogade karta. Från sakkunnigt håll har framhållits önskvärdheten att få paviljongen förlagd så, att bullret från järnvägen i största möjliga mån undvikes. Automobiltrafiken kan de tider, då konserter pågå, icke tillskrivas något störande inflytande, varför valet av läge i det hänseendet är fritt. Ehuru gångarna i den föreslagna delen av parken äro så förlagda, att allmänheten lätt skulle ledas runt den stora gräsmatta, i vars ena ända paviljongen skulle förläggas, har Planteringsnämnden dock tänkt, att gräsmattan skulle under konserter upplåtas åt allmänheten.

Sedan sålunda plats valts för paviljongen, har nämnden, sedan stadsarkitekten biträtt förslaget om plats, uppdragit åt denne att utföra skissritningar till musikpaviljong. Efter det nämnden förhört sig hos de musik- och sångorganisationer, som bruka medverka till konserterna i Vasaparken, har nämnden lämnat stadsarkitekten direktiv, att paviljongens estrad skulle hava den ungefärliga ytan av 6×8 kvm. Det torde vara att förorda, att paviljongen förses med ett mindre förvaringsrum och tambur för medverkandes ytterplagg. Paviljongens öppna delar förses vintertid med lösa lämmar och kan då lämpligen tagas i bruk såsom förvaringsrum för parkens soffor. Det kan måhända göras den anmärkningen mot skissritningen, att paviljongens baksida och gavlar synas mindre tilltalande, men är det, som stadsarkitekten själv påpekat, ett förhållande, som icke kan undvikas, men kan genom plantering av täckbuskar exteriören avsevärt förhöjas. I övrigt finner planteringsnämnden skisserna tilltalande och förordar deras godkännande för vidare bearbetning.

På den nuvarande paviljongens plats kommer att uppläggas en blomstergrupp.

Stadsbyggmästaren har uppgjort bilagda kostnadsförslag, vari kostnaderna approximativt beräknats. Dessa kunna givetvis, som stadsbyggmästaren själv angivit, icke exakt fastställas förrän fullständiga ritningar uppgjorts, vilket nämnden dock av kostnadshänsyn velat uppskjuta till dess Drätselkammaren och Stadsfullmäktige tagit ställning till de föreliggande skissritningarna. Kostnadsförslaget slutar på 7,300 kronor. Endast elek-

triska ledningar äro behövliga. Kostnaderna härför bliva relativt obetydliga.

Planteringsnämnden hemställer alltså,

att Stadsfullmäktige ville, under förutsättning att de här bifogade ritningarna av Stadsfullmäktige godkännas, bemyndiga Planteringsnämnden, att i huvudsaklig överensstämmelse därmed låta uppföra ny musikpaviljong i Vasaparken samt för sådant ändamål anvisa förslagsvis 8,000 kronor.

N:o 12. *Ang. uppförande av ny musikpaviljong i Vasaparken.*

Västerås den 27 januari 1932.

För Planteringsnämnden:

AND. PERS.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

De under senaste åren i Vasaparken arrangerade friluftskonserterna ha alltmera mottagits med stigande intresse från allmänhetens sida, varför desamma kunna anses äga icke ringa betydelse för utbredande av större förståelse och uppskattning av sång- och musiklivet bland stadens innevånare.

Stadsfullmäktige har också insett betydelsen härav och ansett det i viss mån vara ett samhälleligt intresse genom att årligen lämna anslag till sammanslutningar på berörda område.

Vid framförandet av konsertprogrammen har emellertid yttre förutsättningar ej varit tillfinnandes för att allmänheten på ett tillfredsställande sätt skulle kunna tillgodogöra sig vad som presterades, enär den paviljong, varifrån konserterna givas, icke är lämplig såsom sång- och musikestrad.

Det är därför i hög grad önskvärt, att förbättrade förhållanden i detta avseende snarast vidtagas.

Då nämnda paviljong nu befinner sig i sådant skick, att densamma behöver undergå en fullständig renovering, anse vi det lämpligt överväga, huruvida det ej vore ändamålsenligt, att innan någon reparation vidtages, en mera tidsenlig och för konserter lämpligare paviljong uppfördes. Därtill kommer, att önskemål föreligger om förflyttning av estraden till annan plats inom Vasaparken.

N:o 12.
Ang. uppförande av ny musikpaviljong i Vasaparken.

Med stöd av det anförda få vi hemställa,

att Stadsfullmäktige lämnar Drätselkammaren och Planteringsnämnden i uppdrag, att skyndsammast inkomma med förslag till uppförande av en helt ny sång- och musikestrad i Vasaparken.

Västerås i oktober 1930.

BROR LINDBERG. ALB. LUNDKVIST.

N:o 13.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till Högre elementarläroverket för flickor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av närlagda framställning för styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor får Drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta

dels att för tiden 1 juli 1932—30 juni 1933 anslå 7,447 kronor, motsvarande ränta efter 5 1/2 % å stadens andel i byggnadskostnaden för läroverkets fastighet 135,000 kronor, samt 1,650 kronor, motsvarande ränta efter samma procentsats å ett stadens lån till läroverket, stort 30,000 kronor, dels för samma tid bidraga till de vid läroverket anställda lärarinnornas ålderstillägg och pensionsavgifter med, vad angår ålderstilläggen, halva det belopp, staten anslår för samma tid, samt beträffande pensionsavgifterna i överensstämmelse med Stadsfullmäktiges i samma ärende den 31 mars 1910 fattade beslut och de grunder, som finnas angivna i Kungl. Kungörelsen i ämnet den 23 december 1910,

dels ock slutligen bestämma att ovanberörda an-

slag skola, i vad de motsvaras av beräknade räntor, utgå av dessa räntemedel och i övrigt av uttaxerade medel.

N:o 13. *Ang. anslag till Högre elementarläroverket för flickor.*

Västerås den 4 februari 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 4 december 1931 angående ansökningar om statsunderstöd åt privatläroverk (Sv. Förf.-samling N:o 432/1931) skall vid dylik ansökan bl. a. bifogas (enl. mom. 17) "handlingar, som visa, att kommun eller enskilda donatorer till skolans uppehållande under den tid, för vilken stadsunderstöd sökes, dels lämna bidrag, vars värde för år räknat uppgår till minst samma belopp som det sökta statsunderstödet, dels bidraga till de vid skolan anställda lärarinnornas ålderstillägg med hälften av det belopp, staten för samma ändamål tillskjuter, dels ock förklarat sig villiga att bidraga till lärarinnornas pensionering enligt stadgade grunder".

Senaste anslagsperioden har omfattat tiden den 1 juli 1931—den 30 juni 1932. Då nu underdånig ansökan om förnyelse av statsunderstöd skall avse tiden 1 juli 1932—den 30 juni 1933 och före 1 mars till Kungl. skolöverstyrelsen ingivas, får styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor härmed vördsamt anhålla,

att Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige göra framställning om förnyande för tiden den 1 juli 1932—den 30 juni 1933 av stadens årsanslag till nämnda läroverk; ävensom om förnyelse av förbindelsen angående bidragen till lärarinnornas ålderstillägg och pensionsavgifter, allt i överensstämmelse med Stadsfullmäktiges beslut enligt protokollet den 27 april 1927.

Västerås den 19 januari 1932.

Å styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor vägnar:

S. LANDTMANSON.
Ordf.

Hjalmar Thyresson.
Rektor.

N:o 14.

Byggnadsnämndens skrivelse ang. ändring i stadsplanen i avseende å byggnadskvarteret Greta.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Lustigkullagatan blivit utlagd enligt gällande stadsplan väster om kvarteret Greta har den del av Bryggerigatan, som ligger öster om samma kvarter och som förr upptog trafiken från Lustigkullagatan förlorat sin betydelse som trafikled.

Efter det staden försålt byggnadskvarteret Greta samt i samband härmed till nye ägaren med nyttjanderätt upplåtit nyss angiven del av Bryggerigatan, har denne anhållit att av staden få inköpa denna gatudel för att sammanläggas med kvarteret, och har i anledning härav Drätselkammaren i staden hos Byggnadsnämnden anhållit om genomförandet av den stadsplaneändring, som utgjorde förutsättning för en sådan reglering av kvarteret. För egen del har Byggnadsnämnden vid först angivna förhållande, att Bryggerigatan öster om kvarteret Greta förlorat betydelse som trafikled och att därför en sammanslagning därav med kvarteret icke medför några olägenheter — det synes även kunna uppskattas, att ägaren av kvarteret Greta vinnlagt sig om att såsom ägare och nyttjanderättshavare försätta det sammanlagda området i prydligt skick till båtnad för omgivningen — icke något att erinra emot genomförandet av den av Drätselkammaren begärda stadsplaneändringen.

Byggnadsnämnden har i överensstämmelse med denna sin uppfattning förberett förslaget enligt föreskrifterna i Kungl. Kungörelsen den 31 augusti 1907 angående bestämmelser i fråga om behandling av förslag till stadsplan och tomtindelning. Sedan förslaget sålunda kungjorts för anmärkningars avgivande hava några erinringar emot förslaget inom anmärkningstidens utgång icke försports.

Med överlämnande av kartan över ändringen hemställer Byggnadsnämnden,

att Stadsfullmäktige ville besluta antaga sådan ändring i den för staden gällande stadsplanen, att Bryggerigatan öster om byggnadskvarteret Greta inom linjer, som finnas å kartan angivna, skall ur stadsplanen utgå som gata och såsom tomtmark sam-

manläggas med byggnadskvarteret Greta, ävensom uppdraga åt Byggnadsnämnden att underställa ett sådant beslut behörig myndighet för fastställelse.

N:o 14. *Ang. ändring i stadsplanen i avseende å byggnads-kvarteret Greta.*

Västerås den 3 februari 1932.

För Byggnadsnämnden:

CARL HENNING.

Ragnar Tenow.

Utdrag av protokoll, hållet vid Drätselkammarens i Västerås sammanträde den 5 mars 1931.

§ 122.

Sedan kontorschefen A. L. Mohlén blivit delgiven Drätselkammarens beslut angående överlåtelse till Mohlén av ett område invid honom tillhöriga fastigheten kvarteret Greta, hade Mohlén nu meddelat, att han antoge det av Drätselkammaren för området åsatta priset.

Som försäljningens genomförande vore beroende på ändring i stadsplanen, enär ifrågavarande område i denna vore redovisad som vägmark, beslöt Drätselkammaren hos Byggnadsnämnden anhålla om genomförande av för försäljningen erforderlig stadsplaneändring.

Som ovan

In fidem:

RAGNAR TENOW.

N:o 15.

Kungl. Maj:ts beslut ang. bidrag till vägombyggnad av automobilskattemedel.

Av avskrift.
10/22 1932.

Överlämnas till Länsstyrelsen i Västmanlands län till kännedom och för vederbörandes underrättande.

KUNGL. KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET.

N:o 15.

Ang. bidrag till vägombyggnad av automobilskattemedel.

Till Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

I skrivelse den 19 december 1931 har Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i anledning av från vederbörande inkomna framställningar avgivit förslag till fördelning av städernas utjämningsandel av automobilskattemedel för budgetåret 1930/1931.

Sedermera har Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen inkommit med en promemoria i ärendet.

Kungl. Maj:t tilldelar av städernas utjämningsandel av automobilskattemedel för budgetåret 1930/1931 bidrag till ändamål och med belopp, som framgå av härvid fogad förteckning.

Därjämte förklarar Kungl. Maj:t, att de ytterligare bidrag, vilka enligt vad i föreliggande förteckning angivits må tilldelas vissa företag, skola utgå i den ordning Kungl. Maj:t bestämmer och allenast i den mån medel bliva för ändamålet tillgängliga.

Vidkommande av Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen gjord framställning om bidrag till vissa steninköp, i den mån densamma icke nu föranlett åtgärd, till Kungl. Maj:t framledes meddela beslut.

Detta får jag, på nådigste befallning, härigenom meddela Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen till kännedom och efterrättelse.

Stockholm den 15 januari 1932.

OLA JEPPSON.

Nils Bolinder.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

F. Wessberg.

Angående bidrag av städernas utjämningsandel av automobilskattemedlen för budgetåret 1930/1931.

Bestyrkes, Västerås slott, i landskansliet den 2 febr. 1932.

Alb. Norberg.

Transsumt.

N:o 15.
Ang. bidrag till vägombyggnad av automobilskattemedel.

FÖRTECKNING
över bidrag från städernas utjämningsandel av under budgetåret 1930—1931 influtna automobilskattemedel.

Förbättring av gator och vägar.	Bidrag kronor
— — — — — — — — — — — — — —	
Västerås.	
64. Påbörjande av omläggning, förbättring och stensättning av Köpingsvägen från järnvägskorsningen vid Hammarby till den s. k. Saltängsbron, till vilket företag må utgå med sammanlagt högst 50 % av den till 130,000 kronor beräknade kostnaden	20,000: —

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Vidimeras:
H. CRONHOLM.

N:o 16.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till inredning av del av vindsvåningen i "Tekniska skolan."

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren överlämnar härmed till Stadsfullmäktige en framställning av styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning angående inredning av en del av vinden i "tekniska skolan" för endera verkstadsskola för snickare eller verkstadsskola för elektrotekniker av styrelsen sedermera kompletterad på sådant sätt, att styrelsen för inredning av en del av vinden till verkstadsskola för snickare i anslutning till en verkställd beräkning av kostnaden begärt ett anslag å 17,000 kronor att utgå ur Zimmermanska fonden, och får Drätselkammaren för sin del på grund av behovet av inredningen såsom yttrande i ärendet tillstyrka,

N:o 16.
Ang. anslag till inredning av del av vindsvåningen i "Tekniska skolan."

att Stadsfullmäktige ville fatta beslut om inredningen samt att härför ur Zimmermanska fonden anvisa det begärda anslaget 17,000 kronor.

Västerås den 11 februari 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan nu genom Drätselkammarens tillmötesgående av framställningen i styrelsens skrivelse av den 3 november 1931 utredning verkställts om inredning av lokal för verkstadsskolan för snickare, på vinden i skolbyggnaden, får styrelsen under hänvisning till ovan nämnda skrivelse vördsamt hemställa att Drätselkammaren måtte föreslå Stadsfullmäktige,

att beslut fattas om inredande av lokal för verkstadskolan för snickare vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning i skolans vindsvåning i huvudsaklig anslutning till av byggnadskontoret verkställd utredning och

att för ändamålet anvisas förslagsvis 17,000:— kr. ur Zimmermanska fonden.

Västerås den 2 februari 1932.

THEOFIL ÖBERG.
Ordf. i styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

Folke Ericsson.

Till Drätselkammaren i Västerås.

I *en* lokal i "Tekniska skolan" äro inrymda dels den gamla verkstadsskolan för snickare och dels den år 1926 inrättade verkstadsskolan för elektromekaniker.

För att skolorna skola kunna fylla sitt ändamål på ett efter nutida fordringar på yrkesutbildning inom ifrågavarande fack tillfredsställande

sätt, har styrelsen för tillgängliga anslag successivt kompletterat den maskinella utrustningen till de båda verkstadsskolorna.

N:o 16. *Ang. anslag till inredning av del av vindsvåningen i "Tekniska skolan."*

Det har därvid visat sig, att den hittillsvarande anordningen med de båda verkstadsskolorna i samma lokal, vilket måste betraktas som ett provisorium, snart icke längre kan bibehållas, om icke arbetet på skolorna och ändamålet med dem skall bli allt för mycket lidande. Dels finnes nämligen icke plats för uppställning av nya i hög grad erforderliga maskiner och dels kan icke ens, så som förhållandena nu äro, på grund av trängseln i lokalen, det elevantal mottagas, som det skulle vara möjligt för lärarna att ta hand om.

Emellertid finnes i skolhuset oinredda utrymmen. Vindsvåningen är bland annat ännu icke i bruk. Lämplig ny lokal för endera av verkstadsskolorna kan för den skull erhållas inom skolan efter utförande av erforderliga inredningsarbeten.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning får på grund av det ovan anförda vördsamt anhålla

att Drätselkammaren måtte uppdraga åt stadens byggnadskontor, att i samarbete med skolornas rektor, utreda frågan om inredning av ny lokal inom skolhuset för endera av de båda ovan nämnda verkstadsskolorna och kostnaderna därför.

Västerås den 3 november 1931.

THEOFIL ÖBERG.
Vice ordf. i styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

Folke Ericsson.

N:o 17.

Magistratens och Lönenämndens skrivelser i fråga om återbesättande av stadsdistriktsläkaretjänsten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Magistraten i staden har till Lönenämnden för att tillställas Stadsfullmäktige överlämnat en skrivelse, däri Magistraten med meddelande, att Stadsdistriktsläkaren Lennart Bladini beviljats avsked från den 1 näst-

N:o 17. *Magistratens och Lönenämndens skrivelser i fråga om återbesättande av stadsdistriktsläkaretjänsten.*

kommande mars, fört på tal frågan om anstånd skulle begäras med tjänstens återbesättande, och får Lönenämnden efter att hava tagit del av vad Hälsovårdsnämnden, som jämväl erhållit del av nämnda skrivelse, i frågan anfört, för sin del till alla delar tillstyrka Hälsovårdsnämndens förslag, eller att Stadsfullmäktige ville hos Kungl. Medicinalstyrelsen hemställa om anstånd med stadsdistriktsläkarebefattningens återbesättande med ordinarie innehavare tillsvidare, dock ej längre än till utgången av år 1933.

Västerås den 16 februari 1932.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Hälsovårdsnämnden den 5 februari innevarande år har Magistraten överlämnat en avskrift av sin skrivelse till Stadsfullmäktige rörande ifrågasatt begäran om anstånd med återbesättande av Stadsdistriktsläkaretjänsten i Västerås under anhållan, att Nämnden ville avgiva sitt yttrande direkt till Stadsfullmäktige.

I den omförmälda skrivelsen meddelar Magistraten, att Magistraten beviljat stadsdistriktsläkaren Lennart Bladini avsked från sin nämnda tjänstebefattning i staden från och med den 1 nästkommande mars månad. Orsaken till detta Magistratens meddelande torde vara, att därest icke anstånd med tjänstens återbesättande hos Kungl. Medicinalstyrelsen utverkas, Magistraten har enligt gällande allmänna läkareinstitution den 14 december 1930 att omedelbart kungöra tjänsten till ansökan ledig.

Den 27 november 1924 hava Stadsfullmäktige på grund av motion av herrar Kättström och Aron Eriksson, att Stadsfullmäktige måtte besluta uppdraga åt Lönenämnden och Drätselkammaren att efter Hälsovårdsnämndens hörande utreda och för Stadsfullmäktige framlägga förslag till sådan ändrad instruktion för förste stadsläkaren och om så visade sig erforderligt även för andre stadsläkaren och distriktsläkaren att en lämplig arbetsfördelning åstadkommes, och att den läkarvård för vilka särskilda arvoden nu utginge t. ex. vid Ålderdomshemmet och folkskolorna, i möjligaste mån inrymdes i vederbörande stadsläkares ordinarie åligganden i

stället för den förste stadsläkaren förut åvilande från den 1 januari 1920 av landstinget övertagna epidemivården, beslutat remittera motionen för yttrande till Hälsovårdsnämnden, Lönenämnden och Drätselkammaren.

N:o 17. *Magistratens och Lönenämndens skrivelser i fråga om återbesättande av stadsdistriktsläkaretjänsten.*

I denna fråga är icke något mer ågtjort, än att Hälsovårdsnämnden, Drätselkammaren och Lönenämnden beslutat tillsätta en gemensam delegation för ärendets förarbete.

I och med utgången av september månad år 1933 avgår förste stadsläkaren Carl Thunström med pension. Härigenom uppstår tillfälle för stadens beslutande myndigheter att kunna med mer fria händer ordna stadens läkarfråga efter denna tid.

Hälsovårdsnämnden, som förutsätter att vid den tidpunkt, då förste stadsläkaren avgår, utredning verkställts och beslut av Stadsfullmäktige fattats angående ordnandet av stadsläkaretjänsterna här i staden föreslår därför, under åberopande av det anförda,

att Stadsfullmäktige ville hos Kungl. Medicinalstyrelsen hemställa om anstånd med stadsdistriktsläkarebefattningens återbesättande med ordinarie innehavare tills vidare, dock ej längre än till utgången av år 1933.

Västerås den 16 februari 1932.

För Hälsovårdsnämnden:

CARL THUNSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Lönenämnden i Västerås.

Magistraten överlämnar härmed sin skrivelse till Stadsfullmäktige rörande ifrågasatt begäran om anstånd med återbesättande av stadsdistriktsläkaretjänsten i Västerås under anhållan att nämnden ville direkt till Stadsfullmäktige avgiva yttrande och samtidigt överlämna Magistratens skrivelse till Stadsfullmäktige.

Västerås rådhus den 5 februari 1932.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

H. Cronholm.

N:o 17.

Magistratens och Lönenämndens skrivelser i fråga om återbesättande av stadsdistriktsläkaretjänsten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Magistraten beviljat stadsdistriktsläkaren Lennart Bladini avsked från sin nämnda tjänstebefattning i staden från och med den 1 nästkommande mars, har Magistraten härom velat meddela Stadsfullmäktige för den händelse begäran om anstånd med återbesättande av tjänsten av någon anledning kan anses erforderlig.

Västerås rådhus den 5 februari 1932.

På Magistratens vägnar:
THORWALD BERGQUIST.

H. Cronholm.

Västerås Central-Tryckeri 1932

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar.

1932. Den 31 mars. IV.

N:o 18.

Brandchefens årsberättelse för 1931.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna Brandchefens berättelse över brandkårens verksamhet under år 1931.

Västerås den 1 mars 1932.

På Brandstyrelsens vägnar:

JOHAN SVENSSON.

Ragnar Tenow.

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Över brandkårens verksamhet och därmed sammanhängande förhållanden under det förflutna året får jag härmed vördsamt avgiva följande berättelse:

Västerås stad.

Stadens invånarantal (kyrkoskrivna folkmängden) var den 31 december 1930 30,394 och den 31 december 1931 30,649 personer.

Stadens hela ytinnehåll uppgår till 5,934 har, varav 180 inom det planlagda området.

Antalet registerförda fastigheter är 2,853, därav 678 inom och 2,175 utom stadsplanen.

Taxeringsvärdet å samtliga fastigheter var den 31 december 1931 kr. 127,478,200: —.

Organisation och personal.

Vice brandchefen *Folke Renström* beviljades den 15 januari tjänstledighet för att på förordnande uppehålla motsvarande befattning vid Uppsala brandkår, av vilken tjänst han den 1 september blev ordinarie innehavare.

N:o 18. *Brandchefens årsberättelse för 1931.*

Under Renströms tjänstledighet uppehölls vice brandchefsbefattningen i Västerås av vice brandchefen i Skövde, löjtnant *Karl-Magnus Grönlund*, vilken den 1 september bland fem sökande av brandstyrelsen utsågs till vice brandchef i Västerås.

Avlöningar.

I avlöningsförhållandena ha inga förändringar inträffat.

Brandredskap.

Under året har inköpts en automobilmotorspruta av märket Scania-Vabis, 60 hkr., med de Lavals centrifugalpump på 1,200 minutliter vid 9 kg. tryck. Karosseriet har uppbyggts å brandkårens egna verkstäder. Bilen har utrustats med 10 m. sugslang, 500 m. tryckslang, en 12 m. lång utdragsstege, 4 längder skarvstegar, 3 st. kemiska eldsläckningsapparater av olika typer samt diverse mindre redskap.

Vid årsskiftet stodo följande brandfordon utrustade å brandstationen:

1 automobil med 1,200 min.-lit. centrifugalpump och utdragsstege,
1 automobil med 1,250 min.-lit. R. A. G.-pump och mekanisk stege,
1 automobil med 800 min.-lit. centrifugalpump och utdragsstege,
1 manskapsautomobil (även användbar som lastbil),
1 bogserbar motorspruta.

I reserv: 1 redskapsautomobil, 2 ångsprutor, 1 redskapsvagn, 1 mek. stege m. m.

Under året har borgarbrandkåren utrustats med 40 st. överdragsrockar.

Brandtelegrafen.

Inga större felaktigheter å brandtelegrafen ha inträffat. En del ytterbrandskap av trä ha under året ersatts med dylika av plåt, som visat sig lämpligare. Antalet brandskåp är 40, varav 1 å teatern och 9 enskilda.

Vattenledningen.

Stadsfullmäktige ha under året beslutat genomföra en betydande omändring av stadens vattenledning omfattande upptagande av nya brunnar, insättande av kraftigare pumpar, byggande av vattentorn samt utvidgning av vattenledningsnätet, vilka arbeten påbörjats. Vattenledningen har under året ytterligare utdragits i ytterområdena och 17 brandposter ha tillkommit.

N:o 18. *Brandchefens årsberättelse för 1921.*

Bokföringsvärdet

av brandväsendets material och inventarier är efter gjorda avskrivningar kr. 73,021: 80.

Ambulansväsendet.

Med Hälsovårdsnämndens ambulansautomobil har utförts 238 transporter, därav vid sjukdomsfall 176 och vid olycksfall 62.

Med Landstingets ambulansautomobil har utförts 284 transporter, därav 273 vid sjukdomsfall och 11 vid olycksfall.

Brandsyn

har förrättats i enlighet med bestämmelserna i stadens brandordning, varvid eldstadsbesiktning utförts av vederbörande skorstensfejare.

Övningar och arbeten.

Dagordning för yrkesbrandkåren:

7,30—8,30 fm. gymnastik och övningar.

8,30—9 fm. frukost.

9 fm.—2 em. arbetstjänst.

Å kårens verkstäder har, utom arbeten för brandkårens egen räkning, utförts arbeten för Drätselkammaren, Renhållningsverket, Hälsovårdsnämnden m. fl. stadens institutioner i smide, hovslageri, bilreparation, snickeri, skomakeri, skrädderi och måleri. Dessutom har för kommuners och enskildas räkning tillverkats brandstegar och slangrullar m. m. Karosseriet till den nya utryckningsautomobilen har även utförts å kårens verkstäder. Sammanlagda värdet av de i verkstäderna utförda arbetena är kr. 9,506: 08 enligt följande fördelning:

Smedjan	2,899: 40
Snickareverkstaden	2,168: 73
Skräddareverkstaden	2,155: 25
Skomakareverkstaden	1,777: 95
Brandtelegrafen	504: 75
Summa Kr.	9,506: 08

N:o 18.
Brandchefens årsberättelse för 1931.

Avgår för material	3,196: 36
Vinsten utgör Kr.	6,309: 72

I arbetssumman äro de för brandkårens egen räkning utförda arbetena å beklädnaden, underhåll av brandredskapen, brandtelegrafen m. m. upptagna till ett värde av kr. 5,128: 65, varå en vinst av kr. 3,323: 15 uppstått.

Brandkårens hjälp har tagits i anspråk för länspumpningar av pråmar och källare, fyllning av vattentankar å ångare m. m.

Vakthållning vid teater- och cirkusföreställningar m. m. har av kåren utförts 52 gånger.

Utryckningar och eldsvådor 1931.

Antalet utryckningar har varit:

för eldsvåda	27
„ trängrök och förmodad eldfara	8
„ soteld	16
„ inspektion	1
Summa	52

Borgarbrandkåren i sin helhet har deltagit i eldsläckning en gång och för vakthållning å brandstationen under pågående eldsvåda har en grupp inkallats två gånger.

Vid släckning av eldsvådorna har i ett fall använts 14, i ett fall 5, i fem fall 2 och i fem fall 1 slangledning från brandposter eller motorsprutor. Övriga eldsvådor hava släckts med mindre redskap. Sammanlagda längden av vid eldsvådor använd slang utgör 3,428 m.

Den allvarligaste eldsvådan under året inträffade den 19 november i Svenska Metallverkens anläggningar, varest Centrallagerbyggnaden vid brandkårens ankomst var övertänd. I släckningsarbetet, som från början måste inriktas på att skydda närliggande byggnader, i synnerhet den starkt hotade kraftcentralen, deltogo yrkesbrandkåren och hela borgarbrandkåren.

Alarmeringen har i tre fall skett med anlitande av brandtelegrafen, i övriga fall genom telefon eller bud.

Brandskåpen ha provats en gång i veckan. Stationens larm- och belysningsledningar hava provats två gånger och ringledningarna till borgarbrandkåren en gång varje dygn.

Tabellariskt sammandrag över utryckningar under år 1931 bifogas.

N:o 18. *Brandchefens årsberättelse för 1931.*

Västerås den 29 februari 1932.

OLOF CLARHOLM.
Brandchef.

N:o 18.

Brandchefens årsberättelse för 1931.

Tabellariskt sammandrag över eldsvådor,

N:o	Tid för alarmeringen			Brandställe		Sättet för alarmeringen
	Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom	Lägenhet	
1	Jan.	5	10,58 em.	Källgatan 12	Boningshus	Telefon
2	„	7	11,50 em.	Stora gatan 46	Matservering	„
3	„	9	8,49 em.	Floragatan 26	Boningshus	„
4	„	13	11,40 fm.	Katrinelund 15	Automobil	„
5	„	22	6,10 em.	Stora gatan 82	Boningshus	„
6	„	23	7,55 fm.	Hedensbergs gård, Tillberga	Boningshus å vinden	„
7	Febr.	5	7,25 em.	Lustigkullagatan 19	Boningshus	„
8	„	5	7,55 em.	Gränsgatan 20	„	„
9	„	17	10,45 fm.	Ö. Trädgårdsgatan 12	Bostad	„
10	„	17	8,15 em.	A. S. E. A., Mimerverkstäderna		„
11	„	25	12,45 em.	Hagbo, Hovdestalund	Boningshus	„
12	„	26	11,52 fm.	Skultunavägen 4	„	„
13	Mars	7	7,52 fm.	Fredsgatan 2	„	„
14	„	13	10,32 em.	A. S. E. A., Mimerverkstäderna	Torkrum	„
15	„	24	3,25 em.	Sommarrogatan 4	Boningshus	„
16	„	26	9,10 em.	Blåsbovägen 4	„	„
17	April	13	7,53 em.	Signhild 4 vid Rusthållarevägen	„	„
18	„	30	7,04 fm.	Jakobsbergsgatan 3	Elektr. mek. verkstad	„
19	Maj	2	1,35 fm.	Aroslund 3 A	Boningshus	„
20	„	4	3,55 em.	Stora gatan 5 & 7	Motorcykel och bensin i garage	„
21	„	5	3,45 em.	Knutsgatan 5	Bostad, kök	„
22	Juni	2	1,35 fm.	A. S. E. A:s Isolationsfabrik	Oljekokeri å vinden	„
23	„	17	9,— em.	Stora gatan 73 B	Bostad	„
24	Juli	9	10,37 fm.	Djuphamnen	Stenkolsupplag	„

eldsvådetillbud och alarmeringar under år 1931.

Anledningen till elden eller utryckningen	Försäkringsgivare	Brandskadeersättningar Kronor	Anmärkningar
Soteld			
Omkullslaget stearinljus	Städernas Allm.	317: —	Eld i en ottoman m. m. Vid framkomsten släckt.
Soteld			
Kortslutning i kablar			Släckt med pulversläckare.
Soteld			
Bristfällig rökgång	Västmanl. läns brandstodsbolag	597: 28	Den utryckta avdelningen släckte efter 3 timmars arbete elden, som uppstått i trossbottnen å huvudbyggnadens vind.
Soteld			
"			
överhettad vägg på grund av felaktigt insatt kamin			
Obekant			Eld i en låda med paraffin. Släckt vid framkomsten.
Soteld			
"			
"			
överhettning fr. elektriskt motstånd	Städernas Allm. Skandia m. fl.	550: — 782: —	Sedan taket uppbrutits, släckt med kolsyresprutor och en ledning från brandpost.
Soteld			
"			
"			
Elektrisk ström	Skandia Hansa	125: — 43: —	Eld i en elektrisk motor, presenning m. m. Släckt med en ledning från brandpost.
Soteld			
Tobaksrökning			Vid framkomsten släckt.
Bensingasexplosion	Städernas Allm.	206: —	Explosionen inträffade vid bensintvätt intill gasskök. En kvinna bränd. Släckt genast.
Förmodligen självantändning	Skandia m. fl.	17,935: 48	Vid framkomsten var oljekokeriets vind övertänd. Med två ledningar från brandpost och tre från motorspruta vid vattenreservoir begränsades elden på en timme. Byggnaden innehöll eldfarliga oljor av 1:a och 2:a klass, som delvis räddades. En avdelning av borgarbrandkåren inkallad å stationen.
Trängrök			
Självantändning			Släckt under lämpning med gripskopa med två ledningar från motorspruta.

N:o 18.
Brandchefens årsberättelse för 1931.

Tabellariskt sammandrag över eldsvådor,

N:o	Tid för alarmeringen			Brandställe		Sättet för alarmeringen
	Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom	Lägenhet	
25	Juli	21	8,47 fm.	Utanbygatan 9	Automobilverkstad	Telefon
26	Aug.	5	3,40 em.	Vasagatan 26	Bostad	„
27	„	22	4,27 em.	Stadshotellets gård	Lastautomobil	Bud
28	„	27	12,07 em.	Hantverkaregatan 3	Boningshus	Telefon
29	Sept.	2	6,15 em.	Slottsgatan 21	Lastautomobil	„
30	„	2	10,35 em.	Smedjegatan 11	Källare	Bud
31	„	3	9,18 em.	Kristiansborg	Serveringspaviljong	Telefon
32	„	8	12,35 em.	Badhusgatan 7	Snickareverkstad	„
33	„	16	11,24 em.	Stora gatan 4	Butikslokal	„
34	„	21	1,50 em.	1:a Flygkåren	Kaserner	Brandskåp
35	Okt.	20	3,10 fm.	A. S. E. A., Emausverkstaden	Sopupplag	Telefon
36	„	27	2,35 em.	Stora gatan 53	Bilreparationsverkstad	„
37	Nov.	3	9,45 fm.	Loviseberg 1	Uthus	„
38	„	5	1,53 em.	Kopparbergsvägen 41	Bilreparationsverkstad	„
39	„	6	9,30 em.	Kolbäck	Snickerifabrik	„
40	„	11	12,45 em.	Myggbo såg	Elektr. ledningsstolpe	Brandskåp
41	„	19	3,55 fm.	Svenska Metallverken	Lagerbyggnad	„
42	„	21	12,35 fm.	Lustigkullagatan 3	Bostad å n. b.	Telefon
43	„	26	11,05 fm.	Kungsgatan 1	Sopstation	„
44	Dec.	1	1,22 fm.	Landflygstationen, Hesslö	Förrådsbyggnad	„

eldsvådetillbud och alarmeringar under år 1931.

N:o 18. *Brandchefens årsberättelse för 1931.*

Anledningen till elden eller utryckningen	Försäkringsgivare	Brandskadeersättningar Kronor	Anmärkningar
Tobaksrökning	Städernas Allm.	85:—	Eld i bensin, som använts vid tvättning av motordelar, hade antänt en del trävirke och en vägg. Släckt med kolsyrespruta.
Trängrök			
överslag i elektr. kablar			Eld i motorn. Släckt med pulverapparat.
Soteld			
Felaktig bilmotor			Eld i motorn och förarhytten. Släckt med pulver- och kolsyresläckare.
Trängrök			Rök från värmeledningspannan. Ingen eldfara.
Obekant	Städernas Allm. Svitjod	2,950:— 54:50	Serveringspaviljongen var vid framkomsten övertänd. Släcktes med en grenad ledning från två seriekopplade motorsprutor.
Soteld			
Trängrök			
Inspektion			Inspektion av brandstyreslen.
Självantändning			Släckt med ledning från brandpost.
Oförsiktighet med blåslampa			Eld i bensin på golvet. Vid framkomsten släckt.
Barns lek med eld	Städernas Allm. Svitjod	872:50 205:—	Eld i ett uthus. Släckt med en ledning från brandpost och en från motorspruta.
Vårdslöshet vid tobaksrökning			Eld i bensin. Släckt med kemisk apparat. Den skyldige dömd till 75 kr. böter.
Självantändning			Hjälp begärdes på grund av att faran överskattats vid eldsvådetillbud. Motbud på vägen.
överslag i kopplingsbox			Släckt med pulversläckare.
Obekant	Svitjod Norrland m. fl. tariffbolag	34:— 724,548:58	Vid framkomsten var Centrallagerbyggnaden övertänd å tre sidor. Kraftcentralen och flera andra byggnader allvarligt hotade. Släcktes med 9 ledningar från tre motorsprutor och 5 ledningar från brandpost. Byggnaden i det närmaste förstörd jämte lagret. Hela borgarbrandkåren kallad.
Vårdslöshet			En elektrisk kokapparat med ström på hade antänt ett bord. Släckt vid framkomsten.
Glödande aska			Eld i en soptunna. Släckt med några pytsar vatten.
Obekant	Städernas Allm.	9,473:—	En förråds- och marketenteribyggnad var till stor del nedbrunnen. Släcktes med en grenad ledning från brandpost.

N:o 18.

Brandchefens årsberättelse för 1931.

Tabellariskt sammandrag över eldsvådor,

N:o	Tid för alarmeringen			Brandställe		Sättet för alarmeringen
	Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom	Lägenhet	
45	Dec.	1	1,04 em.	Stora torget 5	Uthus	Telefon
46	„	1	11,45 em.	Kungsängen	Avstjälpningsplats	„
47	„	2	6,50 em.	Köpmangatan 5	Boningshus	„
48	„	4	3,58 em.	Väsby, Sevalla	Uthuslänga	„
49	„	10	4,48 em.	Malmabergsgatan 19	Boningshus	„
50	„	10	11,55 em.	A. S. E. A., Mimerverkstäderna	Upplag av lådor och sopor	„
51	„	15	3,44 em.	Bergmansgatan 4	Boningshus	„
52	„	22	10,06 em.	ö. Kyrkogatan 1	Restaurantkök	Bud

eldsvådetillbud och alarmeringar under år 1931.

N:o 18.
Brandchefens årsberättelse för 1931.

Anledningen till elden eller utryckningen	Försäkringsgivare	Brandskadeersättningar Kronor	Anmärkningar
Rök från fotogenkamin			
Eldfara vid förbränning av sopor			Släckt med grenad ledning från motorspruta.
Misstänkt rök			Förmodad vindseldsvåda på grund av rök.
Fel å elektr. ledningar	Västmanl. läns nya brandstodsbolag	26,950: —	Den utryckta avdelningen skyddade närbelägna byggnader med en ledning från motorspruta, placerad vid Sagån.
Soteld			
Självantändning			Eld i lådor utanför förbränningshuset för sopor. Släckt med en verkstadens ledning från brandpost.
Soteld			
Eldsken			Förmodad eldfara på grund av eldsken.

Västerås Central-Tryckeri 1932

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1932. Den 31 Mars. V.

N:o 19.

Badhusstyrelsens årsberättelse för 1931.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får över verksamheten och förvaltningen under år 1931 härmed avgiva följande

Berättelse.

A. *VARMBADHUSET.*

Badhuset har hållits öppet alla vardagar med undantag av 1 maj samt under juni månad 6 dagar för diverse reparationer.

Antalet baddagar har utgjort 296 och antalet serverade bad 89,473. Motsvarande siffror föregående år utgjorde 288 baddagar med 97,629 serverade bad. Medeltalet serverade bad pr dag har under året utgjort 302 mot 339 under år 1930. Antalet serverade bad har således minskat med 8,156 st.

I förestående antal bad ingå dels bad för simundervisningen 8,940 st. dels ock bad för arbetslösa 413 st.

Specifikation å verksamheten i sin helhet framgår av följande

N:o 19.

Badhusstyrelsens årsberättelse för 1931.

TABELL

med parallellsiffror för år 1930 utvisande antal serverade bad av olika slag vid badanstalten.

	Antal serverade bad					
	under år 1930			under år 1931		
	Herrar	Damer	Summa	Herrar	Damer	Summa
I kl. karbad	1,436	1,303	2,739	1,606	1,577	3,183
I „ karbad med massage	162	75	237	136	256	392
I „ halvbad	18	8	26	8	13	21
II „ karbad	3,451	4,075	7,526	2,762	3,624	6,386
II „ karbad med massage	462	592	1,054	463	394	857
II „ halvbad	111	19	130	60	42	102
I „ badstu	2,473	473	2,946	1,906	376	2,282
I „ badstu med borstning	2,149	128	2,277	1,842	113	1,955
I „ badstu med massage	24	4	28	7	1	8
Simhall med värmestuga (vinter)	15,219	10,186	25,405	13,928	8,957	22,885
Elektriskt ljusbad	9	10	19	44	15	59
Elektriskt ljusbad med borstning	5	1	6	3	1	4
Elektriskt ljusbad med massage	140	17	157	91	18	109
Bågljusbad med dusch	78	26	104	113	48	161
Bågljusbad med halvbad	68	23	91	70	5	75
Bågljusbad med karbad	34	19	53	60	19	79
Kolsyrebad I gr.	1	1	2	3	1	4
Kolsyrebad II gr.	1	1	2	26	—	26
Kolsyrebad III gr.	—	—	—	1	—	1
Syrgasbad	—	—	—	—	9	9
Billighetsbadstu	22,138	7,335	29,473	18,632	6,641	25,273
Billighetsbadstu för arbetslösa	146	—	146	413	—	413
Simhall med värmestuga och solbad	5,981	3,981	9,962	6,575	3,700	10,275
Simsällskapet	748	53	801	873	55	928
Elementarskolan	2,576	1,267	3,843	2,333	1,377	3,710
Folkskolan	972	822	1,794	643	562	1,205
Seminariet	—	143	143	—	131	131
Bad för simundervisningen	4,881	3,784	8,665	4,843	4,097	8,940
Summa bad	63,283	34,346	97,629	57,441	32,032	89,473

N:o 19.
Badhusstyrelsens årsberättelse för 1931.

BERÄKNAD INKOMSTSTAT FÖR ÅR 1931 JÄMTE VERKLIGA INKOMSTER:

Mot beräknad inkomst .... kr. 75,000: —
har influtit i badavgifter och diverse andra poster .... „ 68,018: 13
således kr. 6,981: 87 under den beräknade inkomsten.

BERÄKNAD UTGIFTSSTAT FÖR ÅR 1931 JÄMTE VERKLIGA UTGIFTER:

	1931 års utgiftsstat	Verkliga utgifter
Avlöningar och pensioner	34,940: —	35,080: 49
Bränsle	11,000: —	9,548: 64
Elektrisk belysning och kraftström	2,200: —	2,314: 48
Anskaffning och underhåll av inventarier	900: —	1,170: 34
Anskaffning och underhåll av linne	2,000: —	1,997: 27
Underhåll av fastigheten	6,000. —	6,966: 23
Underhåll av pannor och ledningar	5,000: —	3,418: 64
Tvätt, extra hjälp, tvättmedel	500: —	485: 33
Renhållning och städning	150: —	187: 79
Skriv- och trycksaker	600: —	382: 10
Telefon och samtal	250: —	243: 48
Läkarearvode och sjukvård	100: —	117: 57
Brandförsäkringspremier	250: —	150: 73
Olycksfallsförsäkringspremier	170: —	166: 82
Förbrukningsartiklar	4,500: —	4,754: 53
Utskylder	1,500: —	1,313: —
Oförutsedda utgifter	197: —	177: 93
Kronor	70,257: —	68,475: 37

ÖVERSIKT AV KOSTNAD OCH INKOMST PR BAD

	öre
Avlöningar och pensioner	39,21
Bränsle	10,67
Elektrisk belysning och kraftström	2,57
Underhåll av fastigheten	7,78
Underhåll av pannor och ledningar	3,82
Förbrukningsartiklar	5,31
Övriga kostnader	7,17
Summa öre	76,53
Medelinkomst pr bad öre	76,02
Förlust pr bad	0,51

N:o 19.
Badhusstyrelsens årsberättelse för 1931.

Som framgår av förestående utredning har under år 1931 uppstått en brist av kronor 457: 24 mot beräknad vinst av kronor 4,743: —.

Beträffande minskning i badfrekvensen och därav följande mindre goda resultat av verksamheten får styrelsen framhålla, att januari och februari månader, som utvisa den största nedgången, voro särdeles kalla, samt att II. kl. badavdelningen för uppsättande av nya kakelväggar mellan avdelningarna jämte rörreparationer och billighetsbadstun, för omläggning av golvet, hållits stängda under 6 veckor.

Badpersonalens sjukdagar har under året utgjort 299.

B. *KALLBADHUSET.*

Kallbadhuset öppnades den 15 juni och stängdes den 31 augusti. Antalet baddagar har utgjort 78.

De badandes antal har varit:

Betalande		7,948
Fribad för gossar	3,231	
Fribad för flickor	3,267	6,498
Summa personer		14,446

Under sommaren 1931 var väderleken kylig och regnig med temperatur under det normala varför badfrekvensen blev synnerligen dålig. Endast de fribadandes antal höllo sig i det närmaste vid det normala.

I medeltal har badhuset varit besökt av 185 personer dagligen. Under år 1930 då baddagarna utgjorde 93 var medeltalet av de badande 211 personer dagligen.

N:o 19. *Badhusstyrelsens årsberättelse för 1931.*

	Beräknade	Verkliga
Inkomster:		
Badavgifter	2,900: —	1,415: 50
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	100: —	57: 42
Summa	3,000: —	1,472: 92

	Beräknade	Verkliga
Utgifter:		
Avlöningar och arvoden	1,460: —	1,140: —
Annonser och trycksaker	150: —	117: 50
Isväckning och diverse arbeten	4,000: —	3,137: 55
Utskylder	160: —	—: —
Brandförsäkringspremie	126: —	87: 18
Oförutsedda utgifter	104: —	43: 51
Summa	6,000: —	4,525: 74

Västerås den 12 mars 1932.

Å Badhusstyrelsens vägnar:
THEOFIL ÖBERG.

B. Falk.

N:o 20.

Drätselkammarens m. fl. yttranden ang. beviljande av full pension åt en polisman.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Drätselkammaren beretts tillfälle taga del av vad Lönenämnden och Polisnämnden anfört rörande av Herr Wass såsom egen motion upptagen framställning av förre Polismannen Emil Kraft att från avskedstagandet få åtnjuta hel pension, får Drätselkammaren såsom yttrande i ären-

N:o 20.
Ang. beviljande av full pension åt en polisman.

det anmäla sin anslutning till Lönenämndens förslag, att motionen icke måtte föranleda någon Stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 3 mars 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lönenämnden har att enligt beslut av Stadsfullmäktige den 26 november 1931 avgiva yttrande över en av Herr Wass såsom egen motion upptagen framställning av f. polismannen Emil Kraft att från avskedstagandet få åtnjuta hel pension.

Anledningen till denna framställning är att Lönenämnden vid behandling av frågan om Krafts pensionering — denne avgick ur tjänst den 24 december 1931, innehade då 28 och ett halvt tjänsteår samt beviljades avkortad pension med 28/30 av hel pension — funnit en liknande begäran på grund av föreliggande förhållanden och gällande bestämmelser i reglementet för pensionering av stadens befattningshavare icke kunna bifallas.

I vilket avseende en under tjänsten ådragen skada berättigar en befattningshavare erhålla pension är närmare angivet i § 2 mom. b, § 4 andra stycket och § 8 sista stycket i pensionsreglementet och gäller härom följande. Rätt att avgå och även skyldighet att avgå efter beslut av den myndighet, som äger utse efterträdare eller tillsatt tjänsten, uppstår för befattningshavare på grund av olycksfall i stadens tjänst eller kroppsskada, som han bevisligen ådragit sig vid utövningen av sådan tjänst om han av förut angiven myndighet prövas vara för framtiden oförmögen att sköta sin befattning och ej heller anses kunna lämpligen överflyttas till annan likställd eller likartad befattning. Vid avgång av denna orsak är befattningshavare berättigad *erhålla hel pension endast under förutsättning att han skulle hava erhållit hel pension, därest han kvarstått i tjänsten till uppnådd pensionsålder.*

Huru förhåller sig med dessa förutsättningar i nu föreliggande fall? Kraft har tjänstgjort i full utsträcknnig under 15 år efter det övervåld, varför han utsatts i tjänsten och därutöver i mindre utsträckning med bibehållande av tjänsten till avskedstagandet. Av de i ärendet åberopade läkareintygen framgår ingalunda bevisligen, att knäledsinflammationen,

N:o 20. *Ang. beviljande av full pension åt en polisman.*

vilken för övrigt varit lokaliserad till höger knä, som varit utsatt för den minsta skadan, har sin upprinnelse i övervåldet. Icke ens om Kraft på grund av övervåldet hade måst omedelbart avgå ur tjänst och därigenom såsom pensionerad blivit försatt i en sämre ställning i ekonomiskt avseende, hade han blivit berättigad uppbära hel pension, enär han, därest han kvarstått i tjänst, vid uppnådd pensionsålder icke skulle ha erhållit hel pension.

Då Polisnämnden i sitt yttrande förordar beviljande åt Kraft av avkortad pension med 29/30 av hel pension, har denna prövning mera varit en känslosak än en prövning enligt gällande föreskrifter. Lönenämnden, som å sin sida har att tillse, att dessa bestämmelser vid pensionering av en befattningshavare bliva iakttagna och som finner varje avvikelse härifrån bliva ett precedensfall med konsekvenser, som så till vida kunna överblickas, att varje sådan avvikelse innebär risk för att undantaget blir regel, finner sig icke kunna frångå sin en gång i frågan intagna ståndpunkt och får därför för sin del föreslå,

att Stadsfullmäktige ville förklara att motionen icke skall föranleda någon Stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 16 februari 1932.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut under § 187 i dess vid sammanträde den 26 november 1931 förda protokoll hava Stadsfullmäktige för utlåtande till Polisnämnden och Lönenämnden remitterat en av Herr Wass såsom motion upptagen framställning från Polismannen Emil Kraft att vid avskedstagandet komma i åtnjutande av full pension.

Polisnämnden får i ärendet anföra.

I denna fråga har följande tidigare förekommit. Polischefen i Västerås har den 30 september 1931 avslagit en framställning från polismannen Kraft om tillstånd för denne, att efter uppnådd pensionsålder den 24 december 1931, få kvarstå i tjänst ännu ett år för erhållande av full pension. Detta polischefens beslut har följande lydelse: ”Enär jämlikt 3 § 2 mom.

N:o 20.
Ang. beviljande av full pension åt en polisman.

i Kungl. förordningen den 6 juni 1925 med vissa bestämmelser angående befattningshavares vid polisväsendet rätt till lön och pension m. m. polisman, som uppnått pensionsåldern, må meddelas tillstånd att därefter kvarstå i befattningen allenast under förutsättning, att han prövas kunna på ett tillfredsställande sätt sköta tjänsten,

samt berörda stadgande måste så förstås, att polisman för att få kvarstå i tjänsten efter uppnådd pensionsålder måste kunna på ett tillfredsställande sätt fullgöra samtliga de åligganden, som förenades med hans befattning,

men i ärendet blivit upplyst, att Kraft sedan lång tid tillbaka varit och alltjämt är duglig endast till expeditionstjänst, kan den gjorda framställningen icke bifallas".

Polismannen Kraft har därefter, under åberopande av, att orsaken till, att han icke är fullt tjänsteduglig, är en i stadens tjänst ådragen skada, hos stadens Lönenämnd anhållit att vid avskedstagandet komma i åtnjutande av full pension.

Denna framställning har av Lönenämnden avslagits.

Vid Polisnämndens behandling av detta ärende har Polischefen närvarit och därvid förklarat, att han, därest Kraft kunnat på ett tillfredsställande sätt fullgöra samtliga de åligganden, som voro förenade med hans befattning som polisman, hade medgivit Kraft att under ett års tid kvarstå i tjänst.

Polismannen Kraft räknar tjänsteår hos Västerås stad från och med 1 januari 1904, enär han anställdes den 5 juni 1903. Under förutsättning sålunda, att Kraft varit fullt tjänsteduglig och av polischefen meddelats tillstånd att kvarstå i tjänst även under år 1932, hade Kraft kunnat erhålla ytterligare ett tjänsteår för pensionsberäkning nämligen det 29:de. Detta på grund av de av Stadsfullmäktige fastställda särskilda övergångsbestämmelserna för beräkning av tjänsteår för erhållande av pension.

Full pension skulle Kraft icke kunnat erhålla, även om polischefen lämnat honom tillstånd att kvarstå ytterligare ett eller annat år.

Det i frågan väsentliga synes Polisnämnden vara orsaken till den skada, som föranlett polischefen att avslå Krafts begäran att få kvarstå i ytterligare ett år.

Polismannen Kraft åberopar i sin framställning till Stadsfullmäktige, att hans mindre tjänstbarhet är en följd av skador i hans ena knä, uppkomna vid misshandel i tjänsten år 1906. För nämnden har varit tillgängligt ett utdrag ur dombok i brottmål, hållen vid rådstuvurätten i Västerås den 30 juli 1906, vari finnes intaget ett den 29 juli 1906 daterat intyg av t. f. stadsläkaren Ernst Björkman, som intygar, att vid företagen

besiktning polismannen Kraft befunnits ha å vänstra knäet vid nederknuten av knäskålen en 5 centimeter bred rodnad fläck å vars mitt vid överkanten av knäskålen, en mindre, ytligare skada av liknande art.

N:o 20.
Ang. beviljande av full pension åt en polisman.

Sedermera har fältläkaren Gunnar Vingren den 1/10 1931 intygat, att polismannen Kraft på grund av kronisk åkomma i högre knäleden icke kan fullgöra annan tjänst än inomhusarbete, varjämte 2:dre stadsläkaren C. Idar den 3/10 1931 meddelat, att Kraft på grund av knäledsinflammation varit befriad från patrulleringstjänst från och med år 1921. 2:dre stadsläkarens meddelande slutar på följande sätt: "Enligt uppgift har han — Kraft — sommaren 1906 skadat högra knäet under tjänstgöring och anser jag det icke uteslutet, att Krafts knäsjukdom står i samband med nämnda olycksfall."

Slutligen bör det påpekas, att fältläkaren Vingren den 22/3 1921 intygar, att Kraft lider av högersidig kronisk inflammation i knäleden.

Av de av nämnden här ovan relaterade omständigheterna torde med ganska stor tydlighet framgå, att det är en viss svaghet i Krafts högra knäled, som förorsakar, att han icke varit fullt tjänsteduglig och som också motiverat polischefens avslag av Krafts framställning att få kvarstå i tjänst under år 1932. Doktor Björkmans ovan åberopade intyg ger också stöd för den uppfattningen att svagheten i knäleden är en följd av de skador, som uppstodo vid misshandeln år 1906. Vidare är det klart, att om Kraft fått kvarstå i tjänst under år 1932, han skulle utan vidare erhållit rätt till 29/30 av full pension vid sitt avskedstagande.

Då nämnden är av den uppfattningen, att de här åberopade läkarintygen böra få anses tala till Krafts fördel samt därtill kommer den omständigheten, att Kraft reellt sett har en tjänstetid av 28 1/2 år, anser nämnden skäligt att Kraft genom beslut av Stadsfullmäktige undantagsvis förklaras berättigad att få åtnjuta 29/30 av full pension vid sitt avskedstagande, varför nämnden hemställer, att Stadsfullmäktige fatta beslut i enlighet härmed.

Västerås den 25 januari 1932.

För Polisnämnden:

J. O. WASS.

Eric Plantin.

N:o 20.
Ang. beviljande av full pension åt eu polisman.

Utdrag av protokoll, hållet vid Stadsfullmäktiges i Västerås sammanträde den 26 november 1931.

§ 187.

Frambar Herr Wass en av honom såsom motion upptagen framställning från polismannen Emil Kraft att vid avskedstagandet komma i åtnjutande av full pension.

Efter föredragning av framställningen beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av motionären remittera densamma för utlåtande till Polisnämnden och Lönenämnden.

Som ovan.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 24 nästkommande december fyller undertecknad 55 år och är sålunda berättigad till pension. Då jag emellertid icke vid ifrågavarande tillfälle innehar mera än 28 1/2 år tjänstetid är jag icke berättigad till full pension. Jag har därför hos herr polischefen gjort framställning om att få tjänstgöra under dessa ett och ett halvt år för att få full pension, men denna framställning har avslagits på den grund att jag icke till fyllest kunnat fullgöra samtliga de åligganden som voro förenade med min tjänst.

Då emellertid anledningen till att jag icke tillfyllest kunnat fullgöra alla till min tjänst hörande åligganden icke är beroende på mig personligen, utan på skador som jag erhållit i tjänsten, förefaller det mig att rimligheten ändock talade för att jag skulle kunna få full pension oaktat tjänstetiden icke till sin helhet fullgjorts och då jag blivit vägrad kvarstanna till denna tid.

Vad som delvis gjort mig oförmögen att i sin helhet fullgöra alla mig förelagda åligganden är den, att jag redan 1906, då jag anhöll tvenne personer blivit överfallen och misshandlad och däribland erhållit skador i ena knäet och att knäinflammation därav uppkommit varför jag sedan 1921 varit befriad från patrulleringsskyldighet, men sedan och allt fortfarande förrättade kontorstjänst. Dessa skador framgå med all tydlig önskvärdhet av Rådhusrättens protokoll i målet mot de personer, som misshandlat mig samt av de läkareintyg som sedermera utfärdats rörande ifrågavarande skador, av vilka avskrift här närslutes.

N:o 20.
Ang. beviljande av full pension åt en polisman.

På grund av vad jag sålunda anfört får jag härmed hemställa att vid mitt avskedstagande få uppbära full pension.

Västerås den 18 november 1931.

EMIL KRAFT.
Polisman.

Ovanstående ansökan upptages som egen motion.

J. O. WASS.

N:o 21.

Drätselkammarens skrivelse ang. omändringsarbeten i ett av stadens hamnmagasin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hyresgästen i stadens hamnmagasin N:o 3 A.-Bol. Hakon Swenson har i anledning av bolagets behov av ökade utrymmen för dess till magasinet förlagda kafferosteri anhållit, att få vissa omändringar utförda inom de förhyrda utrymmena — i huvudsak avseende inläggning av mellanbotten i magasinet samt upptagande i takfallet av två större takkupor.

Enligt de förhandlingar härom, som förts med bolaget och under vilka Drätselkammaren gjort gällande, att till den del ändringen mera avsåge hyresgästens bekvämlighet än fastighetens förbättring, hyresgästen proportionsvis borde deltaga i kostnaden, har preliminär överenskommelse träffats därom, att den för ändringarne beräknade kostnaden 22,500 kronor skulle fördelas å staden med 17,500 kronor och å bolaget med 5,000 kronor. Uppgörelsen innebär vidare, att bolaget skulle få hyresrätten sig tillförsäkrad under ytterligare 10 år med optionsrätt efter denna hyrestids utgång, varvid utöver nu utgående årshyra, som är 1,800 kronor, skulle erläggas en tilläggshyra motsvarande 10 % å stadens andel i ombyggnadskostnaden.

N:o 21.
Ang. omändringsarbeten i ett av stadens hamnmagasin.

Drätselkammaren anser staden med denna kostnadsfördelning och med tilläggshyran utmätt, på sätt överenskommits, böra tillmötesgå hyresgästens framställning, i all synnerhet som det givetvis ligger i stadens intresse att binda en hyresgäst av den kvalité, varom här är fråga, vid av staden förhyrda utrymmen under så långt tid som möjligt, och får därför, med överlämnande av till ärendet hörande handlingar, föreslå,

att Stadsfullmäktige ville besluta anvisa ett anslag å 17,500 kronor för ifrågavarande ändringars utförande att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas av inflytande tilläggshyra.

Västerås den 3 mars 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 22.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändring av stadsfullmäktiges föregående beslut om anslag till stensättning av en del av Köpingsvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid fastställandet av stadens budget för innevarande år beslöto Stadsfullmäktige anslå ett belopp av 45,000 kronor till gäldande av en del av kostnaden för det påbörjade arbetet med stensättning av Köpingsvägen mellan järnvägskorsningen vid Hammarby och Saltängsbron, att utgå till ett beräknat belopp av 30,000 kronor av automobilskattemedlens utjämningsandel och till återstående del, 15,000 kronor, av uttaxerade medel. Drätselkammaren hade vid framställande av sitt förslag utgått ifrån, att staden, såsom tidigare ägt rum, skulle erhålla ett bidrag till ifrågavarande anläggning, motsvarande två tredjedelar av hela anläggningskostnaden.

Nu har emellertid Kungl. Maj:t enligt beslut den 15 januari 1932, som delgivits Stadsfullmäktige (Stadsfullmäktiges handlingar 1932 N:o 15) vid fördelningen av städernas utjämningsandel av automobilskattemedel

tilldelat staden endast 20,000 kronor och förordnat, att till ifrågavarande företag ej finge av utjämningsmedlen utgå mer än 50 % av hela anläggningskostnaden.

N:o 22. *Ang. ändring av stadsfullmäktiges föregående beslut om anslag till stensättning av en del av Köpingsvägen.*

På grund härav får Drätselkammaren nu föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta

att så till vida ändra sitt beslut den 22 december 1931 angående stensättning av del av Köpingsvägen att härtill skall för år 1932 anvisas ett belopp av 40,000 kronor att gäldas med 20,000 kronor av staden tillerkänd andel i städernas automobilskattemedels utjämningsandel och till återstående del av i 1932 års budget beräknat belopp av uttaxerade medel, 15,000 kronor, samt av det i samma stat upptagna anslaget till diverse och oförutsedda behov 5,000 kronor.

Västerås den 3 mars 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 23.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till en s. k. skåpbil för elektricitetsverkets behov.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse, som överlämnats till Drätselkammaren för att med dess yttrande tillställas Stadsfullmäktige, har Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt om anvisande av ett anslag för inköp av en s.k. skåpbil för elektricitetsverkets behov, och får Drätselkammaren, under antagande att eftersom de tekniska verken varit i tillfälle att under senare år prova lämpligheten av olika fortskaffningsmedel för sådant ändamål, varom här är fråga, uppfattningen av bilen som det lämpligaste blivit stadgad, hemställa,

att Stadsfullmäktige ville med bifall till framställ-

N:o 23.
Ang. anslag till en s. k. skåpbil för elektricitetsverkets behov.

ningen för inköpet anvisa det begärda anslaget 3,450 kronor att utgå av elektricitetsverkets medel.

Västerås den 3 mars 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Ledningsnäten vid stadens elektricitetsverk äga numera en betydande omfattning, i det strömleverans sker ej blott till Västerås stad utan även till Lundby och S:t Ilians socknar jämte vissa områden och platser inom andra landskommuner. Den personal, som erfordras för tillsyn av ledningsnäten och ständigt förekommande utvidgningar av desamma med tillhörande transformatorstationer, är ganska omfattande och måste ständigt vara på rörlig fot. I regel får personalen använda sig av cyklar, varjämte förmannen har till sitt förfogande en motorcykel med sidovagn. Denna är emellertid numera snart utsliten, varjämte det ofta visat sig önskvärt att kunna medtaga mera folk och materiel än vad fallet är med sistnämnda fordon. Vid flera verk använder man sig numera av mindre bilar, byggda som paket- eller skåpvagnar. I ett dylikt fordon kan samtidigt plats beredas åt flera personer och en rätt betydande mängd materiel. Anskaffningskostnaden belöper sig på 3,450 kronor. Som en dylik bil inbesparar mycken arbetstid och, särskilt vid förekommande ledningsbrott, då det tarvas att raskt ingripa, är till synnerlig nytta, hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktge ville besluta om inköp av en s. k. skåpbil för elektricitetsverkets räkning samt att erforderligt anslag, 3,450 kr., får utgå av tillgängliga medel vid elektricitetsverket.

Västerås den 16 februari 1932.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 24.

Drätselkammarens skrivelse ang. leverans av elektrisk ström till I. Flygkårens kaserner.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till Stadsfullmäktiges prövning av Vatten- och Gasverksstyrelsens närlagda framställning angående upprättande av nytt avtal med I. flygkåren ang. leverans av elektrisk ström till kårens kasernetablissement, får Drätselkammaren på de skäl styrelsen anfört förorda bifall till dess framställning.

Västerås den 10 mars 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Då elektrisk ström för motorer och värmeändamål numera användes i större utsträckning än vad tidigare varit fallet vid kasernetablissementet å Viksäng, har Chefen för 1. Flygkåren uppsagt ett med staden år 1925 upprättat kontrakt rörande leverans av ström till kasernerna. Enligt detta kontrakt utgör priset för såväl belysnings- som kraft- och värmeström 25 öre per kilowattimme. I anseende till att detta pris ställer sig för högt för elektrisk energi till kraft- och värmeändamål samt att prissänkningar å elektrisk ström förekommit vid stadens elektricitetsverk, sedan berörda kontrakt upprättades, vidare att 1. Flygkåren kan tillgodose sitt behov av ström direkt från Statens Kraftverk, för det fall uppgörelse ej kan träffas med staden, anser Vatten- och Gasverksstyrelsen erforderligt att i förevarande fall företaga en reglering av strömpriset.

Efter skedda utredningar har styrelsen kommit till det resultatet, att även för kasernetablissementet ström bör utlämnas efter samma grunder som för Centrallasarettet, vilket utfår ström efter ett grundpris av 80 kr. per kilowatt och år jämte förbrukningspris av 10 öre för de första 60,000 kilowattimmarna (avseende belysningsström), 4 öre för de följande 50,000,

N:o 24.
Ang. leverans av elektrisk ström till 1. Flygkårens kaserner.

3,5 öre för följande 50,000 samt 3 öre kilowattimme för all ström därutöver.

På grund av det anförda hemställer Vatten- och Gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville bemyndiga styrelsen att träffa avtal med Kungl. Flygstyrelsen om leverans av elektrisk ström till kasernetablissementet vid Viksäng på enahanda grunder som kontraktet med Centrallasarettet, Stadsfullmäktiges handlingar för 1930, sid. 351, med skälig anpassning av den strömmängd, som avser belysningsström.

Västerås den 4 mars 1932.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 25.

Drätselkammarens skrivelse ang. nytt maskineri i avloppsledningarnes pumpstation i Södra Esplanaden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed till Stadsfullmäktiges prövning överlämna närlagda framställning från Vatten- och Gasverksstyrelsen angående anslag till nytt maskineri för avloppsledningarnes pumpstation i Södra Esplanaden och därvid för egen del anföra följande.

Då det nuvarande maskineriet är utslitet, kan givetvis Drätselkammaren icke annat än tillstyrka anskaffandet av ett nytt.

Beträffande sättet för det erforderliga anslagets gäldande skulle Drätselkammaren under vanliga förhållanden icke tveka att förorda Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag om dess avbetalande under en kort tid. Som det emellertid på grund av det mycket osäkra tidsläget på det ekonomiska området är omöjligt att för närvarande bedöma, huruvida stadens budget under de närmaste åren lämpligen kan belastas med liknande kort-

tidiga betalningar, eller om dessa mera böra anpassas efter respektive nyttigheters livslängd, anser Drätselkammaren, att det bör anstå med fattande av beslut rörande anslagets slutliga gäldande till budgetbehandlingen för nästkommande år.

N:o 25. *Ang. nytt maskineri i avloppsledningarnes pumpstation i Södra Esplanaden.*

Drätselkammaren får alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att ställa till Vatten- och Gasverksstyrelsens förfogande ett belopp av 10,500 kronor för anskaffning av nya maskiner i pumpstationen för avloppsvätska i Södra Esplanaden att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren må besluta i samband med upprättandet av stadens budget för år 1933.

Västerås den 10 mars 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För en del av stadens östra områden, vilka ligga så lågt, att självfall för avloppsvätskan, som tillföres en i Södra Esplanaden gående större kulvertledning, ej finnes, uppfördes år 1918 en underjordisk pumpstation i nyssnämnda gata. Då maskinerna i denna pumpstation, tillsammans 3 st. elektriskt drivna centrifugalpumpar, ävenledes datera sig från 1918, hava desamma varit i drift cirka 14 år. De äro nu förslitna och måste ersättas med nya, varvid s. k. propellerpumpar, som numera användas för uppfordring av orenliga coh tjockflytande ämnen, böra anskaffas. På grund av dylika pumpars okänslighet för grövre partiklar, papper o. dyl. underlättas och förenklas tillsynen av driften, medförande besparing i arbetskraft.

Inbyggnad av 2 pumpar av kapacitet, som numera erfordras, är beräknad kosta 10,500 kr.

I ett fall som detta, där utslitna maskiner skola ersättas med nya och det sålunda avser ett underhåll av anläggningen, böra kostnaderna påföras

N:o 25. *Ang. nytt maskineri i avloppsledningarnes pumpstation i Södra Esplanaden.*

verkets drift, men anser styrelsen, att utgifterna böra fördelas på t. ex. 3 år eller alltså åren 1933—1935.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville anvisa 10,500 kronor till utbyte av maskinerna i pumpstationen för avloppsvätska i Södra Esplanaden samt att kostnaden skall påföras driften för avloppsledningarna och fördelas lika på åren 1933—1935.

Västerås den 2 mars 1932.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 26.

Drätselkammarens skrivelse ang. utläggande av en del av Metallvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 29 okt. 1931 uppdragit åt Drätselkammaren att avgiva utlåtande i anledning av en av Stadsfullmäktiges ledamot Herr Engdahl väckt motion om anläggande av den s. k. Metallvägen mellan byggnadsområdet Sandgärdet och Tegnérgatan. I anledning härav får Drätselkammaren anföra följande.

Metallvägen är en planerad trafikled utmed järnvägsområdet på dess östra sida. Den framgår över staden tillhörig mark. Enligt av byggnadschefen verkställd utredning skulle här för närvarande anläggas en 6 meter bred makadamiserad väg. De icke obetydliga schackningsarbeten, som erfordras för den ganska korta vägsträckan, göra, att kostnaderna uppgå till ett så förhållandevis stort belopp som 3,700 kronor. Drätselkammaren har likväl, jämväl med hänsyn till, att vägen framgår utmed staden tillhörig för tomtindelning och bebyggelse tjänlig mark, som förr eller senare torde komma att tagas i anspråk för sådant ändamål, ansett sig kunna tillstyrka det väckta förslaget.

Drätselkammaren för sålunda hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

N:o 26.
Ang. utläggande av en del av Metallvägen.

att för första utläggande av en trafikled, Metallvägen, utmed järnvägslinjen mellan byggnadsområdet Sandgärdet och Tégnergatan anvisa ett belopp av förslagsvis 3,700 kronor att utgå av det i innevarande år stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 3 mars 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige, Västerås.

Vägar och gator inom stadens olika villaområden har vid flera tillfällen varit under debatt i Stadsfullmäktige. I de flesta fall torde det väl åligga respektive markägare att själva underhålla dessa, under det att staden svarar för utfartsvägarna.

Ett område som dock synes ha blivit styvmoderligt behandlat är Sandgärdsområdet och allt sedan Tegnérgatans tillkomst har detta område praktiskt taget saknat utfartsväg.

Som ex. kan anföras att under vissa tider av året bilar och övriga fordon inte kunna taga sig upp till området, beroende på att ingen farbar väg finnes. Den väg som går utmed muren vid fastigheterna 10—12 och utmynnar i Malmabergsgatan kan inte gärna givas benämningen väg.

Lämpligast torde vara att framdraga Metallvägen till Tegnérgatan. Det vägstycke som skulle ställas i ordning härför är beläget på stadens mark. Vägarna i övrigt å området äro i sådant skick att de påfordra myndigheternas tillsyn.

Med anledning av ovanstående föreslås att Stadsfullmäktige ville besluta

att utdraga Metallvägen fram till Tegnérgatan och
att denna väg blir infartsväg till Sandgärdet,
att respektive myndigheter tillse att övriga vägar bliva farbara.

Västerås den 28 oktober 1931.

Ovanstående upptages såsom motion.

KARL ENGDAHL.

N:o 27.

Lönenämndens förberedande utlåtande ang. besvär rörande löne- och pensionsstaterna för stadens befattningshavare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt remiss av Stadsfullmäktige den 28 januari innevarande år har Lönenämnden att avgiva yttrande över de besvär, som av härvarande polispersonal anförts över Konungens befallningshavandes i länet utslag den 7 november 1931 angående löne- och pensionsstat samt pensionsreglemente för stadens befattningshavare, och får Lönenämnden nu i anledning härav anföra följande.

De klagande hava fullföljt talan endast försåvitt genom länsstyrelsens berörda utslag framställt yrkande, att i pensionsunderlaget måtte inräknas beklädnadsersättning samt att avgift för familjepensionering icke måtte utgå för tid innan pensionsreglementet blivit i sin helhet fastställt, blivit av länsstyrelsen avvisat.

Beträffande förra mom. i yrkandet har Stadsfullmäktige för så vitt beslutet icke är av beskaffenhet att jämlikt § 76 i lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad kunna upphävas full frihet att bestämma vilka löneförmåner, som skola utgöra underlag vid en pensionering. Belysande för hur uppfattningen kan skifta allt efter vad som är mest till fördel för vederbörande är att polispersonalen själv vid olika löneregleringar och senast i avseende å nu gällande lönestat ivrigt förfäktat den åsikten, att förmånen av fria tjänstekläder icke skulle betraktas som löneförmån i egentlig mening — en uppfattning, som torde vara den riktiga såsom förankrad i polisförfattningarnes bestämmelser om skyldighet för kommun att utöver skälig avlöning bekosta tillhandahållandet av tjänstekläder och beväpning. Det kan i detta sammanhang förtjäna uppmärksammas, att förmånen av fri beklädnad i allmänhet annorstädes, icke inräknas i pensionsunderlag.

I avseende å yrkandet, att avgift för familjepensionering icke skall utgå för tid innan pensionsreglementet blivit fastställt är åberopad bestämmelse suspenderad genom att Stadsfullmäktige vid fastställandet av reglementet uttryckligen och särskilt beslutat "att i pensionsreglementet och pensionsstaten bestämda avgifter till familjepensionering skulle utgå från och med den 1 januari 1929". Att sålunda blivit bestämt har sin naturliga förklaring däri, att lönestaten och pensionsstaten med därtill hörande reg-

lemente äro delar av samma enhet och att vid avvägning av lönerna i lönestaten, som icke samtidigt överklagats, kompensation för den tunga, som avgiften för familjepensioneringen är, lämnas i form av däremot svarande lönetillskott. Formellt, ja varför även icke reelt betraktat, kan påyrkade ändring i avseende å pensionsavgiften icke vidtagas utan att lönestaten rubbas — och denna är såsom redan förut antytts i laga kraft genom att Stadsfullmäktiges beslut att antaga densamma blivit i vederbörlig ordning fastställt.

N:o 27. *Ang. besvär rörande löne- och pensionsstaterna för stadens befattningshavare.*

Lönenämnden hemställer,

att Stadsfullmäktige ville under åberopande av vad Lönenämnden nu och förut i ärendet anfört samt vad länsstyrelsens utslag därutöver i ärendet innehåller avstyrka bifall till besvären.

Västerås den 14 mars 1932.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Västerås Central-Tryckeri 1932

N:o 28.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggande av avlopps- och gasledningar i Lustigkullagatan m. fl. trafikleder.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed för avgörande överlämna en framställning av Vatten- och Gasverksstyrelsen angående anvisande ur de tekniska verkens amorteringsfond av ett anslag å 7,700 kronor för anläggning av avlopp i Lustigkulla-, Skenvrets- och Djäknebergsgatorna samt anläggning och förstärkning av gasledning uti de två förutnämnda gatorna jämte utsträckning av sistnämnda ledning 200 meter i Djäknebergsgatan och därvid såsom yttrande i ärendet tillstyrka bifall till framställningen.

Västerås den 7 april 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

När gatuledningar skola komma till utförande för Jakobsberg, skall för nordöstra delen av detta område avloppsvätskan ledas genom Lustigkulla i samma sträckning som den beslutade vattenhuvudledningen, vilken skall dragas genom Lustigkulla-, Skenvrets- och Djäknebergsgatorna och bör, för undvikande av dubbla grävningar, härför erforderlig avloppsledning utföras samtidigt med vattenledningen.

I samband med vattenledningens framdragning måste vissa omläggningsarbeten företagas vid befintliga gasledningar i Lustigkulla- och Skenvretsgatorna och böra ledningarna i samband härmed förstärkas, varjämte ny gasledning bör anläggas till en längd av cirka 200 m. i Djäknebergsgatan till berörda område inom Jakobsberg.

Genom dessa ledningsanläggningar kunna ett 20-tal familjer inom Lustigkulla och Jakobsberg erhålla vattenklosetter och ett 10-tal familjer inom Jakobsberg gas.

N:o 28.
Ang. anläggande av avlopps- och gasledningar i Lustigkullagatan m. fl. trafikleder.

Anläggningskostnaderna äro beräknade till 15,800 kr., det enskilda bidraget till 8,100 och bliver då stadens bidrag 7,700 kr., vilken summa räntas och amorteras av anläggningen.

Under åberopande av det här anförda hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville för anläggande av avlopp i Lustigkulla-, Skenvrets- och Djäknebergsgatorna samt omläggning och förstärkning av gasledningen i de två förstnämnda gatorna jämte utsträckning av sistberörda ledning cirka 200 m. i Djäknebergsgatan, allt i samband med framdragning av vattenhuvudledningen, bevilja 7,700 kr. att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 7 april 1932.

På Vatten- & Gasverksstyrelsens vägnar:

KARL JOHANSSON.

Gerh. Geston.

N:o 29.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggande av avlopps- och gasledningar i en del av Norra Ringvägen samt vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Vasagatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen har till Drätselkammaren för att med dess yttrande tillställas stadsfullmäktige överlämnat en framställning angående anvisande ur de tekniska verkens amorteringsfond av ett anslag å 12,000 kronor för anläggning av avlopps- och gasledningar i Norra Ringvägen i sträckningen emellan Vasagatan och Västra Kyrkogatan och av vatten-, avlopps- och gasledningar i Vasagatan emellan tomten N:o 5 i kvarteret Fjolner och Norra Ringvägen, och får Drätselkammaren såsom sitt yttrande i ärendet tillstyrka bifall till framställningen.

Västerås den 7 april 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 29.

Ang. anläggande av avlopps- och gasledningar i en del av Norra Ringvägen samt vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Vasagatan.

Efter avschaktning av backen vid Blåsbo bliver det nödvändigt att företaga vissa arbeten vid avlopps- och gasledningarna därstädes, vilka numera ej ligga på tillräckligt djup. En ombyggnad av avloppet hade likväl efter någon tid på grund av vid detsamma häftande bristfälligheter varit av behovet å sträckan mellan Vasagatan och Västra Kyrkogatan, sedan detta avlopp numera avleder vätska för stora områden norr om Norra Ringvägen. Även gasledningen, som endast består av 2" och delvis 1½" rör, hade för någon längre tid framåt ej mera kunnat fylla behovet. Då likväl grävning skall företagas för nya vattenhuvudledningen, som skall dragas i Norra Ringvägen, och sålunda i stort sett endast utgifter för material och läggning behöva ifrågasättas för här berörda ledningar, om dessa läggas samtidigt med vattenhuvudledningen, böra i samband med denna gas- och avloppsledningar nedläggas, för gas å hela sträckan mellan Vasagatan och Västra Kyrkogatan, för avlopp endast å vissa delar av denna sträcka.

På grund av ändrade dispositioner rörande stadsplanen gå sedan lång tid tillbaka stadens ledningar rakt genom kvarteret Fingal i riktning norr—söder. För att avhjälpa detta missförhållande, som numera, sedan tomten Fingal n:r 2 bebyggts, även har medfört, att ledningarna å en del av sträckan ej ligga tillfredsställande skyddade för frost, böra stadens ledningar i Vasagatan, som finnas utdragna till kvarteret Fjolner n:r 5, utsträckas till Norra Ringvägen, vilket också på grund av större ledningsdimensioner skulle innebära bättre matning för vatten och gas för hela ledningssystemet norr om sistnämnda gata.

Kostnaden för här berörda ledningsarbeten äro beräknade till 12,000 kronor.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

> a t t Stadsfullmäktige ville för anläggande av avlopps- och gasledningar samtidigt med utförandet av vattenhuvudledningen i Norra Ringvägen i sträckning mellan Vasagatan och Västra Kyrkogatan samt för vatten-, avlopps- och gasledningars framdragande i Vasagatan mellan kvarteret Fjolner n:r 5 och Norra Ringvägen bevilja ett anslag av 12,000 kr. att utgå ur Tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 6 april 1932.

På Vatten- & Gasverksstyrelsens vägnar:

KARL JOHANSSON.

Gerh. Geston.

N:o 30.

Byggnadsnämndens och Drätselkammarens yttranden ang. nybyggnadsförbud i anledning av föreslagen breddning av Stora gatan mellan Källgatan och Kopparbergsvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom remiss den 31 nästlidne mars hava stadsfullmäktige till byggnadsnämnden för yttrande överlämnat en motion av Herrar Baningeniören Carl Henning och Byggmästaren Edv. Karlsson med förslag, att uppdrag skulle lämnas byggnadsnämnden att utreda frågan om vidgning av Stora gatan emellan Källgatan och Kopparbergsvägen till 18 meters bredd, samt att enligt 15 § i stadsplanelagen den 29 maj 1931 framställning hos Konungens befallningshavande skulle göras om nybyggnadsförbud inom de områden som berördes av den ifrågasatta vidgningen, därvid tillika lämnats sådant direktiv, att yttrande i denna senare punkt skulle vara avgivet så tidigt, att stadsfullmäktige härom skulle kunna fatta beslut under innevarande månad.

Beträffande denna senare del av motionen får byggnadsnämnden anföra följande.

Åberopade § i stadsplanelagen har följande lydelse: "Är fråga väckt om antagande eller ändring av stadsplan, stomplan eller utomplansbestämmelser för visst område, äger K. B. på framställning av staden meddela förbud att verkställa nybyggnad inom området utan tillstånd av K. B. Sådant förbud gäller intill dess stadsfullmäktige beslutat i frågan, dock ej längre än ett år. Uppkommer behov av förlängning av denna tid, äger K. B. medgiva sådan; dock skall beslutet härom underställas Konungens prövning."

Denna bestämmelse har sin betydelse därutinnan, att dess tillämpning bereder skydd för ett samhälles berättigade intresse av att genomförandet av en stadsplan eller ändring i en sådan icke försvåras eller förhindras genom nybyggnader, och är tillämpningen att anse såsom en förberedande åtgärd för de tidsödande formaliteter och utredningar, som oftast äro förenade med behandlingen av en stadsplanefråga. Nu förevarande stadsplaneärende kräver sådan tidsödande utredning, varför alla skäl tala för bestämmelsens tillämpning.

Byggnadsnämnden har satts i tillfälle taga del av drätselkammarens yttrande i frågan och anser i likhet med drätselkammaren, att nybyggnadsförbudet icke bör givas större giltighet än som nödvändigheten kräver och att ett sådant alltså bör inskränkas att avse allenast kvarteren söder om gatan i angivna sträckning; och får byggnadsnämnden alltså föreslå, att stads-

fullmäktige ville hos Konungens befallningshavande omedelbart göra framställning om nybyggnadsförbud för ett sålunda begränsat område.

N:o 30
Ang. nybyggnadsförbud i anledning av föreslagen breddning av Stora gatan mellan Källgatan och Kopparbergsvägen.

Västerås den 13 april 1932.

För Byggnadsnämnden:
THORWALD BERGQUIST.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut av stadsfullmäktige den 31 nästlidne mars har drätselkammaren att jämte andra kommunala myndigheter avge yttrande över en av Herrar Henning och Edv. Karlsson då väckt motion angående upprättande av förslag till breddning av Stora gatan emellan Källgatan och Kopparbergsvägen till 18 meter, samt att för så vitt genom motionen avsåges, att framställning i enlighet med 15 § i stadsplanelagen den 29 maj 1931 omedelbart skulle göras hos Konungens befallningshavande i länet om nybyggnadsförbud inom de områden, som av den ifrågasatta breddningen berördes, avgiva detta yttrande så tidigt, att beslut i denna senare fråga skulle kunna fattas vid stadsfullmäktiges sammanträde innevarande månad. Med begränsning av sitt yttrande till att avse denna del av motionen och förklaring, att drätselkammaren fattat förslaget att bredda gatan såsom avseende, att vidgningen i anslutning till redan skedd vidgning i öster och väster skulle förläggas på gatans södra sida, i följd varav ett nybyggnadsförbud skulle beröra allenast kvarteren å denna sida av gatan i den sträckning varom är fråga, får drätselkammaren för sin del och utan att i sak taga slutlig ställning till den ifrågasatta stadsplaneändringen förorda, att stadsfullmäktige såsom en förberedelse för förslagets vidare behandling och utformning ville hos Konungens befallningshavande utverka nybyggnadsförbud med ovan närmare angiven lokal begränsning.

Västerås den 7 april 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt gällande stadsplan för Västerås är Stora gatans bredd i sträckningen mellan Källgatan och Kopparbergsvägen fastställd till 12 meter. Beslutet härom fattade Stadsfullmäktige år 1910 efter att upprepade gånger hava behandlat frågan om en breddning av gatan och torde beslutet i trafikhänseende hava tillgodosett då rådande förhållanden. Sedan dess hava emellertid trafikförhållandena omgestaltats och utvecklats i sådan om-

N:o 30.

Ang. nybyggnadsförbud i anledning av föreslagen breddning av Stora gatan mellan Källgatan och Kopparbergsvägen.

fattning, att de nu påkalla ett förnyat upptagande av frågan. Stora gatan kan med sin nuvarande bredd icke längre anses motsvara de fordringar, man har rätt att ställa på en huvudtrafikled.

Redan i 1878 års stadsplan upptogs Stora gatan i hela sin sträckning till en bredd av 18 meter. Denna efter dåtida förhållanden relativt stora gatubredd torde icke så mycket hava varit betingad av trafikens behov utan fastmer av kravet på ökad brandsäkerhet. Den större gatubredden bibehölls i såväl 1897 års som 1902 års stadsplaner. Vid den revision av stadsplanen, som tog sin början år 1907 och slutfördes år 1910, återupptogs frågan om Stora gatans bredd till behandling. Den för ändamålet tillsatta Stadsplanekommittén, som hade att förbereda ärendet, vidhöll breddningsförslaget enligt den dittills gällande stadsplanen. Byggnadsnämnden förordade med hänsyn till Bondegatans tillkomst att Stora gatan väster om Svartån skulle bibehållas vid 12 meters bredd men förenade sig med Stadsplanekommittén i fråga om breddningen till 18 meter i sträckningen öster om Svartån. Drätselkammaren påyrkade återigen att den i bebyggelsen befintliga smalare bredden skulle bibehållas i gatans hela sträckning mellan Oxbackens krön och Kopparbergsvägen. I Stadsfullmäktige segrade Drätselkammarens förslag och i den stadsplan, som därefter år 1915 fastställdes av Kungl. Maj:t, bestämdes alltså gatans bredd till 12 m. Genom en sex år senare fastställd stadsplaneändring har gatan i sträckningen Oxbacken—Källgatan dock breddats till 18 meter.

Om också vid nyssnämnda tidpunkt och helt naturligt en viss tvekan gjorde sig gällande inför beslutet om Stora gatans blivande bredd torde man nu icke längre kunna avvisa kravet på ökade möjligheter för Stora gatan att tillgodose den nuvarande och framtida trafiken, vilket krav ytterligare framhäves genom den redan genomförda breddningen av gatans bägge infarter.

Vi äro medvetna om att genom gatugränsens utflyttning en del kulturvärden i ett stycke gammal Västeråsbebyggelse gå förlorade men inse, att denna omständighet ej får utgöra hinder för frågans lösning.

Under åberopande av vad här framhållits få vi därför hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta

> d e l s a t t uppdraga åt Byggnadsnämnden att snarast upprätta förslag till breddning av Stora gatan mellan Källgatan och Kopparbergsvägen till 18 meter samt i vederbörlig ordning handlägga detta ärende,
>
> d e l s o c k att i enlighet med § 15 i stadsplanelagen hos Konungens Befallningshavande omedelbart göra framställning om nybyggnadsförbud inom de områden, som beröras av den ifrågasatta breddningen.

Västerås den 26 mars 1932.

Carl Henning. *E. Edv. Karlsson.*

N:o 31.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar till kvarteret Pollux å Malmabergs område.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till Stadsfullmäktiges prövning av närlagda framställning från Vatten- och Gasverksstyrelsen angående utdragning av stadens vatten-, avlopps- och gasledningar till kvarteret Pollux å Malmabergs område, får Drätselkammaren såsom eget utlåtande i ärendet, under hänvisning till den av styrelsen lämnade motiveringen, tillstyrka framställningen.

Västerås den 18 april 1932.

För Drätselkammaren:

CARL BÄCKMAN.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Inom det å Malmabergs område belägna kvarteret Pollux uppfördes av en ingeniör Kjedin från Stockholm 15 st. 2-familjsvillor under förra året. I skrivelse till Vatten- & Gasverksstyrelsen har herr Kjedin hemställt om allmänna ledningars utdragande till detta kvarter. Vatten-, avlopps- och gasledningar finnas för närvarande framdragna i Malmabergsgatan till korsningen med Tråddragaregatan. Kostnaderna för desammas utbyggande för kvarteret Pollux äro beräknade till 40,000 kr., varav i anslutningsavgift för nyssnämnda kvarter inflyter i runt tal 16,000 kr. Anläggningen räntar och amorterar 12,900 kr., vilken summa sålunda motsvarar det kapital, med vilket staden f. n. kan bidraga till ledningsanläggningen.

Då jämlikt gällande bestämmelser en dylik anläggning ej får medföra ekonomisk förlust för staden, har sökanden, på det anläggningen må komma till stånd, vilket givetvis är av intresse för honom, förklarat sig beredd att ställa den resterande delen, 11,100 kr., till stadens förfogande. I den mån staden dels genom anslutningsavgifter och dels genom utlämnande av vatten och gas samt genom w. c.-avgifter erhåller inkomster från inom andra kvarter befintliga tomter, som bebyggas och som kunna anslutas till ifrågavarande ledningsutsträckning, har Kjedin att återfå berörda fyllnadsbelopp av 11,100 kr. I sistnämnda fall handlar det sig om ej mindre än 18 tomter med en sammanlagd yta av cirka 18,000 kvm. Så snart ledningsanslutning möjliggöres, torde en del av dessa tomter snart nog komma att bebyggas.

N:o 31.
Ang. anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar till kvarteret Pollux å Malmabergs område.

På grund dels av det anförda och dels av inom kvarteret Pollux för närvarande rådande sanitära missförhållanden, vilka torde bliva rätt så besvärande, när den varma årstiden inträder, hemställer Vatten- & Gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville besluta om utdragande av vatten-, avlopps- och gasledningar till kvarteret Polux, med anknytning till ledningarnas nuvarande slutpunkt i Malmabergsgatan, där denna korsar Trådragaregatan, samt till denna ledningsanläggning ville anvisa ett anslag av 12,900 kronor att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 11 april 1932.

På Vatten- & Gasverksstyrelsens vägnar:

KARL JOHANSSON.

Gerh. Geston.

N:o 32.

Drätselkammarens skrivelse ang. reparations- samt moderniserings- och omändringsarbeten inom stadshotellet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid upprättandet av stadens budget för år 1931 anvisade Stadsfullmäktige på Drätselkammarens framställning 15,000 kronor såsom ett extra underhållsanslag för stadshotellsfastigheten av den anledningen att det förväntades bliva nödvändigt att under den närmaste tiden vidtaga någon åtgärd för restaurering av den i det närmaste förbrukade värmeledningsanläggningen i huset.

I sitt betänkande till 1932 års budget meddelade Drätselkammaren, att nyssnämnda anslag då ännu icke tagits i anspråk, men att de preliminära kostnadsberäkningarne för värmeledningens anläggning jämte därav föranledda arbeten, såsom man också från början tänkt sig, komme att bliva ganska betydande. I anledning härav förklarade sig Drätselkammaren ämna balansera det icke förbrukade anslaget för år 1931 samt anhöll om beviljande för år 1932 av enahanda belopp 15,000 kronor för ifrågavarande ändamål.

Av det sålunda sammanlagda tillgängliga beloppet, 30,000 kronor, har ännu icke mer än cirka 2,000 kronor kommit till användning för utbyte av en av värmepannorna, ett arbete som utgör del av den nedan närmare omförmälda restaureringen.

N:o 32.

Ang. reparations- samt moderniserings- och omändringsarbeten inom stadshotellet.

Med omläggningen av värmeledningssystemet, som oundgängligen måste komma till utförande under innevarande års sommar, följer icke blott en del byggnadsarbeten såsom håltagningar och efterlagningar samt målningsarbeten, utan gör sig självfallet i sammanhang därmed även starkt gällande behovet av en mera genomgående reparation, som eljes åtminstone delvis skulle kunna något anstå.

Den arbetsplan, som efter ingående undersökningar upprättats för det närmaste förestående restaureringsarbetet skulle avse byggnadens hotellavdelning och omfatta, i vad den avser arbeten, som kontraktsenligt ankomma på staden, ledningsarbeten för c:a 22,500 kronor samt andra arbeten för omkring 27,500 kronor eller tillhopa i runt tal 50,000 kronor. Däri ingår utöver ovan antydda rena reparations- och underhållsarbeten, kostnad för iordningställande av tre bostadsrum på vinden i stället för tre nuvarande, som på grund av gällande författningar blivit utdömda. Vidare kostnad för inläggande av korkmattor i resanderum och korridorer, enär det visat sig både oekonomiskt och mindre ändamålsenligt att som hittills hålla golven målade, ävensom till en del kostnad för en filteranläggning för varmvattnets avhärdning.

I sammanhang med de hittills omförmälda arbetena har från hyresgästens, Västerås Hotellaktiebolags sida, gjorts framställning om genomförande av en del moderniseringar inom hotellet. Den viktigaste av dessa är inledande av varmt och kallt vatten och anordnande av tvättställ i samtliga resanderum. Men därjämte har det framställts anspråk på anordnande av några flera badrum i anslutning till resanderummen samt omändring av nuvarande linnerummet och källarmästarens matsal till uppacknings- och resanderum m. fl. arbeten, ävensom iordningställande av ytterligare ett resanderum på vinden. Vid de förhandlingar härom, som förts med representanter för hotellbolaget, har man å ömse sidor utgått ifrån, att kostnaderna för förbättringarne så till vida böra gottgöras staden, att hotellbolaget kommer att vidkännas en lämpligt avvägd tilläggshyra. Enighet har härutinnan också vunnits därom, att denna tilläggshyra borde kalkyleras efter en räntefot av 6 % och en amorteringstid av 20 år, vilket skulle resultera i, att den årliga tilläggshyran komme att motsvara i det närmaste 8 % av de kostnader, på vilka den skulle beräknas. Beträffande dessa kostnader har hotellbolaget hemställt, huruvida icke staden ville medgiva, att de direkta ledningskostnaderna för införande av varmt och kallt vatten i resanderummen, en åtgärd, som enligt bolagets förmenande vore att anse som ett upprätthållande av hotellet i ett efter tidens förhållanden anpassat skick, finge betraktas som en på staden ankommande reparationskostnad, varå icke någon tilläggshyra skulle utgå. Drätselkammaren kan emellertid icke dela denna uppfattning, framförallt därför, att staden enligt gällande hyreskontrakt uttryckligen upplåtit hotellet i befintligt skick samt åtagit sig vissa andra arbeten, men däremot icke den ifrågavarande moderniseringen, samt även därför, att moderniseringen genom införande av varmt och kallt vatten utan tvivel höjer värdet av de uthyrda lokalerna även ur den synpunkten, att åtgärden kan bidraga till att giva hyresgästen ökad inkomst från desamma. Därför är det också under den givna förutsättningen, att Hotellbolaget godkänner Drätselkammarens här angivna ståndpunkt,

N:o 32.
Ang. reparations- samt moderniserings- och omändringsarbeten inom stadshotellet.

vilket Drätselkammaren har anledning antaga bliva fallet, som förslaget i hela dess omfattning nu föreläggcs Stadsfullmäktige.

Kostnaderna för de ovan omförmälda moderniserings- och förbättringsarbetena belöpa sig också i runt tal till 50,000 kronor. Med hänsyn tagen till att staden har kontraktsenlig skyldighet, att åt bolaget anordna en bagagehiss, vilken enligt anbud skulle draga en kostnad av 9,000 kronor, men att bolaget avstår från denna hiss om de andra, mera angelägna moderniseringsarbetena utföras och kostnaden för hissen frånräknas den summa, varå tilläggshyra skall utgå, skulle denna tilläggshyra enligt ovan angivna grunder beräknad å 41,000 kronor bliva 3,550 kronor.

Drätselkammaren anser sig under angivna förutsättning böra förorda, att de ifrågavarande moderniseringarne och övriga omändringar nu komma till utförande, enär de äro i och för sig behövliga och väl motiverade och då staden kan erhålla nöjaktig förräntning och amortering av sina utlägg för desamma. Om de skola utföras måste de också göras nu i samband med den övriga reparationen. Att uppskjuta moderniseringen vore meningslöst, då i så fall en stor del av reparationsarbetena måste göras om.

Den samfällda kostnaden för de föreslagna arbetena är, som av det föregående framgår beräknad till 100,000 kronor. För ändamålet finnas redan anvisade 30,000 kronor. Återstående 70,000 kronor torde lämpligen böra gäldas genom uttaxering under de 5 åren 1933—1937.

På grund av det anförda får Drätselkammaren sålunda hemställa att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för reparationsarbeten i hotellavdelningen av stadshotellet — utöver förut anslagna 30,000 kronor — anvisa ytterligare 20,000 kronor.

att för vissa moderniserings- och omändringsarbeten därsammastädes, under förutsättning att Västerås Hotellaktiebolag för återstående hyrestid och för hyrestid, som därefter kan komma att avtalas, ikläder sig en årlig tilläggshyra av 3,550 kronor samt avstår från anspråk på utförande av en begagehiss för hotellet, anvisa 50,000 kronor.

samt att det samfällda nu anvisade beloppet 70,000 kronor skall gäldas genom uttaxering under åren 1933 —1937.

Västerås den 18 april 1932.

För Drätselkammaren:

CARL BÄCKMAN.

Ragnar Tenow.

N:o 33.

Beredningsutskottets m. fl. utlåtanden ang. besvär över stadsfullmäktiges beslut rörande nedsättning i W. C.-avgiften m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut den 25 februari innevarande år har beredningsutskottet att avgiva yttrande i anledning av besvär anförda av Advokaten Frithiof Wiklundh och Handlanden Edvin Johansson över stadsfullmäktiges beslut den 28 föregående januari, varigenom en framställning angående sänkning av tidigare beslutad årlig avgift för vattenklosetter avslagits samt förordnats att dylika avgifter skulle avsättas till en byggnadsfond för blivande reningsverk, och får beredningsutskottet efter att hava tagit del av den utredning, som i ärendet förebragts av vatten- och gasverksstyrelsen, förklara sig icke hava något att därutöver tillägga, varför beredningsutskottet för sin del i likhet med drätselkammaren föreslår, att stadsfullmäktige ville, under åberopande av vatten- och gasverksstyrelsens utredning hemställa, att besvären icke måtte upptagas till prövning eller i sak prövade måtte lämnas utan avseende.

Västerås den 20 april 1932.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige genom magistratens resolution den 25 sistlidne februari anmodats avgiva yttrande i anledning av de besvär Advokaten F. Wiklundh och Handlanden Edvin Johansson anfört över stadsfullmäktiges beslut den 28 januari 1932 angående ifrågasatt sänkning av den årliga avgiften för vattenklosetter samt avsättning av visst belopp av vattenklosettavgifterna till anordnande av ett reningsverk för avloppsvätskan, hava stadsfullmäktige ovan förstnämnda dag beslutat anmoda, bland andra, drätselkammaren att i ärendet avgiva förberedande utlåtande.

N:o 33.
Ang. besvär över stadsfullmäktiges beslut rörande nedsättning i W. C.-avgiften m. m.

I anledning härav får drätselkammaren, som tagit del av den utredning, som avgivits av vatten- och gasverksstyrelsen, till alla delar förena sig i vad däri anförts och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta:

att såsom infordrat yttrande i ärendet, under åberopande av vatten- och gasverksstyrelsens utlåtande, hemställa, att de anförda besvären icke upptagas till prövning, eller därest prövning i sak kommer i fråga, lämnas utan avseende.

Västerås den 18 april 1932.

För Drätselkammaren:

CARL BÄCKMAN.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 25 februari 1932 beslutat inhämta förberedande yttranden från bland andra vatten- och gasverksstyrelsen i anledning av de besvär advokaten F. Wiklundh och Handlanden Edvin Johansson anfört över stadsfullmäktiges beslut den 28 januari 1932, varigenom avslagits gjord framställning angående borttagande eller sänkning av tidigare beslutad årlig avgift för vattenklosetter samt förordnats att visst belopp av inkomsten av dessa avgifter skulle avsättas till ett blivande reningsverk för stadens kloaksystem, får vatten- och gasverksstyrelsen i ärendet anföra följande.

Till en början torde det böra göras gällande, att den negativa delen av stadsfullmäktiges överklagade beslut eller sålunda till den del det innefattar avslag å den föreliggande framställningen om borttagande eller nedsättning i w.c.-avgiften *icke* kan upptagas till prövning vid besvärsmålets avgörande. Det förra av dessa alternativa yrkanden, avgiftens borttagande, torde för övrigt helt komma ur räkningen, redan av den anledningen, att det under ärendets förberedande behandling alldeles frånfallits och vid det slutliga avgörandet icke upptagits av någon närvarande stadsfullmäktigeledamot. Och i övrigt synes det vad denna sida av saken angår uteslutet, att ett stadsfullmäktiges beslut, som endast innebär ett avvisande av en påkallad ändring i ett tidigare fattat, laga kraftvunnet beslut, skall kunna genom besvär bliva föremål för ett sakligt bedömande av högre myndigheter, då detta skulle innebära en prövning av det tidigare laga kraftvunna beslutets innehåll. Om ett sådant av de klagandena tydligen häfdat betraktelsesätt vore riktigt, skulle det leda till den uppenbarligen ej av lagstiftaren avsedda konsekvensen, att intet kommunalt beslut någonsin komme att taga åt sig laga kraft. Det torde vara onödigt att med exempel på-

N:o 33. *Ang. besvär över stadsfullmäktiges beslut rörande nedsättning i W. C.-avgiften m. m.*

visa, vilka praktiska olägenheter och fullkomligt ohållbara situationer skulle kunna bliva en följd av en dylik rättsordning eller rättare brist på rättsordning.

Vad härefter angår den sakliga grund, på vilken stadsfullmäktiges beslut om w. c.-avgiftens första upptagande och senare genomförda höjning vila, så lämna härom motiven till stadsfullmäktiges beslut den 19 juni 1914 och den 30 december 1919 och de utredningar, som föregingo dessa beslut, erforderlig upplysning. (Se bifogade stadsfullmäktigetryck Bil. I). Att denna grund fortfarande är bärig ligger till en början i sakens natur och klargöres ytterligare genom ett tillrättaläggande av de faktiska, på bedömandet av frågan inverkande omständigheterna, vilka omständigheter blivit i hög grad förvanskade i besvärsskriften.

Den avskärande avloppsledning från Lustigkulla till Turbinhuset, som omtalas i utredningen för stadsfullmäktiges beslut den 19 juni 1914 såsom förutsättning för att vissa angivna stadsdelar skulle kunna erhålla anslutning för w. c.,är i motsats till vad i besvärsskriften antydes, sedan någon tid tillbaka i dess helhet utförd och den har dragit en kostnad som långt överstiger det belopp av 125,000 kronor, som beräknades år 1914. Orsaken till fördyringen vet en var. Den huvudsakliga delen av området Lustigkulla har visserligen ännu icke kunnat få anslutning för w. c., men detta har sin orsak i ledningarne *inom* området, vilka icke äro så anordnade eller hava sådana dimensioner, som krävs för nu ifrågavarande ändamål, ehuru de nöjaktigt tjänstgöra som avloppsledningar i alla andra hänseenden. Liknande är förhållandet med andra stadsdelar, såsom exempelvis Ängsgärdet och Korsängsgärdet. Avloppsledningarne tjänstgöra där såsom avledare av flytande orenlighet och dagvatten, men kunna icke på villkor tillåtas tjänstgöra för bortförande av orenligheten från w. c. Av dessa förhållanden framgår, hur missvisande klagandenas påstående är, att staden icke alltjämt skulle få vidkännas extra kostnader i anledning av vattenklosetternas anslutning till avloppsledningsnätet. De särskilda kostnader, som beräknades år 1914, avsågo givetvis blott befintliga ledningar, men alldeles icke de nya ledningsutsträckningar, som sedermera kunde ifrågakomma. Vid anläggandet av nya avloppsledningar hava dessa efter 1914 års beslut alltid dimensionerats så och även i övriga hänseenden, såsom beträffande lutningsförhållanden m. m., anordnats så, att de skulle kunna tjänstgöra såsom avledare av w. c.-orenlighet. Att detta föranlett ökade anläggningskostnader, med högre, driften belastande ränte- och amorteringsbelopp ligger i öppen dag.

Att extra driftkostnader eljes bliva en följd av w. c.-anslutningen, såsom muddring vid kloakmynningarne, spolningar m. m., torde väl ingen sätta i fråga.

Den ”undersökning” rörande stadens kostnader för avloppsledningarne i relation till inkomsten av w. c.-avgifter, som i besvärsskriften återgivits, är i åtskilliga avseenden felaktig och missvisande. Till en början må härutinnan erinras, att klagandena använt sig av begreppet driftkostnader i någon sorts inskränkt bemärkelse, d. v. s. med uteslutning av en så viktig och betydande del av de årliga kostnaderna som förräntning och amorte-

N:o 33.
Ang. besvär över stadsfullmäktiges beslut rörande nedsättning i W. C.-avgiften m. m.

ring av det i avloppsledningarna nedlagda anläggningskapitalet, medan de när det gällt att draga slutsatser, givit sina, icke ens till hälften av de samfällda kostnaderna uppgående utgiftssiffror sken av, ja uttryckligen påstått angiva storleken av alla årskostnader. Dessutom äro siffrorna, även från klagandenas synpunkt, i vissa fall felaktiga. Nedanstående uppställning, där klagandenas siffror satts inom parentes, visar den verkliga ställningen.

År	Årskostnader:		Inkomster av v.c.-avgifter:	
1915	29,904 : 95	(10,367 : 91)	4,961 : 76	(4,861 : 76)
1916	33,555 : 95	(12,553 : 69)	6,471 : 94	(6,371 : 94)
1917	44,688 : 69	(21,728 : 88)	9,026 : 56	(8,926 : 56)
1918	54,172 : 12	(27,112 : 68)	10,804 : 35	(10,804 : 35)
1919	74,335 : 62	(42,098 : 87)	13,173 : 64	(13,173 : 64)
1920	70,745 : 82	(34,568 : 02)	27,744 : 62	(27,744 : 62)
1921	73,872 : 51	(38,157 : 95)	31,260 : 70	(31,260 : 70)
1922	80,104 : 08	(33,450 : 53)	34,067 : 52	(34,067 : 52)
1923	79,300 : 27	(36,185 : 35)	44,786 : 34	(44,786 : 34)
1924	85,421 : 52	(31,875 : —)	41,827 : 62	(38,500 : —)
1925	85,562 : 17	(34,175 : —)	43,879 : 34	(43,125 : —)
1926	92,259 : 86	(34,975 : —)	47,670 : 34	(46,250 : —)
1927	98,923 : 55	(45,940 : 49)	51,382 : 59	(50,000 : —)
1928	94,189 : 84	(39,241 : 84)	57,467 : 25	(57,467 : 25)
1929	104,578 : 70	(48,895 : 30)	63,902 : 49	(63,902 : 49)
1930	94,074 : 65	(35,664 : 65)	68,923 : 05	(68,923 : 05)
Summa	1,195,690 : 30	(526,991 : 16)	557,350 : 11	(550,165 : 22)

Med dessa verkliga siffror faller klagandenas hela på dem grundade resonnemang. Särskilt frågar man sig, vart det påståendet tager vägen, att w. c.-avgifterna under den angivna tidsperioden icke blott skulle hava bestritt samtliga (drift)kostnader för stadens avloppsledningar utan därutöver bidragit till vatten- och gasverkets inkomster med cirka 25,000 kronor (med rätt summerade siffror c:a 23,000 kronor). Nu är det tvärtom så, att utöver w. c.-avgifterna under perioden för täckande av avloppsledningarnes löpande årskostnader anlitats i runt tal 640,000 kronor av skattemedel. Avloppsledningarnes ekonomi sammanblandas nämligen på intet sätt med de övriga tekniska verkens liksom icke dessa inbördes, utan varje verk redovisar resultatet av sin rörelse för sig.

Att kostnaderna för stadens avloppsledningar i hög grad stegrats under den tid w. c.-avgifter upptagits, framgår av de riktiga siffror, som ovan angivits. Det torde även för en lekman vara uppenbart, att en av orsakerna till de stora och ökade kostnaderna måste vara att söka i led-

ningarnes anordning för w. c. Det är i själva verket långt ifrån så, att föroreningarne från w. c. äro så obetydliga, att de kunna negligeras vid ledningarnes anläggande.

N:o 33. *Ang. besvär över stadsfullmäktiges beslut rörande nedsättning i W. C.-avgiften m. m.*

Vad beträffar klagandenas ur sitt sammanhang lösryckta citat av en del av de motiv, som åberopats av förkämparne för det överklagade beslutet, torde det vara tillräckligt att framhålla, att dessa motiv icke alls hänföra sig till sådana förhållanden, som ingå i klagandenas argumentering, utan avsågo att övertyga stadsfullmäktige om lämpligheten av det framlagda förslaget till beslut från kommunal synpunkt. Lagligheten därav hade icke på något håll ifrågasatts.

Endast vid en punkt torde det härutinnan vara av värde att dröja ett ögonblick, nämligen vid det av klagandena återgivna i vatten- och gasverksstyrelsens utredning till stadsfullmäktige angivna förhållandet, att under de senaste två åren 75 proc. av utförda nya avloppsanläggningar, icke skulle kommit till utförande om w. c.-avgiften varit sänkt till 15 kronor, utan att särskilda bidrag eller tilläggsavgifter ålagts de intresserade fastighetsägarne. Detta förhållande torde kräva någon förklaring. Det sammanhänger och beror på de villkor och bestämmelser, stadsfullmäktige fastställt för utdragning av stadens allmänna ledningar till nya områden och varav ett exemplar här bilägges. (Bil. II). Ett av dessa villkor är enl. punkt 2:o) d) att förbrukningsavgifterna från anslutna fastigheter skola förränta och amortera stadens del av anläggningskostnaden. I de räntabilitetskalkyler, som därför uppgöras för varje ifrågasatt ledningsutsträckning, ingår w. c.-avgiften vid sidan av övriga och mera egentliga förbrukningsavgifter som en viktig del. Det är klart, att en sänkning av ifrågavarande avgift försämrar räntabiliteten och är denna förut knapp, behövs det ej mycken ändring nedåt för att den skall bliva otillräcklig. Så har fallet varit i de omtalade 75 proc. av utförda avloppsledningar. Ur här berörda synpunkt är det sålunda av stor betydelse för stadens bebyggelse, särskilt då det gäller de sunda och tilltalande villaområdena, att w. c.-avgifterna bibehållas oförändrade för möjliggörande av för bebyggelsen nödiga ledningsutsträckningar.

Skäligheten av de här utgående w. c.-avgifterna bestyrkes vidare dels av den mycket stora majoritet, varmed stadsfullmäktiges beslut omfattats, och dels av den omständigheten, att bland denna majoritet och bland dem som inom de förberedande myndigheterna deltagit i ärendets handläggning och röstat för avgiftens bibehållande finnas flere fastighetsägare och av dem både egnahemsägare och ägare av hyreshus. Klagandenas synpunkter återigen uppbäras enbart av det subjektiva fastighetsägareintresset.

Men även om det inför de verkliga utgiftssiffrorna skulle kunna te sig så, att en något för stor anpart av avloppsledningskostnaden under de allra senaste åren — tidigare kan ett sådant betraktelsesätt icke rimligen ifrågakomma —, bestrides av w. c.-avgiften — alltjämt givetvis förutsatt, att dessa avgifter icke få vara högre än att de täcka merkostnaden för avloppsledningarne i följd av w. c.-anläggningarne —, så tillkommer den omständigheten, att staden står inför ett nära förestående tvång att just i följd av w. c.-anläggningarnes förefintlighet och stora antal vidtaga mycket kost-

N:o 33.

Ang. besvär över stadsfullmäktiges beslut rörande nedsättning i W. C.-avgiften m. m.

samma åtgärder för avloppsvattnets renande och att de nuvarande w. c.-avgifterna icke på långt när förslå att bestrida ens de nya årliga kostnader, som därav bliva en följd.

Det är fåfängt att söka bestrida eller förringa det faktiska och snara behovet av reningsanläggningen. Detta förnekas icke ens av många av dem, vilka av helt andra skäl än de av klagandena anförda, påyrkade en nedsättning i w. c.-avgiften. Redan de sakkunnige, som åtspordes, innan 1914 års beslut i w. c.-frågan fattades, förebådade behovet av reningsanordningar, särskilt Professor Sondén, men även byggnadschefen Blidberg, ehuru den senare uttalade den förhoppningen, att detta behovs aktualisering skulle låta vänta på sig. Det är dock nu snart 20 år sedan ifrågavarande uttalanden gjordes och utvecklingen har gått mycket raskt sedan dess. Det kan icke ens vara överdrivet att påstå, att de, vilka som sakkunniga eller beslutande år 1914 sysslade med frågan, icke på långt när kunde föreställa sig, att bruket av w. c. skulle komma att taga en sådan omfattning som det i själva verket gjort. — Nu måste vem som helst som under en lugn sommardag tager en promenad utmed Svartåns mynning eller eljes iakttager vattnet vid de övriga kloakmynningarne i Mälaren, utan vidare inse, att åtgärder för kloakvattnets renande måste tvinga sig fram inom nära förestående tid, Att detta förhållande härrör från orenligheten från w. c.-anläggningarne, det bära själva iakttagelserna offörtydbart vittne om. En närmare eftertanke leder också till samma slutsats. Vid den tidpunkt, då w. c. mera allmänt började införas, var stadens innevånareantal och antalet hushåll icke så avsevärt större än nu. I varje fall är skillnaden i detta hänseende icke så stor, att den ökade orenligheten i kloakerna av vanligt spillvatten kunnat hava någon nämnvärd betydelse i förevarande avseende. Den ökning av spillvatten, som möjligen kan vara att räkna med, motväges fullt därav, att under den tid varom här är fråga tillkommit två nya huvudavlopp till Mälaren, avsedda för de västligaste stadsdelarne. Däremot hava w. c.-anläggningarne, som redan klagandena påvisat, ökat i oerhörd omfattning och det är här man har att söka den i varje fall huvudsakliga anledningen till de besvärande föroreningarne vid kloakutloppen.

Det uppenbara behovet av reningsanläggningen styrkes också av den överväldigande majoritet, varmed stadsfullmäktige omfattat tanken på ett blivande reningsverk.

När nu detta är förhållandet, vore det meningslöst att för en kort period sänka w. c.-avgifterna för att sedan åter nödgas höja dem kanske till högre nivå än de för närvarande hava. Klokare är det då, såsom stadsfullmäktige beslutat, att med avgifternas bibehållande använda en avsevärd del av inkomsten därav till hjälp för anskaffande av det betydande anläggningskapital, som reningsverket kräver. Frågan om lagligheten av detta beslut skall belysas nedan.

Klagandena hava gjort gällande, att w. c.-avgifterna vore att betrakta såsom ett slags beskattning, pålagd endast en särskild kategori av stadskommunens medlemmar. Så är dock till ingen del förhållandet, åtminstone icke här i Västerås. W. c.-avgiften är fullt frivillig. Den som exempelvis anser den för hög har tillfälle att begagna sig av de andra anordningar

för avträdesorenlighetens bortförande, som finnas och till vilka staden genom sitt renhållningsverk medverkar. Ingen har heller någon ovillkorlig rätt att anlägga w. c. och få anslutning därför till stadens avloppsledningar. Härför erfordras nämligen i varje fall tillstånd enligt gällande hälsovårdsstadga och särskilda för Västerås utfärdade regler och föreskrifter, varav ett exemplar bifogas. (Bil. III). Staden har ingen laglig skyldighet att anordna sina avloppsledningar för w. c. och medgiva anslutning för sådana. Hälsovårdsstadgans bestämmelser föreskriva nämligen såsom obligatoriska avloppsledningar endast sådana för flytande orenlighet. Avgifterna för w. c. utgöra ersättning för den andel i avloppsledningarnes årskostnader, som rimligen bör ankomma på w. c. och äro avvägda med hänsyn till nämnda förhållande och för övrigt i lämplig relation till de hämtningsavgifter stadens renhållningsverk betingar sig för hämtning från torrklosetter. W. c.-avgifterna äro sålunda närmast jämnställda med de avgifter, som uttagas för gas- och elektricitet, mindre med vattenavgifterna, vilka utgå för en förnödenhet, som en var är helt beroende av. Det må erinras, att taxorna för gas- och elektricitet i allmänhet i Sveriges städer och för vatten i många fall äro kalkylerade så på säkra sidan, att de icke blott täcka verkens årskostnader, vilket likaväl för dem som för w. c.-anläggningarnas skäliga andel i avloppsledningarnas årskostnader skulle vara det principiellt riktiga, utan dessutom lämna betydande vinstöverskott, ävensom att häremot inga klagomål avhörts. Det må i detta sammanhang tilläggas, att i fråga om w. c. och avloppsledningarne resonnemanget icke får vara så enkelt, att därför att avlopp ändock måste finnas — frånsett nu från alla särskilda anordningar — så skola w. c.-anläggningarne utan vidare få anslutas till dem. I stället måste det ju anses vara rimligt och rätt, att w. c.-anläggningarne, utöver vad som betingas av särskilda påkostnader för dem, få draga sin skäliga andel i de för dem och för andra ändamål gemensamma årskostnaderna. Det kan icke ur någon förnuftig synpunkt anses försvarbart att w. c.-intresset skall så att säga få snylta på de övriga intressen, som äro anknutna till avloppsledningarne.

N:o 33. *Ang. besvär över stadsfullmäktiges beslut rörande nedsättning i W. C.-avgiften m. m.*

Den som söker bedöma frågan och tar behörig hänsyn till alla de omständigheter som därpå inverka, torde finna, att den här sedan många år utgående w. c.-avgiften är lämpligt avvägd.

Vad slutligen angår beslutet om avsättning av en del av vad som inkommer i w. c.-avgifter till ett blivande reningsverk, så torde däremot icke kunna göras någon ens ur kommunallagens synpunkt befogad invändning. Kommunallagen innehåller icke något uttryckligt förbud mot fondering ens av skattemedel. Det har emellertid ända in på den sista tiden ansetts, att en dylik fondering skulle strida mot grunderna för vissa stadganden i lagen. Emellertid har denna uppfattning under senare tid fått giva efter för en mera modern åskådning. Det må härutinnan erinras om det bekanta av Kungl. Maj:t fastställda beslutet för några år sedan i Nyköping, på grund av vilket denna stad upptog ett amorteringslån för anskaffande av rörelsekapital åt stadsförvaltningen. Vid amorteringstidens slut skulle staden sålunda hava en egen skuldfri fond för ändamålet, som de facto tillkommit genom årliga avsättningar av skattemedel, motsvarande amorteringarnes belopp. Ännu mer torde det få anses vara överensstämmande med en sund

N:o 33.
Ang. besvär över stadsfullmäktiges beslut rörande nedsättning i W. C.-avgiften m. m.

ekonomisk kommunalpolitik, att avsättningar göras av inkomster, som härflyta av avgifter till kommunala verk med mera affärsmässig drift. Här i Västerås ske också dylika avsättningar årligen för alla stadens affärsdrivande verk till en förnyelsefond. Ifrågavarande fondering åberopas icke blott av staden vid framställningar till Kungl. Maj:t om lånetillstånd, utan även av Kungl. Maj:t i dess beslut om lånemedgivanden såsom en ekonomiskt riktig och fördelaktig anordning.

Vad det nu föreliggande fallet i här sistberörda hänseende vidare angår, så må det vara, att stadsfullmäktige icke direkt beslutat att reningsverksanläggningen nu skall utföras. Men så mycket måste beslutet innebära, att stadsfullmäktige bestämt uttalat sig för behovet av en dylik anläggning och bundit sig vid saken i princip, endast avvaktande det mera utformade och definitiva förslaget, för att fatta slutligt beslut om arbetets igångsättande. I betraktande härav har avsättningsbeslutet mera karaktären av ett första anslag till anläggningen i fråga än en fondering i vanlig bemärkelse.

Vid övervägandet, huruvida och i vad mån de av klagandena åberopade prejudikaten kunna vara vägledande för bedömande av nu förevarande besvärsmål, torde det icke böra förbises, att den nya stadsplanelagen, som trätt i kraft med 1932 års ingång innehåller ett stadgande — utan förutvarande motsvarighet — av innehåll, att stadskommunen äger överföra intill hela kostnaden av avloppsledningsanläggning, jämte övrig gatuanläggningskostnad på vederbörande fastighetsägare, allt efter som de för sina fastigheter hava behov av ledningen. De åberopade prejudikaten äro från ett tidigare skede, då ännu icke den grundsats, som ligger bakom angivna stadganden i den nya stadsplanelagen, vunnit beaktande i svensk kommunallagstiftning eller i rättspraxis på området. Ur synpunkten av denna grundsats torde stadsfullmäktiges ståndpunkt i förevarande fråga ännu mer än eljes befinnas hava laga fog för sig.

På grund av det anförda får vatten- och gasverksstyrelsen tillråda stadsfullmäktige att såsom infordrat yttrande hemställa, att de anförda besvären antingen icke upptagas till prövning eller, om prövning i sak kommer i fråga, lämnas utan avseende.

Stadsfullmäktiges till det överklagade beslutet hörande tryckta handlingar biläggas handlingarne i målet. (Bil. IV).

Västerås den 12 april 1932.

För Vatten- & Gasverksstyrelsen.

KARL JOHANSSON.

Gerh. Geston.

N:o 33.
Ang. besvär över stadsfullmäktiges beslut rörande nedsättning i W. C.-avgiften m. m.

RESOLUTION.

Remitteras till magistraten i Västerås, som anmodas att över bilagda besvär infordra stadsfullmäktiges där i staden icke klagande ledamöters yttrande, vilket yttrande tillika med magistratens eget utlåtande och remissakten därefter förväntas.

Västerås slott i landskansliet den 24 februari 1932.

På tjänstens vägnar:
E. Holmqvist.

Till Konungens Befallningshavande i Västmanlands län.

Över Stadsfullmäktiges i Västerås beslut den 28 nästlidne januari, varigenom avslagits gjord framställning angående borttagande eller sänkning av tidigare beslutad årlig avgift för vattenklosetter, samt förordnats att genom dylika avgifter influtna medel delvis skola avsättas till en byggnadsfond för blivande reningsverk, få undertecknade härmed under yrkande att beslutet såsom stridande mot allmän lag och kränkande vår enskilda rätt måtte helt upphävas.

I saken tillåta vi oss anföra följande:

Avgift för vattenklosett infördes genom Stadsfullmäktiges beslut den 19 juni 1914. Beslutet i fråga föregicks av en inom hälsovårdsnämnden företagen utredning, utmynnande i förslag att för ett allmänt införande av W. C. till nödiga anstalters vidtagande utanordna ett belopp av 19,000 kronor. Samtidigt föreslogs att Stadsfullmäktige måtte besluta att en årlig avgift om femton kronor skulle utgå för varje W. C. I hälsovårdsnämndens yttrande instämde Vatten- och Gasverksstyrelsen, som under hänvisning till att i vissa stadsdelar W. C. kunde anläggas först efter dragande av en avskärande ledning längs Svartåns västra sida från Lustigkulla till turbinhuset, uppskattade merkostnaderna för allmänt införande av W. C. 190,000 kronor. I förbigående må här anmärkas att dylik ledning ännu icke i sin helhet dragits, så att bland annat det saknas möjligheter att anlägga W. C. inom Lustigkullaområdet.

Under motivering att dessa kostnader samt vissa till sammanlagt 190,000 kronor uppgående omläggningskostnader skulle drabba staden genom införande av W. C., föreslog styrelsen den sedermera beslutade avgiften om 15 kronor.

Vatten- och Gasverksstyrelsens yttrande föregicks av en på styrelsens uppdrag av byggnadschefen Figge Blidberg i Göteborg verkställd utredning angående allmänt införande av W. C. i staden. Av denna utredning synes framgå, att avloppsledningarnas storlek föga beröres av införande av W. C., att ledningarnas innehåll därigenom icke försämras samt att det dåvarande avloppssystemet icke lade nämnvärt hinder i vägen för ett mera vidsträckt införande av W. C.

N:o 33.

Ang. besvär över stadsfullmäktiges beslut rörande nedsättning i W. C.-avgiften m. m.

Genom Stadsfullmäktiges beslut den 13 december 1919 höjdes ifrågavarande avgift till 25 kr. för varje anläggning.

Sedan Stadsfullmäktige år 1929 tillsatt en kommitté för framläggande av förslag till vidtagande av åtgärder i anledning av inom staden rådande bostadsknapphet framställde kommittén i skrivelse den 20 augusti 1929 bland annat förslag att w. c.-avgiften borde borttagas eller sänkas under motivering att avgiften verkade hämmande på nybyggnadsverksamheten. På grund av ifrågavarande yttrande föreslog majoriteten inom drätselkammaren i sitt förslag till 1931 års budget att avgiften borde nedsättas med 10 kronor, medan en minoritet föreslog avgiftens bibehållande med oförändrat belopp under motivering att "sedan avgiften en gång sänkts det komme att möta stora svårigheter att få densamma höjd" samt att den föreslagna sänkningen "för avsevärd framtid väsentligen skulle försvaga budgeten". I ärendet avgav Vatten- och Gasverksstyrelsen yttrande i skrivelse den 10 december 1931. För att "erhålla ett fastare grepp" på ifrågavarande angelägenhet behandlade styrelsen till en början ett förslag angående kostnaderna för anläggning av ett reningsverk för stadens avloppssystem. Enligt skrivelsen hade allenast 25 % av under senaste två åren beslutade ledningsutsträckningar kunna vidtagas därest w. c.-avgiften utgjort 15 kr. Vidare påpekades att avgiften ifråga vore väl avvägd i förhållande till hämtningsavgifterna för torvmullsklosetter. I utredningen förbigicks helt frågan om vattenklosetternas allmänna inverkan på kostnaderna för renhållningen. Styrelsen föreslog under åberopande av nämnda omständigheter att avgiften i fråga måtte bibehållas oförändrad samt att densamma delvis måtte fonderas för blivande reningsverk.

Det enda skäl som torde berättiga utdebitering av ifrågavarande avgifter hos fastighetsägarna är att w. c.-anläggningarna förorsaka kostnader för stadens renhållning utöver kostnaderna för den renhållning, staden jämlikt hälsovårdsstadgan har att ombesörja. Givet är att för den händelse dylik merkostnad uppstår, avgiften icke får sättas högre än att den täcker kostnaden ifråga.

Kostnaderna för w. c.-anläggningarna hänföra sig till vattenförbrukning, anslutning till de i gatorna nedlagda avloppsledningarna samt eventuell utvidgning eller nydragning av avloppsledningarne. Vad till en början beträffar vattenförbrukning och anslutning drabba dessa kostnader utan vidare fastighetsägarna, varför kostnaderna ifråga sakna intresse i detta sammanhang. Beträffande avloppsledningarnas storlek så medför ett allmännare inrättande av w. c.-anläggningar icke att ledningarna måste förstoras, då dessa ju måste hava avsevärda dimensioner för att kunna bortföra övrigt avloppsvatten. Då på grund av lutningsförhållningarna inom vissa stadsdelar w. c.-anläggningar kunna införas först efter dragande av nya avloppsledningar, kunde ju tänkas att kostnaderna för dessa ledningar borde drabba fastighetsägarna, men även härvidlag torde den synpunkten vara tillämplig att avloppsledningarna i huvudsak tjäna andra syftemål.

I detta sammanhang torde vara av intresse att undersöka, d e l s huruvida ökning av antalet w. c. åsamkats staden ökade kostnader för avloppsledningarnas drift, *dels ock* i vilken mån w. c.-avgifterna bidragit till täckande av kostnaderna för stadens avloppsledningar.

N:o 33.
Ang. besvär över stadsfullmäktiges beslut rörande nedsättning i W. C.-avgiften m. m.

Förhållandena framgår av följande uppställning:

År	Driftskostnader	Influtna avgifter	Antal W. C.
1915	10,367 : 91	4,861 : 76	400
1916	12,553 : 69	6,371 : 94	
1917	21,728 : 88	8,926 : 56	
1918	27,112 : 68	10,804 : 35	
1919	42,098 : 87	13,173 : 64	
1920	34,568 : 02	27,744 : 62	1200
1921	38,157 : 95	31,260 : 70	
1922	33,450 : 53	34,067 : 52	
1923	36,185 : 35	44,786 : 34	
1924	31,875 : —	38,500 : —	
1925	34,175 : —	43,125 : —	1800
1926	34,975 : —	46,250 : —	
1927	45,940 : 49	50,000 : —	
1928	39,241 : 84	57,467 : 25	
1929	48,895 : 30	63,902 : 49	
1930	35,664 : 65	68,923 : 05	3000
Summa	525,991 : 16	550,165 : 22	

Av förhållandet mellan antalet w. c. och avloppskostnaderna för åren 1915 och 1930 torde ingen slutsats kunna dragas, då samtliga stadens avloppsledningar under ifrågavarande år helt omlagts efter moderna principer med hänsyn till inkorporering och folkmängdsökning (24,301 invånare den 1/1 1916, 30,420 invånare den 1/1 1931). Jämföras åter motsvarande siffror för tidsperioden 1925—1930 framgår att en ökning av antalet w. c. från 1,800 till 3,000 eller med 66 proc., icke medfört någon ökning av driftskostnaderna för avloppsledningarna. Av uppställningen framgår även det intressanta förhållandet att ägarna av de fastigheter, vari w. c. införts, under åren 1915—1930 helt bekostat samtliga driftskostnader för stadens avloppsledningar och därutöver bidragit till Vatten- och Gasverkets inkomster med cirka 25,000 kronor.

Av det föregående torde med full evidens framgå att w. c. anläggningarna icke på något sätt bidragit till ökning av utgifterna för stadens avloppsledningar. För en lekman förefaller det ju tämligen självklart att då den övervägande delen av de föroreningar, som skola bortföras genom avloppsledningarna, bestå av regnvatten, spillvatten, avfall från diverse industrier och så kallat slaskvatten, den från w. c.-anläggningarna härrörande mängden av föroreningar är så försvinnande liten att någon ökning av avloppsledningarna och driftskostnaderna för dessa ledningar icke på något sätt kan förorsakas av w. c.-anläggningarna. I varje fall bör bevisskyldigheten för att w. c.-anläggningarna förorsaka staden kostnader ligga hos

N:o 33. *Ang. besvär över stadsfullmäktiges beslut rörande nedsättning i W. C-avgiften m. m.*

dem, som påstå dylikt förhållande. Något som helst bevis för att anläggningarna åsamka staden kostnader har icke anförts. De motiv, som andragits av förkämparna för w. c.-avgifternas bibehållande, nämligen att avgiften vore erforderlig för ett reningsverk, som eventuellt komme att för framtiden inrättas, att avgiften vore väl avvägd i förhållande till hämtningsavgiften för torvmullsklosetter, att avgiftens tidigare sänkande skulle under två år hava omöjliggjort anläggning av 75 proc. av nu dragna avloppsledningar, att sänkande eller borttagande av avgiften skulle oförmånligt inverka på Vatten- och Gasverkets budget, samt — sist men icke sämst — att sedan avgiften en gång sänkts det skulle vara svårt att få densamma höjd, innebär enligt vår åsikt allt för uppenbart spegelfäkteri för att motiven skulle kunna i detta sammanhang allvarligen upptagas till prövning.

I sakfrågan torde vidare bemärkas att genom beslutet av den 28 januari 1932 förordnats att genom w. c.-avgiften influtna medel till viss del skola fonderas för täckande av anläggningskostnaderna för ett blivande reningsverk. Beslutet har föregåtts av Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag, därvid styrelsen för att erhålla ett fastare grepp utgått från att reningsverk skall inrättas på sätt Vattenbyggnadsbyrån föreslagit. Att märka är emellertid i första hand att beslut om inrättande av dylikt verk ännu ej fattats samt i andra hand att de sakkunniga ännu icke lära vara på det klara med huru avloppsvattnet på lämpligaste och billigaste sätt skall kunna renas. Enligt sakkunskapen lära för övrigt de från w. c.-anläggningarna härrörande ämnena hava ringa eller ingen inverkan på kostnaderna för avloppsvattnets rening. Vid dylikt förhållande är beslutet av fondering av ifrågavarande medel fullständigt orimligt.

Av det föregående torde framgå att avgifterna för w. c.-anläggningarna icke till någon del motsvaras av någon kostnad för staden på grund av ifrågavarande anläggningar. Vid dylikt förhållande är avgiften att betrakta såsom en kommunalskatt, åvilande en viss kategori av stadens invånare.

Enligt kommunalskattelagen den 28 september 1928 § 1 skall allmän kommunalskatt utgå i förhållande till det antal skattekronor och skatteören, som påföres en var skattskyldig. Genom stadgandet föreslås alltså den satsen att en var medborgare i en kommun skall beskattas i förhållande till inkomst och jordinnehav. Lagen om kommunalstyrelse i stad § 62 stadgar, att för täckande av stadens medelsbehov efter anlitande av vissa andra inkomstkällor uttaxering skall ske genom allmän kommunalskatt. Från regeln medges enligt § 63 i sistnämnda lag undantag i vissa bestämda fall, varom dock icke här är fråga. I princip skola alltså kommunens medlemmar lika bidraga till utgifterna.

I rättspraxis är fastslaget att likheten i beskattning ej får rubbas genom bestämmande av avgift till belopp, som i så hög grad överstiger stadens kostnader för anordning att avgiften till väsentlig del innefattar en för stadens allmänna ändamål upptagen beskattning. Vi tillåta oss i detta hänseende åberopa de i Regeringsrättens årsbok 1910 ref. 160, 1918 ref. 56, 1914 ref. 32, och 1926 not. S 60 refererade rättsfallen. I sistnämnda fall synes den av oss förfäktade meningen bäst hava kommit till uttryck. Av Konungens Befallningshavande fastställda utslag framgår, att ett stadsfull-

N:o 33. *Ang besvär över stadsfullmäktiges beslut rörande nedsättning i W. C.-avgiften m. m.*

mäktigebeslut, som innebär åläggande för vissa till staden skattskyldiga att till stadens vid tillfället föreliggande och i framtiden blivande allmänna behov erlägga skatt, icke kan anses lagligen grundat. Den åsikt, som i rättsfallet kommer till uttryck, synes med ännu starkare fog kunna tillämpas på här ifrågavarande förhållande.

Vad beträffar den genom överklagade beslutet bestämda fonderingen av viss del av w. c.-avgiften till blivande reningsverk torde uppenbart vara att beslutet icke heller i denna del är lagligen grundad. Enligt § 62 i lagen om kommunalstyrelse i stad stadgas nämligen att uttaxering av allmän kommunalskatt kan ske allenast till täckande av stadens medelsbehov. Att härmed allenast avses ett medelsbehov, som råder vid tiden för beslutets fattande, torde utan vidare vara självklart. Då fondering skett till ett eventuellt i framtiden uppkommande behov står beslutet uppenbarligen i strid emot grunderna för sistnämnda lagrum.

Då sålunda överklagade beslutet måste anses innefatta avvikelse från grunderna för § 1 i kommunalskattelagen den 28 september 1928 och § 62 i lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelsen i stad, och stadsfullmäktige genom beslutet överskridit sin befogenhet samt vår enskilda rätt i egenskap av fastighetsägare inom staden genom beslutet kränkts, få vi vördsamt anhålla att Konungens Befallningshavande ville pröva lagligt upphäva Stadsfullmäktiges ifrågavarande beslut.

Västerås den 20 februari 1932.

Frithiof Wiklundh,
Advokat. Ägare av stadsägan
N:o 2037 å Västerås stads område.
Adress: Köpmangatan 8, Västerås.

Edvin Johansson,
Stadsfullmäktig,
Adr. Ö. Kyrkogatan 2,
Västerås.

Västerås, Wilh. Nybergs Boktryckeri 1932.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1932. **Den 26 Maj.** **VII.**

N:r 34.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1931.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed överlämna årsberättelse rörande den allmänna hälsovården under år 1931, ävensom årsberättelser från Stadsläkarne, Köttbesiktningsbyrån, Bostadsinspektrisen samt 1:ste Tillsyningsmannen.

Västerås den 9 mars 1932.

För Hälsovårdsnämnden:
CARL THUNSTRÖM.

Eric Plantin.

Årsberättelse rörande den allmänna hälsovården från Hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1931.

I. *HÄLSOVÅRDSNÄMNDENS VERKSAMHET.*

Nämnden har sammanträtt 12 ggr. under året. Handlingarna protokollförda i 251 paragrafer.

Några förändringar beträffande Nämndens befattning med den allmänna hälso- och sjukvården, instruktion för Nämnden eller särskilda föreskrifter tillkomna i enlighet med § 30 i Hälsovårdsstadgan ha ej förekommit.

Diarieförda ärenden: 117.

II. *BEFOLKNINGSFÖRHÅLLANDEN INOM SAMHÄLLET.*

Kyrkoskrivna invånare vid årets början: 30,378, därav 14,802 män och 15,576 kvinnor.

Kyrkoskrivna invånare vid årets slut: 30,657, därav 14,897 män och 15,760 kvinnor.

Antal under året levande födda: 372 (194 m. och 178 kv.)

Antal under året döda personer: 290 (136 m. och 154 kv.).

Antal döda barn under 1 års ålder: 13 (4 m. och 9 kv.)

Särskilt stor dödlighet inom viss stadsdel har ej förekommit.

N:o 34.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1931.

III. *ALLMÄN HÄLSOVÅRD.*

A. *Vattentillgång.*

Behovet av dricksvatten tillgodoses genom grundvatten från 5 st. sänkbrunnar av stålplåt i en grusås omkring en halv mil från staden. 2 av dessa ha anlagts under året. Ledningsvattnets godhet utan anmärkning.

I gårdarna i stadens ytterområden, där mer eller mindre väl anordnade grävda brunnar finnas, ha här och var klagomål förekommit beträffande brunnsvattnet och föranlett Nämndens ingripande.

B. *Avledning av spill- och grundvatten.*

Avloppsförhållandena från en del gårdar i stadens ytterområden äro givetvis ganska otillfredsställande så länge de sakna anslutning till stadens avloppsnät. En del av olägenheterna härvidlag ha, delvis efter Nämndens ingripande, avhjälpts genom indragning i de allmänna ledningarna. Förslag om ytterligare utdragning av dessa ledningar, speciellt till ett nybebyggt förstadsområde, är för närvarande aktuellt.

Samhällets kloaknät:

Allmänna ledningar	....	53,353 meter.
Enskilda ledningar	....	8,201 „
	Summa	61,554 meter.

C. *Renhållning.*

a) Latrinrenhållning.

I centralare stadsdelar genom Stadens renhållningsverks försorg, i ytterområdena genom resp. gårdsägares.

Missförhållanden ha föranlett anmärkningar av Tillsyningsmännen i 22 fall, varigenom rättelse åstadkommits i de flesta. Nämnden har endast behövt ingripa i 2 fall.

Antal våningsklosetter: 3,762, därav 3,605 w. c. i 778 fastigheter.

Bortforsling genom Renhållningsverket har skett i 1,496 gårdar. Genom gårdsägarnes i ytterområdena försorg i 497 gårdar.

Upplagsplats för latrinen är en stadens torvpudrettfabrik. Platsen emellertid synnerligen olämplig, och vid vissa vindar medför pudrettlukten ett besvärande obehag för i trakten boende eller sysselsatta personer. Frågan om nytt renhållningssystem är emellertid under utredning av tillsatt kommitté.

Torvpudretten användes dels för stadens eget lantbruk, dels försäljes till andra lantbrukare.

b) Renhållning av gårdar och gator:

Tredelningssystemet föreskrivet inom det centralare stadsområdet. Bortforslingen här genom Renhållningsverket.

Särskilda upplagsplatser finnas å stadens lantegendomar utom staden.

Svinmaten går till stadens svingård; å en av stadens lantegendomar.

Gödselsopor till stadens lantbruk. Skräpsopor till utfyllningar, huvudsakligen av hamnområdet.

Av tillsyningsmännen ha gjorts anmärkningar på missförhållanden i 80 fall, varav 2 måst föranleda till Nämndens ingripande.

c) Antal inom staden befintliga:

Svinhus 8, alla utom stadsplan.
Fähus 7, alla utom stadsplan.
Stall 79, därav 51 inom stadsplan, och 28 utom.

Olägenheter och bristfälligheter vid dessa ha föranlett till anmärkningar i 9 fall av tillsyningsmännen och rättats efter anvisning. I ett fall måste Nämnden ingripa.

Svinhållning förbjuden inom stadsplaneområdet.

D. *Begravningsplatser.*

3 begravningsplatser finnas. Å de båda äldre inom själva staden förekomma begravningar endast i familjegravar. Nya begravningsplatsen, som är belägen ett par kilometer utom staden och togs i bruk 1925, synes rätt väl motsvara fordringarna på en sådan. Anmärkta missförhållanden ha ej förekommit.

E. *Fabriker och näringar.*

Sanitära missförhållanden beträffande fabriksupplag, fabriker, verkstäder etc. av större betydenhet ha ej förekommit.

Anmälan om anläggande av nya fabriker enligt § 24 av hälsovårdsstadgan har ej förekommit.

Uppgift ang. minderåriga i industriellt yrke: 1:ste tillsyningsmannen förordnad som tillsynorgan. Har till yrkesinspektionen insänt vederbörliga rapporter.

F. *Bostäder.*

Antal med bostadshus bebyggda tomter vid årets slut: 2,018.

Under året ha av enskilda uppförts:

83 nya boningshus, varav	2	lägenheter	à 2	rum och	kokvrå,
	51	„	à 1	„ „	kök,
	80	„	à 2	„ „	„
	68	„	à 3	.. „	„
	25	„	à 4	„ „	„
	13	„	à 5	„ „	„ och därutöver,
	10	st. enkelrum utan kök.			

Särskilda bostäder för lungsiktiga finnas ej.
Härbärgen och asyler ha ej tillkommit under året.
Bostadsinspektionen handhaves av särskild inspektris.

Antal bostadsinspektioner under året	2,145.
Diverse förfrågningar och klagomål	315.
Avhjälpta missförhållanden	138.

N:o 34.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1931.

G. *Samlingslokaler.*

Utrymme, luftväxling, uppvärmning och beskaffenhet i skolor, nöjes- och andra samlingslokaler. Anmärkningar ha ej förekommit.

H. *Bad- och badanstalter, särskilt skol- och folkbad.*

I stadens varmbadhus har under året serverats 89,473 bad, varav för

Skolbarn:	billighetsbad med simhall	5,046
	simundervisningsbad	8,940
Folkbad:	billighetsbadstu	25,686

Staden har dessutom ett större kallbadhus vid hamnen och har dessutom anordnat ett s. k. friluftsbad å en holme i fjärden, dit regelbundna ångfärjeförbindelser dagligen finnas under sommaren.

I. *Födoämnen och njutningsmedel.*

Köttbesiktningstvång finnes. Offentligt slakthus däremot ej.

Slakterier: 3 st. Intet under offentlig kontroll.

Ordnad mjölkkontroll genom tillsyningsmännen med tillhjälp av Kemiska stationen härstädes.

Matvaruberedning och matvaruhandel:

Slakterier	vid årets början 3,	nedlagda 0,	tillk. 0,	Summa 3.
Korvfabriker och charkuterier	„ „ „ 31,	„ 4,	„ 2,	„ 29.
Bagerier och konditorier	„ „ „ 32,	„ 1,	„ 4,	„ 35.
Mejerier	„ „ „ 1,	„ 0,	„ 0,	„ 1.
Mjölkmagasin	„ „ „ 88,	„ 1,	„ 1,	„ 88.
Kött- och charkuteributiker	„ „ „ 29,	„ 3,	„ 2,	„ 28.
Övriga matförsäljningsställen	„ „ „ 99,	„ 3,	„ 3,	„ 99.

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Osnygg kött-transport	Anmärkningar	2, därav till åtal 1.
Slakterier	„	2,
Korvfabriker etc.	„	39,
Bagerier etc.	„	28,
Mejerier	„	0,
Mjölkmagasin	„	24,
Köttbutiker etc.	„	1,
Övriga matförsäljningsställen	„	10.

Av bryggerier och läskedrycksfabriker finnas resp. 3 och 6.

Översikt av under året beslagtagna födoämnen:

N:o 34.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1931.

	Antal beslag	Kassationsorsak: tuberkulos	trikiner	andra sjukliga förändringar	förskämning
Kött av: nötkreatur	1	—	—	—	1
häst	—	—	—	—	—
svin	2	—	—	—	2
får, get	—	—	—	—	—
Inälvor	—	—	—	—	—
Korv	3	—	—	—	3
Andra födoämnen	2	—	—	—	2

Tillsyn av matserveringsställen:

122 inspektionsbesök av tillsyningsmännen, därav 10 gravare anmärkningar, av vilka 8 ledde till Nämndens ingripande för efterrättelse.

Livsmedelskontrollens anordning och kostnader:

Mjölk och matvaruprov undersökas å Kemiska stationen. 591 mjölk- och 459 gräddprov ha härvid undersökts. Årskostnaden = 1,200 kronor.

Anmärkningsvärda missförhållanden med avseende på försäljning eller förtäring av spritvaror eller andra berusnings- eller njutningsmedel ha ej varit föremål för Nämndens handläggning.

K. *Åtgärder i anledning av lag angående könssjukdomar av 20 juni 1918.*

Poliklinik inrättad 1 juli 1924.

Missförhållanden och i anledning därav vidtagna åtgärder ha ej förekommit. Nämnden har i 2 fall måst vidtaga införpassning till sjukhus av smittkällor.

L. *Åtgärder i anledning av lag av 14 sept. 1914 ang. vissa åtgärder mot utbredning av tuberkulos.*

Antal lägenheter, i vilka smittrening för tuberkulos ägt rum = 43.
Anslag från staden för den privata dispensärverksamheten = 4,000 kr.

M. *Åtgärder i anledning av lag om skyddskoppympning av den 2 juni 1916.*

2:dre stadsläkaren under året förordnad som offentlig vaccinatör.

Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Föreläggande har lett till ympningsresultat i alla fallen.

Övriga åtgärder: Anslag till offentliga vaccinationen = 100 kr.

N:o 34.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1931.

N. *Kommunala vårdanstalter.*

Fattigvårdsinrättning med särskild sjukavdelning. Denna inrymmer utom vanliga sjukavdelningar med inalles 42 sängar en tuberkulosavdelning på 19 sängar samt en sinnessjukavdelning på 16 sängar. Inalles 77.

Barnhem, barnasyler, barnkrubbor: Staden har en mindre barnasyl för 12 barn. Dessutom har av staden under året inrättats en s. k. Barnavårdscentral för läkareråd ang. uppfödning och vård av spädbarn. Antalet där under året inskrivna = 123.

Enskild förening har ett mindre barnhem och en barnkrubba.

O. *Hälso- och sjukvårdspersonal.*

Tjänstebefattningar hos Nämnden: 1 veterinär, 1 bostadsinspektris, 3 tillsyningsmän, tillika desinfektörer, 4 stadssjuksköterskor.

Laboratorium: Kemiska stationen härstädes.

P. *Kvacksalveri- och olaga medikamentförsäljning.*

Ingen anmälan till Nämnden.

R. *Andra omständigheter, som kunnat menligt inverka på befolkningens hälsa.*

Intet att anföra.

Bilagor: 1) Översikt över dödsorsakerna enligt dödsbevisen.
2) Några av de viktigaste dödsorsakerna.
3) Uppgift om sinnessjuka och sinnesslöa.

Västerås den 25 febr. 1932.

CARL THUNSTRÖM.

N:o 34.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1931.

Årsberättelse rörande epidemisjukvården från hälsovårdsnämnden år 1931.

1.	I 2 § 1 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst under året och i anledning därav vidtagna åtgärder.	Skarlakansfeber .... 15 fall Difteri .... 4 „ Nervfeber .. .. 2 „ Epid. hjärnfeber ...... 1 „ Våg-feber .... 12 „ S:a 34 fall Inga extra åtgärder vidtagna.
2.	Från läkare till nämnden enl. 2 § 3 mom. inkomna anmälningar.	34.
4.	Åtgärder enligt 3 § 1 och 2 mom.	Vård å Epidemisjukhuset i alla fall.
5.	Åtgärder enligt 3 § 3 mom. för anordnande av observation, isolering m. m.	Intagna å Epidemisjukhuset för observation: skarlakansfeber .... 8 fall nervfeber .... 1 „ paratyfus .... 1 „ vågfeber .... 3 „ S:a 13 fall
6.	Åtgärder för a) smittrening enl. 4 och 5 §§ och i samband därmed stående frågor enl. 6 och 7 §§.	Vanliga desinfektions- och isoleringsåtgärder.
	b) förgörande av ohyra (i bostäder, avlusningsanstalter).	Cyangasbehandling mot ohyra verkställd i 269 rum, 3 fartygshytter och 1 järnvägsvagn. Privat cyankammare vid en auktionslokal har tagits i bruk 37 ggr. (möbler, kläder etc.)
	c) utbildning av härför erforderlig personal.	1:ste tillsyningsmannen.

Västerås den 25 febr. 1932.

CARL THUNSTRÖM.

N:o 34.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1931.

Översikt av dödsorsakerna i Västerås

Dödsorsak (Enl. K. Med.-styr:s cirk. den 9 Oktober 1911)	Mankön									Summa mankön
	under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—60 år	60 år och därutöver	Okänd ålder	
Bildningsfel och sjukdomar hos nyfödda	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Ålderdomsavtyning	—	—	—	—	—	—	—	7	—	7
Barnsängsfeber	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra havandeskaps- och förlossningssjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Varfeber	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2
Ros	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Influensa	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2
Tuberkulos a) Lungsot	—	—	—	—	—	5	2	2	—	9
b) Annan tuberkulos	—	2	—	—	—	2	—	—	—	4
Blodbildande organens och blodets sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sockersjuka	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Andra omsättnings- m. fl. sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hjärnblödning	—	—	—	—	—	—	2	8	—	10
Andra sjukdomar i nervsystemet och sinnesorganens sjukdomar	—	—	—	—	2	—	—	1	—	3
Sinnessjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kronisk hjärtsjukdom	—	—	—	—	—	1	1	9	—	11
Andra cirkulationsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	15	—	15
Luftrörsinflammation, akut och kronisk	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Akut lunginflammation	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
Akut mag- och tarminflammation	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Blindtarmsinflammation	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Tarmhinder och tarmbråck	—	—	—	—	—	1	1	1	—	3
Andra matsmältningsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	2	2	1	—	5
Urin- och könsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	2	1	8	—	11
Ledgångarnas och bensystemets sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Kräfta	—	—	—	—	—	—	6	16	—	22
Svulster av andra slag	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2
Olyckshändelse eller våda	—	1	1	—	2	8	1	—	—	13
Självmord	—	—	—	—	1	1	1	1	1	5
Mord och dråp	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Summa	4	4	1	—	7	25	20	73	2	136

stad under år 1931 enligt dödsbevisen.

Kvinnkön										
Under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—60 år	60 år och därefter	Okänd ålder	Summa kvinnkön	Summa summarum
7	—	—	—	—	—	—	—	—	7	10
—	—	—	—	—	—	—	16	—	16	23
—	—	—	—	1	1	—	—	—	2	2
—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	1	1	—	—	2	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	1	3	—	4	6
—	—	—	—	3	7	3	5	—	18	27
—	1	—	—	—	1	1	1	—	4	8
—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	3
—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	2
—	—	—	—	—	—	3	10	—	13	23
—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	4
—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
—	—	—	—	1	2	2	18	—	23	34
—	1	—	—	—	—	—	15	—	16	31
—	—	—	—	—	—	—	4	—	4	5
—	—	—	—	—	—	—	4	—	4	6
1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	4
—	—	—	—	—	2	—	4	—	6	11
—	—	—	—	1	1	2	1	—	5	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	1	4	8	—	13	35
—	—	—	—	—	1	1	2	—	4	6
—	1	—	—	—	—	—	1	—	2	15
—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
8	3	—	—	7	18	21	97	—	154	290

N:o 34.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1931.

Översikt av några av de viktigaste dödsorsakerna i Västerås stad under år 1931.

Dödsorsak	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
Ålderdomsavtyning	9	1	1	2	1	1	—	1	1	2	3	1	23
Influensa	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Lungsot	3	—	2	3	3	3	1	2	2	1	3	4	27
Luftrörsinflammation, akut och kronisk	2	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	5
Akut lunginflammation	—	1	—	—	—	2	—	—	1	—	1	1	6
Akut mag- och tarminflammation	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2
Självmord	2	2	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	6

Årsberättelse från 1:ste Stadsläkaren i Västerås för år 1931.

I.

Befolkningsförhållanden inom samhället.

1. Antal kyrkoskrivna invånare vid redovisningsårets början:

i Domkyrkoförsamlingen	26,679, därav	12,939 m. och	13,740 kv.
i S:t Ilians församling	2,083, „	1,038 „ „	1,045 „
i Lundby församling	1,616, „	825 „ „	791 „
Summa	30,378, därav	14,802 m. och	15,576 kv.

Vid årets slut:

i Domkyrkoförsamlingen	26,822, därav	12,971 m. och	13,851 kv.
i S:t Ilians församling	2,138, „	1,054 „ „	1,084 „
i Lundby församling	1,697, „	872 „ „	825 „
Summa	30,657, därav	14,897 m. och	15,760 kv.

2. Under året levande födda (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	321, därav	163 m. och	158 kv.
i S:t Ilians församling	29, „	19 „ „	10 „
i Lundby församling	22, „	12 „ „	10 „
Summa	372, därav	192 m. och	178 kv.

3. Antal under året döda personer (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	263, därav	124 m. och	139 kv.
i S:t Ilians församling	17, „	6 „ „	11 „
i Lundby församling	10, „	6 „ „	4 „
Summa	290, därav	136 m. och	154 kv.

4. Antal döda barn under ett års ålder (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	9, därav	2 m. och	7 kv.
i S:t Ilians församling	2, „	— „ „	2 „
i Lundby församling	2, „	2 „ „	— „
Summa	13, därav	4 m. och	9 kv.

5. Särskilt stor dödlighet inom viss del av samhället och särskilt stor dödlighet bland späda barn har ej förekommit.

II.

Allmänna sjukvården.

1. De epidemiska sjukdomarna under året enligt § 2 mom. 1 och 6 i epidemilagen ha liksom under de närmast gångna 8 åren visat en avtagande och mycket låg insjukningssiffra såväl inom staden som ock inom närmast kringliggande landsbygd.

Skarlakansfeber har således förekommit i endast 15 fall, tämligen jämnt fördelade under årets månader. Sjukfallen ha varit lindriga, intet dödsfall.

Difteri har endast förekommit i 4 fall i en familj. Sjukdomen troligen importerad från annan ort, fallen mycket lindriga.

Paratyfus, 1 fall i juli och 1 i sept. Smittohärkomsten ouppklarad.

Epidemisk hjärnfeber: 1 fall i sept., som gick till full hälsa.

Undulantfeber: 12 fall, fördelade med 1 fall i vardera av månaderna jan.—maj, 2 i sept., 2 i okt. och 3 i dec. 4 av fallen torde kunna rubriceras som medelsvåra och de övriga såsom rätt lindriga. Huvudparten av de insjuknade har som vanligt varit manliga individer. Sålunda 9 manliga mot 3 kvinnliga. Efterforskningar efter smittomjölks-källorna ha ej givit några säkert påvisbara resultat, ovedersägligt ledande till bestämda ladugårdar. Då emellertid *Kastsjukan* ganska allmänt förekommer i ladugårdarna i omgivande, till staden mjölklevererande landsbygd, borde försiktigheten gent emot infektion av denna sjukdom fordra användandet av endast pasteuriserad mjölk. Sådan levereras i staden i ett flertal mjölkbutiker från härvarande Mjölkcentrals mejeri. Svårigheten möter som vanligt i allmänhetens inrotade försmak för den s. k. färskmjölken. I de fall, där smittan mera antagligtvis kunnat anses spårad till viss ladugård, ha underhandlingar under hand förts för vidtagande av lagföreskrivna åtgärder för smittorisk. Kraftigare ingrepp torde ej ha kunnat anses tillräckligt motiverade.

N:o 34.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1931.

De åtgärder, som i övrigt vidtagits mot ovan nämnda epidemiska sjukdomar ha varit de vanliga: Isolering av alla fall å Epidemisjukhuset, desinfektion i bostaden och ställande av misstänkta fall under observation.

2. *Övriga sjukdomar och i anledning därav vidtagna åtgärder.*

Av från i staden praktiserande läkare inkomna rapporter framgår:

Av *Påssjuka* ha förekommit 30 fall, fördelade tämligen jämnt med några fall per månad. Epidemien synes ha fortgått i ett från hösten 1929 och framträdande med några få fall månatligen.

Av *Kikhosta* ha anmälts 15 fall under sept.—december.

Av *Influensa* ha anmälts 401 fall, förlagda till början och slutet av året (vintertiden); de flesta som vanligt i jan.—febr.—mars. Sjukdomen i allmänhet tämligen lindrig, dock 6 dödsfall (gamla personer).

Akut lunginflammation rapporterad med 47 fall, därav 6 dödsfall.

Av *de vanliga förkylningssjukdomarna:* halsfluss, luftrörs- och tarmkatarrer torde förekomsten ha varit ungefär den vanliga.

I allmänhet torde således för stadens befolkning det gångna året kunna i sjuklighetshänseende karaktäriseras som rätt lindrigt.

Vad beträffar dödsfallen under året:

ha i *kräfta* avlidit 22 män och 13 kvinnor = 35 (föregående år 40) och i svulster av annat slag 6;

i *tuberkulos* ha avlidit: i lungtuberkulos 27 personer (9 män och 18 kvinnor); i annan tuberkulos 8 (4 män och 4 kvinnor), summa 35. Föregående år resp. 31 och 6).

Såsom bidrag till Tuberkulosföreningens verksamhet har staden som vanligt bidragit med 4,000: — kronor.

Vid en jämförelse av dödsorsakerna under året, 290 dödsfall, (föregående år 302) framgår, att sjukdomar i hjärta och cirkulationsorgan givit största dödsprocenten = 22 %, därnäst kommer kräfta med andra svulster = 14 %, därefter tuberkulösa åkommor = 12 %, ålderdomsavtyning med 8 %, hjärnblödning = 8 %, andra sjukdomar tillsammans = 36 proc.

Av *könssjukdomar* har inrapporterats 70 fall (föregående år 98). Härav 68 gonorrhé och 2 syfilis. Av dessa ha 53 angivits infekterade i Västerås, övriga å andra orter. Av 37 anmälda smittokällor ha 30 tagits under behandling här.

III.

1. *Apoteksväsendet.*

Efter anmodan från Medicinalstyrelsen har yttrande avgivits angående dels behovet av ett tredje apotek i staden och dels event. plats för dess förläggning. I ärendet ha för övrigt yttranden infordrats av Hälsovårdsnämnden, Stadsfullmäktige och Magistraten. Då samtidigt innehavareombyte å apoteket Hjorten förelåg, har Stadsfullmäktige anhållit hos Medi-

cinalstyrelsen om uppskov därmed i och för en event. förflyttning av detta apotek i samband med frågan om placerandet av det föreslagna tredje apoteket. För övrigt intet särskilt att anföra.

N:o 34. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1931.*

2. Barnmorskeväsendet: Av förlossningarna synes ungefär ⅓ ha förrättats av stadens barnmorskor i hemmen. Huvudparten förlossningar har förrättats vid Centrallasarettets Barnbördsavdelning.

3. Skyddskoppympning: 2:dre stadsläkaren har under året varit av Hälsovårdsnämnden förordnad såsom offentlig vaccinatör. Inalles ha 318 här kyrkoskrivna barn vaccinerats under året.

IV.

Ämbetsförrättningar på grund av vederbörligt förordnande.

1. För hälso- och sjukvård: Med tjänsten förenade uppdrag och inspektioner från Hälsovårdsnämnden och Magistraten.

2. För rättsmedicinskt ändamål m. m.: Ej förekommit.

V.

Sinnessjuka och sinnesslöa.

Antalet här kyrkoskrivna sinnessjuka uppgick vid årets slut till 119, därav 51 män och 68 kvinnor. Av dessa vårdades 12 i enskilt hem, 1 å enskild anstalt, 15 å försörjningsanstalt, 10 å upptagningsanstalt, 81 å sinnessjukanstalt.

Antalet sinnesslöa uppgick till 37, därav 20 män och 17 kvinnor. Av dessa vårdades 8 i enskilt hem, 22 å sinnesslöanstalt, 3 å försörjningsanstalt, 4 å sinnessjukanstalt.

VI och VII.

Fördomar och fel vid spädbarnsvården.

Under året har av staden inrättats en s. k. Barnavårdscentral för meddelande av läkarevård ang. uppfödande och vård av spädbarn under 1 års ålder, vilken rätt talrikt anlitats.

För övrigt intet att anföra.

VIII.

Den 31 dec. inom samhället bosatt personal av

1. Läkare:
   E. Björkman, f. d. 1:ste provinsialläkare,
   G. Fjellander, 1:ste provinsialläkare,
   O. Ohlin, f. d. provinsialläkare,
   K. Nylén, provinsialläkare,

N:o 34. Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1931.

C. Thunström, 1:ste stadsläkare,
C. Idar, 2:dre stadsläkare,
L. Bladini, stadsdistriktsläkare,
G. Wingren, fältläkare å reservstat, läkare vid 1:sta flygkåren,
M. Sjögren, läkare vid Tuberkulossjukhuset,
L. Norrlin, överläkare vid Centrallasarettet, kir. avd.
T. Björkroth, underläkare vid „ „ „
G. Redell, underläkare vid „ „ „
A. Bjure, överläkare vid „ med. avd.
I. Lundius, underläkare vid „ „ „
J. Floom, underläkare vid „ „ „
G. Runström, läkare vid „ röntgenavd.
I. Behring, läkare vid „ patolog. avd.
J. Lundblad, privatpraktiserande läkare, fängelseläkare,
F. Ehrstedt, privatpraktiserande läkare.

2. Tandläkare:

E. Adolphson, G. Jonsson, H. Lybeck, E. Nyström, Hj. Luttrop (skoltandläkare), E. Lagerqvist, K. Edlund, O. Lundvall, H. Ehnberg, F. Wahlund, H. Grape, och K. Hylén.

3. Sjukgymnaster:

Överstelöjtnant K. Wallenius, Major G. Nordencreutz, Kapten O. Clarholm, A. Hammarfeldt, A. Tersmeden, E. Johansson.

Fru Thora Wittbom, Fröken Elisabeth Arvedson, Fröken Siri Landstätt, Fru Märta Lindhé-Landqvist, Fröken Karin Borgqvist, Fröken Ulla Jönsson, Fröken Karin Andersson, Fröken Else Andersson.

4. Fältskärer: Inga.

5. Barnmorskor:

a) Distriktsbarnmorskor: Fröken Hilda Pihlgren, Fru Anna Berggren, Fru Anna Ågren.
b) Kommunalt anställda: Fru Julia Wahlberg-Strömberg för Barkarö socken.
c) Å Centrallasarettet anställda: Fröken Anna Kans, Fröken Greta Jonsson, Fröken Margit Edén.
d) Ej praktiserande: Fru Maria Eriksson, pensionerad distriktbarnmorska, Fröken Augusta Björkegren.

6. Sjuksköterskor:

a) Av staden anställda:

Stadssjuksköterskor: Anna Ekström, Lilly Kallin, Elin Karlsson, Sigrid Sandén, (alla godkända).

å Ålderdomshemmet: Anna Forslund, Elin Ramqvist, Maja Nyberg, Märta Lindgren (alla godkända). **N:o 34.** *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1931.*

b) Dispensärsköterskor: Lisa Nilsson (godkänd).

c) I enskild sjukvårdstjänst: Helny Kjellin, Gunhild Gustavsson, (ej godkända).

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Översikt över gängse sjukdomar.
2. Summarisk förteckning över skyddskoppsympningen.
3. Sammandrag av summariska utdrag ur barnmorskornas dagböcker.
4. Sammandrag av förteckningar över sinnessjuka och sinnesslöa.
5. Uppgifter ang. medicinalpersonalen.
6. Översikt av smittosamma könssjukdomar enligt ålder och kön.
7. Översikt av smittosamma könssjukdomar enligt smittningsort.
8. 2:dre Stadsläkarens årsberättelse (med årsredogörelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem).
9. Stadsdistriktsläkarens årsberättelse (med årsredogörelse från Polikliniken för könssjukdomar).
10. Uppgifter enligt diariet för könssjuka.
11. 1:ste tillsyningsmannens årsberättelse.
12. Bostadsinspektrisens årsberättelse.
13. Översikt av Stadssjuksköterskornas arbete under året.

Västerås den 25 Febr. 1932.

CARL THUNSTRÖM.
1:ste Stadsläkare.

N:o 34.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1931.

Översikt av gängse sjukdo-

Sjukdomar	Januari		Februari		Mars		April		Maj	
	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde
Scharlakansfeber	1	—	1	—	—	—	—	—	3	—
Difteri (och strupsjuka)	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Påssjuka	6	—	2	—	2	—	2	—	5	—
Kikhosta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Influensa	224	2	90	2	35	2	5	—	—	—
Nervfeber + Paratyfus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vågfeber	1	—	1	—	1	—	1	—	1	—
Epidemisk hjärnfeber	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akut inflam. i luftstrupe och luftrör	28	2	42	—	52	—	50	1	65	—
Akut lunginflammation	5	—	2	1	7	—	2	—	2	—
Lungsäcksinflammation	1	—	—	—	1	—	4	—	1	—
Akut mag- och tarminflammation	2	—	5	—	4	—	5	—	5	—
Summa	272	4	143	3	102	2	69	1	82	—

Sammandrag av utdrag ur årsberättelser och av summariska utdrag

Antal barnmorskor från vilka uppgifter inkommit	Barnaföderskor						Barnsängskvinnan var 3 veckor efter förlossningen			Vid förlossning använda operationer							
	Antal	Gifta	Ogifta	Änkor och frånskilda	Förstföderskor	Omföderskor	Frisk	Sängliggande sjuk	Död	Inre lösning av efterbörden verkställd av		Inre vändning verkställd av		Tång anlagd av		Trubbig hake anlagd av läkare	Skarpa instrument använda av läkare
										Barnmorska	Läkare	Barnmorska	Läkare	Barnmorska	Läkare		
3	102	87	12	3	30	72	100	2	—	—	1	—	1	—	4	—	—

Uppgifter den 31 dec. 1931 angående läkare och tand-

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Provinsialläkaredistrikt, E. provinsialläkardistrikt, Stad, Köping och Municipalsamhälle, som ej tillhör provinsialläkardistrikt	Antal leg. läkare						Tandläkare praktiserande	
	Civila läkare med tjänsteårsrätt	Enskilt praktiserande	Icke praktiserande	Manliga	Kvinnliga	Summa	m.	kv.
Västerås stad	13	4	1	18	—	18	12	—
Västerås prov.-läk.-distrikt	1	—	—	1	—	1	—	—
Summa	14	4	1	19	—	19	12	—

mar i Västerås år 1931.

Juni Insjuknade	Juni Döde	Juli Insjuknade	Juli Döde	Augusti Insjuknade	Augusti Döde	Sept. Insjuknade	Sept. Döde	Oktober Insjuknade	Oktober Döde	Nov. Insjuknade	Nov. Döde	Dec. Insjuknade	Dec. Döde	Summa Insjuknade	Summa Döde
—	—	1	—	—	—	3	—	2	—	3	—	1	—	15	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
—	—	1	—	1	—	1	—	3	—	6	—	1	—	30	—
—	—	—	—	—	—	2	—	3	—	4	—	6	—	15	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	—	26	—	401	6
—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—
—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	3	—	12	—
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
21	—	15	—	16	—	34	1	40	1	83	—	85	—	531	5
6	2	2	—	2	—	3	1	1	—	5	1	10	1	47	6
—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	2	—	1	—	14	—
16	—	14	—	22	1	24	—	7	—	10	—	11	1	125	2
43	2	34	—	41	1	73	2	60	1	134	1	144	2	1197	19

ur dagböcker, förda av barnmorskor i Västerås stad under år 1931.

Fall av: eklampsi	Fall av: trångt bäcken	Fall av: föreligg. moderkaka	Fall av: livmoderbristning	Barnaföderskor förlösta och vårdade i barnmorskans eget hem (Regl. § 24 mom. 1)	Barnaföderskor förlösta och vårdade i förlossningshem (Regl. § 24, mom. 2 och 4)	Antal börder med livsd. foster: Enkelbörder	Tvillingbörder	Trillingbörder	Summa	Missfall	Födda barn: Antal	Gossar	Flickor	Levande födda, Fullgångna: Gossar	Flickor	Levande födda, Ofullgångna: Gossar	Flickor	Dödfödda, Fullgångna: Gossar	Flickor	Dödfödda, Ofullgångna: Gossar	Flickor
1	—	—	—	—	—	89	2	—	91	11	93	42	51	41	45	1	6	—	—	—	—

läkare samt sjukgymnaster, barnmorskor och sjuksköterskor.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19		20
Sjukgymnaster, legitimerade		Barnmorskor				Sjuksköterskor					Anmärkningar
						Distriktssköterskor					
m.	kv.	Distrikts- och reservbarnmorskor	Kommunalt anställda	Anställda å förlossningsanstalt	Enskilt praktiserande	anställda av landsting	anställda av kommun	Dispensärsköterskor	Andra av kommun, församling, bruk m. m. fast anställda sjuksköterskor	I ensk. sjukvårdstjänst (privatvård)	
4	5	3	—	3	2	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	5	3	—	3	2	1	—	1	—	—	

N:o 34.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1931.

Summarisk förteckning

upprättad med anledning av inkomna utdrag av journaler över skyddskoppympningen inom Västerås stad i Västmanlands län år 1931.

A. *Vaccination.*

Utdragets N:r	Församlingens namn	Ymparens namn	Antal personer som fullgjort ympningsplikt på grund av		
			framgångsrik ympning	11 § 2mom. lagen om skyddskoppsympning	Summa
1	Västerås	D:r G. Fjellander, Västerås	2	1	3
2	„	„ „ „	2	—	2
3	„	„ C. Thunström, „	5	—	5
4	„	„ C. Idar, „	289	—	289
5	„	„ O. Ohlin, „	4	—	4
6	„	„ G. Wingren, „	4	3	7
7	„	„ J. Lundblad, „	6	—	6
8	„	„ E. Folkeson, „	2	—	2
		Summa	314	4	318

Bifogad årsberättelsen och insänd jämte åtta journalutdrag över förut icke ympade personer till Förste provinsialläkaren i Västmanlands län den 25 febr. 1932.

CARL THUNSTRÖM.
1:ste Stadsläkare.

Sammandrag av förteckningar över sinnessjuka och sinnesslöa den 31 dec. 1931, kyrkoskrivna inom Västerås stad av Västmanlands län.

	Antal	Hemort		Kön		Civilstånd		Ålder			Vårdas å						
		landsbygd	stad	män	kvinnor	ogift	gift[1])	under 20 år	20—40 år	över 40 år	enskilt eller däremot svarande hem	enskild anstalt	anstalt för sinnesslöa: obildbara	anstalt för sinnesslöa: bildbara	försörjningsanstalt	upptagningsanstalt för sinnessjuka[2])	statsanstalt för sinnessjuka
A. Sinnessjuka	119	—	119	51	68	81	38	2	50	67	12	1	—	—	15	10	81
Summa		119		119		119		119			119						
B. Sinnesslöa...	37	—	37	20	17	37	—	13	20	4	8	—	6	16	3	—	4
Summa		37		37		37		37			37						

[1]) Hit hänföras även änklingar, änkor och frånskilda makar.
[2]) Tillhörande landsting eller kommun, som ej i landsting deltaga.

Översikt av anmälda fall av smittsam könssjukdom i Västerås stad år 1931 med hänsyn till uppgiven smittningsort.

Smittningsort	Syphilis congenita			Syphilis acquisita: Primaria			Syphilis acquisita: Secundaria			Syphilis acquisita: Summa			Gonorrhoea			Ulcus molle		
	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a
Stockholms stad	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	9	—	9	—	—	—
Göteborgs stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Örebro län stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Västmanlands län stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	20	53	—	—	—
Västmanlands län landsb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	—
Danmark stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Summa	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	47	21	68	—	—	—

Översikt av inkomna uppgifter om fall av smittsam könssjukdom i Västerås under år 1931 med hänsyn till ålder och kön.

Sjukdom	Summa	Den smittades kön	ålder: under 1 år	1—10 år	10—15 år	15—20 år	20—25 år	25—30 år	30—40 år	40—50 år	50—60 år	över 60 år	okänd
Syphilis 2	2	män	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
	—	kvinnor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gonorrhoea 68	47	män	—	—	—	2	20	16	8	1	—	—	—
	21	kvinnor	—	—	—	6	8	3	3	—	1	—	—
Ulcus molle —	—	män	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	kvinnor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

N:o 34.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1931.

Uppgifter för år 1931 från Sundhetsinspektören i Västerås stad.

Enligt diariet.

Enligt § 9							Enligt § 10		§ 11	Uppgifter om smittkällor							§ 12	Antal intyg enligt	
Antal inkomna anmälningar enl. § 9	Antal av dessa behandlade enl.			Resultat: Antal som			Antal anmälningar enl. § 10	Behandlade enl. § 17	Anmälningar enl. § 11	Antal anmälda smittkällor	Antal anmäln. om smittkälla behandlade enl.			Resultat: Antal som			Antal anmälningar enl. § 12		
	§ 13	§ 16	§§ 21—22	ej anträffats	styrkt smittfrihet	återgått till behandling					§ 13	§ 14	§§ 21—22	ej anträffats	styrkt smittfrihet	påbörjat behandling		§ 14	§ 15
16	5	11	3	3	—	8	—	—	70	37	5	10	—	5	2	30	—	12	25

Västerås den 16 januari 1932.

CARL THUNSTRÖM.
Sundhetsinspektör.

Redogörelse för hälsovårdstillsyningsmännens i Västerås verksamhet år 1931.

N:o 34. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1931.*

Handel och näringar.

Rörelsens art	Antal			
	Vid årets början	Under året nedlagda	Under året inrättade	Vid årets slut
Slakterier	3	0	0	3
Korvfabriker	31	4	2	29
Charkuteributiker	29	3	2	28
Bagerier	32	1	4	35
Karamellfabriker	3	1	0	2
Brödbutiker	13	1	2	14
Mejerier	1	0	0	1
Mjölkbutiker	88	1	1	88
Smör-, ägg- och ostbutiker	2	0	1	3
Speceributiker	67	1	0	66
Fiskbutiker	7	1	0	6
Frukt- och grönsaksbutiker	10	0	0	10
Näringsställen	63	2	6	67
Rak- och frisérsalonger	15	1	2	16
Lump-, ben- och hudupplag	8	0	1	9

Dessutom har en nyuppförd, större saluhall tagits i bruk under året.

Tillsynen har omfattat:	Gårdar och avträden	9,050	besök.
	Stall	415	„
	Fähus	18	„
	Svinhus	15	„
	Lump-, hud- och benupplag	207	„
	Avstjälpningsplatser	9	„
	Avlopp och diken	9	„
	Godsmagasin	40	„
	Salubodar	2,943	„
	Salutorg	257	„
	Bagerier och karamellfabriker	429	„
	Mjölkförsäljningsställen	1,106	„
	Slakterier och korvfabriker	1,544	„
	Näringsställen	122	„
	Rak- och frisérsalonger	6	„
	Arbetsställen för minderåriga	23	„
Övriga göromål:	Desinfektioner	58	st.
	Provtagning	32	„
	Anhållande av födoämnen	8	„
	Expeditionstjänst	304	„
	Diverse arbeten	330	„

N:o 34. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1931.*

Anmärkta missförhållanden, vidtagna åtgärder.

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtalade
Osnygg köttransport	2	1	1
Slakterier och charkuterier	41	4	—
Bagerier och konditorier	28	1	—
Mjölkbutiker	24	3	—
Fiskbutiker	3	—	—
Näringsställen	10	8	—
Stall, fähus och svinhus	9	1	—
Gårdsrenhållning	80	2	—
Bristande hämtning av sopor	60	—	—
Avträden och urinkurar	22	2	—
Avstjälpningsplatser och avlopp	13	1	—
Bristfälliga sopplatser och sopkärl	44	2	—

Mjölkkontroll.

Inköpta prov å saluhållen mjölk och grädde ha med avseende å fetthalten undersökts å Kemiska stationen i Västerås. Resultaten av undersökningarna framgå av nedanstående tabell:

	Antal prov			Fetthalt		
	Undersökta	Överstigande minimifetthalten	Understigande minimifetthalten	Högsta %	Lägsta %	Medeltal %
Oskummad mjölk	591	560	31	5,60	2,40	3,48
Tunn grädde	303	303	—	34,00	15,50	18,60
Tjock grädde	156	156	—	51,50	35,00	40,20

Brunnsvatten har varit föremål för kemisk undersökning i fem fall. I tre av dessa befanns vattnet utan anmärkning medan i två fall, där proven hämtats ur provisoriskt anordnade rörbrunnar inom ett nybyggt villakvarter, vattnet på grund av förorening ansågs odugligt till hushållsförbrukning.

Beslagtagna födoämnen.

Antalet beslag å saluhållna födoämnen utgör 8, samtliga på grund av förskämning. Sammanlagda vikten av dessa varor, vilka dels oskadliggjorts, dels avyttrats till svinföda, uppgår till 485 kg.

Desinfektioner,

utförda under året, uppgå till 57, därav i anledning av tuberkulos 43, skarlakansfeber 11, difteri 2, och annan orsak 1. Förutom kläder och dylikt, som därvid behandlats i smittade hem, ha 59 rum och 22 kök desinfekterats.

I och för utrotande av ohyra har cyanvätegasbehandling utförts i 269 rum, tre hytter å fartyg samt en järnvägsvagn. Dessutom har cyankammaren tagits i bruk 37 ggr, varvid möbler, kläder m. m. undergått cyanbehandling.

N:o 34. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1931.*

Som kommunalt tillsynsorgan

enligt lag om arbetarskydd har undertecknad på Nämndens uppdrag tjänstgjort. Tillsynen omfattar 15 inspektionsbesök, fördelade på 11 dagar. De inspekterade arbetsställena äro: hantverk 10 och handel 5 med ett sammanlagt arbetareantal av 85. Därjämte har ett par dagar åtgått till assistens åt yrkesinspektör under dennes tjänsteförrättningar i staden. Missförhållande, som föranlett anmälan till yrkesinspektör, har i intet fall iakttagits.

Västerås i januari 1932.

Eric Berggren.

Redogörelse för bostadsinspektrisens arbete 1931.

Inspektioner:	Antal 1:sta besök	533
	Antal återbesök	1,612
	Summa	2,145.
Diverse förfrågningar och klagomål	....	315.
Avhjälpta missförhållanden	....	138.

Förutom ovanstående uppgifter ha förekommit andra med inspektionen förenade arbeten såsom bokföring, skriftliga och muntliga förhandlingar med hyresvärdar och hyresgäster m. m.

Rätt många resultatlösa besök ha gjorts utom ovan upptagna i och för lägenhetsbesiktningar, enär innehavarne ej vid tillfället kunnat anträffas.

Arbetet har i allmänhet fortgått efter samma riktlinjer som förut.

Västerås den 1 februari 1932.

Lisa Bruér.
Bostadsinspektris.

N:o 34. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1931.*

Sammandrag av stadssjuksköterskornas arbetsrapporter för år 1931.

	Enkla besök för sjukvård	Heldygns sjukvård	Vaknätter	A n m.
Sköterskor för betalande pat:r.				
Anna Ekström ...	471	105	50	
Lilly Kallin	420	221	26	
Sköterskor för obemedlade:				
Elin Karlsson......	1421	—	10	Dessutom: Specialbehandling i sköterskans bostad. 900 besök.
Sigrid Sandén ...	1212	—	4	Dessutom: Specialbehandling i bostaden. 106 besök. Sköterska å Könspolikliniken (alla vardagar, 2 à 3 tim.)

Ämbetsberättelse från andre stadsläkaren i Västerås för år 1931.

I. *Distriktet.*

1. Andre stadsläkarens distrikt har omfattat samma område som föregående år nämligen: I, II, III, IV, VIII och XII fattigvårdsdistrikten.

2. Invånareantalet i distriktet torde liksom förut överstiga hälften av hela stadens folkmängd, som den 31 dec. 1930 utgjorde 30,420 personer.

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående de epidemiska sjukdomarnas förekomst hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

2. Angående övriga sjukdomar hänvisas till bilagda översikt av gängse sjukdomar i Västerås under år 1931. Några särskilda åtgärder med hänsyn till dessa ha ej behövt företagas.

III. *Ämbetsförrättningar på grund av vederbörligt förordnande.*

1. Offentlig skyddskoppympning har företagits å 276 st. förut ej ympade personer.

2. Undersökning och yttrande angående en persons sinnesbeskaffenhet och därmed sammanhängande förhållanden.

IV. *Sinnessjuka och sinnesslöa.*
Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

V. Intet av vikt att anföra.

VI. Intet av vikt att anföra.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:
1. Årsberättelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem jämte Bil. C.
2. Översikt av gängse sjukdomar i Västerås stad under år 1931.

Västerås i jan. 1932.

CARL IDAR,
2:dre Stadsläkare.

Årsberättelse från sjukhuset vid Västerås ålderdomshem för år 1931.

Sjukhuset tillhör Västerås stad.

Under året hava följande åtgärder vidtagits beträffande byggnaderna och deras omgivning. Endast nödvändiga reparationer.

Mathållning: Inga väsentliga förändringar.

Inventarier, utredningspersedlar och instrument: Komplettering.

Ordningsstadgar och bestämmelser för patientens intagning: Inga förändringar.

Följande förändringar hava inträffat beträffande personalen: Intet av vikt att anföra.

Följande viktiga åtgärder hava hos direktionen blivit föreslagna: Inga viktigare åtgärder föreslagna.

I. *Intagna, avlidna, underhållsdagar, utrymme samt avgifter.*

Antal patienter		Underhållsdagar för samtliga vårdade	Antal sängar	Medeltal vårdade pr dag[2]	Högsta	Lägsta	Medellängd av sjukhusvistelsen[3]
intagna[1]	avlidna				antal vårdade någon dag på året		
150	64	27,177	80	74	80	63	181

[1] Från föreg. år kvarliggande medräknas ej. [2] Antalet underhållsdagar divideras med antalet dagar som sjukhuset varit öppet under året. [3] Antalet underhållsdagar divideras med antalet under året intagna.

N:o 34.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1931.

II och III. *Inkomster och utgifter.*

Räkenskaperna gemensamma för hela anstalten.

IV. *Personalens storlek och löneförmåner.*

Befattningshavare	Lön kr.	Andra förmåner.
1 sjuksköterska	1,564: —	+ fritt vivre.
2 „ à	1,230: —	„
2 biträden à	810: —	„
2 „ „	660: —	„
1 „ „	600: —	„
1 manlig vårdare	3,306: —	—

Den övriga personalen är gemensam för hela anstalten.

Bil. C.

Uppgift från sjukhuset vid Västerås stads ålderdomshem för år 1931 angående intagna sjukdomsfall även som döda.

Sjukdomarnas namn	Intagna m.	Intagna kv.	Döda m.	Döda kv.
Ålderdomssjukdomar.				
Marasmus senilis	1	11	—	6
Gangræna senilis	1	1	—	1
Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar				
Erysipelas	1	—	—	—
Influenza epidemica	3	—	—	—
Tuberculosis (samtliga fall)	22	25	4	5
„ pulmonum. Tuberculosis laryngis	21	24	4	5
„ lymphoglandularum	—	1	—	—
„ organorum aliorum	1	—	—	—
Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.				
Anæmia	1	2	—	—
Ämnesomsättningssjukdomar.				
Diabetes mellitus	1	—	—	—
Adipositas universalis	—	2	—	—
Kroniska förgiftningssjukdomar.				
Alcoholismus chronicus	1	—	—	—
Nervsystemets sjukdomar.				
Hæmorrhagia thrombosis. Embolia cerebri. Emollitio cerebri	7	7	5	3
Hemiplegia	1	1	—	1
Paraplegia	—	2	—	1
Sclerosis cerebro-spinalis disseminata	—	2	—	1
Epilepsia	1	—	—	—
Hysteria	1	6	—	—
Neurasthenia	1	3	—	—
Sinnessjukdomar.				
Insania et Idiotia	18	15	—	—
Cirkulationsorganens sjukdomar.				
Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	—	1	—	—
Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	14	10	6	6
Arteriosclerosis. Endarteritis	17	11	8	1
Phlebitis	3	—	—	—
Andningsorganens sjukdomar.				
Pneumonia crouposa acuta	1	—	—	—
Bronchopneumonia aeuta	1	3	1	2
Pleuritis. Empyema pleuræ	2	—	—	—

Sjukdomarnas namn	Intagna m.	Intagna kv.	Döda m.	Döda kv.
Matsmältningsorganens sjukdomar.				
Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	—	1	—	—
Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.				
Pyelitis. Cystopyelonephritis	2	1	1	1
Könsorganens sjukdomar.				
Hypertrophia prostatæ	1	—	—	—
Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.				
Myitis. Rheumatismus musculorum	1	—	—	—
Synovitis. Arthritis	2	—	—	—
Polyarthritis rheumatica chronica	1	4	—	—
Arthritis deformans	—	1	—	—
Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	1	—	—	—

Sjukdomarnas namn	Intagna m.	Intagna kv.	Döda m.	Döda kv.
Hudens sjukdomar.				
Furunculosis, Furunculus	—	1	—	—
Carbunculus	1	—	—	—
Svulster.				
Sarcoma	—	1	—	1
Carcinoma (samtliga fall)	6	5	4	3
„ ventriculi	2	3	1	2
„ genitalium	2	1	2	—
„ recti	2	—	1	—
„ gl. thyreoid	—	1	—	1

N:o 84. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1931.*

Årsberättelse från Distriktsläkaren i Västerås för år 1931.

I. *Distriktet.*

1. Distriktets omfattning är oförändrad sedan föregående år.
2. Invånareantalet uppgår till närmare hälften av stadens folkmängd.

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående de anmälningspliktiga sjukdomarnas förekomst hänvisas till förste stadsläkarens berättelse.

2. Allmänna hälsotillståndet har under året varit gott, om man bortser från en rätt omfattande influensaepidemi under årets första månader, som dock till sin natur var godartad.

III. *Ämbetsförrättningar.*

Jämlikt instruktionen har distriktsläkaren att ombesörja läkarvården vid polikliniken för könssjukdomar. Såsom av bifogad redogörelse framgår har frekvensen varit något större i jämförelse med föregående år.

IV. *Sinnessjuka och sinnesslöa.*

Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens berättelse.

V—VI. Intet av vikt att anföra.

Denna årsberättelse åtföljes av följande bilagor:
1. Översikt över gängse sjukdomar enligt formulär.
2. Årsberättelse från polikliniken för könssjukdomar.

Västerås i januari 1932.

LENNART BLADINI,
Distriktsläkare.

N:o 34. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1931.*

Årsberättelse från Västerås poliklinik för kostnadsfri behandling av könssjuka enligt lagen den 20 juni 1918, § 5.

För år 1931.

I. a) Läkare och hans vikarier för den manliga avdelningen: D:r L. Bladini. Vikarie: D:r J. Lundblad.

D:o för den kvinnliga avdelningen: D:r C. Idar.

b) Sköterskor, antal en.

c) Övrig personal: städerska.

	Behäftade med eller misstänkta för könssjukdom i smittosamt skede	Lidande av könssjukdom i icke smittosamt skede, hudsjukdomar m. m.
II. Antal under året undersökta eller behandlade patienter:		
a) manliga	95 (101)	—
därav nytillkomna under året	81 (88)	3
b) kvinnliga	38 (40)	—
därav nytillkomna under året	32 (34)	—
III. Antal under året vid polikliniken avlagda besök:		
a) av manliga patienter	2,124 (1,676)	54
medeltal per mottagning	7 (5,5)	—
b) av kvinnliga patienter	887 (899)	—
medeltal per mottagning	2,9 (3)	—

IV. Poliklinikmottagningarna ha under året varit förlagda till följande tider och veckodagar:

a) för manliga patienter: månd.—fred. 17—17,30; lörd. 13—13,30.

b) för kvinnliga patienter: månd.—fred. 17,30—18; lörd. 13,30—14.

V. Anmärkningar: (Polikliniklokal m. m.) Samma som föreg. år.

Föregående års siffror inom parentes.

L. BLADINI,
Poliklinikföreståndare.

Årsredogörelse från Köttbesiktningsbyrån i Västerås för år 1931.

N:o 34. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1931.*

Till Hälsovårdsnämnden i Västerås.

Undertecknad får härmed överlämna årsredogörelse från Köttbesiktningsbyrån härstädes för år 1931.

Verksamheten har bedrivits i de gamla otidsenliga lokalerna vid Södra Esplanaden, som staden numera förhyr av Asea. Stadsfullmäktige beviljade redan i maj månad anslag för uppförande av nya lokaler vid Pilgatan; men ännu vid årets slut ha ingenting åtgjorts för att bringa beslutet i verkställighet.

Tillförseln av kött har varit större än något föregående år. 30,891 hela eller halva kroppar ha införts, därav ej mindre än 16,173 fläsk, en given följd av det abnormt låga fläskpriset. 969 beslag ha gjorts, därav 209 av hela kroppar. Vikten av det beslagtagna köttet har uppgått till 19,258 kg., 1,853 inelvor eller organ ha beslagtagits och oskadliggjorts. 2 nötkött vägande 521 och ett fläsk vägande 80 kg. ha efter sterilisering återlämnats till respektive ägare.

Angående tillförseln under de olika månaderna och beslagsorsakerna hänvisas till närliggande bilagor.

Följande veterinärer ha varit besiktningsmän:

Martin Jonsson, Oswald Hultén.

Västerås den 25 februari 1932.

MARTIN JONSSON.
Veterinär.

Antal besiktigade kött.

Månad	Kött av: Storboskap 1/1	Storboskap 1/2	Större kalv 1/1	Större kalv 1/2	Mindre kalv 1/1	Mindre kalv 1/2	Får, get 1/1	Får, get 1/2	Svin 1/1	Svin 1/2	Spädgris 1/1	Spädgris 1/2	Häst 1/1	Häst 1/2	Föl 1/1	Föl 1/2
Januari	241	19	432	13	477	7	22	1	381	735	5	—	18	1	—	—
Februari	214	12	398	11	421	10	15	1	415	998	3	—	20	1	—	—
Mars	237	18	507	14	452	8	14	1	367	1,164	—	—	21	—	—	—
April	207	30	472	15	435	11	50	2	385	1,040	2	—	19	1	—	—
Maj	182	23	511	17	415	7	21	—	326	956	4	—	16	—	1	—
Juni	187	14	540	22	250	10	18	—	451	711	14	—	17	—	1	—
Juli	185	22	551	23	326	6	30	1	404	834	4	—	19	—	—	—
Augusti	170	26	466	21	289	6	64	2	323	743	2	—	15	—	—	—
September	248	29	516	17	329	10	106	4	412	837	4	—	21	—	1	—
Oktober	249	41	492	33	427	16	102	2	289	1,175	3	—	21	—	—	—
November	223	23	397	16	448	7	52	1	302	1,127	2	—	18	1	—	—
December	246	35	578	19	503	15	34	2	797	1,001	29	—	34	2	—	—
Summa	2,589	292	5,860	221	4,772	113	528	17	4,852	11,321	78	—	239	6	3	—

Antal besiktigade lösa organ (enbart organbesiktning).

Månad	Enbart organbesiktning																					
	Storboskap						Kalv					Får, get				Svin				Föl		
	Lunga	Hjärta	Lever	Juver	Tunga	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Tunga	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever
Januari	75	73	86	59	239	73	3	1	2	10	—	—	—	—	—	77	72	129	1	—	—	—
Februari	64	65	77	53	211	59	2	2	—	7	—	—	—	—	—	98	98	146	3	1	1	1
Mars	56	58	76	40	230	55	1	1	1	15	—	—	—	—	—	76	76	121	2	—	1	—
April	54	55	65	40	222	53	9	9	10	26	6	2	2	2	2	75	75	150	1	—	—	—
Maj	29	29	41	19	189	23	—	—	—	16	—	—	—	—	—	108	108	193	1	1	2	1
Juni	35	39	50	30	184	31	3	3	3	30	1	—	—	—	—	108	108	200	—	—	—	—
Juli	17	18	38	15	189	10	—	—	4	27	1	—	—	—	—	63	63	200	—	—	—	—
Augusti	33	34	44	15	179	18	—	—	1	37	—	—	—	—	—	69	69	168	1	—	—	—
September	65	65	76	40	256	55	—	—	1	47	—	—	—	—	—	89	89	158	1	—	1	—
Oktober	68	68	78	51	260	65	6	5	6	21	2	9	9	9	8	49	49	146	9	—	—	—
November	61	61	76	46	223	56	—	1	1	11	—	—	—	—	—	41	40	136	3	2	2	2
December	62	62	92	35	248	51	7	6	6	26	2	—	—	—	—	85	85	221	16	4	4	4
Summa	619	627	799	443	2630	549	31	28	35	263	11	11	11	11	10	938	932	1968	38	8	11	8

Antal helt eller delvis beslagtagna kroppar och vid beslaget vidtagna åtgärder.

Djurslag	Antal besiktigade	Godkända efter				Helt förstörda		Summa djur varå beslag gjorts	
		kassation av förändrade organ eller delar		särskild behandling					
		Antal	% av besiktigade	Antal	% av besiktigade	Antal	% av besiktigade	Antal	% av besiktigade
Storboskap	2,881	335	—	2	—	49	—	386	—
Större kalv	6,081	88	—	—	—	3	—	91	—
Mindre kalv	4,885	22	—	—	—	145	—	167	—
Får eller get	545	5	—	—	—	—	—	5	—
Svin	16,173	280	—	1	—	7	—	288	—
Spädgris	78	3	—	—	—	3	—	6	—
Häst	245	18	—	—	—	1	—	19	—
Föl	3	1	—	—	—	1	—	2	—
Summa	30,891	752	2,42	3	0,008	209	0,67	964	3,12

Antal kasserade organ och kött samt vikten av de kasserade köttpartierna.

Djurslag	Organ									Kött				
	Lunga	Hjärta	Brösthinna	Lever	Bukhinna	Njure	Juver	Tunga	Huvud	Delar Vikt i kg.	Summa 1/1	Summa 1/2	Summa Vikt kg.	Summa vikt kg.
Storboskap	142	—	223	99	180	278	10	1	13	3,975	46	3	9,752	13,727
Större kalv	—	—	3	3	3	165	—	—	—	18	3	—	140	158
Mindre kalv	—	—	145	—	145	302	—	—	—	24	143	2	2,800	2,824
Får, get......	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svin	39	9	9	2	8	27	17	—	11	869	7	—	410	1,279
Spädgris ...	—	—	6	—	3	6	—	—	—	8	3	—	29	37
Häst	—	—	2	—	2	2	—	—	-	1,059	1	—	142	1,201
Föl	--	—	1	—	1	2	—	—	—	4	1	—	28	32
Summa	181	9	389	104	342	782	27	1	24	5,957	204	5	13,301	19,258

Antal och vikt av särskilt behandlade kroppar jämte uppgift å behandlingens art.

Djurslag	Godkända efter sterilisering				Summa behandlade		
	Antal 1/1	Antal 1/2	Vikt kg. Före behandlingen	Vikt kg. Efter behandlingen	Antal 1/1	Antal 1/2	Vikt kg. (Före behandlingen
Storboskap	2	—	521	365	2	—	521
Svin	1	—	80	41	1	—	80
Summa	3	—	601	406	3	—	601

Beslagsrapport från Köttbesiktnings-

Orsak till särskild behandling eller kassation	Storboskap				Större kalv				Mindre kalv				Får, Get			
	Antal	Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Åtgärd: Godkända efter särskild behandling	Åtgärd: Helt förstörda	Antal	Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Åtgärd: Godkända efter särskild behandling	Åtgärd: Helt förstörda	Antal	Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Åtgärd: Godkända efter särskild behandling	Åtgärd: Helt förstörda	Antal	Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Åtgärd: Godkända efter särskild behandling	Åtgärd: Helt förstörda
Blodförgiftning (Septicæmia) ..	2	—	—	2	1	—	—	1	52	—	—	52	—	—	-	—
Varfeber (Pyæmia)	—	—	—	—	—	—	—	—	60	—	—	60	—	—	—	—
Strålsvampsjuka (Actinomcosis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuberkulos (Tuberculosis) ..	162	150	1	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Igelsjuka (Distomatosis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dyntsjuka (Cysticercus tenuicollis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	—	—
Engelska sjukan (Rachitis) ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Traum. mag-, mellangärds- och hjärtsäcksinfl.	34	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gulsot (Icterus)	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	5	—	—	—	—
Fläcklever (Teleangicktasia hepatis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Njurinflammation (Nephritis)	5	5	—	—	85	85	—	—	10	10	—	—	—	—	—	—
Juverinflammation (Mastitis) .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Inflam. i leder, slemsäckar och senskidor	71	71	—	—	—	—	—	—	7	7	—	—	—	—	—	—
Blödningar (kontusioner o. benbrott)	34	34	—	—	1	1	—	—	2	2	—	—	1	1	—	—
Abscessbildning	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svulstbildning	5	3	—	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra sjukliga förändringar ..	57	34	—	23	1	1	—	—	4	2	—	2	—	—	—	—
Utmärgling	3	—	—	3	1	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—
Omogenhet	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	3	—	—	—	—
Fargaltsvål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Foder-, skållvatten- eller blodaspiration	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Förskämning	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	9	—	—	—	—
Abnorm lukt	11	2	1	8	—	—	—	—	14	1	—	13	—	—	—	—
Förorening	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	386	335	2	49	91	88	--	3	167	22	—	145	5	5	—	—
Antal besiktigade kroppar och lösa organ	2,881				6,081				4,885				545			

byrån i Västerås för år 1931.

N:o 34. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1931.*

Svin: Antal	Svin Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Svin Åtgärd: Godkända efter särskild behandling	Svin Åtgärd: Helt förstörda	Spädgris: Antal	Spädgris Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Spädgris Åtgärd: Godkända efter särskild behandling	Spädgris Åtgärd: Helt förstörda	Häst: Antal	Häst Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Häst Åtgärd: Godkända efter särskild behandling	Häst Åtgärd: Helt förstörda	Föl: Antal	Föl Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Föl Åtgärd: Godkända efter särskild behandling	Föl Åtgärd: Helt förstörda	Enbart organbesiktning. De förändrade organen förstörda: Storboskap	Kalv	Får, Get	Svin	Häst
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
67	66	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	144	1	—	14	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	72	—	—	—	—
1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	6	—	—	4	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—
8	8	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	—	—	—	—
69	69	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
48	48	—	—	—	—	—	—	10	10	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
9	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	10	—	2	1	—	—	1	3	2	—	1	—	—	—	—	4	1	—	13	—
1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	24	—
1	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	3	—	—	6	—
16	16	—	—	1	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—
288	280	1	7	6	3	—	3	19	18	—	1	2	1	—	1	253	2	—	59	—
16,173				78				245				3				5,667	368	43	3,876	27

N:o 34. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1931.*

Årsberättelse från epidemisjukhuset i Västerås för år 1931.

Sjukhuset tillhör Västmanlands läns landsting (sedan 1 jan. 1930).

Under året hava följande åtgärder vidtagits beträffande byggnaderna och deras omgivning: Mindre reparations- och målningsarbeten.

Mathållning: Oförändrad.

Inventarier, utredningspersedlar och instrument: Huvudsakligt ersättning av utrangerade.

Ordningsstadgar och bestämmelser för patientens intagning: Oförändrade.

Följande förändringar hava inträffat beträffande personalen: Ombyte av 1 köksbiträde.

Följande viktigare åtgärder hava blivit föreslagna: Inga.

I. *Intagna, avlidna, underhållsdagar, antal sängar, dagavgifter.*

Antal[1]) ordinarie sängar vid årets slut	Antal[2]) patienter under året		Underhållsdagar för samtliga vårdade[3])	Medeltal vårdade för dag[4])	Högsta antalet vårdade någon dag av året	Medellängd av sjukhusvistelsen, dagar[5])		Dagavgift Kr.	Intagna	Underhållsdagar
	intagna	avlida								
96	170	3	3,560	10	31	21	Halvenskilt rum	5: —	1	15

[1]) Antal. enl. vilket statsbidragets storlek beräknas.

[2]) Till patienter räknas även sådana personer, som intagits med stöd av epidemilagen 3 § 3 mom.

[3]) Inberäknas även underhållsdagar för friska personer, som åtföljt de sjuka, uppgår antalet till ....

[4]) Medeltalet erhålles om antalet underhållsdagar divideras med det antal dagar, sjukhuset varit öppet under året.

[5]) Antalet underhållsdagar divideras med antalet under året intagna.

II. *Inkomster.*

	Kronor
Anslag av landsting	40,914: 98
Statsbidrag för sjukhusets drift......	7,090: —
Patientavgifter	75: —
Summa inkomster	48,079: 98

III. *Utgifter.*

	Kronor	Kostnad per underhållsdag, öre
Avlöningar (i stat upptagna) vikariatersättningar, pensioner och pensionsavgifter	20,556: 50	577
Läkemedel (för inre och yttre behandling)	668: 91	19
Förbandsartiklar (samtliga för sårbehandling använda förbrukningsartiklar) bandage	25: —	1
Mineralvatten, vin, is, näringspreparat o. dyl.	75: —	2
Instrument och apparater jämte hithörande förbrukningsartiklar	125: —	3
Kläder, sängkläder och andra inventarier samt arbetsmaterial	1,223: 99	34
Patienters och personals utspisning	6,015: 13	169
Värme och lyse jämte liknande förbrukningsartiklar	8,245: 67	232
Tvätt, renhållning (inre och å gård), vatten samt liknande förbrukningsartiklar	700: —	20
Förbrukningsartiklar inom ekonomien, ej å andra titlar förda	701: 18	20
Fastigheters (inkl. gårds, parks och vägars) underhåll, reparationer	3,400: 15	96
Ny-, till- och ombyggnader samt reparationer för särsk. anslag	4,985: —	140
Diverse utgifter: Hyror och räntor, onera	1,358: 45	38
Summa utgifter	48,079: 98	1,350

IV. *Personalens storlek och löneförmåner.*

Befattningshavare	Tillträtt befattningen år	Lön Kr.	Andra förmåner
1 läkare	1910	4,500	
1 syssloman	1921	675	
1 husmoder	1919	1,320	+ 3 ålderstillägg à 140 + fritt vivre
3 avdeln.-sköterskor	1905—08—18	1,200	+ 3 „ à 120 + „
2 sjukvårdsbiträden	1928—30	600	+ 3 „ à 60 + „
1 kokerska	1920	660	+ 3 „ à 80 + „
2 köksbiträden	1923—31	540	+ 3 „ à 60 + „
1 tvätterska	1926	600	+ 3 „ à 60 + „
1 gårdskarl	1915	810	+ 3 „ à 90 + „
1 vaktmästare	1917	2,100	+ 3 „ à 220 + fri bostad, värme och lyse.

Extra sköterskor och personal vid behov mot dagsersättning.

V. *Intagna sjukdomsfall ävensom avlidna.*

Sjukdom Enl. gällande sjukdomsnomenklatur	Intagna		Avlidna		Sjukdom Enl. gällande sjukdomsnomenklatur	Intagna		Avlidna	
	m.	kv.	m.	kv.		m.	kv.	m.	kv.
a. *I epidemilagen avsedd sjukdom.*					b. *Andra sjukdomar.*				
Scarlatina	10	23	—	—	Feber av obest. art	5	2	—	—
Diphteria	2	5	—	—	Angina	16	17	—	—
Typhus abdom.	1	2	—	1	Parotitis epid.	1	—	—	—
Paratyphus	—	1	—	—	Stomatitis ulcerosa	—	1	—	—
Polyomyelitis ant. ac.	1	—	1	—	Pertussis	2	1	—	—
Meningitis epid.	1	—	—	—	Pseudocroup	3	—	—	—
Febris undulans	11	3	—	—	Pneumonia ac.	1	—	—	—
Influensa	5	7	—	1	Pleuritis exsud.	1	1	—	—
					Icterns infekt.	—	3	—	—
					Enteritis ac.	—	1	—	—
					Peritonitis tbc.	—	1	—	—
					Erysipelas	—	2	—	—
					Erythema nodos.	—	1	—	—

VI. *Intagna personer, som utan att vara sjuka likväl misstänkas föra smitta av i epidemilagen 2 § 1 mom. avsedd sjukdom.*

Sjukdom, varav smitta misstänkts föreligga	Intagna	
	män	kvinnor
Scarlatina	11	13
Difteria	2	2
Typhus abd.	4	—
Paratyphus	1	1
Polyomyelitis	1	—
Febr. undulans	4	—

Västerås den 15 februari 1932.

CARL THUNSTRÖM.

Västerås, Wilh. Nybergs Boktryckeri, 1932.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1932. Den 26 Maj. VIII.

N:o 35.

Särskilda kommitterades utlåtande ang. namngivning av vissa gator och vägar (jfr 1931 N:o 17).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 26 februari 1931 tillsatte stadsfullmäktige en särskild kommitté med uppdrag att granska de olika förslag till benämning av nya gator och vägar och ändring av gamla gatunamn, som avgivits av byggnadsnämnden, stadsplanekommittén, och beredningsutskottet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 17, 1931) och att till stadsfullmäktige avgiva det utlåtande, som denna granskning kunde föranleda.

Kommittén får nu efter fullgjort uppdrag anföra följande.

I stort sett anser kommittén beredningsutskottets namnförslag kunna av stadsfullmäktige godkännas. Där kommittén föreslår avvikelser har anledningen härtill varit, antingen att de föreslagna namnen synts kommittén vara mer eller mindre intetsägande eller ock att kommittén ansett ett namn, som vunnit en viss häfd, böra föredragas framför ett alldeles nytt namn.

Av förut angiven anledning synes namnet Grenvägen böra vika och nuvarande namn Akademigatan bibehållas. Även om förväxling skulle ske med Akademivägen, kan härav knappast större olägenhet uppstå, då båda trafiklederna äro belägna i omedelbar närhet av varandra — den förra utgör nämligen en utgrening av den senare.

Det har förefallit kommittén, att Zimmermansgatan vunnit sådan hävd, att namnet i fortsättningen bör kvarstå och icke utbytas mot Apotekaregatan, även med risk av förväxling med Timmermansgatan.

I likhet med stadsplanekommittén anser kommittén, att namnet Frankvretsvägen är alltför tungrott, varför kommittén anser att den gata, som detta namn avser, bör kallas Frankegatan.

I formellt avseende bör Fiskargatan kallas Fiskaregatan och Vallhallagatan erhålla stavningen Valhallagatan.

Inom Övre Rosenhill föreslås att gatorna från söder till norr i anslutning till de namnförslag, som framlagts, kallas Lärkvägen, Trastvägen, Hökvägen och Ugglevägen.

N:o 35.
Ang. namngivning av vissa gator och vägar.

Då området Övre Rosenhill är beläget inom området Papegojvreten enligt äldre beteckning, synes anledning föreligga, att bibehålla namnet Papegojvägen på den vinkelböjda vägen inom området.

Den gata eller väg inom byggnadsområdet Hemdal, som enligt beredningsutskottets förslag skulle erhålla namnet Smålandsgatan, anser kommittén böra benämnas Salagatan, varigenom samtliga städer inom länet erhållit sin motsvarighet i gatunamn.

I likhet med övriga myndigheter, som förberett ärendet, anser kommittén, att adressnumreringen är en åtgärd, som bör bero på beslut av magistraten.

Kommittén föreslår alltså, att stadsfullmäktige ville godkänna beredningsutskottets namnförslag med här ovan ifrågasatta avvikelser.

Västerås den 2 maj 1932.

För Namnberedningskommittén:
FREDR. FÅHRÆUS.

Ragnar Tenow.

FÖRSLAG TILL ÄNDRING AV GATUNAMN.

Nuvarande namn:	Byggnadsnämndens förslag:	Stadsplanekommitténs förslag:	Beredningsutskottets förslag:
Stadsdelen väster om Svartån.			
Övre och Nedre Trädgårdsgatan	I stället för Övre Trädgårdsgatan Skepparbacken; i stället för Nedre Trädgårdsgatan Trädgårdsgatan.	= Byggnadsnämndens förslag	= Byggnadsnämndens förslag
Sandvretsgatan	Murreborgsgatan	Sotaregatan	Sotaregatan
Stadsdelen öster om Svartån.			
Tegnérgatan	Nya Korsängsgatan	Tegnérgatan	Tegnérgatan
Pilgatan	Pilgatan från Allégatan österut	Pilgatan från Östra Ringvägen österut	Pilgatan från Östra Ringvägen österut
Akademigatan	Grenvägen	Grenvägen	Grenvägen
S:t Eriksvägen	Skatvägen	Skatvägen	Didriksgatan
Timmermansgatan	Grundläggaregatan	Timmermansgatan	Timmermansgatan
Zimmermansgatan	———	Apotekaregatan	Apotekaregatan
Djäknegränd	Skvallergränd	Djäknegränd	Djäknegränd
Korsängsgatan	Industrigatan	Gatan utgår såsom helt fallande inom enskilt område och igenlagd	= med stadsplanekommitténs förslag
Hemdalsområdet.			
Sigtunagatan i dess västra del	Johan Skules väg	Sigtunagatan	Sigtunagatan
Uppsalagatan	Mäster Lafrensgatan	Uppsalagatan	Uppsalagatan
Enköpingsgatan	Gudmund skrivares gata	Enköpingsgatan	Enköpingsgatan
Strängnäsgatan	Mårten Didriksgatan	Strängnäsgatan	Strängnäsgatan
Roslagsgatan	Bengt Västgötes gata	Roslagsgatan	Roslagsgatan
Björkvägen	Severin Jules gata	Björkögatan	Björkögatan
Birkagatan	Johan Skyttes gata	Birkagatan	Birkagatan

N:o 35. *Ang. namngivning av vissa gator och vägar.*

FÖRSLAG TILL NAMN Å NYA GATOR.

Läge:	Byggnadsnämndens förslag:	Stadsplanekommitténs förslag:	Beredningsutskottets förslag:
Väster om Svartån, Jakobsberg och angränsande områden norr om Köpingsvägen.			
Vägen från Jakobsbergsgatan till Kronvägen	Grindstuvägen	Grindstuvägen	Grindstuvägen
Vägen genom Gripsborg från Lantvärnsgatan till Solvägen.	Pålmansvägen	Pålmansvägen	Pålmansvägen
Vägen till djuphamnen från Köpingslandsvägen nu kallad Pistolvägen.	Djuphamnsvägen	Djuphamnsvägen	Djuphamnsvägen
Väg emellan kvarteren Signe och Signhild	Frankvretsvägen	Frankens väg	Frankvretsgatan
Väg väster om kvarteret Signe, å kartan kallad Väpnaregatan	Vallarvägen	Vallarvägen	Vallaregatan
Gata emellan kvarteren Sigrid och Signhild	Herdegatan	Herdegatan	Herdegatan
Gata mellan Djuphamnsvägen och Gästgivarevägen, å kartan kallad Odalmansgatan	Pistolvägen	Pistolgatan	Pistolgatan
Gata norr om kvarteret Sabina	Fiskargatan	Fiskargatan	Fiskargatan
Eriksgatans fortsättning fram till Nedre Hyttvägen	Eriksgatan	Eriksgatan	Eriksgatan
Gata från järnvägen mellan Solbacken och Fridnäs och fram till Köpingsvägen	Delvis Ryttaregatan	Vallhallagatan i hela sträckningen	Valhallagatan i hela sträckningen
Gata mellan Köpingsvägen genom lägenheten Sofieberg	Sofiebergsgatan	Sofiagatan	Sofiebergsgatan
Gator å en del av Stensborg och angränsande områden	—	——	Gästgivarevägen Kryddgårdsgatan

N:o 35. Ang. namngivning av vissa gator och vägar.

Läge:	Byggnadsnämndens förslag:	Stadsplanekommitténs förslag:	Beredningsutskottets förslag:
	Området öster om Svartån.		
	Gåsmyrevreten och Kristiansborg.		
Vägen genom kvarteret Edvard mellan tomterna n:ris 9 och 5	Kålrotsgränd	Kålgränd	Kålgränd
	Karlsdal och Katrinelund.		
Gränd mellan tomterna N:ris 12 och 14 Karlsdal	Lyckogränd	Lyckogränd	Lyckogränd
Gata mellan Fogdegatan och Katrinelundsvägen	Domarevägen	Domaregatan	Domaregatan
Gata mellan Katrinelundsvägen och Tegelvretsgatan	Lagmansvägen	Lagmansgatan	Lagmansgatan
Johanneslundsvägen och Rigärdsgatan, delvis nu kallad Tegnérgatan	Korsängsgatan	Tegnérgatan	Tegnérgatan
	Övre Rosenhill.		
Fyra namnlösa gator inom Övre Rosenhill samt Papegojvreten	Lärkvägen Svalvägen Hökens väg Uggleväg en Papegojvägen	Lärkvägen Svalvägen Hökens väg Ugglevägen Papegojvägen	Lärkvägen Svalvägen Gökvägen Uggelvägen Trastvägen
	Byggnadsområdet Hemdal och angränsande områden.		
Vägen från Stockholmsvägen till Myggbo gård	Sågvägen	Sågvägen	Sågvägen
Väg söder om Solhemsområdet, utgående från Hemdalsvägen åt nordväst	Tord Guldsmedsgatan	Arbogagatan	Arbogagatan

Läge:	Byggnadsnämndens förslag:	Stadsplanekommitténs förslag:	Beredningsutskottets förslag:
Väg utgörande fortsättning av föregående norr ut till Nybomsgatan	Knut Smålännings gata	Smålandsgatan	Smålandsgatan
Väg mellan Stockholmsvägen fram till länslasarettet	Lasarettsvägen	Lasarettsvägen	Lasarettsvägen
Väg från Stockholmsvägen norr ut till länslasarettet	Urban Hjärnes väg	Sysslomansgatan	Sysslomansgatan
Väg mellan Utmarksgatan fram till länslasarettet, utgörande fortsättning på Sigtunagatan	Petrus Lundgrens väg	Sigtunagatan	Sigtunagatan
Väg mellan lasarettsvägen och Stockholmsvägen	Grönbovägen	Grönbovägen	Grönbovägen

Område av Kristiansborg.

Gator, berörande detta område från söder till norr.	—	Mästaregatan, Gesällgatan och Lärlingsgatan	= med stadsplanekommitténs förslag

N:o 36.

Drätselkammarens m. fl. yttranden ang. upprättande av en omnibuslinje mellan byggnadsområdena Vega och Jakobsberg.

N:o 36. *Ang. upprättande av en omnibuslinje mellan byggnadsområdena Vega och Jakobsberg.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle yttra sig över ett av särskilda kommitterade avgivet utlåtande i anledning av en av Herrar Keijser, Robsahm, Widén och Leontein vid stadsfullmäktiges sammanträde den 28 januari 1932 väckt motion om anordnande av en omnibuslinie mellan byggnadsområdena Vega och Jakobsberg, får i ärendet anföra följande.

De skäl, som finnas anförda i motionen och i kommitterades utlåtande, bestyrkta av det livliga intresse, som i övrigt visats denna angelägenhet, synas kunna utgöra tillräcklig grund för åtgärd i motionens syfte. Drätselkammaren får därför uttala sig för att den ifrågasatta nya omnibuslinien kommer till stånd.

Drätselkammaren kan dock icke ifråga om liniesträckningen helt ansluta sig till kommitterades förslag, huvudsakligen därför att det medför alltför stora utgifter för gatu- och vägarbeten, vilka sannolikt till största delen måste stanna å stadskassan. Det största av dessa arbeten är utläggningen av Persbovägen mellan Tunbyvägen och Kristiansborgsallén, som ensamt drager en kostnad av icke mindre än 23,500 kronor. Visserligen framhålla kommitterade, att denna anläggning även eljes är behövlig eller åtminstone önskvärd med hänsyn till den stora trafiken till och från idrottsplatsen. Drätselkammaren tror dock, att, sedan Vasagatan — vilket inom kort inträffar — blivit färdig fram till Idrottsplatsens närhet, det skall visa sig, att vägförbindelserna med Idrottsplatsen bliva tillfredsställande och att med Persbovägens utläggande skall kunna anstå tills vidare.

Drätselkammaren ansluter sig likväl till kommitterades uppfattning, att den nya linien bör beröra de öster om Vasagatan och norr om Norra Ringvägen belägna byggnadsområdena. Detta kan också ske utan anlitande av Persbovägen som trafikled, om linien drages från hållplatsen vid ingången till Arosvallen via Vasagatan eller Tunbyvägen genom Gustavsborgsgatan fram till Kristiansborgsallén samt vidare genom denna till Engelbrektsgatan. Byggnadsområdena öster om Kristiansborgsallén synas med denna sträckning i det närmaste lika väl tillgodosedda som med en sträckning enligt kommitterades förslag. Visserligen medgiver denna senare anordnande av en hållplats å Zimmermansgatan, men detta synes gott uppvägas av den vida större nytta, som områdena Andersborg, Gustafsborg och Ryttersborg m. fl. få av linien enligt drätselkammarens förslag, Gustavsborgsgatan torde väl för att kunna upptaga omnibustrafiken behöva någon förstärkning, men sannolikt dock icke i större omfattning, än att kostnaden härför kan bestridas av de löpande gatu- och vägunderhållsanslagen.

N:o 36.

Ang. upprättande av en omnibuslinje mellan byggnadsområdena Vega och Jakobsberg.

Att såsom kommitterade föreslagit linien från Engelbrektsgatan drages västerut i Norra Ringvägen åter till Vasagatan synes drätselkammaren mindre tilltalande och torde för övrigt få anses obehövligt, om linien drages genom Gustavsborgsgatan. I stället synes det ändamålsenligt, om linien mellan Idrottsplatsen och Kopparbergsvägen ordnas som ringlinie, ungefär som kommitterade föreslagit för Jakobsberg. Förslagsvis skulle sålunda den ovan beskrivna linien från Engelbrektsgatan i trakten av Herrgärdsskolan dragas söderut genom Knutsgatan till Kopparbergsvägen. Den andra delen av "ringen" skulle då gå, som magistraten och trafikkommitterade ursprungligen föreslagit, från entrén till idrottsplatsen i Vasagatan till Engelbrektsplan samt vidare i Domkyrkoesplanaden till Kopparbergsvägen. "Ringen" skulle, liksom väl kommitterade tänkt sig i fråga om "ringen" på Jakobsberg, trafikeras av bussarne ömsevis i olika riktningar.

Kommitterade hava för liniesträckningen genom den centrala staden tänkt sig en avvikning till Munkgatan. Drätselkammaren vill härutinnan gå ännu längre, i det att drätselkammaren förordar dess utsträckning till järnvägsstationen, varav åtskilliga fördelar synas vara att vinna. Linien skulle sålunda från korsningen av Domkyrkoesplanaden och Kopparbergsvägen framgå söderut i denna senare trafikled till Södra Esplanaden, vidare i denna västerut till Hamngatan, i Hamngatan och över Fiskartorget norrut till Stora gatan samt i sistnämnda gata västerut.

Beträffande den västliga liniesträckningen ansluter sig drätselkammaren helt till kommitterades förslag.

I fråga om liniesträckningen är det en självklar sak, att vilket förslag som än nu väljes, förlängning av linien eller större eller mindre omläggningar av densamma när som helst kunna ske med hänsyn till vunna erfarenheter, tillkomsten av nya och förbättrade trafikleder m. fl. förhållanden.

För bedömande av frågan på vad sätt den nya omnibuslinien skall komma till stånd, torde vidare vara av vikt att bringa i erinran något av innehållet i det koncessionsavtal, på grund av vilket omnibustrafiken inom staden bedrives. Detta avtal, som är uppgjort på grund av stadsfullmäktiges beslut den 26 april 1928 och som återfinnes i sagda års tryckta handlingar, sid. 291 och följande, är ingånget för stadens del av dess trafikkommitté, och godkänt av magistraten. Det avser tiden 1/9 1928—31/8 1933. Avtalet stadgar bl. a. i punkt 11:o), att koncessionärerna skola vara skyldiga underkasta sig de förändringar och utvidgningar med avseende å liniesträckningar och turer, som påkallas av trafikbehovet och anbefallas av stadsfullmäktige eller magistraten i punkt 14:o) att därest efter koncessionstidens utgång ny koncession icke medgives koncessionärerna, staden frånsagt sig skyldighet att lämna koncessionärerna gottgörelse eller annat vederlag, samt i punkt 15:o), att koncessionärerna äro skyldiga ersätta staden de kostnader, som under koncessionstiden kunna förorsakas staden av särskilda för omnibustrafiken vidtagna anordningar.

Bestämmelser om den nya linien synas lämpligen införas i ett tillägg till det nu gällande koncessionsavtalet. De kostnader, som föranledas av den nya liniens tillkomst, belöpa sig, om Persbovägens utläggande ej blir av, till 10,750 kronor. Att för den korta tid av något över ett år, som återstår av den nu löpande koncessionstiden, begära, att koncessionärerna skola ersätta

hela denna kostnad, är väl otänkbart, men rimligt synes dock vara, att utövarne av busstrafiken vid tilläggsavtalets ingående förpliktas utgiva en med hänsyn till nyss angivna engångskostnader och till det ökade underhåll av trafiklederna, som busstrafiken för med sig lämpligen avvägd årlig ersättning eller avgift. Som emellertid avgörandet härom torde böra föregås av förhandlingar med koncessionärerna, är det enligt drätselkammarens mening lämpligast, att detta avgörande överlåtes åt vederbörande verkställighetsorgan.

N:o 36. *Ang. upprättande av en omnibuslinje mellan byggnadsområdena Vega och Jakobsberg.*

Med hänsyn till nyss angivna ekonomiska sida av saken vill Drätselkammaren förorda, att trafikkommitterade, som böra avsluta även tilläggsavtalet, därvid samråda med Drätselkammaren, särskilt beträffande avtalets ekonomiska innebörd.

Av de ovan återgivna delarne av avtalet framgår, att staden vid den nu löpande koncessionstidens utgång har full handlingsfrihet beträffande omnibustrafikens ordnande och utövande för tiden därefter.

På grund av det anförda får Drätselkammaren föreslå, att Stadsfullmäktige måtte besluta

1:o) att uttala sig för inrättande av en ny tredje omnibuslinie inom staden med i huvudsak följande sträckning:

Vega n:o 7—Tunbyvägen—därefter delad sträcka: a) Persbovägen västerut—Vasagatan — Domkyrkoesplanaden till Kopparbergsvägen och b) Gustavsborgsgatan — Kristiansborgsallén — Engelbrektsgatan — Knutsgatan — Kopparbergsvägen, vidare Kopparbergsvägen — Södra Esplanaden — Hamngatan — Fiskartorget — Stora gatan — Hammarbygatan — Drottninggatan — Milleniigatan — Jakobsbergsgatan — Stora gatan och åter;

2:o) att till förbättringar å trafiklederna i liniesträckningen, utförande av vändplatser med flere anordningar, anvisa förslagsvis 10,750 kronor att utgå av 1932 års förslagsanslag, samt

3:o) att uppdraga åt trafikkommittén att, i samråd med drätselkammaren och med magistratens godkännande, för återstående koncessionstid sluta tilläggsavtal med nuvarande innehavaren av koncession å omnibustrafik inom staden om anordnande av den nya omnibuslinien.

Västerås den 12 maj 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 36.
Ang. upprättande av en omnibuslinje mellan byggnadsområdena Vega och Jakobsberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I en såsom egen motion av Herrar Keijser, Robsahm, Widén och Leontein upptagen framställning hava Carl V. Tisell m. fl. såsom särskilda kommitterade för byggnadsföreningarna Vega och Jakobsberg vid stadsfullmäktiges sammanträde den 28 januari 1932 hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, att en omnibuslinje mellan byggnadsområdena Vega och Jakobsberg snarast möjligt måtte ordnas samt bevilja härför nödiga anslag. Sedan denna motion av stadsfullmäktige remitterats till en särskild kommitté om sju personer, bestående av undertecknad Bergquist, sammankallande, samt ytterligare en ledamot från trafikkommittén, två ledamöter från drätselkammaren, två ledamöter utsedda av Jakobsbergs- och Vegaföreningarnas kommitterade och motionärerna gemensamt samt en ledamot utsedd av det företag, som utövade omnibustrafik inom staden, hava till kommitterade för ärendets beredning utsetts från trafikkommittén, Kapten J. Kajerdt, från drätselkammaren Direktör A. Sundström och Sjukbesökaren E. Keijser, från förslagsställarna Kapten G. Robsahm och Redaktör E. Berg samt från omnibusbolaget Direktör C. O. Karlsson. Efter verkställd utredning få kommitterade anföra följande.

Den fråga, som först uppställer sig till besvarande, är huruvida inom staden behov av ytterligare en omnibuslinje verkligen föreligger. De omnibuslinjer, som nu finnas, sträcka sig huvudsakligen i riktning norr--söder och öster—väster samt tillgodose behovet av trafikmedel i de i dessa riktningar belägna ytterområdena. Stora områden av staden sakna däremot regelbunden omnibustrafik. Så är förhållandet med byggnadsområdena Vega och Rosenhill, varest omkring 140 familjer äro bosatta, Ryttersborg, Lindsborg med flera i närheten belägna, tättbebyggda områden, samt hela Jakobsbergsområdet, varest lågt räknat omkring 1400 personer bo. Avståndet från åtskilliga av dessa områden till stadens centrala delar ävensom mellan områdena är avsevärt. Särskilt för dem, som hava sina bostäder långt ifrån arbetsplatsen eller som allt som oftast måste begiva sig ned till stadens centrum för verkställande av uppköp o. d., torde de stora avstånden bliva högst kännbara och resor med droskautomobiler ställa sig givetvis alltför dyrbara för att i någon större utsträckning kunna ersätta behovet av omnibustrafik. Med hänsyn till nutidens krav på kommunikationer anse kommitterade sig därför utan tvekan kunna uttala, att behov av ytterligare en omnibuslinje i staden förefinnes.

Då det gäller att bestämma sträckningen av en eventuellt ny omnibuslinje är det av vikt att tillse, att densamma lägges så, att den på samma gång tillgodoser så stora delar av stadens befolkning som möjligt och erhåller största möjliga ekonomiska bärkraft. Den i motionen föreslagna linjen skulle utgå från Vega vid Skallerbergsgatan samt vidare Tunbyvägen — Vasagatan — Domkyrkoesplanaden — Kopparbergsvägen — Munkgatan — Köpmangatan — Stora gatan — Hammarbygatan — Drottninggatan — Miliigatan och åter. Efter prövning av olika förslag hava kommitterade ur ovan angivna synpunkter funnit det önskvärt, att även de öster om Vasagatan belägna, tättbebyggda områdena komma att beröras av linjen, vilket förutsätter att linjen drages fram Persbovägen, ävensom att å Jakobsbergs-

området linjen ordnas som en ringlinje, vilket tydligen medför bättre kommunikationer för detta område. Av ekonomiska skäl hava kommitterade däremot ansett nödigt att, åtminstone för närvarande, låta linjens ändpunkt å Vegaområdet bliva vid fastigheten Vega n:r 7. Den sträckning, som kommitterade sålunda finna sig kunna förorda, är följande: Vega n:r 7, — Tunbyvägen — Persbovägen — Kristiansborgsallén — Zimmermansgatan — Engelbrektsgatan — Norra Ringvägen — Vasagatan — Domkyrkoesplanaden — Kopparbergsvägen — Munkgatan — Köpmangatan — Stora gatan — Hammarbygatan — Drottninggatan — Mileniigatan — Jakobsbergsgatan — Stora gatan o. s. v.

N:o 36. *Ang. upprättande av en omnibuslinje mellan byggnadsområdena Vega och Jakobsberg.*

Genom stadens byggnadschef hava kommitterade låtit verkställa erforderliga kompletterande kostnadsberäkningar för linjens framdragande i den av kommitterade angivna riktningen. De arbeten som befunnits nödvändiga innan omnibustrafik kan upprättas å linjen äro följande: anläggande av vändplats vid Vega n:r 7, förbättring av vägen därifrån till Persbobäcken, breddning av bron över Persbobäcken, iordningsställande av Persbovägen, rätning av kurva mellan Persbovägen och Kristiansborgsallén, rätning av kurva å Hammarbygatan, breddning av samma gata, breddning av viss del av Drottninggatan, anläggande av gångbana å Drottninggtans östra sida samt rätning av kurva mellan Mileniigatan och Jakobsbergsgatan. Kostnaderna för dessa arbeten komma enligt byggnadschefens beräkningar att uppgå till nedannämnda belopp:

1)	Anläggande av vändplats vid Vega n:r 7, enligt Alt. 1 (rundel med 20 m. diameter). 1,400 kronor, och enligt alt. II (Y-formig vändplats), vilket sistnämnda torde vara fullt tillräckligt, 600 kronor	600:—
2)	Förbättring av vägsträckan Vega n:r 7 — Persbobäcken	3,720:—
3)	Breddning av bron över Persbobäcken	580:—
4)	Iordningsställande av Persbovägen mellan Vasagatan och Persbobäcken	10,500:—
5)	Iordningsställande av Persbovägen mellan Persbobäcken och Kristiansborgsallén	12,200:—
6)	Rätning av kurva mellan Persbovägen och Kristiansborgsallén	840:—
7)	Rätning av kurva å Hammarbygatan	400:—
8)	Breddning av Hammarbygatan	3,500:—
9)	Breddning av viss del av Drottninggatan	390:—
10)	Anläggande av gångbana vid Drottninggatan	1,100:—
11)	Rätning av kurva mellan Mileniigatan och Jakobsbergsgatan	450:—
	Summa	34,280:—

Kostnaderna för ovan angivna arbeten, vilka samtliga torde vara oundgängligen erforderliga, uppgå alltså till högst betydande belopp och kunna onekligen verka avskräckande. Det är emellertid att märka, att huvuddelen av kostnaderna eller 23,540:— kronor belöper sig på iordningsställande av

N:o 36. *Ang. upprättande av en omnibuslinje mellan byggnadsområdena Vega och Jakobsberg.*

Persbovägen för trafik och detta arbete är nödvändigt icke blott för omnibuslinjens framdragande utan överhuvud för att kunna på ett tillfredsställande sätt ordna trafiken i denna stadsdel. Sedan Arosvallen färdigställts, hava stora svårigheter framträtt att vid större publiktillströmning kunna dirigera trafiken till och från denna plats och även om den föreslagna omnibuslinjen icke skulle komma till stånd, torde det endast vara en tidsfråga, när Persbovägen måste göras trafikabel för motorfordon, Kostnaderna för arbetet å Persbovägen kunna alltså icke betraktas såsom direkt föranledda av den ifrågasatta omnibuslinjen. Övriga kostnader, vilka i de beräkningar, som tidigare verkställts på drätselkammarens initiativ, upptagits till 17,690: — kronor, hava genom den föreslagna linjens begränsning till Vega 7 och anordnande av ringlinje å Jakobsbergsområdet kunnat nedbringas med omkring 7,000: — kronor till 10,740: — kronor. Sistnämnda belopp avser för övrigt till stor del även arbeten, vilka förr eller senare måste utföras, oavsett om omnibustrafik skall komma till stånd eller ej.

Enligt kommitterades åsikt kunna de kostnader, som direkt föranledas av den föreslagna omnibuslinjen, icke anses för höga, då det gäller att tillgodose ett berättigat krav på förbättrade kommunikationer för så stora delar av stadens befolkning, som här är fråga om. Någon fara för att inrättande av denna nya omnibuslinje skulle stimulera en ej önskvärd bebyggelse i stadens ytterområden torde ej föreligga, särskilt som linjens sträckning föreslås begränsad till Nedre Vega och staden äger stor del av marken i denna trakt.

På grund av vad sålunda anförts och då omnibusbolaget förklarat sig villigt att trafikera den föreslagna omnibuslinjen, få kommitterade hemställa,

att Stadsfullmäktige för utförande av de arbeten, vilka äro erforderliga för inrättande av en omnibuslinje å sträckan Vega n:r 7 — Tunbyvägen — Persbovägen — Kristiansborgsallén — Zimmermansgatan — Engelbrektsgatan — Norra Ringvägen — Vasagatan — Domkyrkoesplanaden — Kopparbergsvägen — Munkgatan — Köpmangatan — Stora gatan — Hammarbygatan — Drottninggatan — Mileniigatan — Jakobsbergsgatan, måtte bevilja ett anslag å kr. 34,280: —.

Västerås den 1 Mars 1932.

THORWALD BERGQUIST.

Einar Keijser. *John Kajerdt.* *Georg Robsahm.*

Ernst Berg. *C. O. Karlsson.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 36.

Ang. upprättande av en omnibuslinje mellan byggnadsområdena Vega och Jakobsberg.

Inom byggnadsområdet Jakobsberg har behovet av omnibussförbindelse med staden i övrigt länge gjort sig påmint, och redan år 1928 uppdrog Byggnadsföreningen Jakobsberg åt sin styrelse, att bevaka saken och vid lämpligt tillfälle söka få till stånd dylik förbindelse.

Även inom byggnadsområdet Vega, norr om staden, har önskemål om omnibussförbindelse framkommit och vid senaste årsmötet med Byggnadsföreningen Vega fick föreningens styrelse i uppdrag att söka få till stånd dylik förbindelse med anslutning till stadens övriga omnibusslinjer. Sistnämnda styrelse sökte då kontakt med Jakobsbergsföreningens styrelse, varpå samarbete etablerades och ett förslag till omnibusslinje, sammanbindande de båda ovan nämnda områdena, uppgjordes.

Förslaget ifråga upptager en linje utgående från byggnadsområdet Vega, mitt för Skallerbergsgatan samt följande Tunbyvägen — Vasagatan — Domkyrkoesplanaden — Kopparbergsvägen — Munkgatan — Köpmangatan upp till Handelsbanken — Stora gatan — Hammarbygatan och Drottninggatan till Mileniigatan.

Sommaren 1931 hemställde undertecknade, för ändamålet utsedda kommitterade, i skrivelse till Västerås stads trafikkommitté att en omnibusslinje snarast möjligt måtte anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med ovan angivna riktlinjer. Trafikkommitténs utskott för den lokala trafiken, som behandlade ärendet, tillstyrkte i skrivelse till Drätselkammaren förslaget, och uttryckte därvid såsom sin uppfattning, att den föreslagna omnibusslinjen vore av behovet påkallad och skulle bli till stor nytta för de stadsområden, som den berörde och då särskilt Jakobsbergs- och Vegaområdena samt Rosenhill m. fl. områden. Även magistraten tillstyrkte förslaget ifråga. Drätselkammaren uppdrog åt Byggnadskontoret att utföra kostnadsberäkningar för de gatuarbeten, som krävdes för den nya linjens igångsättande. Enligt dessa beräkningar skulle kostnaderna ifråga belöpa sig på: enligt trafikkommitténs förslag 4,730 kr. och enligt magistratens förslag — som upptog mera vittgående gatubreddningar — 17,690 kronor.

Drätselkammaren har sedermera behandlat förslaget och därvid beslutat att hos Trafikkommittén avstyrka dess utförande. Motiven härför ha för undertecknade uppgivits vara dels de höga kostnaderna, dels farhågor för att vissa gator på de nya områdena icke skulle förmå bära den tunga omnibusstrafiken och dels fruktan för att den nya omnibusslinjen skulle stimulera till en icke önskvärd ökad bebyggelse av ytterområdena norr om staden.

För befolkningen i de berörda områdena är dock behovet av omnibusslinjen ifråga så stort, att byggnadsföreningarnas ombud icke kunna underlåta att framdraga frågan för stadsfullmäktige. Såsom framgår av kartan över Västerås stad skulle linjen komma att beröra praktiskt taget alla de områden inom staden, vilka hittills sakna omnibussförbindelse, nämligen i norr Vega, Rosenhill, Nya Idrottsplatsen, Ryttersborg, Lindsborg, Valsborg, östra delen av Blåsbo, Kyrkbacken, det nya bostadsområdet å gamla idrottsplatsen o. s. v. samt i väster hela Jakobsberg med dess omfattande bebyggelse och dessutom norra delen av Västra förstaden, de tätt bebyggda Jea-

N:o 36. *Ang. upprättande av en omnibuslinje mellan byggnadsområdena Vega och Jakobsberg.*

nettekvarteren o. s. v. Av kartan framgår likaledes, att bebyggelsen är minst lika omfattande utmed den begärda linjen, som utmed den förut befintliga linje II; Omnibussbolaget har ju också inför trafikkommittén förklarat sig villigt att begära koncession på den nya linjen.

Givet är, att då omnibusslinjer finnas inom vissa områden i staden, de områden vilka sakna sådana i flera avseenden bli lidande på ett sådant tillstånd. Befolkningen i de senast nämnda områdena anser givetvis också, att frågan om gatornas underhåll för omnibusstrafik icke bör få vara skäl för avslag i nu berörda fall, då ett sådant skäl icke åberopats ifråga om de övriga områdena. Vad den befarade bebyggelsen i stadens norra ytterområden beträffar, må här endast erinras om, att staden är ägare av huvudparten mark därstädes och således har möjlighet till önskvärd reglering.

Vad slutligen beträffar kostnadsfrågan, synes det oss att denna — enligt de utförda beräkningarna — borde vara överkomlig, vilken av de båda kostnadssummorna som än väljes. Det förefaller oss som om just nu, då staden har så många arbetslösa — varav åtskilliga uppbära kontantunderstöd — tillfället vore särdeles lämpligt att utföra de erforderliga gatuarbetena.

Med stöd av vad ovan anförts hemställa undertecknade därför vördsamt, att Stadsfullmäktige ville besluta att en omnibusslinje mellan byggnadsområdena Vega och Jakobsberg snarast möjligt ordnas samt bevilja härför nödiga anslag.

Västerås den 26 jan. 1932.

Carl Tisell, Vega 24.

K. J. Pettersson, Vega 17.

Gust. Engvall, Jakobsbergsgatan 30.

Ernst Berg, Drottninggatan 27.

P. Hiersemann, Solvägen 13.

Ovanstående skrivelse upptages av undertecknade som motion.

Einar Keijser. *Georg Robsahm.*

Josef Widén. *Georg Leontein.*

Utdrag av protokoll, hållet vid Drätselkammarens i Västerås sammanträde den 14 januari 1932.

§ 35.

Genom beslut antecknat under § 416 i protokollet för den 15 oktober 1931 för utredning och kostnadsberäkning till byggnadschefen överlämnat ett av stadsfullmäktiges trafikkommitté framlagt förslag, att staden ville

N:o 36.
Ang. upprättande av en omnibuslinje mellan byggnadsområdena Vega och Jakobsberg.

för möjliggörande av tillkomsten av en ifrågasatt omnibusslinje emellan byggnadsföreningen Jakobsbergs och byggnadsföreningen Vegas områden med sträckning genom stadens centralare delar låta utföra och bekosta vissa vägförbättringar i av kommittén närmare angiven omfattning.

Nu hade tjänstgörande byggnadschefen Ingeniören G. Dahné överlämnat beräkningar av kostnaden för två alternativ för linjens sträckning, det ena med ändpunkt för densamma förlagd vid Mileniigatan å Jakobsberg och det andra med linjen härifrån utdragen fram till fornminnesföreningens område å Vallby sålunda:

Alternativ I, med vägförbättringarne utförda i av trafikkommittén ifrågasatt omfattning	4,730 : —
Samma alternativ, med vägförbättringarne utförda i av magistraten och poliskommissarien i särskilda yttranden föreslagen omfattning	17,690 : —
Alternativ II, tilläggskostnad enligt trafikkommitténs förslag	2,440 : —
Tilläggskostnad enligt magistratens och poliskommissariens förslag	11,380 : —

Under överläggningen i ärendet framhölls, att till med visshet gränsande sannolikhet utöver de vägförbättringar, som enligt de olika alternativen vore ifrågasatta, det på grund av den tunga trafik, varom vore fråga, komme att bliva nödvändigt att ombygga vägkroppen i stora sträckningar av den föreslagna linjen, och att härigenom kostnaden för de olika alternativen komme att väsentligt överstiga, vad som i kostnadsberäkningarne angivits. Vidare anfördes, att Vegaföreningens område vore så glest bebyggt att en utdragning av linjen fram till detta område ur kostnadsskäl icke vore försvarbar. Det kunde i övrigt befaras, att linjens ändpunkt åt detta håll förlagd allt för långt utåt stadens yttre rayon skulle verka som stimulans för en ej önskvärd bebyggelse ännu längre ut.

Drätselkammaren fann de framförda synpunkterna värda sådant beaktande, att drätselkammaren med hänsyn till stadens finansiella läge och de stora kostnader för vägombyggnad och vägförbättring, som linjens anordnande komme att åsamka staden, icke funne sig åtminstone för närvarande kunna medverka för dess tillkomst, om vilket uttalande trafikkommittén skulle lämnas meddelande genom utdrag av protokollet.

Herr Keijser anmälde avvikande mening, ity att han ansåge linjen vara av sådan betydelse, att staden icke kunde undandraga sig de kostnader, som bleve förenade med dess tillkomst.

In fidem:

Ragnar Tenow.

N:o 36. *Ang. upprättande av en omnibuslinje mellan byggnadsområdena Vega och Jakobsberg.*

Till Drätselkammaren i Västerås.

I här bilagd skrivelse till trafikkommittén den 13 juni innevarande år hava representanter för Byggnadsföreningen Jakobsberg och Vegaföreningen hemställt, att en ny omnibusslinje snarast möjligt måtte anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med i framställningen angiven sträckning. Förslaget avser, att linjen skall utgå från byggnadsområdet Vega, mitt för Skallerbergsgatan samt följa Tunbyvägen, Vasagatan, Munkgatan, Köpmangatan upp till Handelsbanken, Stora gatan, Hammarbygatan, Drottninggatan till Mileniigatan, där vändpunkt lämpligen skulle anordnas å av staden eller Jakobsbergsföreningen ägd mark. Under lördagar och söndagar skulle linjen utsträckas till Västmanlands fornminnesförenings område vid Vallby.

Sedan trafikkommittén anhållit, att magistraten ville efter poliskommissariens hörande avgiva yttrande i ärendet, hava sådana yttranden inkommit, poliskommissariens daterat den 12 augusti 1931 och magistratens den 24 augusti 1931. Dessa yttranden äro här bilagda.

Av poliskommissariens yttrande framgår att denne såsom ett villkor för omnibusslinjens tillkomst påyrkar breddning av Tunbyvägen jämte bron över Persbobäcken samt av Hammarbygatan och Skerikesvägen, ävensom utläggande av en del gångbanor och rätningar av en del vägkrökar, i de sträckor där linjen skulle framgå.

Vidare föreslår poliskommissarien, att vändpunkten på Jakobsbergsområdet skulle förläggas till hörnet av Drottninggatan och Sandvretsgatan, mot vilket senare förslag kommittén dock redan nu vill göra den invändningen, att annan lämplig mark för den av poliskommissarien föreslagna vändpunkten icke finnes än sådan i enskild ägo, då däremot marken vid den av sökandena föreslagna vändpunkten är i stadens och Jakobsbergsföreningens ägo.

Slutligen anger poliskommissarien lämpligt läge för hållplatser och förordar att dessa om möjligt förläggas utanför respektive körbanor. I rent trafikhänseende föreslår poliskommissarien, att körhastigheten för motorfordon på Vasagatan mellan Smedjegatan och Munkgatan måtte inskränkas till 20 km. i timmen samt att tillfällig parkering å den angivna gatudelen måtte i största möjliga utsträckning förbjudas.

Magistraten påpekar i sitt yttrande behovet av den nya omnibuslinjen. Med instämmande för övrigt i vad poliskommissarien i sitt yttrande anfört, framlägger magistraten emellertid med hänsyn till de allvarliga trafikriskerna i Vasagatan mellan Smedjegatan och Munkgatan tvenne alternativa förslag om annan sträckning för den föreslagna omnibusslinjen inom den centrala staden.

Magistratens första alternativ omfattar följande linjesträckning: Byggnadsområdet Vega — Tunbyvägen — Vasagatan — *Domkyrkoesplanaden* — *Kopparbergsvägen* — Munkgatan — Köpmangatan — Stora gatan — Hammarbygatan — Drottninggatan — Skerikesvägen — Vallby.

Det andra alternativet innebär följande sträckning: Byggnadsområdet Vega — Tunbyvägen — Vasagatan — *Skolgatan* — *Västra Kyrkogatan* — *Biskopsvägen* — *Källgatan* — Stora gatan — Hammarbygatan — Drottninggatan — Skerikesvägen — Vallby.

N:o 36.

Ang. uppråttande av en omnibuslinje mellan byggnadsområdena Vega och Jakobsberg.

I närvaro av representanter för Jakobsbergsföreningen, Vegaföreningen och Omnibussbolaget har trafikkommitténs utskott för den lokala trafiken företagit detta ärende till handläggning och får utskottet i ärendet anföra följande.

Utskottet är av den uppfattningen, att den föreslagna omnibusslinjen är av behovet påkallad och kommer att bliva till stor nytta för de stadsområden, som den berör och då särskilt Jakobsbergs- och Vegaområdena samt Rosenhill m. fl. områden. Av de föreslagna olika alternativen beträffande linjens sträckning genom själva staden, ansluter sig utskottet till magistratens förslag alternativ I. Emellertid förefaller det utskottet, att, därest samtliga de vägbreddningar och rätningar av vägstycken, som föreslagits av poliskommissarien, skola verkställas innan ett medgivande kan lämnas till linjens trafikerande, så dryga kostnader skulle bliva förbundna med linjens anordnande, att det t. o. m. torde kunna ifrågasättas, om den nya linjens anordnande är i ekonomiskt hänseende försvarbart. Åtskilligt måste emellertid göras. Utskottet har med anledning härav beslutat överlämna ärendet till drätselkammarens övervägande under uttalande, att såväl utskottet som representanter för sökandeföreningarna och för Omnibussbolaget ansett, att linjen bör kunna upplåtas för omnibustrafik, även om icke breddningar och rätningar av trafikledarna företagas i så stor omfattning, som magistraten och poliskommissarien framhållit. Genom anordnande av mötesplatser och dylikt synes beträffande väsentliga delar av linjen tillsvidare en tillfredsställande lösning kunna ernås.

Närvarande representanter för Jakobsbergsföreningen och Vegaföreningen ha förklarat, att föreningarna sannolikt vore villiga att genom tillhandahållande av fri arbetskraft eller eventuellt på annat sätt bidraga till sådan billigare och enklare förbättring av trafiklederna, som utskottet härovan antytt, ett erbjudande, som utskottet finner böra tillvaratagas. Sedan en teknisk utredning fastställt vad man i närvarande läge skäligen bör kräva av den nya trafikleden, böra underhandlingar inledas om nämnda föreningars medverkan i lämplig utsträckning till ledens ordnande.

Slutligen vill utskottet meddela, att Omnibusbolaget genom sin representant förklarat sig i stort sett intet hava att invända mot den föreslagna omnibuslinjens tillkomst enligt magistratens alternativ I.

Västerås den 12 september 1931.

För Trafikkommitténs utskott för den lokala trafiken:

WALTER MURRAY.

Till Trafikkommittén i Västerås.

Såsom infordrat yttrande över här återgående framställning från byggnadsföreningen Jakobsberg och Vegaföreningen m. fl. till Trafikkommittén i Västerås om inrättande av ny omnibuslinje mellan Jakobsbergs- och

N:o 36.
Ang. upprättande av en omnibuslinje mellan byggnadsområdena Vega och Jakobsberg.

Vega-områdena här i staden med eventuell utsträckning till Vallby friluftsmuseum får Magistraten med biläggande av från poliskommissarien inkommet yttrande anföra följande.

Magistraten finner att inrättande av den ifrågasatta linjetrafiken skulle fylla ett verkligt behov hos invånarne inom de av densamma berörda delarna av stadens område och genom den föreslagna anknytningen till redan förefintliga omnibus-förbindelser vara ägnat att på ett lyckligt sätt tillgodose berättigade krav på förbättring av trafikförhållandena i staden.

Med instämmande för övrigt i vad poliskommissarien i sitt yttrande anfört, vill Magistraten endast framhålla följande. De av poliskommissarien antydda olägenheterna med linjens framförande genom Vasagatan i vad angår delen mellan Smedjegatan och Stora gatan äro enligt Magistratens uppfattning så påtagliga, att de icke ens genom bestämmelse om en till 20 kilometer i timmen begränsad maximifart samt strängare parkeringsförbud kunna undanröjas. Såsom ytterligare skäl emot omnibuslinjens framförande i nu ifrågavarande del av Vasagatan må erinras om den livliga lastbilstrafik, som därstädes äger rum in och ut från fastigheterna 10, 14, 16, 18 och 20, i vilka olika affärsföretag äro inrymda, därav tre så betydande som Axel Erik Sundströms Järnhandel, Otto Lundius Bageri-Aktiebolag samt Arvid Svenssons Bleckslageri. På grund av gatans ringa bredd blir lastbilarnas införande i inkörsportarna oftast förenat med den tidsödande manövrering, som så kallad "saxning" innebär, varigenom lätt hinder i bussarnas framförande och därmed sammanhängande förskjutning i fastställd turlista kan bliva följden.

Magistraten föreslår med anledning härav följande alternativa sträckningar av linjen:

1) byggnadsområdet Vega — Tunbyvägen — Vasagatan — Domkyrkoesplanaden — Kopparbergsvägen — Munkgatan — Köpmangatan — Stora gatan — Hammarbygatan — Drottninggatan — Skerikesvägen — Vallby;

2) byggnadsområdet Vega — Tunbyvägen — Vasagatan — Skolgatan — Västra Kyrkogatan — Biskopsvägen — Källgatan — Stora gatan — Hammarbygatan — Drottninggatan — Skerikesvägen — Vallby.

Med nu antydda avvikelse beträffande linjens sträckning finner sig Magistraten böra på det livligaste tillstyrka den gjorda framställningen.

Västerås Rådhus den 24 augusti 1931.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

Olof Berglind.

Till Magistraten i Västerås.

N:o 36.

Ang upprättande av en omnibuslinje mellan byggnadsområdena Vega och Jakobsberg.

Som yttrande över här återgående framställning till Trafikkommittén i Västerås från byggnadsföreningen Jakobsberg och byggnadsområdet Vega om inrättandet av en ny omnibuslinje mellan dessa områden med förbindelse mellan förutvarande omnibuslinjer inom staden samt med eventuell utsträckning till Vallby friluftsmuseum å stadens område, får jag, efter verkställd utredning, vördsamt anföra följande:

Enligt den gjorda framställningen skulle vändpunkten för linjen å Vega-området förläggas vid Skallerbergsgatans förening med Tunbyvägen, väster om den sistnämnda, samt vändpunkten å Jakobsbergs-området vid korsningen av Drottninggatan och Mileniigatan, norr om den sistnämnda. För min del vill jag dock föreslå att denna vändpunkt förlägges till hörnet av Drottninggatan och Sandvretsgatan, väster om Drottninggatan, varigenom linjen skulle komma att omfatta större delen av Jakobsbergs-området. Detta var även kommitterades mening vid mitt besök å platsen. Vändpunkten vid Vallby friluftsmuseum vill jag föreslå till den nuvarande provisoriska vändpunkten, som dock för mottagande av omnibusar bör utvidgas till en bredd av 20 meter. Samtliga vändpunkter böra för övrigt utläggas till erforderlig bredd samt påfyllas med grus eller annat vägfyllnadsämne i sådan myckenhet att de bliva bärkraftiga.

I regel har man att utgå ifrån att en körbana för dubbelriktad trafik med omnibus bör hålla en körbar bredd av 6 meter. Någon avvikelse från denna regel anser jag icke i detta fall bör ifrågakomma.

Vid uppmätning av Tunbyvägen befanns densamma mellan vändpunkten vid Skallerbergsgatan och Persbobäcken hålla en bredd av 4 till 5 meter. Jag föreslår därför att denna gatudel breddas till 6 meter. De utefter vägen uppförda belysningsstolparna böra flyttas utanför gatubredden. En gångbana bör även utläggas efter gatans östra sida. För breddning av körbanan och anläggning av gångbanan äger staden och byggnadsområdet erforderlig mark. Stenbron över Persbobäcken, som nu har en bredd av 4 meter, bör ävenledes utläggas till en bredd av 6 meter. Breddningen bör ske å brons östra ända. Tvenne kurvor å Tunbyvägen, mellan den utefter vägen belägna ladan och Persbobäcken, böra rätas. Trädbeståndet å Vasagatan, mitt för fastigheten n:r 45 och delvis även framför Norra slöjdskolan, varest körbanan å sin smalaste del nu har en bredd av 5,50 meter, bör borttagas och gatan utläggas till tomtgränsen för fastigheten n:r 45. För beredande av utrymme för omnibustrafiken måste parkeringsplatsen å Vasagatan, mellan Skolgatan och Engelbrektsplan, förflyttas till annan plats. Vasagatans utläggning från Norra Ringvägen och norr ut, vilket arbete nu pågår, bör även i detta sammanhang tagas under behandling, särskilt med hänsyn till att denna gata bör utsträckas fram till huvudingången för Nya Idrottsplatsen samt göras så bred, att den kan avbelasta såväl kör- som gångtrafiken från Idrottsplatsen vid större folkanhopningar därstädes.

Vid framkomsten till den äldre delen av Vasagatan kommer dock omnibustrafiken å linjen att möta de största svårigheterna, emedan denna gata är synnerligen smal i förhållande till sin trafikbelastning. Korsningen av Smedjegatan och Vasagatan kommer enligt mitt förmenande att utgöra den

N:o 36. *Ang upprättande av en omnibuslinje mellan byggnadsområdena Vega och Jakobsberg.*

största trafikrisken. Här är gammal och ny bebyggelse så sammanträngd, att den endast lämnar en gaturemsa av 4,10 meters bredd över för trafiken, som å platsen är synnerligen livlig, särskilt efter saluhallens tillkomst. Trottoarerna invid korsningen äro även synnerligen smala och lämna icke tillräckligt skydd för gångtrafikanterna. Korsningen av Vasagatan och Storagatan utgör ävenledes ett riskmoment, som icke kan förbises. Jag föreslår därför att körhastigheten för motorfordon å Vasagatan mellan Smedjegatan och Munkgatan måtte inskränkas till 20 kilometer per timme samt att tillfällig parkering å denna gatudel i största möjliga utsträckning måtte förbjudas.

Härefter får jag övergå att behandla den övriga delen av omnibuslinjen genom byggnadsföreningen Jakobsberg fram till Vallby friluftsmuseum.

Vid uppmätning av Hammarbygatans körbana har denna befunnits hålla en bredd av 4 till 4,60 à 5 meter. Jag föreslår därför att denna gata utlägges till en bredd av minst 6 meter. En kurva mitt för fastigheten n:r 3 bör även rätas på båda sidor om gatan, huvudsakligast på dess sydvästra sida. För detta ändamål äger staden erforderlig mark å gatans nordöstra sida. Den erforderliga marken å gatans sydvästra sida äges däremot av ägaren till fastigheten n:r 3 Hammarbygatan. Hammarbygatans sträckning förbi korsningen av Lantvärnsgatan bör även rätas å gatans södra sida fram till Drottninggatan. Korsningen av Hammarbygatan och Drottninggatan, som vid provkörning med omnibus visade sig vara för smal, bör utläggas till erforderlig bredd. De vid korsningens västra sida stående belysningsstolparna böra flyttas, så att de ej bliva hinderliga för trafiken. Drottninggatan har vid uppmätning befunnits hålla en bredd av 7 meter mellan tomtlinjerna och bör kunna iordningställas för omnibustrafik utan allt för stora kostnader. Enligt mitt förmenande blir det dock nödvändigt att av gatuutrymmet utlägga en gångbana av en meters bredd utefter gatans östra sida. För utsträckning av linjen till Vallby friluftsmuseum blir det vidare nödvändigt att räta och utlägga kurvorna å Drottninggatan mitt för fastigheten n:r 36, ägare slaktarmästaren J. Reinh. Andersson, och vid uppfarten från Drottninggatan på Skerikesvägen samt att bredda Skerikesvägen mellan Drottninggatan och friluftsmuseet till minst 6 meter. Denna vägsträcka har nu en bredd av 4,70 meter. En gångbana av 2,50 till 3 meters bredd bör även utläggas efter den nämnda delen av Skerikesvägen för gångtrafikanter till och från museet. Det torde förtjäna antecknas, att friluftsmuseet vid fester och större tillställningar brukar samla en folkmängd av upp till 10,000. Hållplatsen vid museet är förut behandlad.

Med hänsyn till de rätt så stora gatuarbeten, som måste verkställas för ordnande av omnibustrafik till och från Vallby friluftsmuseum, kan det ifrågasättas, om icke det bleve billigare att för besökare å Vallby utbygga en spång över Svartån från Skultunavägen. I så fall borde denna spång förläggas i skillnaden mellan koloniområdet efter Skultunavägen och Ullspinneriets område samt sedan väg utläggas efter Svartåns västra strand till sänkan i terrängen å museets område, där vägen bör leda upp till museet. Den största nyttan torde dock museets verksamhet komma att få genom utläggande av Drottninggatan och Skerikesvägen för omnibustrafik på sätt som här föreslagits.

N:o 36.
Ang. upprättande av en omnibuslinje mellan byggnadsområdena Vega och Jakobsberg.

Å omnibuslinjen i sin helhet får jag föreslå följande hållplatser, förutom de förut angivna vändpunkterna:

Vid korsningen av Tunbyvägen och Polhemsgatan. Vid korsningen av Tunbyvägen och Iggebygatan. Å Tunbyvägen mitt för fastigheten Rosenhill n:r 11. Vid huvudingången till Nya Idrottsplatsen. Vid korsningen av Vasagatan och Norra Ringvägen. Vid korsningen av Vasagatan och Skolgatan. För den utgående bussen norr om Skolgatan och för den ingående bussen söder om densamma. Vid korsningen av Vasagatan och Smedjegatan, norr om Smedjegatan. Å Munkgatan, öster om inkörsporten till fastigheten n:r 1 vid Fiskartorget. Efter det bussen inkommit å Stora gatan användas samma hållplatser som för linje 1. Skulle 2 bussar samtidigt inträffa å en hållplats framföres den först anlända så långt, att den efterföljande kan framföras minst 6 meter innanför närmaste gatukorsning. Vid korsningen av Hammarbygatan, Repslagaregatan och Västmannagatan. Vid korsningen av Hammarbygatan och Lantvärnsgatan eller mitt emellan denna korsning och korsningen av Hammarbygatan och Drottninggatan. Vid korsningen av Drottninggatan och Vretgatan. Vid korsningen av Drottninggatan och Götgatan. Vid korsningen av Drottninggatan och Mileniigatan samt vid korsningen av Drottninggatan och Skerikesvägen. Samtliga hållplatser böra om möjligt förläggas utanför respektive körbanor, åtminstone till någon del.

Då den ifrågavarande omnibuslinjen, som bör benämnas linje 3, kan anses fylla ett verkligt behov för stadens invånare samt är väl planerad i förhållande till stadens yttre bebyggelse och samtrafik med övriga omnibuslinjer inom staden, får jag på det livligaste tillstyrka den gjorda framställningen.

Västerås i poliskommissariekontoret den 12 aug. 1931.

C. A. Linder.

Till Trafikkommittén i Västerås.

Inom byggnadsområdet Jakobsberg har behovet av omnibusförbindelse med staden i övrigt länge gjort sig påmint och redan år 1928 uppdrog Byggnadsföreningen Jakobsberg åt sin styrelse att bevaka saken och vid lämpligt tillfälle söka få till stånd dylik förbindelse. Även inom byggnadsområdet Vega, norr om staden, ha önskemål om omnibusförbindelse framkommit och vid senaste årsmötet med Byggnadsföreningen Vega fick föreningens styrelse i uppdrag att söka få till stånd dylik förbindelse med anslutning till stadens övriga omnibuslinjer. Sistnämnda styrelse sökte då kontakt med Jakobsbergsföreningens styrelse varpå samarbete etablerades och ett förslag till omnibuslinje, sammanbindande de båda ovannämnda områdena, uppgjordes.

Förslaget ifråga upptager, såsom framgår av bifogade karta, en linje utgående från byggnadsområdet Vega, mitt för Skallerbergsgatan samt föl-

N:o 36.
Ang. upprättande av en omnibuslinje mellan byggnadsområdena Vega och Jakobsberg.

jande Tunbyvägen — Vasagatan — Munkgatan — Köpmangatan upp till Handelsbanken — Stora gatan — Hammarbygatan — Drottninggatan till Milenigatan, där vändpunkt lämpligen kan anordnas å av staden eller Jakobsbergsföreningen ägd mark. Lördagar och söndagar torde trafiken med fördel kunna utsträckas till friluftsmuseet Vallby.

Undertecknade, för ändamålet utsedda kommitterade, hemställa sålunda att en omnibuslinje snarast möjligt anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med ovan angivna riktlinjer. Gatorna torde utmed hela den planerade linjen i stort sett vara i för omnibusar trafikabelt skick, med undantag för sträckan mellan Övre och Nedre Vega, vilken kräver breddning, varom överenskommelse mellan stadens myndigheter och Byggnadsföreningen Vega torde böra träffas. Vid förslagets behandling inom Trafikkommittén och event. andra stadens myndigheter stå kommitterade givetvis gärna till tjänst med event. erforderliga upplysningar liksom för underhandlingar rörande detaljer i förslaget, som kunna kräva respektive byggnadsföreningars sanktion.

Västerås den 13 juni 1931.

Carl V. Tisell,
Sekr. i Vegaföreningen.

Ernst Berg,
Ordf. i Byggnadsf. Jakobsberg.

K. J. Pettersson,
Kommittérad för Vegaföreningen .

Gust. Engvall,
Kassör i Byggnadsf. Jakobsberg.

P. Hiersemann,
Ing., Ledamot av Västerås Trafikkommitté.

N:o 37.

Drätselkammarens skrivelse ang. pensionering av en lärare vid tekniska skolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lämnad tillfälle taga del av styrelsens för Västerås stads skolor för yrkesundervisning framställning angående pensionering av vid skolorna anställde Slöjdläraren Anders Svensson samt av lönenämndens yttrande i ärendet får drätselkammaren för sin del tillstyrka bifall till lönenämndens däri avgivna förslag.

Västerås den 14 maj 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 37.
Ang. pensionering av en lärare vid tekniska skolan.

I skrivelse till stadsfullmäktige, som överlämnats till lönenämnden för att med dess yttrande tillställas stadsfullmäktige, har styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning hemställt, att vid skolorna anställde Slöjdläraren Anders Svensson vid sin förestående avgång ur tjänst måtte pensioneras efter samma grunder som stadens ordinarie befattningshavare.

I detta ärende får nu lönenämnden anföra följande.

Av skolstyrelsens framställning framgår, att Herr Svensson vid tillämpning av reglementet för pensionering av stadens befattningshavare innehar för erhållande av full pension erforderlig tjänste- och levnadsålder. Pensionen skulle under angiven förutsättning alltså utgå med 65 proc. å den av Herr Svensson åtnjutna årslönen kronor 4,590: —, med 2,985 kronor.

Vad angår pensionsrätten är denna icke förankrad vid den ordinarie lönestaten — denna upptager icke någon av lärarebefattningarne vid skolorna, utan skulle vara beroende på andra förhållanden och då närmast skolornas inställning till kommunen. Härutinnan är att märka, att skolornas föregångare centralslöjdskolan och tekniska skolan upprätthölls genom anslag av staden och bidrag ur en fond, donerad till staden och stående under dess förvaltning — efter donator kallad den Zimmermanska fonden — att de nuvarande skolornas verksamhet är beroende uteslutande på bidrag av stat och kommun samt att stadsfullmäktige genom beslut den 29 december 1922 fastställt reglemente för skolorna. Annan innebörd kan ej ligga häruti, än att skolorna därefter blivit en rent kommunal institution.

Med hänsyn härtill har lönenämnden ingen erinran att göra emot att Herr Svenssons pensionsfråga löses enligt den föreliggande framställningen.

Beträffande de medel, varur pensionen skulle utgå, består fortfarande den Zimmermanska fonden med så stort belopp att en del av den årliga pensionen förslagsvis 1,000 kronor skulle kunna bestridas av fondens årliga ränteavkastning — enligt bokslutet för år 1931 hade fonden ett kapitalbelopp å 86,253 kronor 47 öre, varför lönenämnden finner vara lämpligt att fördela det årliga pensionsbeloppet.

Lönenämnden föreslår alltså, att stadsfullmäktige ville med bifall till skolstyrelsens framställning bevilja Herr Svensson från avgången ur tjänst en årlig pension å 2,985 kronor att utgå med 1,000 kronor ur Zimmermanska fondens årliga ränteavkastning och med 1,985 kronor av årligen uttaxerade medel.

Västerås den 11 maj 1932.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 37.
Ang. pensionering av en lärare vid tekniska skolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning får härmed vördsamt anmäla, att i skolornas tjänst är anställd Slöjdlärare Anders Svensson, född 1854.

Herr Svensson har varit anställd vid skolorna och dess föregångare, Centralslöjdskolan och Tekniska skolan, sedan den 15 oktober 1881, alltså i över femtio år. Såvitt det framgår av i skolornas arkiv befintliga handlingar har Svensson under dessa 50 år tjänstgjort oavbrutet och utan tjänstledighet. En tablå över Svenssons tjänstgöringsförhållanden bifogas.

Då herr Svensson nu enligt bifogade skrivelse från honom anger, att han ämnar avgå från sin tjänst vid skolan och gör framställning om att därvid erhålla pension samt anhåller att denna måtte beräknas som för stadens ordinarie tjänstemän, får styrelsen under åberopande av herr Svenssons långa tjänstgöring vid skolan och herr Svensons höga ålder, samt under hänvisning till att hans avlöning i ett för allt fr. o. m. 1923 varit kr. 4,590: — per år, vördsamt föreslå stadsfullmäktige

att Slöjdläraren vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning, Anders Svenson, vid sin förestående avgång från befattningen som slöjdlärare vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning måtte tilldelas pension efter samma grunder som stadens ordinarie tjänstemän.

Västerås den 12 april 1932.

THEOFIL ÖBERG,

Ordf. i Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

/Folke Ericsson.

Till Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla att styrelsen måtte ingå till stadsfullmäktige med framställning, att jag vid min förestående avgång från skolorna måtte erhålla pension och att denna måtte beräknas efter samma grunder som för stadens ordinarie tjänstemän. Som stöd för min ansökan får jag åberopa mitt 50-åriga arbete i skolornas tjänst.

Västerås den 23 mars 1932.

And. Svenson, Slöjdlärare.

N:r 38.

Drätselkammarens och lönenämndens utlåtanden ang. anslag till extra biträden å kronouppbördskontoret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 31 mars innevarande år för yttrande till lönenämnden och drätselkammaren överlämnat en framställning av magistraten angående fyllnadsanslag till avlönande av extra skrivbiträden å kronouppbördskontoret för senare halvåret 1932, får drätselkammaren såsom yttrande i ärendet tillstyrka bifall till lönenämndens däri avgivna förslag.

Västerås den 14 maj 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lönenämnden har att enligt beslut av stadsfullmäktige den 31 mars 1932 avgiva yttrande över av magistraten gjord framställning angående anvisande av ett tilläggsanslag för avlöning av extra skrivbiträden å kronouppbördskontoret för senare delen av innevarande år, och får lönenämnden nu i detta ärende anföra följande.

Framställningen avser att bereda lönefyllnad åt de tre å kontoret anställda extra skrivbiträdena, på sådant sätt, att dessa skulle kunna erhålla en månadslön under senare halvåret å resp. 175, 150 och 100 kronor i stället för nu utgående 125, 100 och 50 kronor, och har till stöd för densamma åberopats stadens åtagande i samband med nyligen genomförd lönereglering för befattningen som kronouppbördskassör att bestrida kostnaden för de skrivbiträden, som vore behövliga för göromålens fullgörande och härför lämna erforderligt anslag.

Lönenämnden delar magistratens uppfattning angående behovet av att den extra arbetshjälpen å kontoret bredes en lönefyllnad och att alltså stadsfullmäktige härför bör anvisa ett lämpligen avpassat tilläggsanslag. Härvid emellertid underförstått, att åtgärden icke på minsta vis innebär ett ståndpunktstagande till frågan angående det antal biträden utöver de å ordinarie stat uppförda, som bör finnas anställt å kontoret. Stadsfullmäktiges prövning av denna fråga bör fotas på en mera ingående utredning än den som nu föreligger. Lönenämnden — måhända bör detta redan nu näm-

N:o 38.
Ang. anslag till extra biträden å kronouppbördskontoret.

nas — är av den uppfattningen, att göromålen i befattningen böra kunna tillfredsställande skötas med två extra biträden utöver de ordinarie.

I fråga om tilläggsanslagets avvägning synes försiktigheten bjuda en viss återhållsamhet med hänsyn till avlöningsförhållandena såväl i enskild som i kommunens tjänst där staden betalar dylik arbetshjälp. Detta har föranlett lönenämnden att beräkna anslaget till lägre belopp än magistraten gjort.

Lönenämnden hemställer med det anförda som motivering, att stadsfullmäktige i anledning av magistratens framställning ville för beredande av lönefyllnad åt extra skrivbiträdeshjälp å kronouppbördskontoret under detta års senare hälft ställa till magistratens förfogande ett tilläggsanslag å 525 kronor att utgå av det i budgeten för innevarande år avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 11 maj 1932.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 28 januari 1932 hava Stadsfullmäktige fastställt lönestat för kronouppbördskassörstjänsten i Västerås och därvid tillika beslutat, att stadskassan skulle svara för de kostnader för skrivbiträden, som vore förbundna med kronouppbördskassörsgöromålen, i följd varav Stadsfullmäktige skulle hava att, utöver avlöningen till de på stadens ordinarie stat anställda biträdena på kronouppbördskontoret, årligen lämna anslag för ändamålet i den omfattning, Stadsfullmäktige prövade erforderligt för göromålens behöriga fullgörande. Sedan Stadsfullmäktiges ovannämnda beslut vunnit laga kraft, har Magistraten kungjort kronouppbördskassörstjänsten till ansökan ledig med tillträdesrätt den 1 juli 1932. Då medel till avlöning av biträden å kronouppbördskontoret sålunda erfordras för senare halvåret 1932, får Magistraten hemställa om anslag för ändamålet och därvid anföra följande.

Å kronouppbördskontoret äro på stadens ordinarie stat anställda två skrivbiträden, av vilka det ena biträdet åtnjuter löneförmåner enligt 20:de lönegruppen och det andra enligt 17:de gruppen. Dessutom tjänstgöra å kronouppbördskontoret tre skrivbiträden, vilka för närvarande delvis avlönas av tjänsteinnehavaren, nämligen Edit Dettel, Anna-Lisa Pettersson och Irma Edling, Dessa tre biträden hava tjänstgjort resp. sedan den 1 augusti 1928, den 20 januari 1929 och den 1 maj 1931 samt hava under senaste tiden åtnjutit avlöning per månad av resp. 125, 100 och 50 kronor. För avlöning av dessa biträden tagas årligen i anspråk d e l s av Stadsfullmäktige anslagna bidrag till registrering av mantalslängden, 150 kronor, arvode till

ett biträde för debitering och uppbörd av grundavgifter till pensionsförsäkringsfonden, 1,800 kronor, och bidrag till extra biträden för samma ändamål 300 kronor, eller alltså tillhopa 2,250: — kronor, dels ock kronouppbördskassörens kontanta avlöningsbidrag 1,050 kronor.

N:o 38. *Ang. anslag till extra biträden å kronouppbördskontoret.*

Med hänsyn till den arbetsbörda, som åvilar kronouppbördskassören och som gör sig särskilt kännbar under årets senare hälft, torde det icke vara möjligt att för närvarande minska antalet biträden. I varje fall kan detta ej prövas, förrän den nye innehavaren av kronouppbördskassörstjänsten hunnit sätta sig in i göromålen. De löner, som de extra biträdena hittills åtnjutit, äro mycket låga och det torde vara ofrånkomligt, att något höja desamma, särskilt som biträdenas tjänstgöring är ganska ansträngande med lång arbetstid. Framställningar om löneförbättring hava även gjorts från dessa tre biträden, därvid de hemställt att erhålla en månadslön av, Edit Dettel 175 kronor, Anna-Lisa Pettersson 160 kronor och Irma Edling 125 kronor. Enligt Magistratens förmenande synes det skäligt och lämpligt, att avlöningen för de extra biträdena bestämmes till resp. 175, 150 och 100 kronor för månad. Utgifterna för avlöning av dessa biträden under senare hälften av 1932 skulle då uppgå till 2,550 kronor. Då i staten för 1932 upptagits ovan nämnda extra anslag å tillhopa 2,250 kronor, varav å halvåret belöper 1,125 kronor, erfordras alltså ett anslag å ytterligare 1,425 kronor. De å tjänsten belöpande, till stadskassan indragna sportlerna överstiga betydligt det begärda beloppet.

Under åberopande av vad sålunda anförts får Magistraten hemställa,

att Stadsfullmäktige för avlöning av de skrivbiträden å kronouppbördskontoret, som äro erforderliga utöver å ordinarie stat uppförda biträden, måtte för senare halvåret 1932 bevilja ett anslag å 1,425 kronor.

Västerås rådhus den 26 mars 1932.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

H. Cronholm.

N:o 39.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till ny värmeledning m. m. i läroverkets huvudbyggnad.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren, som härmed överlämnas till stadsfullfullmäktige för avgörande, har styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor efter motivering hemställt om vidtagande av åtgärder för omändring av värmesystemet och installation av w. c.-anläggning i skolans byggnader med bättre tillvaratagande av utrymmena i huvudbyggnadens källarvåning och anvisande av erforderligt anslag härför av kommunala medel.

I detta ärende får drätselkammaren för egen del anföra följande.

Med den kännedom, drätselkammaren förskaffat sig om förhållandena inom skolan, kan drätselkammaren till en början vitsorda behovet av de föreslagna åtgärderna — särskilt är behovet av bättre sanitära anordningar starkt framträdande. Inrättandet av w. c. synes alltså ofrånkomligt, och då arbetena härför göra ingrepp i byggnaderna, som ock förutsättas för omändring av värmesystemet, vilket även lider av påtagliga brister, böra dessa arbeten enligt drätselkammarens förmenande utföras i ett sammanhang.

Om alltså drätselkammaren i fråga om behovet är ense med skolstyrelsen är så icke förhållandet vad angår stadens skyldighet att ensam bära utgiften för dessa ändringar och omfånget av desamma. Denna drätselkammarens avvikande mening har dikterats dels av stadens finansiella ställning, dels den oklarhet, som råder i avseende å äganderätten till skolfastigheten, dels ock slutligen till det förhållande, att skolans egen ekonomi medger bidrag till kostnadernas täckande.

Vad det första angår bör inför utsikten av sjunkande skatteunderlag och därmed följande svårighet att utan skattehöjning få stadens debet och kredit att gå i lås varje nytt krav på stadskassan underkastas en noggrann prövning och allenast, där ett oavvisligt behov föreligger och skyldigheten för staden att tillgodose detsamma ligger tydlig och klar, detta krav bliva uppfyllt. Huruledes detta spörsmål ligger till för nu förevarande fall framgår av skolans organisationsform och egna ekonomiska möjligheter.

Skolan är en enskild skola, understödd av staten och landstinget samt staden — av staden genom byggnadsanslag och lån och genom årliga anslag för skolans verksamhet — och ägd av en förening, Västerås läroverksförening. Stadens insatser för skolans tillkomst utgöres utom tillhandahållande av tomt av andel i byggnadskostnaden, vilken andel utgör 135,000 kronor och avser allenast läroverkets huvudbyggnad, ett lån till föreningen å 30,000 kronor, varmed en del av kostnaden för gymnastikbyggnadens uppförande bestritts, de av staden för verksamheten anvisade årliga anslagen bestå uti räntefrihet å förenämnda poster samt bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionsavgifter. Härigenom och genom rätt för staden att

i skolstyrelsen insätta två ledamöter, valda genom stadsfullmäktige, har alltså skolan i viss mån erhållit en kommunal sanktion.

N:o 39.
Ang. anslag till ny värmeledning m. m. i läroverkets huvudbyggnad.

Nyss har angivits, att stadens andel belöpande å huvudbyggnaden uppgått till 135,000 kronor. I proportion till hela byggnadskostnaden motsvarar denna 5/6 av dess värde. Återstående 1/6 häri samt gymnastikhuset i dess helhet ägas av föreningen.

Vad angår skolans ekonomiska ställning och huruvida denna medger ett bidrag till kostnaden för de ifrågasatta ändringarne, utvisar bokslutet för läsåret 1931—1932, att föreningen utom fonder, som äro låsta för visst ändamål, äger i kontanta tillgångar ett belopp av omkring 30,000 kronor.

Den omständigheten, att staden icke har andel i skolans gymnastikbyggnad och att denna byggnad nu vidlådande brister i avseende å uppvärmning och sanitära anordningar icke synas vara större än att de ännu någon tid kunna fördragas — drätselkammaren vill i detta sammanhang hava utsagt, att ett anslag för modernisering av anordningarne i gymnastikhuset aktualiserar frågan om likvidering av äganderätten till hela skolkomplexet — har föranlett drätselkammaren att anse att stadens uppoffring för skolans modernisering icke bör gå längre än att avse allenast huvudbyggnaden, där staden har intresse att bevaka såsom delägare. Med den inställning, drätselkammaren intar till nya krav på stadskassan enligt vad förut anförts och med hänsyn till skolans ekonomiska ställning, det har synts drätselkammaren ligga i sakens natur, att skolan bidrager i kostnaden för erforderliga omändringar i huvudbyggnaden i förhållande till sitt delägarskap i denna eller alltså med omkring 1/6.

I anledning av skolstyrelsens framställning har drätselkammaren låtit byggnadschefen kostnadsberäkna anläggning av ny värmeledning och installation av w. c. samt utförande av andra begärda ändringar i såväl huvudbyggnaden som gymnastikbyggnaden. Här bilagd kalkyl slutar på kr. 38,000: —. Sedan posterna, som avse gymnastikbyggnaden urgallrats, skulle kostnaden för nytt värmesystem och installation av w. c. i huvudbyggnaden enligt till grund för kostnadsberäkningen infordrat anbud från Västerås Rörläggningsaktiebolag uppgå till 27,350 kronor. I denna kostnad ingående poster fördela sig enligt följande specifikation.

Värmeledning inom huvudbyggnaden med panncentral, beräknad även för gymnastikhuset	13,600: —
Ventilationsmaterial för huvudbyggnaden (Auraventiler m. m.)	500: —
w. c. och tvättställ i huvudbyggnaden med erforderliga invändiga ledningar	2,600: —
Yttre w. c.-ledning från huvudbyggnaden till Hållgatan	250: —
Ledning fram till Hållgatan, schaktning	400: —
Håltagnings- och efterlagningsarbeten	3,500: —
Målningsarbeten c:a	2,000: —
Flyttning av elektriska ledningar	500: —
Inredning i trä för 6 st. w. c. à 300 kronor	1,800: —
	25,150: —
Div. och oförutsedda kostnader	2,200: —
Summa kronor	27,350: —

N:o 39.
Ang. anslag till ny värmeledning m.m. i läroverkets huvudbyggnad.

Å skolan fallande andel enligt förenämnda proportion skulle utgöra i runt tal 4,500 kronor.

Drätselkammaren föreslår med det anförda som motivering, att stadsfullmäktige såsom bidrag till kostnaderna för omändring av värmeledningen och installation av w. c. i högre flickläroverkets huvudbyggnad ville ställa ett anslag å 22,850 kronor till förfogande att förskotteras av tillgängliga medel för att sedermera gäldas, på sätt vid fastställelse av budgeten för år 1933 efter förslag av drätselkammaren kan bliva beslutat.

Västerås den 12 maj 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Frågan om uppvärmningsanordningarna vid Västerås högre elementarläroverk för flickor har ständigt varit brydsam och ofta diskuterad. Uppvärmningen sker dels med kakelugnar och kaminer i skolrummen, i källarvåningen och i biblioteks- och expeditionsrummen i tredje våningen samt ett rum på vinden, dels för övrigt medelst ett kombinerat varmlufts- och varmvattensystem. Kalorifärerna äro två till antalet och placerade på olika platser inom huvudbyggnaden. Detta system är synnerligen svårskött och i högsta grad oekonomiskt. Vid varmluftsuppvärmningen blir dessutom luften uppblandad med damm och sot, en stor olägenhet i hygieniskt avseende för en skola. Dessutom fungerar systemet mycket ojämnt, särskilt vid vissa vindförhållanden, då i somliga rum temperaturen ofta under kalla vinterdagar omöjligt kan uppdrivas till mera än omkring 10 grader.

Även i gymnastikbyggnaden är uppvärmningen synnerligen bristfällig, varför även här liksom i huvudbyggnaden inrättande av ny värmeledning är av behovet påkallad.

I samband med frågan om ny värmeledning i skolan står även frågan om införande av w. c.-anordningar m. m. därstädes.

På grund av den av staden nu i Oxbacken verkställda breddningen av Stora gatan och rivningen av byggnaderna på dess södra sida måste naturligtvis inom kort tid skolans gamla skröpliga och vanprydande avträde rivas och försvinna och ersättas med bättre klosettanordningar än hittills.

Om alltså det nuvarande uppvärmningssystemet slopades och vanligt varmvattensystem insattes, kunde säkerligen med fördel en av de stora värmekamrarna användas till pannrum och övriga frigjorda utrymmen i källaren tillvaratagas för undervisningen och andra praktiska behov. Plats för w. c., tvättställ m. m. torde kunna beredas i ett par lokaler i första och andra våningarna.

På grund av det ovan anförda får styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor härmed vördsamt anhålla att Drätselkammaren ville göra framställning om

N:o 39. *Ang. anslag till ny värmeledning m.m. i läroverkets huvudbyggnad.*

att Stadsfullmäktige ville, så snart sig göra låter, i flickskolan låta inrätta ett nytt effektivt, ekonomiskt och hygieniskt uppvärmningssystem och

att låta införa w. c.-anordningar och övriga behövliga sanitära förbättringar samt

att i samband med dessa arbeten på lämpligt sätt låta tillvarataga de i källarvåningen ledigblivna utrymmena.

Västerås den 10 februari 1932.

Å styrelsens för Västerås högre elementarläroverk för flickor vägnar:

S. LANDTMANSON,
Ordf.

Hjalmar Thyresson.

Västerås, Wilh. Nybergs Boktryckeri 1932.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1932. Den 30 Juni. IX.

N:o 40.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid överlämnandet till stadsfullmäktiges kännedom av sin räkenskapsberättelse för år 1931 får drätselkammaren meddela följande.

Bokslutet visar, att budgetregleringen för staden i dess helhet givit ett överskott utöver beräkningarne vid budgetens upprättande av i runt tal 42,500 kronor.

En särskild i berättelsen intagen redogörelse utvisar, hur budgetregleringen utfallit för statens olika huvudtitlar. Som vanligt visa en del av dem överskott och andra underskott, i båda fallen av mer eller mindre betydande omfattning. Det största överskottet, omkring 100,000 kronor lämnar elektricitetsverket, det största underskottet, nära 46,000 kronor fastighetsförvaltningen.

I den mån underskott av mera anmärkningsvärd storlek uppstått beträffande de förvaltningsgrenar, som handhas av drätselkammaren, vill drätselkammaren nedan lämna någon förklaring.

Titeln gator, vägar, plantering och dylikt utvisar ett underskott av c:a 35,500 kronor. Omläggningen av Stora gatan och Pilgatan från Karlsgatan till järnvägsövergången har dragit en kostnad av c:a 85,500 kronor mot beräknade 75,000 kronor. Detta har sin grund däri, att det ansetts nödvändigt även ordna järnvägskorsningen med iakttagande av den större gatubredden och även gatuområdet närmast bortom samma korsning och anslutningen till vägarna åt Viksäng. I förevarande hänseende har staden till och med att vänta en ytterligare kostnad nämligen för flyttning av banvaktsstugan invid järnvägskorsningen m. m., en kostnad, varom uppgörelse ännu ej träffats med järnvägen och som därför icke nu kan fixeras. I stället har kostnaden för stensättning av Utanbygatan mellan Engelbrektsgatan och Nygatan blivit nära 5,800 kronor mindre än den beräknade. Detta motväges dock i det närmaste därav, att drätselkammaren under 1931 års sommar helt opåräknat nödgades föranstalta om reparation av Slottsbron, vilket arbete kom att draga en kostnad av omkring 4,500 kronor. Kostnaden för vägunderhållet steg till 61,700 kronor mot beräknade 45,000 kronor. I kostnaden ingår anskaffning av en modern snöplog för landsvägarne med 1,500 kronor. Den snörika eftervintern 1930—1931 har även i övrigt stor del i anslagsöverskridandet. Utgifterna för planteringarne hava uppgått till 90,800 kronor mot beräknade 73,100 kronor.

Gatubelysningen har, egentligen på grund av en av stadsfullmäktige under 1931 års sommar beslutad utökning, dragit en kostnad, som med 4,200

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.*

kronor överstigit den beräknade. Slutligen har kostnaden för gaturenhållningen, även härutinnan på grund av de stora snöfallen i början av år 1931 överskridits med omkring 5,000 kronor. Vad inkomsterna å förevarande titel beträffar bör anmärkas, att en i budgeten beräknad besparing från år 1930 av automobilskattemedel å 12,000 kronor i verkligheten icke uppkom, men att å andra sidan de ordinarie automobilskattemedel, som staden hade att utfå under det löpande året uppgingo till ett belopp, som med 10,500 kronor översteg det i budgeten beräknade. För planteringarne hava inkomsterna med 1,500 kronor överstigit de beräknade.

Titeln renhållningsverk och svingård företer ett underskott å omkring 14,500 kronor. Vad renhållningsverket angår äro dess utgifter omkring 10,500 kronor högre än de beräknade, men ökningen å inkomstsidan stannar vid blott 1,000 kronor. För svingården är att anteckna en minskad utgiftssumma å 4,500 kronor och en likaledes minskad inkomstsumma å ej mindre än omkring 9,500 kronor, den sistnämnda minskningen beroende av de ytterligt låga fläskprisen under år 1931.

Som ovan nämnts uppvisar titeln fastighetsförvaltningen det största underskottet av alla titlar med inemot 46,000 kronor. Vad utgiftssidan å denna titel angår hava omkostnaderna för den mängd fastigheter av olika slag, som här ingå, sammanlagt uppgått till 388,000 kronor mot beräknade 322,000 kronor. Överskridandena fördela sig proportionsvis tämligen jämt å de olika anslagsposterna, Den mest anmärkningsvärda skiljaktigheten företer underrubriken gårds- och tomtfastigheter, som företer en verklig utgiftssumma av 114,900 kronor mot i staten upptagna 81,700 kronor. Härom är först dock att märka, att budgetsberäkningen först upptar en summa av 91,700 kronor, som minskas med ett belopp av 10,000 kronor, som ansågs kunna besparas å gårdsunderhållet från år 1930. Någon sådan besparing uppkom emellertid ej. Överskridandet i övrigt uppväges i det närmaste av ökade inkomster. Utgifterna för lantbruket hava varit 10,500 kronor högre än som beräknats. Å inkomstsidan kunna ökningar antecknas för egendomar inom stadsplanen med 15,300 kronor, härflytande till det huvudsakliga från gårds- och tomtfastigheter samt för jordar och andra fastigheter med 8,000 kronor, varemot lantegendomarne uppvisa en minskning av omkring 5,000 kronor.

Västerås den 6 maj 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.

Redogörelse
över Västerås stads räkenskaper för år 1931.

Huvudräkning.

Debet:

Tillgångar vid årets början:

Enligt föregående års berättelse		35,276,996 : 94

Inkomster under året:

Drätselkammaren, enligt redogörelse	6,509,168 : 78	
Köttbesiktningsbyrån	31,167 : 11	
Reserverade köpeskillingsmedel	165,407 : 83	
Hamnen	146,589 : 21	
Djuphamnen	70,030 : 02	
Vedgården	39,882 : 40	6,962,245 : 35

Värdeökningar under året:

Kapitalavbetalningar under året	413,143 : 46	
Inköp av fastigheter	42,900 : —	
Förhöjda värden av fastigheter	97,625 : 69	
Inköp av inventarier och maskinella anordningar vid djuphamn	532,437 : 11	
Kapitalavbetalningar å andel i lån för nämnder och styrelser enligt särskilda redogörelser	228,075 : 68	1,314,181 : 94

Utgifter utöver inkomster i årets stat:

Köttbesiktningsbyrån		833 : 18

Skulder vid årets slut:

Fonderade skulder	14,004,825 : 87	
Andra lån och skulder	3,914,576 : 72	
Ogulden köpeskilling	78,762 : 69	
Reserverade medel att av Drätselkammaren tillhandahållas för bestämda ändamål	1,299,205 : 49	
Fonderade medel	985,137 : 63	
Underlydande styrelsers skulder enligt särskilda redogörelser	6,608,904 : 70	26,891,413 : 10
	Kronor	70,445,670 : 51

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.*

Kredit:

Skulder vid årets början:			
Enligt föregående års berättelse			26,617,223 : 30
Utgifter under året:			
Drätselkammaren, enligt redogörelse		6,466,605 : 18	
Köttbesiktningsbyrån		32,000 : 29	
Reserverade köpeskillingsmedel		106,209 : 51	
Hamnen		120,527 : 05	
Djuphamnen	115,446 : 78		
varifrån avgår årets uttaxering, upptagen i Drätselkammarens redogörelse	45,416 : 76	70,030 : 02	
Vedgården		26,642 : 85	6,822,014 : 90
Värdeminskningar under året:			
Kapitalavbetalningar å lån		196,270 : 61	
Inkomster av försålda fastigheter	171,164 : 90		
Nedskrivning å värdet av d:o	171,824 : 97		
Avskrivningar å värdet av d:o	109,295 : 11	452,284 : 98	
Inkomster av försålda inventarier		300 : —	
Avskrivning å inventarier m. m.		210,142 : 42	
Avskrivning å lager och skuld för vedgården		13,239 : 55	872,237 : 56
Inkomster utöver utgifter i årets stat:			
Överskott i årets stat		42,563 : 60	
Hamnen		26,062 : 16	
Reserverade köpeskillingsmedel		59,198 : 32	127,824 : 08
Tillgångar vid årets slut:			
Fastigheter		17,682,332 : 97	
Inventarier		829,106 : 60	
Materialier		161,274 : 81	
Aktier, värdepapper och fordringar tillhörande kapitaltillgångarna		5,862,882 : 42	
Förråd och andra naturapersedlar		169,066 : 05	
I bank innestående		28,078 : 30	
Fordringar		8,673,211 : 25	
Förskotterade medel		2,577,818 : 26	
Kontant		22,600 : 01	36,006,370 : 67
		Kronor	70,445,670 : 51

N:o 40. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.

Inkomster:

Räntor och aktier:

Obligationslån		286,335 : 20	
Andra amorteringslån		97,044 : 09	
Andra lån och skulder		56,586 : 03	
Aktier		4,950 : —	444,915 : 32

Kapitalavbetalningar:

Obligationslån		140,857 : 69	
Andra amorteringslån		55,412 : 86	196,270 : 55

Fattigvården:

Enligt Fattigvårdens räkenskaper:

Allmänna fattigvården		76,117 : 44	
Ålderdomshemmet		126,751 : 55	202,868 : 99

Barnavårdsnämnden:

Enligt Barnavårdsnämndens räkenskaper			25,166 : 69

Folkskolan:

Statsbidrag		401,944 : 04	
Anslag från Vahlbeckska fonden		2,000 : —	
Arrendemedel		37 : —	
Hyresmedel		6,803 : 24	
Övriga inkomster:			
Telefonavgifter	40 : —		
Skomakerislöjd	1,602 : 03		
Slöjdmaterial för flickor	1,690 : 87		
Skolköket	28 : 64		
Försäljning av varm mjölk	632 : 03		
Terminsavgifter	200 : —		
Återbetalda löner	19 : 13	4,212 : 70	414,996 : 98

Fortsättningsskolan:

Statsbidrag		9,033 : —	
Skomakerislöjd		112 : 20	9,145 : 20
		Transport	1,293,363 : 73

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.

			Transport	1,293,363 : 73

Högre folkskolan:

Statsbidrag				17,571 : 45

Andra undervisnings- och bildningsanstalter:

Lärlings- och yrkesskolan:

Statsbidrag till:				
Avlöning åt rektor och lärare		19,026 : 86		
Inköp av stadigvarande undervisningsmaterial		1,676 : 92		
Underhåll och förbrukning av undervisningsmaterial		405 : 58	21,109 : 36	
Landstingsbidrag			4,000 : —	
Avkastning av donationer		365 : —		
Statsbidrag till premier		2,755 : —	3,120 : —	
Lärjungeavgifter			12,183 : 36	
Säljbar produktion			1,545 : 70	
Ersättning av fackskolan för belysning, uppvärmning, renhållning och städning			2,287 : 57	
Avgifter för telefonsamtal			8 : 60	44,254 : 59

Hälso- och sjukvård:

Statsanslag åt Sundhetsinspektören			1,400 : —	
Betalda utryckningar med ambulansautomobilen			980 : —	
Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden			1,074 : 16	
Protokollslösen			453 : —	
Telefonavgifter			360 : 50	
Ambulansautomobilen, försålda ringar			180 : —	4,447 : 66

Gator, vägar, planteringar o. d.:

Gatuläggningen:

Automobilskattemedel, ordinarie		70,000 : —		
Årligt bidrag av A.-B. Yngwe Swenson för omläggning av del av Stora gatan		300 : —		
Inkomster för utförda arbeten		629 : 73		
Återlämnad material från:				
Svantegatan	33 : 25			
Stallhagsgatan	80 : 60			
Pilgatan	425 : 44			
Utanbygatan	13 : —	552 : 29	71,482 : 02	
		Transport	71,482 : 02	1,359,637 : 43

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.*

	Transport		71,482 : 02	1,359,637 : 43
Vägar:				
Automobilskattemedel		30,483 : 39		
Inkomster för utförda arbeten		2,620 : 09		
Återlämnad material från:				
Hemdalsvägen	147 : 87			
Skälby—Vallbyvägen	32 : —			
Stohagsvägen	53 : 35			
Köpingsvägen	204 : 02	437 : 24		
Vägskatt för:				
år 1930	63 : —			
år 1931	3,822 : —	3,885 : —	37,425 : 72	
Planteringar:				
Ersättning från Kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna m. m.		4,500 : —		
För vård av Slottsparken		1,000 : —		
Försäljningsmedel och växtdekorationer		5,413 : 48		
För vård av parken vid Asea		500 : —		
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten		135 : 50		
Bötesmedel för tjuvskjutna fåglar		25 : —	11,573 : 98	
Gatubelysning:				
För belysning å hamnen			840 : —	
Gaturenhållning:				
Avgift från skolkassan för renhållning av gatorna vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Djäknebergsskolorna		1,000 : —		
Avgift från hamnen för renhållning på hamnområdet		1,800 : —		
Av Landstinget för kvastar till Epidemisjukhuset		62 : 04		
Återlämnad material		63 : 30	2,925 : 34	124,247 : 06

Renhållningsverk:

Försäljning av:			
Stallströ och sopor		2,378 : —	
Torvmullspudrett		5,429 : 50	
Torvmull		303 : —	
Hämtningsavgifter		45,607 : 50	
	Transport	53,718 : —	1,483,884 : 49

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.

	Transport	53,718 : —	1,483,884 : 49
Försäljning av kärl		793 : —	
Transport av svinmat till Malma		1,500 : —	
Uppsamling av svinmat i staden		972 : 65	
Diverse		509 : 09	57,492 : 74

Svingård:

Försäljning av fläsk m. m. .... 25,428 : 33

Avloppsledningar:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse .... 75,714 : 68

Vattenledningsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse .... 207,510 : 82

Gasverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse .... 385,240 : 83

Elektricitetsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse .... 816,810 : 52

Andra kommunens affärsföretag:

Kallbadhuset:			
Badavgifter m. m.		1,472 : 92	
Varmbadhuset:			
Badavgifter m. m.		68,054 : 88	
Båttrafiken:			
Persontrafik	14,698 : 16		
Godstrafik	138 : 50		
Försålda livbälten	6 : —	14,842 : 66	
Grustaget vid Malma:			
Inkomst av grusförsäljning		28,040 : 93	
Klapphuset:			
Hyresinkomster		458 : 33	112,869 : 72
		Transport	3,164,952 : 13

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.*

		Transport		3,164,952 : 13
Brandväsen:				
För utförda arbeten i verkstäderna			3,642 : 38	
Ersättning för skötsel och underhåll av ambulansautomobilen			3,000 : —	
Ersättning för skötsel och tillsyn av enskildas brandskåp			135 : —	
Garagehyra för stadens lastbilar			200 : —	
Hyresmedel för befäl och manskap			6,971 : 71	
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten			558 : 66	
Ersättning för eldning åt polisen			100 : —	
Diverse inkomster			667 : 51	15,275 : 26
Fastighetsförvaltningen:				
Egendomar inom stadsplanen:				
Stadshotellet		71,806 : 37		
Sundinska huset		11,432 : 51		
Tullhuset		412 : 50		
Paviljongen i Stadsparken		2,500 : —		
Gårds- och tomtfastigheter		180,350 : 09		
Hamnmagasinen		20,974 : 02		
Hamnpaviljongen		3,500 : —		
Hamnplanen		26,518 : 70		
Kabinettet		1,505 : 10		
Omnibustrafikstation		3,100 : —		
Epidemisjukhuset		22 : 15		
Diverse inkomster		188 : 15	322,309 : 59	
Jordar och andra fastigheter:				
Egendomen Carlsberg		2,025 : —		
Hästholmarna:				
Hyra för serveringspaviljong och villabyggnader å Elba	7,000 : —			
östra holmen	2,000 : —	9,000 : —		
Diverse jordägor:				
Arrenden för:				
östra utmarken	11,425 : —			
Västra utmarken	4,965 : —			
Viksäng	385 : —			
Diverse arrenden	2,408 : 80			
Arrenden för fiskvatten	235 : —			
Hyresmedel	31,425 : 50			
Utdelning från Norrbo allmänning	30 : —			
Diverse inkomster	177 : 84	51,052 : 14	62,077 : 14	
		Transport	384,386 : 73	3,180,227 : 39

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.*

Transport		384,386 : 73	3,180,227 : 39
Lantegendomar under eget bruk:			
Diverse jordbruksprodukter	72,593 : —		
Ladugården	14,421 : 14		
Körningar och andra arbeten	11,868 : 15		
Trädgården vid Malma	800 : —		
Hyror	3,385 : 66		
Arrende för potatislotter	396 : 70		
Försålda djur	9,221 : 51		
Diverse	1,449 : 40	114,135 : 56	
Skogar:			
Årets skogsavverkning		5,136 : 06	503,658 : 35

Magistrat och rådhusrätt:

Telefonavgifter			6 : —

Polisväsen och fångvård:

Statsbidrag för:			
reservpolis 1/3 av 3 poliskonstapelslöner i lägsta lönegrupp	3,240 : —		
avlöning av 2 kriminalkonstaplar	8,652 : —	11,892 : —	
Bidrag av Systembolaget för tillsyningsmannens avlöning		2,590 : —	
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten		192 : 50	
Telefonsamtal		1 : —	14,675 : 50

Allmänna pensionsförsäkringen:

Influtna grundavgifter			7,631 : —

Övriga förvaltningskostnader:

Stadsfullmäktige och Drätselkammaren:			
Inbetalda revisionsarvoden	3,200 : —		
Diverse inkomster	877 : 48	4,077 : 48	
Byggnadsnämnden:			
Avgifter för förrättningar m. m.	9,133 : 55		
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten	44 : —	9,177 : 55	
Automobiler:			
Inkomster av körningar	14,454 : —		
Ersättning av Fattigvårdsstyrelsen för förskotterad bilskatt	157 : —	14,611 : —	27,866 : 03
		Transport	3,734,064 : 27

N:o 40. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.

		Transport	3,734,064 : 27

Anslag och bidrag till diverse ändamål:

Statsbidrag till:			
Arbetslösa arbetares resor	1,715 : 52		
Understödsverksamheten	430 : 50		
Nykterhetsnämnden	20 : 20	2,166 : 22	
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten		555 : 51	
Andel i olycksfallsersättning		929 : 99	
Återbetalning av kostnader för resor		200 : —	
För ett exemplar av Svenska Stadsförbundets tidskrift ..		12 : —	3,863 : 72

Allmänna bidrag av staten:

Ersättning för bränvinsförsäljningsmedel enligt Kungl. förordningen av den 18/6 1913	22,302 : —	
Källarfrihetsmedel	349 : 89	22,651 : 89

Diverse inkomster:

Bötesmedel	251 : —	
Behållning av influtna registreringsavgifter för handelsfirmor	143 : 85	
Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.	4,000 : —	
Hyra för maskiner, försäljning av stadgar m. m.	16 : 25	
Vågavgifter från Köttbesiktningsbyrån	2,520 : 10	
Veterinär tullbesiktning	81 : 23	7,012 : 43

Skatter och liknande avgifter:

Hundskatt	7,617 : 75	
Bevillningsavgifter för offentliga föreställningar	1,175 : 73	
Skogsaccis	367 : 31	
Kommunalutskylder inklusive progressivskatt och tomtören	2,693,922 : 45	
Statsbidrag för restitutierade utskylder till främmande trosbekännare	132 : 03	
Nöjesskatt	38,361 : 20	2,741,576 : 47
	Kronor	6,509,168 : 78

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.

Utgifter:

Brist i 1929 års stat		68,697 : 94

Räntor och lånekostnader:

Obligationslån	510,090 : 50	
Andra amorteringslån upptagna från:		
pensionsförsäkringsfonden	61,838 : 59	
bostadslånefonden	23,488 : 52	
reverslån	92,015 : 13	
Andra lån och skulder	127,228 : 65	
Lånekostnader: provisioner m. m.	2,313 : 41	816,974 : 80

Kapitalavbetalningar:

Obligationslån	326,000 : —	
Andra amorteringslån upptagna från:		
pensionsförsäkringsfonden	21,070 : 80	
bostadslånefonden	10,326 : 29	
reverslån	55,746 : 37	413,143 : 46

Fattigvården:

Enligt Fattigvårdens räkenskaper:

Allmänna fattigvården	440,965 : 12	
Ålderdomshemmet	243,765 : 96	684,731 : 08

Barnavården:

Enligt Barnavårdsnämndens räkenskaper		99,066 : 85

Folkskolan:

Underhåll och reparationer av fastigheter ..	49,736 : 80	
Anskaffning och underhåll av inventarier ..	8,034 : 66	
Löner och arvoden	624,897 : 92	
Pensioner	11,239 : 22	
Premier för olycksfallsförsäkring	634 : —	
Skolträdgårdarna	8,237 : 30	
Fri undervisningsmaterial	32,949 : 62	
Undervisningsmaterial för skolornas förråd	3,475 : 98	
Tandkliniken	21,790 : 62	
Trycknings- och annonskostnader	2,272 : 64	
Lärare- och lärjungebiblioteken	1,613 : 67	
Skolresor	1,795 : 81	
Transport	766,678 : 24	2,082,614 : 13

N:o 40. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.

Transport	766,678 : 24	2,082,614 : 13
Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn	6,238 : 59	
Vatten, värme och belysning	30,450 : 13	
Skolbad	4,634 : 67	
Renhållning	9,228 : 49	
Diverse utgifter	15,628 : 37	
Räntor	34,925 : 65	
Kapitalavbetalningar	26,357 : 40	894,141 : 54

Fortsättningsskolan:

Lärarearvoden	12,564 : —	
Föreståndarearvode	600 : —	
Fri undervisningsmaterial	2,076 : 13	
Trycknings- och annonskostnader	54 : 50	
Städning och renhållning	185 : 10	
Material till förråden samt diverse utgifter	348 : —	15,827 : 73

Högre folkskolan:

Undervisningsmaterial	1,033 : 31	
Löner och arvoden	26,195 : 05	
Trycknings- och annonskostnader	252 : 05	
Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare m. m.	607 : 50	
Bibliotek	154 : 10	28,242 : 01

Allmänna läroverket:

Underhåll av fastighet	1,654 : 42	
Hyresbidrag åt rektor	2,000 : —	
Arvode för simundervisning	430 : —	
Terminsavgifter	307 : 20	
Kostnader i anledning av kvinnliga elevers intagande i gymnasiet	552 : 50	
Ersättning för simundervisningsbad	450 : —	5,394 : 12

Andra undervisnings- och bildningsanstalter:

Högre flickskolan:

Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering	2,779 : 35		
Arvode för simundervisning	345 : —		
Transport	3,124 : 35		3,026,219 : 53

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.*

Transport	3,124 : 35		3,026,219 : 53
Fyllnadspension åt Fr. Hwasser	807 : 11		
	807 : 11		
Ersättning för skolbad till Varmbadhuset	450 : —	4,381 : 46	
Arbetareinstitutet:			
Föreläsningsverksamheten .	3,000 : —		
Biblioteket	17,500 : —	20,500 : —	
Lärlings- och yrkesskolorna:			
Rektorsarvode	2,500 : —		
Övriga lärarearvoden	39,794 : —		
Inköp av stadigvarande undervisningsmaterial	3,435 : 85		
Underhåll och förbrukning av undervisningsmaterial ..	1,276 : 67		
Bibliotekskostnader	376 : —		
Förbrukning av råvaror	1,622 : 17		
Avlöning till lärjungarna för produktivt arbete	218 : 90		
Stipendier och premier	3,120 : —		
Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning	9,877 : 04		
Administrationskostnader ..	2,357 : —		
Övriga utgifter	1,610 : 61	66,188 : 24	
Elektrotekniska fackskolan:			
Hyresbidrag åt rektor		2,000 : —	93,069 : 70

Hälso- och sjukvård:

Allmänna hälso- och sjukvården:			
Löner och arvoden	44,897 : —		
Pensioner	3,646 : 75		
Övriga utgifter	12,695 : 60	61,239 : 35	
Bostadsinspektionen:			
Löner och arvoden	4,131 : —		
Övriga utgifter	288 : 34	4,419 : 34	
Polikliniken för könssjuka:			
Värme, lyse och städning ..	492 : 86		
Lokalhyra	600 : —		
Telefonavgifter	70 : —		
Diverse	410 : 97	1,573 : 83	67,232 : 52
		Transport	3,186,521 : 75

		Transport	3,186,521 : 75

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.

Gator, vägar, planteringar o. d.

Gatuläggningen:			
Kostnader för mindre gatuarbeten och reparation av stensatta gator samt avgäld för nubbstensbrott	8,451 : 01		
Reparation av:			
Vasagatan vid Centrum ..	267 : 26		
Nedre Hyttvägen	817 : 17		
Viksängsvägen	569 : 70		
Stensättning av:			
Stora gatan och Pilgatan från Karlsgatan till järnvägsspåret till Tillberga	85,933 : 79		
Utanbygatan mellan Engelbrektsgatan och Nygatan	10,916 : 92		
Reparation av Slottsbron ..	4,468 : 51	111,424 : 36	
Vägar:			
Grusning av vägar samt erforderliga vägförbättringar ..	23,155 : 11		
Köpingsvägen	13,264 : 03		
Stockholmsvägen	302 : 62		
Skultunavägen	6,592 : 93		
Kopparbergsvägen	4,917 : 32		
Södra landsvägen	2,104 : 12		
Skerikesvägen	1,514 : 09		
Skälbyvägen	3,342 : 37		
Lundbyvägen	1,634 : 42		
Lasarettsvägen	544 : 96		
Djuphamnsvägen	367 : 85		
Salavägen	62 : 75		
Vägar vid Sommarro	2,172 : 36		
1 st. Lyckseleplög	1,503 : 40		
Parkeringsskyltar	10 : 80		
Ersättning för vägunderhåll	207 : 45	61,696 : 58	
Planteringar:			
Löner och arvoden	20,373 : —		
Skötsel och underhåll	70,427 : 95	90,800 : 95	
Gatubelysning:			
Gasbelysning	22,837 : 99		
Elektr. belysning	37,454 : 43		
Anskaffning av lampor m. m.	3,410 : —	63,702 : 42	
	Transport	327,624 : 31	3,186,521 : 75

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.

	Transport	327,624 : 31	3,186,521 : 75
Gaturenhållning:			
Renhållning och sopning		34,448 : 90	362,073 : 21

Hamnar:

Djuphamnen:

Utgifter utöver inkomster		45,416 : 76

Renhållningsverk:

Anskaffning och underhåll av inventarier	5,097 : 18	
Löner och arvoden	91,271 : 17	
Inköp av torvmull	2,650 : 30	
Stallet	4,823 : 06	
Övriga utgifter	15,634 : 86	119,476 : 57

Svingård:

Kraftfoder	13,108 : 72	
Inköp av grisar	362 : 60	
Transport av svinmat och övriga körningar	2,491 : 50	
Avlöningar	3,759 : 59	
Ved, lyse, reparationer och diverse	3,733 : 27	
Hyra för ladugården vid Malma	1,000 : —	
Uppsamling av svinmat	972 : 65	
Arrende för svingården	5,000 : —	30,428 : 33

Avloppsledningar:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse		107,865 : 91

Vattenledningsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse		153,124 : 03

Gasverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse		361,944 : 91

Elektricitetsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse		523,897 : 10

Andra kommunens affärsföretag:

Kallbadhus:

Avlöningar	1,140 : —		
Övriga utgifter	3,385 : 74	4,525 : 74	
Transport		4,525 : 74	4,890,748 : 57

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.*

		Transport	4,525 : 74	4,890,748 : 57
Varmbadhus:				
Avlöningar och pensioner ..		35,080 : 49		
Övriga utgifter:				
Bränsle	9,548 : 64			
El. belysning	2,314 : 48			
Anskaffning och underhåll av:				
inventarier ..	1,170 : 34			
linne	1,997 : 27			
Underhåll av:				
fastighet ...	6,990 : 23			
pannor och ledningar	3,418 : 64			
Div. utgifter ..	7,992 : 03	33,431 : 63	68,512 : 12	
Klapphus:				
Underhåll och reparationer			38 : 96	
Båttrafiken:				
Underhåll och reparationer		1,212 : 74		
Löner och arvoden		8,098 : 88		
Anskaffning och underhåll av inventarier		124 : 23		
Driftskostnader:				
Smörjoljor, fotogen ...	258 : 85			
Bränsle	1,529 : 25	1,788 : 10		
Diverse utgifter		621 : 97		
Hyra för reservbåt		123 : 32	11,969 : 24	
Grustag:				
Underhåll av väg		1,960 : 21		
Egentliga driftkostnader ...		21,331 : 81		
Ränta		3,198 : 91		
Kapitalavbetalning		1,050 : —		
Avgäld för grustäkt		500 : —	28,040 : 93	113,086 : 99

Brandväsen:

Pensioner	4,852 : 88	
Löner och arvoden	96,585 : 89	
Kol, ved, lyse samt kraftström till verkstäderna	2,779 : 40	
Diverse utgifter	20,958 : —	125,176 : 17
	Transport	5,129,011 : 73

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.

		Transport		5,129,011 : 73

Fastighetsförvaltningen:

Egendomar inom stadsplanen:

Rådhuset	2,754 : 31		
Polis- och brandstation	9,110 : 81		
Stadshotellet	46,116 : 83		
Sundinska huset	15,618 : 80		
Tullhuset	1,049 : 94		
Paviljongen i Stadsparken ..	8,022 : 58		
Gårds- och tomtfastigheter ..	114,898 : 44		
Hamnmagasinen	1,897 : 59		
Hamnplanen och materialgården	5,424 : 94		
Hamnpaviljongen	4,782 : 36		
Kabinettet	2,188 : 87		
Omnibustrafikstationen ...	3,100 : —	214,965 : 47	

Lantegendomar under eget bruk:

Anskaffning av inventarier ..	1,345 : 75		
Arrenden	10,437 : —		
Löner och arvoden	52,216 : 90		
Produkter av egen skörd ..	22,107 : 88		
Underhåll och reparationer	6,981 : 96		
Övriga utgifter	22,226 : 02		
Grundförbättringar	1,398 : 08		
Svingården vid Nordanby ..	12,985 : 25	129,698 : 84	

Jordar och andra fastigheter:

Egendomen Carlsberg	957 : 56		
Hästholmarna	11,656 : 60		
Diverse jordägor	25,757 : 71	38,371 : 87	

Skogar:

Löner och arvoden	2,670 : 61		
Övriga utgifter	2,332 : 93	5,003 : 54	388,039 : 72

Magistrat och Rådhusrätt:

Anskaffning och underhåll av inventarier ..	1,132 : 50	
Löner och arvoden	54,536 : 99	
Renhållning	1,491 : 86	
Belysning	267 : 25	
Transport	57,428 : 60	5,517,051 : 47

Transport	57,428 : 60	5,517,051 : 47
Uppvärmning	1,050 : 35	
Tryck- och annonskostnader	3,517 : 45	
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten	1,809 : 50	
Olycksfallsförsäkringspremie	22 : 05	
Läkarearvode	117 : 50	
Telefonavgifter	1,264 : 99	
Anskaffande av trafikskyltar	5 : 40	
Kostnader för borgmästarvalet	1,508 : 15	
Oförutsedda utgifter	249 : 81	66,973 : 80

Kronouppbörds- och Exekutionsväsen:

Anskaffning och underhåll av inventarier		1,183 : 02		
Löner och arvoden		35,008 : 93		
Kronouppbördskontoret:				
Hyra för tjänstelokal	750 : —			
Renhållning	784 : 91			
Belysning	66 : 86			
Uppvärmning	148 : 18	1,749 : 95		
Exekutionsbiträdenas tjänstelokal:				
Hyra	1,200 : —			
Renhållning	483 : 93			
Belysning	65 : 46			
Uppvärmning	143 : 50	1,892 : 89		
Övriga utgifter:				
Tryck- och annonskostnader	2,082 : 56			
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten	687 : 03			
Olycksfallsförsäkringspremie	28 : 24			
Läkarearvode för exekutions- och skrivbiträden	47 : —			
Till exekutionsbitr. för hållande av cyklar	150 : —			
Telefonavgifter	689 : 80			
Oförutsedda utgifter	199 : 40			
Distribuering av kronodebetsedlar	720 : 52			
Pensioner	6,938 : 25	11,542 : 80	51,377 : 59	
		Transport	5,635,402 : 84	

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.

		Transport	5,635,402 : 84

Polisväsen och fångvård:

Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar		2,019 : 26	
Löner och arvoden		217,463 : 81	
Pensioner		5,118 : 30	
Renhållning		1,229 : 03	
Belysning		525 : 40	
Uppvärmning		1,685 : 45	
Övriga utgifter:			
Premier för olycksfallsförsäkring	622 : 44		
Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten	1,941 : 85		
Läkarearvoden för polisen	1,544 : 50		
Telefonavgifter	1,855 : 10		
Oförutsedda utgifter	1,616 : 01		
Fångars vård och förplägnad å straffängelset	392 : 99		
Hyra för bårhus	300 : —		
Inköp av två cyklar och en skrivmaskin	700 : —		
Återbetalt statsbidrag för beklädnad till reservpolismän	225 : —	9,197 : 89	237,239 : 14

Allmänna pensionsförsäkringen:

Pensionsnämnden i Västerås:			
Dagtraktamenten för nämndens vice ordförande och ledamöter	236 : —		
Arvode åt ordföranden samt bidrag till skrivhjälp	3,000 : —		
För läkarebetyg och läkareundersökningar	270 : —		
Annonser och kungörelser	80 : 10		
Papper, blanketter och div. utgifter	141 : 63	3,727 : 73	
Pensionsnämnden i S:t Ilian		53 : —	
D:o i Lundby		61 : —	
Inbetalning till pensionsförsäkringsfonden av grundavgifter, som icke kunnat indrivas		14,076 : —	
Bidrag till pensionstillägg och understöd		28,138 : 56	46,056 : 29
		Transport	5,918,698 : 27

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.

		Transport	5,918,698 : 27

Övriga förvaltningskostnader:

Stadsfullmäktige och Drätselkammaren:

Anskaffning och underhåll av inventarier	1,690 : 76		
Löner och arvoden	132,324 : 42		
Pensioner	11,508 : 25		
Renhållning	2,232 : 20		
Belysning	337 : 70		
Uppvärmning	1,651 : 93		
Tryck- och annonskostnader	6,769 : 43		
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten	1,878 : 15		
Olycksfallsförsäkringspremie	52 : 61		
Premie för inbrotts- & garantiförsäkring	203 : 75		
Telefonavgifter	2,142 : 45		
Hyra för tjänstelokaler	1,200 : —		
Diverse och oförutsedda utgifter	1,319 : 95		
Stallet	4,443 : 31	167,754 : 91	

Byggnadsnämnden:

Anskaffning och underhåll av inventarier	125 : 20		
Löner och arvoden	24,363 : 67		
Pensioner	4,349 : 61		
Kostnader för besiktningar ..	347 : 95		
Hantlangning	1,136 : 46		
Telefon och postavgifter ..	86 : 20		
Annonskostnader	169 : 95		
Rit- och skrivmaterial	485 : 85		
Lösen av resolutioner samt div. utgifter	308 : 62		
1 st. räknemaskin	472 : 50	31,846 : 01	

Automobiler:

Underhåll och reparationer ..	1,750 : 45		
Löner och arvoden	3,521 : 05		
Driftkostnader	3,950 : 87		
Amortering å inköpt lastautomobil enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/6 1928 (3:dje året)	3,975 : 09		
Diverse utgifter	1,256 : 54	14,454 : —	214,054 : 92
		Transport	6,132,753 : 19

N:o 40. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.

Transport			6,132,753 : 19

Anslag och bidrag till diverse ändamål:

Sociala ändamål:

Arbetsstugan	1,500 : —		
Barnkrubban	3,000 : —		
Barnhemmet	1,000 : —		
Natthärbärget	300 : —		
Arbetsförmedlingen	3,200 : —		
Västerås Sjukkassors fortsättningskassa	3,785 : —		
Västerås sjukkassa och fortsättningskassa	21,222 : 50		
Barnhemmet Sparvboet	600 : —		
D:o hyra för butik	800 : —		
Frälsningsarméns Slumverksamhet	500 : —		
Frilufts- och folkkonserter	1,950 : —		
Arosgårdens verksamhet	3,000 : —		
Nykterhetsnämnden	948 : —		
Arbetarnas bildningsförbunds bibliotek	2,000 : —		
Anslag till skollovskolonier	11,000 : —		
Anslag till Västerås Gymnastikförening	1,000 : —		
Anslag till Västmanlands Läns sjuksköterskeförening	200 : —		
Anslag till Västmanlands fornminnesförening	3,000 : —	59,005 : 50	

Taxeringsnämnden:

Traktamentsersättning	1,407 : 35		
Biträde åt ordförandena	700 : —		
Lyse och städning i byrålokalen	57 : —		
Annonsering	63 : —		
Skrivmaterial och diverse	157 : 46	2,384 : 81	

Diverse utgifter:

Olycksfallsförsäkringspremier för stadens arbetare	3,841 : 11		
Läkare- och sjukvård samt sjukavlöning åt stadens arbetare	3,720 : 26		
Transport	7,561 : 37	61,390 : 31	6,132,753 : 19

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.*

Transport	7,561 : 37	61,390 : 31	6,132,753 : 19
Årsavgift till Svenska Stadsförbundet	1,794 : —		
Prenumerationsavgift å Svenska Stadsförbundets tidskrift	720 : —		
Representationskostnader ..	2,323 : 58		
Omkostnader för resor och mindre utredningar	1,627 : 90		
Kostnader för utsättande av smörbord	278 : 64		
Avskrivning å resterande förlust å vedgårdsrörelsen	16,567 : 27		
Gäldande av resterande del av kostnaden för ombyggnad av Skultunavägen	38,867 : 04		
Gäldande av kostnader för Hörendesjöns reglering	10,534 : 97		
Avskrivning å makadam ..	25,000 : —		
Kostnader för mantalsskrivningsförrättning	42 : —		
Gäldande av under år 1929 ubetald garantisumma till bestyrelsen för Västeråsutställningen	10,000 : —		
Årsavgift till Svenska Brandskyddsföreningen	50 : —		
Bidrag till Sala—Gysinge—Gävle Nya Järnvägs A.-B.	1,182 : 65	116,549 : 42	
Arbetslöshet:			
Arbetslöshetsunderstöd	7,791 : 16		
Bespisning för arbetslösa å matservering	124 : —		
Anvisning för inköp av matvaror	1,031 : —		
Extra arbete på grund av ökad arbetslöshet	428 : 73	9,374 : 89	
Gatuarbeten:			
Gäldande av kostnader för utförda arbeten å diverse trafikleder enl. Stadsfull-			
Transport		187,314 : 62	6,132,753 : 19

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.

	Transport	187,314 : 62	6,132,753 : 19
mäktiges beslut år 1931 enligt nedanstående specifikation:			
Stora gatan 9 vid bensinstation	1,684 : 31		
Bondegatans utläggning	1,023 : 81		
Sigtunagatan	1,716 : 16		
Lantvärnsgatan	21,132 : 38		
Stohagsvägen	26,777 : 19		
Hemdalsvägen	27,666 : 15	80,000 : —	267,314 : 62

Övriga oförutsedda utgifter:

Anslaget till oförutsedda behov har enligt Stadsfullmäktiges beslut disponerats för följande ändamål:

Allmän folkräkning		125 : —	
1931 års kostnader för utförda arbeten å strandskoningen västerut		6,615 : 29	
Fåglar i Svartån		169 : 34	
Ersättning för sönderrivna kläder		14 : —	
Inköp av ny utryckningsautomobil för brandväsendet		16,696 : 37	
Kostnader för plantering enligt Drätselkammarens beslut den 11/6 1931		1,953 : 62	
Reparation av läroverkets gamla annex		1,000 : —	
Anslag till Västmanlands IV läraremöte ..		50 : —	
Bidrag till hyra åt Västerås Kanotförening		625 : —	
Anordnande av gatubelysning enligt Stadsfullmäktiges beslut den 25/6 1931		9,000 : —	
Anordnande av varmvattenberedare i Högre allm. läroverket enligt Stadsfullmäktiges beslut § 162		3,122 : 44	
Västmanlands läns landsting, andel i omkostnad för Centrallasarettets barnbördsavdelning		3,600 : —	
Inköp av inventarier till Tullhuset		1,769 : 89	
Kostnader för iordningsställande av gator:			
Engelbrektsgatan	1,645 : 40		
Stora gatan, refugen enl. Stads fullm. beslut d. 26/10—31 § 156	1,490 : 10		
Transport	3,135 : 50	44,740 : 95	6,400,067 : 81

N:o 40. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.

Transport	3,135 : 50	44,740 : 95	6,400,067 : 81	
Asfaltbeläggning på Allégatan enl. Stadsfullmäktiges beslut d. 26/11—31 § 174 ..	12,427 : 50	15,563 : —		
Tillbyggnad av paviljongen å Östra holmen enl. Stadsfullmäktiges beslut den 26/2 1931 § 32		2,533 : 42		
Ordnande av gatorna vid kvarteren Gunvald och Gösta (Brahé- och Knutsgatan) ..		3,700 : —	66,537 : 37	6,466,605 : 18

Överskott i 1931 års stat:

Behållning till år 1932	42,563 : 60
Kronor	6,509,168 : 78

Köttbesiktningsbyrån.

Debet:

Utgifter under året:

Löner och arvoden		19,850 : 33	
Diverse utgifter:			
Värme, belysning och vatten	1,102 : 58		
Telefon	213 : 40		
Tvätt	236 : 25		
Underhåll av byggnader	156 : 68		
Hyra	5,000 : —		
Tilläggshyra för år 1929	1,900 : —		
Ränta å rörelsemedel under åren 1917—1923 enligt beslut	2,732 : 26		
Premie för olycksfallsförsäkring	72 : 45		
Diverse	736 : 34	12,149 : 96	32,000 : 29

Utgående Balans Konto:

Behållning till år 1932	13,385 : 53
Kronor	45,385 : 82

Kredit:

Ingående Balans Konto:

Behållning från år 1930		14,218 : 71

Inkomster under året:

Influtna besiktningsavgifter	31,146 : 30	
Ränta	20 : 81	31,167 : 11
Kronor		45,385 : 82

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.

Reserverade köpeskillingsmedel.

Debet:

Utgifter under året:

Lagfartskostnader och lösen av protokoll		938 : 70	
Köpeskilling för inköpta fastigheter		57,397 : 70	
Kostnader för iordningställande av:			
Södra Esplanaden	2,231 : 84		
Gator å Kristiansborgsområdet	19,592 : 26		
Marknadsplatsen	8,221 : 90		
Anderslunds- och Vasagatan	8,527 : 80	38,573 : 80	
Hyra för Köttbesiktningsbyrå m. m.		5,436 : —	
Diverse omkostnader för renhållning i Arvid		50 : —	
För iordningställande av Baldersgatan		3,813 : 31	106,209 : 51

Utgående Balans Konto:

Reserverade köpeskillingsmedel till år 1932			951,130 : 56
		Kronor	1,057,340 : 07

Kredit:

Ingående Balans Konto:

Reserverade köpeskillingsmedel från år 1930			891,932 : 24

Inkomster under året:

Köpeskilling för försålda fastigheter och tomter samt gatumark		158,748 : —	
Ränta å oguldna köpeskillingar		6,640 : 38	
Återlämnat material från Anderslundsgatan		19 : 45	165,407 : 83
		Kronor	1,057,340 : 07

Hamnrörelsens Drift Konto.

Debet:

Hamnen:

Nyanläggningar:

4:de årets amortering å kostnaderna för fyrbelysning å Stora Sandskär enl. Stadsfullmäktiges beslut den 23/2 1928	1,000 : —		
1931 års amortering å tillbyggnaden vid varuskjulen enl. Stadsfullmäktiges beslut den 26/6 1930	2,800 : —	3,800 : —	
Transport		3,800 : —	

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.*

		Transport	3,800 : —
Underhåll och reparationer:			
Underhåll av kajer, dukdalber och båtbryggor, fyrar och sjömärken		6,304 : 26	
Ombyggnad av Östra kajen		8,533 : 41	
Förstärkning av stora piren till fyren enl. Stadsfullmäktiges beslut den 24/4 och 30/5 1930		8,648 : 05	
Grusning å hamnen		26 : 05	
Underhåll av hamnskjulen		98 : 56	
Underhåll av inventarier och nyanskaffningar		312 : 20	
Drift och underhåll av motorbåten		277 : 03	24,199 : 56
Löner och arvoden			16,908 : 14
Övriga utgifter:			
Hamnkontoret		1,856 : 26	
Belysning å hamnen		1,358 : 92	
Renhållning		2,152 : 23	
Årsavgift till Svenska Hamnförbundet och föreningen Inre Vattenvägar		150 : —	
Olycksfallsersättning för F. Svanström		48 : —	
Premie för olycksfallsförsäkring- och ansvarsförsäkring		754 : 21	
Fyren å Sandskär		1,861 : 40	
Diverse och oförutsedda utgifter		1,525 : 55	
Brandstodsavgifter, isbrytning och restituerad hyra		728 : 12	10,434 : 69
Ränta å lån:			29,851 : 93
Kapitalavbetalning å lån:			15,951 : 01
Hamnmaskiner:			
Löner och arvoden		9,139 : 66	
Driftkostnader:			
Strömförbrukning	1,271 : 46		
Underhåll och reparationer ..	3,341 : 10		
Diverse utgifter	55 : 64	4,668 : 20	13,807 : 86
			114,953 : 19
1:sta årets amortering å inköpssumman för bogserbåten "Thor"			5,000 : —
		Transport	119,953: 19

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.*

		Transport	119,953: 19	

Djuphamnen:

Underhåll och reparationer ..	7,373 : 69			
Övriga utgifter	10,165 : 35			
Ränta å lån	73,103 : 76			
Kapitalavbetalningar	15,105 : 30	105,748 : 10		

Hamnmaskiner:

Underhåll och reparationer ..	2,219 : 81			
Löner och arvoden	4,377 : 46			
Strömförbrukning	3,512 : 74			
Övriga utgifter	162 : 53	10,272 : 54	116,020 : 64	235,973 : 83

Hamnens underhålls- och reparationsfond:

Årets inkomster utöver utgifter å hamnen				26,062 : 16
			Kronor	262,035 : 99

Kredit:

Hamnen:

Hamnavgifter för varor av:

Ångfartyg i regelbunden trafik	48,629 : 06		
Andra fartyg	46,580 : 67	95,209 : 73	

Hamnavgifter för fartyg:

Ångfartyg	14,043 : 65		
Pråmfartyg	2,300 : 31		
Segelfartyg	1,981 : 87	18,325 : 83	

Hyra för:

Båtplatser	5,705 : —		
Upplagsplatser	769 : 76		
Varuskjul	2,200 : —		
Mark upplåten för fotogenmagasin	8,100 : —	16,774 : 76	

Hamnmaskiner:

Kranhyror	15,779 : 84		
Markhyra för kran n:r 3	150 : —		
Diverse	349 : 05	16,278 : 89	

Bogserbåten "Thor":

Bogsering m. m.	1,732 : 50		
Persontrafikinkomster	3,953 : 74	5,686 : 24	152,275 : 45
		Transport	152,275 : 45

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.*

			Transport	152,275 : 45
Djuphamnen:				
Hamnavgifter för varor:				
Ankommande		14,781 : 41		
Avgående		1,529 : 77	16,311 : 18	
Hamnavgifter för fartyg:				
Ångfartyg		10,465 : 46		
Pråmfartyg		2,457 : 22	12,922 : 68	
Hamnmaskiner:				
Kranhyror:				
Kran X (Brokranen)	16,808 : 14			
Kran XI (Portalkranen)	8,480 : 58	25,288 : 72		
Hyra för upplagsplatser		3,905 : —		
Hyra för hamnarbetarnas kafélokal		700 : —		
Markhyra för upplag av kol		5,000 : —		
Återlämnad material från lokstall		115 : 20		
Diverse		101 : —	35,109 : 92	64,343 : 78
Utgifters och inkomsters Konto:				
Årets utgifter utöver inkomster för djuphamnen				45,416 : 76
			Kronor	262,035 : 99

Hamnbyggnadens Amorterings Konto.

Debet:

Ingående Balans Konto:	
Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1931 års början för nya hamnbyggnader	241,155 : 70
Förskotterade Lånemedels Konto:	
Av lånemedel utförda arbeten å hamnbyggnaden, malmlossningsanordning vid Djuphamnen	247,546 : —
Kronor	488,701 : 70

Kredit:

Kapital Konto:	
1931 års kapitalavbetalning å lån för nya hamnbyggnaden	15,951 : 01
Utgående Balans Konto:	
Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1931 års slut för nya hamnbyggnaden	472,750 : 69
Kronor	488,701 : 70

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.

Hamnmaskiners Amorterings Konto.

Debet.

Ingående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1931 års början för: hammaskiner		15,300 : —
	Kronor	15,300 : —

Kredit.

Kapital Konto:

1931 års kapitalavbetalning		900 : —

Utgående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1931 års slut för hamnmaskiner		14,400 : —
	Kronor	15,300 : —

Djuphamnsbyggnadens Amorterings Konto.

Debet.

Ingående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1931 års början för djuphamnsbyggnaden		942,613 : 43
	Kronor	942,613 : 43

Kredit.

Kapital Konto:

1931 års kapitalavbetalning å lån		15,105 : 30

Utgående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1931 års slut för djuphamnsbyggnaden		927,508 : 13
	Kronor	942,613 : 43

Hamnens Underhålls- och Reparationsfond.

Debet.

Ingående Balans Konto:

Lån av Drätselkammaren		115,835 : 55
	Kronor	115,835 : 55

Kredit.

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.*

Hamnrörelsens Drift Konto:

1931 års avbetalning å lån		26,062 : 16
Utgående Balans Konto:		
Lån av Drätselkammaren		89,773 : 39
	Kronor	115,835 : 55

Redogörelse

för i 1931 års bokslut uppkommet överskott i jämförelse med staten för samma år.

Å följande huvudtitlar har uppstått överskott:		
Räntor m. m.	29,236 : 62	
Kapitalavbetalningar å lån	7,396 : 30	
Fattigvård	9,516 : 36	
Barnavård	1,862 : 84	
Folkskola	25,975 : 31	
Fortsättningsskola	817 : 47	
Högre folkskola	633 : 94	
Allmänt läroverk	185 : 88	
Andra undervisnings- och bildningsanstalter	5,179 : 89	
Hälso- och sjukvård	1,142 : 84	
Avloppsledningar	2,983 : 77	
Elektricitetsverk	100,680 : 42	
Övriga förvaltningskostnader	7,596 : 33	
Oförutsedda utgifter	27,904 : 23	221,112 : 20
medan följande huvudtitlar lämnat brist:		
Gator, vägar, planteringar och dyl.	35,535 : 15	
Hamnen	13,907 : 70	
Renhållningsverk och svingård	14,559 : 73	
Vattenledningsverk	7,713 : 21	
Gasverk	25,359 : 08	
Andra kommunens affärsföretag	1,810 : 27	
Brandväsen	3,293 : 16	
Fastighetsförvaltning	45,888 : 92	
Magistrat och rådhusrätt	1,347 : 80	
Kronouppbörds- och exekutionsväsen	2,357 : 59	
Polisväsen och fångvård	2,428 : 64	
Auktionsväsen	100 : —	
Allm. Pensionsförsäkring	1,825 : 29	
Anslag och bidrag till diverse ändamål	6,897 : 67	
Diverse inkomster	11,087 : 57	
Skatter och liknande avgifter	4,436 : 82	178,548 : 60
	Överskott Kronor	42,563 : 60

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.

Kapital-Konto.

Debet.

Värdeminskningar under året:

Kapitalavbetalningar å andel i lån:

Vatten-, Gas- och Elektricitetsverk	98,264 : 02		
Folkskolan	23,775 : 50		
Fattigvården	21,691 : 45		
Kyrkokassan	2,213 : 39		
Hamnbyggnaden	15,951 : 01		
Djuphamnsbyggnaden	15,105 : 30		
Hamnmaskiner	900 : —		
Malma grustag	1,050 : —		
Diverse personer	17,319 : 94	196,270 : 61	
Inkomster av försålda fastigheter	171,164 : 90		
Nedskrivning av värdet å rivna fastigheter	171,824 : 97		
Avskrivningar	109,295 : 11	452,284 : 98	
Inkomster av försålda inventarier vid hamnen		300 : —	
Avskrivningar å inventarier under året:			
Drätselkammaren	34,771 : 76		
Hamnen	6,595 : 15		
Djuphamnen	2,537 : —		
Fattigvården	300 : —		
Lärlings- och yrkesskolan	1,178 : 48		
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverket	164,760 : 03	210,142 : 42	858,998 : 01
Utgående Balans Konto:			
Kapitalbehållning vid årets slut			9,114,957 : 57
		Kronor	9,973,955 : 58

Kredit.

Ingående Balans Konto:			
Kapitalbehållning vid årets början			8,659,773 : 64
Värdeökningar under året:			
Kapitalavbetalningar å lån		413,143 : 46	
Inköp av fastigheter	42,900 : —		
Förhöjda värden å d:o	97,625 : 69	140,525 : 69	
Inköp av inventarier:			
Drätselkammaren	66,304 : 30		
Transport	66,304 : 30	553,669 : 15	8,659,773 : 64

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.

Transport	66,304 : 30	553,669 : 15	8,659,773 : 64
Hamnen	36,335 : —		
Djuphamnen, maskinella anordningar	424,700 : —		
Lärlings- och yrkesskolan	5,097 : 81	532,437 : 11	
Kapitalavbetalningar å lån för:			
Fattigvården	36,708 : 25		
Folkskolan	26,607 : 40		
Vatten-, Gas- & Elektr.-verket	164,760 : 03	228,075 : 68	1,314,181 : 94
		Kronor	9,973,955 : 58

Utgående Balans Konto.

Tillgångar:

Fastigheter:			
Fastigheter enligt fastighetsbok		8,051,300 : —	
Hamnbyggnader		2,689,700 : —	
Fattigvården		1,288,787 : 03	
Folkskolorna		2,250,000 : —	
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverket		3,402,545 : 94	17,682,332 : 97
Inventarier:			
Inventarier enligt förteckning vid:			
Drätselkammaren		454,104 : 82	
Hamnen		92,404 : —	
Djuphamnen		27,983 : —	
Fattigvården		80,000 : —	
Barnavårdsnämnden		5,249 : 83	
Folkskolorna		105,599 : 66	
Lärlings- och yrkesskolan		41,963 : 52	
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverket		21,801 : 77	829,106 : 60
Materialier:			
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverket			161,274 : 81
Aktier, värdepapper och fordringar tillhörande kapitaltillgångarna:			
Aktier i:			
Byggnadsaktiebolaget Mimer	300,000 : —		
S. V. B:s Nya Järnvägs A.-B. ..—..	99,000 : —		
D:o	1,843,160 : —		
Transport	2,242,160 : —		18,672,714 : 38

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.*

Transport	2,242,160 : —		18,672,714 : 38
Sala—Gysinge—Gävle Järnvägs A.-B. ..	2 : —		
Västerås Teater A.-B.	2 : —		
A.-B. Arbetarebostäder	300,000 : —		
A.-B. Västeråsbanans Intressenter	1,020,250 : —	3,562,414 : —	
Järnvägsmedelsfonden		612,787 : 58	
Utlånade medel mot säkerhet av inteckningar ur bostadslånefonden för understödjande av byggnadsverksamheten	946,032 : 37		
Utlånade medel ur stadskassan mot inteckningar	254,859 : 66	1,200,892 : 03	
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverkets fonderade medel		278,617 : 44	
Fattigvårdens fonder		168,814 : 04	
Folkskolans fonder		39,357 : 33	5,862,882 : 42

Förråd och andra naturapersedlar:

Makadam		56,045 : 58	
Grus		862 : 55	
Diverse byggnadsmaterialier		32,146 : 97	
Lantegendomarnas förråd		77,512 : 79	
Renhållningsverkets d:o		480 : —	
Skogsprodukter		854 : 16	
Lärlings- och yrkesskolornas förråd		1,164 : —	169,066 : 05

I bank innestående:

Innestående medel å kapitalräkning i A.-B. Svenska Handelsbanken		5,118 : 71	
Fattigvårdens checkräkning i Jordbrukarbanken		10,475 : 52	
D:o postgirokonto		3,226 : 02	
Lärlings- och yrkesskolan		9,258 : 05	28,078 : 30

Fordringar:

För andelar i stadens obligations- och amorteringslån vid 1931 års slut:			
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverket	3,321,207 : 04		
Folkskolestyrelsen	690,135 : 11		
Fattigvårdsstyrelsen	920,025 : 94		
Kyrkorådet	79,778 : 07		
Hamnstyrelsen	1,414,658 : 82	6,425,804 : 98	
Restantier å stadsutskylder	135,166 : 13		
D:o å progressivskatt	208 : 77		
D:o å pensionsavgifter	6,080 : 04	141,454 : 94	
Transport		6,567,259 : 92	24,732,741 : 15

№ 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.*

	Transport	6,567,259 : 92	24,732,741 : 15
Västerås stads Fattigvårdsstyrelse	34,567 : —		
Västerås stads Barnavårdsnämnd	439 : 56		
Västerås Trädgårdskoloniförening	3,000 : —		
Västerås Teater A.-B.	15,000 : —		
A.-B. Arbetarebostäder	213,485 : 22		
Västerås Masugns A.-B.	66,015 : 53		
Hamnen	46,084 : 04		
Vatten-, Gas- och Elektr.-verk	787,875 : 04		
Renhållningsverk	5,043 : 50		
Drätselkammarens utestående fordringar	26,097 : 09		
Diverse personer	88,738 : 85	1,286,345 : 83	
Fordringar m. m. enligt särskilda redogörelser:			
Västerås stads Fattigvård	70,134 : 24		
Västerås stads Barnavårdsnämnd	19,528 : 30		
Vatten-, Gas- och Elektr.-verk	520,195 : 36		
D:o d:o	209,747 : 60	819,605 : 50	8,673,211 : 25
Förskotterade medel att gäldas genom uttaxering, lån eller på annat sätt:			
För utförda arbeten å:			
Malma grustag	77,954 : 97		
Nordanby gårds uthusbyggnad	51,922 : 64		
Restaurering av gamla huvudbyggnaden vid Karlslund	79,878 : 02		
Omläggning av Tunbyvägen för Idrottsplatsen	2,452 : 81		
Om- och tillbyggnad vid brandstation	10,901 : 69		
Västerås Idrottsplatskommitté	134,933 : 03		
Uppförande av omnibustrafikstation	15,720 : 45		
Tillbyggnad av folkskolehuset vid Hammarby	10,000 : —		
Deponerat belopp i Länsstyrelsen för stuveriarbetaren C. E. T. Holm	7,014 : 02		
Uppförande av pensionärshem	43,236 : —		
Rätning av Persbobäcken	9,607 : 15		
Iordningställande av badplatser å Östra holmen	3,112 : 96		
Omläggning av Stora gatan vid Oxbacken	12,679 : 60		
Reservarbeten å Vasagatans fortsättning	8,065 : 86		
Reservarbeten å Norra Ringvägen, backen	8,712 : 62		
Statskommunala arbetsföretaget vid:			
Bergslagsvägen	6,029 : 62		
Hemdalsvägen	885 : 95	483,107 : 39	
	Transport	483,107 : 39	33,405,952 : 40

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.*

Transport		483,107 : 39	33,405,952 : 40
Konto pro diverse		74,094 : 49	
Gator, vägar, planteringar o. dyl.	148,370 : 47		
Hamnens underhålls- och reparationsfond	89,773 : 39		
Fastighetsförvaltningen	20,331 : 52		
Övriga förvaltningskostnader	22,021 : 26		
Vägunderhållskostnader	217,131 : 70	497,628 : 34	
Västerås stads Fattigvård		754 : 28	
Västerås Folkskolor		19,562 : 50	

Förskotterade medel att gäldas genom lån:

Diverse anläggningskostnader enligt Drätselkammarens räkenskaper		1,502,671 : 26	2,577,818 : 26

Kontant:

Drätselkammaren		6,121 : 85	
Renhållningsverket		14,004 : 61	
Fattigvården		986 : 86	
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverket		1,486 : 69	22,600 : 01
		Kronor	36,006,370 : 67

Skulder:

Fonderade skulder:

Utelöpande obligationer:

1892 års 4 % obl. lån	19,000 : —	
1896 „ 3,6 % obl. lån	65,000 : —	
1902 „ 4 % obl. lån	886,000 : —	
1907 „ 4,5 % obl. lån	1,219,000 : —	
1910 „ 4,5 % obl. lån	2,065,000 : —	
1922 „ 5 % obl. lån	1,818,000 : —	
1924 „ 5 % obl. lån	878,000 : —	
1929 „ 5 % obl. lån	2,660,000 : —	9,610,000 : —

Amorteringslån, upptagna från pensionsförsäkringsfonden:

1916 års 4 3/4 % lån	203,427 : 87	
1917 „ 4 3/4 % lån	207,639 : 20	
1918 „ 4 3/4 % lån	296,323 : 45	
1918 „ 5 1/4 % lån	300,953 : 38	
1920 „ 6 % lån	189,684 : 65	1,198,028 : 55
Transport		10,808,028 : 55

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.

		Transport	10,808,028 : 55
Amorteringslån, upptagna från statens bostadslånefond:			
1920 års 4 % lån		144,451 : 12	
1921 „ 4 % lån		67,934 : 85	
1925 „ 5 % lån		26,939 : 14	
1926 „ 5 % lån		34,666 : 97	
1927 „ 5 % lån		45,075 : 71	
1928 „ 5 % lån		62,688 : 48	
1929 „ 5 % lån		38,600 : 37	
1930 „ 5 % lån		68,950 : —	
1931 „ 5 % lån		20,475 : —	509,781 : 64
Amorteringslån, upptagna år 1926 från:			
Svenska Arbetarnas Allmänna Sjuk- och Begravningskassa		183,366 : 64	
Sveriges Allmänna Sjukkassa och Begravningsfond		183,366 : 64	
Städernas Allmänna Brandstodsbolag		293,077 : 96	659,811 : 24
Amorteringslån, upptagna år 1928 från:			
Kopparbergs läns Sparbank		452,330 : 10	
Svenska Livförsäkringsbolaget		128,461 : 75	
Bollnäs Sparbank		22,616 : 49	
Gävle Stads Sparbank		90,466 : 02	
Arbetsgivarnas Ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag		452,330 : 08	1,146,204 : 44
Amorteringslånet upptaget år 1931 från Kungl. Postsparbanken:			881,000 : —
			14,004,825 : 87
Andra lån och skulder:			
Upplånta medel från:			
Diverse fonder	208,500 : —		
D:o d:o	754,059 : 13		
Sundinska donationsfonden för pauvres honteux	45,000 : —		
Sundinska beklädnadsfonden	5,000 : —		
F:e Stadskamrer B. Carlsons fond	30,023 : 69		
Folkskolans fonder	12,000 : —	1,054,582 : 82	
Transport		1,054,582 : 82	14,004,825 : 87

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.*

Transport		1,054,582 : 82	14,004,825 : 87
A.-B. Västeråsbanans Intressenter:			
Förlagsräkning	260,759 : 18		
Låneräkning	1,843,160 : —	2,103,919 : 18	
A.-B. Jordbrukarbankens checkräkning		756,074 : 72	3,914,576 : 72
Ogulden köpeskilling:			
Västerås Stads Sparbank:			
Inteckningslån för fastigheten:			
n:r 86 Västra kv.	10,000 : —		
n:r 8 Sommarro	20,000 : —		
Stadsäg. 20	2,800 : —	32,800 : —	
Västerås m. fl. städers Hypoteksförening:			
Inteckningslån för fastigheten n:r 39 Norra kvarteret		17,677 : 70	
Västmanlands läns Knektlegomedelskassa:			
Inteckningslån för egendomen Malma ..		26,070 : 89	
Tomtägareföreningen Västra Förstaden:			
Resterande köpeskilling för tomten n:r 116 Hammarby stadshage		2,214 : 10	78,762 : 69
Reserverade medel att av Drätselkammaren tillhandahållas för bestämda ändamål:			
För järnvägsövergång till nya hamnen		44,936 : 77	
Brandstodsersättning för fastigheter vid Hovdestalund		530 : 56	
Hyror för år 1932, som influtit under år 1931		11,664 : 01	
Hans Borgströms donation för iordningsställande av Skenvretsgatan		2,000 : —	
Behållning å anslag till uppförande av ekonomibyggnad vid Karlslund		6,654 : 28	
Behållning å anslag till kostnader för avloppsbrunnar i Västra förstaden		1,211 : 84	
Behållning å anslag för inköp av ny utryckningsbil för brandväsendet		8 : 26	
Folkskolan, statsbidrag för år 1931		19,562 : 50	
Köttbesiktningsbyråns överskott		13,385 : 53	
Gator, vägar, planteringar o. d.		132,431 : 11	
Brandväsendet		5,078 : 44	
Fastighetsförvaltningen, till underhåll av Stadshotellet		15,000 : —	
Transport		252,463 : 30	17,998,165 : 28

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.

Transport		252,463 : 30	17,998,165 : 28	
Vatten-, Gas- & Elektr.-verk, besparade medel		10,055 : 95		
Reserverade köpeskillingsmedel		951,130 : 56		
Progressivskatt		213 : 78		
Överskott i stater:				
Behållning i 1930 års stat ..	42,778 : 30			
Behållning i 1931 års stat ..	42,563 : 60	85,341 : 90	1,299,205 : 49	
Fonderade medel:				
Folkskolans fonder		6,517 : 39		
Hamnmaskiners fonderade medel		2,457 : 95		
Västerås stads Pensionsfond		78,138 : 56		
Västerås stads Donationsjordsfond		5,618 : 71		
Lundby Magasinsfond		1,000 : —		
Järnvägsmedelsfonden		612,787 : 58		
Vatten-, Gas- och Elektr.-verkets fonderade medel		278,617 : 44	985,137 : 63	
Skulder enligt särskilda redogörelser från:				
Fattigvården		1,203,751 : 59		
Barnavårdsnämnden		748 : 06		
Folkskolan		799,477 : 39		
Lärlings- och yrkesskolan		9,258 : 05		
Vatten-, Gas- och Elektr.-verk		4,595,669 : 61	6,608,904 : 70	26,891,413 : 10
Kapital Konto:				
Kapitalbehållning den 31/12 1931.				9,114,957 : 57
			Kronor	36,006,370 : 67

Västerås den 30 april 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Oscar Andersson.

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.

Fonder och donerade medel som stå under Drätselkammarens förvaltning.

	Behållning 1/1 1931	Inkomster:	Utgifter:	Behållning 31/12 1931:
Sundinska donationsfonden för pauvres honteux	45,656 : 31	2,285 : 68	2,323 : 20	45,618 : 79
Sundinska beklädnadsfonden	5,000 : —	250 : —	250 : —	5,000 : —
Curry Treffenbergs fond	2,000 : —	107 : 41	107 : 41	2,000 : —
Gustav Wahlbecks gåva	3,032 : 21	163 : 17	150 : —	3,045 : 38
Västerås Gilles donationsfond	1,000 : —	53 : 71	53 : 71	1,000 : —
Magistratens Ämbets- och tjänstemäns reservfond	67,930 : 44	3,494 : 53	697 : 51	70,727 : 46
Engvallska donationsfonden	32,085 : 94	1,540 : 20	1,375 : —	32,251 : 14
Altinska fonden	3,999 : 95	214 : 84	214 : 75	4,000 : 04
Sundinska donationsfonden för Barnhemmet	10,200 : —	400 : —	400 : —	10,200 : —
Ol. Norelii testamentsfond ..	31,561 : 65	1,452 : 40	1,452 : 40	31,561 : 65
A. Engströms donationsfond	10,000 : —	427 : 41	427 : 41	10,000 : —
Zimmermanska donationsfonden	81,988 : 60	4,264 : 87		86,253 : 47
Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål	178,331 : 40	13,463 : 38	13,519 : —	178,275 : 78
Sundinska donationsfonden för Skarpskytteföreningen i Västerås	500 : —	26 : 85	26 : 85	500 : —
Bilschierska testamentsfonden	780 : 98	41 : 98		822 : 96
Natalia Anderssons stipendiefond	1,000 : —	53 : 71	53 : 71	1,000 : —
Wahlbeckska välgörenhetsfonden	188,354 : 74	9,417 : 88	6,178 : —	191,594 : 62
Bergmanska donationsfonden för Arbetareföreningen ..	11,000 : —	577 : 09	577 : 09	11,000 : —
Bergmanska donationsfonden för Natthärbärget	3,000 : —	161 : 13	161 : 13	3,000 : —
Torngrenska fonden	408,520 : 26	21,806 : 13	1,450 : 25	428,876 : 14
Ålderdomshemmets Kapitalmedel	27,357 : 50	3,519 : 70	1,772 : 91	29,104 : 29
Carolina Hygrells donationsfond	35,573 : 46	1,789 : 71		37,363 : 17
Mark Modins minne	500 : —	26 : 85	26 : 85	500 : —
Doktor P. O. Linds fond ...	10,000 : —	500 : —	500 : —	10,000 : —
Katarina Molls fond	2,769 : 63	146 : 50		2,916 : 13
Mobergska guldbröllopsfonden	34,584 : 17	1,695 : 06	1,393 : 50	34,885 : 73
Transport	1,196,727 : 24	67,880 : 19	33,110 : 68	1,231,496 : 75

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1931.*

	Behållning 1/1 1931	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1931
Transport	1,196,727 : 24	67,880 : 19	33,110 : 68	1,231,496 : 75
Joh:a Fryklunds donationsfond	10,325 : 39	554 : 31	558 : —	10,321 : 70
Orströms donationsfond	7,117 : 68	380 : 62	200 : —	7,298 : 30
J. G. Berglunds testamentsfond	15,000 : —	805 : 63	805 : 63	15,000 : —
Systrarna Sundvalls pensionsfond	28,632 : 85	1,537 : 48	1,034 : 50	29,135 : 83
Abraham Hülphers testamentsfond	3,554 : 74	190 : 16		3,744 : 90
Vretmanska donationsfonden	1,109 : 76	59 : 60	59 : 60	1,109 : 76
Anna Norbergs stipendiefond	1,624 : 16	86 : 95	67 : 50	1,643 : 61
Ekelundska sjukvårdsfonden	20,000 : —	1,074 : 16	1,074 : 16	20,000 : —
Lotten Ekelunds donationsfond	50,000 : —	2,685 : 41	2,685 : 41	50,000 : —
G. R. Lagerqvists donationsfond	29,450 : 24	1,580 : 11	1,577 : 50	29,452 : 85
Västerås Planteringssällskaps donationsfond	2,741 : 87	91 : 91		2,833 : 78
Major Meurlings fond	4,716 : 75	253 : 35	253 : 35	4,716 : 75
G. Sällings donationsfond ..	3,000 : —	161 : 13	161 : 13	3,000 : —
Karin Möllers donationsfond	4,914 : 17	263 : 96	263 : 96	4,914 : 17
Emelie Bergströms donationsfond	18,010 : 57	1,080 : 55	1,080 : —	18,011 : 12
Sadskamrer Bernh. Carlssons donationsfond	47,614 : 69	2,547 : 05	2,562 : 90	47,598 : 84
Teresia Möllers donationsfond	4,625 : —	248 : 41	248 : 41	4,625 : —
Hanna och P. W. Werkelins donationsfond	12,000 : —	10,481 : 33	891 : 72	21,589 : 61
Augusta Berglunds vängåva	25,840 : 73	1,052 : 64	1,000 : —	25,893 : 37
Kronor	1,487,005 : 84	93,014 : 95	47,634 : 45	1,532,386 : 34

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 2 mars 1932.

OSCAR ANDERSSON.

Västerås 1932, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1932. Den 30 Juni. X.

N:o 41.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1931.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed, efter tagen del av Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1931 och den skrivelse, varmed densamma överlämnats till Stadsfullmäktige, meddela, att drätselkammaren tillstyrker styrelsens i sagda skrivelse gjorda framställning.

Västerås den 9 juni 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och Gasverksstyrelsen får härmed överlämna styrelseberättelsen för 1931 års räkenskaper.

I nedanstående sammanställning utvisas de beräknade och de verkliga resultaten under redogörelseåret.

	Inkomster		Utgifter		Behållning	
	Enl. budg.	Verkl.	Enl. budg.	Verkl.	Enl. budg.	Verkl.
Vattenverket...	217,700: —	207,510: 82	155,600: —	153,124: 03	62,100: —	54,386: 79
Gasverket	455,400: —	385,240: 83	406,745: —	361,944: 91	48,655: —	23,295: 92
Elektr. verket...	713,100: —	816,810: 52	520,867: —	523,897: 10	192,233: —	292,913: 42
	1,386,200: —	1,409,562: 17	1,083,212: —	1,038,966: 04	302,988: —	370,596: 13

Den verkliga vinsten för vatten-, gas- och elektricitetsverken sammanlagt översteg sålunda den beräknade med kr. 67,608 : 13, beroende huvudsakligen på ökade inkomster vid elektricitetsverket.

Såsom av styrelseberättelsen framgår hava utgifterna för avloppsledningarna uppgått till kr. 107,865 : 91. Minskas denna summa med influtna avgifter för vattenklosetter, kr. 75,714 : 68, återstår en nettoutgift å kr. 32,151 : 23 mot beräknade kr. 35,135 : —.

Under redogörelseåret har på grund av omfattande ledningsarbeten arbetsstyrkan vid verken varit ovanligt stor, vilket medfört ökade utlägg för sjukhjälp, försäkringar etc.

N:o 41.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1931.

Såsom av förteckningen över utförda ledningsarbeten framgår, voro dessa synnerligen omfattande. Längden av under året utförda ledningar uppgick nämligen till:

för vatten	5,953 m.
för avlopp	2,173 m.
för gas	2,857 m.
eller sammanlagt	10,983 m.

Av den beslutade vattenhuvudledningen mellan vattenverket i Hesslö och staden byggdes en sträcka av 3,440 m., inräknad i ovanstående.

Beslutad tillbyggnad med 2 ugnar vid gasverket blev i det närmaste färdig. Torkeldning av ugnarna kunde påbörjas i februari månad innevarande år.

De sedan år 1927 pågående arbetena med överförande av stadens yttre områden till växelström avslutades under år 1931. Under redogörelseåret överfördes också det centrala område inom staden, som begränsas av Smedje-, Vasa-, Stora-, Slotts- och Kungsgatorna samt Stora Torget, till växelström. På grund av dessa överföringar kunde ett av elektricitetsverkets fyra likströmsomformareaggregat på 240 kilowatt stå som reserv under senaste belysningsperioden.

Det har visat sig vara synnerligen svårt att exakt beräkna kostnaderna för de omändringar och ombyggnader av inomhusinstallationer, som ankomma på verket, vid övergång från likström till växelström. För överföring av berörda centrala område inom staden beräknades kostnaderna till kr. 145,000 : —, som beviljades av Stadsfullmäktige att utgå av lånemedel. De verkliga kostnaderna blevo emellertid kr. 155,780 : 75, eller kr. 10,780 : 75 högre, till huvudsaklig del beroende just på nyssnämnda svårighet att beräkna erforderliga ändringar av inomhusinstallationer. Som emellertid å andra av lånemedel beviljade anslag för ledningsanläggningar uppstått ett överskott av kr. 11,376 : 90, erfordras i förevarande fall ej något nytt anslag, utan hemställer styrelsen att av dessa besparade medel få täcka den överskjutande kostnaden kr. 10,780 : 75 på sätt som utvisas i styrelseberättelsens sammanställning över nyanläggningar.

Av sammanställningen över nyanläggningar, som skola bestridas av fonderade medel, framgår, att en del anslag överskridits, å andra åter besparingar gjorts. Såsom även tidigare tillämpats, har sammanräkning av det hela skett och utvisar därvid slutsumman, att en besparing av kr. 12,726 : 50 uppstått.

Slutligen får styrelsen hemställa

att av å lånemedel gjorda besparingar få bestrida den utöver av Stadsfullmäktige den 28 augusti 1930 beviljat anslag tillkomna kostnaden av kr. 10,780 : 75 för överförande av visst område av stadens centrala del från likström till växelström.

Västerås den 7 juni 1932.

På Vatten- & Gasverksstyrelsens vägnar:

KARL JOHANSSON.

Gerh. Geston.

N:o 41.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1931.

Styrelseberättelse för år 1931.

Merkantila uppgifter.

GEMENSAMMA FÖRVALTNINGEN.

	Enl. budget	Enl. bokslut
Löner och pensioner	103,008 : —	106,511 : 96
Diverse utgifter, såsom läkarearvode, sjukhjälp, försäkringar, kontorsutensilier, telefon, renhållning, värme m. m.	35,000 : —	44,700 : 37

VATTENVERKET.

Inkomster:

	Enl. budget	Enl. bokslut
Vatten och mätarehyror	215,700 : —	204,835 : 82
Skötsel och underhåll av brandposter	1,200 : —	1,200 : —
Installationer m. m.	800 : —	1,475 : —
Kronor	217,700 : —	207,510 : 82

Utgifter:

Driftkostnader	30,100 : —	28,554 : 80
Underhållskostnader	22,500 : —	21,186 : 96
Avlöningar	27,228 : —	28,046 : 10
Diverse utgifter	14,500 . —	14,183 : 88
Ränta och amortering	57,620 : —	56,686 : 74
Avskrivning av fordringar	500 : —	4 : 40
Inköp av vattenmätare	3,152 : —	4,461 : 15
	155,600 : —	153,124 : 03
Inkomster utöver utgifter	62,100 : —	54,386 : 79
Kronor	217,700 : —	207,510 : 82

N:o 41.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1931.

AVLOPPSLEDNINGARNA.

Inkomster:

	Enl. budget	Enl. bokslut
Avgifter för vattenklosetter	73,000 : —	75,714 : 68
Kronor	73,000 : —	75,714 : 68

Utgifter:

Driftkostnader	18,900 : —	13,997 : 68
Underhållskostnader	11,300 : —	12,011 : 07
Avlöningar	14,675 : —	14,665 : 42
Diverse utgifter	3,100 : —	4,000 : —
Ränta och amortering	60,160 : —	63,191 : 74
	108,135 : —	107,865 : 91
Utgifter utöver inkomster	35,135 : —	32,151 : 23
Kronor	73,000 : —	75,714 : 68

GASVERKET.

Inkomster:

	Enl. budget	Enl. bokslut
Allmänna belysningen	23,200 : —	22,837 : 99
Gas och mätarehyror	315,700 : —	291,331 : 07
Koks och tjära	115,800 : —	70,221 : 77
Installationer	700 : —	850 : —
Kronor	455,400 : —	385,240 : 83

Utgifter:

Driftkostnader	171,300 : —	113,540 : 89
Underhållskostnader	38,100 : —	42,368 : 87
Avlöningar	60,576 : —	62,256 : 58
Diverse utgifter	20,220 : —	20,556 : 82
Ränta och amortering	108,549 : —	108,311 : 31
Avskrivning av fordringar	1,000 : —	233 : 64
Inköp av gasmätare	7,000 : —	14,676 : 80
	406,745 : —	361,944 : 91
Inkomster utöver utgifter	48,655 : —	23,295 : 92
Kronor	455,400 : —	385,240 : 83

N:o 41.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1931.

ELEKTRICITETSVERKET.

Inkomster:	Enl. budget	Enl. bokslut
Allmänna belysningen	34,500 : —	37,443 : 03
Elektrisk ström och mätarehyror	678,000 : —	778,690 : 06
Installationsarbeten	600 : —	677 : 43
Kronor	713,100 : —	816,810 : 52

Utgifter:		
Driftkostnader	176,300 : —	161,619 : 25
Underhållskostnader	96,700 : —	113,231 : 45
Avlöningar	78,332 : —	80,976 : 63
Turbinhusdriften	4,500 : —	4,733 : 41
Diverse utgifter	43,075 : —	47,920 : 47
Ränta och amortering	100,460 : —	105,170 : 98
Avskrivning av fordringar	1,500 : —	950 : 59
Inköp av elektriska mätare	20,000 : —	9,294 : 32
	520,867 : —	523,897 : 10
Inkomster utöver utgifter	192,233 : —	292,913 : 42
Kronor	713,100 : —	816,810 : 52

N:o 41. *Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1931.*

Sammanställning av verkens anläggnings- och bokförda värden år 1931 samt amortering under åren 1912—1931.

	Byggnader, maskiner, ledningar	Mätare	Summa
	Kronor	Kronor	Kronor
Vattenverket.			
Anläggn.-(anskaffn.-)värde t. o. m. år 1931 ..	999,272: 30	66,656: 57	1,065,928: 87
Bokfört värde 31/12 1931	606,433: 57	1: —	606,434: 57
Amortering åren 1912—1931	392,838: 73	66,655: 57	459,494: 30
Gasverket.			
Anläggn.-(anskaffn.-)värde t. o. m. år 1931 ..	1,304,433: 47	227,344: 41	1,531,777: 88
Bokfört värde 31/12 1931	934,899: 93	1: —	934,900: 93
Amortering åren 1912—1931	369,533: 54	227,343: 41	596,876: 95
Elektricitetsverket.			
Anläggn.-(anskaffn.-)värde t. o. m. år 1931 ..	1,627,994: 34	408,547: 28	2,036,541: 62
Bokfört värde 31/12 1931	802,310: 52	1: —	802,311: 52
Amortering åren 1912—1931	825,683: 82	408,546: 28	1,234,230: 10
Avloppsledningarna.			
Anläggningsvärde t. o. m. år 1931	1,035,389: 02	—	1,035,389: 02
Bokfört värde 31/12 1931	835,380: 20	—	835,380: 20
Amortering åren 1912—1931	200,008: 82	—	200,008: 82
	Byggnader	Inventarier	Summa
Kontors- och Förrådsbyggnader samt Inventarier.	Kronor	Kronor	Kronor
Anläggn.-(anskaffn.-)värde t. o. m. år 1931 ..	38,778: 91	87,566: 68	126,345: 59
Bokfört värde 31/12 1931	30,305: —	4,898: 77	35,203: 77
Amortering åren 1912—1931	8,473: 91	82,667: 91	91,141: 82

Nyanläggningar 1931.

N:o 41. *Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1931.*

Lånemedel	Anslaget beviljat den	Verklig kostnad Kr.	Anslagna belopp Kr.	+ överskott — brist Kr
På diverse anslag besparade medel vid 1931 års början	—	—	11,376: 90	+ 11,376: 90
Nyanläggningar, fullbordade år 1931:				
Överförande från likström till växelström av den elektriska energidistributionen i Centrala staden, ett område, begränsat av Stora-, Vasa- och Smedjegatorna, Stora torget, Kungs- och Slottsgatorna samt intilliggande fastigheter	28/8 1930	155,780: 75	145,000: —	— 10,780: 74
Överskott på ovan redovisade anslag	—	596: 15	—	—
Kronor	—	156,376: 90	156,376: 90	+ 596: 15
Amorteringsfonden:				
Serviser och diverse mindre utsträckningar av ledningar	22/12 1930	26,797: 07	25,000: —	— 1,797: 07
Vatten-, avlopps- och gasledningar till kv. Olga och Petra	21/4 1930	38,878: 68	35,000: —	— 3,878: 68
Vatten-, avlopps- och gasledningar inom Sofieberg med angränsande områden	26/6 1930	9,008: 74	11,300: —	+ 2,291: 26
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Nyboms- och Geijersgatorna	28/8 1930	5,811: 31	7,200: —	+ 1,388: 69
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Freja- och Runebergsgatorna ..	30/4 1931	4,190: 70	3,000: —	— 1,190: 70
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Engelbrektsgatan mellan Rudbecks- och Knutsgatorna	30/4 1931	12,523: 50	21,500: —	+ 8,976: 50
Vatten- och gasledningar i Kopparbergsvägen mellan Allégatan och och Östra Ringvägen	27/11 1930	7,254: 22	7,300: —	+ 45: 78
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Tråddragaregatan	28/5 1931	3,593: 75	2,900: —	— 693: 75
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Domkyrkoesplanaden från Kopparbergsvägen till tomten n:r 2 b i kv. Jonas	27/8 1931	5,154: 83	4,800: —	— 354: 83
Transport	—	113,212: 80	118,000: —	+ 4,787: 20

N:o 41. *Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1931.*

Lånemedel	Anslaget beviljat den	Verklig kostnad Kr.	Anslagna belopp Kr.	+ överskott — brist Kr.
Transport	—	113,212: 80	118,000: —	+ 4,787: 20
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Rudbecks- och Vasagatorna i sträckningen mellan Tessingatan och Norra Ringvägen	28/5 1931	14,349: 43	19,600: —	+ 5,250: 57
Jordkabel mellan Elektricitetsverket och Turbinhuset	28/5 1931	7,494: 55	5,800: —	— 1,694: 55
Jordkabel mellan Köpingsvägen och transformatorstationen på Jakobsberg	28/5 1931	11,255: 11	18,000: —	+ 6,744: 89
Ombyte av transformatorer vid Karlslund, Herrgårdsskolan och Jakobsberg samt tillbyggnad av transformatorstationen på sistnämnda plats	28/5 1931	16,636: 36	16,500: —	— 136: 36
El. luftledning inom bygnadsområdet Sofieberg och angränsande områden	25/9 1930	3,315: 02	2,500: —	— 815: 02
Flyttning av el. jordkabeln mellan Statens Kraftverk och Hesslö	30/5 1930	4,164: 66	2,300: —	— 1,864: 66
Transformatorstationen i Västmanlands läns sjukhem	22/12 1930	8,545: 57	9,000: —	+ 454: 43
Överskott på ovan redovisade anslag	—	12,726: 50	—	—
Kronor	—	191,700: —	191,700: —	+ 12,726: 50

N:o 41.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1931.

Tekniska uppgifter.

VATTENVERKET.

Fördelning av det förbrukade vattnet.

	År			Jämförelse mellan åren			
	1929	1930	1931	1929 o. 1930		1930 o. 1931	
				Ökning i			
				m³	%	m³	%
För hushållsbehov	1.168,896	1,215,760	1,219,681	46,864	4,6	3,921	0,3
För industriella behov	366,182	393,367	382,183	27,185	7,4	−11,184	−2,8
För allmänna behov, såsom vattenkastare, urinoarer, dricks- och spolposter, vattning av gräsmattor, spolning av gator, brandsläckning, läckage m. m.	63,960	67,000	67,000	3,040	4,8	—	0,0
Kronor	1,599,038	1,676,127	1,668,864	77,089	4,8	−7,263	−0,4

Utdrag ur driftrapporten.

Vid pumpning observerad differens i brunnarnas vattenstånd:
N:o 1 (äldsta brunnen) 0,30; användes ej under året.
N:o 2 och 3 1,60 m.
Aggregat N:o 1 och 2 (kolvpumparna) användes ej under året.
Aggregat N:o 3 (centrifugalpump) arbetade 3,758 timmar och uppfordrade 782,832 kbm., gör 57,9 lit. pr sek.
Aggregat N:o 4 (centrifugalpump) arbetade 3,516 timmar och uppfordrade 886,032 kbm., gör 70,0 lit. pr sek.
Elektrisk strömförbrukning 546,206 kwh., motsvarande 327,3 kwh., pr 1,000 kbm. uppfordrat vatten.
Vattnets temperatur lägst 4°, högst 11° C.
Vattenförbrukning pr dygn: största 6,006 kbm., (7/7).
medel 4,585 „
minsta 2,691 „ (9/2).

N:o 41.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1931.

Vattenledningar.

	Meter	S:a meter
Stadens:		
Gjutjärnsledningar: Sammanlagda längden den 31 dec. 1930	—	60,661
Under året lagda ledningar	5,953	—
Under året kasserade ledningar	177	5,776
Sammanlagda längden den 31 dec. 1931	—	66,437
Smidesjärnsledningar: Sammanlagda längden den 31 dec. 1931	—	2,600
Ledningarnas sammanlagda längd den 31 dec. 1931	—	69,037
Enskildas:		
Gjutjärnsledningar	3,035	—
Smidesjärnsledningar	6,628	9,663
Vattenledningsnätets sammanlagda längd den 31 dec. 1931 ..	—	78,700

År 1931 lagda vattenledningar.

Ledningssträckor	Meter						S:a meter
	18"	14"	10"	8"	6"	4"	
Tråddragaregatan från Malmabergsgatan öster ut	—	—	—	143	—	—	143
Frejagatan från Malmabergsgatan öster ut	—	—	—	—	—	70	70
Runebergsgatan från tomten Freja N:o 4 till N:o 5	—	—	—	—	—	28	28
Hagaföreningen i Urgatan, Hagagatan och Urhagsgatan	—	—	—	—	363	—	363
Kristiansborgsområdets norra del ...	—	—	—	63	274	203	540
Kopparbergsvägen från Allégatan till N. Ringvägen	—	—	—	—	171	10	181
Engelbrektsgatan från Rudbecksgatan till Kaplansgatan	—	—	—	—	238	—	238
Rudbecksgatan från Tessingatan till Vasagatan	—	—	—	50	—	—	50
Vasagatan från Rudbecksgatan norr ut	—	—	—	155	—	—	155
Domkyrkoesplanaden från Kopparbergsvägen väster ut	—	—	—	—	—	71	71
Persbovägen från Vasagatan till Persbobäcken	—	—	—	—	175	—	175
Transport	—	—	--	411	1,221	382	2,014

Ledningssträckor	Meter 18"	14"	10"	8"	6"	4"	S:a meter
Transport	—	—	—	411	1,221	382	2,014
Agnegatan från Aroslund 10 a till 12 a	—	—	—	—	—	92	92
Föreningsgatan från Vahlbecksgatan till Per Olofsgatan	—	—	—	—	—	68	68
Almelundsgatan mellan Köpingsvägen och Repslagaregatan	—	—	—	—	—	60	60
Hållgatan mellan Eriksgatan och Övre Trädgårdsgatan	—	—	—	—	45	—	45
Svantegatan från Floragatan till Stallhagsgatan	—	—	—	103	—	—	103
Eriksgatan från Västmannagatan väster ut	—	—	—	—	—	40	40
Stohagsgatan mellan Valhallagatan och Västmannagatan	—	—	—	—	91	—	91
Nya huvudvattenledningen från Hesslö:							
Å sträckan Hamre—Östra Ringvägen	40	2,800	—	—	—	—	2,840
I Östra och Norra Ringvägarna mellan Stora gatan och Loviseberg	—	—	600	—	—	—	600
Summa	40	2,800	600	514	1,357	642	5,953

N:o 41. *Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1931.*

År 1931 kasserade vattenledningar.

Ledningssträckor	Meter	S:a meter
	4"	
Kopparbergsvägen från Allégatan till Norra Ringvägen	177	177

Vattenmätare: Antalet mätare ökades från 1,109 till 1,290 st.
Brandposter: Antalet brandposter ökades från 349 till 355 st.
Vattenserviser: Inom stadens planlagda område utfördes 6 st.
Utanför stadens planlagda område utfördes 39 st.

Vatten utlämnas till en utanför kommunen belägen gård, nämligen Hamre egendom.

Avloppsledningarna.

	Meter
Stadens:	
Sammanlagda längden den 31 dec. 1930	50,592
Under året lagda ledningar	2,173
Sammanlagda längden den 31 dec. 1931	52,765
Enskildas:	
Sammanlagda längden den 31 dec. 1931	8,209
Avloppsledningarnas sammanlagda längd den 31 dec. 1931	60,974

N:o 41.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1931.

År 1931 lagda avloppsledningar.

Ledningssträckor	Meter 18"	15"	12"	9"	Summa meter
Tråddragaregatan från Malmabergsgatan öster ut	—	—	—	144	144
Frejagatan från Malmabergsgatan öster ut	—	—	—	71	71
Runebergsgatan från tomten Freja N:o 4 till N:o 5	—	—	—	28	28
Hagaföreningen i Urgatan, Hagagatan och Urhagsgatan	—	—	231	130	361
Kristiansborgsområdets norra del	—	—	—	558	558
Engelbrektsgatan från Rudbecksgatan till Kaplansgatan	—	—	200	—	200
Rudbecksgatan från Tessingatan till Vasagatan	50	—	—	—	50
Vasagatan från Rudbecksgatan norr ut	—	148	—	—	148
Domkyrkoesplanaden från Kopparbergsvägen väster ut	—	—	—	75	75
Persbovägen från Vasagatan till Persbobäcken	—	—	142	—	142
Agnegatan från Aroslund 10 a till 12 a	—	—	—	92	92
Föreningsgatan från Vahlbecksgatan till Per Olofsgatan	—	—	—	60	60
Almelundsgatan mellan Köpingsvägen och Repslagaregatan	—	—	—	60	60
Svantegatan mellan Floragatan och Stallhagsgatan	—	—	—	52	52
Eriksgatan från Västmannagatan väster ut	—	—	—	40	40
Stohagsgatan mellan Valhallagatan och Västmannagatan	—	—	—	92	92
Summa	50	148	573	1,402	2,173

Avloppsserviser:	Inom stadens planlagda område utfördes	6 st.
	Utom stadens planlagda område utfördes	38 st.
Vattenklosetter:	Antal uppsatta den 31 dec. 1930	3,012 st.
	Antal uppsatta under året	415 st.
	Antal den 31 dec. 1931	3,427 st.

N:o 41. *Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1931.*

GASVERKET.

		År		Jämförelse mellan åren 1930 och 1931	
		1930	1931	Ökn. resp. minskning	%
Förgasade kol	t.	4,434	5,120	686	15,5
Tillverkad gas	kbm.	1,753,455	1,938,290	184,835	10,5
Gasutbyte pr 1000 kg. kol	„	395,5	378,6	— 16,9	— 4,3
Koks från ugnarna	hl.	72,521	75,816	3,295	4,5
Koks till undereldning	„	17,389	18,039	650	3,7
Koks till ångpannorna	„	560	600	40	7,0
Koks till försäljning	„	54,572	57,177	2,605	4,8
Koks till försäljning pr 1000 kg. kol	„	12,3	11,2	— 1,1	— 9,0
Till undereldning använd koks i % av förgasade kol	%	19,6	16,5	— 3,1	— 15,8
Erhållen tjära	kg.	176,000	194,000	18,000	10,2
Erhållen tjära pr 1000 kg. kol	„	39,7	37,9	— 1,8	— 4,5
Antal laddningar	st.	2,821	3,003	182	6,5
Kol pr laddning	kg.	1,571,8	1,705,0	133,2	8,4
Gasförbrukning pr år och invånare	kbm.	57,6	63,5	5,9	9,8

Fördelning av den förbrukade gasen.

	1930		1931		Jämförelse mellan åren 1930 och 1931	
	kbm.	%	kbm.	%	Ökn. resp. minskn.	
	av årsförbrukningen				kbm.	%
Offentlig belysning	108,697	6,2	107,227	5,5	— 1,470	— 1,4
Enskild värme och lysgas	1,426,301	81,4	1,647,613	85,1	221.312	15,5
Gasverkets eget behov	5,524	0,3	5,081	0,3	— 443	— 8,0
Felmätningar och förluster	212,523	12,1	178,109	9,1	— 34,414	— 11,5
Summa	1,753,045	100	1,938,030	100	184,985	10,6

Gasförbrukning pr dygn:	största	6,550 kbm.	(22/5)
	medel	5,324 kbm.	
	minsta	3,190 kbm.	(26/3)

Gasledningarna.

		Meter	S:a meter
Gjutjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1930	—	45,036
	Under året lagda ledningar	2,857	—
	Under året kasserade ledningar	746	2,111
	Sammanlagda längden den 31 dec. 1931	—	47,147
Smidesjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1930	6,388	—
	Under året kasserade ledningar	103	6,285
Gasledningsnätets sammanlagda längd den 31 dec. 1931		—	53,432

År 1931 lagda gasledningar.

Ledningssträckor	Meter 8"	6"	4"	Summa meter
Tråddragaregatan från Malmabergsgatan öster ut	—	143	—	143
Frejagatan från Malmabergsgatan öster ut	—	—	70	70
Runebergsgatan från tomten Freja N:o 4 till N:o 5	—	—	28	28
Hagaföreningen i Urgatan, Hagagatan och Urhagsgatan	—	322	—	322
Kristiansborgsområdets norra del ..	70	220	220	510
Kopparbergsvägen från Allégatan till Norra Ringvägen	—	172	—	172
Engelbrektsgatan från Rudbecksgatan till Kaplansgatan	—	238	—	238
Rudbecksgatan från Tessingatan till Vasagatan	50	—	—	50
Vasagatan från Rudbecksgatan norr ut	155	—	—	155
Domkyrkoesplanaden från Kopparbergsvägen väster ut	—	—	73	73
Persbovägen från Vasagatan till Persbobäcken	—	171	—	171
Agnegatan från Aroslund 10 a till 12 a	—	—	92	92
Föreningsgatan från Vahlbecksgatan till Per Olofsgatan	—	—	60	60
Transport	275	1,266	543	2,084

N:o 41.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1931.

Ledningssträckor	Meter 8"	Meter 6"	Meter 4"	Summa meter
Transport	275	1,266	543	2,084
Källgatan mellan Övre Kungsgatan och Kristinagatan	149	4	—	153
Hållgatan från Stora gatan till Övre Kungsgatan	53	—	—	53
Övre Kungsgatan från Källgatan till Hållgatan	130	—	—	130
Djäknebergsgatan mellan Stora gatan och Kristinagatan	—	—	106	106
Almelundsgatan mellan Köpingsvägen och Repslagaregatan	—	—	60	60
Hållgatan mellan Eriksgatan och Övre Trädgårdsgatan	—	—	37	37
Svantegatan från Floragatan till Stallhagsgatan	—	103	—	103
Eriksgatan från Västmannagatan väster ut	—	—	40	40
Stohagsvägen mellan Valhallagatan och Västmannagatan	—	91	—	91
Summa	607	1,464	786	2,857

År 1931 kasserade gasledningar.

Ledningssträckor	Meter 4"	2"	1"	Summa meter
Engelbrektsgatan från Rudbecksgatan till Kaplansgatan	238	—	—	238
Kopparbergsvägen från Allégatan till Norra Ringvägen	—	172	—	172
Övre Kungsgatan från Källgatan till Hållgatan	—	130	—	130
Källgatan mellan Övre Kungsgatan och Kristinagatan	—	153	—	153
Hållgatan från Stora gatan till Övre Kungsgatan	—	53	—	53
Djäknebergsgatan mellan Stora gatan och Kristinagatan	—	—	103	103
Summa	238	508	103	849

Antalet gatulyktor motsvarande 254 st.
Antal gasmätare den 31 dec. 1930 .... 5,345 st.
Ökning under året .... 575 st.

Antal gasmätare den 31 dec. 1931 .... 5,920 st.

därav 3,264 automatmätare.

Gasserviser: Inom planlagda området utfördes .... 5 st.
Utom planlagda området utfördes .... 37 st.

Varmvattenberedarnas antal ökades från 696 till 717 st.

N:o 41.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1931.

ELEKTRICITETSVERKET.

	År		Jämförelse mellan åren 1930—1931	
	1930	1931	Ökn. resp. minskn.	
	kWh	kWh	kWh	%
Likström:				
Dieselmotorerna exkl. förluster ..	1,520	—	— 1,520	—
Turbinhusgeneratorerna exkl. förluster	316,990	242,202	— 74,788	— 23,6
Motorgeneratorerna exkl. förluster	1,990,607	1,722,248	— 268,359	— 13,5
Totalt exkl. förluster	2,309,117	1,964,450	— 343,667	— 14,9
Växelström:				
Från dieselmotorerna	120	—	— 120	—
Från Älvkarleby direkt distribuerad	2,255,358	2,834,882	579,524	25,7
Från Älvkarleby till omformning..	2,311,266	2,054,882	— 256,384	— 11,1
Från Älvkarleby totalt	4,566,624	4,885,308	318,684	7,0
Batteri, urladdning	7,497	11,760	4,263	56,9
Batteriförluster	2,499	3,920	1,421	56,9
Förluster i likströmsnätet	307,388	254,790	— 52,598	— 17,1
„ i växelströmsnätet	295,439	*)	—	—
„ vid omformning	241,124	218,219	— 22,908	— 9,5
„ vid utjämning	32,495	29,076	— 3,419	— 10,5
Magnetiseringsström	43,855	44,489	634	1,4

Förluster i likströmsnätet och mätarna utgjorde 13 proc. av totalt utgående energi.

*) Förluster i växelströmsnätet och mätarna kunna icke beräknas på grund av olika avläsningsterminer.

Levererad ström.

	År		Jämförelse mellan åren 1930—1931	
	1930	1931	Ökn. resp. minskn.	
	kWh	kWh	kWh	%
Till offentlig gatubelysning:				
20 % likström och 80 % växelström	164,438	175,858	11,420	6,9
Till enskild belysning:				
Likström	712,716	760,237	47,521	6,7
Växelström	1,122,316	1,640,454	518,138	46,2
Till kraft:				
Likström	722,946	844,012	121,066	16,8
Växelström	875,475	1,196,278	320,803	36,6
Egen förbrukning:				
Belysning	9,678	9,925	247	2,5
Kraft och värme	55,041	60,496	5,455	9,8
Totalt	3,662,610	4,687,260	1,024,650	28

Total anslutning år 1931.

	Div. app.		Motorer		
	st.	kW.	st.	hk.	kW.
Likström:					
Anslutning den 31 dec. 1930	2,028	1,643,65	723	1,837,80	1,523,00
Ökning under året	208	95,60	63	26,30	19,40
Anslutning den 31 dec. 1931	2,236	1,739,25	786	1,864,10	1,542,40
Växelström:					
Anslutning den 31 dec. 1930	3,054	1,490,10	1,090	2,357,20	1,945,00
Ökning under året	398	210,00	161	242,00	178,80
Anslutning den 31 dec. 1931	3,452	1,700,10	1,251	2,599,20	2,123,80
Total anslutning den 31 dec. 1931	5,688	3,439,35	2,037	4,463,80	3,666,20

N:o 41.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1931,

	Glödlampor		Båglampor		Summa
	st.	kW.	st.	kW.	kW.
Likström:					
Anslutning den 31 dec. 1930	42,747	$1,157,_{35}$	14	$35,_{9}$	$4,359,_{90}$
Ökning under året	— 40	— $1,_{20}$	—	—	$113,_{80}$
Anslutning den 31 dec. 1931	42,707	$1,156,_{15}$	14	$35,_{9}$	$4,473,_{70}$
Växelström:					
Anslutning den 31 dec. 1930	47,179	$1,423,_{65}$	5	$4,_{5}$	$4,863,_{25}$
Ökning under året	4,977	$149,_{31}$	—	—	$538,_{11}$
Anslutning den 31 dec. 1931	52,156	$1,572,_{96}$	5	$4,_{5}$	$5,401,_{36}$
Total anslutning den 31 dec. 1931	94,863	$2,729,_{11}$	19	$40,_{4}$	$9,875,_{06}$

Transformatorer.

Från 1,7—500 kVA, 6,300 volt: 88 st. om tillsammans 5495,4 kVA.

Mätare.

	Likström:	Växelström:
Den 31 dec. 1930	5,008	4,857
Ökning under året	673	994
Den 31 dec. 1931	4,335	5,851
Summa	10,186	

Under året utförda elektriska servisledningar.

Jordkabel	29 serviser
Luftledning	81 „
Summa	110 serviser

Antal abonnenter den 31 dec.

	år 1930	år 1931
På taxa 6 (ackordslampor)	387	359
På taxa 7 (nattström)	30	29
På taxa 8 (hushållstaxan)	1,419	1,386
På taxa 8 a (nya hushållstaxan)	1,020	1,500
Antal lampor för gatubelysning	376	428
Motsvarande i kilowatt	$59,^{8}$	$84,_{25}$

N:o 41.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1931.

Nyanläggningar.

Överförande av stadens yttre områden till växelström avslutades under 1931.

Ett tätare bebyggt område inom själva staden, vilket område begränsas av Smedje-, Vasa-, Stora-, Slotts- och Kungsgatorna samt Stora Torget överfördes till växelström.

Utförda ledningsarbeten.

Högspänningskabel mellan Köpingsvägen och transformatorstationen vid Jakobsberg,

lågspänningskablar inom kvarteren Gunvald, Gösta, Jonas och Fjolner,

elektrisk luftledning för kvarteret Pollux,

utvidgning av lågspänningsnätet inom Sofiebergs område,

förstärkning av lågspänningsledningen mellan Oscaria och Hyttan samt i Backgatan och Skerikesvägen,

förstärkning av högspänningsledningen mellan f. d. Ullspinneriet och Brottberga,

anknytning till sistnämnda ledning av en av enskild person byggd högspänningsledning till lantgårdarna Hovdesta, Rönnby och Åby samt

utbyte av luftledningen mellan elektricitetsverket och Turbinhuset mot jordkabel.

TRANSFORMATORANLÄGGNINGAR.

Nya transformatorstationer.

Inom Västmanlands Läns Sjukhem. Transformator à 50 kVA. Ström uttages till sjukhemmet och kvarteren Olga och Petra.

Vid Arosvallen. Transformator à 100 kVA. Ström uttages för Arosvallen och angränsande områden.

Utvidgningar.

Transformatorstationerna vid Karlslund och Herrgärdsskolan utökades från 100 till 200 kVA.

N:o 41.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1931.

Vid transformatorstationen för Jakobsberg tillbyggdes huset, varjämte transformatorn à 50 kVA utbyttes mot en transformator à 100 kVA.

Transformatorn för kvarteret Pollux, 5 kVA, utbyttes mot en transformator à 30 kVA.

Västerås den 7 juni 1932.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

KARL JOHANSSON.

/Gerh. Geston.

Västerås, Wilh. Nybergs Boktryckeri, 1932.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1932. Den 30 Juni. XI.

N:o 42.

Drätselkammarens skrivelse ang. förbättrade anordningar för friluftsbad å Östra holmen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under nästlidet års höst ingavs till drätselkammaren under anhållan om dess förberedande behandling en till Stadsfullmäktige ställd motion, undertecknad av stadsfullmäktigeledamöterna Einar Keijser och Henry Karlsson, med förslag, att Stadsfullmäktige måtte bevilja anslag för iordningställande av lämpliga badplatser och därtill hörande anordningar å Östra holmen.

I anledning av detta förslag tillsatte drätselkammaren en särskild kommitté för ärendets beredning. Denna kommitté framlade i början av oktober resultatet av sin utredning, sammanfattad i en P. M., varav ett exemplar bifogas, och ett kostnadsförslag slutande å 9,650 kronor. Drätselkammaren fann för sin del, att förslaget borde kunna åtminstone i huvudsak följas vid arbetenas utförande. Då det emellertid var ogörligt, att vid öppet vatten avgöra om och huru en del av arbetena lämpligen skulle utföras, men det å andra sidan vore nödvändigt — därest badplatserna skulle bliva färdiga till innevarande sommar — att redan under hösten utföra en del av arbetena, såsom borttagning av en del stenar från bottnen närmast stränderna m. m., ansåg sig drätselkammaren, jämväl med hänsyn till de allmänt inom stadsfullmäktige uttalade önskemålen om förbättrade anordningar för friluftsbad, kunna taga på sitt ansvar att påbörja arbetenas utförande i huvudsaklig överensstämmelse med det uppgjorda programmet. Under vintern och våren hava arbetena fullföljts, så att de nu kunna betraktas som till god del fullbordade. Dock fattas ännu en del. Så har t. ex. på grund av den svaga isen under vintern icke kunnat utforslas så stora mängder sand till badplatserna som meningen varit.

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att till gäldande av kostnad för iordningställande av badplatser å Östra holmen jämte i samband därmed stående anordningar anslå förslagsvis 10,000 kronor att utgå av det i 1932 års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 9 juni 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 42.
Ang. förbättrade anordningar för friluftsbad å Östra holmen.

P. M.

ang. förbättring av badplatserna å Östra holmen.

Den av drätselkammaren tillsatta delegationen i anledning av Herrar Keijsers och H. Karlssons motion har vid två särskilda tillfällen besökt Östra holmen och ansett följande åtgärder behövliga:

1:o) *Herrarnas badställe* söder om västra bryggan:

Avd. I närmast bryggan: undervegetationen å strandområdet röjes bort; rötter och stenar — utom några större, lämpliga till sittplatser — bortföras och strandområdet avjämnas, tillfredsställande gångväg brytes upp ned till badplatsen; rikligt med sand påföres nedre delen av stranden och i vattnet till lämpligt djup utom strandlinien; en klädhängareanordning med tak av ordentlig bredd uppföres på lämpligt ställe ovan högvattenlinien, avsedd för förslagsvis 100 personer.

Avd. II, stenhällarne på holmen söderut:

Spången ut till badplatsen anordnas som stenbro; undervegetation och snår bortröjas; en del stenar i vattnet närmast stranden bortföras; riktligt med sand påföres i det hällarne närmast liggande vattenområdet; om möjligt upptages en gata genom vassen mot Avd. I.

Den för båda könen avsedda bekvämlighetsinrättningen i närheten av dessa badställen, som är nästan upprutten, ombygges eller nybygges och anordnas för endast herrar.

2:o) *Damernas badställe* på sydvästra udden:

Avklädningsskjulet lagas; uppröjning av vegetationen närmast omkring detsamma; bekvämlighetsinrättning för damer anordnas i närheten.

3:o) *Mindre familjebad* vid södra stranden mitt för Fiskartorpet:

Den gamla brunnen invid stigen till badstället fylles igen; stenar och rötter å strandområdet borttages; någon upprensning i vattnet närmast stranden; någon röjning av buskar o. dyl.; en vassudde borttages; sand påföres stranden och något ut i vattnet.

4:o) *Badvik* nära sydöstra udden: någon upprensning av buskar och undervegetation; sand påföres stranden och ganska rikligt ett stycke ut i vattnet, bottnen är nu lerig.

5:o) *Stora gemensamhetsbadstället* vid sydöstra udden: uppröjning av undervegetation å närliggande områden, spången till hällarne påses; sanden utjämnas något; två större avklädningsstall med tak anordnas på skilda platser, det ena för herrar och det andra för damer; två bekvämlighetsinrättningar anordnas.

6:o) Vid restauranten uppsättes ett värdesaksfack.

7:o) Å lämpliga platser utsättas behållare för papper och annat skräp.

8:o) Instruktion för ordningsmannen bör utarbetas.

Till Västerås Stadsfullmäktige.

N:o 42.

Ang. förbättrade anordningar för friluftsbad å Östra holmen.

Badningsmöjligheterna i Västerås ha åter aktualiserats genom den livliga frekvens, som innevarande sommar kommit de kommunala badplatserna på Östra holmen till del. Oaktat Mälaren sträcker sig ända in till staden, äro som bekant möjligheterna till friluftsbad för stadens invånare synnerligen begränsade och otillfredsställande. De regelbundet återkommande klagomålen från allmänhetens sida sakna icke fog.

Det råder intet tvivel om, att en del av dessa klagomål skulle kunna undanröjas, därest en smula större intresse visades saken från de kommunala myndigheternas sida. Medan myndigheterna i andra städer ägna frågan den uppmärksamhet, som den är värd, förefaller man i Västerås vara tämligen likgiltig. Det bör erinras om, att förlidet år en motion väcktes i stadsfullmäktige, syftande till ett ordnande av dessa angelägenheter efter vissa angivna riktlinjer. Motionen omfattades tyvärr inte med det intresse och välvilja, som man haft anledning förmoda. Den resulterade emellertid uti, att några tämligen blygsamma åtgärder sistlidna vinter företogos på Östra holmen i avsikt att förbättra möjligheterna till friluftsbad.

Dessa åtgärder finna vi dock otillräckliga. Erfarenheten ger vid handen — särskilt under perioder av för friluftsbad tjänlig väderlek — att badningsmöjligheterna utan stora omkostnader kunna ytterligare förbättras på ifrågavarande holme. Åtgärder i denna riktning få tvåfaldig betydelse: dels bidraga de till ökad hygien och trevnad för stadens invånare, dels öka de frekvensen och det ekonomiska resultatet av stadens färjtrafik på Hästholmarna.

Enligt vår mening bör alltså staden i god tid före nästa badsäsong sörja för vidgade och angenämare badmöjligheter på Östra holmen. För att ernå detta böra de olika badplatserna i första hand förses med lämpligt antal avklädningshytter som skydd för regn. Vidare måste terrängen närmast badplatserna bli föremål för en sådan avröjning, att förbättrade avklädningsmöjligheter beredas. Detta kan bl. a. ske genom en erforderlig nedhuggning av undervegetation. Förbättringar av badplatserna låta sig också göras utan stora omkostnader. Utan att ha uppgjort något kostnadsförslag äro vi förvissade om att för ett belopp på förslagsvis 5,000 kronor åtskilliga förbättringar skulle kunna vidtagas till båtnad för alla parter.

Under hänvisning till ovanstående få vi härmed hemställa

att Stadsfullmäktige ville bevilja ett förslagsanslag av 5,000 kronor för iordningställande av badplatser på Östra holmen.

Västerås den 6 aug. 1931.

Einar Keijser. *Henry Karlsson.*

N:o 43.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av tomter från en del av Stensborg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av efterfrågan å byggnadstomter i skilda delar av staden har drätselkammaren låtit uppgöra indelningsplan för exploatering för dylikt ändamål av ett staden tillhörigt område, bestående av stadsägorna N:ris 195 o. 203. Området utgör del av Stensborgs egendom och består av en rektangulär figur, belägen söder om lägenheten Sofieberg och norr om det intill Stohagsvägen liggande området benämnt kvarteret Signhild. Enligt indelningsplanen skulle området, som genomskäres av Rusthållarevägen, uppdelas i 10 st. byggnadstomter. Undersökning har verkställts rörande ordnande av gator och ledningar till tomterna, och har denna givit vid handen, att dessa arbeten kunna utföras inom sådan kostnadsram, att tomtförsäljning kan ske till måttligt pris. Drätselkammaren avser nämligen att inlägga gatuutläggningskostnaden i försäljningspriset samt låta utföra utläggningsarbetet med anlitande av medel från reserverade köpeskillingsmedels fond, till vilken ju också de inflytande köpeskillingarne skola ingå. Med ägaren av grannområdet, kvarteret Signhild, har också överenskommelse träffats, att han skall deltaga i gatuutläggningskostnaden i vad den kan belöpa å honom tillhöriga tomter efter samma grund som beräknats för stadens del.

Beträffande ledningarne skulle det bliva tomtköparnes sak att erlägga reglementerad anslutningsavgift. I den mån ledningsutläggning kan behöva ske på en gång för flere tomter innan desamma försålts, bör drätselkammaren gottgöra de tekniska verken den förlust, som härigenom kan uppstå. Liknande gottgörelse skall enligt åtagande av ägaren av kvarteret Signhild utgå för dennes del.

På grund av det anförda får drätselkammaren härmed anhålla om stadsfullmäktiges bemyndigande att till pris och under villkor, som drätselkammaren kan finna för staden antagliga, försälja tomter från staden tillhöriga stadsägorna N:ris 195 och 203, utgörande del av Stensborg.

Västerås den 9 juni 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 44.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadsplaneändring beträffande Klockaregatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom eget yttrande över byggnadsnämndens i här bifogade skrivelse den 1 innevarande juni efter initiativ av drätselkammaren framställda förslag angående ändring i stadsfullmäktiges beslut den 28 mars 1929 i fråga om upptagande i stadsplanen av Klockaregatan, får drätselkammaren förorda bifall till framställningen.

Västerås den 16 juni 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Frågan om upptagande i stadsplanen av en gata emellan Stora torget och Vasagatan, efter sin sträckning över klockaregården förslagsvis benämnd Klockaregatan, är ett gammalt spörsmål, som vid skilda tillfällen varit föremål för stadsfullmäktiges övervägande.

Under år 1909 framlades av en dåvarande stadsplanekommitté förslag till ändrad stadsplan, vari en gata med sådant läge upptogs. Detta förslag godkändes av stadsfullmäktige genom beslut den 20 juni 1910 och den 26 maj 1911. Gatan återfinnes emellertid icke i den av Kungl. Maj:t den 14 maj 1915 fastställda stadsplanen av den anledning, att stadsfullmäktige på förslag av byggnadsnämnden och efter framställning av Västerås Missionsförsamling den 28 november 1914 upprevo det förut fattade beslutet angående gatans upptagande i stadsplanen. Sista gången stadsfullmäktige togo befattning med denna fråga var den 28 mars 1929, då stadsfullmäktige efter framställning av magistraten och efter vederbörlig beredning beslöto sådan ändring i gällande stadsplan, att en gata skulle utläggas emellan Östra Kyrkogatan och Vasagatan med en bredd av 14 meter och förlagd i sned riktning mot Vasagatan med trattformiga mynningar åt båda håll. Detta senare beslut är fortfarande beroende på fastställelse av Kungl. Maj:t.

Nu har stadens drätselkammare hos byggnadsnämnden framlagt förslag till sådan ändring i avseende å sträckningen av Klockaregatan emellan Stora torget och Vasagatan, att gatan skulle med en bredd av 11 meter utläggas, ej som förut bestämts i sned riktning, utan i vinkelrät riktning

N:o 44. *Ang. stadsplaneändring beträffande Klockaregatan.*

emot Vasagatan och med norra gatulinien sammanfallande med södra gränsen för tomten N:o 35 b. inom norra kvarteret rakt utdragen emot denna gata och därvid anhållit, att förslaget måtte av byggnadsnämnden beredas enligt gällande föreskrifter för behandling av förslag till ändring i stadsplan. Såsom motiv för förslaget har av drätselkammaren anförts, att en gata utlagd emellan Stora torget och Vasagatan mera hade betydelse som fasadgata för fastigheterna norr och söder om gatan än som trafikled och att därför gatan i sådan sträckning syntes böra föredragas framför en i sned riktning gående gata, vars utläggning i avseende å kostnaden i övrigt komme att ställa sig avsevärt dyrare än alternativet med fasadgata.

I enlighet med drätselkammarens begäran har förslaget kungjorts enligt bestämmelserna uti § 19 mom. 1 i Kungl. byggnadsstadgan den 20 november 1931.

Inom anmärkningstidens utgång har av de markägare, vars rätt förslaget berör, styrelsen för Västerås missionsförsamling såsom ägare av tomten N:o 2 inom byggnadskvarteret Idolf i skrivelse till byggnadsnämnden förklarat sig icke hava något att erinra emot den föreslagna ändrade sträckningen av gatan, under förbehåll av ersättning för det intrång och den skada förslagets genomförande kunde förorsaka fastigheten.

Med överlämnande av handlingarne i ärendet får byggnadsnämnden såsom eget yttrande däri anföra följande.

Den tid efter annan skiftande uppfattningen angående behovet av en ny gata som förbindelseled emellan Stora torgt och Vasagatan har berott av den betydelse, man velat tillmäta en reglering av Smedjegatan och Östra Kyrkogatan i enlighet med gällande stadsplan. Nu torde den uppfattningen vara för handen, att vidgningen av dessa gator invid Stora torget minskar betydelsen av Klockaregatan som trafikled. Med detta förhållande och den omständigheten, att Klockaregatan utlagd i beslutad sträckning över såväl klockaregården som missionsförsamlingens fastighet skulle medföra stora kostnader — såväl anläggnings- som ersättningsanspråk — inför ögonen, är det naturligt om en viss tveksamhet rörande, huruvida denna uppoffring står i rimlig proportion till nyttan av gatan, uppstått. Det av drätselkammaren framförda ändringsförslaget avser att tillgodose mera behovet av en fasadgata, i all synnerhet för brandstationens fastighet med härigenom öppnade nya byggnadsmöjligheter å denna fastighet — det är känt, att polisverket behöver ökade utrymmen och att detta icke kan beredas på annat sätt — än behovet av en trafikled. Samtidigt härmed blir kostnaden för gatan, vilken till huvudsakliga delen bliver förlagd över klockaregården, ansenligt minskad.

Drätselkammarens uppfattning angående huru betydelsen av gatan skall uppfattas, delas av byggnadsnämnden, varför byggnadsnämnden för sin del finner ändringsförslaget kunna av stadsfullmäktige godtagas och härigenom en segsliten stadsplanefråga äntligen bringas till en för alla parter acceptabel lösning.

Med den anmärkning, att missionsförsamlingens ersättningsanspråk vid gatans utläggning regleras genom lag, hemställer byggnadsnämnden, med överlämnande av handlingarne i ärendet, att stadsfullmäktige ville besluta

sådan ändring av sitt beslut den 28 mars 1929 i fråga om utläggning av Klockaregatan, att gatan skall utläggas såsom fasadgata med en bredd av 11 meter med norra gatulinien sammanfallande med södra gränsen för tomten N:o 35 b. inom norra kvarteret rakt utdragen mot Vasagatan, allt på sätt närmare angives å en till handlingarne hörande karta, ävensom giva byggnadsnämnden i uppdrag att underställa vederbörande myndighet detta ändringsbeslut.

N:o 44. *Ang. stadsplaneändring beträffande Klockaregatan.*

Västerås den 1 juni 1932.

För Byggnadsnämnden:
THORWALD BERGQUIST.

Ragnar Tenow.

Utdrag av protokoll, hållet vid Drätselkammarens i Västerås sammanträde den 11 februari 1932.

§ 71.

I ärendet antecknat under § 17 i protokollet för den 7 nästlidne januari angående ändring i stadsplanen i avseende å sträckningen av Klockaregatan emellan Stora Torget och Vasagatan hade nu stadsingeniören till drätselkammaren överlämnat förslag till sådan ändring.

Under överläggning i ärendet framhölls, att en gata utlagd emellan Stora torget och Vasagatan mera hade betydelse som fasadgata för fastigheterna norr och söder om gatan än som trafikled, och att därför gatan i den nya sträckningen syntes böra föredragas framför en i sned riktning från Stora torget mot Engelbrektsplan gående gata, vars utläggning i avseende å kostnaden i övrigt komme att ställa sig avsevärt dyrare än alternativet med fasadgata.

Drätselkammaren beslöt överlämna detta senare alternativ sålunda förslagsvis utformat, att gatan skulle med en bredd av 11 meter utläggas med norra gatulinien sammanfallande med södra gränsen för tomten N:o 35 b inom norra kvarteret rakt utdragen mot Vasagatan till byggnadsnämnden för handläggning enligt gällande föreskrifter för behandling av förslag till ändring i stadsplanen.

Som ovan
In fidem:
Ragnar Tenow.

Till Västerås stads Byggnadsnämnd, Västerås.

Med anledning av kungörelsen av den 23 april få vi meddela följande.

Västerås Missionsförsamling, som är ägare till tomten n:r 2 i byggnadskvarteret Idolf, har icke något jäv att andraga mot den sträckning av

N:o 44. *Ang. stadsplaneändring beträffande Klockaregatan.*

Klockaregatan, som omnämnes i ovannämnda kungörelse. För närvarande har församlingen ingen som helst fördel av den föreslagna gatan. Församlingen förbehåller sig därför rätt att framdeles, då gatan framdragits och de skador å dess uthusbyggnad, staket och plantering, som därav bliva en följd, kunna överskådas, inkomma med ersättningsanspråk.

Västerås den 27 maj 1932.

För Västerås Missionsförsamlings styrelse:

E. Billert.

N:o 45.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadsplaneändring beträffande kvarteret Paulina.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Lämnad tillfälle taga del av byggnadsnämndens i skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande juni framställa förslag angående ändring av de för kvarteret Paulina gällande särskilda byggnadsbestämmelser, får drätselkammaren härmed tillstyrka bifall till framställningen.

Västerås den 16 juni 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid fastställelse av nu gällande stadsplan har meddelats den föreskrift i avseende å bebyggelsen av kvarteret Paulina, att å tomterna inom kvarteret icke må uppföras byggnader på närmare avstånd än 6 meter från tomternas gränslinier mot gator och granntomter.

Aktiebolaget Falkbo såsom ägare av tomten N:o 2 kvarteret Paulina, har hos byggnadsnämnden begärt tillstånd att å tomten och med läge 2,6 meter från Svantegatan få uppföra en mindre bostadsbyggnad samt efter erhållen kännedom om det hinder härför, som gällande byggnadsbestämmelser reste, anhållit, att nämnden ville vidtaga åtgärder för genomförande av den ändring i bestämmelserna, som förutsattes för tillstånd att uppföra

ifrågavarande byggnad eller alltså, att byggnad skulle få uppföras å ett avstånd av 2,6 meter från Svantegatan.

N:o 45. *Ang. stadsplaneändring beträffande kvarteret Paulina.*

Sedan nämnden upptagit denna framställning till behandling enligt § 19 mom. 1 i Kungl. byggnadsstadgan den 20 november 1931, får byggnadsnämnden med meddelande, att sedan tid för ingivande av eventuella erinringar emot förslaget utgått utan att någon erinran avhörts och under åberopande av, att förslagets genomförande icke synes medföra några olägenheter i trafikhänseende eller på annat sätt, härmed hemställa, att stadsfullmäktige ville med ändring av vad härutinnan nu gäller besluta, att för bebyggelsen av kvarteret Paulina skall gälla den bestämmelse, att å tomt i kvarteret må icke uppföras byggnad på närmare avstånd än 6 meter från tomts gränslinier emot Flora-, Eriks- och Stallhagsgatorna ävensom emot granntomter och 2,6 meter från Svantegatan, samt giva byggnadsnämnden i uppdrag att hos den myndighet det vederbör, begära fastställelse å ett sådant beslut.

Västerås den 1 juni 1932.

För Byggnadsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

Ragnar Tenow.

N:o 46.

Drätselkammarens skrivelse ang. upphävande av tidigare beslut om stadsplaneändring beträffande kvarteret Olympia.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lämnad tillfälle taga del av byggnadsnämndens i skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande juni framställda förslag angående upphävande av stadsfullmäktiges beslut den 31 mars 1921 om ändring i gällande stadsplan beträffande kvarteret Olympia, får drätselkammaren meddela, att drätselkammaren förordar bifall till byggnadsnämndens förslag.

Västerås den 16 juni 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 46.

Ang. upphävande av tidigare beslut om stadsplaneändring beträffande kvarteret Olympia.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom resolution den 11 maj 1932 har magistraten efter remiss av Konungens befallningshavande i länet berett byggnadsnämnden tillfälle avgiva yttrande över en skrivelse från Västmanlands läns landstings förvaltningsutskott med förslag om återkallelse av en av byggnadsnämnden enligt bemyndigande av stadsfullmäktige gjord framställning om fastställelse av stadsfullmäktiges beslut den 31 mars 1921 om ändring i den för staden gällande stadsplanen i avseende å delar av kvarteret Olympia och deras bebyggande, och får byggnadsnämnden på grund av det ändrade läge, varuti denna fråga kommit och varför lämnas en närmare redogörelse i utskottets skrivelse härmed hemställa, att stadsfullmäktige ville förklara sitt beslut i ärendet vara upphävt och bemyndiga byggnadsnämnden att från fastställelse återkalla detsamma.

Västerås den 1 juni 1932.

För Byggnadsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

Ragnar Tenow.

Till Konungens Befallningshavande i Västmanlands län.

Sedan Konungens Befallningshavande genom resolution den 12 nästlidne januari infordrat landstingets förvaltningsutskotts yttrande över byggnadsnämndens i Västerås stad jämlikt bemyndigande av stadsfullmäktige den 12 november 1921 gjorda underdåniga hemställan om fastställelse å av stadsfullmäktige beslutade ändring i stadsplanen med avseende å byggnadskvarteret Olympia och bestämmelser ifråga om bebyggande av de nya kvarteren, som härigenom utlagts, får förvaltningsutskottet vördsamt anföra följande.

Förvaltningsutskottet utgår ifrån, att yttrandet över underdåniga framställningen ifråga infordrats på grund av att landstinget förvärvat kvarteret Olympia av staden.

Till klarläggande av ärendets nuvarande läge, får utskottet i korthet erinra om följande.

Under år 1929 träffades emellan Västerås stad och landstinget uppgörelse om, att landstinget skulle behålla de gamla lasarettsbyggnaderna på området ifråga, vilka byggnader staden tidigare förbundit sig inlösa från landstinget. Härvid ingick i uppgörelsen, att hela området i kvarteret Olympia skulle tillkomma landstinget. Området består av en södra del, varå lasarettsbyggnaderna äro uppförda samt en norra obebyggd del, benämnd länsträdgården och som användes för trädgårdsskötsel.

Genom denna förändring i äganderätten, blir det icke ändamålsenligt att genomföra den stadsplan över området, som staden tidigare tänkt sig

för utnyttjande av området i sin helhet. Sådan stadsplan blir nu erforderlig för endast norra delen, den så kallade länsträdgården, enär södra delen fortfarande kommer att utnyttjas för sjukhusändamål, sedan hem för kroniskt sjuka nu iordningsställts i gamla lasarettslokalerna.

N:o 46. *Ang. upphävande av tidigare beslut om stadsplaneändring beträffande kvarteret Olympia.*

Förvaltningsutskottet avser därför att låta uppgöra förslag till stadsplan över norra området samt inkomma med vederbörlig framställning om dess godkännande.

Under angivna förhållanden synes det utskottet lämpligast, att Västerås stads här ovan omförmälda underdåniga framställning i ämnet måtte få förfalla.

Remisshandlingarna bifogas.

Västerås den 23 april 1932.

För Västmanlands Läns Landstings Förvaltningsutskott:

ALB. LUNDKVIST.

|Adam Hult.

N:o 47.

Magistratens m. fl. yttranden ang. omreglering av löneförmånerna för stadsfogdebefattningen (jfr. 1931 N:o 63).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Magistraten beretts tillfälle att avgiva yttrande över Lönenämndens och Drätselkammarens förnyade utlåtanden angående lönereglering för stadsfogdetjänsten i Västerås, får Magistraten förklara, att Magistraten visserligen helst önskat att det av Lönenämnden tidigare avgivna löneregleringsförslaget vunnit bifall, men att Magistraten saknar anledning att motsätta sig Drätselkammarens senast avgivna förslag i ärendet.

Förestående yttrande har avfattats enligt borgmästaren Bergquists samt rådmännen Ödmans och Hedenströms mening, varemot rådmannen Åsberg låtit till protokollet anteckna, att han icke deltagit i beslutet om yttrandets avfattande.

Västerås rådhus den 17 juni 1932.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

H. Cronholm.

N:o 47.
Ang. omreglering av löneförmånerna för stadsfogdebefattningen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren har beretts tillfälle taga del av lönenämndens förnyade yttrande i fråga om ny löne- och pensionsstat för befattningen som stadsfogde i staden, och får i detta ärende för egen del anföra följande.

Lönenämndens nu avgivna förslag, som icke omfattas enhälligt, sammanfaller med vad lönenämnden förut i ärendet föreslagit med det tillägg, att innehavaren av befattningen skulle tillförbindas skyldighet att avlöna ett skrivbiträde i tjänsten med minst samma avlöning, som ett kvinnligt kontorsbiträde av II klass enligt lönestaten åtnjuter och rätt för nuvarande skrivbiträdet att vid fortsatt anställning få räkna sig till godo för erhållande av ålderstillägg i sådan befattning den tid hon tjänstgjort å stadsfogdekontoret. Enligt en inom lönenämnden anmäld avvikande mening skulle befattningen som stadsfogde, liksom lönenämnden föreslagit, inplaceras i 41. lönegruppen med skyldighet för innehavaren att av sportler i tjänsten årligen till stadskassan inleverera intill 8,540 kronor, varjämte staden skulle å lönestat övertaga avlöningen till nuvarande skrivbiträdet med befattningens uppförande i 17. lönegruppen.

Drätselkammaren har vid övervägande av dessa båda linier för frågans lösning funnit sig icke kunna biträda någondera.

Huvudförslaget, som med nuvarande sportelberäkning tillför innehavaren av befattningen en årlig inkomst å i runt tal 11,000 kronor, lämnar enligt drätselkammarens mening befattningshavaren en allt för hög avlöning i jämförelse med den avlöning, som åtnjutes av andra stadens befattningshavare med likartade göromål och samma ansvar. På grund härav har löneberäkningen enligt reservanternas förslag synts drätselkammaren vara i överensstämmelse med befattningens vikt och betydelse. Vad som i deras förslag icke vunnit drätselkammarens gillande är att staden skulle övertaga avlöningen till ett skrivbiträde — vars behövlighet lönenämnden själv icke anser vara under alla förutsättningar till fullo styrkt — och de konsekvenser detta skulle medföra i avseende å skyldighet för staden att övertaga avlöningen av andra sportelavlönade tjänstemäns skrivbiträden. Å andra sidan synes det vara med rättvisa och billighet överensstämmande, att det nuvarande skrivbiträdet å stadsfogdekontoret med hänsyn till sin långa tjänstetid garderas i avseende å rätten till fortsatt anställning, låt vara att denna rätt mera förankras uti ny befattningshavares goda vilja, än som av lönenämnden ifrågasatts, uti en denne direkt åliggande skyldighet.

Här angivna synpunkter har föranlett drätselkammaren att lämna sin anslutning till en kombination av de olika förslagen, innebärande att lönen skulle regleras enligt lönenämndens förslag med befattningen inplacerad i 41. lönegruppen, att innehavaren av befattningen skulle själv avlöna erforderligt skrivbiträde, på sätt lönenämnden ifrågasatt och härjämte till stadskassan årligen avstå intill 5,540 kronor av sportlerna i tjänsten. Resultatet av en sådan sammanjämkning av förslagen skulle bli, att befattningshavarens inkomst skulle utgöras av lön enligt lönestaten 6,540 kronor i första lönegraden och av sportelinkomst för närvarande omkring 11,000 kronor, varifrån skulle avgå dels avlöning till skrivbiträde med 2,859 kronor, dels

ock 5,540 kronor till stadskassan, i följd varav den behållna inkomsten skulle uppgå till 9,144 kronor. Härtill kan anmärkas, att sämre tider med därav föranledd större restlängd antagligen skulle öka sportlerna i tjänsten.

N:o 47. *Ang. omreglering av löneförmånerna för stadsfogdebefattningen.*

Med det anförda som motivering hemställer drätselkammaren alltså att stadsfullmäktige i ärendet ville besluta följande:

1:o) att stadsfogdebefattningen upptages i den för stadens befattningshavare den 16 december 1929 av stadsfullmäktige antagna lönestaten och hänföras till dess 41. lönegrupp med en begynnelselön av 6,540 kronor jämte tre ålderstillägg à 348 kronor efter resp. 3, 6 och 9 års tjänstgöring, och en slutlön av 7,584 kronor. Lönestatens allmänna villkor och bestämmelser bliva sålunda för befattningen gällande,

2:o) av sportlerna i tjänsten skall tjänsteinnehavaren till stadskassan inleverera intill ett belopp av för år räknat 5,540 kronor, som betalas för varje avlöningsperiod med den del av nämnda belopp, som för tid räknat, svarar emot avlöningsperioden. Till den del sportlerna överstiga nämnda belopp 5,540 kronor pr år må de av tjänsteinnehavaren behållas. Tjänsteinnehavaren skall själv avlöna det eller de skrivbiträden, som han för tjänstegöromålens fullgörande kan finna nödigt anlita; därvid nu å stadsfogdekontoret anställt skrivbiträde vid fortsatt anställning skall åtnjuta samma lön, som enligt gällande lönestat uppbäres av kvinnligt kontorsbiträde av II klass med hänsyn tillika tagen till den tid hon tjänstgjort å stadsfogdekontoret,

3:o) staden tillhandahåller nödig tjänstelokal med inredning,

4:o) befattningen intages i stadens allmänna av stadsfullmäktige den 16 december 1929 antagna pensionsstat

N:o 47.
Ang. omreglering av löneförmånerna för stadsfogdebefattningen.

och bestämmes värdet av de sportler, som behållas av befattningshavaren till 2,500 kronor.

Västerås den 9 juni 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid behandlingen den 26 januari innevarande år av då föreliggande förslag till omreglering av löne- och pensionsstat för befattningen som stadsfogde i staden (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 63 1931) beslöto stadsfullmäktige för nytt yttrande till lönenämnden återremittera förslaget.

Anledningen till denna återremiss var, att sådan avvikelse från ursprungliga förslaget, enligt vilket befattningen skulle inplaceras uti 41. lönegruppen av gällande lönestat med skyldighet för innehavaren att till stadskassan av sportelinkomsten i tjänsten årligen redovisa 3,540 kronor samt att själv avlöna erforderlig skrivbiträdeshjälp, ifrågasatts, att av sportlerna skulle avstås 6,800 kronor och skyldighet att avlöna ett skrivbiträde överflyttas på staden.

I ärendet får lönenämnden nu för sin del ytterligare anföra följande.

Lönenämndens vidare utredning i ärendet har avsett ett klargörande av omfånget och karaktären av göromålen i tjänsten och huruvida därav påkallades anlitande av skrivbiträden, och har utredning härutinnan efter framställning tillhandahållits nämnden genom magistraten i form av ett yttrande av tillförordnade stadsfogden.

Även om lönenämnden av detta yttrande, som mera innehåller en uppräkning av de särskilda göromålen än en utredning av nödvändigheten att fördela dessa mellan innehavaren och skrivbiträdeshjälp, icke är fullt övertygad om behovet av denna senare — detta står givetvis i relation till befattningshavarens egna arbetsprestationer — vill nämnden å andra sidan icke mot t. f. stadsfogdens och magistratens uttalade mening förneka, att behov av sådan hjälp åtminstone tidvis skulle föreligga. Med den inställning lönenämnden alltid intagit till sportlernas bibehållande i en befattning helt eller till övervägande del, att härmed följer att befattningshavaren själv skall avlöna för befattningens skötande erforderliga skrivbiträden — i nu föreliggande fall skulle enligt lönenämndens föregående regleringsförslag befattningshavaren behålla omkring 8,000 kronor årligen av de till 11 à 12,000 kronor beräknade årliga sportlerna — har lönenämnden icke funnit några särskilda omständigheter föranleda någon avvikelse från denna uppfattning.

Anledningen till det uppkomna ändringsförslaget torde ha varit en önskan att bereda det sedan många år å stadsfogdekontoret anställda kvinnliga biträdet en fastare anställningsform genom befattningens inplacering i lönestaten.

N:o 47. *Ang. omreglering av löneförmånerna för stadsfogdebefattningen.*

I och med ett bibehållande av sportlerna åt befattningshavaren i här ovan angivna avsevärda omfattning blir det närmast dennes angelägenhet att tillförsäkra det nuvarande biträdet en fortsatt anställning. Den skyldighet härtill, som åtminstone moraliskt sett synes föreligga, kan lämpligen understrykas på sådant sätt, att ny innehavare av befattningen tillförbindes skyldighet att avlöna ett skrivbiträde med avlöning lägst motsvarande vad ett kvinnligt kontorsbiträde av II klass enligt gällande lönestat åtnjuter — 2,310 i lägsta och 2,859 kronor i högsta lönegraden — med tillägg åt det nuvarande skrivbiträdet av de ålderstillägg, som hon skulle hava intjänat, därest befattningen varit uppförd i lönestaten såsom kvinnligt kontorsbiträde av II klass. En ändring i sitt ursprungliga förslag i denna riktning vill lönenämnden nu föreslå.

En med denna förändring i det ursprungliga förslaget genomförd reglering skulle i avseende å utgifter för stadskassan innebära att efter indragning av 3,540 kronor av sportlerna stadskassan skulle ha en nettoutgift årligen för avlöningen i första lönegraden i 41. lönegruppen å 3,000 kronor. För befattningshavaren skulle det betyda, att denna i årlig avlöning skulle få dels en begynnelselön av 3,000 kronor ur stadskassan och dels i inkomst av sportler åtnjuta efter avdrag av avlöning till ett kvinnligt skrivbiträde, utgörande såsom förut nämnts 2,859 kronor enligt 17. lönegruppens högsta lönegrad, ett belopp, som för närvarande kan beräknas till c:a 8,000 kronor, en enligt lönenämndens mening fullt tillräcklig inkomst av befattningen.

Under åberopande av det här och förut anförda vidhåller lönenämnden sitt föregående förslag till reglering av löne- och pensionsstat för stadsfogdebefattningen med den kompletteringen, att ny innehavare av befattningen tillförbindes skyldighet att med sin sportelinkomst avlöna ett skrivbiträde i tjänsten med minst så stort belopp, att det motsvarar vad som utgår i avlöning till kvinnligt kontorsbiträde av II klass i stadens tjänst jämväl med hänsyn tagen till förutvarande tjänsteår för det nu å stadsfogdekontoret tjänstgörande biträdet.

Lönenämnden anmäler tillika, att vid slutbehandlingen av ärendet Herrar vice ordföranden och Karl Johansson anmält avvikande mening, i det de för sin del ansett staden böra övertaga skyldigheten att avlöna ett kvinnligt skrivbiträde med befattningens inplacering i 17. lönegruppen samt att avlöningen i stadsfogdebefattningen borde så avvägas, att densamma enligt det ursprungliga förslaget insattes i 41. lönegruppen med skyldighet för innehavaren att till stadskassan årligen avstå intill 8,540 kronor av sportlerna i tjänsten.

Västerås den 11 maj 1932.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 48.

Drätselkammarens skrivelse ang. byte av mark vid järnvägsverkstadsområdet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av närlagda framställning från Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägs Aktiebolag med tillhörande karta rörande ifrågasatt byte av mark mellan järnvägsbolaget och staden för reglering av bolagets verkstadsområde väster om Svartån samt staden tillhörande mark vid Mälaren, får drätselkammaren, som finner lämpligt, att staden tillmötesgår bolagets önskemål, hemställa om stadsfullmäktiges bemyndigande att i huvudsaklig överensstämmelse med det från järnvägsbolaget framställda förslaget med detsamma ingå bytesavtal, varigenom staden skulle avstå till bolaget en c:a 12 meter bred markremsa utmed verkstadsområdets östra sida samt en triangelformig ägofigur invid områdets sydvästra del mot erhållande från bolaget av två triangulära ägofigurer av sistberörda del av verkstadsområdet.

Västerås den 16 juni 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Drätselkammaren, Västerås.

Under åberopande av förberedande förhandlingar på platsen med Herr Drätseldirektören T. Öberg, får järnvägsbolaget härmed hemställa, att Kammaren ville medgiva ett markbyte vid Västerås Verkstadsområde i huvudsaklig överensstämmelse med bilagda planritning.

Järnvägen skulle behöva en markremsa utmed Svartåns västra strand i och för utvidgning av därvarande kolbox, vars litenhet vållar oss stora olägenheter.

Å andra sidan kan järnvägen avstå mark i västra ändan av verkstadsområdet, som synes kunna vara till fördel för staden att få, då därigenom en eventuell strandväg västerut därigenom kan erhålla ett trevligare läge och en naturligare anslutning till s. k. Fridhemsvägen.

Genom en gränsreglering här kan man nämligen få bort de nuvarande tvära vinklarna och få en jämnlöpande begränsningslinje, varefter sagda strandväg kan löpa.

Enligt bilagda planritning har de nya gränserna föreslagits så, att de olika ytorna av mark, som järnvägen får, bli lika med den mark, som järnvägen avstår.

N:o 48. *Ang. byte av mark vid järnvägs-verkstads-området.*

För kolboxen föreslås en remsa av c:a 12 m. bredd, varvid kvarstår i stadens gräns dels nuvarande upplagsplats för båtar mellan kaj och befintlig trädrad, och dessutom väster om denna trädrad tillräckligt utrymme för vägens framdragande så länge som bron över ån har sin nuvarande plats. Staden synes därför icke tillskyndas någon olägenhet genom avstående av ifrågasatt remsa.

Jag vore tacksam om Kammaren benäget ville upptaga denna fråga, och avvaktar besked.

Stockholm den 4 juni 1932.

Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag:
WALD. GRANDINSON.
Bandirektören.

N:o 49.

Drätselkammarens skrivelse ang. en del ändrings- och reparationsarbeten i h. allm. läroverkets byggnader.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

En följd av stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober 1931 angående stadens medverkan till ombildning av härvarande högre allmänna läroverk till samläroverk, är att läroanstalten genom stadens försorg måste förses med nya resp. ökade lokalutrymmen. Stadsfullmäktiges berörda beslut har visserligen, på grund av anförda besvär, ännu icke tagit åt sig laga kraft, varför det är ovisst om och hur snart den ifrågasatta ombildningen kommer till stånd. Men detta oavsett har läroverket på grund av sin tillväxt både med avseende å antalet lärjungar som med hänsyn till det ökade antal klassavdelningar, som kräves enligt den nya skolordningen, omedelbart behov av förbättrade lokaler. Bifogade skrivelse från läroverkets rektor av den 1 oktober 1931 lämnar härom närmare utredning.

I anledning av en del uttalanden i denna skrivelse vill drätselkammaren redan nu och vid sidan av nedan framställda förslag erinra, att utredningen i samläroverksfrågan och stadsfullmäktiges därpå grundade åtagande icke förutsatt annat, än att samläroverket ej skulle omfatta större antal klassavdelningar, 23 stycken än som även eljest följde av läroverksreformen.

På grund av tidigare åtaganden ankommer det på staden att vidtaga åtgärder för tillgodoseende av nu ifrågavarande lokalbehov, vilket enligt rektor Landtmanssons framställning med en av honom sedermera under

N:o 49. *Ang. en del ändrings- och reparationsarbeten i h. allm. läroverkets byggnader.*

hand gjord jämkning skulle för närvarande kunna ske genom sammanslagning av fyra små rum i huvudbyggnaden till två stora klassrum samt anordnande av en w. c.-inrättning för gossar genom en mindre tillbyggnad vid byggnadens norra mittparti i stället för den nuvarande, för vilket ett mindre klassrum under några år varit inrett.

Enligt av stadens byggnadschef verkställd beräkning skulle nu angivna arbeten draga en kostnad av 19,000 kronor, därav för w. c.-tillbyggnaden 15,400 kronor. Anslaget för ändamålet torde för närvarande böra förskotteras av tillgängliga medel.

Utom detta är en del rena reparationsarbeten behövliga å läroverkets byggnader. Rektor Landtmansson har i en ytterligare, härvid fogad skrivelse av den 15 maj 1932, åtföljd av en kostnadsberäkning av byggnadschefen Smitt, närmare redogjort för behovet av dessa reparationer. Drätselkammaren har funnit arbetena ifråga nödvändiga och vill nu göra framställning om anslag till desamma. Därvid må endast erinras, att kostnaden för tjärning av taket å bibliotekshuset 150 kronor, ett arbete, som drätselkammaren intet har emot att utföra, lämpligen bör bestridas av läroverkets byggnadsfond. Den på staden ankommande reparationskostnaden skulle sålunda bliva 4,700 kronor, som torde böra utgå av årets förslagsanslag.

Drätselkammaren får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

d e l s att för vissa omändrings- och tillbyggnadsarbeten i högre allmänna läroverkets huvudbyggnad anslå förslagsvis 19,000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt framdeles må bliva av stadsfullmäktige efter förslag från drätselkammaren beslutat, och

d e l s att för vissa reparationer å läroverkets byggnader anvisa förslagsvis 4,700 kronor av det i 1932 års budget avsatta förslagsanslaget.

Västerås den 16 juni 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Då jag förmodar, att Drätselkammaren f. n. är sysselsatt med att beräkna staten för nästa år eller i varje fall snart kommer att börja detta arbete, anser jag mig såsom rektor vid högre allmänna läroverket böra lämna några meddelanden.

N:o 49.
Ang. en del ändrings- och reparationsarbeten i h. allm. läroverkets byggnader.

Under en följd av år ha stadsfullmäktige beviljat ett anslag av 900 kronor, avsett att möjliggöra befrielse från terminsavgifter till ljus- och vedkassan eller från en del därav för medellösa lärjungar vid läroverket från Västerås kommun. Under innevarande kalenderår ha av detta anslag endast kr. 307 : 20 tagits i anspråk, enär under vårterminen 1931 3/5 och under höstterminen 4/5 av nämnda terminsavgift för alla obemedlade lärjungar bekostas av statsverket. Av årets anslag återstå alltså kr. 592 : 80. Då under vårterminen 1932 terminsavgiften till ljus- och vedkassan skall reduceras på samma sätt som under innevarande termin och från och med nästa läsår statsverket torde komma att övertaga h e l a denna terminsavgift för obemedlade, synes det icke längre bli behövligt, att det hittillsvarande anslaget av 900 kr. upptages i staten. Endast ett mindre belopp, avseende vårterminen 1932, förslagsvis kr. 200 : —, torde krävas.

Om Västerås stad sålunda befrias från denna utgift för läroverkets räkning, så torde det å andra sidan bli nödvändigt att beräkna utgifter för läroverkets förseende med nödiga lokaler. Frågan om läroverkets ombildande till samläroverk är ännu icke behandlad av stadsfullmäktige, och innan den blir avgjord, kan icke gärna något officiellt uttalande göras av läroverkets kollegium eller lokalstyrelse beträffande därmed sammanhängande lokalfrågor, utöver vad som redan på frågans förberedande stadium yttrats. Jag anser mig emellertid icke böra underlåta att redan nu delgiva Drätselkammaren vissa beräkningar, som preliminärt böra göras och kunna göras beträffande lärjungeantal och lokalbehov.

Antalet lärjungar vid läroverket i Västerås har under de senare årens lopp väsentligt ökats. För 10 år sedan, höstterminen 1921, var det 430; nu är det 560 (varav 47 flickor). Med ledning av erfarenheten och med utgångspunkt från nuvarande antal lärjungar tror jag mig redan nu kunna beräkna, att antalet lärjungar höstterminen 1932, oberoende av flickors eventuella mottagande i realskolan, kommer att närma sig 590. Naturligtvis är denna beräkning osäker, men erfarenheten har visat, att man (tills vidare?) måste räkna med ökning av lärjungeantalet vid de allmänna läroverken. Jag har också beräknat, att lärjungarna under nästa läsår komma att fördelas sålunda, att det — fortfarande oberoende av flickors mottagande i realskolan — behöves 18 stora klassrum (med plats för 25—35 lärjungar) och 4 mindre klassrum. (Antalet klassavdelningar skall enligt omorganisationsplanen vara 23, men 2 mindre gymnasieringar komma under nästa läsår säkerligen att samläsa i de flesta ämnen, vadan för dem endast beräknats e t t klassrum. Detta är emellertid en tillfällig omständighet). — Klart är, att även denna beräkning är osäker. Men jag vågar icke möta läsåret 1932—1933 utan att kunna disponera över det nämnda antalet klassrum.

Skola flickor vid början av nästa läsår tas emot i realskolan, kan man gå till väga på två olika sätt. Antingen kan man under alla förhållanden nöja sig med det i den fastställda organisationsplanen fixerade antalet klassavdelningar (23) och låta gossar och flickor konkurrera om platserna. Antagligen kommer det att betyda, att en del gossar slås ut och icke kunna erhålla plats i läroverket. Eller också kan man, om, såsom troligt är, antalet sökande blir mycket stort, hos Skolöverstyrelsen, med ovisst resultat, be-

N:o 49.

Ang. en del ändrings- och reparationsarbeten i h. allm. läroverkets byggnader.

gära, att en ny parallellavdelning måtte få inrättas i klass 1, på det plats må kunna beredas åt såväl gossar som flickor. (Så lär ha skett i Gävle). Konsekvensen härav blir emellertid sannolikt, att läroverket successivt kommer att få nya parallellavdelningar även i följande realskoleklasser, och att antalet klassavdelningar till sist blir 27 eller 28 i stället för 23!

Det kan förväntas, att stadsfullmäktige, om de besluta att, såsom det heter, ”gå in för” samläroverk i Västerås, vid beslutets fattande klart säga ifrån, vilken av de två ovannämnda vägarna de vilja, att man skall välja. Antingen skall man hålla sig inom ramen av 23 klassavdelningar, med risk, att många godkända inträdessökande bli utestängda, eller ock skall man besluta att i mån av behov begära nya avdelningar och kanske tvingas att skaffa läroverket 28 klassrum! — Stadsfullmäktige böra ha detta klart för sig, då de åtaga sig de förpliktelser, som följa med en ombildning i enlighet med riksdagsbeslutet år 1930. — För min del måste jag säga, att jag principiellt finner lyckligast, om gränsen dras något snävt, så att de bäst utrustade komma in i läroverket och de andra få ägna sig åt något annat. Men vad säger allmänheten? Och det kan också framhållas, att om sållningen vid inträdesprövningarna göres mycket hård, man riskerar att utestänga begåvningar, som göra sig mindre vid en examen.

Det framgår av det ovan sagda, att läroverket för nästa läsår kan beräknas behöva 18 (eller kanske 19) stora klassrum och 4 mindre. Hur skaffa dem? Inom läroverkets nuvarande byggnader finnas, bortsett från institutionsrum m. m., 15 stora rum och 10 mindre (resp. små). Om det är byggnadstekniskt möjligt att genom borttagande av mellanväggar sammanslå 6 mindre rum i huvudbyggnaden till 3 stora (n:ris 4 och 5, 6 och 7, 9 och 10), så kunna inom nuvarande byggnader åstadkommas 18 stora klassrum och 4 små. (Rummet n:r 5 användes nu till w. c., en ytterst olämplig placering. Det har länge varit ett önskemål, att läroverket måtte erhålla en bättre w. c.-inrättning, och att rummet n:r 5 måtte kunna användas på annat sätt). Göres en sådan sammanslagning, så synes läroverket, under förutsättning, att mina beräkningar av lärjungeantalet hålla streck, och att ingen ny parallellavdelning inrättas, vara vederbörligen utrustat med klassrum för läsåret 1932 — 1933. — Det förefaller mig klart, att man, om det gäller att skaffa lokaler för läroverket, främst bör begagna de möjligheter, som finnas inom dess nuvarande byggnader. Från pedagogisk synpunkt måste det starkt framhållas, att man endast i stort nödfall bör försvåra upprätthållande av ordning och precision i en skola genom att giva den lokaler, som ligga långt från varandra. Först om utrymmet i nuvarande byggnader icke räcker till, bör man — provisoriskt — söka på annat håll. Då det är tänkbart, att de av mig beräknade siffrorna komma att visa sig för låga, torde man under alla förhållanden böra hava lokaler utom läroverksbyggnaderna i reserv, och sådana lokaler torde i varje fall påfordras, om ny parallellavdelning i klass I inrättas.

Jag har i det föregående talat om läroverkets förseende med klassrum för läsåret 1932 — 1933. Vad jag har sagt, innebär icke någon definitiv lösning av läroverkets lokalfråga. Jag har bl. a. icke alls berört det bekymmer, som kanske f. n. är det största: högtidssalens otillräcklighet,

både som samlingssal och som skrivsal. Hur den olägenheten skall kunna avhjälpas, därom kan jag icke nu yttra mig.

N:o 49. *Ang. en del ändrings- och reparationsarbeten i h. allm. läroverkets byggnader.*

Västerås den 18/10 1931.

Vördsamt
Samuel Landtmanson.

Drätselkammaren i Västerås.

Härmed får undertecknad bringa till Drätselkammarens kännedom vissa brister, som torde böra under den kommande sommaren avhjälpas å högre allmänna läroverket i Västerås byggnader, och vördsamt hemställa, att Drätselkammaren ville vidtaga åtgärder härför.

1. *Huvudbyggnaden.*

Vid reparationen för 10 år sedan torde inga nya fönsterbågar hava insatts. Nu äro fönsterbågarna i denna byggnad, såsom vaktmästaren meddelat, synnerligen förfallna; en del äro så murkna, att det torde vara omöjligt att laga dem. 25—30 nya bågar torde behöva insättas, och de övriga böra tillses. Denna reparation synes vara nödvändig. — Önskvärt vore, om fönstren i stora uppgången kunde förses med gångjärn och spanjoletter, så att de kunna öppnas.

Till det yttre börjar byggnaden se något mindre snygg ut. Stora porten åt skolgården behöver målas, likaså väggen mellan stenfoten och fönstren, källargluggarna böra förses med fönster av ståltrådsglas. Om w. c.-inrättningen även nästa år skall vara kvar på sin nuvarande plats, behöves av hygieniska skäl ovillkorligen en effektiv tätning av dess dörrar. Vidare måste det sörjas för att dessa dörrar gå igen tyst. Smärre reparationer av dörrar, lås och klädhängare böra göras (klädhängarna i huvudbyggnaden äro f. ö. ytterst opraktiska).

2. *Gamla annexbyggnaden.*

Denna byggnad har ju nyligen genomgått en omfattande inre reparation. Men vad det yttre angår, gäller detsamma som i fråga om huvudbyggnaden: dörren bör målas och väggen mot huvudbyggnaden lagas och målas. Detta synes vara en konsekvens av byggnadens inre uppsnyggning.

3. *Nya annexbyggnaden.*

Ett ständigt bekymmer är det med rappningen kring dörrarna till klassrummen, som i denna byggnad alltid visat tendens att falla bort. Måste tillses i sommar.

4. *Bibliotekshuset.*

Tornet måste tjäras, på det ej takspånen skola fördärvas.

N:o 49.

Ang. en del ändrings- och reparationsarbeten i h. allm. läroverkets byggnader.

5. *Gymnastikhuset.*

Då detta hus byggdes, nämndes inom kommittén, att säkerligen inom ett par år det skulle bli behövligt att slå ihop golvet i gymnastiksalen. Jag vet icke, om tiden härför är inne ännu. En fernissning av golvet är emellertid nu nödvändig.

Golven i omklädningsrummen äro dagligen utsatta för vatten, och de kunna lätt förstöras genom röta, om de ej prepareras med olja och fernissa. Denna åtgärd torde vara nödvändig.

Västerås den 15/5 1932.

Vördsamt
Samuel Landtmanson.

Kostnader.

Reparation av fönsterbågar och karmar, 30 st., à 50 kr.	1,500 : —
Espanjoletter till trappfönstren, särskilt beställda	150 : —
Reparation och fernissning av stora porten	150 : —
Vattenrivning och kalkfärgning av väggparti	300 : —
Galler i källargluggarna (samt luckor)	300 : —
Dörrstängare och dörreparation i w. c.	200 : —
Utbyte av klädhängarne mot aducerade dylika	500 : —
Reparation och målning av annexets ytterdörr	100 : —
Reparation av yttervägg därstädes samt barriär	400 : —
Karmarna fästas, målningen rep. i nya annexet	500 : —
Tornet tjäras i bibliotekshuset	150 : —
I Gymnastiken oljas golven ifråga, ingen omläggning, möjligen spackling med träkitt	600 : —
Kronor	4,850 : —

Västerås den 31/5 1932.

Gösta Smitt.

Västerås, Wilh. Nybergs Boktryckeri 1932.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1932. Den 25 Augusti. XII.

N:o 50.

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1931.

Till Stadsfullmäktige, Västerås.

Fattigvårdsstyrelsen i Västerås får härmed överlämna berättelse över fattigvårdens verksamhet under år 1931.

Västerås den 15/6 1932.

För Fattigvårdsstyrelsen:

EINAR KEIJSER.
Ordförande.

/Eric Johansson.

Utdrag ur protokoll, fört vid Fattigvårdsstyrelsens sammanträde den 31 maj 1932.

— —

§ 71.

Beslöt fattigvårdsstyrelsen avgiva följande

Berättelse

över Västerås stads Fattigvård för år 1931.

Jämlikt reglementet för Västerås stads fattigvård, får fattigvårdsstyrelsen härmed avgiva berättelse över sin verksamhet under år 1931.

Fattigvårdsstyrelsen har under året avhållit 12 sammanträden, varvid avhandlats 1,086 protokollförda ärenden. Fattigvårdens Förvaltningsutskott har haft 9 sammanträden, varvid 110 protokollförda ärenden handlagts.

N:o 50.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1931.

DEN YTTRE FATTIGVÅRDEN.

Understödstilldelningen för ordinarie understödstagare har liksom tidigare handhavts av elva distriktsråd. Tillfälliga understöd och understöd till understödstagare, tillhörande andra kommuner, ha utdelats direkt genom fattigvårdsbyrån.

Understödstagarnas antal har under året uppgått till 2,175. Deras procenttal av stadens folkmängd har ökat från 6,83 proc. 1930 till 7,01 proc. 1931. Kostnaden för ordinarie och tillfälliga understöd har ökat. Kommunens anslag för fattigvården utgör 1 : 28 kr. pr bevillningskrona mot 1 : 35 kr. 1930 samt nettokostnaden fördelad på mantalsskriven innevånare 15 : 45 kr. mot 16 : 14 kr. för år 1930.

Under året ha 364 mantalsskrivningar i staden överklagats, varigenom redan betydande fattigvårdsutgifter i flera fall kunnat avbördas kommunen.

DEN SLUTNA FATTIGVÅRDEN.

Ålderdomshemmets behov av livsförnödenheter har tillgodosetts genom kvartalsvis antagna anbud. Utspisningen har skett efter fastställd utspisningsstat, som, beträffande särskilt tuberkulosavdelningen, kompletterats. Enskilda personer och korporationer ha vid flera tillfällen i samband med anordnad festlighet förplägat samtliga vårdtagare.

Hemmets pastor har i regel hållit gudstjänst varannan söndag samt andaktsstunder två gånger i veckan.

Såväl brutto, som nettokostnaden för hemmets drift har minskat jämfört med år 1930.

Rörande fattigvårdens förvaltning i övrigt beträffande såväl den yttre som den slutna fattigvården hänvisas till efterföljande tablåer och uppgifter.

Västerås den 27 maj 1932.

EINAR KEIJSER.
Ordf.

/Eric Johansson.

Tabell över inlagor i fattigvårdsmål:

N:o 50. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1931.*

a) *Till främmande kommuner avlåtna anmaningar och svar å anmaningsskrivelse.*

	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931
Anmaningsskrivelser	129	112	150	172	131	106	136	132	143	166
Svar å anmaningsskrivelser	104	96	98	136	111	108	130	131	175	179
Summa	233	208	248	308	242	214	266	263	318	345

b) *Till Konungens Befallningshavande i länet:*

	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931
Fattigvårdsmål:												
Ansökningar	46	86	95	81	118	124	82	53	68	51	31	45
Påminnelser	138	154	253	264	263	304	302	146	127	105	45	111
Förklaringar	167	174	198	211	209	261	256	83	67	110	94	72
Summa	351	414	546	556	590	689	640	282	262	266	170	228
Mantalsskrivningsmål:												
Ansökningar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	313	364
Påminnelser	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	190	283
Förklaringar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	21
Summa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	535	668

Dessutom har från Fattigvårdsbyrån under året utgått 1,770 skrivelser i olika fattigvårdsärenden.

N:o 50.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1931.

Uppgift å antalet understödstagare

samt deras fördelning rörande ålder och kön m. m. enligt utdrag av Statistisk redogörelse till Statistiska Centralbyrån.

Tablå över antalet understödstagare av olika slag, fördelade efter kön, ålder och civilstånd.

	Varaktigt understödda				Tillfälligt understödda		Summa
	Kvarvarande från föregående år		Nytillkomna under året				
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
Barn, direkt understödda i äktenskap	2	1	1	1	6	3	14
utom äktenskap	—	—	—	—	—	2	2
Summa	2	1	1	1	6	5	16
Ogifta äldre personer utan tillh. barn	100	130	26	15	76	51	398
med tillhörande barn	—	33	—	12	—	12	57
Summa	100	163	26	27	76	63	455
Tillhörande barn	32	32	8	5	6	6	89
Äkta makar, som gemensamt åtnjuta understöd utan tillhörande barn	87	87	15	15	10	10	224
med tillhörande barn	62	62	15	15	47	47	248
Summa	149	149	30	30	57	57	472
Tillhörande barn	71	90	18	21	65	48	313
Äkta makar, av vilka endera eller båda var för sig åtnjuta understöd utan tillhörande barn	8	19	1	4	16	23	71
med tillhörande barn	1	7	1	10	—	3	22
Summa	9	26	2	14	16	26	93
Tillhörande barn	12	5	8	9	3	2	39
Änklingar, änkor eller frånskilda utan tillhörande barn	65	231	12	19	20	28	375
med tillhörande barn	3	81	—	7	2	8	101
Summa	68	312	12	26	22	36	476
Tillhörande barn	77	75	11	6	16	17	202
Summa direkta understödstagare	328	651	71	98	177	187	1512
Summa tillhörande barn	192	202	45	61	90	73	663
Samtliga understödstagare	520	853	116	159	267	260	2175
Därav tillhörande annat fattigvårdssamhälle	41	91	29	50	60	56	327

N:o 50. ***Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1931.***

Direkta understödstagare, varaktigt understödda:

	M.	Kv.
Under året avlidna	21	39
Under året på annat sätt avgångna	26	53
Till nästa år kvarvarande	352	657
Summa	399	749

Tablå över understödets beskaffenhet:

	Infagna på					Utackorderade	Understödda i hemmet	På annat sätt understödda	Summa
	Fattigvårdsanstalt	Arbetshem	Anstalt för sinnessjuka	Anstalt för kroniskt sjuka	Annan sjukvårdsanstalt				
Varaktigt understödda:									
Barn, direkt understödda:									
i äktenskap	—	—	3	—	4	—	—	—	7
utom äktenskap	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vuxna män:									
Ogifta	56	1	33	4	10	1	36	—	141
Gifta	22	—	4	—	5	—	174	—	205
Änklingar eller frånskilda	32	—	—	—	1	—	44	—	77
Vuxna kvinnor:									
Ogifta	51	1	30	—	18	—	114	—	214
Gifta	17	—	9	1	10	—	190	—	227
Änkor eller frånskilda	46	—	4	—	8	—	309	—	367
Tillhörande barn	7	—	—	—	5	—	495	—	507
Summa varaktigt understödda	231	2	83	5	61	1	1,362	—	1,745
Tillfälligt understödda:									
Barn, direkt understödda	—	—	—	—	8	—	4	1	13
Vuxna personer	72	—	2	1	91	—	195	19	380
Tillhörande barn	1	—	—	—	3	—	162	—	166
Summa tillf. understödda	73	—	2	1	102	—	361	20	559
Samtliga understödstagare	304	2	85	6	163	1	1,723	20	2,304

N:o 50.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1931.

Tablå över orsaker till understödsbehovet.

	Sjukdom	Otillräcklig arb.-förmåga	Arbetslöshet	Dryckenskap	Lättja och liknöjdhet	Talrik familj	Försörjningspliktiges död	Försörjningspliktiges avvikande	Andra orsaker	S:ma understödstagare
Nytillkomna, varaktigt understödda:										
Barn, direkt understödda:										
i äktenskap	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
utom äktenskap	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vuxna män:										
ogifta	26	—	—	—	—	—	—	—	—	26
gifta	21	6	5	—	—	—	—	—	—	32
änklingar eller frånskilda	10	2	—	—	—	—	—	—	—	12
Vuxna kvinnor:										
ogifta	20	6	1	—	—	—	—	—	—	27
gifta	27	7	5	2	—	—	—	2	1	44
änkor eller frånskilda	11	12	—	—	—	—	1	2	—	26
Summa	117	33	11	2	—	—	1	4	1	169
Tillfälligt understödda:										
Barn, direkt understödda	10	1	—	—	—	—	—	—	—	11
Vuxna män	127	13	30	—	—	1	—	—	—	171
Vuxna kvinnor	136	13	32	—	—	1	—	—	—	182
Summa	273	27	62	—	—	2	—	—	—	364

Tablå över understödets värde och varaktighet.

N:o 50. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1931.*

	Understödstagaren kontant mottagit Kr.	Vård å fattigv.-anstalt Kr.	Annat understöd Kr.	Summa Kr.	Antal understödsmånader
Varaktigt understödda:					
a) Direkt understödda barn:					
Intagna på sjukvårdsanstalt ..	—	—	1,214	1,214	40
Summa	—	—	1,214	1,214	40
b) Äldre personer utan tillhörande barn:					
Intagna på fattigvårdsanstalt ..	—	107,950	—	107,950	1,731
Intagna på sjukvårdsanstalt ..	—	—	34,511	34,511	744
Utackorderade i enskilt hem ..	—	—	360	360	12
I sina hem understödda	158,964	—	28,027	186,991	1,227
Understödda på mera än ett av ovan angivna sätt	16,666	25,436	9.839	51,941	828
Summa	175,630	133,386	72,737	381,753	4,542
c) Äldre personer med tillhörande barn:					
I sina hem understödda	71,816	—	24,893	96,709	629
Understödda på mera än ett av ovan angivna sätt	7,519	2,369	4,754	14,642	—
Summa	79,335	2,369	29,647	111,351	918
Tillfälligt understödda:					
Intagna på fattigvårdsanstalt ..	—	4,213	—	4,213	—
Intagna på sjukvårdsanstalt ..	—	—	6,768	6,768	—
I sina hem understödda	5,282	—	4,660	9,942	—
På annat sätt understödda	—	—	726	726	—
Understödda på mera än ett av ovan angivna sätt	725	929	2,228	3,882	—
Summa	6,007	5,142	14,382	25,531	—
Summa för samtliga understödstagare	260,972	140,897	117,980	519,849	5,500

N:o 50. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1931.*

Tablå över personer, som under redogörelseåret erhållit kommunalt pensionstillskott och sjukvårdsbidrag.

Antalet understödstagare av olika slag, fördelade efter kön, ålder och civilstånd.

	Varaktigt understödda				Tillfälligt understödda		Summa
	Kvarv. från föreg. år		Nytillkomna under året				
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
Barn, direkt understödda:							
i äktenskap	—	—	—	—	2	—	2
utom äktenskap	—	—	—	—	—	—	—
Summa	—	—	—	—	2	—	2
Ogifta äldre personer	2	3	1	1	6	8	21
Äkta makar, som gemensamt åtnjuta understöd	6	6	1	1	1	1	16
Äkta makar, av vilka endera eller båda var för sig åtnjuta understöd	—	—	—	—	10	1	11
Änklingar, änkor eller frånskilda	4	10	1	1	—	—	16
Samtliga understödstagare	12	19	3	3	17	10	64
Därav personer, som erhållit:							
kommunalt pensionstillskott	11	19	2	2	—	—	34
kommunalt sjukvårdsbidrag	1	—	1	1	19	10	32

Direkta understödstagare, varaktigt understödda.

	m.	kv.
Under året avlidna	2	—
Under året på annat sätt avgångna	—	—
Till nästa år kvarvarande	13	22
Summa	15	22

N:o 50.
Fattigvårds-styrelsens årsberättelse för 1931.

Tablå över understödets beskaffenhet.

	Intagna å sjukv.-anstalt	Under-stödda i hemmet	På annat sätt under-stödda	Summa
Varaktigt understödda:				
Vuxna män:				
Ogifta	—	3	2	5
Gifta	—	7	—	7
Änklingar eller frånskilda	1	5	—	6
Vuxna kvinnor:				
Ogifta	—	4	1	5
Gifta	—	7	—	7
Änkor eller frånskilda	—	11	—	11
Summa varaktigt understödda	1	37	3	41
Tillfälligt understödda:				
Barn, direkt understödda	2	—	—	2
Vuxna personer	26	2	—	28
Summa tillfälligt understödda	28	2	—	30
Samtliga understödstagare	29	39	3	71

Tablå över orsaker till understödsbehovet.

	Sjukdom	Otillräcklig arbetsför-måga	Summa understöds-tagare
Nytillkomna, varaktigt understödda:			
Vuxna män:			
Ogifta	1	—	1
Gifta	—	1	1
Änklingar eller frånskilda	—	1	1
Vuxna kvinnor:			
Ogifta	1	—	1
Gifta	—	1	1
Änkor eller frånskilda	—	1	1
Summa	2	4	6
Tillfälligt understödda:			
Barn, direkt understödda	2	—	2
Vuxna män	19	—	19
Vuxna kvinnor	10	—	10
Summa	31	—	31

N:o 50.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1931.

Tablå över understödets värde och varaktighet.

	Understödstagaren kontant mottagit Kr.	Annat understöd Kr.	Summa Kr.	Antal understödsmånader
1) **Varaktigt understödda:**				
Äldre personer utan tillhörande barn:				
Intagna på sjukvårdsanstalt	—	30	30	1
I sina hem understödda	8,411	—	8,411	315
Understödda på mera än ett av ovan angivna sätt	1,115	1,010	2,125	36
Summa	9,526	1,040	10,566	352
2) **Tillfälligt understödda:**				
Intagna på sjukvårdsanstalt	—	4,121	4,121	—
I sina hem understödda	170	—	170	—
På annat sätt understödda	—	—	—	—
Understödda på mera än ett av ovan angivna sätt	30	324	354	—
Summa	200	4,445	4,645	—
Summa för samtliga understödstagare	9,726	5,485	15,211	—

Tablå över understödstagarnas procenttal av Västerås stads folkmängd.

	Yttre fattigvården	Inre fattigvården	Hela fattigvården
År 1915	—	—	6,31 %
„ 1916	—	—	5,45 „
„ 1917	—	—	5,95 „
„ 1918	—	—	5,91 „
„ 1919	—	—	5,76 „
„ 1920	—	—	5,59 „
„ 1921	—	—	6,96 „
„ 1922	—	—	9,91 „
„ 1923	—	—	10, „
„ 1924	—	—	10,05 „
„ 1925	8,42 %	0,86 %	9,28 „
„ 1926	7,12 „	0,89 „	8,01 „
„ 1927	6,66 „	1,35 „	8,01 „
„ 1928	6,82 „	1,02 „	8,02 „
„ 1929	6,16 „	1,27 „	7,43 „
„ 1930	5,79 „	1,04 „	6,83 „
„ 1931	5,83 „	1,18 „	7,01 „

Under året har i 8 fall försörjningspliktig ålagts arbete enligt 71 § fattigvårdslagen, vilket åläggande i inget fall lett till inställande i arbete.

N:o 50. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1931.*

Vård har under året lämnats:

	Antal personer									
	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931
Å lasarett och därmed likställda vårdanstalter	231	221	198	207	172	145	235	174	181	211
Å Sanatorium	29	34	33	46	37	31	25	31	14	20
Å sinnesslöanstalter	17	18	19	23	8	11	13	14	15	16
Å hospital	29	33	41	39	41	52	46	48	43	73
Å epileptikerhem	1	1	1	1	3	3	3	3	4	4
Å Eugeniahemmet	4	4	1	1	—	—	—	—	—	—
Å andra vårdanstalter	4	5	12	15	10	18	26	34	19	25
Summa	315	316	305	332	271	260	348	294	276	349

Ordinarie understöd i kontanter och in natura under åren 1929, 1930 och 1931, fördelat distriktsvis.

Distrikt n:r	År 1929			År 1930			År 1931		
	Understödskostnader distriktsvis under året	Understödskostnader pr hushåll	Understödskostnader pr person	Understödskostnader distriktsvis under året	Understödskostnader pr hushåll	Understödskostnader pr person	Understödskostnader distriktsvis under året	Understödskostnader pr hushåll	Understödskostnader pr person
N:o 1	19,507: 33	487: 93	348: 35	16,196: 09	437: 73	368: 09	18,273: 40	522: 09	380: 75
„ 2	22,133: 50	514: 73	393: 45	20,682: —	470: 08	430: 87	23,032: 50	479: 84	418: 77
„ 3	21,003: 18	512: 27	375: 05	17,845: 66	482: 31	349: 91	21,301: 29	591: 70	484: 12
„ 4	23,058: 55	536: 26	364: 31	22,784: —	506: 31	299: 79	26,259: 50	583: 54	397: 87
„ 5	14,106: —	403: —	352: 65	12,862: 50	378: 30	321: 56	11,443: —	497: 52	381: 43
„ 6	22,763: 40	583: 67	392: 47	20,377: 50	566: 04	304: 14	21,065: 50	585: 15	438: 86
„ 7	21,176: 25	542: 98	450: 55	18.912: 50	472 81	420: 28	18,887: 50	510: 47	472: 18
„ 2	21,222: 25	573: 57	442: 13	17,812: 50	508: 94	395: 83	21,799; 65	558: 96	419: 22
„ 9	8,856: —	492: —	328: —	7,268: 50	484: 56	316: 01	7,147: 50	510: 53	340: 36
„ 10	7,665: —	425: 83	348: 49	7,828: 25	460: 48	372: 77	7,503: —	468: 93	394: 89
„ 11	16,922: 50	650: 86	331: 81	13,846: —	576: 91	355: 02	15,540: —	680: 86	370: —
Genomsnittskostnad	18,037: 63	520: 28	375: 21	16,037: 77	485: 86	357: 66	17,477: 53	544: 50	408: 95

N:o 50.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1931.

Sammandrag av utgifterna för den yttre fattigvården under åren 1915—1931.

År	Brutto-utgifter Kronor	Inkomster Kronor	Netto-utgifter Kronor	Utgifterna fördelade pr Invånare	Bev. kr.
År 1915	104,901: 02	1,566: 37	103,334: 65	4: 70	0: 79
„ 1916	111,985: 28	3,208: 34	108,766: 94	4: 68	0: 71
„ 1917	152,733: 40	9,332: 61	143,400: 79	5: 88	0: 73
„ 1918	237,125: 09	3,317: 56	233,807: 53	9: 20	0: 62
„ 1919	322,480: 29	7,716: 32	315,764: 68	11: 05	0: 75
„ 1920	372,198: 11	8,610: 23	363,587: 88	11: 90	0: 64
„ 1921	411,528: 47	2,249: 99	409,278: 58	13: 35	0: 90
„ 1922	430,977: 09	4,417: 27	426,559: 82	14: 06	1: 45
„ 1923	520,382: 68	32,652: 24	487,730: 44	16: 24	2: 14
„ 1924	487,185: 15	47,893: 19	439,291: 96	14: 68	1: 97
„ 1925	496,233: 03	51,839: 11	444,393: 92	15: 08	1: 81
„ 1926	467,713: 36	47,466: 69	420,246: 67	14: 47	1: 68
„ 1927	468,828: 98	56,888: 52	411,940: 46	14: 15	1: 46
„ 1928	438,237: 89	54,050: 80	384,187: 09	13: 17	1: 30
„ 1929	429,168: 60	54,217: 97	374,950: 63	12: 51	1: 15
„ 1930	420,774: 47	70,358: 66	350,415: 81	11: 53	0: 97
„ 1931	440,965: 12	76,117: 44	364,847: 68	11: 95	0: 97

Ålderdomshemmet Karlslund.

De intagna pensionärernas antal år 1931.

Kvarvarande sedan år 1930	193	
Under året intagna	130	363
Under året avgångna genom döden	67	
Under året avgångna genom utskrivning ..	106	173
Vid årets slut kvarvarande	190	

därav 108 män, 80 kvinnor och 2 barn.

Av under året intagna personer tillhöra 40 män, 32 kvinnor och 2 barn annat fattigvårdssamhälle.

De å hemmet intagna pensionärerna voro till ålder och civilstånd.

	Män			Kvinnor			Summa
	Ogifta	Gifta	Änkl.	Ogifta	Gifta	Änkor	
Barn under 16 år	6	—	—	3	—	—	9
Pensionärer mellan 16—20 år	7	—	—	4	—	—	11
„ „ 20—30 „	14	—	—	13	4	—	31
„ „ 30—40 „	13	1	—	7	11	2	34
„ „ 40—50 „	12	3	1	17	5	1	39
„ „ 50—60 „	25	4	1	7	5	2	44
„ „ 60—70 „	11	12	10	8	8	8	57
„ „ 70—80 „	17	15	20	8	7	23	90
„ „ 80—90 „	3	3	14	7	2	15	44
över 90 år	—	—	—	2	—	2	4
Summa	108	38	46	76	42	53	363

Dessa 363 pensionärer hava åtnjutit vård under sammanlagt 67,990 underhållsdagar, varå 27,177 belöpa sig å 111 män och 118 kvinnor, som vårdats å hemmets sjukavdelningar.

Den äldsta av under året vårdade män var änklingen Håkan Nilsson, född 1841 och bland kvinnor ogifta Mathilda Charlotta Johansson, född 1836.

Med avseende å hälsotillstånd och arbetsförmåga.

	Män	Kvinnor	Summa
Icke arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	16	25	41
Blinda eller litet seende	5	2	7
Lama och ofärdiga	12	3	15
Ständigt sängliggande	62	58	120
Lungsjuka	17	21	38
Ålderstigna och sjukliga	42	35	77
Minderåriga barn	6	3	9
Mindre arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	11	11	22
Arbetsföra	21	13	34
Summa	192	171	363

N:o 50.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1931

Pensionärernas sysselsättning har bestått:

dels i arbeten för hemmets behov, såsom vävnad, sömnad, stickning, tvätt och skurning, vedsågning, skomakeri, plåtslageri, snickeri, måleri, sadelmakeri, hönsskötsel och div. trädgårdsarbeten m. m.

dels i arbeten för andra personer, såsom fjäderspritning, mangling, säcklagning, div. arbeten i tvättinrättningen m. m.

I tvättinrättningen har under året avverkats 54,114 kg., därav privat 31,902 kg.

Tablå över leveranspris å de för fattigvårdens behov inköpta större artiklarna åren 1921—1931.

Varor	1921 Kr.	1922 Kr.	1923 Kr.	1924 Kr.	1925 Kr.	1926 Kr.	1927 Kr.	1928 Kr.	1929 Kr.	1930 Kr.	1931 Kr.
Rågmjöl	37: 25	24: 75	19: 75	20: —	26: 37	19; 63	22: —	28: —	22: 75	18: 50	18: 12
Rågsikt	52: 25	34: 25	29: 75	28: 87	34: 50	29: 50	36: —	35: 50	32: —	27: —	26: 25
Vetemjöl	61: 75	39: 50	41: —	37: 50	44: —	41: 50	41: —	36: —	36: —	32: 25	32: 63
Korngryn	47: 75	29: 50	25; 75	28: 35	30: 25	23: —	23: 25	31: 25	25: 75	19: 25	18: 25
Ärter	32: —	27: —	36: 75	32: 50	30: 12	25: 75	34: 75	37: 50	34: 50	22: 12	19: 50
Fläsk	320: —	225: —	195: —	139: —	182: 50	176: 73	136: 62	158: —	163: 85	230: 25	99: —
Sill	47: 67	35: 50	32: 75	36: 75	43: —	31: 88	28: 50	25: 50	28: 25	37: 50	30; 50
Havregryn	60: 75	40: 75	38: 88	35: 62	37: 63	32: —	31: 75	35: —	32: 50	27: 25	22: 50
Risgryn	77: —	52: —	51: —	56: —	55: 75	52: —	49: 50	48: 60	47: 25	45: 75	40: 50
Kaffe	170: —	188: 75	337: 50	330: —	298: 25	269: 50	240: —	272: 50	293: 75	232: 50	180: —
Socker	160: —	132: —	98: 38	82: 50	65: 63	55: —	59: 63	51: 75	43: 50	36: —	31: —
Bruna bönor	56: 33	65: 50	46: 50	47: 75	42: 75	35: 25	32: 50	62: 50	64: 50	45: 50	28: —
Margarin	302: —	176: 25	154: —	131: —	131: 25	128: 63	119: —	107: 75	94: 25	86: 87	74: 75
Farrin	137: —	131: —	88: —	79: 75	58: 50	48: 50	51: 75	44: 25	36: 25	28: 25	22: 75

N:o 50.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1931.

Sammandrag av ålderdomshemmets ekonomi under åren 1915—1931.

År	Understödstagare			Bruttokostnad för år	Inkomster	Nettokostnad för år	Underhållskostnad	
	Antal	Antal underhållsdagar	Medeltal pr dag				För understödstagare pr år	För understödstagare pr dag
				Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1915......	161	31,389	86	26,762: 84	1,352: 10	25,410: 74	293: 47	0: 80
1916......	141	30,719	84	30,658: 13	1,324: 90	29,232: 23	349: 09	0: 95
1917......	136	32,694	90	34,359: 73	1,276: 19	32,083: 54	367: 59	1: —
1918......	156	35,110	96	67,992: 64	1,235: 47	66,757: 17	695: 18	1: 90
1919......	188	32,418	89	83,665: 77	6,383: 28	77,282: 49	868; 33	2: 38
1920......	199	31,064	84	124,518: 71	11,331: 19	113,187: 19	1,347: 47	3: 61
1921......	181	32,900	91	99,487: 23	21,072: 25	78,414: 98	861: 70	2: 37
1922......	283	43,611	121	138,538: 12	35,862: 10	102,671: 02	1,144: 91	3: 15
1923......	325	48,057	132	116,186: 03	49,707: 53	66,478: 51	880: 19	2: 42
1924......	366	53.244	145	133,855: 90	102,239: 43	31,616: 47	923: 14	2: 51
1925......	384	59,957	164	137,817: 26	97,325: 55	40,491: 71	880: 59	2: 42
1926......	371	58,035	159	125,389: 15	102,709: 27	22,679: 88	788: 61	2: 16
1927......	393	63,931	162	180,076: 68	111,071: 71	69,004: 97	1,111: 58	3: 04
1928......	357	62,585	172	218,662: 06	117,986: 45	100,675: 61	1,270: 20	3: 48
1929......	382	59,484	163	240,831: 56	118,279: 94	122,551: 62	1,285: 55	4: 07
1930......	362	64,404	176	274,890; 20	135,840: 42	139,049: 78	1,558: 55	4: 27
1931......	363	67,990	187	243,765: 96	126,751: 55	117.014: 41	1,310: 35	3: 59

I dessa kostnader ha fr. o. m. år 1928 medräknats amorteringar och räntor å byggnadslån.

Tabell, utvisande sammanlagda kostnaden av såväl inre som yttre fattigvården åren 1915—1931.

År	Bruttokostnad		Summa Kronor	Nettokostnad		Summa Kronor
	Inre fattigvården Kronor	Yttre fattigvården Kronor		Inre fattigvården Kronor	Yttre fattigvården Kronor	
1915......	26,762: 84	104,901: 02	131,663: 86	25,410: 74	102,977: —	128,388: 10
1916......	330,658: 13	111,985: 28	142,643; 11	29,323: 23	106,863: 50	136,186: 73
1917......	34,359: 73	152,733: 40	187,093: 13	33,082: 54	143,400: 71	186,484: 25
1918......	67,992: 64	237,125: 09	305,117: 73	66,757: 17	233,817: 17	300,574: 70
1919......	83,665: 77	322,480: 29	406,146: 06	77,282: 49	314,763: 97	392,046: 46
1920......	124,518: 97	372,198: 11	496,717: 08	113,187: 78	363,587: 88	476,775: 66
1921......	99,487: 23	411,528: 47	511,015: 70	78,414: 98	409,278: 58	487,693: 56
1922......	138,533: 12	430,977: 09	569,510: 21	102,671: 02	326,559; 82	529,230: 84
1923......	116,186: 03	520,382: 68	636,568: 71	66,478: 51	487,730: 44	554,208: 95
1924......	133,855: 90	528,358: 25	662,214: 15	31,616: 47	480,465: 06	512,081: 55
1925......	183,139: 51	496,233: 03	679,372: 54	85,813: 96	444,393: 92	530,207: 88
1926......	170,747: 67	467,713: 36	638,461: 03	68,038: 40	420,246: 67	488,285: 07
1927......	180,076: 68	468,828: 98	648,905: 66	69,004: 97	411,940: 46	480,945: 43
1928......	218,662: 06	438,237: 89	656,899: 95	100,675: 61	384,187: 09	484,862: 70
1929......	240,831; 56	429,168: 60	670,000: 16	122,551: 62	374,950: 63	497,502: 25
1930......	274,890: 20	420,774: 47	695,664: 67	139,049: 78	350,415: 81	489,465: 59
1931......	243,765: 96	440,965: 12	684,731: 08	117,014: 41	364,847: 68	481,862: 09

N:o 50. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1931.*

Tabell, som utvisar hur kostnadssumman fördelas på invånare och bevillningskrona.

	På varje kyrkoskriven invånare		På varje bevillnings-Kronor	
	Antal invånare	Netto kronor	Antal bevillningskronor	Netto kronor
År 1915 enligt 1914 års taxering	21,941	5: 85	129,804	1: 01
„ 1916 „ 1915 „ „	23,237	5: 86	145,280	1: 07
„ 1917 „ 1916 „ „	24,403	7: 66	197,761	1: 08
„ 1918 „ 1917 „ „	25,408	11: 83	379,490	1: 26
„ 1919 „ 1918 „ „	28,571	13: 71	419,136	1: 07
„ 1920 „ 1919 „ „	30,633	15: 56	565,794	0: 84
„ 1921 „ 1920 „ „	30,662	16: 66	454,494	1: 13
„ 1922 „ 1921 „ „	30,377	18: 75	294,147	1: 94
„ 1923 „ 1922 „ „	30,021	21: 20	222,748	2: 48
„ 1924 „ 1923 „ „	29,920	17: 11	222,740	2: 29
„ 1925 „ 1924 „ „	29,215	18: 15	245,128	2: 16
„ 1926 „ 1925 „ „	29,058	16: 80	277,758	1: 76
„ 1927 „ 1926 „ „	29,119	16: 52	281,858	1: 78
„ 1928 „ 1927 „ „	29,578	16: 39	294,721	1: 64
„ 1929 „ 1928 „ „	29,969	16: 60	324,948	1: 53
„ 1930 „ 1929 „ „	30,394	16: 10	362,516	1: 35
„ 1931 „ 1930 „ „	30,649	15: 72	375,128	1: 28

Kommunens anslag till fattigvården.

År	Mantalsskrivna invånare	Kommunens anslag Kronor	Fördelad på varje	
			Mantalsskriven inv. Kronor	Bevillningskrona Kronor
1915	32,029	125,100: 20	5: 43	0: 96
1916	24,307	138,685: 73	5: 74	0: 96
1917	25,779	157,760: 49	6: 12	0: 79
1918	28,864	245,810: 17	8: 51	0: 65
1919	28,949	422,380: 59	14: 59	1: 01
1920	29,346	568,675: 65	19: 38	1: 01
1921	30,647	527,684: 83	17: 22	1: 15
1922	30,156	556,931: 54	18: 47	1: 89
1923	29,630	544,314: 50	18: 37	2: 44
1924	29,688	504,068: 79	16: 98	2: 26
1925	29,472	545,920: 06	18: 51	2: 22
1926	29,058	488,285: 07	16: 81	1: 76
1927	29,051	476,228: 57	16: 39	1: 69
1928	29,180	484,862: 70	16: 61	1: 64
1929	29,892	497,502: 25	16: 64	1: 53
1930	30,320	489,465: 59	16: 14	1: 35
1931	30,525	481,758: 23	15: 45	1: 28

N:o 50.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1931.

Tablå över fattigvårsstyrelsens räkenskaper för år 1931.

DEBET.

Tillgångar vid årets början:

Fastigheter	1,283,221 : 52	
Inventarier	80,300 : —	
Obligationer	118,000 : —	
Utlånade fondmedel	51,021 : 62	
Fordringar av främmande kommuner	28,927 : 39	
Fordringar av Landstinget	37,970 : 11	
Innestående hos A. Bol. Jordbrukarebanken å fattigvårdens och barnavårdsnämndens gemensamma konto	21,039 : 66	
Reserverade medel	754 : 28	
Innestående å postgiro	1,860 : 92	
Kontant i kassan	1,142 : 19	1,624,237 : 69

Inkomster under året:

Uttaxerade medel från Drätselkammaren	481,862 : 09	
Ersättning av landstinget och staten	43,731 : 30	
Diverse inkomster och återbetalningar	32,386 : 14	
Ålderdomshemmet, inkomst av betalande patienter, landstinget, staten och främmande kommuner och diverse inkomster	126,751 : 55	684,731 : 08

Värdeökningar under året:

Värdeökningar, som motsvaras av kapitalavbetalningar å andelar i stadens obligationslån och amorteringslån		36,708 : 25

Skulder vid årets slut:

Fondmedel	169,280 : 63	
Obligationslån	639,581 : 29	
Amorteringslånet år 1928	280,444 : 65	
Västerås Drätselkammare, anslag för restaurering av huvudbyggnaden	79,878 : 02	
Av Drätselkammaren förskotterade medel	34,567 : —	1,203,751 : 59
	Summa Kronor	3,549,428 : 61

N:o 50.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1931.

KREDIT.

Skulder vid årets början:

Fondmedel	169,465 : 77	
Obligationslån	650,936 : 57	
Amorteringslånet år 1928	290,780 : 82	
Västerås Drätselkammare, anslag för restaurering	88,642 : 89	
Fastighetens konto	5,252 : 03	
Förskotterade medel av främmande kommuner	470 : 60	
Inventariers konto	1,000 : —	
Av Drätselkammaren förskotterade medel	34,670 : 86	1,241,219 : 54
Utgifter under året:		
Yttre fattigvården:		
Löner och arvoden	20,967 : —	
Understödskostnader	280,009 : 58	
Anstaltsvård	46,551 : 63	
Kommunala bidrag för yrkesutbildning och kommunalt pensionstillskott	17,316 : 56	
Diverse omkostnader	76,084 : 35	
Inköp av inventarier för fattigvårdsbyrån	36 : —	440,965 : 12
Ålderdomshemmet:		
Räntor och amorteringar	81,433 : 23	
Löner och arvoden	35,672 : 10	
Pensioner	1,540 : 50	
Hushållet	43,433 : 63	
Renhållning	9,708 : 48	
Underhåll och anskaffning av inventarier	12,062 : 78	
Bränsle, lyse och vatten	13,304 : 01	
Förbrukningsartiklar	1,243 : 65	
Beklädnad	6,195 : 47	
Diverse omkostnader	3,802 : 46	
Sjukvård	7,749 : 50	
Underhåll av fastigheter	9,799 : 13	
Underhåll av trädgård och planteringar	7,721 : 46	
Stall och hönshus	3,245 : 04	
Tvättinrättningen	5,389 : 02	
Begravningskostnader	1,465 : 50	243,765 : 96
Värdeminskning under året:		
Avskrivning av inventarier på fattigvårdsbyrån		300 : —
	Transport	1,926,250 : 62

N:o 50. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1931.*

Tillgångar vid årets slut:	Transport	1,926,250 : 62
Fastigheter	1,288,787 : 03	
Inventarier	80,000 : —	
Obligationer	117,000 : —	
Utlånade fondmedel	51,814 : 04	
Fordringar av främmande kommuner	30,307 : 47	
Fordringar av landstinget	39,826 : 77	
Innestående hos A. Bol. Jordbrukarbanken	10,475 : 52	
Reserverade medel	754 : 28	
Innestående å postgiro	31,226 : 02	
Kontant i kassan	986 : 86	1,623,177 : 99
	Summa Kronor	3,549,428 : 61

Under fattigvårdens förvaltning stående fonder:

	Behållning vid årets början	Under året		Behållning den 31/12 1931
		Inkomster	Utgifter	
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
Malmströmska fonden	10,000: —	500: —	500: —	10,000: —
Beate Louise Vougts fond	10,000: —	500: —	500: —	10,000: —
Anders Nordlövs fond	432: 19	21: 61	—	453: 80
P. Bilchiers fond	789: 94	39: 50	—	829: 44
Hedda Hoffmans fond	718: 74	35: 94	23: 96	730: 72
Sofia E. Sjöbergs fond	5,048: 71	86: 50	443: 71	4,691: 50
Anna Sjöbergs fond	255: 38	12: 77	—	268: 15
Alex. Mossbergs fond	494: 06	24: 45	5: —	513: 51
Ulrika Godenius fond	1,984: 50	94: —	104: 50	1,974: —
Johanna Hallströms fond	2,591: 02	129: 55	125: —	2,595: 57
Anna Helena Almströms fond	4,000: —	200: —	200: —	4,000: —
Regina Möllers fond	5,095: —	254: 75	275: —	5,074: 75
Ulrika Kat. Anderssons fond	500: —	25: —	25: —	500: —
C. G. Vretmans fond	3,411: 62	150: —	150: —	3,411: 62
Joh. Gust. Berglunds fond	119,111: 04	5,955: 55	6,055: 05	119,011: 54
Hedda Hoffmans m. fl. räntebehållning	33: 57	33: 96	—	67: 53
Fanny Johanssons fond	5,000: —	250: —	250: —	5,000: —
Summa Kronor	169,465: 77	8,313: 58	8,657: 22	169,122: 13

N:o 51.

Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1931.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Barnavårdsnämnden får såsom berättelse angående sin verksamhet år 1931 hänvisa till bifogade handlingar, innefattande redogörelser för Nämndens sammansättning och tjänstemän m. m. (Bil. 1), den under Nämnden subordinerande barnavårdsbyråns arbete (Bil. 2), barnavårdscentralens verksamhet (Bil. 3) samt Nämndens ekonomi (Bil. 4).

Västerås den 20 maj 1932.

På Barnavårdsnämndens vägnar:
EM. GRANÉR
Ordf.

Årsberättelse år 1931.

Västerås stads Barnavårdsnämnd har, evad det berör verksamheten enligt lagen om barn utom äktenskap, från och med år 1931 övergått från systemet frivilliga barnavårdsmän till fast anställda sådana.

För denna verksamhets bedrivande har från och med årets början anställts en manlig föreståndare, som samtidigt är barnavårdsman för c:a 250 barnavårdsfall, samt en kvinnlig barnavårdsman. Under året har därjämte måst anlitas extra skrivhjälp under 11 månader.

I anslutning till denna omorganisation har Nämnden inrättat en barnavårdscentral, närmast efter mönster från Göteborg. För denna, som redan från början omfattades med synnerligen stort intresse från allmänhetens sida, är anställd en från Allmänna Barnhuset utexaminerad barnavårdssyster. Som barnavårdscentralens läkare har under året distriktsläkaren D:r L. Bladini och under hans bortovaro från staden, D:r Josef Lundblad haft förordnande.

Nämndens verksamhet, evad den berör samhällsvård och skyddsuppfostran samt ekonomi har under året varit förlagd till Fattigvårdsbyrån, där också Nämndens kassa och bokföring varit förlagd.

N:o 51.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1931.

Fattigvårdssysslomannen har under året fungerat som Nämndens sekreterare och ombudsman, fosterbarnsinspektionen har verkställts av barnavårdssystern, till samhällsvården hörande inspektion av utackorderade barn har verkställts av fattigvårdssysslomannen A. Norén och barnavårdsinspektrisen fröken Lisa Bruér, vilken senare även verkställt förundersökningar, övervakningar samt utackordering av för samhällsvård omhändertagna barn.

Förutom ärenden, som falla under ovanstående huvudgrupper av samhällets barnavård, har barnavårdsbyrån haft att mottaga anmälningar och företaga undersökningar i barnavårdsärenden av skilda slag. I förekommande adoptionsärenden och vårdnadsärenden har byrån sålunda verkställt utredningar i och för Nämndens yttrande till domstol.

För ytterligare belysande av Nämndens verksamhet, hänvisas till efterföljande tabeller och redogörelse för Nämndens ekonomi.

Barnavårdsnämndens högt aktade ordförande, Domprosten Fredrik Fåhræus, vilken under ett 20-årigt ordförandeskap nedlagt ett synnerligen intresserat och värdefullt arbete inom Nämnden, avsade sig vid utgången av redogörelseåret uppdraget att vara ledamot och ordförande i Barnavårdsnämnden.

Barnavårdsnämnden står i stor tacksamhetsskuld till sin avgångne ordförande för allt det nitiska arbete, han under de många och långa åren nedlagt inom Nämndens olika arbetsuppgifter.

Västerås den 30 maj 1932.

För Barnavårdsnämnden:
EM. GRANÉR
Ordf.

N:o 51.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1931.

Verksamheten på grund av lagen om barn utom äktenskap.

Antal barnavårdsmän:

Från och med år 1931 har samtliga förordnanden varit uppdelade på två fast anställda barnavårdsmän, föreståndaren för byrån och en kvinnlig barnavårdsman.

Antal barnavårdsmannaförordnanden:

Vid 1931 års början		575
Under året utfärdade:		
Därav inflyttade från annan kommun	29	
Inom kommunen skrivna	70	99
Summa		674

Under året upphörda		155
Därav på grund av:		
Barnen fyllt 16 år	16	
Barnens död	5	
Föräldrarnas giftermål	48	
Barnens adoption	11	
Överflyttning till annan kommun	62	
Andra orsaker	13	

Kvarvarande vid årets slut:	519

Fastställande av faderskap, underhållsbidrag m. m.:

Antal fall där faderskapet erkänts i godo	54
Antal fall där faderskapet fastställts genom dom	4
Ej avtal, enär omedelbar vigsel	7
Rättegång pågår	2
Trolovning har konstaterats	35
därav ett genom dom.	

Mot barnafadern vidtagna åtgärder:

Beslut om arbetsföreläggelse		11
Inställd å arbetshemmet	1	
Uppskov beviljad	8	
Ej anträffad med handräckning	2	

N:o 51.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1931.

I uppfostringsbidrag har genom byråns kassa inbetalts kronor 44,093 : 03 och utbetalts samma summa, varav till Nämndens och Fattigvårdsstyrelsens kassa kronor 10,000 : 71.

Granskningen av de av barnavårdsmännen förda anteckningar och räkenskaper har verkställts av ombudsmannen A. Norén och föreståndaren C. Scott.

Antal fall, där barnet vid 1931 års slut vistades:

År	Modern	Fadern	Båda föräldr.	Andra anhöriga	Icke anhöriga	Barnhem
1918	21	—	1	4	10	4
1919	7	1	5	7	3	—
1920	22	1	4	6	6	2
1921	22	1	2	7	5	2
1922	8	—	2	13	7	—
1923	15	—	3	5	8	—
1924	11	—	5	7	3	—
1925	15	1	5	6	4	2
1926	9	—	3	7	6	1
1927	10	1	4	2	10	—
1928	16	1	10	5	5	1
1929	26	—	4	6	5	—
1930	21	—	9	8	4	1
1931	45	4	14	7	10	1
	248	10	71	90	86	14

Procenten av utomäktenskapliga födelser i Västerås har under året varit 19,07 %.

Västerås i maj 1932.

Carl E. Scott,
föreståndare.

N:o 51.
Barnavårds-nämndens årsberättelse för 1931.

Avdelning I.

Skyddsuppfostran, samhällsvård och därmed sammanhängande åtgärder.

Barnavårdsnämndens ingripande härvidlag har gällt 252 barn. Av dessa ha 52 gossar och 49 flickor varit födda inom äktenskap och 71 gossar och 80 flickor födda utom äktenskap.

Av omhändertagna barn kvarstodo från föregående år 191, nytillkomna under året 41, av dessa ha under året slutligt utskrivits eller på annat sätt avgått 29, till nästa år kvarstå 203 barn, dessutom har förebyggande åtgärder vidtagits i 20 fall.

För skyddsuppfostran hava omhändertagits 4 barn. De orsaker, som föranlett Nämndens ingripande har varit vanart.

2 av barnen ha vid omhändertagandet intagits å Örebro läns skyddshem, Åkerby, Nora, 1 å Västmanlands läns skyddshem, Sundbo, Västanfors och 1 barn överlämnats till enskilt hem.

För samhällsvård hava omhändertagits 37 barn. De olika anledningarna till omhändertagandet ha varit följande:

Föräldrarna avlidit eller övergivit barnet	5
Föräldrarnas oförmåga att vårda barnet	29
Barnets sjukdom	2

11 av dessa barn hava placerats å Barnavårdsnämndens barnhem Sommarro 8, 23 hava utackorderats i enskilda fosterhem och 3 intagits å sjukvårdsanstalt.

Förebyggande åtgärder hava vidtagits beträffande 20 barn, av vilka 15 tilldelats varning inför Nämndens särskilda delegation. I 11 fall hava föräldrarna tilldelats varning och förmaning att bättre uppfylla sina plikter mot barnet, 4 barn hava blivit ställda under särskild tillsyn och 2 barn ha intagits å skolhem för psykopater.

Under året ha varit omhändertagna		232 barn
därav i enskilt hem	154	„
å barnhem	33	„
å skyddshem	12	„
å annan anstalt	13	„
å enskilt hem och barnhem	11	„
å barnhem och annan anstalt	7	„
å enskilt hem och anstalt	2	„

N:o 51. *Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1931.*

Under året ha från Barnavårdsnämnden avskrivits ...... 29 barn
Till år 1932 kvarstå .... 203 barn
Härav tillhörde 68 barn främmande kommun.

Vid Västerås Barnavårdscentral hava under år 1931 varit inskrivna 123 barn.

Därav födda inom äktenskap 83 och utom äktenskap 40.
„ fosterbarn 6.

37 barn hava uppfötts vid bröstet, 41 voro uteslutande flaskbarn och 45 uppfödda delvis vid bröstet, delvis med konstgjord näring.

Till 1932 kvarstå 92 barn, därav 14, som fyllt 1 år.

Under året har avgått 31 barn.

Därav enär barnet fyllt 1 år	13
„ „ barnet avflyttat från staden	8
„ „ dödsfall	1
„ „ annan orsak	9

Läkaren har haft 48 mottagningar under året, varvid sammanlagt 303 undersökningar å barn utförts. Sköterskan har avlagt 1,532 besök i hemmen.

Antalet betalande har varit 24, vilka erlagt sammanlagt 202:— kr., vilka redovisats till Barnavårdsnämndens kassa.

Hälsotillståndet bland barnen har varit gott.

Av näringsrubbningar ha endast några lätta former förekommit.

Av smittosamma sjukdomar ha inträffat: 3 fall av kikhosta och 1 fall av vattenkoppor.

Det ovan nämnda dödsfallet gällde ett barn, som var sjukt redan vid inskrivningen i Centralen och efter några dagar intogs å Centrallasarettet, där det efter endast några dagar avled. Dödsorsaken var tuberkulos. Enligt utredning, som vidtagits å Centrallasarettet har barnet sannolikt smittats av modern, som lider av en tuberkulös åkomma.

Västerås i april 1932.

Josef Lundblad,
leg. läkare.

N:o 51.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1931.

Inspektionsrapport.

Efter förrättat uppdrag att verkställa inspektion av utackorderade barn och deras fosterhem få undertecknade härmed avgiva följande rapport.

Såsom allmänt omdöme kan sägas, att fosterföräldrarna i regel gått in under och allvarligt uppfattat sin grannlaga och ansvarsfulla uppgift. Förhållandet mellan fosterföräldrar och barn är i allmänhet mycket gott. Man kan ofta iakttaga en rörande ömhet och tillgivenhet dem emellan.

De utackorderade barnens antal utgör 240, varav 132 äro utackorderade på landsbygden, nordligast i Avesta och sydligast i Rydö Bruk i sydligaste Småland.

Under året har inspekterats 224 hem.

Barnen fördela sig sålunda:

	Antal	Barnens börd		Barnens kön		Hemmens beskaffenhet		
		u. ä.	i. ä.	flickor	gossar	Goda	Mycket goda	Dåliga
I staden utackorderade	108	43	65	58	50	39	69	—
Å landsbygden utackorderade ..	116	93	23	58	58	78	35	3
Summa	224	136	88	116	108	117	104	3

Beträffande 3 av andra kommuner utackorderade barn ha hemmen icke ansetts lämpliga, varför förflyttning till andra lämpliga hem ägt rum.

De utackorderade barnens antal är förhållandevis stort men vid undersökning av möjligheten att i någon mån kunna återbörda barn till resp. föräldrar, har det visat sig att sådan möjlighet icke föreligger.

Utackorderingsavgifterna utgå med i regel högst 25: — kr. i månaden.

Inspektionen av de å landsbygden utackorderade barnen har företagits dels pr järnväg, dels i bil och dels pr båt, sammanlagt 268,8 mil och krävt en resekostnad av kr. 818: 75 samt en tid av 144 timmar.

De i staden utackorderade barnen ha inspekterats av Inspektrisen och de å landsbygden av ombudsmannen.

Västerås den 8 december 1931.

Axel Norén. *Lisa Bruér.*

N:o 51.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1931.

Avdelning II.

Fosterbarn under Barnavårdsnämndens tillsyn.

Under Barnavårdsnämndens tillsyn hava stått 137 barn enligt bestämmelserna i § 49 mom. 1 i lagen om samhällets barnavård.

Av dessa hava 31 varit födda inom äktenskap och 106 utom äktenskap. 13 av barnen har varit under 1 års ålder.

Antal barn vid årets början:		74
Därav i fosterhem	64	
„ på barnhem	10	
Under året tillkomna:		63
Därav i fosterhem	59	
„ på barnhem	4	
Under året avgångna:		29
Därav enär barnet flyttat från staden	5	
„ „ „ omhändertagits av föräldrarne	4	
„ „ „ omhändertagits av modern	8	
„ „ „ omhändertagits av fadern	2	
„ „ „ omhändertagits för samhällsvård	2	
„ „ „ adopterats	2	
„ „ „ fyllt 16 år	2	
„ „ „ avlidit	1	
„ „ „ intagits å sjukhus	1	
„ „ „ vårdas utan ersättning	2	
Antal barn vid årets slut:		108
Därav i fosterhem	96	
„ på barnhem	12	

Antal besök under året: *399.*

Västerås i maj 1932.

Svea Sandberg.

N:o 51. *Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1931.*

Sammandrag av Barnavårdsnämndens räkenskaper.

UTGIFTER:

Utackorderade barn:		
A. Samhällsvård	37,056 : 86	
B. Skyddsuppfostran å skyddshem och i enskilda hem	9,758 : 53	46,815 : 39
Anstalts- och sjukvård:		
1. Lasarettsvård	578 : —	
2. Sinnesslövård	2,587 : 74	
3. Vanförevård och vård å Allmänna Barnhuset	367 : 85	
4. Poliklinisk vård	478 : 65	4,012 : 24
Återbetalning till främmande Barnavårdsnämnder:		15,151 : 80
Löner och arvoden:		
Löner för barnavårdsmännen, inspektionen och skrivbiträde samt arvode för ombudsmannen	10,425 : 04	
Del i löner på fattigvårdsstyrelsens stat	1,400 : —	11,825 : 04
Barnavårdscentralen:		
Lön för barnavårdssystern och arvode för läkaren		3,880 : —
Diverse utgifter:		
Hyra, städning och bränsle	1,580 : —	
Andel i Fattigvårdsstyrelsens kontorsmaterial	20 : —	
Postporto	265 : —	
Telefon	321 : 10	
Tidskrifter, trycksaker, annonser m. m.	594 : 57	
Lösen av utslag och stämpel å mål	96 : 30	
Bevistande av kongress, bilresor och resor	134 : 40	
Avgifter till Riksförsäkringsanstalten, läkarevård m. m.	115 : 55	
Avgifter till Västmanlands läns Fattigvårds- och Barnavårdsförbund	155 : —	3,281 : 92
Inventarier å Barnavårdsbyrån:		196 : 61
Diverse utgifter för Barnavårdscentralen:		282 : 40
	Tansport	85,445 : 40

N:o 51.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1931.

	Tansport	85,445 : 40
Barnhemmet, Sommaro 8:		
Hushållet	4,027 : 01	
Löner och arvoden	3,053 : 16	
Beklädnad	1,649 : 50	
Bränsle, lyse och vatten	1,614 : 47	
Hyra	2,500 : —	
Underhåll av inventarier	335 : 10	
Telefon	111 : —	
Förbrukningsartiklar och diverse utgifter	331 : 21	13,621 : 45
	Summa	99,066 : 85

INKOMSTER.

Barnhemmet, Sommaro 8:		
Ersättning av Staten, främmande Barnavårdsnämnder och enskilda	3,030 : 08	
Ersättning för skyddsuppfostran av Landstinget	6,508 : 34	
Ersättning för skyddsuppfostran av staten	1,080 : 32	
Återbetalning av enskilda	546 : —	
Inkomst av Barnavårdscentralen:	206 : 90	
Utackorderade barn:		
Återbetalning av enskilda	7,798 : 43	
Återbetalning till Främmande Barnavårdsnämnder:		
Återbetalning av enskilda	3,035 : 21	
Anstalts- och sjukvård:		
Ersättning av landstinget för sjukvård	2,961 : 41	25,166 : 69
Västerås stads Drätselkammares konto:		
Anslag av kommunen		73,900 : 16
	Summa	99,066 : 85

Västerås i maj 1932.

E. Isacsson,
räkenskapsförare.

Västerås, Wilh. Nybergs Boktryckeri 1932.

N:o 52.

Drätselkammarens skrivelse ang. markbyte för tomt- och gatureglering vid lägenheten Valhalla.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För beredande av erforderlig fasadrätt och utfartsväg åt en del av de byggnadstomter inom de söder och öster om Valhalla belägna delarne av Käringberget, vilka drätselkammaren jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 26 mars 1931 är i färd med att försälja, har drätselkammaren påbörjat utläggandet av en trafikled mellan Västmannagatan och Valhallagatan. Denna trafikled skulle framgå i bågform med bågen åt söder i gränsområdet mot Valhalla och erhålla 8 meters bredd.

Utläggandet av ifrågavarande trafikled förutsätter, resp. medför markbyte i regleringsändamål med ägaren av Valhalla, i det att denne skulle överlåta till staden omkring 545 kvm. mark och av staden erhålla c:a 460 kvm. Arealskillnaden skulle staden gälda genom kontant vederlag. Preliminär överenskommelse härom, upptagande jämväl en del utfästelser av underordnad betydelse, har redan träffats. Regleringen åskådliggöres å bifogade den 9 april 1932 upprättade karta.

På grund av det anförda får drätselkammaren anhålla, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med ägaren av lägenheten Valhalla på de villkor, drätselkammaren kan finna för staden antagliga, träffa avtal om byte av mark för utläggande av en ny trafikled mellan Västmannagatan och Valhallagatan samt för därmed sammanhängande reglering.

Västerås den 14 juli 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 53.

Drätselkammarens skrivelse ang. inlösen av tomterna N:ris 2 och 3 i kvarteret Laura.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt meddelande till drätselkammaren har lagfart den 27 juni 1932 meddelats å på stadens grund belägna fastigheterna gårdarne och tomterna N:ris 2 och 3 inom kvarteret Laura (N:ris 88 och 89 västra kvarteret), vilka gått i handel för en köpeskilling å 21,000 kronor. Fråga uppkommer i anledning härav, huruvida staden skall i anledning av fånget göra sin lösningsrätt till fastigheterna gällande. Dessa äro belägna mellan Stora gatan och Bondegatan i den s. k. Oxbacken. Staden äger förut flere fastigheter i samma kvarter. Ett förvärv av de nu ifrågavarande är i hög grad ägnat att underlätta de kvarteret berörande gatu- och tomtregleringar, som erfordras enligt gällande stadsplan. Att kunna förvärva fastigheterna för lägre pris genom frivilligt köp än den ovan angivna köpeskillingen, som vid en eventuell tvångslösen även skall utgöra löseskilling, synes uteslutet. Drätselkammaren anser därför, att staden nu bör begagna sin lösningsrätt.

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att i anledning av den 27 juni 1932 meddelad lagfart å köp för 21,000 kronor av å stadens grund belägna fastigheterna N:ris 2 och 3 inom kvarteret Laura (N:ris 88 och 89 västra kvarteret) i Västerås göra stadens lösningsrätt gällande till fastigheterna och uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla för detta ändamål nödiga åtgärder, ävensom bestämma, att löseskillingen skall gäldas av reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 5 augusti 1932.

För Drätselkammaren:

CARL BÄCKMAN.

Eric Plantin.

N:o 54.

Drätselkammarens skrivelse ang. grunder för tilläggspension åt övningslärare vid folkskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter tagen del av lönenämndens yttrande den 20 sistlidne juni i av folkskolestyrelsen väckt fråga om ändrade grunder för beräkning av kommunal tilläggspension till lärare och lärarinnor i övningsämne vid folkskolan samt av övriga till ärendet hörande handlingar får drätselkammaren, med instämmande till alla delar i vad lönenämnden anfört, i likhet med lönenämnden hemställa, att folkskolestyrelsens i ärendet gjorda framställning icke måtte föranleda till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

Västerås den 5 augusti 1932.

För Drätselkammaren:

CARL BÄCKMAN.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut den 21 december 1931 hava stadsfullmäktige i sammanhang med avgörande av fråga om bestämmande av kommunal tilläggspension åt en lärarinna i övningsämne vid folkskolan till Lönenämnden för yttrande remitterat en framställning av folkskolestyrelsen angående ändrade grunder för beräkning av kommunal tilläggspension till lärare och lärarinna i övningsämne vid folkskolan.

De grunder, som för närvarande tillämpas i avseende å sådan pension hava av stadsfullmäktige godkänts den 24 september 1931 i samband med ett då föreliggande pensionsärende och innebära reglering av tilläggspensionen till denna kategori av lärare på sådant sätt, att stadens andel i pensionen skall utgöra skillnaden mellan den pension en annan stadens befattningshavare i samma löneställning skulle uppbära (65 % å samtliga löneförmåner) och den pension, som till övningslärare bleve utbetald av statlig pensionsanstalt.

Enligt folkskolestyrelsens nu föreliggande framställning skulle härutinnan genomföras den ändring, att kommunal tilläggspension till övningslärare skulle följa reglerna för kommunal tilläggspension till lärare i läsoch skrivämne, därvid slöjdlärare skulle likställas med folkskollärarinna, och skolköks- och slöjdlärarinna med småskollärarinna och alltså utgå med 65 % å vederbörandes underlag för tilläggspensionen.

N:o 54.
Ang. grunder för tilläggspension åt övningslärare vid folkskolan.

Detta underlag består dels i arvoden, utgörande ersättning för övertidsläsning, dyrtidstillägg och ortstillägg, dels ock naturaförmåner med det värde, vartill dessa uppskattas och bestående uti förmån av bostad och bränsle, allt för närvarande för folkskollärarinna, uppgående till 1,466 kronor och för småskollärarinna till 1,036 kronor.

Då Lönenämnden förut förfäktat den meningen, även gillad av stadsfullmäktige, att lärare i övningsämnen i avseende å pensionnering icke böra intaga en särställning i jämförelse med stadens övriga befattningshavare, har detta föranletts av denna lärarekategoris avlöningsförhållanden. Medan staten reglerat och reglerar avlöningen för lärarekrafterna i läs- och skrivämnen, och staden härutinnan saknar inflytande, är förhållandet omvänt beträffande lärarekrafterna i övningsämnena. Rörande dessas avlöning ligger avgörandet helt i stadens hand. Om ock uttrycket i av folkskolestyrelsen åberopade skrivelse från Lönenämnden, att avlöningen av lärare i övningsämne frånsett ett mindre statsbidrag ensamt bäres av kommunen tarvar en modifiering, förhåller det sig lika fullt så, att stadens del i avlöningen är ojämförligt större än statens bidrag. Medan alltså statens bidrag till avlöning av lärare i läs- och skrivämne motsvarar omkring 60 % av avlöningen, är dess andel i övningslärares avlöning omkring 40 % Det är detta förhållande och nyss anförda omständighet, att staden bestämmer lönerna för övningslärare, som enligt Lönenämndens mening bör vara avgörande för frågan, huruledes deras pensionering bör ordnas och det så, att de härutinnan skola vara jämnställda med annan av staden avlönad befattningshavare i liknande löneställning. Vad folkskolestyrelsen i sin framställning anfört om betydelsen av vad som till statlig pensionsanstalt anmälts såsom underlag för pensioneringen i sådan anstalt är utan relevans i själva sakfrågan.

Lönenämnden finner alltså, de av stadsfullmäktige den 24 september 1931 godkända grunderna för pensionering av lärare och lärarinna i övningsämne vara i överensstämmelse med rättvisa och billighet och får förty för sin del hemställa, att folkskolestyrelsens framställning om ändring i dessa grunder icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 20 juni 1932.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadens lönenämnd av den 30 sistlidne maj hade folkskolestyrelsen hemställt om att f. slöjdläraren Fritz Ljung måtte komma i åtnjutande av kommunal tilläggspension enligt gällande bestämmelser. I sin i ärendet till stadsfullmäktige den 9 september 1931 avlåtna skrivelse yttrar lönenämnden bland annat följande: ”Beträffande avlöningen av

övningslärare vid folkskolan är denna — frånsett ett mindre statsbidrag — i olikhet med vad fallet är med övrig personal icke uppdelad mellan stat och kommun utan bestridas ensamt av kommunen härstädes enligt av stadsfullmäktige för varje år fastställda bestämmelser med belopp, som för närvarande motsvarar en folkskollärarinnas löneförmåner. Vid detta förhållande synes ej annan regel beträffande pensioneringen av dylik befattningshavare kunna uppställas, än att pensionen skall utmätas till samma belopp, som annan stadens befattningshavare i samma löneställning vid pensionering åtnjuta. Där, såsom här är fallet, befattningshavaren åtnjuter pension samt dyrtidstillägg därå från en statlig pensionsanstalt, skulle stadens andel i pensionen utgöra skillnaden häremellan och den pension en annan befattningshavare med lika lön skulle erhålla." Lönenämnden föreslår så, att Ljung med tillämpning av nämnda princip tilldelas kommunal tilläggspension med ett belopp som för närvarande uppgår till cirka 430 kr. pr år.

N:o 54. *Ang. grunder för tilläggspension åt övningslärare vid folkskolan.*

På förslag av lönenämnden beslöto stadsfullmäktige den 31 maj 1928, att kommunal tilläggspension till befattningshavare vid folkskolan skulle utgå med 65 % å ett underlag bestående av ersättning för bostad och bränsle, ersättning för övertidsläsning jämte dyrtidstillägg samt ortstillägg, att avkortad pension skulle utgå enligt i skrivelsen närmare angivna grunder samt att, vare sig pensionen vore hel eller avkortad, därå icke skulle utgå något kommunalt dyrtidstillägg.

Det har synts folkskolestyrelsen egendomligt, att detta stadsfullmäktiges beslut icke vunnit tillämpning för lärare i övningsämne, helst som något undantag för dessa icke gjorts i det nämnda beslutet. Egendomligt förefaller även lönenämndens motivering vara för den undantagsställning, som föreslås lärarne i övningsämne i jämförelse med övriga folkskolans lärare. Så synes icke något samband vare sig formellt eller sakligt finnas mellan formerna för statsbidrag till den ena eller andra lärarekategorien och pensionen. Vad storleken av statsbidragen beträffar är detta för övrigt större i vissa lönegrader för lärare i övningsämne än för vissa andra lärare, med vilka de förstnämnda i pensionshänseende samordnas. Övningslärarnas löner äro reglerade efter precis samma normer som de övrigas och stå i förhållande till de sistnämndas i en bestämt angiven relation. Då lönenämnden påpekar, att de nämnda lärarna — frånsett ett mindre statsbidrag — bestrides ensamt av kommunen enligt av stadsfullmäktige för varje år fastställda bestämmelser med belopp, som för närvarande beträffande slöjdlärare motsvarar en folkskollärarinnas, vill det synas som nämnden skulle ha förbisett en betydelsefull sak, nämligen tjänsteregleringen för lärarne i övningsämne. Stadsfullmäktige godkände nämligen en dylik reglering år 1920, varigenom slöjdlärare garanterades samma löneförmåner som folkskollärarinna, skolkökslärarinna 300 kr. och slöjdlärarinna 100 kr. utöver småskollärarinnas lön. Denna tjänstereglering godkändes sedan av Kungl. skolöverstyrelsen och Statens pensionsanstalt och utgjorde villkoret för övningslärarnas anslutning till densamma. Övningslärarne härstädes äro sålunda medlemmar i statens pensionsanstalt, slöjdlärare med samma pensionsunderlag som folkskollärarinna, skolkökslärarinna med 300 kr. och slöjdlärarinna med 100 kr. över småskollärarinnas. Dessa lärare er-

N:o 54.
Ang. grunder för tilläggspension åt övningslärare vid folkskolan.

lägga pensionsavgifter till statens pensionsanstalt efter samma grunder som folkskolans övriga lärare. De bestämmelser, som gälla för dessa angående tilläggspension, tillförsäkra dem en något förmånligare ställning i pensionshänseende än övriga stadens befattningshavare. Häremot svarar emellertid skyldigheten för lärarne att erlägga tjänstepensionsavgift. Härom yttrar lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 maj 1928: "Den förmån, som alltså genom den högre procentsatsen för lärarepersonalen skulle allt fortfarande bestå, blir enligt detta senare förslag (det förslag som av stadsfullmäktige senare antogs) icke så markerad, som förut varit fallet, och kan den avvikelse, som den framgent innebär från grundregeln anses kompenserad med den uppoffring, som för lärarpersonalen är förenad med erläggandet av avgift för statspensionerings upprätthållande."

Sådan skyldighet föreligger givetvis även för lärarne i övningsämne. Att sätta dem i särställning i förhållande till de övriga lärarne kan därför ej vara förenligt med rättvisa.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får folkskolestyrelsen hemställa,

att stadsfullmäktige ville besluta, att lärarne i övningsämne tillerkännes kommunal tilläggspension enligt samma grunder som gälla för övriga folkskolans lärare, varvid slöjdlärare likställes med folkskollärarinna samt skolköks- och slöjdlärarinna med småskollärarinna.

Västerås den 19 dec. 1931.

På folkskolestyrelsens vägnar:
FREDR. FÅHRÆUS.
Ordf.

Em. Granér.

Till Lönenämnden i Västerås.

Till komplettering av sin skrivelse till Stadsfullmäktige den 19/12 1931, vari hemställdes om att lärarne i övningsämne måtte tillerkännas kommunal tilläggspension enligt samma grunder, som gälla för övriga lärare, vill folkskolestyrelsen bringa i erinring stadsfullmäktiges den 31/1 1929 på förslag av lönenämnden fattade beslut, varigenom slöjdlärarinnan Emma Wahlbäck tillerkändes kommunal tilläggspension enligt den princip folkskolestyrelsen hävdat.

Västerås den 22/1 1932.

På folkskolestyrelsens vägnar:
RICH. SÖDERQUIST,

Em. Granér.

N:o 55.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggspension åt två småskollärarinnor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter tagen del av lönenämndens den 20 sistlidne juni avgivna yttrande i väckt fråga om beviljande av kommunal tilläggspension åt småskollärarinnorna Anna Sofia Eriksson och Ester Maria Karlsson får drätselkammaren, med instämmande till alla delar i vad lönenämnden anfört, tillstyrka bifall till lönenämndens i ärendet framställda förslag.

Västerås den 5 augusti 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Lönenämnden har Folkskolestyrelsen anmält småskollärarinnorna Anna Sofia Eriksson och Ester Maria Karlsson till erhållande av kommunal tilläggspension från deras avgång ur tjänst respektive den 1 mars och den 1 maj 1932.

Beträffande ålder och tjänstetid har styrelsen härvid meddelat att Eriksson vore född den 6 februari 1872 med oavbruten anställning vid folkskolan sedan den 1 januari 1900 samt att samma data för Karlsson vore den 9 april 1872 och den 11 augusti 1900.

Enligt de grunder för åtnjutande av kommunal tilläggspension, som av stadsfullmäktige godkänts den 31 maj 1928, äro både Eriksson och Karlsson berättigade att på grund av uppnådd levnads- och tjänsteålder åtnjuta full tilläggspension.

Då nämnden för sin del tillstyrker, att sådan pension beviljas är det med reservation för den ändring i hittills tillämpade grunder för tilläggspensions beräkning, som framdeles kunna bliva av stadsfullmäktige fastställda.

Med nu angivna reservation har Lönenämnden velat markera att nu gällande bestämmelser enligt nämndens förmenande icke äro fullt tillfredsställande och detta med hänsyn därtill, att folkskollärarkåren i pensionshänseende är bättre ställd än stadens övriga befattningshavare i liknande löneställning. Vad som vid antagande under år 1928 av grunder för kommunal tilläggspension anföres därom, att folkskollärarkårens i förhållande

N:o 55. *Ang. tilläggspension åt två småskollärarinnor.*

till lönen procentuellt sett högre pension i jämförelse med andra stadens befattningshavare finge anses som kompensation för den avgift för pensioneringen lärarkåren fick vidkännas, kan, sedan därefter antagen pensionsstat ålagt stadens befattningshavare avgift för familjepensionering i motsvarande omfattning icke längre åberopas som skäl för lärarkårens bättre ställning i pensionsavseende.

Under åberopande av det anförda hemställer Lönenämnden att stadsfullmäktige ville förklara förra småskollärarinnorna Anna Sofia Eriksson och Ester Maria Karlsson berättigade att från avskedstagandet, Eriksson från den 1 mars och Karlsson från den 1 maj innevarande år uppbära kommunal tilläggspension att utgå tillsvidare enligt av stadsfullmäktige den 31 maj 1928 antagna grunder av uttaxerade medel och vad anginge innevarande år av det i årets stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 20 juni 1932.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Lönenämnden i Västerås.

Sedan Statens pensionsanstalt meddelat, att småskollärarinnorna Anna Sofia Eriksson och Ester Maria Karlsson förklarats berättigade att uppbära full tjänstepension, Eriksson fr. o. m. 1/3 och Karlsson fr. o. m. 1/5 1932, har folkskolestyrelsen beviljat ovannämnda lärarinnor avsked.

Med anledning härav får styrelsen hemställa, att tilläggspension beviljas dem, att utgå för Eriksson fr. o. m. 1/3 och för Karlsson fr. o. m. 1/5 1932.

Anna Sofia Eriksson, som är född den 6/2 1872, anställdes vid Västerås folkskolor den 1/1 1900 och har sedan dess oavbrutet tjänstgjort härstädes.

Ester Maria Karlsson är född den 9/4 1872, och har tjänstgjort härstädes sedan den 11/8 1900.

Västerås den 26/2 1932.

För Västerås folkskolestyrelse:

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

N:o 56.

Drätselkammarens skrivelse ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i södra delen av Västmannagatan m. fl. sträckningar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 augusti 1932 har vatten- och gasverksstyrelsen hemställt om anslag för anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar, dels i Västmannagatan mellan Svante- och Eriksgatorna, dels ock i gatorna söder och väster om kv. Paul.

Drätselkammaren får på av vatten- och gasverksstyrelsen anförda skäl tillstyrka bifall till styrelsens framställning och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville för anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar, dels i Västmannagatan mellan Svante- och Eriksgatorna, dels ock i gatorna söder och väster om kv. Paul, anvisa 9,300 kronor att gäldas av de tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 9 augusti 1932.

För Drätselkammaren:
CARL BÄCKMAN.
Vice ordförande.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av pågående byggnadsverksamhet inom kvarteren Paul och Palla jämte angränsande områden, erfordras framdragning av vatten-, avlopps- och gasledningar, dels i Västmannagatan mellan Svante- och Eriksgatorna och dels i gatorna söder och väster om kvarteret Paul.

Utsträckningen av vatten- och gasledningar i Västmannagatan skall utgöra en fortsättning på de i denna gata varande ledningar, vilka med utgångspunkt vid Stora gatan nu sluta vid Svantegatan och äro dimensionerade att kunna mata söder ut belägna områden.

För närvarande fortsätter ett i Västmannagatan befintligt avlopp rakt genom tomterna inom kvarteret Palma. Efter tillkomsten av berörda ledningsutsträckning i Västmannagatan, skulle staden ej längre behöva använda sig av det genom privat mark gående avloppet.

Kostnaderna för de ifrågasatta ledningsutsträckningarne äro beräknade till 17,500 kr. I mån av bebyggelse å nämnda områden inflyter i ledningsavgifter 8,200 kr. och bliver sålunda stadens andel i ledningskostnaderna 9,300 kr. Ensamt bebyggelsen inom de områden, som direkt beröras av den-

N:o 56. Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i södra delen av Västmannagatan m. fl. sträckningar

na ledningsutbyggnad, räntar och amorterar i det närmaste stadens ledningskostnader. Tages jämväl i beräkning, att ledningarne i Västmannagatan även äro avsedda för längre bort belägna områden, är ledningsutbyggnaden även ur ekonomisk synpunkt motiverad.

På grund av det anförda hemställer därför Vatten- och Gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville ur Tekniska verkens amorteringsfond anvisa 9,300 kr., att användas för anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar, dels i Västmannagatan mellan Svante- och Eriksgatorna och dels i gatorna söder och väster om kvarteret Paul.

Västerås den 4 augusti 1932.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 57.

Drätselkammarens skrivelse ang. godkännande av förslag till vattentorn samt uppförande av detsamma.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under hänvisning till stadsfullmäktiges beslut den 26 mars 1931 att vid beviljande av anslag till utvidgningar av stadens vattenledningsnät, vari även ingick uppförandet av ett vattentorn, uppdraga åt vatten- och gasverksstyrelsen att låta upprätta och för stadsfullmäktige framlägga förslag till ritningar till ett dylikt torn, har vatten- och gasverksstyrelsen nu i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 augusti innevarande år med överlämnande av ritningar hemställt, att stadsfullmäktige ville godkänna det föreliggande förslaget samt uppdraga åt styrelsen att i huvudsaklig överensstämmelse med förslaget låta uppföra vattentornet.

Då drätselkammaren finner det föreliggande förslaget antagligt får drätselkammaren för sin del tillstyrka bifall till vatten- och gasverksstyrelsens framställning.

Västerås den 9 augusti 1932.

För Drätselkammaren:
CARL BÄCKMAN.
Vice ordförande.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 57.
Ang. godkännande av förslag till vattentorn samt uppförande av detsamma.

Då stadsfullmäktige den 26 mars 1931 beviljade anslag till utvidgningar av stadens vattenledningsverk, i vilka också ingick uppförandet av ett vattentorn, erhöll Vatten- och Gasverksstyrelsen samtidigt i uppdrag att låta upprätta och för Stadsfullmäktige framlägga fullständiga ritningar till ett dylikt torn.

Sedan berörda tidpunkt har styrelsen dels låtit utarbeta flera olika förslag till vattentorn och dels införskaffat anbud. Efter de erfarenheter, som härigenom vunnits, framlägger styrelsen härmed för Stadsfullmäktiges godkännande ett förslag enligt föreliggande ritning, som huvudsakligen utvisar tornets exteriör.

Såväl ur estetisk som ekonomisk och teknisk synpunkt synes ett torn av detta utförande vara att föredraga framför ett torn av kvadratisk planform. Ett runt torn av det vanliga utförandet, med reservoaren direkt upplagd på väggarna och dessa utkragade upptill, anser styrelsen icke estetiskt tillfredsställande.

I anslutning till vattentornets uppförande vill styrelsen meddela, att anläggningskostnaderna för utvidgningarne vid vattenverket synas hålla sig inom ramen av beviljat anslag.

Det föreslagna tornet har följande data:

Bredd cirka 18 m., höjd över marken 35 m. Behållare av järn för 1,600 m^3, uppburen av en betongkonstruktion, vilken dock möjligen kommer att utföras annorlunda än vad ritningen visar. Trappan till tornets tak förlägges mellan behållaren och ytterväggarna.

Med ledning av det här anförda hemställer Vatten- och Gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville godkänna föreliggande förslag till vattentorn samt uppdraga åt styrelsen att i huvudsaklig överensstämmelse med detta förslag låta uppföra detsamma.

Västerås den 4 augusti 1932.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 58.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggande av väg mellan Kristiansborg och Eriksberg såsom reservarbete.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom olika beslut den 26 februari, den 29 oktober, den 26 november och den 22 december 1931 hava stadsfullmäktige bemyndigat drätselkammaren att, i den mån drätselkammaren funne sådant påkallat och möjligt, igångsätta reservarbeten för arbetslösa, huvudsakligen avsedda för arbetslösa familjeförsörjare, samt har i innevarande års budget upptagits 100,000 kronor för ifrågavanrande ändamål, ävensom för att gälda stadens kostnader för arbetslöshetsunderstöd.

På grund av detta bemyndigande har bl. a. såsom statskommunalt arbete — Statens Arbetslöshetskommission bidrager i detta fall med 35 % av rena arbetskostnader — utförts omläggning av Bergslagsvägen mellan Eriksberg och Enbacken. Detta arbete, som påbörjades under december månad 1931 torde vara avslutat omkring den 1 oktober innevarande år.

Efter allt att döma kommer arbetslösheten i staden, särskilt inom grovarbetaregrupperna att bliva omfattande instundande vinter, varför det är angeläget att redan nu vidtaga åtgärder för arbetslöshetens lindrande.

Under de många år, som arbetslösheten tyngt samhället har oavbrutet i rätt stor utsträckning anlitats den utvägen att för arbetslöshetens avhjälpande igångsätta olika slag av reservarbeten. Det har därför givetvis icke varit någon lätt uppgift för drätselkammaren att nu ytterligare framskapa ett reservarbete, som är av den naturen att det såväl lämpar sig härtill som ock i en framtid kan bliva staden till nytta. Emellertid har drätselkammaren funnit att det vore lämpligt att tillfart till staden genom Bergslagsvägen bereddes även till stadens centralare delar i trakten av Engelbrektsplan, vilket lämpligast sker genom att förbinda Bergslagsvägen i trakten av Eriksberg med Kristiansborgsallén.

En sådan väg kan även i viss mån gagna den stora trafiken, även om den icke blir Bergslagsvägens huvudinfart till staden, en fråga, vartill drätselkammaren ansett det vara för tidigt att ännu taga ställning.

Stadens byggnadschef har upprättat kostnadsberäkning för den ifrågasatta nya vägförbindelsen, och uppgå kostnaderna om däri inräknas maskinkrossning av utsprängd sten till makadam, avsedd att användas vid anläggning av angränsande nya vägar och gator, till 165,800 kronor, därav rena arbetskostnader 108,880 kronor samt kostnader för ammunition och transporter, verktyg m. m. till 56,920 kronor.

Drätselkammaren har vidare uppdragit åt stadens arbetslöshetskommitté att hos Statens Arbetslöshetskommission hemställa att ifrågavarande arbete får bedrivas såsom statskommunalt arbete, d. v. s. med statsbidrag.

Avsikten vore, om medgivande av Statens Arbetslöshetskommission lämnas, att i samband med avslutandet av arbetena å Kopparbergsvägen

påbörja den nya väganläggningen i dess omedelbara anslutning till Kopparbergsvägen samt låta återstående del av väganläggningen, som till stor del består i rätt stora massuttagningar, utföras såsom vinterarbete på grund av den stora svårigheten att framskapa just dylika arbeten av lämplig beskaffenhet.

N:o 58. *Ang. anläggande av väg mellan Kristiansborg och Eriksberg såsom reservarbete.*

Under hänvisning till de av stadsfullmäktige tidigare lämnade bemyndigandena för drätselkammaren att igångsätta reservarbeten, får drätselkammaren dels hemställa, att stadsfullmäktige ville godkänna drätselkammarens förberedande åtgärder i och för en ny väganläggning i Kristianborgsalléns fortsättning och fram till Bergslagsvägen vid Eriksberg, att utföras såsom statskommunalt reservarbete samt uppdraga åt drätselkammaren ej mindre att igångsätta och fullfölja arbetet ifråga med anlitande av tillgängliga medel än även framdeles till stadsfullmäktige inkomma med förslag på vad sätt stadens kostnader för ifrågavarande väganläggning skola slutligen gäldas.

Västerås den 9 augusti 1932.

För Drätselkammaren:
CARL BÄCKMAN.
Vice ordförande.

Eric Plantin.

N:o 59.

Drätselkammarens skrivelse ang. ytterligare framdragande av Vasagatan norrut med ledningar såsom reservarbete.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

I skrivelse till stadsfullmäktige denna dag har drätselkammaren under åberopande av de bemyndiganden, som under år 1931 lämnats kammaren av stadsfullmäktige, framlagt förslag om utförande av väganläggning i Kristiansborgsalléns fortsättning fram till Eriksberg å Bergslagsvägen såsom ett statskommunalt reservarbete, och har drätselkammaren i denna sin skrivelse meddelat, att avsikten vore, att arbete med väganläggningen huvudsakligen skulle bedrivas såsom vinterarbete.

Det synes emellertid nödvändigt att för arbetslöshetens avhjälpande även framskapa några reservarbeten, som skola pågå instundande höst.

Stadsfullmäktiges angivna bemyndigande hava föranlett drätselkammaren att under åren 1931 och 1932 såsom kommunalt reservarbete utföra framdragande av Vasagatan från Anderslundsgatan till Persbovägen.

Ehuru visserligen måhända ännu ej på flera år exploatering av den s. k. Blåsbomarken mellan Apalbyvägen och de obebyggda områdena öster

N:o 59.
Ang. ytterligare framdragande av Vasagatan norrut med ledningar såsom reservarbete.

därom kan tänkas ifrågakomma, anser drätselkammaren lämpligt att såsom ett led i stadens åtgärder för arbetslöshetens avhjälpande låta framdraga Vasagatan ytterligare och fram till Iggebygatan å Vegaområdet.

Det torde då icke underlåtas att samtidigt framdraga vatten- och avloppsledningar, som skola ligga på relativt stora djup, men kan tillsvidare, till dess bebyggelsen kommer igång, anstå med de på relativt obetydligt djup liggande gasledningarna.

Kostnaderna för väganläggningen beräknas till i runt tal 84,000 kronor, därav omkring 37,000 kronor för ledningar. Hela denna kostnad torde lämpligen tillsvidare förskotteras ur fonden för reserverade köpeskillingsmedel. I den mån, som exploatering av området kommer till stånd, skall fonden tillgodogöras genom tomtförsäljning inflytande medel, varvid givetvis den egentliga gatuutläggningskostnaden blir gottgjord fonden. Beträffande ledningskostnaderna böra dessa övertagas av de tekniska verken i den mån de enligt gängse regler eljes i följd av bebyggelsens fortskridande skulle ankomma på de tekniska verken att anlägga ledningarna.

Då ifrågavarande arbete icke skulle komma till utförande, därest detsamma icke vore behövligt som reservarbete, har det ifrågasatts, att staden skulle göra framställning om att även detta arbete skulle bedrivas såsom statskommunalt arbete, men har drätselkammaren, med hänsyn till arbetets något komplicerade art och det rätt stora behovet av specialarbetare, ansett sig böra bedriva detta arbete såsom kommunalt reservarbete.

Drätselkammaren får alltså hemställa, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att såsom kommunalt reservarbete utföra utläggning av Vasagatan i dess fortsatta sträckning norrut mellan Persbovägen och Iggebyvägen samt förse trafikleden med vatten- och avloppsledningar, allt för en beräknad kostnad av 84,000 kronor, att förskotteras av reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 9 augusti 1932.

För Drätselkammaren:

CARL BÄCKMAN.
Vice ordförande.

Eric Plantin.

VÄSTERÅS 1932
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1932. Den 25 Augusti. XV.

N:o 60.

Magistratens förslag ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

De för Västerås stad gällande särskilda ordningsföreskrifterna hava tillkommit vid vitt skilda tider och äro spridda i en mängd olika kungörelser och reglementen. Åtskilliga av dessa föreskrifter stå icke fullt i överensstämmelse med på senare tider tillkomna författningar och motsvara ej heller de ändrade förhållanden, som under de senaste åren inträtt, särskilt beträffande trafiken. Föreskrifternas uppdelning på ett stort antal olika kungörelser förminskar även överskådligheten och medför svårigheter för dem, som hava att övervaka efterlevnaden av föreskrifterna. Med anledning härav har Magistraten funnit sig böra omarbeta och sammanföra ifrågavarande stadganden, därvid Magistraten i en ”Särskild ordningsstadga för Västerås stad” inarbetat alla de föreskrifter av mera allmän art, vilka enligt Magistratens förmenande äro av den natur att desamma böra godkännas av Stadsfullmäktige och fastställas av Konungens Befallningshavande, samt i ”Särskilda trafik- och ordningsföreskrifter för Västerås stad” sammanfört sådana kompletterande stadganden, vilka det ankommer på Magistraten att utfärda. De upprättade förslagen får Magistraten härmed överlämna till Stadsfullmäktige under hemställan, att Stadsfullmäktige måtte dels för sin del antaga förslaget till särskild ordningsstadga dels ock avgiva yttrande huruvida Stadsfullmäktige hava något att erinra mot de bestämmelser, som upptagits i de särskilda trafik- och ordningsföreskrifterna.

Såsom ovan nämnts innebära förslagen huvudsakligen en modernisering och sammanfattning av tidigare gällande bestämmelser. Magistraten anser det därför icke nödvändigt att i detalj motivera de särskilda stadgandena, utan kommer här nedan endast att redogöra för de skäl, som ligga till grund för mera väsentliga avvikelser från förutvarande bestämmelser eller för nya stadganden av större betydelse.

Ordningsstadgan.

Enligt hittills gällande bestämmelser har körande rätt att stanna med sitt fordon även å körbanans högra sida i färdriktningen räknat, därvid endast föreskrivits att han icke må lämna vänstra sidan förrän det är nöd- § 3:2.

N:o 60. *Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.*

vändigt. Med den starkt ökade trafiken har denna rätt visat sig medföra åtskilliga olägenheter, då därigenom lätt uppkommer stockning å de smalare trafiklederna. I Stockholm och även i en del landsortsstäder har införts en bestämmelse liknande den nu föreslagna och det synes Magistraten nödigt att med hänsyn till trafikförhållandena här i staden förbjuda körande att stanna å högra sidan. De olägenheter, som härigenom kunna uppkomma för den åkande allmänheten, övervägas säkerligen av fördelarna ur trafiksäkerhetens synpunkt.

§ 5:2. En fråga, som torde vara föremål för delade meningar, är den, huruvida de nuvarande föreskrifterna om skyldighet att å velociped föra inregistreringsnummer böra bibehållas. Från flera håll har gjorts gällande, att dessa föreskrifter innebära en onödig tunga för allmänheten utan att medföra motsvarande fördelar. Efter noggrant övervägande av frågan har Magistraten dock funnit starka skäl tala för bestämmelsernas bibehållande. Avgörande har härvid varit att bestämmelserna visat sig mycket betydelsefulla, då det gällt att efterspana tillgripna eller lånade velocipeder, ävensom för att förhindra belåning av tillgripna velocipeder i pantbanker. Även vid efterspanande av brott i övrigt hava dessa föreskrifter visat sig vara av värde. Den ringa utgift, som inregistreringsskyldigheten medför, torde icke vara av större betydelse. Det synes emellertid Magistraten vara av vikt, att det velocipedregister, som föres i staden, blir så fullständigt, att därav alltid framgår, vem som innehar ett visst velocipednummer, och Magistraten har därför föreslagit, att överlåtelse av nummer jämväl skall anmälas. Undantagen från skyldigheten att föra velocipednummer hava utvidgats i görligaste mån.

§ 6. Några föreskrifter angående transport av kreatur finnas icke i Västerås. De föreslagna bestämmelserna överensstämma i huvudsak med vad som gäller i städer av motsvarande storlek och torde innebära vad som erfordras för staden.

§ 10:2. På senare tid hava i flera städer införts bestämmelser, att polismyndighet skall fastställa det högsta antal personer, som må inrymmas i offentliga, för allmänheten tillgängliga lokaler. Då behov härav för visst fall visat sig föreligga även i Västerås, har bestämmelse härom upptagits i förslaget.

§ 31. Det är uppenbart, att de föreslagna bestämmelserna icke i allmänhet kunna göras tillämpliga å staden i dess helhet, då inom staden även ligga rena landsbygdsområden. Å andra sidan kan icke ordningsstadgans giltighetsområde inskränkas till stadens planlagda område, då därigenom flera tättbebyggda områden skulle uteslutas. Då det gällt att bestämma området för stadgans giltighet, har Magistraten ansett samtliga de områden, som hava egentlig stadskaraktär böra inbegripas därunder och därvid funnit nödigt att för undvikande av otydlighet uppräkna de stadsdelar, som

kunna anses hava denna karaktär. I den mån staden ytterligare utvecklas, kunna genom särskilda beslut nya områden indragas under stadgans giltighetsområde. Därest det föreslagna tillämplighetsområdet vinner bifall, kommer därjämte ett gammalt önskemål från stadens sida att tillgodoses. Redan 1918 beslöto nämligen Stadsfullmäktige biträda en framställning till Kungl. Maj:t, att ordningsstadgans för rikets städer föreskrifter om gaturenhållning skulle förklaras gälla även för de tättbebyggda ytterområdena. Genom beslut den 10 juni 1932 har Kungl. Maj:t förklarat framställningen icke föranleda någon åtgärd, men hänvisat stadens myndigheter att avgöra frågan i nu förevarande ordning. Ett bifall till Magistratens förslag innebär alltså i denna del ett fastställande av Stadsfullmäktiges tidigare beslut.

N:o 60. *Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.*

Särskilda trafik- och ordningsföreskrifter.

§ 8.

Frågan om lämpliga lek- och idrottsplatser för stadens ungdom har på senaste tiden upptagits till diskussion. I en till Magistraten den 24 mars 1932 ingiven skrivelse har rektorn vid Högre allmänna läroverket, S. Landtmanson, hemställt, att Djäknebergsslätten, varest för närvarande lekar och idrottsövningar få bedrivas av läroverkets och högre folkskolans elever under villkor, att dessa ske under gymnastiklärares tillsyn samt att fotbollsspel, diskus- och spjutkastning icke förekomma, måtte upplåtas jämväl för fotbollspel samt att villkoret om gymnastiklärares närvaro måtte upphävas, därvid rektor Landtmanson framhållit, att stort behov föreligger av någon lämplig plats, där barn och ungdom kan få sparka boll och idka friluftslekar på egen hand efter skoltidens slut, samt att staden lider synnerlig brist på sådana platser. Över rektor Landtmansons skrivelse hava yttranden avgivits till Magistraten av poliskommissarien, folkskolestyrelsen, hälsovårdsnämnden, planteringsnämnden och drätselkammaren.

Poliskommissarien, folkskolestyrelsen och hälsovårdsnämnden hava tillstyrkt framställningen, de två förstnämnda med vissa reservationer, och därvid har poliskommissarien föreslagit, att såsom lek- och idrottsplatser för stadens ungdom måtte upplåtas jämväl vissa delar av Viksängs- och Stensborgsområdena. Planteringsnämnden har, med reservation av ordföranden, avstyrkt förslaget under framhållande, bland annat, att ett upphävande av det tidigare förbudet skulle medföra en förändring av Djäknebergets karaktär av tillflyktsort för äldre personer, som åstunda frid och ro, förfula slättens natur och lätt orsaka oordningar. Slutligen har drätselkammaren med 5 röster mot 2 uttalat sig för att det nuvarande förbudet skulle kvarstå med allenast den mildring, att idrottsövningarna icke behövde anordnas under gymnastiklärares ledning.

Enligt Magistratens förmenande föreligger ett starkt behov av lek- och idrottsplatser för stadens ungdom. Efter iordningsställande av nya idrottsplatsen hava väsentligen bättre förhållanden än tidigare inträtt, men för det växande släktet, skolungdomen fyller dock icke denna plats behovet av lämpliga lekplatser. Det synes Magistraten ofrånkomligt, att vissa av sta-

N:o 60.
Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.

den disponerade eller densamma tillhöriga områden direkt upplåtas för användning såsom lek- och idrottsplatser. Å dessa platser bör utövning av alla slags lekar och idrotter tillåtas, dock med undantag av de för omgivningen farliga spjut-, slägg- och diskuskasten. Vid övervägande av vilka områden som lämpligast kunna upplåtas till lekplatser har Magistraten funnit sig böra föreslå Djäknebergsslätten samt de av poliskommissarien angivna platserna å Viksängs- och Stensborgsområdena. Av sistnämnda två områden användes redan Viksängsområdet i stor utsträckning för idrottsövningar, huvudsakligen fotbollspel. Vad Djäkneberget beträffar torde det icke kunna bestridas, att stadens skolungdom har en traditionsbunden rätt till dess begagnande. De invändningar, som rests mot upplåtande av slätten för fotbollspel, äro värda allt beaktande, men enligt Magistratens åsikt äro desamma icke av den styrka, att de böra förhindra den ifrågasatta upplåtelsen. Med hänsyn till Djäknebergets storlek synes nämligen en tillåtelse att å själva slätten idka fotbollspel icke behöva medföra, att Djäkneberget upphör att vara en tillflyktsort för äldre personer. Å Djäkneberget finnas, förutom trakten kring själva slätten, många vackra platser, där den, som så önskar, kan finna lugn och ro. En upplåtelse av slätten för fotbollspel kommer visserligen att leda till, att gräsmattan därstädes blir mindre vacker, men denna minskning av skönhetsvärdet torde mer än väl uppvägas av de fördelar för skolungdomen, som vinnas. Vad slutligen angår faran för oordningar å platsen vill Magistraten framhålla, att därest rätten till idrottsövningar förbehålles skolungdomen, faran för oordningar torde vara ringa samt att den ökade användningen av cykelpatruller inom poliskåren medför möjlighet till ganska god bevakning av Djäkneberget. Med hänsyn till nu anförda omständigheter har Magistraten funnit några allvarliga betänkligheter icke förefinnas mot att upplåta Djäknebergsslätten för alla slags idrottsövningar av skolungdom med undantag av förutnämnda kastövningar.

§ 9. Under senaste åren hava med den alltmera ökade tillströmningen av torgförsäljare vissa svårigheter uppstått att på ett tillfredsställande sätt ordna torghandeln. Då förhoppningar emellertid föreligga, att den så kallade torghandelskommittén inom en snar framtid kommer att framlägga förslag om ändringar rörande torghandeln med kött och dylikt, och de åtgärder i övrigt, som erfordras för god ordning å Stora torget, kunna genomföras utan ändring av här ifrågavarande stadganden, har Magistraten icke funnit skäl att för närvarande upptaga några väsentligen ändrade bestämmelser om torghandel. Vid uppkommande svårigheter kan för övrigt, såsom vid tidigare tillfällen skett, Magistraten meddela tillfälliga föreskrifter.

§ 13. Vid upprepade tillfällen hava klagomål anförts över svårigheterna att återfinna olika adresser inom staden. Anledningen till dessa svårigheter är huvudsakligen, att vid angivande av adresser användas än gatunamn och nummer, än kvartersnamn och husnummer, och än stadsägonummer. Sedan Stadsfullmäktige numera fastställt gatunamn för alla mera tättbe-

N:o 60.
Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.

byggda stadsdelar, synes tiden vara inne att gå in för ett för alla stadsdelar gemensamt system vid adressnumrering och det är därvid naturligt, att adresser inom staden böra angivas medelst gatunamn och nummer. För att detta system skall leda till åsyftat resultat måste vid alla gator, vägar eller andra allmänna platser, vars namn blivit fastställda, uppsättas namnskyltar och å varje därvid beläget hus gatunummer. Skyltarna, vilkas uppsättande med hänsyn till trafiken, är ett allmänt intresse, torde böra anbringas genom drätselkammarens försorg, vilket även tidigare synes hava skett, under det att fastighetsnummer böra anbringas av vederbörande ägare. I samband härmed torde de gamla kvartersskyltarna (t. ex. Södra kvarteret n:r 113), vilka numera sakna betydelse, böra borttagas. Något hinder att å fastigheterna anbringa skyltar, upptagande nya kvartersnamn, föreligger naturligtvis ej. En ändring i den av Magistraten föreslagna riktningen bör åtföljas av ändring i brandstadgan, såvitt avser märkning av brandredskap.

Övriga i stadgan och föreskrifterna upptagna bestämmelser torde ej behöva närmare motiveras.

Västerås Rådhus den 22 augusti 1932.

På Magistratens vägnar:
THORWALD BERGQUIST.

|Bo Sunnerfelt.

N:o 60.
Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.

Särskild ordningsstadga för Västerås stad.

Trafikbestämmelser.

§ 1.

Benämningar.

I denna stadga förstås med *trafikled* varje gata, väg, torg eller annan allmän plats, som är upplåten för allmän samfärdsel eller eljest allmänneligen befares; med *körbana* den del av trafikled, som är avsedd att trafikeras med fordon; med *gångbana* den del av trafikled, som är avsedd för fotgängare; med *fordon* alla slag av fortskaffningsmedel, som icke löpa på skenor, såsom automobiler, motorcyklar, velocipeder, åkdon efter dragdjur, dragkärror, kälkar, sparkstöttingar, skidor och dylikt; samt med *körande* envar som kör eller rider eller som styr, drager, skjuter eller på annat sätt framför fordon.

Vad som stadgas om fordon gäller i tillämpliga delar även om djur, som ridas eller ledas.

§ 2.

Gångtrafik.

1. För dem, som går på gångbanans vänstra sida, är mötande skyldig att vika till vänster.

2. Den, som stannar på gångbana, skall lämna plats, så att gående kunna obehindrat passera.

3. Fotgängare får icke onödigtvis uppehålla sig på körbanan och bör ej heller gå över densamma i sned riktning.

4. När köbildning erfordras för undvikande av trängsel, skall polismans anvisningar därom efterkommas, och ingen må tränga sig in i sålunda bildad kö.

§ 3.

Körtrafik.

1. Fordon skall överallt, där hinder ej möter, framföras på vänstra sidan av körbanan. Nödgas körande på grund av något hinder lämna körbanans vänstra hälft, skall han, så snart hindret passerats, åter vika in på densamma.

2. Körande får stanna endast på körbanans vänstra sida i färdriktningen.

3. Helomvändning i trafikled skall ske åt höger. Är trafikledens bredd icke större, än att fordonet tvärställt spärrar trafiken, skall det för vändning föras över närmaste korsande trafikled och vändningen verkställas genom backning in å denna trafikled eller ock för vändningen väljas annan lämplig plats.

N:o 60. *Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.*

4. Vid färd in på korsande trafikled skall körande hålla så långt till vänster som möjligt.

5. Körande skall hålla till vänster om trafikdelare. Är särskilt trafiktecken uppsatt, skall sådan anvisning efterkommas.

6. Omkörning är icke tillåten i eller omedelbart före trafikledskorsning eller å plats, varest stockning i trafiken därigenom kan uppstå.

7. Där körbanans bredd sådant medgiver, skola sådana fordon som sparkstöttingar, handkärror, hästdragna lastfordon, större lastautomobiler och dylikt, hållas längst till vänster, dock så att ingen del av fordonet eller dess last skjuter över gångbanans kant, samt snabbare fordon såsom personautomobiler, motorcyklar, velocipeder och dylikt, närmare körbanans mittlinje.

8. I trafikled med dubbla körbanor skall å vardera körbanan enkelriktad trafik upprätthållas, såvitt icke i särskilt fall annorlunda bestämts.

9. Vid smutsigt väglag skall fordon framföras på lämpligt avstånd från gångbanan och med begränsad hastighet, så att gående icke utsättas för att nedsmutsas.

10. Å plats, varest enligt magistratens kungörelser parkering av fordon icke är tillåten, får fordon icke lämnas stående i trafikled utom vid kortare uppehåll under färd för avhämtande eller avlämnande av varor eller för uträttande av annat tillfälligt ärende.

11. Då fordon stannas i trafikled, skall det ställas i körbanans längdriktning och så nära dess ytterkant, som utan olägenhet för trafiken å gångbanan kan ske.

12. Fordon får icke ställas framför fastighets inkörsport. Ej heller må fordon stannas mellan trafikdelare och gångbana, då avståndet dem emellan är för litet att samtidigt framsläppa två fordon, eller så att det hindrar annat fordon, som förut befinner sig invid gångbanan, att fritt fortsätta sin färd.

Fordon, som skall stanna till följd av hinder vid trafikledskorsning, får icke föras längre fram än till den korsande trafikledens närmaste huslinje.

I andra fall får fordon icke ställas närmare trafikledskorsning än 6 meter från nämnda linje.

13. Då fordon står vid ena sidan av körbanan, får annat fordon icke uppställas vid den motsatta sidan, därest mellanrummet ej lämnar tillräcklig plats för två fordon att obehindrat mötas. Detta förbud gäller dock ej tid, som åtgår för åkandes i- och urstigande.

14. Fordon, vilka hålla å trafikled för avhämtning av personer från offentliga eller enskilda tillställningar, skola ordnas så, att de icke äro till större hinder för trafiken, än som är oundgängligt, och att de kunna framköras i ordning efter upprop.

15. Ljudsignal från motorfordon, vilken icke får avgivas med mindre sådant erfordras, skall vara kort och får ej onödigtvis upprepas. Den må endast avse att utgöra varning för andra trafikanter. Nattetid bör genom

N:o 60. *Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.*

iakttagande av särskild försiktighet och begagnande av ljussignaler tillses, att ljudsignalering endast i nödfall användes.

Å motorfordon, som står stilla, får motorn ej gå med full fart (rusa) längre stund, än som åtgår för att sätta fordonet i gång.

16. Förspänd dragare, som lämnas utan tillsyn i trafikled, skall vara fängslad om frambenen med rem eller på annat betryggande sätt bunden, så att den icke kan komma lös.

17. Vid körning av åkdon, som framföres med dragare, skall körsvennen å åkdonet intaga sådan plats, att han har dragaren väl i hand och fri utsikt framför sig. Finnes ej sådan plats eller är lasset av den beskaffenhet, att dragaren ansträngeѕ eller annan olägenhet uppstår genom att den körande befinner sig på fordonet, skall han gå bredvid detsamma på vänstra sidan; dock får körande ej gå på gångbanan. Drages fordonet av häst, skall körsvennen vara försedd med piska.

18. Det är förbjudet att i trafikled onödigtvis smälla eller svänga med piska.

19. Den, som på grund av lyte, bristande kroppskrafter eller okunnighet är därtill olämplig, må ej köra eller leda dragare.

20. Det är förbjudet att hänga på eller vid fordon, som är i rörelse.

21. Dragkärror och andra fordon, som fortskaffas med handkraft, skola dragas och icke skjutas, när de äro så inrättade eller lastade, att föraren ej har fri utsikt framför fordonet.

Vid färd från gård till gata får kärra endast framdragas vid skalmarna, och skall därvid i övrigt varsamhet iakttagas.

§ 4.

Velocipedåkning.

Beträffande velocipedåkning skall, utöver vad om fordon i allmänhet är stadgat, följande föreskrifter lända till efterrättelse:

1. Utan tillstånd av magistraten får velocipedåkning ej äga rum å annan allmän plats inom staden än sådan, som är upplåten för körtrafik eller enligt uppsatt anslag är för velocipedåkning anvisad.

2. Det är förbjudet att färdas å velociped över gångbana från gård till gata eller tvärtom.

3. Det är velocipedåkande förbjudet:

a t t onödigtvis eller för övning åka annat än rakt framåt;

a t t å velociped medföra börda av större omfång än 1 meter tvärsöver velocipeden eller 2 meter i velocipedens längdriktning;

a t t färdas flera än två i bredd eller att låta sig dragas av annat fordon.

4. Velociped må icke å gångbana ställas utmed husvägg, därest sådant av husvärd genom anslag förbjudits.

5. Vid färd med velociped inom staden skall velocipeden vara försedd med en på lämpligt ställe bakom sadeln synligt anbragt, väl fastgjord, bakåtvänd, svart plåt, försedd med bokstaven V och nummersiffror i vit

färg, vilken plåt enligt av magistraten fastställd modell mot självkostnadspris tillhandahålles av poliskommissarien. N:o 60.

Denne bestämmer och registrerar det nummer, velocipeden skall föra, och lämnar avgiftsfritt skriftligt besked därom till ägaren, när denne själv eller genom ombud anmäler sig samt uppgiver namn, yrke och adress. *Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.*

Överlåtes nummerplåt till annan, skall anmälan därom med uppgift om mottagarens namn, yrke och adress ofördröjligen göras hos poliskommissarien.

6. Bestämmelserna i punkt 5 här ovan gälla ej för föreningar eller sällskap, som tillfälligt uppehålla sig i staden och där i samlad trupp färdas å velociped, och skola ej heller tillämpas beträffande velocipeder, som tillhöra Kronan eller tillfälligt under tävling användas i staden eller äro registrerade å annan ort och tillfälligtvis brukas härstädes.

§ 5.

Gods av särskild beskaffenhet.

1. Gods av betydlig längd eller stort omfång må icke utan nödtvång bäras eller med fordon forslas i trafikled, där livlig trafik råder.

2. Är gods av beskaffenhet att vid transport kunna medföra fara eller i synnerlig hög grad kunna åstadkomma hinder eller olägenhet för trafiken får det ej med fordon forslas i trafikled utan polismyndighetens tillstånd och under iakttagande av de föreskrifter, som av nämnda myndighet kunna varda meddelade.

3. Skramlande gods får ej med fordon forslas i trafikled utan att åtgärd vidtagits, varigenom bullret undvikes eller så mycket som möjligt försvagas.

4. När tungt gods eller gods av stort omfång skall med fordon forslas till eller från gård, får fordonet under av- eller pålastning icke ställas å trafikled, om lämplig plats för fordonet finnes på gården.

5. På fordon får gods icke lastas på sådant sätt eller i sådan mängd, att någon del av godset kan falla av eller att därigenom större hinder eller olägenhet än som är oundgängligt, uppstår för trafiken. Ej heller må gods så lastas, att sikten för den körande därigenom försvåras.

6. Det är ej tillåtet att hava släpande gods fastgjort efter fordon som köres eller att hava häst med åkdon fastbundet efter annat fordon under körning. Ej heller är det tillåtet att i annat fall än i gällande förordning om motorfordon finnes föreskrivet köra åkdon i släp efter varandra, såvida polismyndigheten ej därtill meddelat tillstånd.

§ 6.

Transport av kreatur.

1. Tjurar skola, då de icke forslas i fordon under betryggande uppsikt, vara försedda med nosring och stång samt var för sig ledas av minst två män.

2. Andra större nötkreatur skola, då de icke föras i fordon, köras eller ledas högst två i bredd och på lämpligt sätt sammanbundna, varvid en person icke må föra flera än två kreatur.

N:o 60.
Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.

3. Körande må icke medföra häst vid sidan av åkdon eller vid förspänd häst, och må ridande ej föra mera än en häst vid sidan. Högst två hästar få på en gång ledas av en person.

4. Kreatur få icke, därest det utan väsentlig olägenhet kan undvikas, föras i trafikled, där livlig rörelse råder, eller på sådan allmän plats, som icke är upplåten för körtrafik.

Vid kreaturstransporter må onödigt uppehåll icke ske.

§ 7.

Bindning av kreatur.

Å plats, som är för allmänheten upplåten, må hästar eller boskap icke bindas vid byggnad, port, hägnad, träd eller lyktstolpe eller vid annat föremål, som ej är för sådant ändamål avsett.

§ 8.

Kälkbacksåkning.

Kälkbacksåkning, varmed förstås sådan åkning med kälke eller sparkstötting då fordonet lämnas fri fart utför sluttning, får icke äga rum å gångbana och ej heller utan magistratens tillstånd å plats, som är för körtrafik upplåten.

Övriga ordningsregler.

§ 9.

Offentliga tillställningar.

Envar, som anordnar eller är närvarande vid offentlig föreställning eller tillställning av sådan art, som omförmäles i 13 § i ordningsstadgan för rikets städer, åligger att hörsamma de tillsägelser, som för trafikens ordnande, ordningens upprätthållande eller olyckas förekommande av polisman kunna meddelas.

§ 10.

Offentliga lokaler.

1. Ägare eller innehavare av lokal, som upplåtes för sådana tillställningar, som avses i nästföregående §, är pliktig vidtaga de åtgärder till förebyggande av olyckshändelser genom brand, trängsel eller dylikt, som polismyndigheten kan finna nödigt föreskriva.

2. Vid sådana tillställningar må biljetter icke försäljas eller tillträde lämnas åt större antal åskådare, åhörare eller andra deltagare i tillställningen, än som polismyndigheten med hänsyn till lokalens beskaffenhet eller tillställningens art bestämt.

3. I lokaler, som begagnas för teater-, biograf- eller cirkusföreställningar eller annat dylikt ändamål, ävensom inom därtill hörande kapprum må ej någon röka tobak under tiden för föreställningen eller under det allmänheten dit anländer eller avlägsnar sig därifrån, dock att detta förbud ej avser tobaksrökning å scenen, där så krävs av den sceniska anordningen.

N:o 60.

Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.

§ 11.

Gaturenhållning.

Det åligger ägare av fastighet att ombesörja renhållning av den invid densamma löpande gångbana och rännsten samt av körbana till halva dess bredd, så ock av torg eller annan dylik allmän plats till ett avstånd från tomtlinjen av 6 meter.

Övrig renhållning av allmänna platser, vilken ej särskilt ankommer på Kronan eller allmän inrättning, åligger staden.

§ 12.

Dammpiskning.

Avdamning eller piskning av mattor, möbler, sängkläder, eller annat kringspridande av damm i större mängd må icke äga rum å allmänna platser, ej heller må det ske från sådana balkonger, fönster eller dörröppningar, som vetta åt gata eller torg, då därigenom kan uppkomma olägenhet för närboende eller den trafikerande allmänheten.

Dammpiskning må i övrigt icke verkställas utomhus å annan tid av dygnet än från kl. 8 f. m. till kl. 8 e. m.

§ 13

Snöskottning från tak.

Husägare åligger att, då till undvikande av fara för den trafikerande allmänheten så är nödigt befria tak och rännor å hus från snö och is; och skall därvid noga tillses, att ingen fara och minsta möjliga olägenhet tillskyndas allmänheten.

Vid dylikt arbete å hustak bör varje arbetare hava ett biträde med uteslutande uppgift att medelst en kring arbetarens liv fästad lina, som är med andra ändan slagen om något fast föremål, betrygga dennes säkerhet.

Å gata vid arbetsplatsen skall vakt utsättas för att varsko trafikanter.

§ 14.

Upplag.

Den, som med vederbörligt tillstånd har upplag av byggnadsmateriel eller dylikt å gata eller annan allmän plats, åligger att hålla den plats, som begagnas för upplaget, ren och snygg.

§ 15.

Orenande m. m.

Det är förbjudet att vare sig genom orenande eller genom bortkastande av matrester, bär- och fruktskal, sönderslaget glas, papper eller annat avfall av liknande slag åstadkomma osnygghet i allmän park eller plantering, å gata, gångbana, torg eller invid någon mot allmän plats vettande yttersida av vägg, port eller inhägnad.

§ 16.

Affischering m. m.

Annonser, affischer eller andra sådana anslag må ej uppsättas på offentliga minnesmärken eller utan polismyndighetens tillstånd eljest å allmän plats, ej heller vid allmän plats anslås på byggnader, plank eller andra föremål utan ägarens medgivande.

N:o 60. *Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.*

Ej må någon medelst skrivning, skärning, ritning, målning eller annorledes vanpryda eller smutsa offentligt minnesmärke, lyktstolpe, soffa bänk eller annat föremål å plats som för allmänheten är upplåten, eller mot sådan plats vettande sida av hus, port eller inhägnad.

§ 17.

Fastighetsombud.

Ägare av fastighet i Västerås, som är bosatt å annan ort, är skyldig att härstädes hava befullmäktigat ombud, som äger mottaga meddelanden och förelägganden rörande fastigheten.

Skriftlig uppgift å ombudets namn och bostad skall, försedd med ombudets i vittnens närvaro tecknade åtagande av uppdraget, ofördröjligen inlämnas till magistraten.

Denna bestämmelse äger jämväl tillämpning, då fastighet äges av två eller flera personer i bolag, av aktiebolag, stiftelse eller annan dylik institution.

§ 18.

Skyltar.

1. Skylt skall vara av hållbart material och säkert fastsättas samt må, då den sättes lägre än 2,5 meter från marken, ej framskjuta mera än 20 centimeter från husvägg eller plank.

2. Skylt, som uppsättes högre än nyss nämnts, må framskjuta högst 1 meter från husvägg eller plank; dock må byggnadsnämnden efter därom i varje särskilt fall gjord framställning medgiva längre utsprång för i gång varande s. k. skyltur, apoteksskylt eller annan skylt, vilkens uppsättande kan anses medföra gagn för allmänheten.

3. För tillfälliga skyltanordningar, som icke överensstämma med här ovan givna föreskrifter, skall magistratens tillstånd inhämtas.

4. Ljusskyltar med föränderligt sken, skylt å hustak eller planks överkant, ävensom annons eller målning på brandmur må icke uppsättas utan att magistraten, efter byggnadsnämndens hörande, därtill givit lov.

5. Befinnes skylt medföra vanprydnad äger magistraten efter hörande av byggnadsnämnden förordna om skyltens borttagande eller förändring inom utsatt tid. Detta stadgande gäller jämväl annons eller målning å brandmur.

6. Är skylt hinderlig för gatubelysning, äger magistraten föreskriva ändring i skyltens läge eller borttagande av densamma.

7. I benämningen skylt innefattas även skyltens fästen jämte övriga tillbehör.

§ 19.

Markiser.

Markis för fönster eller dörr åt gata eller annan allmän plats må ej anbringas så, att dess underkant är lägre än 2,10 meter över marken.

§ 20.

Stängsel.

Såsom stängsel eller inhägnad utmed gata eller annan allmän plats får ej användas taggtråd på lägre höjd över marken än 2,10 meter.

N:o 60. Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.

Från detta förbud undantagas sådana stängsel, vilka överst äro inåtböjda och blott i överkanten försedda med taggtråd.

§ 21.

Bensinstationer.

Utan magistratens tillstånd får icke å gata eller annan allmän plats anordnas ledning för pumpning av bensin eller luft från fastighet till motorfordon.

§ 22.

Reparationer.

Då yttre reparation av hus pågår utan att platsen utanför huset är inhägnad, skall genom försorg av den, som är ansvarig för byggnadsföretagets behöriga utförande, på lämpligt sätt övervakas, att olyckshändelse eller större olägenhet för allmänheten icke vållas av arbetet.

§ 23.

Hissar.

Inom byggnad befintlig hiss, som är upplåten att begagnas av andra än byggnadens ägare och hans husfolk, skall, innan den tages i bruk, på ägarens bekostnad besiktigas av sakkunnig person efter byggnadsnämndens förordnande samt därefter minst en gång om året undergå liknande besiktning; och är ägaren skyldig att ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som byggnadsnämnden till förebyggande av olycksfall kan finna nödigt meddela.

§ 24.

Adressnummer.

Ägare av gård eller tomt i staden är pliktig att efter närmare föreskrifter av magistraten på lämpligt sätt anbringa och underhålla tydligt adressnummer å gården eller tomten.

§ 25.

Gatuförsäljning.

1. Den, som vill å trafikled yrkesmässigt till försäljning åt allmänheten kringbjuda karameller, frukt, blommor eller dylikt eller ock å gata eller annan allmän plats yrkesmässigt utöva fotografering, skall söka tillstånd därtill av magistraten och ställa sig till efterrättelse de ordningsföreskrifter, som av nämnda myndighet meddelas.

2. Tidningskolportörer och andra gatuförsäljare få icke bedriva sin försäljning så, att trafiken därigenom hindras eller god ordning störes, ej heller genom skrik påkalla uppmärksamhet. Detta gäller jämväl om personer, som utan att begära betalning utdela tryckta skrifter, reklamartiklar eller dylikt.

3. Det är förbjudet för gossar under 14 år och flickor under 15 år att från kl. 8 e. m. till kl. 8 f. m. å gator eller andra allmänna platser eller

N:o 60. Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.

å utskänkningsställen eller andra offentliga lokaler till salu utbjuda eller utdela tryckalster, blommor, kramvaror eller annat.

§ 26.

Skottlossning.

Å stadens område må icke utan magistratens tillstånd skottlossning med skjutvapen äga rum annat än å särskilt anordnad skjutbana.

§ 27.

Buller.

1. Inom gård i staden må ångvissla ej begagnas mellan kl. 8 e. m. och kl. 6 f. m. Ljudet av sådan vissla får ej vara alltför gällt eller störande.

2. Bearbetning, lossning, lastning eller annan hantering av järnbalkar och dylikt byggnadsmateriel skall ske på sådant sätt, att buller så mycket som möjligt undvikes.

3. Under tiden mellan kl. 10 e. m. och kl. 7 f. m. vare följande arbeten å byggnads- och upplagsplats förbjudna, nämligen lossning, lastning, och hantering av järnbalkar och dylikt byggnadsmateriel, nitning av järnkonstruktioner, stenkrossning med maskin, pålning och plåtslageriarbeten, därest icke arbetet utföres med sådana anordningar eller på sådant sätt att buller undvikes, eller magistraten eljest för särskilt fall finner skäligt medgiva undantag från förbudet.

4. Hund, som genom skällande kan störa närboende, må ej under tiden från kl. 9 e. m. till kl. 7 f. m. lämnas ute på gård.

§ 28.

Kortspel m. m.

Å gator, torg, planteringar och andra för allmänheten upplåtna platser får kortspel eller annat därmed jämförligt spel icke förekomma.

Alkoholhaltiga drycker må ej förtäras å allmän plats, där icke sådant är särskilt medgivet, och ej heller i portgång mot gata eller annan allmän plats.

§ 29.

Bollsparkning.

Bollsparkning eller annan lek, därav skada eller olägenhet kan uppkomma, får icke äga rum å annan allmän plats än sådan, som därtill anvisats.

§ 30.

Undantag från stadgans föreskrifter.

Magistraten må för särskilt fall, då sådant befinnes av synnerliga skäl påkallat, medgiva undantag från föreskrift i denna stadga.

§ 31.

Stadgans giltighetsområde.

Bestämmelserna i denna stadga gälla endast för den egentliga staden och hava icke tillämpning på stadens område i övrigt i andra fall, än då sådant finnes i stadgan särskilt utsatt. Till den egentliga staden, hänföres

stadens planlagda område samt följande tätt bebyggda områden utom stadsplanen, nämligen Aroslund, Akademivreten, Norrmalm, Blåsbo, Tegelvreten, Hoffsta, Katrinelund, Karlsdal, Loviseberg, Johannislund, Nygård, Vega, Rosenhill, Kristiansborg, Haga, Malmaberg, Freja, Sandgärdet, Korsängsgärdet, Ängsgärdet, Hemdal, Sommarro, Lustigkulla, Almelund, Manneberg, Annedal, Sofieberg, Jakobsberg och Hammarby stadshage.

N:o 60. *Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.*

§ 32.

Ansvar.

Förseelse mot denna stadga eller med stöd därav utfärdade föreskrifter straffas, då allmän lag eller författning icke är tillämplig, med böter från och med två till och med etthundra kronor.

§ 33.

Ikraftträdande.

Denna stadga skall lända till efterrättelse från och med andra kalendermånaden efter den dag, då den vunnit laga fastställelse.

Genom stadgan upphävas:

Reglementet för kör- och gångtrafik i Västerås den 2 juli 1921;

1—5 §§ i Särskilda föreskrifter för automobiltrafik i Västerås, fastställda den 28 augusti 1913 och den 10 augusti 1921;

Stadgan angående velocipedåkning inom Västerås stad och å dess område den 20 februari 1915;

7 § i Byggnadsordningen för Västerås stad;

Ordningsstadgandet angående förbud för affischering m. m. den 25 oktober 1879;

Ordningsstadgan angående åkande och ridande m. m. den 24 maj 1869; samt

Ordningsföreskrifterna för Västerås stad i avseende å skyltning vid gata eller allmän plats den 25 oktober 1917.

N:o 60.
Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.

Särskilda trafik- och ordningsföreskrifter för Västerås stad.

§ 1.

Trafikförbud

Det är förbjudet att å Djäknebergets vägar utan särskilt tillstånd av magistraten framföra automobil- eller motorcykel.

All trafik med motorcykel och velociped å området väster om Svartån mellan hamnkajen och körvägen till avstjälpningsplatsen söder om järnvägsverkstäderna är likaledes förbjuden.

Velocipedåkning är icke tillåten i stadens parker och planteringar, med undantag för vägarna å Djäkneberget och den för velocipedåkning avsedda vägen genom Stallhagen från Floragatan till Hamngatan.

Å Skarpskyttebron är all annan trafik än gångtrafik förbjuden.

§ 2.

Trafikinskränkningar.

Å Hållgatan mellan Stora gatan och Kungsgatan är det förbjudet att framföra fordon eller rida i annan än nordlig riktning.

Det är förbjudet att å Smedjegatan mellan Stora torget och Vasagatan framföra fordon annorledes än för färd till eller från invid gatudelen beläget hus eller gård.

Vid tävlingar och fester å nya idrottsplatsen, då livlig trafik av motorfordon kan väntas, skall enkelriktad trafik vara rådande å Tunbyvägen mellan Norra Ringvägen och Persbovägen samt å Persbovägen mellan Tunbyvägen och Kristiansborgsallén.

§ 3.

Hastighetsinskränkningar.

1. I fråga om trafik med motorfordon å nedannämnda gator och allmänna platser gälla följande hastighetsinskränkningar, nämligen:

	Högsta tillåtna hastighet i km. per timma.
Köpmangatan (mellan Stora gatan och Stora torget	20
Slottsgatan (mellan Stora gatan och Kungsgatan)	20
Smedjegatan	20
Vasagatan (mellan Smedjegatan och Munkgatan)	20
Apotekarbron	15
Skerikesbron	15
Turbinhusbron	15

2. Det är förbjudet att i Svartåns nedre lopp, hamnbassängen och Lillån framföra motorbåt med större hastighet än tre knop.

N:o 60. *Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.*

§ 4.

Parkering.

Inom det område, som begränsas av Hållgatan — Biskopsgatan — Domkyrkoesplanaden — Kopparbergsvägen — Östermalmsgatan — Norra Ringvägen — Stora gatan — Karlsgatan — Trädgårdsgatan — Fiskartorget — Köpmangatan — Stora gatan till Hållgatan är parkering av motorfordon förbjuden med undantag för de platser, som medelst anslag (P) särskilt angivits vara parkeringsplatser.

Tillika är parkering förbjuden å Köpingsvägen från Djuphamnsvägen till Stora gatan, å Stora gatan, å Pilgatan, å Västra Kyrkogatan mellan Biskopsgatan och Norra Ringvägen samt å de körbanor å Stora torget, vilka, jämlikt § 7 här nedan ständigt skola hållas öppna, ävensom utanför fastigheterna n:ris 6 och 8 vid Munkgatan mellan kl. 7 e. m. och 7 f. m. samt å Stora torget i dess helhet från fredag kl. 10 e. m. till lördag kl. 4 e. m. eller, om helgdag inträffar å lördag, under motsvarande tid från torsdag e. m. till fredag e. m.

Såsom parkeringsplatser vid nya idrottsplatsen vid de tillfällen, då livlig trafik med motorfordon är att vänta, må användas dels det av staden för ändamålet upplåtna området sydväst om idrottsplatsen (för automobiler och motorcyklar) och dels Norra Ringvägens södra körbana (för omnibusar).

§ 5.

Provkörning

Provkörning i och för tillverkning eller sammansättning av motorfordon må efter tillstånd av Magistraten äga rum allenast å Hamnplanen och Södra Esplanaden.

Om automobil eller motorcykel skall före verkställd besiktning med egen motorkraft föras till besiktningsman i och för besiktning eller från hamnen, järnvägsstationen, fabrik, magasin eller dylikt till utställningslokal eller annat förvaringsrum, skall vägen tagas genom de minst trafikerade gatorna.

§ 6.

Övningskörning.

Övningskörning med motorfordon för utbildning av förare må företagas å stadens samtliga trafikleder med undantag av Köpmangatan mellan Stora gatan och Stora torget, Smedjegatan samt Slottsgatan mellan Stora gatan och Kungsgatan.

§ 7.

Kälkbacksåkning.

Inom stadens tättbebyggda delar är kälkbacksåkning tillåten allenast å Djäknebergets vägar samt i Skepparbacken och å Kristinagatans övre del, därvid å sistnämnda gator vakt skall anordnas vid tillöpande tvärgator.

N:o 60.

Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.

§ 8.

Bollsparkning m. m.

Bollsparkning och andra idrottsövningar må inom stadens tättbebyggda områden icke bedrivas å andra allmänna platser än å Djäknebergsslätten, å den öppna platsen söder om Pilgatan och öster om Regementsvägen samt å den öppna platsen söder om Stohagsvägen och väster om nedfartsvägen till Stensborgs växthus, å Djäknebergsslätten endast av skolungdom. Å dessa platser får dock icke diskus-, slägg- eller spjutkastning äga rum och idrottsövningarna må icke fortgå efter kl. 10 e. m.

§ 9.

Torghandel.

För torghandel med nedannämnda varor anvisas följande platser, nämligen:

1. *Stora torget öster om Köpmangatan och Västra Kyrkogatans förlängning;*

a) *södra delen*, begränsad i norr av en 4 meter bred körbana å torgets mitt, för *kött- och fläskvaror;*

b) *norra delen*, begränsad i söder av nyssnämnda körbana, för *yrkesmässig handel med trädgårdsalster*, såsom blommor, frukt, bär, grönsaker, rotfrukter o. dyl.;

2. *Stora torget väster om Köpmangatans och Västra Kyrkogatans förlängning;*

a) *södra delen*, begränsad i norr av en 4 meter bred körbana i Polisgrändens förlängning, för *lantmannaprodukter*, såsom smör, ost, ägg, bröd, fjäderfä m. m., i byttor, korgar eller mindre tunnor, uppställda å bord, som av staden tillhandahållas;

b) *norra delen*, begränsad i söder av nyssnämnda körbana, för *yrkeshandel* med ägg, ost, smör, bröd, karameller o. d.

Salustånd, bord eller åkdon, varifrån varor saluhållas å Stora torget, skola vara ordnade i dubbla rader från söder till norr med mellanliggande gångbanor av 2 meters bredd.

3. *Gångbanorna utefter Stora torgets västra gräns invid husraderna*, för *vilda blommor*, svampar, ris, kransar och dylikt.

4. *Fiskartorget utmed västra gångbanan* för fisk, kräftor, fågel och vilt med mera dylikt.

5. *Fiskartorget i övrigt:*

a) *södra delen*, för *ved* och andra skogsprodukter från åkdon, ordnade i rader efter vederbörande polismans anvisningar;

b) *norra delen*, för *spannmål* och *frö* från åkdon, ordnade i rader efter polismans anvisningar, samt i mån av utrymme för *hantverks- och hemslöjdsarbeten*, såsom korgarbeten, skodon, trä- och gipsarbeten, bleck- och plåtkärl, leksaker m. m.

6. *Remontmarknadsplatsen*, för *hästar*, nötkreatur, svin, får och getter samt hö och halm.

7. För försäljningsplatserna gälla i övrigt följande föreskrifter:

a) gångbanorna omkring torgplatserna må med här ovan under mom. 3 angivet undantag ej belamras av säljare;

b) följande körbanor skola ständigt hållas öppna:

å Stora torget mellan Köpmangatan och Västra Kyrkogatan till 10 meters bredd, mellan Smedjegatan och Kungsgatan till 8 meters bredd, utefter torgets östra sida till 11,20 meters bredd, utefter torgets norra sida mellan Östra Kyrkogatan och Västra Kyrkogatans förlängning till 8 meters bredd, utefter torgets norra sida väster om västra Kyrkogatans förlängning till 7 meters bredd och utefter torgets västra sida till 6 meters bredd;

å Fiskartoget från Köpmangatan utefter västra gångbanan och utefter södra gångbanan till 10 meters bredd;

c) å försäljningsplatserna må handel ej äga rum under andra tider än från och med den 1 april till den 1 oktober mellan kl. 7 f. m. och kl. 4 e. m., samt under den övriga delen av året mellan kl. 8 f. m. och 4 e. m., därest ej medgivande för särskilt fall lämnats att fortsätta försäljningen under längre tid.

För försäljning använda föremål, såsom åkdon, bord m. m. må uppställas tidigast en timme före försäljningens början och skola omedelbart efter försäljningens upphörande bortföras från försäljningsplatsen,

d) den, som till salu håller vara, vilken kan föranleda osnygghet å platsen, skall söka förekomma sådan osnygghet och, om dylik likväl uppstår, vid försäljningens avslutande från platsen bortföra orenlighet och avfall, som vid försäljningen uppkommit.

N:o 60. Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.

§ 10.

Utelöpande hund.

1. Under tiden från klockan 10 på aftonen till klockan 6 på morgonen är det ej tillåtet att låta hund löpa ute i staden, om den ej åtföljes av sin ägare eller vårdare.

2. Ej heller är det tillåtet att låta hund löpa ute i saluhall, matvarubutik eller annan saluplats för matvaror och ej heller under torgdagar å allmänna försäljningsplatser medan handel med kött och fläsk samt andra matvaror, ävensom bär och trädgårdsalster där idkas; dock att på de å eller utmed de allmänna försäljningsplatserna befintliga trafiklederna hund må föras i band av ägare eller vårdare, vilken det dock åligger att tillse att hunden ej orenar varor, försäljningsbord och dylikt.

3. Under tiden från och med den 15 april till och med den 30 september är ägare eller innehavare av hund skyldig att om densamma taga sådan vård att hunden icke springer lös i Vasaparken, Stadsparken, Slottsparken, Järnvägsparken, Rudbecksparken, planteringen framför Tekniska skolan, Skarpskytteplanteringen utmed Svartån, planteringen framför Stadshotellet, Botaniska trädgården, planteringen vid Högre allmänna läroverket samt stadens kyrkogårdar. Vill under sagda tid ägare eller innehavare av hund till nämnda område medföra hund, skall hunden föras i band, där-

N:o 60.

Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.

vid vederbörande skall tillse att hunden icke skadar gräsmattor eller planteringar.

4. Ägare eller vårdare av tik åligger tillika att under djurets löptid tillse, att detsamma ej vistas å gata eller annat för allmänheten tillgängligt ställe inom stadens tätare bebyggda områden.

5. Lös hund ute å gata eller andra allmänna platser inom staden eller dess område skall vara försedd med halsband, varå finnes angivet ägarens namn och hemvist.

6. Brytes emot vad här ovan stadgats må hund av polisbetjäningen upptagas och kommer hunden att dödas, där ej ägare eller vårdare inom fyra dagars förlopp efter tillsägelse eller, när han är okänd eller ej kunnat i staden anträffas, inom samma tid efter upptagandet avhämtar densamma och erlägger ersättning för dess vårdande.

§ 11.

Gatu-renhållning sommartid.

Gator, torg och öppna platser med gångbanor, rännstenar och broar skola, då de icke äro snöbetäckta, omsorgsfullt sopas och rengöras, och skola därvid följande bestämmelser noggrant iakttagas.

a) Sopning och rengöring skall äga rum varje onsdag och lördag å tid mellan klockan 4 och 8 eftermiddagen eller, om helgdag då inträffar, nästföregående dag.

Mellan de ordinarie sopdagarna skall dessutom sopning verkställas så ofta behovet påkallar eller då polisman därom tillsäger.

Beträffande torg och andra saluplatser skall sopning och rengöring ske omedelbart efter torghandelns slut, därvid spolning med vatten skall verkställas för avlägsnande av fisk- och köttavfall eller dylikt.

Den hopsopade orenligheten skall ofördröjligen bortföras.

Vid sopning skall ovillkorligen genom den renhållningsskyldiges försorg platsen före sopningen begjutas med vatten i tillräcklig mängd, då sådant erfordras för att förekomma upprörande av damm.

b) Den, som håller varor till salu får icke å torg- och saluplatser utkasta papper eller annat avfall från försäljningen, skolande försäljaren, även om avfallet icke ditkommit genom hans åtgörande, noga uppsamla och bortföra sådant, senast då han slutar sin handel för dagen;

c) Avträdesämnen och kreatursspillning samt annan illaluktande orenlighet får ej inom staden forslas på dagen emellan kl. 8 förmiddagen och 9 eftermiddagen;

dock att när forsling av avskrädesämnen sker i kärl enligt av Hälsovårdsnämnden godkänd modell och så att kärlets innehåll är täckt med torvmull samt med lock försett och för forsling av dylika kärl eller annan ifrågavarande orenlighet begagnas sådana fordon, som stadens renhållningsverk använder, dylik forsling må tillsvidare och så länge olägenhet i sanitärt hänseende ej därav förspörjes, ske även å annan tid på dagen.

N:o 60.

§ 12.

Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.

Gaturenhållning vintertid.

I avseende å gaturenhållning vid och efter snöfall gälla följande föreskrifter:

1. Gångbana skall i möjligaste mån hållas fri från snö och is; och skola gångbanorna vid Köpmangatan, Smedjegatan mellan Stora torget och Vasagatan, Stora gatan och Vasagatan, ävensom vid Stora torget och Fiskartorgets östra sida vara från snö och is alldeles frigjorda inom ett dygn från det snöfall upphört, helgdag oräknad.

2. Vid inträdande halka skola gångbanor ofördröjligen sandas.

3. För trafiken hinderlig snö skall bortföras från körbanor å ovannämnda gator inom ett dygn samt från övriga körbanor och från tomt inom två dygn efter snöfalls upphörande, helgdag inräknad.

Körbanorna skola hållas jämna och uppkommande knölar och kanter vid gropar eller fördjupningar skyndsamt borthuggas.

Vid inträffande töväder skola rännstenar och andra vattenavlopp upphuggas.

4. Den, som från gata eller annan allmän plats eller från gård eller tomt bortför snö eller is och ej har tillfälle till uppläggning därav å egen eller, med vederbörande ägares tillstånd, å annan mark, hänvisas att avstjälpa sådan snö och is å de för orenlighetsämnen och avfall anvisade allmänna avstjälpningsplatserna, å isen på sjön nedanför Sjöhatten, å öppna platsen mellan Stohagsvägen och järnvägen i närheten av ridhuset, å den del av Bergstrandska jorden, som ligger omedelbart utefter Norra Ringvägens södra sida, samt å den del av Flodinska jorden, som ligger rakt västerut från Nya Idrottsplatsen mellan Tunbyvägen och Apalbyvägen.

§ 13.

Adressnummer.

1. Genom drätselkammarens försorg skola på lämpliga platser vid de hörnfastigheter, vilka äro belägna vid gator, vägar och andra allmänna platser, vilkas namn blivit i vederbörlig ordning fastställda, anbringas skyltar upptagande gatans, vägens eller platsens namn. Skyltarna skola utföras enligt modell, som efter byggnadschefens hörande fastställes av magistraten i samråd med drätselkammaren.

2. Å varje fastighet vid ovannämnda gator, vägar och andra allmänna platser skall av fastighetsägaren anbringas särskilt adressnummer, utefter gata eller väg i ordning från öster eller söder med udda tal från och med 1 till vänster och med jämna tal från och med 2 till höger samt runt omkring allmän plats i fortlöpande nummerföljd från och med platsens östra sida. Adressnummer skall anbringas mot allmän plats tätt över eller invid huvudingång eller port genom målning å vägg eller på plåt eller metall eller ock på annat tjänligt sätt och skola siffrorna vara minst en decimeter höga.

§ 14.

Upptagning av is m. m.

Envar, som vill å Mälaren inom stadens område upptaga is, skall anmäla sig hos magistraten för erhållande av anvisning å plats därför. Den

N:o 60. Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.

anvisade platsen skall därefter hållas inhägnad med på stolpar säkert fästade stänger eller på annat betryggande sätt, intill dess efter istäktens upphörande platsen blivit överallt åter belagd med säker is.

§ 15.

Badning.

All badning i Svartån nedanför Skerikesbron, ävensom å stränderna invid båtbryggorna och strandvägarna å Östra holmen och Elba samt i stadens hamn, är förbjuden. Annorstädes inom stadens område må badning äga rum endast med begagnande av simdräkt, dock må badning utan sådan dräkt äga rum å de särskilt för män och särskilt för kvinnor anvisade badplatserna å Östra holmen.

§ 16.

Uppgörande av eld.

1. Allt uppgörande av öppen eld utomhus å stadens utmark, ävensom å de av staden anvisade avstjälpningsplatserna är förbjudet.

2. Likaledes förbjudes tobaksrökning och ovarsamt handhavande av eld inom eller invid vedupplagen å Nya hamnplanen.

3. Å stadens holmar i Mälaren får uppgörande av eld ske endast för kaffekokning eller annat matlagningsändamål och icke av minderåriga personer annat än under äldres tillsyn. Därvid skall största möjliga aktsamhet iakttagas och elden alltid ordentligt släckas, innan platsen lämnas. Uppgörande av eld får äga rum endast å stenbunden och från växtlighet fri mark invid stranden. Då stark vind eller svår torka råder, är uppgörande av eld förbjudet.

§ 17.

Fiske.

Kräftfiske är förbjudet inom stadens planlagda område.

Enligt av landshövdingen i Västmanlands län och drätselkammaren i staden meddelade bestämmelser är allt slags fiske och metning i Svartån mellan Slottsbron och den nedanför Järnvägsbron befintliga bron, ävensom metning från sistnämnda bro förbjudet.

§ 18.

Ansvar.

Om påföljd för överträdelse av här ovan meddelade föreskrifter stadgas, dels i Kungl. Maj:ts motorfordonsförordning den 20 juni 1930, dels i Kungl. Maj:ts vägtrafikstadga den 20 juni 1920, dels ock i Kungl. ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868 och den med stöd därav utfärdade särskilda ordningsstadgan för Västerås stad.

§ 19.

Ikraftträdande.

1. Dessa föreskrifter skola tillämpas från och med den dag, då ny särskild ordningsstadga för Västerås stad träder i kraft.

2. De i 11 § angivna skyltar och adressnummer skola, efter de närmare anvisningar om fastigheternas adressnummer, som meddelas å stads-

N:o 60.

Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.

ingeniörskontoret, vara uppsatta senast ett år efter det dessa föreskrifter trätt i kraft.

Hittills befintliga, enligt 1751 års karta uppsatta anvisningar om tomts nummer i stadskvarter skola inom sistnämnda tid borttagas.

3. Samtliga av magistraten tidigare utfärdade kungörelser i ämnen, som beröras av ovannämnda föreskrifter, ävensom kungörelsen den 12 maj 1870 om ordningsföreskrifter till förekommande av trängsel och oordningar vid passagerareångbåtars ankomst till Västerås hamn och kungörelsen den 28 juli 1904 angående förbud för fastgöring av båtar vid stränderna av Svartån norr om järnvägsbron, varda härigenom upphävda.

Västerås 1932, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1932. Den 29 September. XVI.

N:o 61.

Magistratens skrivelse ang. revision av stadens räkenskaper för år 1931.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Magistraten får härmed överlämna bilagda revisionsberättelse och räkenskapsredogörelse jämte av Magistraten införskaffade förklaringar till Stadsfullmäktige för fattande av beslut.

Västerås Rådhus den 22 augusti 1932.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

Bo Sunnerfelt.

Till Magistraten i Västerås.

Den 8 april samt 2 och 3 sistlidne maj överlämnade Ni till oss, av Stadsfullmäktige i Västerås utsedda revisorer, Drätselkammarens, Hamnens, Fondernas, Folkskolans, Fattigvårdens och Barnavårdsnämndens, Renhållningsverkets och Lantegendomarnas samt Västerås stads Vatten-, Gas- och Elektricitetsverkets räkenskaper för år 1931.

Efter verkställd revision få vi återställa revisionshandlingarna och därvid avgiva följande

REVISIONSBERÄTTELSE.

Sedan vi granskat räkenskaperna och tagit del av resp. förvaltningars protokoll, få vi för vederbörande förvaltningar tillstyrka ansvarsfrihet för den tid, revisionen omfattar.

Vi vilja dock fästa vederbörandes uppmärksamhet på följande förhållanden.

Revisorerna anse, att reverser böra utfärdas å de fondmedel, över 1,000,000: — kronor, som äro placerade i stadens allmänna rörelse. Ränta har under året gottgjorts fonderna med 4½ %. Vi anse denna ränta väl låg med hänsyn till fondernas ändamål. Vi hemställa även, att Drätselkammaren ville taga under övervägande, huruvida fondernas tillgångar i aktier

N:o 61.
Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1931.

vid lämpligt tillfälle kunna utbytas mot statens eller likvärdiga obligationer, i den mån donators föreskrifter ej lägga hinder i vägen härför. f

Vissa av staden år 1930 utlämnade bostadslån mot säkerhet av inteckningar i bostadsfastigheter måste reduceras med sammanlagt 2,300 kronor för att motsvara den för dylika lån fastställda delen av taxeringsvärdet. Någon åtgärd härutinnan synes ej hava vidtagits under år 1931.

De till stadskassan hörande penningmedel, som uppbäras vid vissa av stadens institutioner, böra inlevereras, så snart de influtit, och där ständig inkassering äger rum, bör med korta mellantider, exempelvis var 14:de dag, inleverering ske jämte vederbörligt reversal.

Det synes revisorerna, som det blivit praxis, att en del tjänstemän inom förvaltningen taga förskott på sin månadslön, helt eller delvis. Revisorerna anse, att staden härigenom tillskyndas onödig ränteförlust och att dylikt förfarande bör ske, blott då särskilda omständigheter föreligga.

Vi vilja framhålla önskvärdheten av en undersökning om centralisering av inköpen för stadens olika institutioners behov. Foder till stadens hästar böra kunna lämnas av lantegendomarna och tvätt utföras vid Karlslunds ålderdomshem m. m.

Alla bilräkningar rörande frakter eller tjänsteresor inom stadsförvaltningen böra för kontrollens skull åtföljas av rekvisition angivande beställare, resans mål m. m.

Vid granskning av fakturor å inköpta förnödenheter vid stadens institutioner har beaktats, att i allra flesta fall staden fått betala frakter, emballage m. m. Revisorerna anse önskvärt, att vederbörande i största möjliga utsträckning söka få varorna frakt- och emballagefritt, ävensom att vid likvid inom 30 dagar kassarabatt erhålles. Allt i den mån sådant kan ske utan höjda bruttopriser.

Enligt drätselkammarens protokoll den 8 januari 1931 har beslut fattats att med donationsmedel, kronor 2,000: —, iordningställa Skenvretsgatan å Lustigkulla. Arbetet har ännu ej påbörjats, ehuru stor arbetslöshet råder.

I lönereglementet för staden finnes ej några bestämmelser rörande storleken av dagtraktamente under resor. Vi anse detta vara en brist och framhålla önskvärdheten av att dylika bestämmelser utarbetas.

Av Hamnstyrelsens protokoll den 12 januari 1931 framgår, att ett järnvägsspår om c:a 40 meters längd av okänd anledning borttagits från sin plats å östra hamnområdet. Spåret var framdraget till och c:a 25 meter förbi hamnkran n:r 5, belägen å norra kajen av hamnbassängen. Genom att spåret varit borttaget, har kranen under åren ej nämnvärt kunnat utnyttjas. Kostnaderna för anläggande av nytt spår ha uppgått till kronor 1,882: 95.

Enligt Folkskolestyrelsens protokoll den 10 april 1931 hade ett lån på sammanlagt 12,000: — kronor inbetalts, därav 10,000: — kronor ur Sundins premiefond samt 2,000: — kronor ur Lindpvists donationsfond. Med anledning härav beslöt styrelsen, att penningmedlen skulle tills vidare insättas på stadens sparbank i avvaktan på lämplig tidpunkt för inköp av statsobligationer. Revisorerna hava beaktat, att detta styrelsens beslut ej

N:o 61.
Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1931.

blivit verkställt, utan hava penningarna ingått i stadens allmänna rörelse.

Beträffande Fattigvårdens bokföring av under dess förvaltning stående Sofia Elisabet Sjöbergs, Ulrika Katarina Anderssons och J. G. Berglunds fonder samt Wretmans donationsfond har iakttagits, att å dessa bokförda, beräknade räntor med tillsammans kronor 134:01 understiger de i resp. banker gottgjorda räntor, vilka i stället tillförts Fattigvårdens allmänna ränteinkomster. Med hänsyn till fondernas bestämda ändamål torde rättelse härutinnan ske innevarande år och för framtiden upplupna räntor exakt gottgöras resp. fonders konto.

Vid attestering av reversal och räkningar, resp. utanordnande av penningemedel, bör stämpel icke användas, utan skola dessa handlingar vara egenhändigt påtecknade av vederbörande funktionär.

Driften av lantegendomarna visa för året en förlust av ej mindre än kronor 15,360:97.

Anslaget till Renhållningsverket har överskridits med kronor 4,886:25, beroende på löner och arvoden, vilka ej beräknats i staten.

Ärenden av rätt stor betydelse, som röra lantegendomsnämnden, sakna helt omnänmnande i dess protokoll. Då protokoll i allmänhet äro till ledning i revisorernas arbete, uttala vi den förhoppningen, att nämndens eget beslut härom, enligt § 13 i protokoll för 1931, tillämpas.

Den i stadens skogar sistlidne vinter stormfällda skogen försågas nu vid Nordanby i en för detta ändamål inköpt cirkelsåg. Vid besök å platsen har konstaterats, att en del svårt rötskadade stockar sammanförts med det friska timret. Dessutom har genom att icke fullt kvalificerade arbetskrafter från början anställts, enligt fackmans intyg, ett större parti av virket, c:a 3,000 kbf., försågats på så sätt, att det betydligt sjunkit i värde.

Framhållas bör även, att en fullständig förteckning å Tekniska verkens inventarier saknas. Av denna anledning kan kontrollen över dem icke anses betryggande.

Revisorerna anse slutligen, att stadens fordringar på ett effektivare och snabbare sätt böra indrivas.

Kassa och banktillgodohavanden hava granskats flera gånger under årets lopp av sifferrevisorerna.

Drätselkammarens redogörelse över stadens ekonomiska ställning vid årets slut bifogas. Vi vitsorda denna redogörelses överensstämmelse med räkenskaperna. (Jfr. Stadsfullmäktiges handlingar n:r 40).

Siffergranskningen har utförts av Herrar V. Olsson, Rich. Landstätt och S. E. Svensson.

I revisionen hava samtliga revisorer deltagit, Herr G. Robsahm dock ej i revisionen rörande Brandstyrelsens förvaltning och Herr T. Bergqvist ej i den rörande Folkskolestyrelsens förvaltning.

Västerås den 6 juni 1932.

GEORG ROBSAHM.

BROR LINDBERG. E. WILLEBRAND.
J. E. ANDERSSON. DAVID SJÖHOLM.
A. ÅSTEDT. THURE BERGQUIST.

N:o 61.
Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1931.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom resolution den 14 juni innevarande år har magistraten till drätselkammaren för förklaring överlämnat av stadens revisorer avgiven berättelse över granskningen av de kommunala institutionernas förvaltning för räkenskapsåret 1932 och får drätselkammaren nu, för så vitt berättelsen berör drätselkammarens förvaltning, anföra följande.

Som drätselkammaren i likhet med revisorerna ansett stadens upplåning av fondmedel böra regleras såsom fast upplåning genom utfärdande av revers till de olika fonderna och stiftelserna, har drätselkammaren vid sammanträde den 9 juni 1932 godkänt och utfärdat sådan revers å sammanlagt 1,000,000: — kronor, utgörande del av det senaste av Kungl. Maj:t medgivna amorteringslånet, i vilken fonder och stiftelser tillgodogjorts 5 % ränta, därom revisorerna under hand erhållit meddelande.

Med hänsyn till den låga kursen är tidpunkten ej lämplig för utbyte av fonder och stiftelser tillhörande aktier — innehavet härav är relativt obetydligt — men vill drätselkammaren vid lägligare tillfälle och där donationsurkunderna icke lägga hinder i vägen, ombesörja ett sådant utbyte.

I anledning av revisorernas anmärkning, att åtgärd ej vidtagits för reducering av utlämnade bostadslån, vill drätselkammaren meddela, att Statens byggnadsbyrå, som gjort framställning om sådan reducering, återkallat denna framställning sedan taxeringsvärdet bringats i överensstämmelse med gällande föreskrifter för dylika låns utlämnande, varom revisorerna under hand underrättats.

Drätselkammaren är ense med revisorerna, att förskott å löner icke bör förekomma annat än när särskilda omständigheter därtill föranleda och kommer att efter lämpligt avvägd övergångstid vidtaga åtgärder för deras inskränkning, mer av principiella skäl än av anledning, att staden skulle förorsakas ränteförlust å dessa förskotter.

I de fall foder inköpts från annat håll för stadens egna hästar, har mera ej härför betalats, än som skulle ha debiterats av lantegendomsförvaltningen.

Vidkommande tidpunkten för ordnandet av Skenvretsgatan måste de ledningsarbeten för huvudvattenledningar m. m., som skola komma till utförande i denna gata enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 mars 1931 och den 28 april innevarande år, vilka beslut äro för revisorerna kända, utföras innan det kan bli fråga om gatans iordningsställande, och är detta förklaringen till att med detta senare måst anstå.

Västerås den 5 augusti 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 61.
Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1931.

Genom resolution den 14 juni innevarande år har magistraten till hamnstyrelsen för förklaring före den 1 augusti samma år överlämnat stadens revisorers anmärkning rörande 1931 års fövaltning att ett järnvägsspår av cirka 40 meters längd av okänd anledning borttagits från sin plats å östra hamnområdet.

Av här bilagda utdrag av hamnstyrelsens protokoll för den 12 januari 1931 framgår, att styrelsens beslut rörande detta spårs återupprättande föregåtts av undersökning om orsaken till detsammas borttagande utan att dock någon klarhet vunnits i denna fråga. Förutom vad som i protokollsutdraget antecknats rörande denna undersökning kan meddelas, att en underhandsförfrågan hos Stockholm—Västerås—Bergslagens järnvägars banavdelning i Västerås, om avdelningen hade sig något bekant i denna fråga, besvarats nekande.

Några vidare upplysningar i denna fråga kunna således icke av hamnstyrelsen lämnas, utan tillåter sig styrelsen endast påpeka, att om också spårets borttagande uppstått genom en förvaltningsåtgärd, denna åtgärd ligger så långt tillbaka i tiden, att revision häröver verkställts och decharge beviljats.

Västerås den 4 augusti 1932.

G. A. WITTBOM,
vice Ordförande.

/Eric Plantin.

Utdrag av protokoll, hållet vid Hamnstyrelsens i Västerås sammanträde den 12 januari 1931.

§ 6.

Upptogs till förnyad handläggning det senast under § 145 i styrelsens protokoll för den 8 december sistlidna år antecknade ärende rörande spår till The Texas Company A.-B:s bensinanläggning i gamla hamnen.

Det erinrades om att styrelsen under § 132 beslutat förklara hinder icke möta för bolaget att på egen bekostnad utlägga ett spår förbundet med stadens till bolagets bensinanläggning enligt det förslag, som vore uppgjort av baningeniörsexpeditionen i Västerås.

Vidare hade styrelsen under ovan angivna § 145 uppdragit till drätseldirektören att i anledning av från bolagets sida framställda vissa skadeståndsanspråk närmare utreda ärendet.

Drätseldirektören meddelade, att den 18 juni 1926 träffades en överenskommelse mellan å ena sidan staden, genom Hamnstyrelsen, och å andra sidan S.—V.—B. järnväg angående trafikering och underhåll av s. k. sido-

N:o 61
Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1931.

spår vid östra hamnen. Å den karta, som tillhörde denna överenskommelse, var det nu omtvistade järnvägsspåret framdraget ej endast till kran n:r 5, belägen vid norra kajen av hamnbassängen vid oljemagasinen, utan även ett gott stycke förbi densamma i sydvästlig riktning. Emellertid hade sedan dess av för honom okänd anledning och utan att någon anteckning därom kunnat återfinnas i något protokoll, spåret borttagits, räknat från dess förra ändpunkt i cirka 40 m. lägnd i östlig riktning, där detsamma avslutats med en s. k. stoppare ungefär i jämnhöjd med oljemagasinens västra gavlar.

Vare sig styrelsens ledamöter eller byggnadschefen hade sig något bekant i denna fråga, utan torde spårets borttagande hava sin grund däri, att spåret genom sättningar i kajen fått för stark lutning åt väster, då syllar till spåret återfunnits ungefär en fot under den nuvarande markytan. Huru nu än förhölle sig med den här tvistiga frågan, huruvida The Texas Company A.-B. på grund av något förvållande från stadens sida bibringats den uppfattningen, att det här ifrågavarande spåret fortfarande skulle vara befintligt, så kvarstode dock såsom ett ofrånkomligt faktum, att kran n:r 5, genom att spår saknades till densamma, icke kunde i nämnvärd grad utnyttjas. Drätseldirektören föreslog därför, att, då S.—V.—B. banavdelning i Västerås förklarat, att något som helst hinder icke förelåge för spårets utläggande i dess gamla läge, detsamma skulle utläggas och framdragas så långt, att också rörledningar från bolagets bensinanläggning kunde dit anslutas.

Hamnstyrelsen beslöt hos drätselkammaren hemställa, att drätselkammaren antingen ville anvisa medel härför av ordinarie årsanslag eller ock utverka anslag av stadsfullmäktige. Kostnaderna vore såväl av byggnadschefskontoret som ock av S.--V.--B. banavdelning i Västerås beräknade till i runt tal 40 kronor pr löpmeter eller för en spårlängd, som i här förevarande fall avsågs av cirka 40 meter till i runt tal 1,600 kronor.

Som ovan

In fidem:
Eric Plantin.

Till Magistraten i Västerås.

I årets revisionsberättelse hade revisorerna erinrat om att folkskolestyrelsens beslut av den 10 april 1931, att donationsmedel på tillsammans 12,000 kronor skulle tillsvidare insättas på stadens sparbank i avvaktan på lämplig tidpunkt för inköp av statsobligationer, icke blivit verkställt, utan att penningarna ifråga i stället insatts i stadens rörelse. Folkskolestyrelsen är i tillfälle att vitsorda riktigheten härav. Åtgärden ifråga har emellertid av styrelsen godkänts, alldenstund penningplaceringen ur räntesynpunkt vore förmånlig och beträffande säkerhet fullt betryggande.

Västerås den 13/8 1932.

För Västerås Folkskolestyrelse:
RICH. SÖDERQUIST.
|Em. Granér.

Till Magistraten i Västerås.

N:o 61. *Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1931.*

I revisionsberättelse över bl. a. fattigvårdens räkenskaper har revisorerna påpekat, att under fattigvårdens förvaltning stående Sofia Elisabet Sjöbergs, Ulrika Katarina Anderssons, J. G. Berglunds samt C. G. Vretmans donationsfonder icke blivit till fullo gottgjorda för å resp. fonder uppkomna räntor i bank, utan skulle ett räntebelopp å tillsammans 134 : 01 kronor i stället hava tillförts fattigvårdens allmänna ränteinkomster.

I anledning härav får fattigvårdsstyrelsen meddela, att såsom genomgående princip gottgöres fonderna icke endast de räntor, som uppstå i bank, utan jämväl de räntor, som beräknas å fonderna tillhörande belopp, vilka längre eller kortare tider införlivats med fattigvårdens kassa. Fonderna ha alltså i regel erhållit större räntebelopp än resp. bankböcker utvisa. Detta är alltså förhållandet med Ulrika Katarina Anderssons och J. G. Berglunds fonder. Beträffande C. G. Vretmans fond så har denne gottgjorts precis samma räntebelopp, som av banken gottgjorts fonden. Sofia Elisabet Sjöbergs fond har av förbiseende, som av vederbörande räkenskapsförare upptäckts, icke gottgjorts 1931 års ränta tillfullo, men detta förhållande kommer att regleras vid bokslutet för år 1932.

I övrigt har fattigvårdsstyrelsen ingenting att erinra i frågan.

Västerås den 20 augusti 1932.

För Fattigvårdsstyrelsen:
EINAR KEIJSER.

Axel Norén.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Genom remiss den 14 juni innevarande år har magistraten till lantegendomsnämnden för förklaring före den 1 augusti innevarande år överlämnat stadens revisorers anmärkningar rörande lantegendomsnämndens förvaltning under år 1931.

Nämnden får i anledning därav anföra.

Beträffande den uppkomna förlusten å driften av lantegendomarne kan nämnden icke hänvisa till annat, än till de låga priserna å lantbruksprodukter.

Revisorernas påpekanden om behovet av, att ärenden av rätt stor betydelse icke böra avgöras under hand utan vid sammanträden komma såsom av protokollfört beslut framgår att för framtiden följas.

Beträffande den av revisorerna omnämnda försågningen av timmer vid Nordanby, så får nämnden meddela, att nämnden genom beslut den 13 maj 1932, när det blivit för nämnden bekant att vid sågningen användes mindre kompetent arbetskraft, omedelbart verkställt ombyte härav.

Västerås den 8 augusti 1932.

För Lantegendomsnämnden:
MARTIN JONSSON.

|Eric Plantin.

N:o 61.
Ang: revision av stadens räkenskaper för år 1931.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I revisionsberättelsen för 1931 års räkenskaper vid stadens tekniska verk hava revisorerna påpekat, att en fullständig förteckning över verkens inventarier saknas och att på grund härav kontrollen över dessa icke kan anses betryggande. Styrelsen får med anledning härav meddela, att en synnerligen omfattande inventarieförteckning finnes, men att en del effekter, såsom varande förslitna och på grund härav avskrivna, men dock fortfarande i vissa fall användbara, ej varit upptagna i förteckningen och avser revisorernas påpekande detta förhållande. Med anledning härav får styrelsen meddela, att en förteckning över dylika effekter redan blivit upprättad.

Västerås den 25 juli 1932.

På Vatten- & Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Utdrag av protokoll, hållet vid Lönenämndens i Västerås sammanträde den 20 juni 1932.

§ 54.

Genom resolution den 14 innevarande månad hade magistraten till lönenämnden för avgivande av förklaring före den 1 nästkommande augusti överlämnat av stadens revisorer avgiven berättelse rörande revisionen av 1931 års förvaltning.

I revisionsberättelsen hade revisorerna framhållit önskvärdheten av, att bestämmelser utarbetades rörande storleken av dagtraktamenten under resor i stadens ärenden.

Lönenämnden beslöt meddela, att lönenämnden hade sin uppmärksamhet riktad på denna fråga, och ämnade efter utredning framlägga förslag till dylika bestämmelser.

I detta senare avseende beslöt lönenämnden inhämta uppgifter från svenska statsförbundet rörande å andra orter till äventyrs föreliggande bestämmelser i hithörande ämne.

Som ovan

In fidem:
Ragnar Tenow.

N:o 62.

Drätselkammarens skrivelse ang. förvärv av mark från lägenheten Fredriksborg för utläggning av Fiskaregatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med ägaren av stadsägan N:o 186 eller lägenheten Fredriksborg å stadens västra område har drätselkammaren träffat preliminär uppgörelse angående förvärv åt staden av det område av lägenheten, som enligt uppgjort planeringsförslag skulle ingå i Fiskaregatan för dess utläggning mellan Gästgivarevägen och Rusthållarevägen.

Enligt denna uppgörelse skulle fastighetens ägare till staden utan ersättning överlämna en areal av 348 kvm. samt mot köpeskilling beräknad ungefär efter markens taxeringsvärde ävensom gottgörelse för spolierad plantering och fruktträd överlåta en areal av 144 kvm.

Drätselkammaren får i anledning härav hemställa om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ägaren av lägenheten Fredriksborg sluta avtal om förvärv av den del av lägenheten, som erfordras för utläggning av Fiskaregatan, på de villkor drätselkammaren kan finna för staden antagliga, samt att disponera för ändamålet erforderligt belopp av reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 1 september 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 63.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av mark att tilläggas lägenheten Hagaberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt uppgjort planeringsförslag skall av den nuvarande Gästgivarevägens område en areal av 35 kvm. läggas till lägenheten Hagaberg i dess sydöstra hörn.

Drätselkammaren får med anledning härav anhålla om stadsfullmäktiges bemyndigande att till pris och på villkor i övrigt, som drätselkamma-

N:o 63. *Ang. försäljning av mark att tilläggas lägenheten Hagaberg.*

ren kan finna för staden antagliga, till ägaren av lägenheten Hagaberg försälja berörda markareal.

Västerås den 1 september 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 64.

Drätselkammarens skrivelse ang. omläggning av en del av Skultunavägen såsom reservarbete.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För några år sedan, då staden planerade och även efter hand genomförde en del vägomläggningar å Skultunavägen, var även fråga uppe angående rätning av en dubbelkurva å vägen strax bortom Lista gård och således nära stadens gräns mot Norrbo härad. Under en av överläggningarne inom drätselkammaren i sistberörda fråga framfördes den tanken, att vägförbättringen i stället borde ske genom en omläggning av vägen i något längre sträckning öster om de skogsbackar, som ligga norr om Lista gård, och anslutning till den nuvarande vägen ett stycke in på Norrbo härads område. Som genomförandet av en dylik plan förutsatte medverkan av Norrbo härads vägstyrelse, i vad omläggningen skulle ske inom häradets område, avlät drätselkammaren skriftlig förfrågan härom till vägstyrelsen. Till svar härå meddelade vägstyrelsen, att styrelsen i princip vore villig deltaga i kostnaden för den ifrågasatta omläggningen. Sedermera har länets vägingeniör på framställning av vägstyrelsen uppgjort ett förslag till omläggning av ifrågavarande landsväg ända till Skultuna, vilket förslag i ovanberörda del överensstämmer med den förut inom drätselkammaren diskuterade planen. För den del av den omlagda vägen, som enligt vägingeniörens förslag skulle falla inom stadens område och sålunda bekostas av staden, belöpa sig kostnaderna enligt vägingeniörens kostnadsberäkning till 11,800 kronor. Denna kostnad har stadens byggnadschef i avgivet yttrande funnit skälig.

Nu har drätselkammaren under hand erfarit, att frågan om Skultunavägens omläggning för Norrbo härads del blivit aktuell, särskilt med anledning av inom Skultuna socken rådande arbetslöshet. Med anledning därav har drätselkammaren åter upptagit omförmälda angelägenhet till behandling och därvid kommit till den uppfattningen, att, om vägarbetet för Norrbo härads del kommer till stånd, staden borde i anslutning härtill låta

utföra den del av vägomläggningen, som skulle ankomma på staden, i all synnerhet, som det kan befaras, att de redan beslutade reservarbetena icke komma att motsvara behovet av dylika arbeten under den kommande vintern. Drätselkammaren anser nämligen, att arbetet bör komma till stånd såsom reservarbete, vartill det väl lämpar sig, och därest statens arbetslöshetskommission sådant medgiver, utföras såsom statskommunalt arbete. I sådant fall kan nämligen staden erhålla icke oväsentligt statsbidrag, något som i annan form åtminstone för närvarande är alldeles utsiktslöst.

N:o 64. *Ang. omläggning av en del av Skultunavägen såsom reservarbete.*

På grund av det anförda får drätselkammaren sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga drätselkammaren att i samarbete med stadens arbetslöshetskommitté vidtaga alla erforderliga åtgärder för omläggning av en del av Skultunavägen inom stadens område norr om Lista gård för en beräknad kostnad av 11,800 kronor, att utföras som statskommunalt reservarbete och att av tillgängliga medel förskottera för företaget erforderliga medel,

samt att uppdraga åt drätselkammaren att framdeles till stadsfullmäktige inkomma med förslag på vad sätt på staden ankommande kostnader för detta arbete slutligen skola gäldas.

Västerås den 1 september 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 65.

Drätselkammarens skrivelse ang. förvärv av en del markområden för breddning av Köpingsvägen och omläggning av Bergslagsvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I samband med den nu pågående stensättningen av Köpingsvägen mellan järnvägsövergången nära Hammarby och Saltängsbron måste vägen breddas och på sina håll rätas. För detta ändamål behöver mark förvärvas

N:o 65.
Ang. förvärv av en del markområden för breddning av Köpingsvägen och omläggning av Bergslagsvägen.

från Hammarby egendom och eventuellt från Elektrolytverkets industriområde.

Även för det pågående arbetet med omläggning av Bergslagsvägen från Eriksberg och norrut behöver staden förvärva mark från annan tillhörig egendom, i detta fall endast en mycket obetydlig markremsa av den Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget numera tillhöriga delen av Gideonsberg.

Drätselkammaren anhåller på grund härav om stadsfullmäktiges bemyndigande att på villkor, drätselkammaren kan finna för staden antagliga, med vederbörande ägare träffa avtal om förvärv av ifrågavarande markområden samt att påföra respektive vägbyggnadsanslag de för markförvävven erforderliga kostnaderna.

Västerås den 1 september 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 66.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppförande av ett vaktrum för tullverkets räkning vid djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan tullkammaren i Västerås hos drätselkammaren gjort framställning om anordnande vid djuphamnen av ett permanent vaktrum för tullverkets räkning i stället för den provisoriska anordning i överredet till en utrangerad personjärnvägsvagn, som under några år funnits därstädes, har drätselkammaren låtit genom byggnadschefen uppgöra förslag och kostnadsberäkning till en mindre byggnad för ändamålet. Byggnaden, som enligt förslaget skulle få sin plats öster om själva kajen beräknas draga en kostnad av 3,500 kronor. Då drätselkammaren anser, att tullverket har behov av ifrågavarande lokalitet och att staden därför bör tillmötesgå framställningen, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för uppförande av ett vaktrum vid djuphamnen för tullverkets räkning anvisa ett anslag å 3,500 kronor att tills vidare utgå av tillgängliga medel för att sedermera

slutligen gäldas på sätt stadsfullmäktige efter förslag från drätselkammaren må komma att besluta.

N:o 66. *Ang. uppförande av ett vaktrum för tullverkets räkning vid djuphamnen.*

Västerås den 1 september 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 67.

Drätselkammarens skrivelse ang. revision av Västmanlands läns arbetsförmedlings förvaltning år 1931.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av närlagda revisionsberättelse rörande Västmanlands läns arbetsförmedlings förvaltning år 1931 får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige jämlikt revisorernas tillstyrkan ville för sin del bevilja anstaltens styrelse ansvarsfrihet för revisionsåret.

Västerås den 15 september 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

REVISIONSBERÄTTELSE.

Undertecknade, utsedda att granska Västmanlands Läns Arbetsförmedlingsanstalts räkenskaper och förvaltning för år 1931, få efter fullgjort arbete avgiva följande berättelse.

Vinst- och Förlust Konto.

Inkomster:

Per Ingående Balans Konto	2,229 : 28
Landstingets Konto	14,000 : —
Transport	16,229 : 28

N:o 67.

Ang. revision av Västmanlands läns arbetsförmedlings förvaltning år 1931.

....	Transport	16,229 : 28
Västerås stads Konto		3,200 : —
Arboga stads Konto		400 : —
Köping stads Konto		600 : —
Sala stads Konto		800 : —
Statsbidragets Konto		3,441 : —
Räntor		59 : 99
	Kronor	24,730 : 27

Utgående Balans Konto.

Tillgångar.

Svenska Handelsbankens Konto		1,757 : 02
A. B. Jordbrukarebankens Konto		71 : 20
	Kronor	1,828 : 22

Vinst- och Förlust Konto.

Utgifter.

An Löners Konto		16,949 : —
Bränsle, lyse och städning		1,278 : 04
Postavgifters Konto		134 : —
Telefonavgifters Konto		1,590 : 95
Diverse Konto		158 : 91
Dagtraktamentens och resekostnads Konto		185 : 45
Annonsers Konto		138 : 16
Trycksakers Konto		126 : —
Hyrors Konto		2,400 : —
Utgående Balans Konto		1,769 : 76
	Kronor	24,730 : 27

Utgående Balans Konto.

Skulder.

Diverse Personers Konto		58 : 46
Vinst- och Förlust Konto		1,769 : 76
	Kronor	1,828 : 22

Enär under revisionens förlopp ingen anledning till anmärkning mot räkenskapsföringen och förvaltningen förekommit, få vi tillstyrka ansvarsfrihet åt styrelsen för den tid revisionen omfattar.

Västerås i februari 1932.

För Landstinget:	För Hushållningssällskapet:	För Västerås stad:
A. L. Vretholm.	*Thor Richter.*	*Georg Leontein.*

N:o 68.

Byggnadsnämndens skrivelse ang. faställande av en del gatunamn.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I härvid fogade skrivelse har stadsingeniören Gösta Smitt avgivit förslag till namngivning av en del trafikleder, som utelämnats vid stadsfullmäktiges behandling den 26 maj innevarande år av då föreliggande förslag till, dels ändrade gatunamn, dels namn å nytillkomna trafikleder.

Byggnadsnämnden, som tagit ärendet under övervägande, hemställer, att stadsfullmäktige ville däri fatta beslut enligt stadsingeniörens förslag med den ändring, att gatan söder om Valhalla måtte benämnas Rundelsgatan samt att den öppna platsen å stadsägan N:o 2142 måtte kallas Tråddragareplan.

Västerås den 7 september 1932.

För Byggnadsnämnden:
CARL HENNING.

Ragnar Tenow.

Till Byggnadsnämnden i Västerås.

Vid Stadsfullmäktiges beslut den 26 maj detta år angående namn å vissa gator och vägar medtogs ej följande gator och vägar till behandling för namngivning, nämligen:

Föreslås att benämnas:

gata från Stohagsvägen till Backgatan .... *Hasselvägen*,
gata från Västmannagatan gående i båge söder om Valhalla *Rundelgatan*,
gata från Malmabergsgatan österut invid Utmarken .... *Släggaregatan*,
gata i sydlig riktning vinkelrät mot föregående gata ...... *Sliparegatan*,
gata mellan Svarvaregatan och Lindaregatan .... *Vägaregatan*,
gata från Tråddragaregatan gående söderut .... *Hyvlaregatan*,
allmän plats med stadsägonummer 2142 A, utgör infart för 5 st. stadsägor, är belägen å norra sidan av Tråddragaregatan .... *Dragskivan*.
Bergslagsvägen, så benämnd utanför stadsplan enligt registerkartan, men inom stadsplan är namnet Kopparbergsvägen. Å 1688 års karta är Bergslagsvägens namn Kopparbergsvägen. Adressnumreringen är beroende på namnet å vägen ifråga, bör därför bestämmas .... *Kopparbergsvägen*.

Västerås den 7 september 1932.

Gösta Smitt.

N:o 69.

Beredningsutskottets utlåtande ang. inskränkning av antalet barnmorskedistrikt.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med återställande av Barnmorskestyrelsens i länet genom beslut av stadsfullmäktige den 26 maj innevarande år för yttrande remitterade förslag angående minskning av antalet barnmorskedistrikt i staden från 3 till 2, får beredningsutskottet härmed föreslå, att stadsfullmäktige ville fatta beslut i ärendet enligt hälsovårdsnämndens hemställan och alltså förklara

att från stadens sida hinder icke möter att de nuvarande tre barnmorskedistrikten i staden nedbringas till två distrikt med Svartån som gräns, dock ej förrän vid uppkommen vakans inom den nuvarande distriktsbarnmorskekåren i staden.

Västerås den 6 september 1932.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till hälsovårdsnämnden den 27 april 1932, vilken skrivelse här bifogas, har barnmorskestyrelsen i Västmanlands län i anledning av att Kungl. Medicinalstyrelsen flera gånger gjort erinringar rörande angelägenheten av, att möjliga jämkningar i indelningen av länet i barnmorskedistrikt måtte bliva vidtagna i syfte att minska dessas antal, nu meddelat, att barnmorskestyrelsen i länet gång efter annan övervägt sådan möjlighet, och att styrelsen efter det erfarenhet numera vunnits angående verkningarna av barnbördsavdelningen vid centrallasarettets tillkomst samt med hänsyn till nedgången i födelsernas antal beslutat föreslå en sådan jämkning.

Till indragning föreslår barnmorskestyrelsen bland annat ett distrikt i Västerås stad, som sålunda härefter skulle indelas i två distrikt i stället för nu tre. Styrelsen anser den genom staden flytande Svartån lämpligen kunna bestämmas såsom gräns emellan de två distrikten.

Slutligen har barnmorskestyrelsen hemställt, att Hälsovårdsnämnden ville efter beredning av ärendet utverka stadsfullmäktiges yttrande över styrelsens förslag.

Hälsovårdsnämnden får i anledning härav anföra.

Nämnden delar till fullo barnmorskestyrelsens uppfattning därom, att behov icke längre föreligger av stadens uppdelning i tre barnmorskedistrikt samt anser ävenledes, att Svartån utgör lämplig gräns mellan de nya två distrikten.

N:o 69. *Ang. inskränkning av antalet barnmorskedistrikt.*

Nämnden vill dock icke förorda, att någon indragning verkställes förrän vid uppkommen ledighet inom barnmorskekåren i staden, och anser sig nämnden i sådant avseende böra bringa till stadsfullmäktiges kännedom, att nämnden tillstyrkt ytterligare ett års dispenstjänstgöring för äldsta distriktsbarnmorskan i Västerås, som eljest skulle avgå den 26 juli innevarande år.

Under hänvisning till det anförda, får hälsovårdsnämnden föreslå, att Stadsfullmäktige ville förklara

att från stadens sida hinder icke möter, att de nuvarande tre barnmorskedistrikten i staden nedbringas till två distrikt med Svartån som gräns, dock ej förrän vid uppkommen vakans inom den nuvarande distriktsbarnmorskekåren i staden.

Västerås den 11 maj 1932.

För Hälsovårdsnämnden:
CARL THUNSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Hälsovårdsnämnden i Västerås stad.

I anledning av Kungl. Medicinalstyrelsens flera gånger gjorda erinringar rörande angelägenheten av att möjliga jämkningar i indelningen av länet i barnmorskedistrikt bliva vidtagna i syfte att minska dessas antal, har barnmorskestyrelsen i länet gång efter annan övervägt denna möjlighet och har nu efter det erfarenhet vunnits angående verkningarna av B. B. avdelningens vid centrallasarettet tillkomst samt med hänsyn till nedgången i födelsernas antal beslutat föreslå en sådan jämkning. Förslaget medför i något fall indragning och i andra fall uppdelning av några av länets barnmorskedistrikt.

Till indragning föreslår barnmorskestyrelsen ett distrikt i Västerås stad, som sålunda härefter skulle indelas till två distrikt i stället för nu tre. Den genom staden flytande Svartån synes lämpligen kunna bestämmas som gräns emellan de två distrikten.

Barnmorskestyrelsen hemställer, att Hälsovårdsnämnden ville efter beredning av ärendet utverka stadsfullmäktiges yttrande över förslaget, vilket yttrande styrelsen emotser så snart sig göra låter.

Västerås den 27 april 1932.

För Barnmorskestyrelsen i Västmanlands län:
GUNNAR FJELLANDER.

|Adam Hult.

VÄSTERÅS 1932
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1932. Den 27 Oktober. XVII.

N:o 70.

Drätselkammarens skrivelse ang. ny stensättning i en del av Vasagatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I samband med nu pågående ledningsarbete i Vasagatan i sträckningen emellan Smedjegatan och Engelbrektsplan har stensättningen, som bestått av fältsten, uppbrutits å gatans östra sida. I anledning härav har ifrågasatts, att gatan vid igenläggningen skulle omsättas med smågatsten på båda sidor om den förutvarande nubbstenssättningen i körbanans mitt, för en kostnad av 2,460 kronor, varifrån emellertid skulle avgå de tekniska verkens kostnad för gatans återställande i förut befintligt skick, beräknad till omkring 500 kronor.

Drätselkammaren, som finner den föreslagna åtgärden vara välbetänkt, hemställer, att stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa ett anslag å 2,000 kronor att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 6 oktober 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Västerås den 19/9 1932.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Härmed får jag föreslå, att den nu i Vasagatan emellan Smedjegatan och Engelbrektsplanen av Gasverket uppbrutna fältstenen ersättes med smågatsten.

Kostnaderna bliva:

150 m² smågatsten à 4:30 kr.	645:—	kr.
150 m² sättning à 1:80 kr.	270:—	„
sand à 1:50 kr.	225:—	„
diverse à 0:60 kr.	90:—	„
Summa	1,230:—	kr.

varifrån torde böra avdragas ett belopp av c:a 500 kronor, motsvarande gasverkets kostnad för gatans återställande i förutvarande skick.

Västerås som ovan

Gösta Smitt.

N:o 71.

Drätselkammarens och lönenämndens utlåtanden ang. inräknande av tjänstebeklädnadsförmån i pensionsunderlaget.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren lämnats tillfälle taga del av lönenämndens yttrande över av beredningsutskottet framfört förslag angående inräkning uti pensionsunderlag av förmån av fri tjänstebeklädnad och slitningsersättning, får drätselkammaren för sin del såsom yttrande i ärendet och i likhet med lönenämnden och på av denna anförda skäl avstyrka bifall till framställningen.

Västerås den 6 oktober 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut av stadsfullmäktige den 26 november 1931 har lönenämnden att avgiva yttrande över av beredningsutskottet framlagt förslag, att förmånen av fri tjänstebeklädnad och slitningsersättning, såsom löneförmån och till det belopp, denna förmån och ersättning värderas, skall ingå i det underlag varå pension utgår, och får lönenämnden nu i ärendet anföra följande.

Den av beredningsutskottet väckta frågan har i de besvär, som av polispersonalen anförts över det av Stadsfullmäktige den 16 december 1929 antagna reglementet för pensionering av stadens befattningshavare, underställts högre myndighets prövning och avgörande. Detta avgörande har genom Kungl. Maj:ts i Regeringsrätten den 18 maj 1932 givna utslag utfallit så, att polispersonalens yrkande blivit ogillat.

Frågan, huruvida denna förmån, för närvarande värderad till 225 kronor för polispersonalen, 180 kronor för brandpersonalen och 65 kronor för vid renhållningsverket anställda — slitningsersättningen utgår med 225 kronor — bör inräknas i pensionsunderlaget är beroende på, huruvida de enligt pensionsstaten utmätta pensionsbeloppen för här ifrågavarande befattningshavare äro skäligt avvägda eller för låga och därför böra höjas. I detta avseende kan tjäna till vägledning, att vid avgörandet av förenämnda besvär högre myndighet, som, vad angår polispersonalen, enligt gällande bestämmelser har att tillse att personalen avlönas skäligt och erhåller skälig pension, icke funnit anledning föreligga att anse annat, än att såväl

lön som pension härstädes varit väl avvägda. Beredningsutskottet har ej heller som motiv för sitt förslag åberopat, att pensionsbeloppen skulle vara för låga, utan allenast, att förmånen är en löneförmån och såsom sådan föremål för beskattning samt att den därför bör utgöra underlag för pensionering. Den jämförelse med förhållanden i andra städer, som legat till grund för pensioneringsförslaget, ger enligt lönenämndens uppfattning ej heller belägg för åsikten, att pensionsbeloppen härstädes, vad angå här ifrågavarande befattningshavaregrupper, skulle vara för lågt avvägda.

N:o 71. (Ang. inräknande av tjänstebeklädnadsförmån i pensionsunderlaget.

I skattehänseende synes det å andra orter vara genomgående, att beklädnadsförmån och slitningsersättning upptagas till beskattning. Vad åter däremot angår dessa förmåners inräknande i pensionsunderlaget, är förhållandet skiftande, ity att å vissa håll förmånerna inräknas, å andra håll — och detta är, efter inhämtade upplysningar, övervägande — inräknas de icke.

Som lönenämnden anser, att skäl ej föreligger att ändra pensionsstaten, på sätt beredningsutskottet föreslagit, får lönenämnden för sin del avstyrka bifall till framställningen.

Västerås den 12 september 1932.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt bestämmelse i det av stadsfullmäktige den 16 december 1929 antagna reglemente för pensionering av stadens befattningshavare utgöres underlaget för bestämmande av pensionsbelopp av de sammanlagda årliga avlöningsförmånerna i vederbörande befattnings högsta lönegrad, däri inbegripet lön, tjänstgöringspengar, ålderstillägg och andra icke tillfälliga lönetillägg samt till det värde varmed de upptagas i pensionsstaten, sportler samt bostads- och därmed jämförliga naturaförmåner, för vilka ej göras avdrag å avlöning.

Till sådana i pensionsunderlaget ingående naturaförmåner räknas icke den polispersonal och andra befattningshavare tillkommande förmånen av fri tjänstebeklädnad, vilken värderas för varje år och för innevarande år värdesatts till 225 kronor för befattningshavare vid poliskåren, 180 kronor för befattningshavare vid brandkåren och 65 kronor för befattningshavare vid renhållningsverket. Jämställd med denna är den kriminalkonstapel och kriminalöverkonstapel tillkommande slitningsersättningen för närvarande 225 kronor.

Beredningsutskottet, som fått sin uppmärksamhet riktad på detta förhållande i sammanhang med behandling av de besvär polispersonalen på sin tid anförde över stadsfullmäktiges beslut den 16 december 1929 att antaga reglemente för pensionering av stadens befattningshavare och som då ansåg,

N:o 71. *Ang. inräknande av tjänstebeklädnadsförmån i pensionsunderlaget.*

att frågan om inräknande av denna förmån i pensionsunderlaget borde upptagas och avgöras som särskilt ärende utan samband med besvären, vari yrkande härom gjorts och som beredningsutskottet i likhet med lönenämnden avstyrkte, får sedan besvären nyligen avgjorts i enlighet med detta avstyrkande härmed direkt underställa denna fråga stadsfullmäktiges avgörande.

För egen del anser beredningsutskottet, att nu berörda förmån liksom den kriminalpolisen tillkommande slitningsersättningen vara av sådan beskaffenhet, att den bör ingå i pensionsunderlaget. Den är en bestående förmån av lönekaraktär i beskattningshänseende av taxeringsmyndigheterna betraktad såsom sådan och den avdrages icke å avlöningen. Dessa tre karakteristika har den gemensam med andra i pensionsunderlaget ingående förmåner, varför anledning icke synes föreligga, att i pensionshänseende låta den utgöra ett undantag.

Med denna motivering föreslår beredningsutskottet, att stadsfullmäktige ville besluta att förmånen av fri tjänstebeklädnad och slitningsersättning såsom löneförmån och till det belopp denna förmån och ersättning värderas, skall inberäknas i det underlag, varå pension utgår.

Västerås den 26 november 1931.

För Beredningsutskottet:
GUSTAF SUND.

Ragnar Tenow.

N:o 72.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggande av gasledning i Vasagatans fortsättning norr om Persbovägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Såsom eget yttrande över härmed överlämnad framställning av Vatten- och gasverksstyrelsen angående nedläggning av gasledning i under utläggning varande del av Vasagatan fram till Iggebygatan samt anvisande av ett anslag härför å 7,300 kronor, får drätselkammaren för sin del tillstyrka framställningen med förslag att det begärda anslaget måtte anvisas att i likhet med för övriga ledningar i samma vägsträcka anvisat anslag förskotteras av reserverade köpeskillingsmedel för att framdeles ersättas på sätt efter framställning av vatten- och gasverksstyrelsen kan bliva beslutat.

Västerås den 13 oktober 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 72.
Ang. anläggande av gasledning i Vasagatans fortsättning norr om Persbovägen.

Vid sammanträdet den 25 augusti i år beslöto stadsfullmäktige att för en kostnad av 84,000: — kronor, varav 37,000: — kronor för vatten- och avloppsledningar, låta framdraga Vasagatan till Iggebygatan å Vegaområdet. Emellertid medräknade Drätselkammaren ej gasledningar, under den motiveringen att dessa lågo på mindre djup och kunde komma till utförande när bebyggelsen så fordrade. På det allmänheten samtidigt med anslutning av vatten- och avloppsledningar skall kunna erhålla anslutning även till stadens gasrörnät, anser styrelsen att även gasledning nu bör nedläggas. Dylik ledning i samband med övriga ledningar kräver en ökad kostnad av 7,300: — kronor, men om gasledning sedermera enbart skall komma till utförande 13,400: — kronor eller 6,100: — kronor mera. Även denna ökade kostnad motiverar, att gasledning redan nu bör komma till utförande, varjämte man härigenom undviker att sedermera behöva gräva i gatan.

På grund av det anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville besluta om nedläggning av gasledning i samband med vatten- och avloppsledningar vid framdragning av Vasagatan till Iggebygatan samt för detta ändamål bevilja 7,300: — kronor att utgå av medel på sätt Drätselkammaren behagade föreslå.

Västerås den 6 oktober 1932.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 73.

Drätselkammarens skrivelse ang. ordnande av gatubelysning inom bostadsområdet å Kristiansborg norr om Persbovägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren överlämnar härmed en framställning av Vatten- och gasverksstyrelsen angående anvisande av ett anslag å 1,300 kronor för anordnande av elektrisk gatubelysning å nybebyggd del av Kristiansborgsområdet och får därvid såsom eget yttrande tillstyrka framställningen med den avvikelse, att enär anordnandet av belysningen föranletts av stadens försälj-

N:o 73. *Ang. ordnande av gatubelysning inom bostadsområdet å Kristiansborg norr om Persbovägen.*

ning av tomter och deras bebyggande och utgiften därför bör belasta reserverade köpeskillingsmedels konto, anslaget måtte anvisas utgå av dessa medel.

Västerås den 13 oktober 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till vatten- och gasverksstyrelsen har framställning skett om anordnande av gatubelysning inom det nybyggda området vid Kristiansborg. Detta område har huvudsakligen tillkommit under innevarande år och är nära nog fullbebyggt, men saknar belysning, som sålunda bör anordnas redan under innevarande höst.

För området erfordras 10 st. lampor, varav 3 natt- och 7 aftonbrinnare. Anläggningskostnaderna äro beräknade till 1,300 kr. och årliga kostnaden uppgår till 720 kronor.

Vatten- och gasverksstyrelsen hemställer,

att Stadsfullmäktige ville besluta om anordnande av elektrisk gatubelysning inom det nybyggda området vid Kristiansborg och för bestridande av anläggningskostnaderna anvisa 1,300 kronor, att utgå av uttaxerade medel.

Västerås den 6 oktober 1932.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 74.

Drätselkammarens skrivelse ang. konvertering av 1922 års lån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 1 juni 1932 har för Västerås stad inträtt rätt att konvertera det lån å ursprungligen 2,000,000 kronor och löpande med 5 % ränta, som sta-

den under år 1922 efter nådigt tillstånd av Kungl. Maj :t den 13 april samma år upplagt. Nästa möjlighet för staden att begagna denna konverteringsrätt, som avser antingen ökning av amorteringarna eller inlösen efter sex månaders föregående uppsägning på en gång av lånet, inträder den 1 juni 1933 efter, vad angår inlösen, uppsägning, som skall ske före den 1 nästkommande december.

N:o 74. *Ang. konvertering av 1922 års lån.*

Med hänsyn till rådande ränteläge, och att detta icke utesluter möjligheten att få lånet utbytt till lägre ränta, har drätselkammaren ansett erforderligt att upprätthålla denna möjlighet och såsom följd härav inlett underhandlingar med kreditgivare angående uppläggande av ett nytt obligations- eller reverslån med lägre räntefot för inlösen av den del av 1922 års lån, som återstår oamorterat den 1 juni 1933, och som utgör 1,765,000 kronor.

Enär Stadsfullmäktiges beslut om upptagande av ifrågavarande lån och Kungl. Maj :ts tillstånd därtill endast avsett ett obligationslån, förutsätter lånets omläggning till ett reverslån såsom alternativ utväg för lånets inlösande medgivande av Kungl. Maj :t, och bör såsom en förberedande åtgärd sådant medgivande redan nu utverkas.

Drätselkammaren får därför hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte besluta lämna drätselkammaren bemyndigande att, därest drätselkammaren finner med stadens fördel förenligt, uppsäga till inlösen den 1 juni 1933 utelöpande del av 1922 års obligationslån dels ock hos Kungl. Maj :t anhålla om tillstånd för staden att genom drätselkammaren för detta ändamål upptaga obligations- eller reservlån å 1,765,000 kronor, att amorteras under 29 år.

Västerås den 13 oktober 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 75.

Drätselkammarens skrivelse ang. ökad tilläggspension åt två övningslärare vid folkskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lämnad tillfälle taga del av Lönenämndens skrivelse angående tillämpning av Stadsfullmäktiges beslut den 25 augusti innevarande år angående ändrade grunder för kommunal tilläggspension till lärarekrafterna i övningsämnen vid folkskolan i avseende å pensionering av f. slöjdläraren Fritz Ljung och f. skolkökslärarinnan Anna Thunell får drätselkammaren förklara sig för sin del intet hava att erinra emot bifall till Lönenämndens framställning.

Västerås den 13 oktober 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 25 augusti innevarande år hava stadsfullmäktige i avseende å grunderna för kommunal tilläggspension till lärarekrafterna i övningsämnen vid folkskolan och med avvikelse från vad härutinnan förut varit gällande bestämt, att sådan pension skulle utgå liksom för övrig lärarepersonal, varvid slöjdlärare skulle likställas med folkskollärarinna samt skolköks- och slöjdlärarinna med småskollärarinna. Beslutet innebär, att vid fullt antal tjänsteår pension utgår med 65 % å ett underlag av ersättning för bostad och bränsle, ersättning för övertidsläsning jämte dyrtidstillägg samt å ortstillägg.

Förenämnda ändringsbeslut har tillkommit i anledning av en framställning av folkskolestyrelsen, som förelåg vid behandling den 24 september 1931 av fråga om pensionering av slöjdläraren Fritz Ljung. I tiden därefter har förelegat ett annat pensionsfall, ävenledes enligt äldre grunder nämligen stadsfullmäktiges beslut den 21 december 1931 att bereda tilläggspension åt Skolkökslärarinnan Anna Thunell.

Det synes vara med rättvisa och billighet förenligt, att såväl Herr Ljung som Fröken Thunell, så länge nu gällande bestämmelser angående kommunal tilläggspension tillämpas, få sin pension utmätt enligt de ändrade reglerna, och får lönenämnden därför med den upplysning, att detta skulle medföra ett årligt tillägg för Ljung å 333 kronor 20 öre och för Thunell å 231 kronor 6 öre, föreslå, att stadsfullmäktige ville förklara, att stadsfullmäktiges beslut den 25 augusti 1932 angående ändrade grunder för kommunal tilläggs-

pension för lärare och lärarinna i övningsämne vid folkskolan skall tillsvidare tillämpas i avseende å pensionering av f. Slöjdläraren Fritz Ljung och f. Skolkökslärarinnan Anna Thunell.

N:o 75. *Ang. ökad tilläggspension åt två övningslärare vid folkskolan.*

Västerås den 12 september 1932.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 76.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av en personhiss i Stadshotellet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren har Västerås Hotellaktiebolag under åberopande av att nu genomförd inredning av hotellrum i takvåningen i Stadshotellet gjorde behovet av en personhiss genom hotellvåningarna starkt framträdande, anhållit, att staden ville medgiva installation av en sådan hiss, och har bolaget i avseende å kostnaderna därför erbjudit sig betala själva hissen och dess insättande under förutsättning, att de byggnadsarbeten, som därmed hade samband såsom anordnande av hisstrumma m. m. bekostades av staden. Enligt sådan fördelning av kostnaden skulle stadens anpart enligt preliminär beräkning utgöra 8,500: — kronor.

Hotellet har åberopat så pass starka skäl för anordnandet av hiss — härtill kan läggas, att dess tillkomst i samband med övrig pågående modernisering inom Stadshotellet innebär fördelar i avseende å bekvämlighet och även i ekonomiskt avseende — att drätselkammaren icke anser staden böra undandraga sig att medverka härtill på sätt, bolaget ifrågasatt. Drätselkammaren vill härvid emellertid förutsätta en särskild uppgörelse med bolaget efter den linje, att alla kostnader för hissens drift och skötsel skola bäras av bolaget, och att hissen blir stadens egendom vid kontrakttidens utgång, eller eventuellt tidigare, genom beredande åt bolaget av lämplig kompensation.

Då det är uteslutet att lägga stadens kostnad för hissen inom det förut för hotellets modernisering beviljade anslaget erfordras för ändamålet ett särskilt tilläggsanslag, och hemställer drätselkammaren därför att Stads-

N:o 76.
Ang. anordnande av en personhiss i Stadshotellet.

fullmäktige ville ställa ett sådant å 8,500: — kronor till förfogande att tillsammans med det förut för moderniseringen av hotellet anvisade anslaget uttaxeras under åren 1933—1937.

Västerås den 13 oktober 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

I skrivelse av den 9 september 1932 anhöllo vi att Drätselkammaren måtte meddela huruvida och på vilka villkor Västerås stad skulle vara villig att installera en personhiss i Stadshotellet.

Vi vilja framhålla att personhiss visat sig vara nära nog oundgänglig, särskilt efter den modernisering, som övre våningen i hotellet nu genomgår, då rummen i övre våningen eljest ej kunna utnyttjas i den utsträckning, som vi avsett. Gästerna ställa sig nämligen i allmänhet i viss mån ovilliga att taga rummen i nämnda våning, då hiss saknas. Behov av hiss även för de andra våningarna har upprepade gånger framhållits för oss av våra gäster. Detta gästernas krav på hiss beror på att alla större hotell med rummen i flera våningar numera hava hissar installerade.

Vi finna på anförda grunder behovet av hiss vara så stort, att vi äro villiga att själva påtaga oss vissa kostnader för att om möjligt föra frågan fram till en lösning och få vi härmed förklara, att vi åtaga oss att bekosta själva hissen och dess installerande, om staden å sin sida på egen bekostnad ville utföra de av installerandet föranledda ändringarna i hotellet, bland annat inredande av nuvarande kontoret till receptionshall.

Vi våga förutsätta att om vi bekosta installerandet av en hiss, Västerås stad skall vara villig att vid kontraktstidens utgång giva oss en skälig ersättning för våra utlägg, därest vi skulle komma att frånträda kontraktet eller på annat sätt kompensera oss, därest kontraktet skulle förnyas.

Under åberopande av vad ovan anförts få vi vördsamt anhålla att Drätselkammaren måtte meddela, huruvida Drätselkammaren anser sig kunna på föreslagna villkor tillstyrka vår framställning, i vilket fall vi anhålla att få för Drätselkammaren i detalj framlägga, huru vi tänkt oss att omändringen skulle utföras.

Västerås den 30 september 1932.

Västerås Hotellaktiebolag:
GUSTAF STOMBERG.

N:o 77.

Drätselkammarens skrivelse ang. markbyte med ägaren av Gideonsberg för regleringsändamål.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 25 augusti 1932 hava stadsfullmäktige godkänt ett av drätselkammaren framlagt förslag angående anläggning av en väg såsom fortsättning av den s. k. Kristiansborgsallén och med anslutning till Bergslagsvägen i närheten av Eriksberg, och skulle denna anläggning för arbetslöshetens avhjälpande utföras som statskommunalt reservarbete med bidrag till kostnaden av statsmedel.

I tilltänkt sträckning berör denna vägförbindelse del av Gideonsberg, närmare bestämt nordvästliga delen av till egendomen hörande ägor av Aspvreten och Smalbäcksgärdet; och skulle härav för vägen tagas i anspråk en areal å 4,450 kvm.

Efter underhandling med ägaren av Gideonsberg, Godsägaren Klas Westmans sterbhus, skulle stadens förvärv av ifrågavarande markområde ske genom ett markbyte, på sätt närmare angives i bifogade bytesavtal jämte därtill hörande kartor. Även om den mark, som genom bytesavtalet skulle tillföras Gideonsberg har mera värde för ägaren än den mark som avstås till staden, har drätselkammaren funnit uppgörelsen kunna av staden godtagas och hemställer därför, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren, att i huvudsaklig överensstämmelse med innehållet i bytesavtalet genomföra markbytet.

Västerås den 13 oktober 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Bytesavtal.

Emellan Västerås stad genom dess drätselkammare under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande, å ena, och Klas Westmans sterbhusdelägare, å andra sidan, är följande bytesavtal träffat.

1:o) Västerås stad överlåter till sterbhuset av stadsägan N:o 1649, utgörande del av Aspvreten och Smalbäcksgärdet ett område om 12,185 kvm., därav 7,300 kvm., som staden tidigare erhållit vederlagsfritt såsom gatumark, utan vederlag och 4,885 kvm. såsom vederlag mot de i punkt 2:o) här nedan omförmälda områdena.

N:o 77. Ang. markbyte med ägaren av Gideonsberg för regleringsändamål.

2:o) Klas Westmans sterbhus överlåter till Västerås stad, i vederlag mot i punkt 1:o) ovan omförmälda areal av 4,885 kvm., dels en del av stadsägan N:o 1647, jämväl tillhörande Aspvreten och Smalbäcksgärdet, i stadsägans nordvästra hörn, utgörande i areal 4,450 kvm., dels ock en del av stadsägan N:o 1648 för rätning av Kopparbergsvägen, utgörande i areal 300 kvm.

3:o) Ifrågavarande områden finnas utmärkta å av stadsingeniören Gösta Smitt dels den 15 januari 1915 och den 15 september 1932 och dels den 12 oktober 1932 upprättade kartor.

4:o) Tillträde sker å ömse sidor genast.

5:o) Ingen mellanavgift lämnas å någondera sidan.

6:o) Vardera kontrahenten stånde själv sina lagfartskostnader, dock ombesörjer staden på sin bekostnad erforderliga avstyckningar.

7:o) Områdena lämnas gravationsfria.

Förestående i två exemplar upprättade avtal godkännes ömsesidigt.

Västerås den oktober 1932.

N:o 78.

Beredningsutskottets och byggnadsnämndens skrivelser ang. utredning rörande omorganisation av byggnadschefs- och stadsingeniörstjänsten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För att efter beredning tillställas stadsfullmäktige har till beredningsutskottet överlämnats en framställning av byggnadsnämnden, att stadsfullmäktige ville tillsätta en kommitté med förslagsvis 6 ledamöter för utredning av fråga om omorganisation av befattningarna å byggnadschefs- och stadsingeniörskontoren och därvid ifråga om kommitténs sammansättning föreslagit, att magistraten, drätselkammaren, byggnadsnämnden, vatten- och gasverksstyrelsen, hamnstyrelsen och lönenämnden däri skulle vara representerat med var sin ledamot.

Av motiveringen till byggnadsnämndens förslag framgår, att utredningen avser för staden betydelsefulla angelägenheter. Med hänsyn härtill synes kommittén beträffande sammansättning och sakkunskap böra göras så stark som möjligt. I avseende härå har beredningsutskottet ansett, att det skulle vara till fördel att i kommittén även invälja personer utom de nämnder och styrelser, som av byggnadsnämnden angivits, såsom de närmare intressenterna i utredningen. Detta skulle emellertid förutsätta en utökning av kommittén.

Beredningsutskottet föreslår för sin del, att stadsfullmäktige måtte be-

sluta tillsätta en kommitté för utredningen ifråga, bestående av 8 personer, och att som ledamöter häruti måtte utses Herrar Baningeniören Carl Henning, Borgmästaren Thorwald Bergquist, Sjukbesökaren Einar Keijser, Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, Arbetsförmedlingsföreståndaren Karl Johansson, Bokförlagsföreståndaren R. Hult, Stuveriförmannen Carl Hellström och Arkitekten V. Segerstedt med Baningeniören Henning som sammankallande ledamot.

N:o 78. *Ang. utredning rörande omorganisation av byggnadschefs- och stadsingeniörstjänsten.*

Västerås den 19 oktober 1932.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom ny lagstiftning, stadsplanelag av den 20 november 1931 samt byggnadsstadga av samma dag, som båda trätt i kraft den 1 januari 1932, har byggnadsnämnd i stad i avseende å övervakning av byggnads- och mätningsväsendet fått sin befogenhet väsentligt utvidgad genom nya uppgifter.

De allmänna bestämmelserna uti 5 § av den nya byggnadsstadgan ange som åliggande för byggnadsnämnd bland annat

"att med uppmärksamhet följa byggnadsverksamheten och den allmänna utvecklingen i staden och dess omgivning;

att, då anledning därtill förekommer på grund av framställning från markägare eller eljest, till prövning upptaga fråga om antagande eller ändring av stadsplan, stomplan eller utomplansbestämmelser eller ändring i byggnadsordningen; så ock att i allmänhet söka främja en för staden gagnelig utveckling av dess bebyggande och för detta ändamål hos vederbörande myndigheter väcka de förslag och göra de framställningar, som finnas nödiga;

att handlägga frågor om tomtindelning eller ändring däri;

att tillse, att byggnadsarbete eller annan åtgärd icke företages utan nämndens tillstånd, där sådant erfordras;

att öva noggrann tillsyn över byggandet;

att övervaka efterlevnaden av gällande nybyggnadsförbud;

att i fall av förseelse göra anmälan till åtal hos vederbörande åklagare;

att, där påföljd för underlåtenhet att ställa sig nämndens föreskrifter till efterrättelse icke finnes bestämd, göra sig hörsammad genom föreläggande av vite eller genom föreskrift om viss åtgärds vidtagande vid äventyr, att densamma i händelse av tredska verkställes genom nämndens försorg på den tredskandes bekostnad; samt

att vid utövande av den tillsyn över fastighetsbildningen och mätningsväsendet i staden, som åligger byggnadsnämnden, i synnerhet övervaka, att

N:o 78
Ang. utredning rörande omorganisation av byggnadschefs- och stadsingeniörstjänsten.

tomtmätningar behörigen ske samt att avstyckningar och andra jorddelningsförrättningar ej så verkställes, att därigenom stadsplans genomförande eller lämplig tomtindelning försvåras eller tillämpningen av stomplan, utomplansbestämmelser eller avstyckningsplan motverkas.”

Det är icke så mycket i dessa mera allmänt givna, nämnden åliggande uppgifter utan mera uti de bestämmelser, som givits i de nya lagarna rörande sättet för nämndens övervakande verksamhet, som nämndens vidgade befogenhet och initiativ är förankrat. Härutinnan är att uppmärksamma, att ny byggnadsordning för stad skall vara upprättad inom viss tid (2 år) från lagens ikraftträdande, att till stadsplan såsom ett komplement skola höra byggnadsföreskrifter i större utsträckning än som förut fordrats, att stadsområde utanför stadsplan skall ordnas genom upprättande av stomplan med därtill hörande erforderliga byggnadsbestämmelser, att särskilda bestämmelser, s. k. utomplansbestämmelser, angående byggnadsverksamheten inom område, som ej ingår i stadsplan eller stomplan, skola i mån av behov upprättas. Vidare har genom ny lagstiftning införts en ytterligare nyhet eller s. k. gatukostnadsbestämmelser, avsedda att reglera enskild tomtägares bidrag till kostnad för gatas iordningsställande.

Med den utveckling, staden undergått under de senaste åren och som tagit formen av en bebyggelse huvudsakligen förlagd till stadens icke planlagda område, har stadens mätningsväsen svällt ut och föranlett ökade göromål.

Det är givet, att byggnadsnämnden med dessa nu angivna förhållanden för ögonen, måste hava sin uppmärksamhet fäst på frågan, huruvida till nämndens förfogande stå erforderliga tekniska hjälpkrafter — tjänstemän — som utgör förutsättning för att nämnden skall gå väl i land med dessa nya och ökade uppgifter. Frågan har ytterligare auktaliserats därigenom, att biträdande stadsingeniören efter uppnådd pensionsålder står i begrepp att avgå ur stadens tjänst.

Byggnadsnämnden har, med hänsyn såväl till de ökade uppgifter, som enligt vad ovan nämnts jämlikt den nya lagstiftningen åvila nämnden, som till stadens utveckling funnit sig böra till ingående övervägande upptaga spörsmålet om förändring av organisationen å stadens stadsingeniörskontor. Nämnden har därvid funnit, att byggnadsnämndens handhavande av överinseende över stadens planläggning för byggnadsverksamhet och stadens mätningsväsende i anseende till stadens fortgående utveckling och den nya reglerande lagstiftningen nödvändiggör ett särskiljande av stadsingeniörsgöromålen från byggnadschefsbefattningen och dessas överflyttande på en självständig och under byggnadsnämnden direkt sorterande stadsingeniör.

Staden har enligt nämndens förmenande passerat ett utvecklingsskede (byggnadschefsbefattningen inrättades 1909), då göromålen och initiativet i avseende å stads- och tomtbildning kunde sammanföras med en byggnadschefs arbetsuppgifter hos en och samma tjänsteman. Utvecklingen i andra städer har gått i särskiljande riktning, och Västerås torde vara en av de få städer av sin storleksordning, som fasthållit vid en kombination av ovannämnda arbetsuppgifter.

En omreglering i antydd riktning kommer emellertid att beröra befattningen som byggnadschef, och innehavaren av denna befattning är enligt

N:o 78. *Ang. utredning rörande omorganisation av byggnadschefs- och stadsingeniörstjänsten.*

för densamma gällande reglemente som teknisk hjälp ställd till olika nämnders och styrelsers förfogande. Då en omreglering av stadsingeniörtjänsten berör även byggnadschefstjänsten, äro alltså flera parter än byggnadsnämnden häri intresserade. Härmed är ock klargjort, att en utredning om dessa tjänster, för att bliva så allsidig som möjligt, bör ske på en bredare basis och med alla parter representerade. Byggnadsnämnden har härutinnan tänkt sig, att utredningen skulle anförtros åt en särskild av stadsfullmäktige vald kommitté å sex ledamöter eller en ledamot från vardera av magistraten, drätselkammaren, byggnadsnämnden, vatten- och gasverksstyrelsen, hamnstyrelsen och lönenämnden, den senare, enär en omreglering med sannolikhet även förutsätter en lönereglering.

Om såsom nämnden föreslår, en särskild kommitté får frågans ytterligare utredning om hand, synes denna kommittés uppdrag böra göras så vidsträckt som möjligt och avse alla befattningar å byggnadschefs- och stadsingeniörskontoret, även de nuvarande extra hjälpkrafterna, och de ändringar i gällande instruktioner, som det förslag, utredningen utmynnar i, kan föranleda.

Med det nu anförda som motivering hemställer byggnadsnämnden, att stadsfullmäktige för utredning av frågan om omorganisation av befattningarna å byggnadschefs- och stadsingeniörskontoren ville tillsätta en särskild kommitté, förslagsvis om 6 personer och sammansatt på sätt närmare härovan ifrågasatts.

Västerås den 5 oktober 1932.

För Byggnadsnämnden:
CARL HENNING.

Ragnar Tenow.

N:o 79.

Beredningsutskottets och drätselkammarens skrivelser ang. utredning rörande utvidgade lokaler för polisväsendet och brandverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet får härmed till stadsfullmäktige överlämna en framställning av drätselkammaren angående tillsättande av en kommitté för utredning av fråga om tillgodoseende av polisverkets och brandverkets lokalbehov och därvid för egen del föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta utse en kommitté med detta uppdrag bestående av 5 personer samt till leda-

N:o 79.

Ang. utredning rörande utvidgade lokaler för polisväsendet och brandverket.

möter häri utse Herrar Borgmästaren Thorwald Bergquist, Fabrikören Johan Svensson, Byggmästaren E. Edv. Karlsson, Kaptenen Georg Robsahm samt Byggmästaren Fritz Eklund, med Herr Bergquist som sammankallande ledamot.

Västerås den 13 oktober 1932.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För båda de stadens institutioner, polisverket och brandväsendet, som hava sina lokaler inom en gemensam stadens fastighet, polis- och brandstationen, föreligga behov av förbättrade och utvidgade lokaler, vilka behov i åtskilliga hänseenden torde kunna betraktas såsom trängande.

Vad först polisverket angår torde det vara känt, att en del förbättringar äro erforderliga och att erinringar härom framförts vid av justitieombudsmannen verkställd inspektion. Särskilt gäller detta arrestlokalerna. Vidare erfordras ytterligare lokaler. Bland annat torde härutinnan förtjäna omnämnas, att för tillgodoseende av de oundgängligaste behoven det blir nödvändigt att för den nyinrättade ordonnansavdelningen samt för den statspolisavdelning, som skall förläggas i Västerås och åt vilken staden är skyldig hålla erforderliga lokaler, bereda provisoriska utrymmen i en polisstationen närliggande stadens fastighet och att förhyra garageutrymme åt statspolisens motorfordon. Olägenheten av en dylik anordning torde vara öppendaglig. Vidare är det känt, att kriminalpolisens nuvarande lokaler äro i knappaste laget och otidsenliga.

Vad brandväsendet beträffar har det länge varit ett önskemål, att bostäder åt samtliga ordinarie brandmän finnas inom brandstationens eget område. För närvarande bo en stor del av brandmännen i en närliggande äldre gård snett över Östra Kyrkogatan, en gård som för övrigt inom ej allt för avlägsen tid behöver nedrivas för beredande av ökat utrymme åt den växande trafiken på Östra Kyrkogatan. Från brandverkets sida har även andra nya lokalbehov än befattningshavarebostäder anmälts.

Genom det senaste beslutet om Klockaregatans upptagande har möjlighet beretts till reglering av polis- och brandstationens tomt, varigenom tillräcklig plats för erforderliga nybyggnader också erhålles.

Emellertid torde vid övervägande av ifrågavarande spörsmål även böra erinras om en tidigare framförd tanke, avseende förläggning av polisverkets lokaler i en tilltänkt ny rådhusbyggnad. Även detta alternativ bör i förevarande sammanhang bliva föremål för undersökning.

De ovan berörda frågorna synas drätselkammaren vara av den stora och allmänna betydelse för staden, att de böra göras till föremål för utred-

ning genom en särskild av stadsfullmäktige tillsatt beredning, i vilken, utom drätselkammaren, polisverket och brandstyrelsen böra vara företrädda.

N:o 79. *Ang. utredning rörande utvidgade lokaler för polisväsendet och brandverket.*

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att uppdraga åt en särskild av stadsfullmäktige tillsatt kommitté att verkställa utredning angående tillgodoseende av föreliggande behov av förbättrade och utökade lokaler för polisverket och brandväsendet samt till stadsfullmäktige inkomma med de yttranden och förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Västerås den 6 oktober 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 80.

Beredningsutskottets yttrande ang. en del nya gatunamn (jfr N:o 68.)

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet har att efter remiss av stadsfullmäktige enligt beslut den 29 nästlidne september avgiva yttrande över ett av byggnadsnämnden avgivet förslag till namn å gator och trafikleder, och får beredningsutskottet nu efter granskning av förslaget tillstyrka dess antagande med den avvikelse, att gatan söder om Valhalla vid det förhållande, att den utgör en direkt fortsättning av Gustavsgatan, erhåller namn efter denna gata samt att bokstaven "e" uti de efter vissa yrken föreslagna gatunamnen — Släggaregatan etc. — i överensstämmelse med talspråket uteslutes.

Västerås den 13 oktober 1932.

För Beredningsutskottet:
CARL HELLSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 81.

Lönenämndens och drätselkammarens skrivelser ang. indragning av stadsinspektorstjänsten och inrättande av en manlig kontorsbiträdesbefattning av 1:sta klass å byggnadskontoret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lönenämnden får härmed överlämna och för sin del tillstyrka av drätselkammaren avgivet förslag angående indragning från och med 1933 års ingång av befattningen som stadsinspektor samt inrättande från samma tid å byggnadskontoret av en ordinarie befattning som manligt kontorsbiträde av 1:sta klass att på sätt i förslaget närmare angives tillsättas av drätselkammaren.

Västerås den 14 oktober 1932.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 26 februari 1931 beslöto stadsfullmäktige på förslag av drätselkammaren lämna kammaren medgivande att vid dåvarande stadsinspektorens avgång från befattningen för upprätthållande av de av denne under senare tid handhavda och andra närliggande göromål på extra stat anställa ett manligt kontorsbiträde att avlönas från det anslag till avlöning åt stadsinspektoren, som fanns upptaget i stadens budget, med belopp som drätselkammaren ägde bestämma.

I sin framställning till stadsfullmäktige den 12 februari 1931 framhöll drätselkammaren bland annat, att det utan vidare torde vara klart, att tjänsten icke borde återbesättas i sin dittillsvarande form, att de göromål, som under de senare åren utförts av stadsinspektoren, uteslutande varit av kameral natur, att någon förändring härutinnan icke åtminstone för det dåvarande vore behövlig, även om någon utökning av göromålens omfattning inom gränserna för vad som skäligen borde åläggas en yngre arbetskraft kunde finnas påkallad, att dessa göromål lämpligen borde anförtros åt en befattningshavare med ställning som kontorsbiträde och på grund av arbetets art och arbetsförhållandena i övrigt upprätthållas av manlig befattningshavare samt att drätselkammaren i ändamål att vinna någon erfarenhet med avseende å tjänstens gestaltning önskade anställa lämplig arbetskraft på förordnande tills vidare.

På grund av de erfarenheter, som sedan angivna tid vunnits och vilka bekräftat de antaganden rörande ifrågavarande befattning, åt vilka drätselkammaren på sätt ovan nämnts i början av nästlidne år gav uttryck, anser drätselkammaren sig nu kunna framlägga förslag angående tjänstens definitiva reglering. Med hänsyn till arbetsuppgifternas art och den i viss mån självständiga verksamhet det är fråga om anser drätselkammaren, att befattningen bör organiseras som kontorsbiträde av I klass.

N:o 81. *Ang. indragning av stadsinspektorstjänsten och inrättande av en manlig kontorsbiträdesbefattning av 1:sta klass å byggnadskontoret.*

Stadsinspektorstjänsten har varit upptagen i lönestatens 34 grupp, med en begynnelselön av 4,830 kronor och en slutlön av 5,685 kronor. Befattningen som manligt kontorsbiträde av I klass är inrymd i lönestatens 24:e grupp, där begynnelselönen är 3,120 kronor och slutlönen 3,795 kronor.

Drätselkammaren får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att från och med 1933 års ingång stadsinspektorstjänsten skall definitivt indragas,

att från samma tidpunkt skall i stället inrättas en ordinarie befattning som manligt kontorsbiträde av I klass å byggnadskontoret att anställas av drätselkammaren, med tre månaders ömsesidig uppsägningstid och skyldighet för befattningshavaren att vara underkastad gällande bestämmelser i stadens löne- och pensionsstater med de ändringar i desamma, som kunna bliva i vederbörlig ordning beslutade.

Västerås den 15 september 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Västerås, Wilh. Nybergs Boktryckeri 1932.

N:o 82.

Drätselkammarens skrivelse ang. förvärv av mark för omläggning av Skultunavägen vid Lista.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 29 september innevarande år fattade stadsfullmäktige beslut om utförande av omläggning av en del av Skultunavägen vid Lista.

I och för denna omläggning behöver staden förvärva en mindre markremsa om c:a 6,500 kvm. från Lista egendom. Drätselkammaren har med ägaren av Lista träffat preliminärt avtal härutinnan på villkor i huvudsak, att staden skulle erlägga 650 kronor såsom egentlig marklösen samt dessutom 350 kronor i ersättning för skada och intrång å egendomen i övrigt.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren att på de villkor, drätselkammaren kan slutligen finna för staden antagliga, förvärva den mark av Lista egendom, som erfordras för omläggning enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 september 1932 av en del av Skultunavägen, ävensom bestämma, att erforderligt belopp för ifrågavarande markförvärv och vad därmed kan stå i sammanhang skall påföras vägomläggningskostnaden.

Västerås den 3 november 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 83.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna Brandstodsbolag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Städernas Allmänna Brandstodsbolag har i bilagda skrivelse till stadsfullmäktige den 14 nästlidne oktober liksom förlidet år meddelat, att bolaget

N:o 83. *Ang. bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna Brandstodsbolag.*

beslutat lämna staden ett bidrag till brandväsendet å 3,300 kronor (förra året 3,200 kronor).

Drätselkammaren föreslår i anledning härav, att stadsfullmäktige ville, nu i likhet med vad som skedde år 1931, under uttalande av sin tacksamhet för det utlovade bidraget, besluta, att detsamma skall reserveras för ändamål, som betjänar stadens brandväsens utveckling och fulländning i enlighet med vad stadsfullmäktige framdeles må komma att bestämma.

Västerås den 3 november 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut av Städernas Allmänna Brandstodsbolags bolagsstämma år 1931 har bolagets styrelse bemyndigats att tillsvidare för varje år lämna bidrag till bestridandet av kostnaderna för brandförsvaret i de orter, där bolaget och dess dotterbolag Svitjod i någon större omfattning driva rörelse. Dessa bidrag skola tillsvidare till varje efter styrelsens beprövande därtill berättigat samhälle utgå dels med 15 kronor för varje påbörjat milliontal av Städernas Allmänna Brandstodsbolags och Svitjods sammanlagda ansvarssummor inom samhället, dels med ytterligare 15 kronor för varje påbörjat tusental kronor av samhällets egna utgifter för sitt brandväsende.

Styrelsen för Städernas Allmänna Brandstodsbolag har nu på grundval av de båda bolagens sammanlagda ansvarssumma i Edert samhälle vid utgången av nästföregående år samt inhämtade uppgifter angående samhällets egna utgifter för brandväsendet under innevarande år fastställt det Edert samhälle tillkommande bidraget till 3,300 kronor. Härom har styrelsen nu velat lämna Eder meddelande, på det att omförmälda bidrag må kunna upptagas i eller tagas i beräkning vid uppgörandet av inkomst- och utgiftsstaten för nästkommande år. Bidraget kommer att utbetalas i slutet av innevarande år.

Bolaget räknar med att de samhällen, vilka komma i åtnjutande av ifrågavarande bidrag, skola låta sig angeläget vara att beträffande sättet för ordnande av sitt brandförsvar i största möjliga omfattning tillmötesgå de önskemål och anvisningar, som meddelas av Kommittén för brandsläckningsväsendets ordnande i Sveriges städer och köpingar.

Styrelsen har icke velat föreskriva, på vad sätt samhällena skola handhava de lämnade bidragen, men har utgått från att de skola komma till användning för brandkårs- eller andra brandförsvarsutgifter och att bidragen alltså antingen skola upptagas såsom inkomst i brandstyrelsens stat eller fonderas för någon större nyanskaffning eller nyanläggning för brandkårens eller vattenledningens behov eller användas såsom annuitet å för sådant ändamål upptaget lån.

I sinom tid vore styrelsen tacksam erhålla meddelande om det sätt, varpå ifrågavarande bidrag disponerats, ävensom utdrag av utgifts- och inkomststaten för nästkommande år, avseende brandväsendet.

N:o 83. *Ang. bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna Brandstodsbolag.*

Stockholm den 14 oktober 1932.

Städernas Allmänna Brandstodsbolag:

N. Svanström.

Sven Boije.

N:o 84.

Drätselkammarens skrivelse ang. skogsaccis för år 1932.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt bestämmelserna i lag den 28 september 1928 om skogsaccis skall skogsaccis utgå till kommun å det taxerade rotvärdet för averkat virke efter en skattesats, vilken för 100 kronor utgör en fjärdedel av det belopp, som på en skattekrona i medeltal under de senast förflutna fem åren utdebiterats inom kommunen, jämkat till närmast högre 5-tal ören. Skattesatsen skall i stad bestämmas av stadsfullmäktige.

Under de senaste fem åren har skattesatsen i staden utgjort i medeltal 9,13 pr skattekrona. I följd härav skulle skogsaccisen för år 1932 efter ovan angivna beräkningsgrund utgå efter 2 kronor 30 öre pr. 100 kronor rotvärde. Enligt 1932 års skogsaccislängd för staden uppgår sammanlagda rotvärdet till kronor 14,200:—.

Drätselkammaren hemställer på grund av det anförda, att stadsfullmäktige måtte besluta.

att skogsaccis i Västerås för år 1932 skall utgå med 2 kronor 30 öre för varje 100-tal kronor av det taxerade rotvärdet.

Västerås den 3 november 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 85.

Drätselkammarens utlåtande ang. skenfri landsvägskorsning vid Långängskrogen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan magistraten genom resolution den 23 februari 1929 till stadsfullmäktige överlämnat en av Konungens befallningshavande i länet till magistraten avlåten skrivelse med tillhörande handlingar, varigenom stadsfullmäktige skulle lämnas tillfälle att för sin del besluta, huruvida en av dåvarande vägkonsulenten i länet föreslagen skenfri korsning mellan Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg och landsvägen Västerås—Köping vid Långängskrogen borde utföras till den del den komme att falla inom stadens område, hava stadsfullmäktige den 28 samma månad och år överlämnat handlingarne i ärendet till drätselkammaren för utlåtande.

Under åberopande av byggnadschefens närlagda yttrande i ärendet får därtselkammaren såsom sin mening uttala, att ifrågavarande järnvägskorsning i och för sig en av de minst farliga, synes kunna göras helt ofarlig genom anordningar i huvudsaklig överensstämmelse med vad byggnadschefen antytt för en mycket obetydlig kostnad av ett eller annat 1,000-tal kronor samt att det för staden icke synes finnas anledning till någon större ekonomisk insats för åstadkommande av förbättring av ifrågavarande järnvägskorsning.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville såsom infordrat yttrande i ärendet förklara sig i varje fall för närvarande sakna skäl att vidtaga någon åtgärd för åstadkommande av den föreslagna skenfria järnvägskorsningen.

Västerås den 3 november 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Överlämnande till mig remitterade handlingar berörande frågan om viadukt vid Långängskrogen ber jag först få nämna, att jag anser de beräknade kostnaderna väl så låga under nu rådande förhållanden. Detsamma gäller den norr om järnvägen under viss förutsättning projekterade vägen.

Alternativ två (det med prickade linier inritade) är enligt mitt förmenande att anse såsom en trafiktekniskt sett bättre lösning än huvudförslaget. Praktiskt taget ligger viadukten på gränsen emellan Västerås stad

N:o 85.
Ang skenfri landsvägskorsning vid Långängskrogen.

och Tuhundra härad, varför det med skäl kan ifrågasättas, huruvida en fördelning av kostnaderna endast med hänsyn tagen till den berörda marken är rättvisare än en enkel halvering.

Det vill i övrigt synas som skulle denna järnvägskorsning kunna göras helt ofarlig endast därigenom, att vägen breddas till dubbla körbanor (8 m.) på en sträcka av 100 m., varvid även trafikdelare uppsättas så som i kurvor numera allmänt är brukligt, och borde en sådan anordning mycket väl vara tillfyllest intill dess staden växer ut så att en ny trafikgata eller väg behöves för exploaterande av marken norr om järnvägen.

Västerås den 3 november 1932.

Gösta Smitt.

Till Magistraten i Västerås.

Med överlämnande av närlagda utav vägkonsulenten kapten Sten Bäckman uppgjorda förslag till skenfri korsning mellan Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg och landsvägen Västerås—Köping vid Långängskrogen får Konungens befallningshavande härmed anmoda magistraten att lämna stadsfullmäktige tillfälle att för sin del besluta, huruvida den föreslagna anordningen med skenfri korsning bör utföras till den del den kommer att falla inom stadens område.

Som vägomläggningen påkallas huvudsakligen av den ökade motorfordonstrafiken, torde ett väsentligt bidrag av automobilskattemedel kunna påräknas.

Utdrag av stadsfullmäktiges protokoll i ärendet jämte magistratens yttrande över förslaget införväntas i sinom tid.

Samtidigt härmed lämnas en kopia av förslaget till landsfiskalen i Kolbäcks distrikt för inhämtande av yttrande från de väghållningsskyldige i Tuhundra härads väghållningsdistrikt, huruvida de för sin del äro villiga att medverka till förslagets genomförande.

Västerås slott i landskansliet den 21 februari 1929.

WALTER MURRAY.

Alb. Norberg.

N:o 86.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffning av möbler m. m. för polisen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av närlagda framställning från polisnämnden får drätselkammaren, under tillstyrkande av bifall till densamma, föreslå, att stadsfullmäktige ville för bestridande av kostnaderna för anskaffning av möbler m. m. till de särskilda lokaler, som nämnden har för avsikt att förhyra för ordonnans- och statspolisavdelningarne, anslå förslagsvis 3,000 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 10 november 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till polisnämnden den 1 november 1932 har polischefen i Västerås, Thorwald Bergquist, med en fullständig motivering hemställt, att polisnämnden ville hos stadsfullmäktige hemställa att av tillgängliga medel anvisas 3,059 kronor 74 öre för anskaffande av möbler m. m. till ordonnans- och statspolisavdelningens lokaler.

Under hänvisning till vad polischefen anfört och med instämmande däri, får polisnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville av tillgängliga medel anvisa förslagsvis 3,000: — kronor för bestridande av kostnaderna för inköp av möbler m. m. till ordonnans- och statspolisavdelningens lokaler.

Västerås den 5 november 1932.

För Polisnämnden:
J. O. WASS.

/Eric Plantin.

Till Polisnämnden i Västerås.

Vid behandling av förslaget till 1933 års stat för polisväsendet i Västerås beslöt polisnämnden med hänsyn till trångboddheten å polisstationen

och nödvändigheten att från och med 1933 års ingång anskaffa lokaler för den nyinrättade statspolisavdelningen hos stadsfullmäktige hemställa, att staden för polisväsendets räkning måtte förhyra en lägenhet om tre rum och kök i fastigheten Östra Kyrkogatan 6. I dessa lokaler skulle enligt förslaget förläggas dels ordonnansavdelningen vid stadens poliskår, dels ock statspolisavdelningen, därvid ordonnansavdelningen skulle disponera ett rum, statspolisavdelningen två rum, ett för ordningsavdelningen och ett för kriminalavdelningen, samt ett rum användas som förhörsrum för båda avdelningarna.

N:o 86. *Ang. anskaffning av möbler m. m. för polisen.*

Då det är avsett, att dessa lokaler skola tagas i användning från och med den 1 januari 1933, är det nödvändigt att till dess anskaffa inredning till lokalerna, Möblering av ordonnansavdelningens rum åligger det givetvis staden att bekosta. Beträffande statspolisavdelningens rum finnes hittills endast den bestämmelsen, att staden är skyldig att anskaffa expeditionslokaler till avdelningen samt att staden skall av statsmedel erhålla ersättning med skäligt belopp för särskild kostnad, som staden kan visa sig hava haft för erforderliga expeditionslokaler. Enligt föreliggande förslag till bestämmelser i ämnet skall ersättning i sådant hänseende utgå i form av hyra för lokaler och däri befintliga möbler.

Då, som nämnts, inredning av lokalerna bör vara färdig till den 1 januari 1933, torde det vara erforderligt att redan nu utverka anslag härför. Med anledning härav har poliskommissarien uppgjort förslag till och beräknat kostnaderna för möblering m. m. Detta förslag, vilket jämte tillhörande handlingar bifogas, slutar på ett belopp av 4,499 kronor 74 öre, därav för möblering av ordonnansavdelningens rum 695 kronor 30 öre, för möblering av ordningsstatspolisens rum 592 kronor 15 öre, för möblering av kriminalstatspolisens rum 435 kronor 15 öre, för möblering av förhörsrummet 102 kronor 15 öre, för anskaffande av linoleummattor 483 kronor 99 öre, för anskaffande av armatur 271 kronor, för inköp av trycksaker m. m. 600 kronor samt för inköp av skrivmaskiner 1,320 kronor.

Mot förslaget om möblering samt anskaffande av mattor och armatur har jag intet att erinra. Förslaget i dessa delar synes mig väl avvägt och kostnaderna torde icke kunna nedbringas under de föreslagna. För inköp av trycksaker o. dyl. torde däremot icke något anslag behöva begäras. Enligt vad jag inhämtat av statspolisintendenten kommer nämnligen statsverket att direkt bekosta dylikt. Samma är förhållandet med skrivmaskin till statspolisavdelningen. Vad slutligen angår frågan om anskaffande av ny skrivmaskin till ordonnansavdelningen synes det erforderligt att inköpa en dylik maskin. För närvarande finnes hos ordningsavdelningen 4 skrivmaskiner, av vilka en disponeras av poliskommissarien, en av överkonstaplarna, en av ordonnansavdelningen och en gemensamt av överkonstaplarna och ordonnansavdelningen. Med hänsyn till det omfattande skrivarbete, som åvilar överkonstaplarna, och då såväl ledarna som konstaplarna vid ordonnansavdelningen äro mycket sysselsatta med skrivarbete, synes det mig nödvändigt att inköpa ännu en maskin. Kostnaderna för en ny skrivmaskin torde böra beräknas till 480 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får jag hemställa, att polisnämnden ville hos stadsfullmäktige anhålla, att av tillgängliga medel anvisas 3,059

N:o 86. *Ang. anskaffning av möbler m. m. för polisen.*

kronor 74 öre för anskaffande av möbler m. m. till ordonnans- och statspolisavdelningens lokaler.

Västerås rådhus den 1 november 1932.

THORWALD BERGQUIST.
Polischef.

N:o 87.

Beredningsutskottets skrivelse ang. ändringar och tillägg i arbetsordningen för Rådhusrätten och Magistraten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till beredningsutskottet har för förberedande yttrande överlämnats ett av magistraten framlagt förslag till ändringar uti och tillägg till arbetsordningen för Rådhusrätten och Magistraten, och får beredningsutskottet härmed efter granskning av förslaget såsom eget yttrande, enär detsamma avser att bringa arbetsordningen i överensstämmelse med de nya uppgifter, som enligt ny lagstiftning pålagts rådhusrätten och magistraten eller dess ledamöter, hemställa, att stadsfullmäktige ville fatta beslut i ärendet enligt magistratens förslag.

Västerås den 17 november 1932.

För Beredningsutskottet:
CARL HELLSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan den för rådhusrätten och magistraten i Västerås nu gällande arbetsordningen den 18 november 1921 fastställdes, hava genom åtskilliga därefter tillkomna författningar införts bestämmelser, som beröra de arbetsuppgifter, vilka åvila rådhusrättens och magistratens ledamöter. Då det synes önskvärt, att arbetsordningen står i överensstämmelse med gällande författningar, har magistraten utarbetat förslag till sådana ändringar i arbetsordningen, som påkallas av de efter 1921 tillkomna lagbestämmelserna. De förändringar, som därvid funnits erforderliga, äro följande.

Enligt lagen den 20 juni 1924 om viss panträtt i spannmål skall för varje tingslag eller stad föras register över panträttsupplåtelser i spannmål. Registret skall i stad föras av den befattningshavare i rådhusrätten, som Konungens befallningshavande bestämmer, eller där sådan bestämmelse ej meddelats, rätten utser. Sedan lagens tillkomst har enligt rådhusrättens beslut borgmästaren fört spannmålsregistret och bestämmelse härom bör intagas i arbetsordningen.

N:o 87. *Ang. ändringar och tillägg i arbetsordningen för Rådhusrätten och Magistraten.*

Genom lag den 29 maj 1931 hava genomförts vissa ändringar i lagen om fastighetsbildning i stad, innebärande bland annat att i stad skall finnas särskild ägodelningsdomare för handläggning av vissa ärenden angående sammanläggning av fastigheter m. m. Ägodelningsdomare skall vara den lagfarne ledamot av rådhusrätten, som därtill är satt. Då borgmästaren sedan gammalt handhaft ärenden angående lagfarter och inteckningar och ägodelningsärendena stå i nära samband med dessa, har magistraten funnit lämpligt utse borgmästaren till ägodelningsdomare, varom föreskrift bör finnas i arbetsordningen.

Uti lagen den 3 juni 1932 med särskilda bestämmelser om handläggning av inskrivningsärenden, vilken lag träder i kraft den 1 januari 1933, hava genomförts vittgående förändringar rörande inskrivningsväsendet. I stället för att såsom tidigare varit fallet, ärenden angående lagfarter och inteckningar i fast egendom handlagts av rådhusrätten, skola dessa ärenden hädanefter handläggas på eget ansvar av en särskild rättens befattningshavare, benämnd inskrivningsdomare. Enär, såsom ovan nämnts, borgmästaren tidigare fört protokoll över lagfarter och inteckningar samt därtill hörande fastighetsböcker, är det med hänsyn till fördelningen av arbetsbördan mellan rådhusrättens ledamöter lämpligast, att borgmästaren bliver inskrivningsdomare. Föreskrift härom bör jämväl intagas i arbetsordningen.

Beträffande civilrådmannens arbetsuppgifter hava vissa jämkningar genomförts enligt lagarna den 27 juni 1924 om förmynderskap, den 8 juni 1928 om arv samt den 25 april 1930 om testamente jämte till dessa lagar hörande författningar, Förändringarna avse, såvitt här är i fråga, endast vissa bestämmelser rörande protokollföringen över dessa ärenden samt tillsynen över förmynderskapsärenden. Vid den formella ändringen av arbetsordningen, som nu föreslås, synes även rättelse härutinnan böra vidtagas.

På grund av vad sålunda anförts får magistraten hemställa, att stadsfullmäktige måtte för sin del besluta, att 6 § i den för rådhusrätten och magistraten gällande arbetsordningen från och med den 1 januari 1933 skall i nedan angivna delar hava följande lydelse:

"§ 6.

Borgmästaren åligger — utom de göromål, vilka enligt lag och särskilda författningar tillkomma honom såsom borgmästare:

att vara — — — — — — — — magistraten;

att hava — — — — — — — — magistraten;

att utfärda — — — — — — — — brottmål;

att vara ägodelningsdomare;

N:o 87.

Ang. ändringar och tillägg i arbetsordningen för Rådhusrätten och Magistraten.

att vara inskrivningsdomare;

att föra protokoll över inskrivningar av tomträtt och av fång till sådan rätt, inteckningar i tomträtt, inskrivningar av vattenfallsrätt och av fång till sådan rätt samt över inteckningar i vattenfallsrätt (tomträttsprotokoll), ävensom över förlagsinteckningar;

att föra tomträtts- och vattenfallsrättsböckerna, boken över förlagsinteckningar samt det i 6 § i lagen den 20 Juni 1924 om viss panträtt i spannmål omförmälda register;

att utfärda de bevis, som grunda sig å förenämnda protokoll och böcker samt upprätta de statistiska uppgifter, vilka i fråga om hithörande ärenden skola avgivas;

att uppsätta — — — — — — — utfärdas;

att granska — — — — — — — magistraten;

att omedelbart — — — — — — — ordningspolis;

att varje — — — — — — — utgifter; samt

att utfärda — — — — — — — stadgas.

Civilrådmannen åligger: .*att* vara — — — — — — — avdelning;

att föra dombok i civila mål och ärenden, att föra protokoll över äktenskapsförord, över ärenden angående förmynderskap och godmanskap (förmynderskapsprotokoll) samt över bouppteckningar, testamenten, som vid rådhusrätten bevakas, åtgärder, som avses i 9 kap. i lagen om arv och 8 kap. lagen om testamente, förordnande eller entledigande av boutredningsman, varom förmäles i lagen om allmänna arvsfonden samt avhandlingar om lösöreköp (bouppteckningsprotokoll);

att fullgöra alla till nämnda protokoll hörande expeditioner, ävensom uppsätta och expediera dithörande statistiska uppgifter och därå grundade bevis;

att föra förmynderskapsbok och i första hand utöva den på rådhusrätten ankommande tillsyn över förmynderskap och godmanskap;

att vara konkursdomare;

att utfärda — — — — — — — bevis."

Västerås rådhus den 7 november 1932.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

Bo Sunnerfelt.

N:o 88.

Beredningsutskottets och Hälsovårdsnämndens yttranden ang. ändringar och tillägg i ordningsföreskrifterna för yrkesmässig slakt m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter att hava granskat ett för yttrande till beredningsutskottet enligt beslut av stadsfullmäktige den 29 september 1932 överlämnat och av en särskild kommitté avgivet förslag angående ändringar uti gällande ordningsföreskrifter för utövande av yrkesmässig slakt m. m., avseende förbud mot försäljning av köttvaror och annat å öppen plats, får beredningsutskottet förklara sig icke hava något att erinra emot vad kommittén i ärendet yttrat och föreslagit.

Västerås den 17 november 1932.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Genom remiss under § 157 i det vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 29 sept. innevarande år förda protokoll hava Stadsfullmäktige uppdragit åt Hälsovårdsnämnden att avgiva yttrande över ett förslag angående ändringar och tillägg i gällande ordningsföreskrifter för utövande av yrkesmässig slakt m. m. avseende förbud mot försäljning av köttvaror m. m. å öppen plats framlagt av kommittén för utredning för ordnande av torghandel samt uppförande av en saluhall.

Med återställande av de till Nämnden remitterade handlingarna får Nämnden förklara, att Nämnden i alla delar ansluter sig till vad kommitterade sålunda yttrat och föreslagit.

Västerås den 9 november 1932.

För Hälsovårdsnämnden:

CARL THUNSTRÖM.

|Eric Plantin.

N:o 88.

Ang. ändringar och tillägg i ordnings-föreskrifterna för yrkesmässig slakt m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt gammal hävd saluhålles i Västerås å allmän plats färskt kött och fläsk m. m. samt charkuterivaror. Denna torghandelsförsäljning torde hava sitt ursprung i den lantbrukarebefolkningen av ålder tillkommande rätten att å salutorg i staden försälja kött av djur, som den själv uppslaktat. Sedermera övergick torghandeln i så att säga slaktarens händer för att numera så gott som undantagslöst hava överflyttats på "mellanhänderna", d. v. s. charkuteristerna.

Enahanda torde förhållandet hava varit i de flesta av med Västerås i storlek jämförbara städer.

Tendensen i landets städer, även i de mindre, synes emellertid under senare åren blivit den att genom förbud mot kötthandel å allmän plats ändra de nu rådande förhållandena.

Härvid hava de kommunala myndigheterna handlat ganska olika. I en del städer har frågan om utfärdande av sådant förbud sammankopplats med frågan om uppförande av en kommunal saluhall. Andra städer däremot hava genomfört förbudet utan någon som helst förbindelse från kommunens sida.

Sedan här i staden genom enskilt initiativ saluhall uppförts, har också inom den av stadsfullmäktige särskilt tillsatta saluhalls- och torghandelskommittén frågan om uppförande av en kommunal saluhall helt avförts från dagordningen, och har kommittén i stället inriktat sitt arbete på att få frågan om ett rationellt ordnande av torghandeln härstädes löst, främst handeln med kött-, fläsk- och charkuterivaror, smör, ost m. m.

För var och en torde det vara ganska uppenbart, att den vid handel med livsmedel utomhus ofrånkomliga föroreningen genom damm, flugor m. m. innebär avsevärda hygieniska olägenheter — och handeln under alla förhållanden osmaklig — samt k a n innebära hygieniska vådor, då nämligen genom dylika föroreningar otvivelaktigt kan förorsakas sjukdomar genom överföring av smittämnen eller på annat sätt. I särskilt hög grad kan detta anses gälla beträffande sådana livsmedel, som äro avsedda att förtäras utan särskild behandling medelst kokning eller stekning och dyl., t. ex. ost, smör, bröd, konditorivaror, sylta och vissa andra charkuterivaror. Men det torde jämväl gälla beträffande animaliska livsmedel i allmänhet, färska kött- och fläskvaror, vilka som bekant särskilt äro utsatta för förorening genom flugor. Visserligen kan väl anses, att faran genom föroreningar å nyssnämnda varor i allmänhet förminskas genom kokning eller stekning, men all fara kan dock icke anses avlägsnad genom dylik behandling, enär densamma icke alltid med säkerhet oskadliggör i köttet genom bakterier alstrade gifter, varjämte förefintliga smittämnen under varans förvaring före kokningen eller stekningen givetvis lätt kan överföras på andra matvaror, husgeråd och dyl.

Något särskilt skäl för allmänheten att få tillhandla sig dylika födoämnen å allmän plats torde knappast — rent allmänt sett — förefinnas i vår stad med dess väl ordnade matvaruhandel. Ur sanitär och väl även ur ekonomisk synpunkt torde det vara ett önskemål, att dylik handel ej splittras

på alltför många händer utan snarare, att den koncentreras till affärer med större resurser att hålla hygieniskt tillfredsställande lokaler.

N:o 88. *Ang. ändringar och tillägg i ordningsföreskrifterna för yrkesmässig slakt m. m.*

Slutligen torde böra framhållas, att torghandeln med lantmannaprodukter och trädgårdsalster — för vilken handel torget väl numera får anses vara i första hand avsett — erhållit en allt större omfattning, som nödvändiggör, att större utrymme å torget än hittills i sinom tid beredas för dessa alster.

I det förslag torghandelskommittén framlägger inrymmes ej endast förbud mot torghandeln med kött, utan anser kommittén lämpligt, att detsamma även omfattar specerier, som, även om varorna äro förvarade i lådor eller dylikt, vid uppvägning utsättas för förorening.

Smör, margarin och flott böra få saluföras å allmän plats endast i stycken, som äro snyggt paketerade i smörpapper.

Detsamma gäller styckad ost, bröd, mjöl och gryn, som böra vara inslagna i rent, helt och mot förorening skyddande omslag.

Ej heller är det lämpligt att blod eller andra flytande födoämnen försäljas å torg annorledes än i väl slutna kärl.

För försäljningen av karameller, konfektyrer, honung, glace och dyl. må gälla, att varorna skola vara förvarade i glasburkar med tätt slutande lock eller, att förvaringskärlet eljes så inrättas, att förorening under förvaringen undvikes.

Det här ifrågasatta förbudet torde väl emellertid få anses utgöra ett visst ingrepp från det allmännas sida mot den enskilde, som driver torghandelsförsäljning av de angivna varorna. Det torde förekomma, att en del torghandelsförsäljare hava sin enda och huvudsakliga bärgning genom denna handel. Kommittén har emellertid ansett, att i detta fall samhällsintresset måste gå framför de enskildes. Samhällsintresset ifråga om torghandelsförbudet är uteslutande eller så gott som uteslutande av hygienisk art.

De hygieniska olägenheterna ligga i så klar dag, att de av ingen torde kunna bestridas. Då nu i detta fall samhällsintresset måste gå före de enskildes bör man dock ej ”bruka större våld än nöden kräver” och ej genomföra förbudet omedelbart, utan bereda de enskilde tid och möjlighet att ordna sig för att möta förbudet.

Kommittén har därför velat föreslå, att torghandelsförbudet träder i kraft först den 1 juli 1935. En tidsrymd av 2 ¾ år är en rätt lång tid. Under denna tid kan man väl räkna med, att en del torghandlare komma att upphöra med sin handel. Förbudets förestående ikraftträdande torde väl också göra torghandelsyrket mindre lockande och åstadkomma, att ”luckorna” efter dem, som upphört med sin handel i alla fall mot slutet av övergångstiden icke komma att fyllas. Över huvud taget borde kunna antagas, att det enskilda initiativet under övergångstiden verkar därhän, att all vid förbudets genomförande kvarvarande torghandel med här ifrågavarande varor tämligen smärtfritt överföres till butikshandel.

Kommitteade vilja göra för stadsfullmäktige bekant, att efter det kommitténs preliminära beslut i frågan fattats, en skrivelse inkommit från en

N:o 88.
Ang. ändringar och tillägg i ordningsföreskrifterna för yrkesmässig slakt m. m.

del torghandlare med kött här i staden, i vilken skrivelse dessa framhålla de svårigheter, som skulle för dem uppstå i anledning av ett torghandelsförbud.

Kommitténs ursprungliga plan var att föreslå förbudets ikraftträdande till den 1/1 1935, men hava torghandlarnas framförda bekymmer föranlett kommittén att utöka övergångstiden till den 1/7 1935.

Vad nu genomförandet av förbudet beträffar, så har kommittén tänkt sig, att detsamma skulle ske genom en ändring i den nuvarande, år 1920 av Konungens befallningshavande i länet fastställda s. k. matvarustadgan.

I § 9 i matvarustadgan göres den ändringen, att i ingressen orden "torgföring och försäljning å offentlig plats" borttagas.

I mom. 1 § 9 utgå orden "eller när de salubjudas, vara placerade å marken."

Mom. 2 oförändrat.

Mom. 3 oförändrat.

Mom. 4 och 5 bortfalla.

Ny § 10 innehåller förbudsbestämmelserna.

§ 10 i nuvarande stadga omnumreras till § 11 och § 11 övergår till särskilda bestämmelser angående ikraftträdande.

Torghandelskommittén hemställer alltså, att stadsfullmäktige ville för sin del d e l s antaga följande förslag till ändrad och förnyad lydelse av §§ 9, 10 och 11 i ordningsföreskrifter för utövande av yrkesmässig slakt, tillredning och försäljning av kött och fläsk samt charkuterivaror inom Västerås stads planlagda område och stadens område i övrigt, som i vederbörlig ordning förklarats skola i hälsovårdsavseende betraktas såsom planlagt område.

"§ 9.

Vid forsling av kött, fläsk och andra köttvaror skola följande föreskrifter iakttagas.

1. Varorna skola forslas i snygga, helst för ändamålet inredda, slutna oljemålade fordon eller i täckta kärl, lätta att rengöra; i annat fall skola de vara fullständigt skyddade dels mot damm och smuts, genom rena skynken av vitt linne eller bomullstyg, dels mot solhetta och nederbörd genom presenningar eller dylikt. De få ej läggas tillsammans med hudar, inälvor, huvud och fötter av slaktade djur m. m., och få ej ligga på underlag av hö, halm, trasmattor, hästtäcken eller dylikt. De få ej heller tjäna till sittplats för körsvennen.

2. Kött, behäftat med synbart sjukliga förändringar, såsom tuberkulos m. m. skall antingen forslas på särskilt fordon eller ock vara så emballerat, att annat kött ej förorenas därav.

3. Dragkärror och tråg av trä, som av slaktare och köttvaruhandlare användes vid varornas kringförande, skola vara målade i ljus oljefärg, och varorna på lämpligt sätt övertäckta.

§ 10.

N:o 88.

Ang. ändringar och tillägg i ordningsföreskrifterna för yrkesmässig slakt m. m.

Mom. 1. Å torg eller annan allmän plats inom staden får ej försäljas färskt kött av nötkreatur, får, get, svin eller häst, flått vilt, flådda kaniner, salt eller rökt kött eller fläsk-, charkuteri- eller specerivaror.

Mom. 2. Smör, margarin eller flott må ej försäljas å öppen plats, därest dessa ämnen ej saluföras i uppvägda stycken, som äro snyggt paketerade i smörpapper.

Mom. 3. Blod eller andra flytande födoämnen må ej försäljas å öppen plats annorledes än i väl slutna kärl.

Mom. 4. Styckad ost, bröd, mjöl, och gryn må å öppen plats ej saluhållas, för såvitt icke dessa varor äro inneslutna i rent, helt och mot förorening av varje slag skyddande omslag.

Mom. 5. Karameller och konfektyrer, honung, glace och dyl. må å öppen plats saluhållas, endast för den händelse de äro förvarade i glasburkar med tätt slutande lock, eller förvaringskärlet eljest är så inrättat, att förorening under förvaringen undvikes.

Mom. 6. Födoämnen, som å torg eller öppen plats försäljas, skola vara lämpligt upplagda så att de i möjligaste mån skyddas mot förorening.

§ 11.

Den, som bryter mot någon av ovan angivna föreskrifter, böte, där ej straff efter allmän lag bör följa å förseelse, från och med fem till och med femhundra kronor.

Den, som under tid, då han är ställd under åtal för sådan förseelse, densamma fortsätter eller förnyar, skall för varje gång nytt åtal mot honom anställts och han dömes skyldig till förseelsen, vara till ovan stadgade böter förfallen,

dels ock besluta, att dessa föreskrifter skola träda i kraft den 1 juli 1935.

Västerås den 20 september 1932.

För Kommittén för utredning om ordnande av torghandeln
samt uppförande av en saluhall:

R. V. HULT.

Eric Plantin.

Västerås, Wilh. Nybergs Boktryckeri, 1932.

N:o 89.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stad

år 1933.

Utgifter.

1 A. Räntor och lånekostnader.

Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
a) Obligationslån:			
1. Upptaget år 1896 à 3,6 %	40,000:—	900:—	
2. „ „ 1902 „ 4 „	820,000:—	32,800:—	
3. „ „ 1907 „ 4,5 „	1,165,000:—	52,425:—	
4. „ „ 1910 „ 4,5 „	1,995,000:—	88,110:—	
5. „ „ 1922 „ 5 „	1,792,000:—	88,925:—	
6. „ „ 1924 „ 5 „	857,000:—	42,850:—	
7. „ „ 1929 „ 5 „	2,614,000:—	130,700:—	436,710:—
b) Andra amorteringslån:			
Upptagna från pensionsförsäkringsfonden:			
1. År 1916 à 4 ¾ %	199,016:50	9,453:28	
2. „ 1917 à 4 ¾ %	203,427:87	9,662:82	
3. „ 1918 à 4 ¾ %	290,694:95	13,808:01	
4. „ 1918 à 5¼ %	295,653:20	15,521:79	
5. „ 1920 à 6 %	187,108:81	11,226:53	59,672:43
		Transport	496,382:43

N:o 89.
Budgetförslag 1933.
Utgifter.

			Transport	496,382 : 43
	Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):			
6.	År 1920 à 4 %	140,509 : 16	5,620 : 37	
7.	„ 1921 à 4 %	66,197 : 84	2,647 : 91	
8.	„ 1925 à 5 %	26,336 : 10	1,316 : 81	
9.	„ 1926 à 5 %	33,943 : 32	1,697 : 17	
9a.	„ 1927 à 5 %	44,197 : 06	2,209 : 85	
9b.	„ 1928 à 5 %	61,545 : 90	3,077 : 30	
9c.	„ 1929 à 5 %	37,941 : 76	1,897 : 09	
9d.	„ 1930 à 5 %	67,847 : 50	3,392 : 38	
10.	„ 1931 à 5 %	20,167 : 87	1,008 : 39	22,867 : 27
	Upptagna lån från:			
	Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och Begravningskassa:			
11.	År 1926 à 5 %	179,524 : 76	8,976 : 24	
	Sveriges Allm. Sjukkassa och Begravningsfond:			
12.	År 1926 à 5 %	179,524 : 76	8,976 : 24	
	Städernas Allm. Brandstodsbolag:			
13.	År 1926 à 5 %	286,937 : 41	14,346 : 88	
	Kopparbergs läns Sparbank:			
14.	År 1928 à 5 %	416,445 : 20	21,281 : 70	
	Svenska Livförsäkringsbolaget:			
15.	År 1928 à 5 %	123,490 : 40	6,044 : —	
	Bollnäs Sparbank:			
16.	År 1928 à 5 %	21,741 : 22	1,064 : 07	
	Gävle Stads Sparbank:			
17.	År 1928 à 5 %	86,965 : 06	4,256 : 34	
	Arbetsgivarnas ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag:			
18.	År 1928 à 5 %	434,825 : 28	21,281 : 74	
	Kungl. Postsparbanken:			
19.	År 1931 à 4,5 %	852,913 : 52	38,381 : 10	
	Kungl. Postsparbanken:			
20.	År 1932 à 4,85 %	663,000 : —	31,811 : 61	
	Västmanlands läns Landsting:			
21.	År 1932 à 5 %	250,000 : —	12,369 : 06	168,788 : 98
22.	Fonder under drätselkammarens förvaltning:			
	1932 års lån à 5 %	1,000,000 : —	50,000 : —	218,788 : 98
			Transport	738,038 : 68

		Transport	738,038 : 68
c) Andra lån och skulder:			
Upplånta medel:			
1. Från fonder under drätselkammarens förvaltning, 5 %, c:a	50,000 : —	2,500 : —	
3. Från Sundinska Beklädnadsfonden, à 5 %	5,000 : —	250 : —	
4. Från Järnvägsmedelsfonden, à 4,5 %	612,787 : 58	27,575 : 44	
5. Ränteskillnad för i 1896 års obligationslån ingående fonder, kr. 5,000 : —	....	20 : —	
7. Avgäld till Tuhundra m. fl. häraders tingslag (t. o. m. år 1938) i anledning av inkorporering av S:t Ilian och Lundby		500 : —	
9. Ränta å tillfälliga lån		50,000 : —	80,845 : 44
d) Lånekostnader:			
Provisioner			1,250 : —
		Summa Kronor	820,134 : 12

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

Lån, upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

a) Obligationslån:	Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amortering:	
1. Upptaget år 1896 à 3,6 %	1,000,000 : —	40,000 : —	30,000 : —	
2. „ „ 1902 à 4 %	2,000,000 : —	820,000 : —	68,000 : —	
3. „ „ 1907 à 4,5 %	2,000,000 : —	1,165,000 : —	56,000 : —	
4. „ „ 1910 à 4,5 %	3,000,000 : —	1,995,000 : —	74,000 : —	
5. „ „ 1922 à 5 %	2,000,000 : —	1,792,000 : —	27,000 : —	
6. „ „ 1924 à 5 %	1,000,000 : —	857,000 : —	22,000 : —	
7. „ „ 1929 à 5 %	2,744,000 : —	2,614,000 : —	48,000 : —	325,000 : —

b) Amorteringslån:

Upptagna från Pensionsförsäkringsfonden:

1. År 1916 à 4 ¾ %	250,000 : —	199,016 : 50	4,620 : 91	
2. „ 1917 à 4 ¾ %	250,000 : —	203,427 : 87	4,411 : 37	
3. „ 1918 à 4 ¾ %	350,000 : —	290,694 : 95	5,895 : 85	
4. „ 1918 à 5 ¼ %	350,000 : —	295,653 : 20	5,578 : 44	
5. „ 1920 à 6 %	210,000 : —	187,108 : 81	2,730 : 39	23,236 : 96
			Transport	348,236 : 96

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Utgifter.*

				Transport	348,236 : 96
	Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):				
6.	År 1920 à 4 %	162,000 : —	140,509 : 16	4,099 : 63	
7.	„ 1921 à 4 %	77,240 : —	66,197 : 84	1,806 : 49	
8.	„ 1925 à 5 %	30,000 : —	26,336 : 10	633 : 19	
9.	„ 1926 à 5 %	37,800 : —	33,943 : 32	759 : 83	
9a.	„ 1927 à 5 %	48,191 : 37	44,197 : 06	922 : 59	
9b.	„ 1928 à 5 %	65,800 : —	61,545 : 90	1,199 : 70	
9c.	„ 1929 à 5 %	39,825 : —	37,941 : 76	691 : 54	
9d.	„ 1930 à 5 %	70,000 : —	67,847 : 50	1,157 : 62	
10.	„ 1931 à 5 %	20,475 : —	20,167 : 87	322 : 49	11,593 : 08
	Upptagna lån från:				
	Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och Begravningskassa:				
11.	År 1926 à 5 %	200,000 : —	179,524 : 76	4,033 : 98	
	Sveriges Allm. Sjukkassa och och Begravningsfond:				
12.	År 1926 à 5 %	200,000 : —	179,524 : 76	4,033 : 98	
	Städernas Allm. Brandstodsbolag:				
13.	År 1926 à 5 %	319,663 : 33	286,937 : 41	6,447 : 57	
	Kopparbergs Läns Sparbank:				
14.	År 1928 à 5 %	500,000 : —	434,825 : 30	18,380 : 10	
	Svenska Livförsäkringsbolaget:				
15.	År 1928 à 5 %	142,000 : —	123,490 : 40	5,219 : 95	
	Bollnäs Sparbank:				
16.	År 1928 à 5 %	25,000 : —	21,741 : 22	919 : 03	
	Gävle Stads Sparbank:				
17.	År 1928 à 5 %	100,000 : —	86,965 : 06	3,676 : 02	
	Arbetsgivarnas ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag:				
18.	År 1928 à 5 %	500,000 : —	434,825 : 28	18,380 : 06	
	Kungl. Postsparbanken:				
19.	År 1931 à 4,5 %	881,000 : —	852,913 : 52	28,718 : 43	
				Transport	359,830 : 04

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Utgifter.*

				Transport	359,830 : 04
	Kungl. Postsparbanken:				
20.	År 1932 à 4,85 %	663,000 : —	663,000 : —	14,181 : —	
	Västmanlands Läns Landsting:				
21.	År 1932 à 5 %	250,000 : —	250,000 : —	5,237 : 50	
	Från fonder under Drätselkammarens förvaltning:				
22.	År 1932 à 5 %	1,000,000 : —	1,000,000 : —	20,950 : —	130,177 : 62
				Summa Kronor	490,007 : 66

2. Fattigvård.

Enligt Fattigvårdsstyrelsens förslag			709,470 : 01
Enligt Drätselkammarens förslag:			
Avgår:			
Å anslaget till hushållet	2,800 : —		
Anslaget till inköp av automobil	4,000 : —		
Anslaget till inredning av bostadslägenhet i Ålderdomshemmet	4,000 : —		
Avlöning till eldare	1,740 : —	12,540 : —	
Tilkommer:			
Å hyra för pensionärshemmet		1,800 : —	10,740 : —
		Summa Kronor	698,730 : 01

3. Barnavård.

Enligt Barnavårdsnämndens förslag	101,047 : —
Summa Kronor	101,047 : —

4. Folkskola.

4 A. Den egentliga folkskolan.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		841,410 : 78
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår:		
Å reparationsanslaget:		
För reparation i fastigheten vid Västgötegatan	695 : —	
	695 : —	841,410 : 78

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Utgifter.*

	695: —		841,410: —
För järnstaket vid Djäknebergsskolan ..	900: —		
För reparation i Korsängsskolan	8,000: —	9,595: —	
Å anslaget till brandstodsavgifter		500: —	10,095: —
		Summa Kronor	831,315: 78

4 B. Fortsättningsskola.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		16,700: —
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår:		
Å anslaget till tryckningsomkostnader	100: —	
Å anslaget till städning och renhållning	200: —	300: —
	Summa Kronor	16,400: —

4 C. Högre Folkskola.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag	28,303: 50
Summa Kronor	28,303: 50

4 D. Allmänt läroverk.

a) Underhåll av fastighet	1,500: —	
Omändringsarbeten enligt Stadsfullmäktiges beslut den 30/6 1932	12,000: —	13,500: —
b) Löner och arvoden:		
1. Hyresbidrag åt rektor (29/1 1906, 26/11 1908, 28/1 1909, 25/5 1920)	2,000: —	
2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)	430: —	
4. Kostnader i anledning av kvinnliga elevers intagning i gymnasiet, reservationsvis	200: —	2,630: —
c) Övriga utgifter:		
Ersättning till varmbadhuset för skolbad		450: —
	Summa Kronor	16,580: —

4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

a) Högre flickskolan:	
1. Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering utöver den enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/8 1908 efterskänkta räntan å läroverkets lån från stadskassan 5½ % å 30,000: — eller kronor 1,650: —, förslagsvis (31/3 1919, 26/2 1931, 25/2 1932)	2,700: —
Transport	2,700: —

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Utgifter.*

Transport		2,700: —	
Anslag till ny värmeledning m. m. i flickskolan enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26/5 1932		22,850: —	
2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)		345: —	
3. Fyllnadspension åt fröken Hildur Hwasser (28/12 1920) förslagsvis		800: —	
4. Ersättning för skolbad till varmbadhuset		450: —	27,145: —
b) Arbetareinstitutet:			
1. Anslag till Arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet 30/6 1932		3,000: —	
2. Anslag till Arbetareinstitutets bibliotek		13,500: —	16,500: —
c) Tekniska skolan (läsåret 1933—1934):			
Enligt styrelsens förslag		80,650: —	
Enligt Drätselkammarens förslag:			
Tillkommer:			
Pension åt Slöjdläraren A. Svensson	2,985: —		
Avgår:			
Bidrag härtill ur Zimmermanska fonden	1,000: —	1,985: —	82,635: —
d) Elektrotekniska fackskolan:			
1. Hyresbidrag åt rektor			2,000: —
		Summa Kronor	128,280: —

5. Hälso- och sjukvård.

5 A. Allmänna hälso- och sjukvården.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag		61,217: —	
Enligt Drätselkammarens förslag:			
Tillkommer:			
Fast årsavgift för Centrallasarettets barnbördsavdelning	3,600: —		
Avgår:			
Å distriktsläkarens arvode	747: —	2,853: —	64,070: —

5 B. Bostadsinspektionen.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag	4,511: —

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag	27,771: —

5 D. Polikliniken för könssjuka.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag	1,420: —
Summa Kronor	97,772: —

N:o 89.
Budget-förslag 1933. Utgifter.

6. Gator, Vägar, Planteringar och dylikt.

6 A. Gatuläggningen.

1. Kostnader för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator ..	10,000:—		
Avgäld för nubbstensbrott	150:—	10,150:—	
2. Särskilda gatuarbeten:			
Stensättning i:			
Malmabergsgatan	22,000:—		
Kopparbergsvägen	15,000:—		
Östra Kyrkogatan	19,000:—		
Vasagatan	2,755:—		
Domkyrkoesplanaden	16,000:—	74,755:—	84,905:—

6 B. Vägar.

1. Grusning och annat underhåll av vägar	45,000:—	
Gäldande av kostnad för stensättning i Köpingsvägen	50,000:—	
Gäldande av kostnad för omläggning av Kopparbergsvägen	50,000:—	145,000:—

6 C. Planteringar.

Enligt Planteringsnämndens förslag	77,882:—

6 D. Gatubelysning.

a) Gasbelysning		22,200:—	
b) Elektrisk belysning	41,800:—		
Avgår belysning vid hamnen	840:—	40,960:—	
c) Anskaffning av elektriska lampor		2,070:—	65,230:—

6 E. Gaturenhållning.

1. Renhållning (vinterunderhåll och vattning m. m.) å gator och allmänna platser	20,000:—	
2. S. k. kapitelhjonen för sopning å allmänna platser: 13 kvinnor à 336:—	4,368:—	24,368:—
Summa Kronor		397,385:—

7. Avloppsledningar.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	54,100:—
Summa Kronor	54,100:—

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Utgifter.

8. Hamnen.

8 A och B. Den äldre hamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag		125,375: —

8 C. och D. Djuphamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag	147,689: 74	
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår:		
Å anslaget till underhåll av järnvägsspår	2,000: —	145,689: 74
Summa Kronor		271,064: 74

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	115,224: 04

10 B. Svingård.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	35,000: —
Summa Kronor	150,224: 04

11. Vattenledningsverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	203.600: —
Summa Kronor	203,600: —

12. Gasverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	398,000: —
Summa Kronor	398,000: —

13. Elektricitetsverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	555,800: —
Summa Kronor	555,800: —

17. Andra kommunens affärsföretag.

17 A. Kallbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag	3,300: —
Transport	3,300: —

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Utgifter.

	Transport	3,300 : —

17 B. Varmbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag	66,000 : —

17 D. Båttrafik.

Enligt bilaga Litt. 17 D.	14,025 : —

17 F. Grustag.

Enligt bilaga Litt. 17 F.	33,320 : 25
Summa Kronor	116,645 : 25

18. Brandväsen.

Enligt Brandstyrelsens förslag	122,364 : 75
Summa Kronor	122,364 : 75

20. Fastighetsförvaltning.

20 A. Egendomar inom stadsplan.

a) Rådhuset:			
1. Underhåll av fastighet		1,000 : —	
2. Anskaffning och underhåll av inventarier		500 : —	
3. Brandförsäkringspremier		100 : —	1,600 : —
b) Polis- och Brandstation:			
1. Underhåll av fastigheten		2,000 : —	
2. Brandstodspremier och vattenavgift		500 : —	
4. Gaturenhållning		150 : —	
5. Sotning		100 : —	
7. Arrende till kyrkokassan för del av klockargårdens tomt		300 : —	
8. Tillbyggnad vid brandstation enl. Stadsfullmäktiges beslut den 31/5 1928, att amorteras på 5 år (26,000 : — kr.) femte året		5,701 : 69	8,751 : 69
c) Stadshotellet:			
Räntor och amorteringar:			
Andel i obligationslån:			
1 års ränta 13,172 : 54			
1 års amort. 27,223 : 33	40,395 : 87		
2. Underhåll av fastigheten och inventarier	5,000 : —		
Transport	5,000 : —		10,351 : 69

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Utgifter.

Transport	5,000 : —		10,351 : 69
Extra underhållskostnader enligt Stadsfullmäktiges beslut 25/4 och 27/10 1932, 1:sta året..	15,700 : —	20,700 : —	
3. Kostnad för uppvärmning (häri ingår avlöning och bostad för eldaren) ..		13,000 : —	
4. Skatter		5,000 : —	
5. Brandstodspremier		400 : —	
6. Renhållning		900 : —	
7. Sotning		300 : —	
8. Vattenavgift		1,000 : —	41,300 : —
d) Sundinska huset:			
1. Underhåll av fastigheten		1,200 : —	
2. Skatter		400 : —	
3. Brandstodspremier		75 : —	
4. Renhållning		350 : —	
5. Sotning		50 : —	
6. Vattenavgift		200 : —	
7. Hyra (avgift till Sundinska fonden för fastighetens övertagande av staden (30/9 1920)		8,000 : —	10,275 : —
e) Tullhuset.			
1. Underhåll av fastigheten		250 : —	
2. Vattenavgift och sotning		40 : —	
3. Brandstodsavgifter		15 : —	305 : —
f) Paviljongen i Stadsparken:			
1. Underhåll av fastigheten		1,200 : —	
2. Skatter		280 : —	
3. Brandförsäkringspremier		160 : —	
4. Sotning		40 : —	1,680 : —
g) Gårds- och tomtfastigheter:			
1. Underhåll av fastigheter		20,000 : —	
2. Skatter		11,500 : —	
3. Brandförsäkringspremier		3,000 : —	
4. Renhållning		8,000 : —	
5. Sotning		2,000 : —	
6. Vattenavgifter m. m.		5,000 : —	
8. Lön till vice värd, 36:IV		6,180 : —	55,680 : —
b) Hamnmagasinen:			
1. Underhåll av fastigheterna		500 : —	
2. Skatter		1,600 : —	
3. Brandförsäkringspremier		90 : —	2,190 : —
		Transport	121,781 : —

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Utgifter.

		Transport	121,781 : —	
i) Hamnplanen och materialgården:				
1. Underhåll av förrådsbyggnader och grusning av magasinsgatorna m. m.		1,500 : —		
2. Justering av spår m. m.		1,500 : —	3,000 : —	
j) Hamnpaviljongen:				
1. Underhåll av fastigheten		200 : —		
2. Skatter		130 : —		
3. Brandförsäkringspremier		65 : —		
4. Vatten och sotning		20 : —	415 : —	
k) Kabinettet:				
1. Underhåll av fastigheten		100 : —		
2. Löner och arvoden		1,560 : —		
4. Brandförsäkringspremier		30 : —		
5. Vattenavgift		100 : —		
6. Bränsle, lyse och diverse		400 : —	2,190 : —	
m) Omnibustrafikstationen:				
1. Amortering		2,700 : —		
2. Brandförsäkringspremier m. m.		400 : —	3,100 : —	130,486 : 69

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag .... 113,812 : —

20 C. Jordar och andra fastigheter utom stadsplan.

a) Egendomarna Carlsberg och Stensborg:				
1. Underhåll av fastigheterna		1,500 : —		
2. Skatter		1,400 : —	2,900 : —	
b) Hästholmarna:				
1. Underhåll av fastigheter och bryggor		2,000 : —		
3. Skatter		600 : —		
4. Brandförsäkringspremier		300 : —		
5. Diverse utgifter		100 : —		
6. Ordningsman, arvode förslagsvis		1,100 : —		
7. Amortering å kostnader på tillbyggnad av Elba-restauranten enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26/2 1931		2,000 : —	6,100 : —	
c) Diverse jordägor:				
1. Skatter		6,000 : —		
2. Arrenden och avgälder:				
Gästgivarvreten i gamla och nya Stohagsjorden efter medelmarkegång	45 : —			
Transport	45 : —	6,000 : —	9,000 : —	244,298 : 69

Transport	45 : —	6,000 : —	9,000 : —	244,298 : 69
S. k. Falkenbergska tomten	200 : —	245 : —		
3. Upplåten mark till staden av lasarettets område efter medelmarkegång enligt Kungl. brevet den 21/11 1873	45 : —			
Upplåten mark av straffängelsets område efter medelmarkegång enligt Kungl. brevet den 21/11 1873	25 : —			
Avsöndrad mark från straffängelsets område enl. Kungl. brevet den 21/11 1873	100 : —			
Vasaparken, utgörande lösen för 53,4 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegång à 10 : 78	575 : 65			
Upplåtande till staden enligt Kungl. brevet den 29/9 1900 av:				
1:o) Stadskomministerns förut anslagna lönejordar i Kopparbergsvreten, Ängsgärdet och Herrgärdet, utgörande lösen för 20,91 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegång à 10 : 78	225 : 41			
2:o) Domkyrkosysslomannens förut anslagna lönejord å Trådarön, utgörande lösen för 97,2 lit. spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegång à 10 : 78	10 : 48	981 : 54		
4. Mark av Lustigkulla och Skenvretarna (Koloniträdgårdar)		175 : 64		
5. Arrende för Biskopsängarna (Koloniträdgårdar)		450 : —		
6. Arrende för domkyrkosysslomannens lönejord i Norra kv. 119		20 : —		
Transport		7,872 : 18	9,000 : —	244,298 : 69

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Utgifter.

Transport	7,872 : 18	9,000 : —	244,298 : 69
7. Arrende för tomten n:r 68 i Norra kv. (till domprosten)	40 : —	7,912 : 18	
d) Övriga utgifter:			
1. Omkostnader för kreaturstorg och tivoliplats	1,000 : —		
2. Avstjälpningsplatserna: Underhåll och tillsyn	4,000 : —	5,000 : —	21,912 : 18

20 D. Skogar.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	4,445 : 80
Summa Kronor	270,656 : 67

21. Magistrat och Rådhusrätt.

Enligt Magistratens förslag	64,144 : —
Enligt Drätselkammarens förslag:	
Avgår:	
Pension till Assessor H. Cronholms änka, som anses böra utgå ur Magistratens ämbets- och tjänstemäns reserfond	1,860 : —
Summa Kronor	62,284 : —

22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

Enligt Magistratens förslag	59,023 : —
Enligt Drätselkammarens förslag:	
Avgår:	
Å anslaget till avlöning åt biträden	300 : —
Summa Kronor	58,723 : —

23. Polisväsen och fångvård.

Enligt Polisnämndens förslag	261,634 : —
Summa Kronor	261,634 : —

26. Allmän Pensionsförsäkring.

a) Pensionsnämnden för Västerås stad:	
1. Dagtraktamenten för nämndens vice ordförande och ledamöter, förslagsvis	290 : —
2. Arvode åt ordförande	600 : —
Transport	890 : —

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Utgifter.

Transport	890: —	
2. Bidrag åt ordföranden för skrivhjälp	2,400: —	
3. För läkarebetyg och läkarundersökningar, förslagsvis	300: —	
4. Annonser och kungörelser	100: —	
5. Papper och blanketter samt diverse utgifter, förslagsvis	300: —	3,990: —
b) Pensionsnämnden för S:t Ilian och Lundby: Arvode åt ledamöterna, 4 kr. per sammanträde		100: —
d) Inbetalning till pensionsförsäkringsfonden av grundavgifter, som icke kunnat indrivas		7,000: —
e) Bidrag till pensionstillägg och understöd		30,000: —
Summa Kronor		41,090: —

27. Övriga förvaltningskostnader.

27 A. Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier			1,500: —
b) Löner och arvoden:			
Drätseldirektören, 60:IV		16,128: —	
Byggnadschefen, 55:IV		13,476: —	
Stadsombudsmannen, 49:IV		10,812: —	
Drätselnotarien, 41:IV		7,584: —	
Stadskamreraren, 47:IV		9,924: —	
Stadsbokhållaren, 29:III		4,350: —	
Stadskassörskan, 26:IV.....................		4,101: —	
1 kvinnligt kontorsbiträde av I klass å drätseldirektörskontoret, 20:IV	3,243: —		
Personligt lönetillägg	500: —	3,743: —	
1 kvinnligt kontorsbiträde av 1 klass å stadskamrerarkontoret, 20:III		3,042: —	
1 manligt kontorsbiträde av II klass å stadskamrerarekontoret, 19:IV		3,105: —	
Byggmästaren, 39:IV		6,981: —	
1 manligt biträde å byggnadskontoret, 24:I ..		3,120: —	
4 arbetsförmän (Pettersson, Råberg, Westholm, Johansson), 27:IV à 4,269: —		17,076: —	
1 förrådsförman (Bergkvist), 25:I		3,240: —	
Rådhusvaktmästaren, 25:IV		3,933: —	
2 körkarlar (Persson, Andersson), 22:IV à 3,519: —		7,038: —	
1 körkarl (Gustafsson), 22:I		2,880: —	
Transport		120,533: —	1,500: —

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Utgifter.

	Transport		120,533 : —	1,500 : —
	Extra biträden å ombudsmannaexpeditionen och stadskamrerarekontoret, förslagsvis		5,000 : —	
	Biträde åt rådhusvaktmästaren, arvode		1,200 : —	
	Anslag till stadsrevisionen		2,300 : —	
	Läkarearvode för rådhusvaktmästaren, förmän, körkarlar och skrivbiträden		100 : —	129,133 : —
b)	3. Pensioner och understöd:			
	f. Stadsinspektoren P. V. Johansson		3,696 : —	
	f. Förrådsförman Barklund		2,556 : —	
	f. Körkarl A. Eriksson		993 : —	
	f. Arbetaren V. Ehrnström		1,302 : —	
	f. Grovarb. H. Hansson		1,347 : —	
	f. Grovarb. J. R. Svangren		1,464 : —	
	f. Grovarb. E. A. Tibbling		762 : —	
	f. Grovarb. J. V. Karlsson		1,041 : —	
	f. Träarb. J. E. Pettersson		1,041 : —	
	Änkefru Södergren	376 : —		
	Dyrtidstillägg till änkefru Södergren, förslagsvis 50 %	188 : —	564 : —	
	f. Skrivbitr. Amelie Presto-Ström		400 : —	
	Änkefru Mathilda Johansson		540 : —	
	f. Träarbetaren Anders Gustaf Palm		975 : —	16,681 : —
d)	Renhållning:			
	Rådhuset och annexet			2,300 : —
e)	Belysning:			
	Rådhuset och annexet			400 : —
f)	Uppvärmning:			
	Rådhuset och annexet			1,500 : —
g)	Övriga utgifter:			
	1. Tryck- och annonskostnader		7,000 : —	
	2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		2,000 : —	
	3. Olycksfallsförsäkringspremie		50 : —	
	4. Premie för inbrotts- och garantiförsäkring		203 : 75	
	5. Telefonavgifter för ledningar till:			
	Stadsfullmäktiges ordförande	70 : —		
	Drätselkammarens ordf.	70 : —		
	Drätseldirektörens exp. och bostad	180 : —		
	Stadsombudsmannens exp. och bostad	180 : —		
	Drätselnotariens exp. och bostad	250 : —		
	Byggnadschefens exp. och bostad	180 : —		
	Transport	930 : —	9,253 : 75	151,514 : —

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Utgifter.*

	Transport	930 : —	9,253 : 75	151,514 : —	
	Stadskamrerarekontoret	230 : —			
	Stadskamrerarens bostad ..	70 : —			
	Byggnadskontoret	110 : —			
	Byggmäst. Alb. Anderssons bostad	70 : —			
	Arbetsförman Råberg	70 : —			
	Arbetsförman Westholm ..	70 : —			
	Arbetsförman Johansson ...	70 : —			
	Arbetsförman Pettersson ..	70 : —			
	Rådhusvaktmästaren	70 : —			
	Förrådet	180 : —			
	Samtalsavgifter	250 : —	2,190 : —		
6.	Hyra för tjänstelokaler i Rådhusets annex		1,200 : —		
7.	Diverse och oförutsedda utgifter		1,000 : —	13,643 : 75	
h)	Sallet:				
1.	Utfodring och skötsel av 4 hästar		3,000 : —		
2.	Hästskoning, hästförsäkring		350 : —		
3.	Underhåll av körredskap		500 : —	3,850 : —	169,007 : 75

27 B. Byggnadsnämnd.

Enligt Byggnadsnämndens förslag	32,224 : —	
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår:		
Å anslag till arvode åt ingenjörsbiträde	600 : —	31,624 : ..

27 C. Automobiler.

a)	Underhåll och reparationer	3,000 : —	
b)	Löner och arvoden:		
	2 bilförare, förslagsvis	6,300 : —	
c)	Driftskostnader:		
	Bensin, smörjoljor m. m.	5,000 : —	
d)	Diverse utgifter:		
	Diverse, såsom skatter m. m.	2,000 : —	
e)	Amortering å inköpta lastbilar enl. Stadsfullmäktiges beslut den 28/6 1928 och 27/8 1931	8,700 : —	25,000 : —
		Summa Kronor	225,631 : 75

28. Anslag och bidrag till diverse ändamål.

a)	Sociala ändamål:		
1.	Arbetsstugan (29/12 1910)	4,000 : —	
	med avdrag av anslag från Sundinska fonden	2,500 : —	1,500 : —
		Transport	1,500 : —

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Utgifter.

	Transport	1,500:—	
2.	Barnkrubban (28/12 1918)	3,500:—	
3.	Barnhemmet (28/12 1918)	1,000:—	
4.	Natthärberget	300:—	
5.	Anslag till Västmanlands läns arbetsförmedling (30/9 1927 och 29/12 1920)	3,200:—	
6.	Anslag till Västerås sjukkassors fortsättningskassa (23/12 1909)	3,800:—	
7.	Anslag till Västerås sjukkassor och fortsättningskassa (23/12 1918), förslagsvis	20,000:—	
8.	Anslag till Barnhemmet "Sparvboet" (21/12 1911 och 28/12 1918)	600:—	
9.	Anslag till Barnhemmet "Sparvboet", hyra för butiken (23/2 och 21/12 1917)	800:—	
10.	Anslag till Frälsningsarméns slumverksamhet (26/10 1916 och 28/12 1918)	800:—	
11.	Anslag till frilufts- och folkkonserter till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas (30/12 1919)	2,000:—	
15.	Anslag till Arosgårdens verksamhet (28/10 1920)	3,000:—	
16.	Anslag till Nykterhetsnämnden	1,350:—	
17.	Anslag till Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet (28/12 1920)	2,000:—	
18.	Anslag till skollovskolonier	11,000:—	
19.	Anslag till Västerås gymnastikförening	1,000:—	
21.	Västmanlands läns fornminnesförening	3,000:—	
22.	Västmanlands Konstförening (30/4 1931 till 1/10 1941)	2,500:—	61,350:—
b)	Taxeringsnämnderna:		
1.	Traktamentsersättning à 1:40 pr sammanträdestimma, högst 7 kr. pr dag	2,200:—	
2.	Biträde åt ordförandena	700:—	
3.	Lyse och städning i byrålokal	60:—	
4.	Annonsering	60:—	
5.	Skrivmaterial och diverse	150:—	3,170:—
c)	Diverse utgifter:		
1.	Premie för olycksfallsförsäkring av stadens arbetare	5,000:—	
2.	Läkare och sjukvård samt sjukavlöning åt samma arbetare (19/12 1912)	3,000:—	
3.	Årsavgift till Svenska stadsförbundet à 6 kr. för varje 100-tal innevånare (26/3 1908)	1,836:—	
	Transport	9,836:—	64,520:—

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Utgifter.*

	Transport	9,836 : —	64,520 : —
5.	Prenumerationsavgift för Svenska stadsförbundets tidskrift, 60 ex. à 12 kr. (26/10 1911)	720 : —	
6.	Representationsanslag (19/12 1912)	1,000 : —	
7.	Omkostnader för resor och mindre utredningar (21/12 1917)	1,500 : —	
9.	Anslag till utsättning av smörbord	300 : —	
10.	Anslag till arbetslöshetsverksamhet och reservarbeten	120,000 : —	
11.	Till gäldande av kostnaden för uppförande av pensionärshem (22/12 1930), tredje året	18,000 : —	
12.	Kostnad för levnadskostnadsundersökning enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/1 1932	1,350 : —	152,706 : —
	Summa Kronor		217,226 : —

29. Övriga oförutsedda utgifter.

Årets förslagsanslag	79,934 : 30
Summa Kronor	79,934 : 30

Inkomster.

Behållning från sist avslutade räkenskapsår	....	42,563 : 60
	Summa Kronor	42,563 : 60

1 A. Räntor och aktier.

Lån, upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

Räntor å:

a) Obligationslån:

	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1. Vatten- och Gasverksstyrelsen:			
1896 års lån à 3,6 %	19,050 : —	602 : 28	
1902 „ „ à 4 %	28,260 : —	1,130 : 40	
1907 „ „ à 4,5 %	402,680 : —	18,120 : 60	
1910 „ „ à 4,5 %	737,520 : —	32,573 : 93	
1922 „ „ à 5 %	404,096 : —	20,052 : 59	
1924 „ „ à 5 %	158,545 : —	7,927 : 25	
1929 „ „ à 5 %	556,903 : 34	27,845 : 17	108,252 : 22
2. Folkskolestyrelsen:			
1902 års lån à 4 %	88,150 : —	3,526 : —	
1907 „ „ à 4,5 %	22,650 : —	1,019 : 25	
1910 „ „ à 4,5 %	220,460 : —	9,733 : 28	
1922 „ „ à 5 %	58,240 : —	2,890 : 06	
1924 „ „ à 5 %	17,140 : —	857 : —	
1929 „ „ à 5 %	130,770 : —	6,538 : 50	24,564 : 09
3. Fattigvårdsstyrelsen:			
1902 års lån à 4 %	10,373 : 70	414 : 95	
1922 „ „ à 5 %	345,856 : —	17,162 : 53	
1924 „ „ à 5 %	53,648 : 20	2,682 : 41	
1929 „ „ à 5 %	217,871 : —	10,803 : 55	31,153 : 44
4. Kyrkorådet:			
1896 års lån à 3,6 %	2,540 : —	80 : 64	
1910 „ „ à 4,5 %	36,000 : —	1,620 : —	
Lån av stadskassan à 5 %	37,951 : 01	1,897 : 55	3,598 : 19
		Transport	167,567 : 94

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Inkomster.*

		Transport	167,567 : 94
5. Hamnen:			
För nya hamnbyggnaden à 4 ½	91,600 : —	4,122 : —	
För svängkran n:r 6, f. d. n:r 1 à 5 % ..	5,775 : —	288 : 75	
För malmlossningskran n:r 2 à 5 ½ % ..	13,750 : —	687 : 50	
För östra hamnbyggnadens vidare fortsättning à 5 %	130,770 : —	6,538 : 50	11,636 : 75
6. Djuphamnen:			
1924 års lån à 5 %	322,969 : 54	16,148 : 48	
1926 „ „ à 5 %	588,676 : 80	29,433 : 84	
1932 „ „ à 5 %	827,000 : —	41,350 : —	
Lån av stadskassan à 5 %	79,050 : 35	3,952 : 52	90,884 : 84
b) Andra amorteringslån:			
1. Upptaget från pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:			
Räntor å av staden utlämnade lån			43,688 : 16
2. Fattigvårdsstyrelsen:			
1928 års lån à 5 %	269,591 : 68		13,194 : 69
3. Hamnen:			
1928 års lån à 5 %	159,493 : 94	7,806 : 15	
1931 „ „ à 4,5 %	88,012 : 74	3,960 : 57	11,766 : 72
4. Vatten- och Gasverksstyrelsen:			
1926 års lån à 5 %	76,208 : 11	3,810 : 41	
1928 „ „ à 5 %	496,570 : 48	24,303 : 77	
1931 „ „ à 4,5 %	335,558 : 06	15,100 : 11	
1932 „ „ à 4,85 %	553,704 : 89	26,854 : 69	
1932 „ „ à 5 %	422,295 : 11	21,114 : 76	91,183 : 74
5. Folkskolestyrelsen:			
1931 års lån à 4,5 %	18,433 : —	829 : 49	
1932 „ „ à 4,85 %	109,295 : 11	5,300 : 81	6,130 : 30
c) Andra lån och skulder:			
2. Ränta å beräknad brist i hamnkassan à 5 %	89,773 : 39	4,488 : 67	
4. Ränta å 1,000 : —, lån ur Lundby sockens magasinsfond à 4,5 %	1,000 : —	45 : —	
5. Ränta å till fattigvården förskotterade medel för restaurering av huvudbyggnaden vid ålderdomshemmet vid Karlslund, enl. amorteringsplan (9,663 : 47)	65,734 : 51	3,286 : 73	
6. Ränta å till Malma grustag förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader à 5 %	62,928 : 19	3,146 : 41	
7. Ränta å tillfälliga lån		20,000 : —	30,966 : 81
		Transport	467,019 : 95

N:o 89.
Budgetförslag 1933, Inkomster.

		Transport	467,019 : 95
d) Aktier:			
1. Utdelning å aktier i Stockholm—Västerås —Bergslagens järnväg à 5 %		4,985 : —	
3. Utdelning å A.-B. Arbetarebostäders aktier, kronor 300,000 : — à 4,75 %		14,250 : —	
4. Utdelning å på staden överförda aktier i S.—V.—B :s Nya Järnvägs A.-B., motsvarande ränta till A.-B. Västeråsbanans Intressenter Kr. 83,780 : —			19,235 : —
		Summa Kronor	486,254 : 95

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

a) Obligationslån.

1. Vatten- och Gasverksstyrelsen:			
Upptaget år 1896 à 3,6 %	19,050 : —	4,640 : —	
„ „ 1902 à 4 %	28,260 : —	2,590 : —	
„ „ 1907 à 4,5 %	402,680 : —	19,260 : —	
„ „ 1910 à 4,5 %	737,520 : —	27,310 : —	
„ „ 1922 à 5 %	404,096 : —	6,088 : 50	
„ „ 1924 à 5 %	158,545 : —	4,070 : —	
„ „ 1929 à 5 %	556,903 : 34	10,186 : 79	74,145 : 29
2. Folkskolestyrelsen:			
Upptaget år 1902 à 4 %	88,150 : —	7,310 : —	
„ „ 1907 à 4,5 %	22,650 : —	1,200 : —	
„ „ 1910 à 4,5 %	220,460 : —	8,330 : —	
„ „ 1922 à 5 %	58,240 : —	877 : 50	
„ „ 1924 à 5 %	17,140 : —	440 : —	
„ „ 1929 à 5 %	130,770 : —	2,379 : 50	20,537 : —
3. Fattigvårdsstyrelsen:			
Upptaget år 1902 à 4 %	10,373 : 70	860 : 20	
„ „ 1922 à 5 %	345,856 : —	5,211 : —	
„ „ 1924 à 5 %	53,648 : 20	1,377 : 20	
„ „ 1929 à 5 %	217,871 : —	3,964 : 35	11,412 : 75
4. Kyrkorådet:			
Upptaget år 1896 à 3,6 %	2,540 : —	600 : —	
„ „ 1910 à 4,5 %	36,000 : —	2,000 : —	
Lån från stadskassan à 5 %	37,951 : 01	742 : 41	3,342 : 41
5. Hamnen:			
För nya hamnbyggnaden:			
1907 års lån à 4,5 %	91,600 : —	5,725 : —	
1929 års lån à 5 %	130,770 : —	2,379 : 50	
	Transport	8,104 : 50	109,437 : 45

N:o 89. *Budgetförslag 1933 Inkomster.*

		Transport	8,104 : 50	109,437 : 45
För svängkran n:o 6, f. d. n:o 1, kapitalåterstod		5,775 : —	275 : —	
För malmlossningskran n:o 2		13,750 : —	625 : —	9,004 : 50
6. Djuphamnen:				
1924 års lån à 5 %		322,969 : 54	5,886 : 52	
1926 års lån à 5 %		588,676 : 80	10,767 : 73	16,654 : 25

b) Andra amorteringslån:

1. Kapitalavbetalningar å lån från Pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:				
Årets amortering			19,717 : 03	
2. Fattigvårdsstyrelsen:				
1928 års lån à 5 %	269,591 : 68		11,395 : 63	
3. Hamnen:				
1928 års lån à 5 %	159,493 : 94	6,741 : 79		
1931 års lån à 4,5 %	80,012 : 74	2,260 : 38		
4. Djuphamnen:				
1932 års lån à 5 %	827,000 : —	17,325 : 65	26,327 : 82	
5. Vatten- och Gasverksstyrelsen:				
1926 års lån à 5 %	76,208 : 11	1,712 : 45		
1928 „ „ à 5 %	496,570 : 48	20,990 : 01		
1931 „ „ à 4,5 %	335,558 : 06	8,617 : 97		
1932 „ „ à 4,85 %	553,704 : 89	11,843 : 27		
1932 „ „ à 5 %	422,295 : 11	8,847 : 09	52,010 : 79	
6. Folkskolestyrelsen:				
1931 års lån à 4,5 %	18,433 : —	473 : 40		
1932 „ „ à 4,85 %	109,295 : —	2,337 : 73	2,811 : 13	112,262 : 40
			Summa Kronor	247,358 : 60

2. Fattigvård.

Enligt Fattigvårdsstyrelsens förslag	191,584 : —
Enligt Drätselkammarens förslag:	
Tillkommer:	
Å hyresvärdet för pensionärshemmet	1,800 : —
Summa Kronor	193,384 : —

3. Barnavård.

Enligt Barnavårdsnämndens förslag	24,000 : —
Summa Kronor	24,000 : —

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Inkomster.

4. Folkskola.

4 A. Den egentliga folkskolan.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		361,891 : 16
	Summa Kronor	361.891 : 16

4 B. Fortsättningsskola.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		9,200 : —
	Summa Kronor	9,200 : —

4 C. Högre Folkskola.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		16,967 : —
	Summa Kronor	16,967 : —

4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

c) Tekniska skolan (läsåret 1933—1934):

Enligt styrelsens förslag		58,150 : —
	Summa Kronor	58,150 : —

5. Hälso- och sjukvård.

5 A. Allmänna hälso- och sjukvården.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag		2,900 : —

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag		27,771 : —
	Summa Kronor	30,671 : —

6. Gator, vägar, planteringar och dylikt.

6 A. Gatubeläggning.

Årligt bidrag till omläggning av del av Stora gatan (A.-B. Yngve Swenson (29/3 1928)	300 : —	
Till gäldande av särskilda gatuarbeten:		
Av ordinarie automobilskattemedel	50,000 : —	50,300 : —

6 B. Vägar.

Av ordinarie automobilskattemedel	60,000 : —		
Av automobilskattemedlens utjämningsandel	25,000 : —	85,000 : —	
Vägskatt, förslagsvis		5,000 : —	90,000 : —
		Transport	140,300 : —

	Transport	140,300 : —	**N:o 89.** *Budgetförslag 1933 Inkomster.*

6 C. Planteringar.

Enligt Planteringsnämndens förslag		10,000 : —

6 E. Gaturenhållning.

1. Avgift från skolkassan för renhållning vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Herrgärdsskolorna	1,000 : —	
2. Avgift från Hamnstyrelsen för hamnområdet	1,800 : —	2,800 : —
Summa Kronor		153,100 : —

8. Hamnen.

8 A. och B. Den äldre hamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag	125,375 : —

8 C. och D. Djuphamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag	71,700 : —
Summa Kronor	197,075 : —

10. Renhållningsverk.

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	58,100 : —

10 B. Svingård.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	35,000 : —
Summa Kronor	93,100 : —

11. Vattenledningsverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	210,000 : —
Summa Kronor	210,000 : —

12. Gasverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	417,200 : —
Summa Kronor	417,200 : —

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Inkomster.

13. Elektricitetsverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	782,300 : —
Summa Kronor	782,300 : —

17. Andra kommunens affärsföretag.

17 A. Kallbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag	1,600 : —

17 B. Varmbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag	70,000 : —

17 D. Båttrafik.

1. Persontrafik	13,900 : —	
2. Godstrafik	125 : —	14,025 : —

17 F. Grustag.

Inkomster av grusförsäljning	33,320 : 25
Summa Kronor	118,945 : 25

18. Brandväsen.

Enligt Brandstyrelsens förslag	12,235 : —
Summa Kronor	12,235 : —

20. Fastighetsförvaltning.

20 A. Egendomar inom stadsplanen.

c) Stadshotellet.

1. Västerås Hotell A.-B.	32,000 : —			
D:o, tilläggshyra ..	3,550 : —	35,550 : —		
Västerås Systembolag		18,500 : —		
Sällskapet		2,250 : —		
Uplands Enskilda Bank		5,000 : —		
Barberare Gösta Ståhl		1,400 : —	62,700 : —	
2. Avgifter för festvåningens användande ..			1,500 : —	
Hyresgästernas andel i kostnaden för vattenavgifter			400 : —	
Hyresgästernas andel i kostnad för uppvärmning			12,500 : —	77,100 : —
Transport				77,100 : —

N:o 89. *Budgetförslag 1933 Inkomster.*

		Transport	77,100 : —
d) Sundinska huset:			
Hyresinkomster			12,565 : —
e) Tullhuset:			
Hyra för bostadslägenhet			450 : —
f) Paviljongen i Stadsparken:			
Hyresinkomster			2,500 : —
g) Gårds- och tomtfastigheter:			
Hyror och arrenden för gårdar och tomter enligt bilaga		161,992 : 50	
För Pensionärshemmet		4,500 : —	166,492 : 50
h) Hamnmagasinen:			
A.-B. Aug. Jönsson & C:o, magasin n:r 1		6,600 : —	
A.-B. John A. Fors, magasin n:r 2	6,000 : —		
A.-B. John A. Fors, magasin n:r 3	2,087 : 50	8,087 : 50	
A.-B. Hakon Swenson, magasin n:r 3		1,800 : —	
A.-B. Ruhde & C:o, magasin n:r 3	2,200 : —		
A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3	1,500 : —	3,700 : —	
Norlings Agenturaffär, magasin n:r 3		674 : —	
Vatten- och Gasverksstyrelsen		112 : 50	20,974 : —
i) Hamnplanen:			
Platshyror av:			
Hygrell & C:o		1,087 : 50	
Tegel- och Murbruks A.-B.		2,128 : —	
Kafferosteriet Pyramiden		650 : —	
Järnhandlare Axel Sundström		812 : 50	
Tekniska Byggnadsbyrån		367 : 50	
Ingeniör Paul Anderson		200 : —	
Grosshandl. H. Nordenhaag	495 : —		
Grosshandl. H. Nordenhaag	1,930 : —	2,425 : —	
Karta & Oaxens Kalkbruk		478 : —	
Vatten- och Gasverksstyrelsen		1,050 : —	
Myggbo Sågbolag		439 : 50	
Järnhandl. Eric Sundström		562 : 50	
Järnhandl. Bröderna Larsson		735 : —	
Västerås Automobil A.-B.		900 : —	
Allm. Svenska Elektr. A.-B.	207 : —		
D:o	525 : —		
D:o, för magasinstomt	5,667 : —	6,399 : —	
A.-B. John A. Fors		180 : —	
J. Aug. Andersson		600 : —	
	Transport	19,014 : 50	280,081 : 50

Transport		19,014 : 50	280,081 : 50	
Arrende för 6 tomter å Sjöhatten:				
Koop. Föreningen Svea, n:r 1, 1:sta raden	233 : 80			
Centralföreningen, n:r 2, 1:sta raden	230 : 50			
A.-B. Hakon Swenson, n:r 3, 1:sta raden	316 : 80			
A.-B. Hakon Swenson, n:r 1, 2:dra raden	291 : —			
A.-B. John A. Fors, n:r 2, 2:dra raden	292 : 30			
A.-B. Nissen & C:o, n:r 3, 2:dra raden	235 : 40	1,599 : 80		
A.-B. Västeråsspedition		25 : —		
A. Carlesson		648 : —		
Paul Anderson		1,000 : —		
C. A. Breed		800 : —		
Tomt av f. d. vedgården, förslagsvis		1,200 : —	24,287 : 30	
j) Hamnpaviljongen:				
Hyresinkomster:				
Spedition		2,250 : —		
Fackf. kafé		750 : —		
Hamnkontor		500 : —	3,500 : —	
k) Kabinettet:				
Inkomster			1,500 : —	
m) Omnibustrafikstation:				
Hyra			3,100 : —	312,468 : 80

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	113,812 : —

20 C. Jordar och andra fastigheter.

a) Egendomen Carlsberg	500 : —		
D:o hyra för bostäder	1,350 : —		
Del av Carlsberg (Stadens lantbruk)	200 : —		
Arrende för ett markområde (Knut Albin Andersson)	5 : —	2,055 : —	
b) Hästholmarna:			
1. Hyra för serveringspaviljong och villabyggnader å Elba	6,500 : —		
2. Hyra för serveringspaviljong å Östra holmen	2,000 : —	8,500 : —	
Transport		10,555 : —	426,280 : 80

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Inkomster.*

		Transport	10,555 : —	426,280 : 80
c) Diverse jordägor:				
1. östra utmarken:				
Arrende:				
För följande lägenheter:				
Lilla Stenby, delar av utmarken, del av Enbacken, Nordanby, Nordanbys utmarksjord (Nordanby gård)		3,500 : —		
Gustafsslätt (K. E. Eklund), utgår, 14/3 1936		275 : —		
Andersborg (G. Andersson)		500 : —		
Sundinska utmarken (koloniträdgårdar)		430 : —		
Kristiansborg (stadens lantbruk)		3,000 : —		
Hovdestalund (F. Johansson)		1,000 : —		
Ett område av Myggbo (Folkets park)	50 : —			
Ett område (Folkets Park)	70 : —	120 : —		
Malma gård (stadens lantbruk)		3,500 : —		
Arrende för jaktmark å Malma och östra utmarken		25 : —	12,350 : —	
2. Västra utmarken:				
Arrende:				
Stensborg, Växthus och en del jord (R. Eriksson)		2,500 : —		
Stensborg, övrig mark och hus	2,200 : —			
Ett område (C. V. Sandberg)	200 : —	2,400 : —		
Byggnadsplats å det s. k. Käringberget:				
Fru Eriksson, Ekeby		10 : —		
Mindre områden å s. k. Ragvaldsbacke:				
J. A. Thilén	5 : —			
Mat:a Eriksson	5 : —			
J. A. Olsson	15 : —			
Rob. Pettersson	5 : —	30 : —		
Ett till hyttan på 50 års tid för rätt till framdragande av järnvägsspår upplåtet område t. o. m. år 1949		25 : —		
Område av Gästgivarevreten i Gamla Stohagsjorden:				
Dir. G. Barckman		570 : —		
Ett område intill Solgården: (Axel Eklundhs sterbhus)		10 : —		
Ett område intill Mälardalen: (Helge Mörcks sterbhus)		25 : —		
Transport		5,570 : —	22,905 : —	426,280 : 80

N:o 89.

Budgetförslag 1933. Inkomster.

Transport	5,570 : —	22,905 : —	426,280 : 80
Ett område för båthus: (Västerås Kanotförening)	10 : —	5,580 : —	
d) Viksäng:			
Arrende för 9 villatomter, utarrenderade t. o. m. 1944:			
Apotekare Knut Hj. Karlsson	20 : —		
Stadsfogde E. Kumlin	100 : —		
Disp. O. Johansson	50 : —		
Kamrer H. Molander	20 : —		
Dir. A. Sundström	40 : —		
f. Handl. Gustav Svensson	35 : —		
Änkefru Lydia Ström	20 : —		
Västerås Kyrkliga Ungdomsförbund	25 : —		
Kapten H. Slettengrens sterbhus	75 : —	385 : —	
Diverse arrenden:			
F. d. Stadskassörsjorden i Iggebygärdet (Kristiansborgs gård)	37 : —		
D:o, jämte Domkyrkosysslomannens f. d. lönejord å Trådarön (J. A. Hellman), utgår den 14/3 1936	60 : —		
Mark av Gideonsberg (Svenska Metallverken)	100 : —		
Mark av järnvägsspår till Tillberga (Svenska Metallverken)	45 : —		
Koloniträdgårdar vid Lustigkulla	175 : 64		
Koloniträdgårdar vid Biskopsängarna ..	500 : —		
Mark av Kungsängen (Lantbruket)	200 : —		
Kablar och ledningar i stadens gator (Asea)	272 : 60		
Kraftledningskabel i stadens mark (Svenska Metallverken)	72 : 40		
Mark av Siggesborg för Skultunajärnvägen (Ture Jönsson)	50 : —		
Jordkabelledning i stadens mark (H. Nordenhaag)	14 : —		
Diverse mindre områden	1,000 : —		
Aktiebolaget Naftasyndikat	300 : —	2,826 : 64	
f) Arrende för fiskvatten:			
Västerås-fjärden från Johannisberg till Hyttan samt vid Kattskär och Amundsgrund (Sundkvist)	50 : —		
Vid Hästholmarna jämte fiskarstugan med jord å Elba	150 : —		
Diverse mindre fiskarrenden (G. O. Sabel med flera)	35 : —	235 : —	
Transport		31,931 : 64	426,280 : 80

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Inkomster.*

		Transport	31,931 : 64	426,280 : 80
g) Hyresmedel:				
Platshyror:				
Pumphus å Kungsängen (Sv. Metallverken)		50 : —		
Hyra för skjul av Motorbåtsklubben		50 : —		
Två magasinsplatser å Skallberget (Söderlund och Nitroglyserin A.-B.		20 : —		
Slakterivagnar å tomten n:r 6, Norra kv.		300 : —		
Hyra för mark vid Lillån, Båtklubben Vega		20 : —		
Upplag å Munk- och Kungsängen:				
Kungl. Telegrafverket	100 : —			
P. J. Walléns sterbhus (260 kvm. à 50 öre)	130 : —			
Mjölkcentralen (270 kvm. à 50 öre)	135 : —			
Mjölkcentralen (208 kvm. à 50 öre)	104 : —			
K. Larssons isuplag (198 kvm. à 50 öre)	99 : —			
Skogslunds Mejeri, isupplag (30 kvm. à 50 öre)	15 : —			
Västerås Mineralvatten- och Läskedrycksfabrik, isupplag (40 kvm. à 50 öre) ..	20 : —	603 : —		
Markhyra för serveringspaviljongen å Djäkneberget		300 : —		
Markhyra för vattenkiosken i Vasaparken		1,000 : —		
Tidningskiosk vid Stora gatan och Hållgatan (A.-B. Vintervägen)		200 : —		
Karuseller och skjutbanor m. m.		5,000 : —		
Hyra för vattenkraften i Svartån		3,000 : —		
Hyra för gasverkstomten å Kungsängen ..		2,800 : —		
Försäljningskiosk vid flickskolans gymnastikhus (Karlsson)		500 : —		
A.-B. Yngve Swenson, bensinupplag i Kopparbergsvägen vid kv. Hubert		125 : —		
Myggbo Sågbolag (1,080 kvm. à 60 öre) ..		648 : —		
Försäljningskiosk å Kungsängen		200 : —		
Avgäld för grustäkt		500 : —		
Hyra för svingårdsanläggningen vid Malma ..		5,000 : —		
Hyra för köttbesiktningsbyrån		5,000 : —	25,316 : —	57,247 : 64

20 D. Skogar.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	4,445 : 80
Summa Kronor	487,974 : 24

N:o 89.
Budget-förslag 1933. Inkomster.

22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

Enligt Magistratens förslag	17,540 : —
Summa Kronor	17,540 : —

23. Polisväsen och fångvård.

Enligt Polisnämndens förslag	32,793 : —
Summa Kronor	32,793 : —

24. Auktionsväsen.

Auktionsprovision, förslagsvis	100 : —
Summa Kronor	100 : —

27. Övriga förvaltningskostnader.

27 B. Byggnadsnämnd.

Enligt Byggnadsnämndens förslag	5,000 : —	
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Tillkommer:		
Å beräknade inkomster för förrättningar och protokollslösen	3,000 : —	8,000 : —

27 C. Automobiler.

Inkomster av körningar	25,000 : —
Summa Kronor	33,000 : —

30. Allmänna bidrag av staten.

a) Ersättning för brännvinsförsäljningsmedel enligt K. F. den 18 juni 1913	12,390 : —
b) Källarfrihetsmedel	349 : 89
Summa Kronor	12,739 : 89

31. Diverse inkomster.

a) Bötesmedel	250 : —
b) Behållning av influtna registreringsavgifter för handelsfirmor	150 : —
c) Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.	4,000 : —
Transport	4,400 : —

		Transport	4,400 : —	**N:o 89.** *Budget-förslag 1933. Inkomster.*
d)	Hyror för maskiner, försäljning av stadgar rörande Västerås stad m. m.		25 : —	
e)	Vågavgifter från Köttbesiktningsbyrån		2,500 : —	
f)	Överskott å förrådsrörelsen		1,000 : —	
		Summa Kronor	7,925 : —	

32. Skatter och liknande avgifter.

a)	Hundskatt à 25 : — kr. pr hund			8,150 : —
b)	Bevillningsavgifter från offentliga föreställningar, artistskatt			1,000 : —
c)	Skogsaccis			300 : —
d)	Utdebitering för år 1932 à 7 : 90 å 356,952 : 06 skattekronor	2,819,921 : 27		
	Varifrån avgår för beräknad avkortning och restitutioner	281,992 : 13	2,537,929 : 14	
e)	Kommunal progressivskatt		83,000 : —	
f)	Tomtören för bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund för all framtid		86 : 74	2,621,015 : 88
g)	Nöjesskatt			38,000 : —
			Summa Kronor	2,668,465 : 88

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Sammandrag av Utgifts- och Inkomststaten.*

Sammandrag av Utgifts- och Inkomststaten

för år 1933.

	Utgifter:	Inkomster:	Överskott:	Brist:
Behållning från sist avslutade räkenskapsår		42,563 : 60	42,563 : 60	
1 a. Räntor m. m.	820,134 : 12	486,254 : 95		333,879 : 17
1 b.. Kapitalavbetalningar å lån	490,007 : 66	247,358 : 60		242,649 : 06
2. Fattigvård	698,730 : 01	193,384 : —		505,346 : 01
3. Barnavård	101,047 : —	24,000 : —		77,047 : —
4 A. Folkskola	831,315 : 78	361,891 : 16		469,424 : 62
4 B. Fortsättningsskola	16,400 : —	9,200 : —		7,200 : —
4 C. Högre Folkskola	28,303 : 50	16,967 : —		11,336 : 50
4 D. Allmänt läroverk	16,580 : —			16,580 : —
4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter	128,280 : —	58,150 : —		70,130 : —
5. Hälso- och sjukvård	97,772 : —	30,671 : —		67,101 : —
6. Gator, vägar, planteringar och dyl.	397,385 : —	153,100 : —		244,285 : —
7. Avloppsledningar	54,100 : —			54,100 : —
8. Hamnar	271,064 : 74	197,075 : —		73,989 : 74
10. Renhållningsverk och svingård	150,224 : 04	93,100 : —		57,124 : 04
11. Vattenledningsverk	203,600 : —	210,000 : —	6,400 : —	
12. Gasverk	398,000 : —	417,200 : —	19,200 : —	
13. Elektricitetsverk	555,800 : —	782,300 : —	226,500 : —	
17 Andra kommunens affärsföretag	116,645 : 25	118,945 : 25	2,300 : —	
18. Brandväsen	122,364 : 75	12,235 : —		110,129 : 75
20. Fastighetsförvaltning	270,656 : 67	487,974 : 24	217,317 : 57	
21. Magistrat och rådhusrätt	62,284 : —			62,284 : —
22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen	58,723 : —	17,540 : —		41,183 : —
23. Polisväsen och fångvård	261,634 : —	32,793 : —		228,841 : —
24. Auktionsväsen		100 : —	100 : —	
25. Allm. pensionsförsäkringen	41,090 : —			41,000 : —
27. Övriga förvaltningskostnader	225,631 : 75	33,000 : —		192,631 : 75
28. Anslag och bidrag till diverse ändamål	217,226 : —			217,226 : —
29. Oförutsedda utgifter	79,934 : 30			79,934 : 30
30. Allmänna bidrag av staten		12,739 : 89	12,739 : 89	
31. Diverse inkomster		7,925 : —	7,925 : —	
32. Skatter och liknande avgifter		2,668,465 : 88	2,668,465 : 88	
Summa Kronor	6,714,933 : 57	6,714,933 : 57	3,203,511 : 94	3,203,511 : 94

Bil. Litt. 2.

N:o 89.
Budget-förslag 1933.
Fattigvården

Utdrag ur protokoll, fört vid Fattigvårdsstyrelsens sammanträde den 27/9 1932.

— —

§ 135.

Föredrogs och antogs följande

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads fattigvård för år 1933.

UTGIFTER:

A. Yttre Fattigvården.

a)	Understödskostnader:		
	1) Ordinarie understöd	197,000:—	
	2) Tillfälliga understöd	51,500:—	
	3) Understöd in natura	41,000:—	289,500:—
b)	Anstaltsvård:		
	1) Hospitalsvård	28,000:—	
	2) Lasarettsvård	5,500:—	
	3) Sanatorievård	4,500:—	
	4) Andra sjukvårdskostnader	10,500:—	48,500:—
c)	Kommunalt bidrag utan karaktär av fattigvård:		
	1) Sjukvård å kuranstalter	4,300:—	
	2) Yrkesutbildning	4,000:—	
	3) Kommunalt pensionstillskott	9,500:—	17,800:—
d)	Andra fattigvårdskostnader:		
	1) Återbetalning till främmande kommuner för utgiven fattigvård	49,000:—	
	2) Medikamenter	5,000:—	
	3) Begravningskostnader	1,300:—	55,300:—
		Transport	411,100:—

N:o 89.

Budgetförslag 1933. Fattigvården

Transport			411,100 : —	
e) Diverse utgifter:				
1) Hyra för fattigvårdsbyrån		2,500 : —		
2) Trycksaker och skrivmaterial		1,400 : —		
3) Städning, bränsle och lyse		1,500 : —		
4) Telefoner till:				
fattigvårdsbyrån	210 : —			
fattigv.-sysslom.-bost.	110 : —			
fattigv.-tills.-m.-bostad	70 : —			
fattigv.-st. ordf. bostad	70 : —			
Diakonissan	70 : —			
Samtalsavgifter	100 : —	630 : —		
5) Brandförsäkrings- och olycksfallsavgifter		200 : —		
6) Stämpelkostnader		75 : —		
7) Årsavgifter till Sv. fattigvårds- och barnabarnavårdsförbundet		85 : —		
8) Årsavgift till Västmanlands läns fattigvårds- och barnavårdsförbund		155 : —	6,545 : —	
f) Förebyggande fattigvård:				
1) Anslag till diakonissornas verksamhet			10,000 : —	
g) Löner och arvoden:				
1) Fattigvårdssysslomannen (44 : IV)		8,592 : —		
2) Fattigvårdstillsyningsmannen (27 : I) ..		3,540 : —		
3) Kontorsbiträde, I kl. (20 : IV)		3,243 : —		
4) Kontrosbiträde, II kl. (17 : III)		2,676 : —		
5) Extra kontorsbiträde		1,800 : —		
6) Bidrag till revisionen		800 : —		
7) Kontorsbiträde, I kl., arvode som kassörska hos barnavårdsnämnden		500 : —		
8) Extra tillsyningsman		3,540 : —	24,691 : —	
h) Pensionärshemmet:				
(Ogulden anläggningskostnad 54,000 : —)				
1) Ränta å föresagda kostnad		2,700 : —		
2) Koks		800 : —		
3) Diverse omkostnader		250 : —	3,750 : —	
i) Engångsanslag:				
Inredning av ett rum å fattigvårdsbyrån			937 : —	
j) Oförutsedda utgifter:			500 : —	457,523 : —
Transport				457,523 : —

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Fattigvården*

			Transport	457,523: —
B. Ålderdomshemmet.				
k) Hushållet:				
1) Inköp av förnödenheter		44,000: —		
2) Produkter från trädgården		3,000: —		
3) Värdet av utförda arbeten i köket		800: —	47,800: —	
l) Bränsle, lyse och vatten:				
1) 450 ton ångkol à 18: —		8,100: —		
2) Gas		2,500: —		
3) Vattenavgifter		3,000: —		
4) Belysningsström		4,000: —		
5) Kraftström		300: —	17,900: —	
m) Renhållning:				
1) Såpa, tvål och tvättpulver		900: —		
2) Torvmull och sophämtning		400: —		
3) Värdet av utförd tvätt		4,500: —		
4) Värdet av arbeten i övrigt		3,500: —	9,300: —	
n) Beklädnad:				
1) Gång- och underkläder samt skodon		4,500: —		
2) Värdet av utförda arbeten		3,000: —	7,500: —	
o) Sjukvård:				
1) Sjukvårdsartiklar och medicin		6,300: —		
2) Sjuktransport		450: —	6,750: —	
p) Underhåll och anskaffning av inventarier:				
1) Linne och sängkläder		1,800: —		
2) Underhåll och anskaffning av möbler och husgeråd		1,000: —		
3) Anskaffning av glas, porslin och köksattiralj		700: —		
4) Värdet av utförda arbeten		500: —	4,000: —	
q) Förbrukningsartiklar:				
1) Skrivmaterial och tryckning		400: —		
2) Sänghalm		100: —	500: —	
r) Begravningskostnader			1,400: —	
s) Diverse omkostnader:				
1) Flitpengar		2,300: —		
2) Telefon till:				
Förestånd. exp.	236: —			
Sjukhuset	230: —			
Samtalsavgifter	25: —	491: —		
3) Inköp av böcker för biblioteket		150: —	2,941: —	
		Transport	98,091: —	457,523: —

N:o 89.

Budgetförslag 1933. Fattigvården

Transport			98,091 : —	457,523 : —
t) Underhåll av fastigheter:				
1) Reparation av hemmets byggnader		5,000 : —		
2) Brandförsäkringspremier		800 : —		
3) Värdet av utförda arbeten		1,000 : —	6,800 : —	
u) Räntor och amorteringar:				
1902 års lån: (kvarv. sk. 10,373 : 70):				
Ränta	414 : 95			
Amortering	860 : 20	1,275 : 15		
1922 års lån: (kvarv. sk. 345,856 : —):				
Ränta	17,162 : 53			
Amortering	5,211 : —	22,373 : 53		
1924 års lån: (kvarv. sk. 53,648 : 20):				
Ränta	2,682 : 41			
Amortering	1,377 : 20	4,059 : 61		
1928 års lån (kvarv. sk. 269,591 : 68):				
Ränta	13,194 : 69			
Amortering	11,395 : 63	24,590 : 32		
1929 års lån (kvarv. sk. 217,871 : —):				
Ränta	10,893 : 55			
Amortering	3,964 : 35	14,857 : 90		
1929 års lån (Restaurering av gamla huvudbyggnaden, kvarv. sk. 65,734 : 51):				
Ränta	3,286 : 73			
Amortering	9,663 : 27	12,950 : —	80,106 : 51	
v) Underhåll av trädgård och planteringar:				
1) Kontanta kostnader för planteringar ..		500 : —		
2) Utsäde, fröer m. m.		500 : —		
3) Arrende för trädgårdsjord		325 : —		
4) Kommunalskatt		407 : —		
5) Värdet av utförda arbeten		5,000 : —	6,732 : —	
x) Löner och arvoden:				
1) Föreståndaren, lön (36 :IV)	6,180 : —			
med avdrag för naturaförmåner 3 rum och kök	1,235 : —	4,945 : —		
2) Vaktmästaren, lön (25 : IV)	3,933 : —			
med avdrag för naturaförmåner	680 : —	3,253 : —		
Transport		8,198 : —	191,729 : 51	457,523 : —

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Fattigvården*

Transport		8,198:—	191,729:51	457,523:—
3) Maskinisten, lön (24:IV)	3,795:—			
med avdrag för naturaförmåner	555:—	3,240:—		
4) Två eldare, lön (20:I) 2,640:—	5,280:—			
med avdrag för fritt vivre à 900:—	1,800:—	3,480:—		
5) Husmodern, lön (6:IV)		1,671:—		
6) Vårdare, lön (22:IV)	3,519:—			
med avdrag för naturaförmåner	555:—	2,964:—		
7) Två sjuksköterskor, lön (5:IV) à 1,563:—		3,126:—		
8) Två sjuksköterskor, lön (5:I) à 1,230:—		2,460:—		
9) En nattsjuksköterska, förslagsvis (5:I)		1,230:—		
10) Kokerska, lön (I:IV)		1,131:—		
11) Tvättföreståndarinna (I:II)		957:—		
12) Tre biträden à 810:—		2,430:—		
13) Fyra biträden à 720:—		2,880:—		
14) Fyra biträden à 660:—		2,640:—		
15) Två biträden à 600:—		1,200:—		
16) Arvode för biträdet å kontoret		600:—		
17) Semester- och sjukvikarier		700:—		
18) Predikantarvode		500:—		
19) Organistarvode		100:—		
20) Semesterpengar till personalen		820:—	40,327:—	
y) Pensioner:				
1) Pension till syssloman Larssons änka		527:—		
2) Pension till vaktmästare Lundbergs änka		500:—		
		1,027:—		
Dyrtidstillägg, 50 %		513:50	1,540:50	
z Stall och hönshus:				
1) Diverse utgifter för stallet		150:—		
2) Diverse utgifter för hönsgården		1,000:—		
3) Bensin och underhåll av bilen		400:—		
4) Värdet av produkter		100:—		
5) Värdet av utförda arbeten		500:—	2,150:—	
å) Tvättinrättningen:				
1) Kraftström		500:—		
2) Vatten		1,000:—		
Transport		1,500:—	235,747:01	457,523:—

N:o 89.
Budgetförslag 1933, Fattigvården

	Transport	1,500 : —	235,747 : 01	457,523 : —
3)	Tvättmedel	2,000 : —		
4)	Diverse omkostnader	200 : —		
5)	Värdet av utförda arbeten	3,500 : —	7,200 : —	
ä)	Engångsanslag:			
	Utbyte av lastbil		4,000 : —	
	Inredning av lägenhet åt eldaren		4,000 : —	
ö)	Oförutsedda utgifter		1,000 : —	251,947 : 01
	Summa kronor			709,470 : 01

INKOMSTER:

A. Yttre fattigvården.

a)	Ersättning av landstinget enligt 40—42 §§ i lagen om fattigvården för:			
1)	Hospitalsvård	18,000 : —		
2)	Lasarettsvård	4,500 : —		
3)	Sanatorievård	4,000 : —		
4)	Andra sjukvårdskostnader	4,000 : —		
5)	Vårdkostnader till andra kommuner	5,000 : —	35,500 : —	
b)	Inkomst av statsbidrag		7,500 : —	
c)	Återbetalning av enskilda, pensioner och sjukkassor:			
1)	Återbetalning av enskilda för utgiven fattigvård	8,500 : —		
2)	Inkomst av pensioner och sjukkassor	9,000 : —	17,500 : —	
d)	Diverse inkomster:			
1)	Diverse inkomster	2,000 : —		
2)	Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av kostnad för hyra, städning, bränsle och telefon m. m.	1,580 : —		
3)	Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av lönerna för kassörskan och biträden jämte div. andra utgifter	1,979 : —	5,559 : —	
e)	Pensionärshemmet:			
1)	Inkomst av hyror	700 : —		
2)	Värdet av hyror att debiteras fattigvårdens understödskostnader	3,050 : —	3,750 : —	69,809 : —
	Transport			69,809 : —

			Transport	69,809 : —
B. Ålderdomshemmet.				
f) Vårdavgifter:				
1) Ersättning av främmande kommuner ..		15,000 : —		
2) Ersättning av enskilda		21,500 : —		
3) Ersättning av landstinget enligt 41 § i fattigvårdslagen		3,500 : —		
4) Ersättning av landstinget för t. b. c. avd.		3,800 : —		
5) Ersättning av staten för t. b. c. avdelningen		7,000 : —		
6) Ersättning av statsmedel för vissa personer		2,000 : —		
7) Inkomst av pensioner		24,000 : —	76,800 : —	
g) Diverse inkomster:				
1) Inkomst av arbeten	2,000 : —			
Värdet av åt hemmet utförda arbeten	17,800 : —	19,800 : —		
2) Värdet av produkter från trädgården för hushållet		3,000 : —		
3) Inkomst av trädgårdsprodukter		200 : —		
4) Inkomst av försålda bohag		1,000 : —		
5) Inkomst av hönsgården ..	800 : —			
Produkter till hushållet	1,300 : —	2,100 : —		
6) Inkomst av tvättinrättningen	14,000 : —			
Värdet av åt hemmet utförd tvätt	4,500 : —	18,500 : —		
7) Anslag av staten för biblioteket		75 : —		
8) Hyra från polisväsendet för bårhus		300 : —	44,975 : —	121,775 : —
Att uttaxera				517,886 : 01
			Summa kronor	709,470 : 01

I anslutning till förslaget till inkomst- och utgiftsstat för fattigvården för år 1933 får fattigvårdsstyrelsen anföra.

Yttre fattigvården:

Anslaget för understödsändamål har sänkts med 3,000 kronor. Detta har gjorts i förhoppning om förbättrade ekonomiska förhållanden och i trots av att rådande arbetslöshetsförhållanden f. n. direkt och indirekt ställa ökade kraf på fattigvården.

Kostnadssumman för ”anstaltsvård” har begärts förhöjd med 2,500 kronor, enär tidigare anslag härför har visat sig otillräckligt. Ökad inkomst av landstinget har dock beräknats i motsvarande mån.

Sammanlagda anslaget under ”kommunalt bidrag utan karaktär av fat-

N:o 89.
Budget-förslag 1933. Fattigvården

tigvård" har begärts förhöjt med 3,800 kronor, jämfört med innevarande år. Detta krav föranledes därav, att antalet understöd med denna understödsform undergått en betydande ökning sedan slutet av år 1931, så att årets anslag visar sig otillräckligt, och torde kostnaden knappast stanna vid nu begärda anslagssummor. Denna omständighet bidrager givetvis till ungefär motsvarande avlastning från understödskostnaderna i övrigt.

Under rubriken "andra fattigvårdskostnader" har anslagsäskandet kunnat nedbringas med 1,200 kronor jämfört med innevarande år.

"Diverse utgifter" ha beräknats 505 kronor högre än för innevarande år, beroende på dels att anslaget för trycksaker m. m. måst höjas med 300 kronor, avseende bl. a. registerskåp, dels att anslaget för brandförsäkring och olycksfallsavgifter, som tidigare varit för knappt, måst höjas med 100 kr., samt dels att ett särskilt anslag för årsavgifter till Sv. Fattigvårds- och barnavårdsförbundet med 85 kronor nyupptagits. Beträffande dessa årsavgifter så hava sådana tidigare erlagts under en följd av år. Härför erhålles en tidskrift för varje av fattigvårdsstyrelsens ledamöter. Fattigvårdsstyrelsen har ansett att denna utgiftspost bör särskilt angivas i statförslaget.

"Löner och arvoden" ha upptagits i enlighet med gällande lönestat eller eljest fattade beslut. Kontorsbiträdet av II kl. står i tur att uppflyttas i högre lönegrad med ingången av år 1933 och har lön sålunda upptagits i enlighet härmed. För extra skrivbiträdet har upptagits arvode av samma storlek som för liknande tjänster i staden.

Anslag har upptagits för anställande av ännu en tillsyningsman, till en början såsom extra. Detta motiveras därav, att det arbete, som åligger och lämpligen bör åligga tillsyningsmannen å såväl fattigvårdsbyrån, som ifråga om undersökning och tillsyn av understödstagarne, icke rimligtvis av en person kan medhinnas eller skötas så effektivt, som fattigvårdsstyrelsen avsett och önskar. Därtill kommer att vissa arbetsuppgifter, som nu utföras av Sysslomannen måste på grund av dennes allt för tunga arbetsbörda och bundenhet vid rent expeditionella arbete, överflyttas på tillsyningsmannen. Det kan för jämförelse meddelas att flera städer av Västerås storleksordning och därunder, ha minst två tillsyningsmän anställda.

För "pensionärshemmet" har beräknats särskilda utgifter, som dock tillfullo ha motsvarande inkomster.

Såsom "engångsanslag" har upptagits anslag till täckande av kostnader för inredning å fattigvårdsbyrån av ett arbetsrum. Då arbetet redan är utfört har den faktiska kostnaden kunnat upptagas.

Ålderdomshemmet:

För "hushållet" har den kontanta kostnaden beräknats 1,500 kronor lägre än för innevarande år.

Detta är även förhållandet med "bränsle, lyse och vatten", vars utgiftssumma beräknats 2,350 kronor lägre.

Däremot har de kontanta utgifterna för "renhållning" beräknats 200 kronor högre, vilket motiveras därav, att det icke varit möjligt att hålla kostnaderna härför inom ramen av tidigare anslag.

För "beklädnad" har anslaget begärts förhöjt med 1,000 kronor, på grund därav att inköp av gångkläder måste ske i ökad utsträckning.

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Fattigvården*

Kostnaden för "sjukvård" har icke under närmast föregående åren kunnat hållas inom gränsen för det anvisade anslaget, varför en ökning med 500 kronor av anslaget är oundgängligt.

De kontanta utgifterna för "underhåll och anskaffning av inventarier" har kunnat beräknas till samma belopp som för innevarande år.

Anslaget för "förbrukningsartiklar" har måst begäras förhöjt med 100 kronor, enär tidigare anslag visat sig otillräckliga.

Kostnaden för "begravningskostnader" har däremot kunnat beräknas sänkt med 100 kronor.

Under rubriken "Diverse omkostnader" har anslaget för flitpengar måst höjas med 200 kronor för att styrelsen skall kunna utdela flitpengar till pensionärerna enligt fastställda principer.

Den kontanta kostnaden för "underhåll av fastigheter" har beräknats till samma belopp, som närmast tidigare år.

"Räntor och amorteringar" hava beräknats enligt uppgjord plan.

De beräknade utgifterna för "underhåll av trädgård och planteringar" hava upptagits till samma belopp som tidigare skett.

"Löner och arvoden". Föreståndaren, vårdaren, tvättföreståndarinnan samt tre biträden stå i tur att uppflyttas i högre lönegrad och ha lönerna beräknats i enlighet härmed. Anslaget för semester- och sjukvikarier har begärts förhöjt med 200 kronor, enär tidigare anslag för samma ändamål icke varit tillräckligt.

För anställande av nattsköterska har upptagits nytt anslag. Beträffande denna tjänst har anstaltens läkare framställt bestämda krav på att särskild sjuksköterska skall finnas tillgänglig nattetid för tillsyn och vård av de sjuka, som även denna tid på dygnet tarva sådan vård. Då ett permanent ordnande av denna angelägenhet är ofrånkomlig samt det icke kan ske annat än temporärt med sjukavdelningens nuvarande personal, har styrelsen funnit nödvändigt att härför anställa en särskild sjuksköterska.

Ifråga om anställande av en ytterligare eldare, varför anslag i staten upptagits, hänvisar styrelsen till tidigare framställning i ärendet.

Anslag för "pensioner", "stall och hönshus", "tvättinrättningen" samt "oförutsedda utgifter" hava upptagits med samma belopp som beräknats för innevarande år.

Ifråga om "engångsanslag" för utbyte av lastbil och inredning av bostad åt eldaren, kan anföras.

Den gamla lastbilen, som är alldeles för liten för fattigvårdens behov, är numera utsliten och kräver årligen betydande kostnader för reparationer m. m. Den är dessutom mycket oekonomisk ifråga om drift, enär den förbrukar bensin och olja i osedvanligt hög grad. För flyttningar m. m. för yttre fattigvårdens behov kan den icke användas, vilket om så kunde ske, innebure besparingar.

Lägenhet åt eldaren kan enligt verkställd undersökning inredas på arbetsavdelningens vind för en beräknad kostnad av 4,000 kronor. F. n. har eldaren ett mindre rum till sitt förfogande. Det har avsetts att befattningen

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Fattigvården*

skulle uppehållas av ogift person. Men har man erhållit lämplig ogift person, som vill bilda familj, vilket f. n. är fallet, så har man sålunda ingen annan möjlighet än att han antingen får lämna sin tjänst eller också att hyra bostad utom anstalten, vilket dock icke är lämpligt, enär eldare vid dylik inrättning dels bör äga vissa personliga kvalifikationer och dels bör vara tillhands vid förefallande behov.

Sammanlagda inkomsterna för yttre fattigvården ha beräknats 9,800 kronor högre och för ålderdomshemmet 400 kronor lägre än för innevarande år.

Samtliga beräkningar ha i huvudsak skett på grundvalen av 1931 års faktiska siffror. Skulle emellertid nu rådande arbetslöshet fortfara med ty åtföljande påfrestningar av fattigvårdens understödsverksamhet, komma beräkningarna icke att hålla. Under sådana förhållanden kommer antalet understödsberättigade självklart att öka, varemot inkomsterna av återbetalande enskilda inom yttre fattigvården och betalande vårdtagare vid ålderdomshemmet komma att minska. Beräkningarna ifråga äro sålunda gjorda i förhoppning om förbättring på arbetsmarknaden.

In fidem:
AXEL NORÉN.

Rätt utdraget, betygar:
Axel Norén.

Bil. Litt. 3.

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Barnavårdsnämnden.*

Utdrag ur protokoll, fört vid Barnavårdsnämndens sammanträde den 10/10 1932.

---

§ 189.

Beslöt nämnden att avgiva följande

Förslag
till
Inkomst- och Utgiftsstat för Västerås stads Barnavårdsnämnd för år 1933.

UTGIFTER:

a) Utackorderade barn:				
1) Barns omhändertagande för samhällsvård		37,000:—		
2) För skyddsuppfostran i enskilda hem		3,000:—		
3) För barn intagna å skyddshem		6,000:—		46,000:—
b) Anstalts- och sjukvård:				
1) Lasarettsvård		700:—		
2) Sanatorievård		500:—		
3) Vanföre- och sinnesslövård		3,000:—		
4) Poliklinisk sjukvård m. m.		1,000:—		
5) Medikamenter		200.—		
6) Begravningskostnader		100:—		5,500:—
c) Återbetalning till främmande kommuner:				15,000:—
d) Löner och arvoden:				
1) Föreståndaren, (33:I)	4,620:—			
2) Kvinnlig barnavårdsman, (22:I)	2,880:—			
3) Inspektris och sköterska (22:I)	2,880:—			
4) Läkare (arvode)	800:—	11,180:—		
5) Del i löner, utgående å fattigvårdens stat		1,979:—		
6) Diverse arvoden och inspektionskostnader		3,800:—		16,959:—
		Transport		83,459:—

N:o 89.

Budgetförslag 1933. Barnavårdsnämnden.

		Transport	83,459 : —
e) Diverse utgifter:			
1) Del i hyra för lokal		1,100 : —	
2) Del i kostnader för städning, bränsle och lyse		480 : —	
3) Tryck och annonser		800 : —	
4) Telefoner:			
Barnavårdsbyrån	180 : —		
Föreståndarens bostad	70 : —		
Inspektrisens bostad	70 : —	320 : —	
5) Stämpelkostnader för utslag i barnavårdsmål		100 : —	
6) Avgift till Riksförsäkringsanstalten och läkarevård m. m. för anställd personal		125 : —	
7) Diverse		150 : —	3,075 : —
f) Barnavårdscentralen:			
1) Telefon		95 : —	
2) Tvätt		60 : —	
3) Trycksaker		50 : —	
4) Bussbiljetter och skjutsar		30 : —	
5) Sjukvårdsartiklar		40 : —	275 : —
g) Årsavgift till länets fattigvårds- och barnavårdsförbund			155 : —
h) Barnhemmet Sommarro:			
1) Hushållet		4,500 : —	
2) Löner:			
Föreståndarinnan 5:1V	1,563 : ..		
Två biträden	1,310 : —		
Semestervikarier för föreståndarinna och biträden	150 : —	3,023 : —	
3) Beklädnad		1,600 : —	
4) Bränsle, lyse och vatten		1,600 : —	
5) Hyra för fastigheten		2,500 : —	
6) Underhåll av inventarier		400 : —	
7) Telefon		110 : —	
8) Förbrukningsartiklar och div. utgifter		350 : —	14,083 : —
		Summa kronor	101,047 : —

INKOMSTER:

a) Återbetalning av landstinget för utgivna vårdkostnader för skyddsuppfostran enligt § 63 i barnavårdslagen	6,500 : —	
b) Återbetalning av landstinget för utgivna vårdkostnader å lasarett, sanatorier och sinnesslöanstalter	3,000 : —	
c) Ersättning av enskilda för utgivna uppfostringsbidrag	10,500 : —	
Transport	20,000 : —	

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Barnavårdsnämnden.*

	Transport	20,000:—	
d)	Statsbidrag enligt § 67 i Barnavårdslagen	1,000:—	
e)	Inkomst av avgifter vid barnavårdscentralen	200:—	
f)	Barnhemmet, vårdavgifter av staten, främmande barnavårdsnämnder och enskilda	2,800:—	24,000:—
	Brist att genom uttaxering täckas		77,047:—
	Summa kronor		101,047:—

I anslutning till förslaget till inkomst- och utgiftsstat för barnavården för år 1933, får barnavårdsnämnden anföra.

Anslaget för "utackorderade barn" har måst begäras förhöjt med 1,000 kronor jämfört med innevarande år, enär kostnaden härför överstigit anslaget under år 1931, vilket synes bliva resultatet även för innevarande år. Däremot har anslagsäskandet under "anstalts- och sjukvård" kunnat nedbringas med 1,300 kronor.

Anslagskravet för "återbetalning till främmande kommuner" har ånyo måst begäras förhöjt med icke mindre än 3,000 kronor. Kostnaden för av andra barnavårdsnämnder omhändertagna barn synes vara i ständigt stigande, utan att nämnden äger nämnvärd möjlighet att inverka härpå. Sålunda uppgick kostnaden 1931 till över 15,000 kronor och under innevarande år synes kostnaden bliva ungefär densamma.

"Löner och arvoden" ha upptagits till samma belopp som för innevarande år.

"För diverse utgifter" har anslaget begärts förhöjt med 475 kronor, beroende därpå, att för nämnden erforderligt tryck och annonser icke kan anskaffas för lägre kostnad än den nu begärda summan.

Därjämte har upptagits ett anslag, som tidigare förbisetts, till bestridande av avgifter till riksförsäkringsanstalten samt läkare- och sjukvård för hos barnavårdsnämnden anställd personal. Anslagsposten för "diverse" utgifter har begärts förhöjd med 50 kronor, vilket nämnden på grund av tidigare kostnader under denna rubrik funnit oundgängligt.

För "barnavårdscentralen" har jämväl ett särskilt anslag numera upptagits. Anslagssummorna hava beräknats på grundvalen av de faktiska kostnader, som under tidigare år uppstått. På inkomstsidan har emellertid upptagits en beräknad inkomst på 200 kronor, som ej heller tidigare upptagits i statförslag.

För barnhemmet har beräknats samma anslag som för innevarande år; de olika posterna inom detta anslag hava dock reglerats i förhållande till de faktiska kostnaderna.

Sammanlagda inkomstbeloppet har beräknats förhöjt med 3,700 kronor jämfört med innevarande års stat. Däremot har en något annorlunda uppdelning av inkomstposterna gjorts.

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Barnavårdsnämnden.

Den beräknade förhöjningen har skett i förhoppning om förbättrat läge på arbetsmarknaden. Skulle detta icke inträda, kommer säkerligen ersättningen av enskilda att betydligt reduceras.

Ehuru nämnden med hänsyn till föreliggande allmänna ekonomiska läge bemödat sig att nedskära utgifts- och höja inkomstposterna, har det icke lyckats att stanna ens vid samma uttaxering som för innevarande år, utan har densamma i förslaget måst föreslås höjd med något över 700 kronor.

In fidem:
Axel Norén.

Rätt utdraget, betygar:
Axel Norén.

Bil. 4 A.

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Folkskolan.

Utdrag ur protokoll vid folkskolestyrelsens i Västerås sammanträde den 7 oktober 1932.

§ 124.

Upptogs till behandling förslag till 1933 års utgifts- och inkomststat för Västerås folkskolor att i vederbörlig ordning ingivas till stadsfullmäktige, och ville styrelsen som motivering till viktigare förändringar rörande anslagskraven anföra följande:

Efter prövning av inkomna ansökningar om uppflyttning i högre lönegrad fr. o. m. 1/1 1933, fann styrelsen följande befattningshavare därtill berättigade:

Folkskolläraren Oscar Jäderlund i 4:de lönegraden
„ Georg Eriksson, i 3:dje lönegraden
„ David Silén i 3:dje lönegraden
„ Paul Runsten i 3:dje lönegraden
Folkskollärarinnan Elsa Ericsson i 4:de lönegraden
„ Signe Schelin i 3:dje lönegraden
„ Karin Lindström i 3:dje lönegraden
„ Inez Sandahl i 3:dje lönegraden
„ Gunborg Wolfbrandt-Holm i 2:dra lönegraden
„ Ingeborg Nordin i 2:dra lönegraden
Småskollärarinnan Astrid Söderholm i 4:de lönegraden
„ Anna v. Essen i 4:de lönegraden
„ Karin Morberg i 2:dra lönegraden

Styrelsen föreslår, att den e. o. folkskollärarinnetjänst,som för fyra år sedan inrättades vid Lundby kyrkskola, överföres på ord. stat fr. o. m. 1/7 1933. Barnantalet vid skolan har alltjämt varit så stort (f. n. 63 på folkskolestadiet), att tjänsten med säkerhet för framtiden kan anses behövlig och skall under sådant förhållande jämlikt § 2 i folkskolestadgan icke uppehållas med extra ordinarie lärare.

Enär stadsfullmäktiges beslut av den 26/11 1931 rörande anslag till skolsköterska innebar, att i folkskolestyrelsens budget för år 1932 skulle för ändamålet uppföras ett förslagsanslag av 2,000 kronor, önskar styrelsen framhålla, att erfarenheten bekräftat behovet av ifrågavarande tjänst, och att de av styrelsen åberopade skälen för tjänstens inrättande visat sig i alla avseenden giltiga. Styrelsen hemställer fördenskull, att anslaget alltjämt måtte beviljas.

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Folkskolan.

Beträffande användningen av det begärda anslaget till underhåll och reparationer av fastigheter får styrelsen hänvisa till bifogade detaljförslag.

Den största posten å detta utgöres av reparation och inre ommålning av de två nedre våningarna inclusive gymnastiken i Korsängsskolan. De båda övre våningarne ha genomgått motsvarande renovering innevarande år. Den gamla bomställningen i gymnastiken är mycket bristfällig och riskabel att använda. Den föreslås därför utbytt mot ny.

Det har visat sig svårt att kunna nöjaktigt uppvärma vaktmästarebostaden i Korsängsskolan. Så brukar det frysa i köket under kalla nätter. För att avhjälpa denna olägenhet föreslås införande av centraluppvärmning i nämnda bostad.

Planket norr om gymnastikbyggnaden vid Djäknebergsskolan är fallfärdigt och behöver grundligt omses. Stolparna äro uppruttna. Då planket hindrar ljustillträdet till en åt norr vettande slöjdsal för flickor, har det ansetts lämpligt att utbyta planket mot ett järnstaket.

Rörande övriga mindre reparationer å skolans fastigheter hänvisas till detaljförslaget.

Totalutgifterna för underhåll och reparationer har dessbättre kunnat avsevärt minskas. Detsamma gäller även anslagen till avlöningar, anskaffning och underhåll av inventarier, undervisningsarvoden i slöjd, uppvärmning samt räntor och amortering.

Däremot har anslaget till pensioner måst avsevärt höjas beroende på att nya pensionärer tillkommit under året. Mindre höjningar föreslås även för trycknings- och annonskostnader samt å avlöning till baderskor, i förra fallet beroende på att årsredogörelse för folkskolan skall tryckas under 1933 samt i senare fallet på grund av att skolbad inrättats vid Lundby kyrkskola. Höjningen av anslaget till lärjungebiblioteket innebär ej någon ökad uttaxering, enär motsvarande ökning företagits även på inkomstsidan.

Beträffande inkomsterna torde vidare böra påpekas, att desamma för uthyrning av skollokaler satts till det belopp, som svarar mot vad som faktiskt inflyter pr år. Kommunens tillskott till dyrtidstilläggen har kunnat minskas, vilket i budgeten markerats genom höjning av anslagspostens inkomstsida, medan utgiftsposten bibehållits oförändrad.

I budgeten för fortsättningsskolan ha inga förändringar behöft vidtagas. Detsamma gäller även på ett mindre undantag när högre folkskolan. Statsbidraget till biblioteket har nämligen nedgått med ett par tiotal kronor.

Västerås som ovan.

EM. GRANÉR.

Justeras:
Rich. Söderquist. *John Lundgren.*
Gösta Sjöberg.

Rätt ur protokollet, betygar
Em. Granér.

Föreslagna reparationer i Västerås folkskolor att utföras under år 1933.

N:o 89. Budgetförslag 1933. Folkskolan.

Djäknebergsskolan:

Det gamla planket vid gymnastikhuset borttages och ersättes med järnstaket		900: —

Herrgårdsskolan:

Staketet kring bostadshuset repareras medelst nya stolpar o. dyl., samt ommålas		450: —

Korsängsskolan:

De nedre våningarna i skolhuset repareras (murningsarbete)	3,890: —	
samt ommålas	13,600: —	
Köket i vaktmästarebostaden ommålas	100: —	
Värmeledning införes i vaktmästarbostaden	790: —	
Den gamla bomställningen i gymnastiksalen utbytes mot ny	1,620: —	20,000: —

Lärarebostaden vid Västgötegatan:

2 par järngrindar med stolpar	310: —	
Fröken Frömans sängkammare och kök repareras och ommålas	300: —	
Fröken Berghs kök och tambur likaså	200: —	
En dubbelvägg uppsättes i herr Krantz tambur, varjämte hans kök och tambur repareras och ommålas	300: —	
Ett nytt diskbord med beslag insättes hos fru Norman	75: —	
Omändring av rökgångarne i 6 kök	695: —	1,880: —

Hammarby skolan:

Staket ommålas (rödfärgas)	60: —	
Flyttning av värmeelementen i lärarinnorna Larssons och Nilssons bostäder à 75 kr. pr st.	150: —	
Sängkammaren i herr Karlssons bostad repareras och målas	200: —	410: —

Lundby skolan:

På uthuset repareras sockeln och stuprören samt taket strykes	200: —	
Ett nytt golv inlägges i städerskans rum	200: —	400: —
	Transport	24,040: —

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Folkskolan.

	Transport		24,040: —
Rosenlunds skolan:			
Köket i herr Söderholms bostad repareras och målas	125: —		
Nya tapeter uppsättas i fru Peterssons rum ..	100: —		
Alla innanfönster ommålas	50: —		275: —
Till under året uppkommande brister samt diverse oförutsedda utgifter			2,085: —
	Summa Kronor		26,400: —

Västerås den 4 oktober 1932.

För reparationsnämnden:

EM. GRANÉR.

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Västerås Folkskolor år 1933.

4 A. Den egentliga folkskolan.

UTGIFTER:

a)	1. Underhåll och reparationer av fastigheter		26,400: —	
	2. Anskaffning och underhåll av inventarier		4,000: —	
	3. Del av kostnad för tillbyggnad av Hammarby skola (28/2 1929) 20,000: — kr. att uttaxeras under 4 år, 4:de året		5,000: —	35,400: —
b)	Löner och arvoden:			
	1. Folkskoleinspektören, 49:IV	10,812: —		
	Folkskollärare:			
	19 ord. lärare: (Dahlberg, Näslund, Vasberg, N. Granér, Krantz, Leontein, Ekroth, Lindberg, Sjöholm, Fahlén, Pihlsjö, Vallström, Carlvik, Stenvall, Hedberg, Sigroth, S. Granér, Magnusson, Jäderlund (lön i 4:de lönegraden à kr. 4,903: —	93,157: —		
	Transport	103,969: —		35,400: —

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Folkskolan.*

Transport	103,969: —	35,400: —
4 ord. lärare: (Vallander, Söderholm, Karlsson, Segerström) lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura) à kr. 3,518: —	14,072: —	
10 ord. lärare: (Engmark, Lindgren, Grejer, Skoglund, Nordlund, Elovsson, Gustavsson, Silén, Eriksson, Runsten (lön i 3:dje lönegraden à kr. 4,581: —	45,810: —	
1 ord. lärare: (Sandahl) lön i 2:dra lönegraden à kr.	4,259: —	
Folkskollärarinnor:		
16 ord. lärarinnor: (Fernqvist, Kolmodin, Hellman, Maunsbach, Bolin, F. Bostrand, E. Bostrand, Andersson, Ahlstedt, Eriksson, Engström, Sigroth, Pettersson, Karlsson, Sjöberg, E. Eriksson) lön i 4:de lönegraden à kr. 3,912: —	62,592: —	
8 ord. lärarinnor: (Emanuelsson, Kraft, Råström, A. Granér, Sjöfäldt, Schelin, Lindström, Sandahl) lön i 3:dje lönegraden à kr. 3,697: —	29,576: —	
4 ord. lärarinnor: (Vickman, Nordkvist, Wolfbrandt-Holm, Nordin) lön i 2:dra lönegraden à kr. 3,483: —	13,932: —	
2 ord. lärarinnor: (Åhman, Boström) lön i 1:sta lönegraden à kr. 3,268: —	6,536: —	
1 ord. lärarinna (ej tillsatt) lön i 1:sta lönegraden för ½ år	1,634: —	
1 ord. lärarinna (ej tillsatt) lön i 1:sta lönegraden för ½ år, bostad och bränsle in natura	1,119: —	
5 e. o. lärarinnor, lön à kr. 2,489: — ..	12,445: —	
1 e. o. lärarinna och 1 vakansvikarie lön för tiden 15/1—6/6 à kr. 1,379: — ..	2,758: —	
Småskollärarinnor:		
29 ord. lärarinnor: (Norling, Ahlström, A. Pettersson, Granath, E. Svensson, Vahlberg, Ellen Svensson, Almberg, Rudkvist, Sjöholm, Lagrelius, T. Söderholm, Boije-Carlvik, Lundeberg, S. Söderholm, M. Carlsson, Sjölund, S. Eriksson, H. Leandersson, Ringdahl,		
Transport	298,702: —	35,400: —

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Folkskolan.

Transport	298,702: —		35,400: —
Bergström, Källbäck, Svedin, Jäderlund, G. Persson, H. Eriksson, Norman, A. Söderholm, v. Essen) lön i 4:de lönegraden à kr. 2,650: —	76,850: —		
4 ord. lärarinnor: (Nilsson, Larsson, Billby, E. Pettersson), lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura) à kr. 1,970: —	7,880: —		
3 ord. lärarinnor: (Thunell, L. Pettersson, M. Werner) lön i 3:dje lönegraden à kr. 2,489: —	7,467: —		
1 ord. lärarinna: (Morberg) lön i 2:dra lönegraden à kr.	2,328: —		
b) 2. Lärare i slöjd och huslig ekonomi:			
1 lärare i slöjd (Hammarsten) lön i 4:de lönegraden	3,912: —		
1 lärare i slöjd (Karlsson) lön i 3:dje lönegraden	3,697: —		
1 lärare i slöjd (Ljungberg) lön i 2:dra lönegraden	3,483: —		
1 lärare i slöjd (Abramsson) lön i 1:sta lönegraden	3,268: —		
3 lärarinnor i slöjd (Lindkvist, Vahlström, Hahr) lön i 4:de lönegraden à kr. 2,750: —	8,250: —		
2 lärarinnor i slöjd: (Morberg, Palmén) lön i 3:dje lönegraden à kr. 2,589: —	5,178: —		
3 lärarinnor i slöjd: (Gudmundsson, Eriksson, Svedin) lön i 2:dra lönegraden à kr. 2,428: —	7,284: —		
1 ord. lärarinna i slöjd: (M. Johansson) lön i 1:sta lönegraden à kr.	2,267: —		
1 e. o. lärarinna i slöjd	2,053: —		
1 lärarinna i huslig ekonomi (Granér) lön i 4:de lönegraden à kr.	2,950: —		
1 lärarinna i huslig ekonomi: (Karlsson) lön i 3:dje lönegraden à kr.	2,789: —		
1 e. o. lärarinna i huslig ekonomi	2,253: —	440,611: —	
Dyrtidstillägg, förslagsvis		100,000: —	
b) 3. Diverse undervisningsarvoden:			
För undervisning i slöjd för gossar	9,860: —		
För undervisning i slöjd för flickor	900: —		
Transport	10,760: —	540,611: —	35,400: —

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Folkskolan.*

	Transport	10,760: —	540,611: —	35,400: —
	Vikariearvode, förslagsvis	6,000: —		
	Privatläsning	600: —		
	Undervisning för hörselsvaga barn	672: —	18,032: —	
b) 4.	Vaktmästare och städerskor:			
	Löner och ålderstillägg till vaktmästarna Ekman, Sahlkvist, Ekström, (bostad och bränsle in natura) 25:IV à kr. 3,053: —	9,159: —		
	Pettersson (bostad och bränsle in natura) 25:I	2,360: —		
	Ersättning för ett rum till vaktmäst. Ekström vid Herrgärdsskolan	325: —		
	Vaktmästaren vid Jakobsbergsskolan (Hilda Johansson) arvode (bostad och bränsle in natura)	695: —		
	Vaktmästaren vid Hammarby skola (Engström) arvode	1,700: —		
	Städerskan vid Herrgärdsskolan (M. Johansson) arvode (bostad å ett rum, bränsle och lyse in natura)	630: —		
	Städerskan vid Herrgärdsskolan (Elida Johansson) arvode	570: —		
	Städerskan vid Herrgärdsskolan (S. Jonsson) arvode	570: —		
	Städerskan vid Djäknebergsskolan (M. Sjöberg) arvode	700: —		
	Städerskan vid Djäknebergsskolan (O. Pettersson) arvode	700: —		
	Städerskan vid Skepparbacksskolan (Thorell) arvode	1,085: —		
	Städerskan vid Mariabergsskolan (A. Eriksson) arvode	525: ..		
	Städerskan vid Korsängsskolan (Mat. Andersson) arvode	570: —		
	Städerskan vid Korsängsskolan (S. Arvidsson) arvode	570: —		
	Städerskan vid Korsängsskolan (A. Eklund) arvode	570: —		
	Städerskan vid Norra Slöjdskola (L. Andersson) arvode (bostad å 1 rum, bränsle och lyse in natura)	220: —		
	Städerskan i Hwasserska gården (Söderkvist) arvode (bostad å 1 rum och kök, bränsle och lyse in natura)	280: —		
	Transport	21,229: —	558,643: —	35,400: —

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Folkskolan.

Transport		21,229:—	558,643:—	35,400:—
Städerskan i Rosenlunds skola (E. Andersson) arvode		450:—		
Städerskan i Lundby kyrkskola (H. Lövstav) arvode		550:—		
Läkarearvode för vaktmästare och städerskor		160:—	22,389:—	
b) 5. Diverse arvoden:				
till skolläkaren		1,400:—		
„ sjukgymnastik		1,250:—		
„ simläraren		1,708:—		
„ simlärarinnan		1,386:—		
„ 3 tillsyningslärare à 500 kr. 1 à 400:—, 1 à 150:— och 1 à 100 kr.		2,150:—		
„ 1 tillsyningslärare i slöjd för gossar		500:—		
„ 1 tillsyningslärare i slöjd för flickor		500:—		
„ skrivbiträde å folkskoleexpeditionen		850:—		
„ bibliotekarie för lärjungebiblioteket		250:—		
„ skolsköterska		2,000:—	11,994:—	593,026:—
g) Pensioner:				
f. småskollärarinnan J. Kjellin		600:—		
f. slöjdläraren J. F. Brandt		535:—		
f. slöjdläraren F. Ljung, f. folkskoll:a S. Hammarskiöld, E. Fröman, Bohman, Persson, Svanholm, Svanbohm, f. slöjdlär:an Vahlbäck, f. småskoll:a Bergh, Lennmalm, E. Eriksson, A. S. Eriksson, E. Karlsson, f. skolkökslärarinnan Thunell		10,080:—		
f. vaktmästaren Andersson		2,301:—		
f. vaktmästaren K. G. Lönnborgs änka		200:—		
f. städerskan L. Pettersson		200:—		
änkan Eugenia Gustavsson		480:—	14,396:—	
Dyrtidstillägg till pensionärer			730:—	15,126:—
h) Premie för olycksfallsförsäkring				650:—
i) Skolträdgårdarna:				
1. Trädgården vid Västgötegatan:				
Omkostnader	550:—			
Arvode till trädgårdsläraren	1,000:—	1,550:—		
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Djäknebergs-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna (inkl. arvode till vårdaren) 50 kr.		650:—	2,200:—	
Transport			2,200:—	644,202:—

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Folkskolan.

Transport			2,200 : —	644,202 : —
2. Herrgärdsskolan :				
Omkostnader	750 : —			
Arvode till trädgårdsläraren	1,000 : —	1,750 : —		
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Herrgärdsskolan och Norra Slöjdskolan (inkl. arvode till vårdaren) 50 kr.		700 : —	2,450 : —	
3. Korsängsskolan :				
Omkostnader	750 : —			
Arvode till trädgårdsläraren	1,000 : —	1,750 : —		
Anslag till vård av skolgårdarna och parken vid Korsängsskolan (inkl. arvode till vårdaren) 50 kr.		850 : —	2,600 : —	
4. Hammarby m. fl. skolor :				
Hammarby skola :				
Omkostnader	400 : —			
Arvode till trädgårdsläraren	250 : —	650 : —		
Omkostnader vid Jakobsbergs skola		200 : —		
Omkostnader vid Lundby skola		200 : —		
Omkostnader vid Rosenlunds skola		200 : —	1,250 : —	8,500 : —
j) Fri undervisningsmaterial till skolbarnen :				
1. Material i läs- och skrivämnen			20,000 : —	
2. Slöjdmaterial för gossar			2,500 : —	
3. Slöjdmaterial för flickor			3,500 : —	
4. Förbrukningsartiklar för skolköken			3,000 : —	29,000 : —
k) Undervisningsmaterial till skolornas förråd				3,000 : —
m) Tandklinik :				
1. Lokalhyra			600 : —	
2. Tandläkare, arvode			9,000 : —	
3. Tandläkareassistent, arvode			7,500 : —	
4. Arvode till biträde			1,800 : —	
5. Förbrukningsartiklar			2,000 : —	
6. Eldning och renhållning			500 : —	21,400 : —
n) Trycknings- och annonskostnader				1,800 : —
c) Lärare- och lärjungebiblioteken :				
Lärarepersonalens bibliotek			400 : —	
Lärjungebiblioteket			1,150 : —	
Anslag till Västmanlands läns pedagogiska bibliotek			50 : —	1,600 : —
			Transport	709,502 : —

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Folkskolan.

	Transport		709,502 : —
p) Skolresor:			
Bidrag till skolresor för lärjungarna		1,000 : —	
Bidrag till studieresor och fortbildningskurser för lärare		800 : —	1,800 : —
r) Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn (förslagsvis)		4,000 : —	
Lokalhyra		600 : —	
Eldning och städning		400 : —	5,000 : —
s) Vatten, värme och belysning:			
1. Vattenavgifter		2,500 : —	
2. Uppvärmning		25,000 : —	
3. Belysning		5,000 : —	32,500 : —
t) Skolbad:			
Avlöning till baderskor		800 : —	
Handdukstvätt och tvål		800 : —	
Ersättning till varmbadhuset för simundervisningsbad		3,150 : —	4,750 : —
u) Renhållning:			
1. Skurning och rengöring		7,000 : —	
2. Renhållning av gårdar		1,400 : —	
3. Renhållning av gatorna utanför Skepparbacks-, Mariabergs- och Djäknebergsskolorna samt lärarebostäderna		1,000 : —	
4. Sotning		400 : —	9,800 : —
v) Diverse utgifter:			
1. Brandstodsavgifter		1,400 : —	
2 Telefonavgifter till:			
Djäknebergsskolan	162 : —		
Skepparbacksskolan	110 : —		
Herrgärdsskolan	110 : —		
Folkskoleinspektörens exp.	168 : —		
Folkskoleinspektörens bostad	70 : —		
Korsängsskolan	238 : —		
Lundby skola	137 : —		
Hammarby skola	114 : —		
Jakobsbergs skola	110 : —		
Tandkliniken	110 : —		
Slöjdlärare Brandts bostad	70 : —		
4 tillsyningslärare à 70 : —	280 : —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	120 : —	1,799 : —	
3. Postavgifter, förslagsvis		240 : —	
4. Smärre reparationer av material och inventarier		3,000 : —	
	Transport	6,439 : —	763,352 : —

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Folkskolan.

		Transport	6,439 : —	763,352 : —
5. Barnbespisning, förslagsvis			9,000 : —	
6. Hyra för lokaler i Hwasserska gården			2,000 : —	
7. Skatter			800 : —	
8. Oförutsedda utgifter			750 : —	18,989 : —
Utgifter för ränta och amortering:				
y) Räntor:				
1. Obligationslån:				
	Resterande lånebelopp	Ränta		
1902 års lån à 4 %	88,150 : —	3,526 : —		
1907 „ „ „ 4,5 %	22,650 : —	1,019 : 25		
1910 „ „ „ 4,5 %	220,460 : —	9,733 : 28		
1922 „ „ „ 5 %	58,240 : —	2,890 : 06		
1924 „ „ „ 5 %	17,140 : —	857 : —		
1929 „ „ „ 5 %	130,770 : —	6,538 : 50	24,564 : 09	
2. Amorteringslån:				
Kungl. Postsparbanken, 1931 års lån 4,5 %	18,433 : —	829 : 49		
Kungl. Postsparbanken, 1932 års lån à 4,85 %	109,295 : 11	5,300 : 81		
Prästerskapets Änke- och pupillkassa à 4,5 %	11,199 : 87	503 : 99		
Västmanlands läns sparbank à 5 %	27,061 : 12	1,353 : 06		
Västmanlands läns sparbank à 5 %	10,298 : 15	514 : 91	8,502 : 26	33,066 : 35
z) Kapitalavbetalningar:				
1. Obligationslån:				
1902 års lån à 4 %	88,150 : —	7,310 : —		
1907 „ „ „ 4,5 %	22,650 : —	1,200 : —		
1910 „ „ „ 4,5 %	220,460 : —	8,330 : —		
1922 „ „ „ 5 %	58,240 : —	877 : 50		
1924 „ „ „ 5 %	17,140 : —	440 : —		
1929 „ „ „ 5 %	130,770 : —	2,379 : 50	20,537 : —	
2. Amorteringslån:				
Kungl. Postsparbanken, 1931 års lån à 4,5 %	18,433 : —	473 : 40		
Kungl. Postsparbanken, 1932 års lån à 4,85 %	109,295 : 11	2,337 : 73		
Prästerskapets änke- och pupillkassa	11,199 : 87	795 : 07		
Västmanlands läns sparbank	27,061 : 12	1,399 : 14		
Västmanlands läns sparbank	10,298 : 15	461 : 09	5,466 : 43	26,003 : 43
			Summa Kronor	841,410 : 78

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Folkskolan.

INKOMSTER:

a)	Statsbidrag:			
	1. Till folkskolan:			
	För 24 ord. lärare à 2,810:	67,440:—		
	För 10 ord. lärare à 2,510:—	25,100:—		
	För 1 ord. lärare à	2,210:—		
	För 16 ord. lärarinnor à 2,310:—	36,960:—		
	För 8 ord. lärarinnor à 2,110:—	16,880:—		
	För 4 ord. lärarinnor à 1,910:—	7,640:—		
	För 2 ord. lärarinnor à 1,710:—	3,420:—		
	För 2 ord. lärarinnor à 855:—	1,710:—		
	För 5 e. o. lärarinnor à 1,350:—	6,750:—		
	För 1 e. o. lärarinna à	675:—		
	För 1 vakansvikarie à	675:—	169,460:—	
	2. Till småskolan:			
	För 33 ord. lärarinnor à 1,530:—	50,490:—		
	För 3 ord. lärarinnor à 1,380:—	4,140:—		
	För 1 ord. lärarinna à	1,230:—	55,860:—	
	3. Slöjdundervisningen:			
	För gossar:			
	51 grupper à kr. 146:88	7,490:88		
	För flickor:			
	81 grupper à kr. 146:88	11,897:28	19,388:16	
	4. Till undervisning i huslig ekonomi:			
	18 kurser à kr. 229:50		4,131:—	
	Dyrtidstillägg		85,000:—	
	7. Till lärjungebiblioteket		300:—	334,139:16
	8. Statsbidrag till beredande av utjämning av skoldistriktens kostnader för folkskoleväsendet			18,890:—
b)	Barnbespisningen, anslag från Wahlbäckska fonden			2,000:—
c)	Arrendemedel:			
	För jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön, Staubska fonden			37:—
d)	Hyresmedel:			
	För bostäder till lärare		6,525:—	
	För uthyrning av skollokaler		300:—	6,825:—
			Kronor	361,891:16
e)	Anslag från staden till folkskoleväsendet			479,519:62
			Summa Kronor	841,410:78

Bil. Litt. 4 B.

N:o 89.
Budgetförslag 1933, Folkskolan.

4 B. **Fortsättningsskolan.**

UTGIFTER:

Lärarearvoden	13,000: —	
Föreståndarearvode	600: —	13,600: —
Fri undervisningsmaterial till skolans lärjungar		2,000: —
Tryck- och annonskostnader		200: —
Städning och renhållning		400: —
Material till förråden samt diverse utgifter		500: —
Summa Kronor		16,700: —

INKOMSTER:

Statsbidrag till lärarearvoden	9,200: —
Anslag från staden till fortsättningsskolan	7,500: —
Summa Kronor	16,700: —

Bil. Litt. 4 C.

4 C. **Högre Folkskolan.**

UTGIFTER:

a) Undervisningsmaterial		900: —
b) Löner och arvoden:		
Arvode till skolans rektor	900: —	
2 ord. lärare (Fröier, Karlfors) lön i 4:de lönegraden à 6,460: —	12,920: —	
1 ord. lärarinna (Gerland) lön i 3:dje lönegraden	4,926: —	
Arvode till timlärare och sjukvikarier	2,100: —	
Arvode till slöjdlärare	400: —	
Dyrtidstillägg	5,000: —	26,246: —
c) Trycknings- och annonskostnader		250: —
d) Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare		607: 50
e) Biblioteket		300: —
Summa Kronor		28,303: 50

N:o 89.

Budgetförslag 1933. Folkskolan.

INKOMSTER:

a)	Statsbidrag till avlöningar	12,522 : —
	Statsbidrag till dyrtidstillägg	4,315 : —
	Statsbidrag till bibliotek	130 : —
	Kronor	16,967 : —
b)	Stadens anslag till Högre folkskolan	11,336 : 50
	Summa Kronor	28,303 : 50

Bil. Litt. 4 E. b.

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Undervisningsändamål.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade inkomst- och utgiftsstat får styrelsen för Västerås Arbetareinstitut härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte för år 1933 bevilja institutet ett anslag av 13,500 kronor för uppehållande av institutets biblioteksverksamhet.

Det stora intresse, stadens befolkning visat institutets bibliotek sedan många år, förefinnes alltjämt. Under år 1931 utlämnades från biblioteket 89,123 boklån till 3,956 låntagare, vilket innebär en ökning från 1930 med 8,373 boklån och 330 låntagare. För innevarande år torde ökningen bli än större. Denna ökade frekvens, som ju i och för sig är synnerligen glädjande, medför dock för biblioteket stora svårigheter av olika slag. Sedan flera år har styrelsen nödgats påpeka bibliotekets alldeles otillräckliga lokalutrymme. I mån av bibliotekets utökning och den stegrade frekvensen bli svårigheterna med lokalutrymmet allt mera kännbara. Läsesalarna, för vilka institutet under de senaste åren erhållit särskilt statsbidrag, måste i allt större utsträckning anlitas som bokmagasin, vilket ur olika synpunkter måste beklagas, främst därför att egentligt studiearbete å biblioteket omöjliggöres.

För den förståelse, som drätselkammaren och stadsfullmäktige förlidet år visade för bibliotekets lokalsvårigheter genom tillmötesgående av styrelsens framställning om utökning av lokalerna och införande av värmeledning framför styrelsen härmed sitt vördsamma tack. Dessa arbeten ha dock ännu ej blivit utförda, varför styrelsen får uttala sin förhoppning att så måtte ske snarast möjligt. Den beräknade behållningen på 5,000 kronor föreslogs ju av styrelsen i skrivelse förlidet år att användas för likvidering av värmeledningsanläggningen samt för utökning av bibliotekets ungdomsavdelning, vilket förslag då även gillades av stadsfullmäktige.

Bibliotekets starka anlitande medför givetvis en kraftig ökning av personalens arbete, dels för själva låneexpedieringen, dels för övervakningen liksom även för katalogiseringen och böckernas ordnande för varje dag. Man beräknar, att en ständig arbetskraft behövs för en utlåning av 20,000 band pr år. Institutet har, som väl torde vara bekant, två ordinarie anställda, en manlig bibliotekarie och ett kvinnligt biträde, varjämte anlitas en tillfällig kvinnlig medhjälpare på kvällarna, detta för en utlåning, som för innevarande år torde avsevärt överstiga 90,000 boklån. Därav framgår med all önskvärd tydlighet, att biblioteket mer än väl behövde minst ännu en arbetskraft med full tjänstgöring. Styrelsen har dock med hänsyn till rådande ekonomiska förhållanden nu ej velat göra framställning härom.

Statens bidrag för institutets biblioteksverksamhet kommer för nästa år att nedsättas med omkring 2,000 kronor. Ej heller av denna anledning vill styrelsen göra framställning om ökning av stadens bidrag utan i stället

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Undervisningsändamål.*

nedsätta anslagen för inköp av ny litteratur samt för inbindning och reparationer av bokförrådet.

Med stöd av vad sålunda anförts får styrelsen vördsamt anhålla, att institutet måtte för år 1933 komma i åtnjutande av det anslag, varom ovan anhållits.

Västerås den 9 november 1932.

Å Västerås Arbetarinstituts styrelses vägnar:
FREDR. FÅHRÆUS.
Ordförande.

Georg Leontein.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde med Styrelsen för Västerås Arbetareinstitut den 9 november 1932.

§ 1.

Upprättades följande inkomst- och utgiftsstat för biblioteket under år 1933:

INKOMSTER:

Beräknad behållning från 1932	5,000: —
Beräknat anslag från Västerås stad	13,500: —
Beräknat statsbidrag	6,600: —
Summa Kronor	25,100: —

UTGIFTER:

Värmeledningsanläggning och utökning av bibliotekets ungdomsavdelning..	5,000: —
Avlöningar	8,380: —
Inköp av litteratur	5,000: —
Inbindning och reparation av böcker	2,250: —
Hyra	2,400: —
Bränsle och lyse	900: —
Rengöring, eldning och extra vakthållning	400: —
Extra hjälp i biblioteket, trycksaker och diverse	770: —
Summa Kronor	25,100: —

— —

Västerås som ovan

Georg Leontein.

Rätt ur protokollet, betygar:
Georg Leontein.

Bil. Litt. 4 E. c.

N:o 89.
Budget-förslag 1933. Undervisningsändamål.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning får härmed vördsamt överlämna förslag till stat för skolorna avsedd att gälla anslagsåret 1933—1934.

Under läsåret 1931—1932 och innevarande hösttermin har tillströmningen till dagkurserna varit väsentligt större än förut, beroende på, att arbetslösa sökt sig till skolan. Styrelsen beräknar att även under arbetsåret 1933—1934 antalet ansökningar om inträde blir förhållandevis stort och anser att skolan bör göra vad den kan för att mottaga de sökande. På grund därav ha en del poster höjts jämfört med nu gällande stat. Den största ökningen på utgiftssidan faller på punkt 2 ”övriga lärararvoden”. Emellertid har genom ökningen av antalet lektionstimmar, som är förhållandevis betydligt större än ökningen i posten övriga lärararvoden, underlaget för statsbidraget till avlöning åt rektor och övriga lärare vuxit väsentligt. Detta gör att styrelsen ansett sig kunna beräkna ökningen i detta statsbidrag till samma belopp som ökningen i lärararvodena. På inkomstsidan förekommer dessutom i förslaget en ny post 4 på 3,550 kronor. Denna utgör den beräknade avlöningen till en förman med avlöning från Asea, vilken undervisar en verkstadsskoleklass på Mimerverkstaden.

Inkomstposten 6 ”lärjungeavgifter” anser styrelsen vara ytterst vansklig att beräkna redan nu. Under läsåret 1930—1931 inflöt i lärjungeavgifter 10,885 : 84 och under 1931—1932 12,834 : 36 kronor. Den väsentliga delen av denna inkomst härrör från avgifterna i två speciella dagkurser på högre stadium, nämligen från förberedande dagkursen för inträdessökande till teknisk fackskola och från 20 veckors installatörkursen. Om elevantalet i dessa kurser nedgår, så sjunka hastigt terminsavgifterna. Styrelsen beräknar på grund av det anförda, ehuru med stor osäkerhet, att inkomsten av terminsavgifter bör kunna upptagas till 10,000 kronor.

För anslagsåret 1933—1934 blir enligt det föreliggande statförslaget kommunens bidrag nedsatt från nu utgående 25,000 kronor till 22,500 kronor.

Redan under innevarande kalenderår har styrelsen sett sig nödsakad, för att bereda arbetslösa ynglingar sysselsättning vid skolan, att ordna med en del kurser, som icke varit beräknade vid uppgörande av statförslagen

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Undervisningsändamål.*

för 1931—1932 och 1932—1933. Emellertid torde trots detta kommunens bidrag till skolorna för innevarande kalenderår liksom för arbetsåret 1932—1933 komma att ganska väsentligt understiga det beviljade.

På grund därav anser styrelsen att även för kalenderåret 1933 stadens bidrag till skolorna kan beräknas till det mindre beloppet, nämligen 22,500 kronor.

Västerås den 20 oktober 1932.

THEOFIL ÖBERG.
Styrelsens ordförande.

Folke Ericsson.

Inkomst- och utgiftsförslag för Västerås stads skolor för yrkesundervisning för anslagsåret 1933—1934.

INKOMSTER:

1.	Beräknade statsunderstöd:		
	A. i förevarande ansökning:		
	a) till avlöning åt rektor och övriga lärare	32,500: —	
	b) till inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	2,000: —	
	c) till underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	1,250: —	35,750: —
	B. till bibliotek, därest särskilt understöd i härför föreskriven ordning sökes		—*)
2.	Av landsting anvisade eller påräknade understöd		4,000: —
4.	Av föreningar eller enskilda anvisade eller påräknade understöd		3,550: —
5.	Avkastning av donationer och fonder		350: —
6.	Lärjungeavgifter		10,000: —
7.	Säljbar produktion		4,500: —
8.	Att av kommunen tillskjutas		22,500: —
		Summa inkomster	80,650: —

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Undervisningsändamål.

UTGIFTER:

1.	Rektorsarvode	2,500: —	
2.	Övriga lärararvoden	53,000: —	55,500: —
3.	Inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	4,000: —	
4.	Underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	2,500: —	6,500: —
5.	Bibliotekskostnader		400: —*)
6.	Förbrukning av råvaror för den säljbara produktionen	3,800: —	
7.	Arbetspremier till lärjungarna för produktivt arbete	700: —	4,500: —
8.	Andra premier samt stipendier		350: —
9.	Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning		9,000: —
10.	Administrationskostnader (utom rektorsarvode)		2,400: —
11.	Övriga utgifter		2,000: —
		Summa utgifter	80,650: —

* Tillkommer 400: — in natura.

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Hälsovårdsnämnden.

Bil. Litt. 5 A. B. C. och D.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1933 och därvid anföra.

Budgetförslaget företer mycket små avvikelser från den för innevarande år fastställda budgeten.

Beträffande löner och arvoden märkes, att stadssjuksköterskan Lilly Kalin är berättigad att uppflyttas i III lönegraden. Distriktsbarnmorskan i II distriktet avgår i slutet av juli, varför bidrag och ersättningar för henne endast behöver beräknas för 7 månader. Förra stadsbarnmorskan Närström och förra sjuksköterskan Thunell äro avlidna.

En del poster under rubriken diverse utgifter kunna sänkas.

Västerås stads förening mot tuberkulos har gjort sedvanlig framställning om anslag och förordar nämnden beviljande av det begärda anslaget å 4,000 kronor. Stadens ersättning för landstingets driftskostnader för barnbördsavdelningen, vilken ersättning Stadsfullmäktige fattade beslut om år 1924 har aldrig förut upptagits i staten, men torde det vara lämpligt, att så sker.

Nämnden hemställer, att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för nämnden för år 1933.

Västerås den 12 oktober 1932.

För Hälsovårdsnämnden:
CARL THUNSTRÖM.

Eric Plantin.

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Hälsovårdsnämnd år 1933.

5. **Hälso- och sjukvård.**

UTGIFTER:

A. **Allmänna hälso- och sjukvården:**

b) 1. Löner och arvoden:

1:ste stadsläkaren, 37: IV	6,447: —
Transport	6,447: —

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Hälsovårdsnämnden.

	Transport	6,447 : —		
2:dre stadsläkaren, 34: IV	5,685 : —			
Extra arvode (25/3 1923) ..	1,600 : —	7,285 : —		
Distriktsläkaren, 28: IV		4,437 : —		
Arvode till sundhetsinspektören (Statsanslag)		1,400 : —		
1:ste tillsyningsmannen, 30: IV		4,773 : —		
Två tillsyningsmän, 26: IV à 4,101: —		8,202 : —		
En stadssjuksöterska, 8: IV		1,887 : —		
En stadssjuksköterska, 8:III		1,758 : —		
En stadssjuksköterska för mindre bemedlade, 5: IV		1,563 : —		
En stadssjuksköterska för mindre bemedlade, 5: III		1,452 : —		
(Avgifter till statens pensionskassa avdrages för varje sköterska med 42: — kr. för år).				
Kost å Epidemisjukhuset för två stadssjuksköterskor		1,340 : —		
Kostpengar under semester, 60 dagar à 2: — kr. för d:o		120 : —		
Bidrag till avlönande av två distriktsbarnmorskor	850 : —			
Ersättning för bost. åt d:o	425 : —			
Ersättning för bränsle åt d:o	150 : —			
	1,425 : —			
Samma bidrag till distriktsbarnmorskan i 2:dra distriktet för 7 månader ..	830 : —	3,680 : —		
Ersättning till 3 tillsyningsmän och 2 stadssjuksköterskor för mindre bemedlade för hållande av velociped		150 : —	44,494 : —	
2. Pensioner:				
f. Hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz		1,450 : —		
Dyrtidstillägg till ovanstående, beräknat efter index 157		800 : —	2,250 : —	
c) Diverse utgifter:				
1. Barnmorskor:				
Två telefoner à 70: — kr. ..	140 : —			
En telefon under 7 månader	53 : —			
Förbrukningsartiklar	50 : —	243 : —		
2. Kostnader för skyddskoppympning		150 : —		
	Transport	393: —	46,744 : —	

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Hälsovårdsnämnden.

	Transport		393: —	46,744: —	
3.	Telefoner till:				
	1:ste stadsläkarens bostad	70: —			
	2:dre stadsläkarens bostad	70: —			
	Distriktsläkarens bostad ..	70: —			
	Stadssjuksköterskans bostad	110: —			
	Hälsovårdsnämndens byrå	110: —			
	1:ste tillsyningsmannens bostad	70: —			
	Två tillsyningsmäns bostäder	140: —			
	Samtalsavgifter, förslagsvis	40: —	680: —		
4.	Desinfektionskostnader		300: —		
5.	Tryck- och annonskostnader		200: —		
6.	Diverse, häri inräknat inköp av matvaruprov, analysavgifter m. m.		1,200: —		
7.	Anslag till Västerås stads förening mot tuberkulos för uppehållande av dispensärverksamheten (28/12 1920)	4,000: —			
	Lokalhyra till d:o	600: —	4,600: —		
9.	Ambulansautomobilen:				
	Drift- och underhållskostnader	700: —			
	Skötsel och underhåll å brandstationen	3,000: —	3,700: —		
10.	Premier för olycksfallsförsäkring		100: —		
11.	Hälsovårdsnämndens byrå:				
	Hyra	300: —			
	Städning, eldning och belysning	500: —	800: —		
12.	Stadens ersättning för landstingets driftkostnad för barnbördsavdelningen (Centrallasarettet), förslagsvis		2,500: —	14,473: —	61,217: —
	B. Bostadsinspektionen:				
b)	Löner och arvoden:				
	Bostadsinspektrisen, 26: IV		4,101: —		
	Ersättning för hållande av velociped ..		30: —	4,131: —	
c)	Övriga utgifter:				
	Tryck, annonser och diverse		50: —		
	Telefon till byrån	110: —			
	Telefon till bostadsinspektrisens bostad	70: —	180: —		
	Städning och eldning		150: —	380: —	4,511: —
				Transport	65,728: —

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Hälsovårdsnämnden.*

				Transport	65,728 : —
	C. Köttbesiktningsbyrån:				
b)	Löner och arvoden:				
	Föreståndaren, 35 : IV	5,913 : —			
	Extra arvode	2,000 : —	7,913 : —		
	En andra besiktningsman, arvode (28/12 1918)		1,300 : —		
	Vaktmästaren, 16 : IV	2,751 : —			
	Extra arvode	600 : —			
		3,351 : —			
	Avgår för 1 rum och kök med värme	555 : —	2,796 : —		
	Bokförare och kassör, arvode (25/5 1920)		2,800 : —		
	Två mikroskopister och ett biträde		2,700 : —		
	Arvode till extra personal		1,800 : —	19,309 : —	
c)	Diverse utgifter:				
1.	Värme, belysning och vatten		700 : —		
2.	Telefoner till byråns expedition		212 : —		
3.	Tvätt		150 : —		
4.	Underhåll av byggnader		1,500 : —		
5.	Hyra		5,000 : —		
6.	Premier för olycksfallsförsäkring		100 : —		
7.	Diverse		800 : —	8,462 : —	27,771 : —
	D. Polikliniken för könssjuka:				
	Värme, lyse och städning			600 : —	
	Lokalhyra			600 : —	
	Telefon			20 : —	
	Diverse			200 : —	1,420 : —
				Kronor	94,919 : —

INKOMSTER:

	A. Allmänna hälso- och sjukvården:		
1.	Statsanslag åt sundhetsinspektören	1,400 : —	
2.	Betalda utryckningar med ambulansbilen	300 : —	
3.	Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	800 : —	
4.	Protokollslösen	400 : —	2,900 : —
	C. Köttbesiktningsbyrån:		
	Besiktningsavgifter		27,771 : —
			30,671 : —
	Brist att genom uttaxering fyllas		64,248 : —
		Kronor	94,919 : —

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Planteringsnämnden.

Bil. Litt. 6 C.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Planteringsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1933 och därvid anföra.

Budgetförslaget företer inga som helst avvikelser från innevarande års fastställda budget med undantag av posterna under extra utgifter.

Nämnden hemställer om ett anslag å 250 kronor för inköp av 3 gräsklippningsmaskiner. För några år sedan erhöll nämnden anslag av Stadsfullmäktige för inköp av en motormaskin med vält, men det har visat sig, att densamma blir för dyr i användningen, då endast relativt små gräsmattor finnas i stadsplanteringarna. Nämnden nödgas därför återgå till de äldre med handkraft drivna maskinerna.

Vidare begär nämnden ett anslag å 350 kronor för ordnande av sluttningen i Norra Ringvägen emot Blåsboområdet. Norra Ringvägen är som bekant breddad i backen nedanför lantbruksingeniör Nordins villa, och spåren av breddningen torde lämpligen böra täckas genom anordnande av ett stenparti.

I Flodins gata har från Skultunavägen upp till krönet genom stadens försorg anordnats trappor. På ömse sidor om trapporna i backen äro emellertid inga som helst åtgärder vidtagna, varför ogräset därstädes växer fritt. Nämnden hemställer om ett anslag å 350 kronor för anordnande av stenpartier å ömse sidor om trapporna.

Nämnden hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville fastställa förslag till budget för nämnden för år 1933.

Västerås den 11 oktober 1932.

För Planteringsnämnden:
AND. PERS.

Eric Plantin.

N:o 89.
Budget-förslag 1933. Planterings-nämnden.

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads planteringar år 1933

6 C. Planteringar.

UTGIFTER:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier:			
1. Anskaffning av redskap		500:—	
2. Underhåll av redskap		1,000:—	
3. Målning av soffor		500:—	2,000:—
b) 1. Löner och arvoden:			
Stadsträdgårdsmästaren, 37:IV	6,447:—		
Trädgårdsmästaren, 26:IV	4,101:—		
Elever, förslagsvis	6,000:—		
Trädgårdskonsulenten, arvode för år 1933	1,050:—	17,598:—	
2. Pensioner:			
f. trädgårdsarbetaren K. V. Andersson	936:—		
f. trädgårdsarbet. J. Norström	996:—		
f. trädgårdsarbetaren A. G. Hellberg	1,287:—	3,219:—	20,817:—
c) Skötsel och underhåll:			
1. Vasaparken, inkl. parken vid Aseas kontor		7,000:—	
2. Stadsparken		2,000:—	
3. Kyrkogårdarna samt planteringarna kring Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,500:—		
Planteringar utmed Hamngatan, Esplanader, Högre Allm. Läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan, Skarpskytte- och Stadshusplanteringarna m. m.	9,500:—	14,000:—	
4. Rudbecksparken		900:—	
5. Djäkneberget		5,000:—	
6. Stallhagen, Mariaberget och Käringberget		2,000:—	
7. Elba och Östra Holmen		2,500:—	
Transport		33,400:—	22,817:—

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Planteringsnämnden.

	Transport	33,400: —	22,817: —	
8.	Botaniska trädgården vid Högre allmänna läroverket	1,000: —		
9.	Slottsparken	1,000: —		
10.	Gräsfrö och lökväxter till alla planteringar	2,500: —		
11.	Körslor till alla planteringar	4,500: —		
12.	Växthus och drivbänkar, bränsle m. m.	4,000: —		
14.	Grus till alla planteringar	3,000: —		
15.	Tillsyn av fåglar i Svartån	600: —		
16.	Brandstods- och telefonavgifter	250: —		
17.	Olycksfallsförsäkringspremier, läkarevård, medicin och sjukvård	750: —		
18.	Årsavgift i hembygdsföreningen och Västmanlands läns trädgårdsförening	65: —		
19.	Oförutsedda utgifter	750: —		
20.	Ersättning till timavlönade arbetare under semester	900: —		
21.	Kostnad för parkvakt	1,400: —	54,115: —	
d)	Extra utgifter:			
1.	Inköp av gräsklippningsmaskiner, 3 st.	250: —		
2.	Ordnande av sluttningen emot Norra Ringvägen emot Blåsboområdet	350: —		
3.	Ordnande av backen i Flodins gata	350: —	950: —	77,882: —
			Kronor	77,882: —

INKOMSTER:

Ersättning från kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna och planteringarna vid Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,500: —	
Anslag för vård av Slottsparken	1,000: —	
Försäljningsmedel och dekorationer	4,000: —	
Ersättning från Asea för underhåll av planteringen framför kontorsbyggnaden	500: —	10,000: —
Brist att genom uttaxering fyllas		67,882: —
	Kronor	77,882: —

Bil. Litt. 8 A. och B

N:o 89.
Budget-förslag 1933. Hamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för äldre hamnen för år 1933 och därvid anföra.

Under rubriken nyanläggningar märkes, att då kostnaderna för tillbyggnaden av varuskjulen endast uppgått till 8,225 : 61 kronor mot anslagna 14,000 kronor, 1933 års amortering härav kommer att utgöra den sista amorteringen och uppgår till 2,625 : 61 kronor. För underhåll och reparationer av kajer, dykdalber, båtbryggor, fyrar och sjömärken är även i 1933 års stat upptaget ett anslag å 6,000 kronor, vari inberäknas nödvändiga reparationer av kajen vid Pråmån till en kostnad av 400 kronor, av östra kajen till 1,000 kronor och av östra fyren till 1,500 kronor. Det i detta statförslag beräknade överskottet av rörelsen i den egentliga hamnen eller kr. 21,501 : 83 torde enligt stadsfullmäktiges beslut den 28/12 1928 användas för gäldande av kostnaderna för östra kajens ombyggnad. Anslagen för grusning å hamnen samt för underhåll av hamnskjulen kunna sänkas. Beträffande anslagen för löner och arvoden märkes, att hamnkaptenen är berättigad till sitt första ålderstillägg, att anslaget till biträde å hamnkontoret sänkts med 200 kronor, då hamnen möjligen torde kunna undvara tillfällig arbetshjälp under de månader, då hamnrörelsen har sin minsta omfattning, samt att ersättningen till befäl å fartyg i regelbunden trafik sänkts till 2,450 kronor från 3,150 kronor med hänsyn till beräknad lägre inkomst av hamnavgifter.

Det beräknade balanserade underskottet i hamnkassan, d. v. s. hamnens oreglerade skuld till staden sjunker från 115,835 : 55 kronor till 89,773 : 39 kronor.

Utgifterna för hamnmaskinerna, inkomsterna av hamnavgifter för varor och för fartyg samt av hamnmaskinerna, äro beräknade med hänsyn till innevarande års utgifter och inkomster för dessa tre olika poster.

Den rådande depressionen innevarande år torde åstadkomma, att hamnens inkomster bliva mindre än beräknade, vilket i sin tur återspeglar sig på utgiftssidan genom mindre utgifter, dock kunna inkomsterna från bogserbåten Thors trafik beräknas 3,000 kronor högre än i innevarande års stat.

Hamnstyrelsen hemställer alltså, att stadsfullmäktige ville fastställa bilagda förslag till budget för år 1933 för stadens äldre hamn.

Västerås den 5 oktober 1932.

För Hamnstyrelsen:
CARL HELLSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 89.
Budget-förslag 1933.
Hamnen.

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Västerås äldre hamn år 1933.

8 A. Den egentliga hamnen.

UTGIFTER:

Nyanläggningar:		
1933 års amortering av fyrbelysningen å Stora Sandskär (Stadsfullmäktiges beslut den 23/2 1928) att amorteras 1929—1938, ursprunglig kostnad 10,645:64, återstår den 1/1 1933 kr. 4,200:—, 5:te året	1,000:—	
1933 års amortering av tillbyggnaden av varuskjulen (Stadsfullmäktiges beslut den 26/6 1930) att amorteras 1931—1935, anslag 14,000:—, återst. kostnad	2,625:61	3,625:61
a) 1. Underhåll och reparationer:		
1 a. Kajer, dykdalber, båtbryggor, fyrar och sjömärken	6,000:—	
1 b. Anslag för ombyggnad av östra kajen (28/12 1928)	21,501:83	
2. Grusning å hamnen	300:—	
3. Hamnskjulen	100:—	
4. Underhåll av inventarier och nyanskaffningar	100:—	
5. Drift och underhåll av motorbåten	300:—	28,301:83
b) Löner och arvoden:		
Hamnkaptenen, 39: II	6,327:—	
Manligt kontorsbiträde, av II klass, 19: I	2,520:—	
Tillfälligt biträde å hamnkontoret	1,000:—	
Hamnens andel i stadens allmänna kostnader (byggnadschef, polis, bokföring m. m.)	4,000:—	
Ersättning till befäl å fartyg i regelbunden trafik för av dem förrättad uppbörd och redovisning av hamnavgifter för varor, 7 % å uppbörden kr. 35,000:—	2,450:—	16,297:—
	Transport	48,224:44

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Hamnen.*

		Transport		48,224 : 44
c) Övriga utgifter:				
1. Hamnkontoret:				
Hyra för lokal		500 : —		
Skrivmaterial och tryck		300 : —		
Telefonavgifter för ledningar till:				
Hamnkontoret ..	180 : —			
Hamnkaptenens bostad	70 : —			
Kranmaskinistförmannens bostad .	70 : —			
Samtalsavgifter, förslagsvis	75 : —	395 : —		
Städning och eldning		400 : —	1,595 : —	
2. Belysning å hamnen			1,400 : —	
3. Renhållning å hamnen			1,800 : —	
4. Årsavgift till Svenska Hamnförbundet och föreningen Inre Vattenvägar			250 : —	
5. Olycksfallsersättning för F. Svanström ..			48 : —	
6. Premie för olycksfalls- och ansvarsförsäkring			750 : —	
7. Diverse oförutsedda utgifter			200 : —	
Brandstodsavgifter			16 : —	6,059 : —

d) 1. Räntor:

Hamnbyggnaden: .

(Enligt av Stadsfullmäktige den 22 dec. godkänd plan).

Andel i obligationslån:	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1907 års lån à 4,5 %	91,600 : —	4,122 : —	
1928 „ „ „ 5 %	159,493 : 94	7,806 : 15	
1929 „ „ „ 5 %........	130,770 : —	6,538 : 50	
1931 „ „ „ 4,5 %, upplånat från Kungl. Postsparbanken	88,012 : 74	3,960 : 57	
Ränta å beräknat balanserat underskott i hamnkassan kr. 89,773 : 39 à 5 %		4,488 : 67	26,915 : 89

d) 2. Kapitalavbetalningar å lån:

	Ursprungl. lånebelopp	Resterande lånebelopp	Årets amortering	
1907 års lån à 4 ½ % .... (Beslut år 1907).	229,000 : —	91,600 : —	5,725 : —	
		Transport	5,725 : —	81,199 : 33

N:o 89.
Budgetförslag 1933, Hamnen.

		Transport	5,725 : —	81,199 : 33	
1928 års lån à 5 % .... (Beslut år 1928)	183,400 : —	159,493 : 94	6,741 : 79		
1929 års lån à 5 %	150,000 : —	130,770 : —	2,379 : 50		
1931 års lån à 4 ½ %	90,911 : —	88,012 : 74	2,260 : 38	17,106 : 67	

f) Bogserbåten Thor:

1933 års, 3:dje årets, amortering av kostnaderna för inköp av bogserbåten Thor (Stadsfullmäktiges beslut den 28/5 1931, ursprunglig kostnad 36,000 : —)	5,000 : —		
Befälhavare och maskinist	6,350 : —		
Besättningsmän	800 : —		
Driftsutgifter	3,000 : —	15,150 : —	113,456 : —

8 B. Hamnmaskiner.

b) Löner och arvoden:

En kranmaskinistförman, 27 : IV	4,269 : —		
Kranskötare, förslagsvis	5,000 : —	9,269 : —	
c) Driftkostnader:			
Strömförbrukning för kranar		1,000 : —	
d) Underhåll och reparationer		1,600 : —	
e) Diverse utgifter, förslagsvis		50 : —	11,919 : —
		Kronor	125,375 : —

INKOMSTER:

8 A. Den egentliga hamnen:

f) Hamnavgifter för varor av:

1. Ångfartyg i regelbunden trafik	35,000 : —	
2. Andra fartyg	40,000 : —	75,000 : —
g) Hamnavgifter för fartyg:		
1. Ångfartyg	9,000 : —	
2. Segelfartyg	1,700 : —	
3. Pråmar	2,300 : —	13,000 : —
	Transport	88,000 : —

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Hamnen.*

	Transport	88,000: —	
i) Uthyrning av båtplatser		5,800: —	
k) Uthyrning av upplagsplatser i hamnen		500: —	
l) Uthyrning av varuskjul		1,825: —	
n) Uthyrning av mark för oljemagasin		7,800: —	
o) Bogserbåten Thor		9,000: —	112,925: —

8 B. Hamnmaskiner.

f) Kranhyror för:			
1. N:o I	3,000: —		
2. „ II	1,500: —		
3. „ IV	600: —		
4. „ V	100: —		
5. „ VI	3,300: —		
6. „ VII	3,700: —		
7. „ VIII	100: —	12,300: —	
g) Markhyra för kran n:r III		150: —	12,450: —
		Kronor	125,375: —

N:o 89
Budgetförslag 1933, Djuphamnen

Bil. Litt. 8 C och D.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för djuphamnen för år 1933.

Beträffande underhåll och reparationer av järnvägsspår äro kostnaderna härför höjda från 1,000 kronor till 5,000 kronor. Då spåranläggningen nu blivit något äldre, torde man för framtiden få vara beredd på, att den årliga underhållskostnaden kommer att uppgå till ungefär detta belopp. Dessutom tillkommer ju malmtippens spåranläggning. I samband härmed får hamnstyrelsen anmäla, att årets kostnad utgör ungefär denna summa.

Under rubrikerna räntor och kapitalavbetalningar äro införda ränta och amortering å hamnens del i 1932 års lån, ävensom ränta å icke reglerad skuld till drätselkammaren. Beträffande utgifterna för hamnmaskiner, så är där upptaget ett extra anslag för år 1933 för gäldande av kostnader för undersökning av nitning och omnitning samt revision av kranmaskinerna. Dessa hava varit i bruk så länge, att åtgärden är oundgängligen nödvändig.

Inkomsterna av hamnavgifter för varor och fartyg i djuphamnen hava icke rönt samma nedslående inflytande av depressionen som inkomsterna i gamla hamnen, utan kan t. o. m. beträffande hamnavgifter för fartyg någon mindre ökning beräknas.

Inkomsterna av hamnmaskiner måste beträffande brokranen beräknas 2,000 kronor lägre. Förslagsvis har som inkomst av malmlossningsanordningen upptagits ett belopp av 1,000 kronor.

De ökade utgifterna för underhållet av järnvägsspåren, för räntor och amorteringar samt för revision av kranmaskinerna åstadkomma tyvärr en ökad uttaxering av icke mindre än omkring 20,000 kronor.

Hamnstyrelsen hemställer, att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för djuphamnen för år 1933.

Västerås den 5 oktober 1932.

För Hamnstyrelsen:
CARL HELLSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 89.
Budget-förslag 1933. Djuphamnen

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads djuphamn år 1933.

8 C. Den egentliga hamnen.

UTGIFTER:

a) Underhåll och reparationer:		
1. Underhåll av kajer, byggnader, moringar och sjömärken	500 : —	
2. Underhåll av järnvägsspår	5,000 : —	
3. Anskaffning och underhåll av livräddningsredskap och andra inventarier	100 : —	
4. Grusning å hamnen	100 : —	5,700 : —

c) Övriga utgifter:		
1. Belysning, inklusive fyrlampa	600 : —	
2. Premie för olycksfallsförsäkring	200 : —	
3. Diverse och oförutsedda utgifter	100 : —	
4. Invaliditetsersättning till f. hamnarb. C. E. T. Holm (Kungl. Maj:ts dom 15/5 1931), 1,400 : — pr år t. o. m. 9/3 1932, därefter 525 : — pr år	525 : —	1,425 : —

d) 1. Räntor:

Andel i stadens lån:	Resterande lånebelopp:	Ränta	
1924 års lån à 5 %	322,969 : 54	16,148 : 48	
1926 års lån à 5 %	588,676 : 80	29,433 : 84	
1932 års lån à 5 %	827,000 : —	41,350 : —	
Lån av stadskassan kr. 79,050 : 35, avsett att ingå i blivande amorteringslån à 5 %		3,952 : 52	90,884 : 84

d) 2. Kapitalavbetalningar:

	Ursprungl. lånebelopp	Resterande lånebelopp	Årets amortering		
1924 års lån à 5 %	339,000 : —	322,969 : 84	5,886 : 52		
1926 års lån à 5 %	618,000 : —	588,676 : 80	10,767 : 73		
1932 års lån à 5 %	827,000 : —	827,000 : —	17,325 : 65	33,979 : 90	131,989 : 74

8 D. Hamnmaskiner.

a) Underhåll och reparationer:		
Undersökning av nitning och omnitning samt revision av kranmaskinerna	5,000 : —	
Transport	5,000 : —	131,989 : 74

N:o 89.
Budgetförslag 1933, Djuphamnen

	Transport	5,000 : —		131,989 : 74
	Underhåll av kranmaskiner	2,500 : —	7,500 : —	
b)	Löner och arvoden:			
	Avlöning till kranskötare och motorförare		4,500 : —	
c)	Driftkostnader:			
	Strömförbrukning för kranmaskiner		3,500 : —	
d)	Övriga utgifter:			
	Diverse		200 : —	15,700 : —
			Summa kronor	147,689 : 74

8 C. Den egentliga hamnen.

INKOMSTER:

f)	Hamnavgifter för varor		20,000 : —	
g)	Hamnavgifter för fartyg:			
	1. Ångfartyg	10,000 : —		
	2. Pråmar	2,000 : —	12,000 : —	
k)	Hyror:			
	1. Upplagsplatser	8,000 : —		
	2. Hamnarbetarnas lokal	700 : —	8,700 : —	40,700 : —

8 D. Hamnmaskiner.

f)	Kranhyror:			
	1. Brokranen (12 tons)		18,000 : —	
	2. Portalkranen (5 tons)		12,000 : —	
	3. Malmlossningsanordningen		1,000 : —	31,000 : —
			Kronor	71,700 : —
	Att genom uttaxering fyllas			75,989 : 74
			Summa kronor	147,689 : 74

Bil. Litt. 7 samt 11—13.

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Gasverksstyrelsen.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- & Gasverksstyrelsen får härmed överlämna förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1933 för de under styrelsen lydande verk.

Den 31 mars 1932 anvisade Stadsfullmäktige ett anslag på 10,500 kr. till nytt maskineri i kloakpumpstationen i Södra Esplanaden. Vid upprättande av budget för 1933 skulle förslag lämnas rörande medel för täckande av kostnaderna. I skrivelsen till Fullmäktige rörande denna anläggning framhöll styrelsen, att, då det ej avsåg en nyanläggning utan en ombyggnad, kostnaderna lämpligen borde anses såsom en i viss mån löpande utgift för avloppsledningarna samt fördelas på 3 år. Styrelsen har därför upptagit en tredjedel av kostnaden i staten för avloppsledningarna.

Vid behandling av ärendet rörande avsättning av medel till ett framtida reningsverk för avloppsvätskan, Stadsfullmäktiges handlingar n:r 1 för den 28 januari 1932, beslöto Stadsfullmäktige att av innevarande års förslagsanslag avsätta 25,000 kr. för berörda ändamål. Med stöd av den utredning, som vid ärendets senaste behandling förebragtes, förordar styrelsen, att liknande avsättning sker även i fortsättningen, och har styrelsen på grund härav även för 1933 för ändamålet upptagit ett belopp av 25,000 kr. att bestridas av inkomsten från avgifterna för vattenklosetter.

I elektricitetsverkets utgiftsstat har styrelsen liksom under föregående 2 år upptagit 30,000 kr. för täckande av kostnaderna för överföring av en del områden till växelström. Kostnaderna för berörda ändamål skola nämligen, jämlikt Stadsfullmäktiges beslut den 27 februari 1930, utgå under de närmaste åren av vinstmedel.

Till nya serviser och diverse mindre nyanläggningar hemställer styrelsen om samma anslag som för innevarande år, nämligen 25,000 kr.

Förslag till en del nya gatulampor återfinnes i en särskild förteckning.

Nedanstående sammanställning utvisar en jämförelse mellan inkomster, utgifter och vinster innevarande och nästkommande år.

		Inkomster	Utgifter	Behållning 1932	Behållning 1933
Vattenverket	1932	210,000	180,800	29,200	
	1933	210,000	203,600		6,400
Gasverket	1932	443,000	412,600	30,400	
	1933	417,200	398,000		19,200
Elektricitetsverket ...	1932	758,000	549,100	208,900	
	1933	782,300	555,800		226,500
		Summa behållning		268,500	252,100

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Gasverksstyrelsen.

			Transport	268,500	252,100
Avloppsledningarna	1932	82,225	116,225	34,000	
	1933	89,660	143,760		54,100
			Överskott kronor	234,500	198,000

Den minskade behållningen från verken är i första rummet att hänföra till ökade utgifter för räntor och amortering vid vattenverket med cirka 28,000 kr. efter där skedda utbyggnader samt avsättning med 25,000 kr. till ett reningsverk.

Styrelsen hemställer, att Stadsfullmäktige ville besluta:

1. att kostnaderna för den av Stadsfullmäktige den 31 mars 1932 beslutade ombyggnaden av pumparna i kloakpumpstationen skola upptagas bland utgifterna för avloppsledningarna och fördelas på 3 år med 3,500 kr. årligen;

2. att av inkomster för vattenklosetter skall avsättas 25,000 kr. i 1933 års budget till ett framtida kloakreningsverk;

3. att för diverse mindre nyanläggningar och serviser anvisa ett förslagsanslag av 25,000 kr. för 1933 att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond;

4. att av uttaxerade medel anvisa ett anslag av 2,070 kr. till uppsättning av nya gatulyktor enligt häröver upprättad förteckning;

5. att godkänna styrelsens förslag till inkomst- och utgiftsstat för 1933.

Västerås den 15 oktober 1932.

På Vatten- & Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Gasverksstyrelsen.*

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Vatten- & Avloppslednings- samt Gas- & Elektricitetsverken för år 1933.

Utgifter för verkens gemensamma förvaltning.

Löner:

Föreståndaren, 53:IV	12,588: —	
Assistenten vid vatten-, avloppslednings- och gasverken, 41:IV	7,584: —	
Assistenten vid elektricitetsverket, 41:IV	7,584: —	
Kamreraren, 41:IV	7,584: —	
Kassören, 29:II	4,095: —	
Bokhållaren, 27:IV	4,269: —	
Förrådsförmannen, 27:IV	4,269: —	
Manligt kontorsbiträde, 1:a kl., 24:IV	3,795: —	
Kvinnligt kontorsbiträde, 1:a kl., 20:III	3,042: —	
Kvinnligt kontorsbiträde, 1:a kl., 20:I	2,640: —	
Kvinnligt kontorsbiträde, 2:a kl., 17:I	2,310: —	
Avläsareförmannen, 25:IV	3,933: —	
Avläsare, 23:IV, 3 st. à 3,657: —	10,971: —	
Ritbiträde	3,000: —	
Revisionskostnader	2,000: —	
Springpojkar	1,500: —	
Tillfällig kontorshjälp	1,390: —	82,554: —

Pensionärer:

A. H. Eriksson, 30/5 1919	1,825: —	
Hilma Boholm, 22/2 1923	633: —	
Augusta Lönnqvist, 28/3 1923	900: —	
C. G. Gustafsson, 22/6 1925	1,825: —	
Hilda Pettersson, 31/5 1928	400: —	
Anna Johansson, 28/3 1929	801: —	
Judit Hellström, 21/1 1930	1,050: —	
K. V. Jansson, 24/1 1930	2,994: —	
Greta Tersmeden, 17/3 1930	2,667: —	
C. F. Jonsson, 14/2 1930	1,959: —	
K. B. Asplund, 10/11 1930	1,497: —	
C. Lindqvist, 10/11 1930	1,287: —	
K. Johansson, 10/11 1930	1,302: —	
C. A. Eklund, 10/11 1930	879: —	
K. J. Johansson, 10/11 1930	996: —	
Gerh. Karlsson, 10/11 1930	996: —	
K. G. Löf, 27/11 1930	1,100: —	
Transport	23,111: —	82,554: —

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Gasverksstyrelsen.

Transport	23,111 : —	82,554 : —
A. G. Andersson, 17/11 1931	879 : —	
J. A. Falk, 17/11 1931	1,365 : —	
J. E. Eriksson, 17/11 1931	1,107 : —	26,462 : —
Kronor		109,016 : —

Härav påföres:

Vattenverket	16,400 : —
Avloppsledningarna	9,800 : —
Gasverket	24,000 : —
Elektricitetsverket	54,800 : —
Installationsarbeten	4,016 : —
Kronor	109,016 : —

Diverse utgifter:

Läkarearvode	1,400 : —	
Avlöning vid sjukdom och olycksfall	6,000 : —	
Medicin	600 : —	8,000 : —
Olycksfallsförsäkringsavgift		6,000 : —
Räkenskapsböcker, skriv- och ritmaterial samt trycksaker	6,000 : —	
Porto och annonser	1,000 : —	7,000 : —

Telefonavgifter:

Föreståndarens exp. och bostad	200 : —	
Kamrerarens exp.	110 : —	
Assistenternas exp. och bostäder	470 : —	
Förrådet	230 : —	
Förmannens exp. och bostäder	500 : —	
Elektricitetsverket	160 : —	
Vattenverket	270 : —	
Vattenborgen	70 : —	
Gasverket	230 : —	
Elektriska montörernas bostäder	490 : —	
	2,730 : —	
Samtalsavgifter	670 : —	3,400 : —

Kontor och förråd:

Renhållning och städning	3,200 : —	
Uppvärmning	1,300 : —	
Belysning	500 : —	5,000 : —
Transport		29,400 : —

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Gasverksstyrelsen.*

Transport		29,400: —
Kontors- och förrådsbyggnader:		
Försäkringar	300: —	
Underhållskostnader	1,700: —	2,000: —
Anskaffande och underhåll av inventarier och verktyg	3,800: —	
Resor och diverse	1,200: —	5,000: —
Kronor		36,400: —

Härav påföres:	
Vattenverket	5,500: —
Avloppsledningarna	3,300: —
Gasverket	8,000: —
Elektricitetsverket	18,200: —
Installationsarbeten	1,400: —
Kronor	36,400: —

Vattenverket.

INKOMSTER:

Avgifter för vatten samt hyror för mätare	208,000: —
Skötsel och underhåll av brandposter	1,200: —
Installationsarbeten	800: —
Kronor	210,000: —

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Kraftström, smöroljor m. m.	24,000: —	
Tillsyn av ledningsnät och bassänger	4,500: —	
Tillsyn av installationer	800: —	
Ombyte av mätare	1,000: —	
Renhållning, uppvärmning och belysning	900: —	31,200: —
Underhållskostnader:		
Byggnader och bassänger	1,000: —	
Maskiner och elektrisk utrustning	800: —	
Ledningsnät och brandposter	13,700: —	
Mätare	3,600: —	
Verktyg och inventarier	1,500: —	20,600: —
Avlöningar:		
Förvaltningen, enligt ovan	16,400: —	
Maskinmästaren, 27:IV, c:a 2/3 år	3,000: —	
Transport	19,400: —	51,800: —

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Gasverksstyrelsen.*

Transport		19,400 : —	51,800 : —
Maskinisten, 23 :IV		3,657 : —	
Rörnätsförmannen, 27 :IV		4,269 : —	
Vårdaren av vattenborgen, 20 :IV, c :a 2/3 år		2,500 : —	
Ersättningspersonal vid semester m. m.		600 : —	
		30,426 : —	
Avgår:			
Värdet av naturaförmåner för maskinmästaren och maskinisten	1,476 : —		
Avloppsledningarnas och gasverkets andel i lön till rörnätsförmannen	2,550 : —	4,026 : —	26,400 : —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan		5,500 : —	
Brandförsäkringar		200 : —	
Utskylder		6,000 : —	
Avgift till Hamre gård		300 : —	
Bränsle till maskinpersonalen		400 : —	
Analyser och skjutsar m. m.		1,200 : —	
Avskrivning av fordringar		400 : —	14,000 : —
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan (30/11 1911:			
Räntor		63,700 : —	
Amortering		44,500 : —	108,200 : —
Inköp av mätare, förslagsvis			3,200 : —
			203,600 : —
Inkomster utöver utgifter			6,400 : —
		Kronor	210,000 : —

Avloppsledningarna.

UTGIFTER:

Driftskostnader:		
Kraftström till driften i pumpstationen samt smörjoljor	2,900 : —	
Spolning av ledningar, rensning av brunnar	7,000 : —	
Muddring framför utloppen i Svartån och Mälaren	5,500 : —	
Bortfraktning av avfall från pumpstationen	300 : —	15,700 : —
Underhållskostnader:		
Byggnader	300 : —	
Maskiner	300 : —	
Ledningsnät och brunnar	12,000 : —	12,600 : —
	Transport	28,300 : —

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Gasverksstyrelsen.*

Transport		28,300: —
Avlöningar:		
Förvaltningen enligt ovan	9,800: —	
Andel i avlöning till rörnätsförmannen	1,275: —	
Tillsyn av driften i pumpstationen	1,525: —	12,600: —
Diverse utgifter:		
Förvaltningen enligt ovan	3,300: —	
Första årets amortering av kloakpumpanläggning (3 år)	3,500: —	6,800: —
Räntor och amortering:		
Enligt planen för obligationslånen:		
Räntor	47,160: —	
Amortering	23,900: —	71,060: —
		118,760: —
Inkomster för cirka 3,800 vattenklosetter	89,660: —	
Avsättes för ett kommande reningsverk	25,000: —	64,660: —
Utgifter utöver inkomster Kronor		54,100: —

Gasverket.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen	22,200: —
Enskild gasförbrukning samt hyror för mätare	309,000: —
Koks och tjära	85,300: —
Installationsarbeten	700: —
Kronor	417,200: —

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Gaskol	123,000: —	
Kraftström	3,400: —	
Smörjoljor m. m.	2,000: —	
Reningsmassa	1,400: —	
Vatten	2,000: —	
Apparatdrift och ombyte av reningsmassa	5,000: —	
Tillsyn av ledningsnätet	1,600: —	
Tillsyn av installationer	1,100: —	
Ombyte av mätare	1,500: —	
Gatubelysningen	4,000: —	
Renhållning, städning, uppvärmning, belysning	2,400: —	147,400: —
Transport		147,400: —

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Gasverksstyrelsen.

	Transport		147,400: —
Underhållskostnader:			
Byggnader och transportanläggningar		4,600: —	
Ugnar, apparater, gasklockor, ledningar inom verket och elektrisk utrustning		5,600: —	
Ledningsnät		9,900: —	
Mätare		5,300: —	
Gatubelysning		3,000: —	
Verktyg och inventarier		3,000: —	
Omläggning av gasledningar, 28,000 kr. att fördelas på 5 år, 4:de året (25/4 och 30/12 1929)		5,600: —	
Avsättning för ommurning av ugnarna		2,500: —	39,500: —
Avlöningar:			
Förvaltningen enligt ovan		24,000: —	
Gasmästaren, 30: III		4,512: —	
Justerareförmannen, 26: IV		4,101: —	
Gasverkseldarna, 25: IV, 7 st. à 3,933: —		27,531: —	
Ersättningspersonal vid semester och sjukdom		2,000: —	
Andel i avlöning till rörnätsförmannen		1,275: —	
		63,419: —	
Avgår värdet av gasmästarens naturaförmåner		880: —	62,539: —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan		8,000: —	
Brandförsäkringar		721: —	
Utskylder		4,400: —	
Bränsle till kontor och gasmästarebostad		250: —	
Analyser, skjutsar, föreningsavgifter		1,490: —	
Utställning m. m.		500: —	
Avskrivning av fordringar		1,000: —	
Hyra till Drätselkammaren för gasverkstomten		2,800: —	
Omkostnader för gaspolletter		1,200: —	20,361: —
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan (30/11 1911):			
Räntor		61,300: —	
Amortering		56,500: —	117,800: —
Inköp av gasmätare, förslagsvis			10,400: —
			398,000: —
Inkomster utöver utgifter			19,200: —
	Kronor		417,200: —

Elektricitetsverket.

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Gasverksstyrelsen.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen		41,800: —
Enskild belysnings- och kraftström samt hyror för mätare		740,000: —
Installationsarbeten		500: —
	Kronor	782,300: —

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Elektrisk energi	159,000: —	
Oljor, vatten, svavelsyra m. m.	900: —	
Tillsyn av ledningsnät och transformatorer	1,000: —	
Tillsyn av installationer	2,500: —	
Ombyte av mätare	6,000: —	
Gatubelysningen	10,000: —	
Renhållning, uppvärmning, belysning	2,100: —	181,500: —
Underhållskostnader:		
Byggnader inkl. transformatorhusen	2,500: —	
Maskiner, transformatorer och instrumentering	4,500: —	
Reparationer av ackumulatorbatteriet, att fördelas på 5 år, sista året	2,100: —	
Jord- och luftledningsnäten	45,000: —	
Mätare	11,500: —	
Gatubelysning	4,300: —	
Verktyg och inventarier	4,300: —	
Omläggning inom vissa stadsområden till växelström enligt Stadsfullmäktiges beslut den 25/4 1929 och 27/2 1930, 3:e året	30,000: —	104,200: —
Avlöningar och pensioner:		
Förvaltning enligt ovan	54,800: —	
Maskinmästaren, 32: IV	5,229: —	
Maskinist, 25: IV	3,933: —	
Maskinist, 25: II	3,471: —	
Maskinist, 25: I	3,240: —	
Montörförmannen, 27: IV	4,269: —	
Justerareförmannen, 26: IV	4,101: —	
Extra maskinist, förslagsvis	4,037: —	
	83,080: —	
Avgår värdet av maskinmästarens naturaförmåner	880: —	82,200: —
	Transport	367,900: —

N:o 89.

Budgetförslag 1933. Gasverksstyrelsen

			Transport	367,900: —
Turbinstationen:				
Arrende för vattenfallet i Svartån (21/11 1911)			3,000: —	
Tillsyn av maskinerna och reglering av dammluckorna			1,100: —	
Övriga kostnader för drift och underhåll			800: —	4,900: —
Diverse utgifter:				
Förvaltningen enligt ovan			18,200: —	
Brandförsäkringar			600: —	
Utskylder			28,500: —	
Bränsle åt maskinmästaren			200: —	
Skjutsar, föreningsavgifter och annonskostnader			2,200: —	
Utställning m. m.			1,100: —	
Avskrivning av fordringar			1,500: —	
Amortering av motorfordon			500: —	
Hyra till Statens Kraftverk för elektrisk utrustning			1,500: —	54,300: —
Räntor och amortering:				
Enligt särskild plan (30/11 1911):				
Räntor:	Elektricitetsverket	45,100: —		
	Turbinhuset	1,200: —	46,300: —	
Amortering:	Elektricitetsverket	67,100: —		
	Turbinhuset	1,300: —	68,400: —	114,700: —
Inköp av elektriska mätare, förslagsvis				14,000: —
				555,800: —
Inkomster utöver utgifter				226,500: —
			Kronor	782,300: —

Västerås den 20 oktober 1932.

På Vatten- & Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Förslag till nya elektriska gatulampor 1933.

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Gasverksstyrelsen.*

		Antal lampor	Anläggn.-kostnad	Årlig kostnad
1.	Sofiebergsområdet, nattbr.	4	310	400
2.	Kryddgårdsgatan, nattbr.	4	450	400
3.	Annedalsgatans korsning med Ragvaldsgatan, aftonbr.	1	80	60
4.	Övre Hyttvägen och Valhallagatan, nattbr.	3	200	300
5.	Stohagsvägens östra del, nattbr.	1	80	100
6.	Lantvärnsgatans korsning med Hammarbygatan, nattbr.	1	50	100
7.	Almelundsgatan, aftonbr.	1	90	60
8.	Flodinsgatan, aftonbr.	1	140	60
9	Vasagatan vid kvarteret Daniel, nattbr.	1	110	100
10.	Byggnadsfören Vega, i Vegagatan, nattbr.	2	320	120
11.	Noreliigatan, aftonbr.	1	80	60
12.	Malmabergsgatans korsning med Frejagatan, nattbr.	1	70	100
13.	Gjutaregatans östra del, nattbr.	1	90	100
		Kronor	2,070	1,960

Västerås den 15 oktober 1932.

GERH. GESTON.

N:o 89.
Budget-förslag 1933. Lant-egendoms-nämnden.

Bil. Litt. 10 A. och B. samt 20 B. och D.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämden får härmed överlämna sitt förslag till utgifst- och inkomststat för Renhållningsverket, Svingården, Lantbruket och Skogarna för 1933 och i anledning därav anföra.

Renhållningsverket.

Under rubriken extra arbetare är anslaget å 20,000 höjt till 22,000 kronor. Åtgärden betyder emellertid icke någon direkt utgiftsökning, då posten gatusopning 2,000 kronor i stället bortfaller. Driftkostnad och underhåll av automobiler är höjt med 2,000 kronor.

Som inkomst å Renhållningsverkets stat är upptaget ett belopp av 800 kronor. Renhållningsverkets förman har icke sin bostad i Renhållningsverkets fastighet, utan har förmansbostaden kunnat uthyras.

Svingården.

Svingårdens inkomster och utgifter äro upptagna till exakt samma belopp som i innevarande års stat.

Lantbruket.

Lantbrukets utgifter och inkomster hava icke undergått någon större förändring i 1933 års stat.

Skogarna.

Posten jägmästararvode och tillsyn av stadens skogar är sänkt till 900 kronor. Som rotvärde å diverse virke är beräknat samma belopp, som å utgiftssidan.

Västerås den 25 oktober 1932.

För Lantegendomsnämnden:
MARTIN JONSSON.

Eric Plantin.

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Lantegendomsnämnden.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads lantegendomsnämnd år 1933.

Renhållningsverket.

UTGIFTER:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier:					
1. Inköp och underhåll av kärl				2,500:—	
2. Inköp och underhåll av inventarier				2,000:—	
3. Beklädnadspersedlar				1,200:—	5,700:—
b) Löner och arvoden:					
1. Förvaltarens lön, 45:IV ..		9,036:—			
Bokhållarens lön, 27:IV	4,269:—				
Personligt lönetillägg	400:—	4,669:—			
Revisionskostnader		400:—			
		14,105:—			
Av ovanstående påföres renhållningsverket hälften			7,052:50		
Kontorsbiträde av 2:a klass, lön 17:IV		2,859:—			
Personligt lönetillägg		300:—	3,159:—		
En förman, 25:IV			3,933:—		
Åtta renhållningsarbetare: (Sunesson, Lundin, Forslund, Vestlin, Kihlgren, Persson, Johansson och Karlsson) 23:IV à 3,657:—			29,256:—		
Fyra renhållningsarbetare: (Sterling, Johansson och 2 vakanta) 23:I à 3,000:—			12,000:—		
			55,400:50		
Avgår bostdsförmåner, värderade till förslagsvis: 1 st. 625:—, 4 st. à 387:50, 6 st. à 425:—			4,725:—	50,675:50	
Transport				50,675:50	5,700:—

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Lantegendomsnämnden.*

			Transport	50,675 : 50	5,700 : —
2.	Pensioner:				
	K. J. Jansson	1,450 : —			
	Dyrtidstillägg	816 : —	2,266 : —		
	G. Karlsson	1,300 : 65			
	Dyrtidstillägg	780 : 39	2,081 : 04		
	Arv. Andersson		2,379 : —		
	O. Eriksson, 25/6 av 2,379 : —, förslagsvis		1,982 : 50		
	Änkan Anna Andersson		732 : —		
	Änkan Anna Jansson		786 : —		
	Änkan Matilda Mallmén		732 : —	10,958 : 54	
3.	Hyra för bostäder till 6 st. arbetare à 425 : — per st.			2,550 : —	
4.	Extra kontorsbiträde			1,000 : —	
5.	Extra arbetare			22,000 : —	
6.	Kostnader för arbetarnes semester			2,500 : —	89,684 : 04
c)	Inköp av torvmull				3,500 : —
d)	Stallet:				
1.	Utfodring			2,750 : —	
2.	Hästskoning			500 : —	
3.	Underhåll av seldon, täcken och presenningar			600 : —	
4.	Försäkring av hästar			175 : —	4,025 : —
e)	Övriga utgifter:				
1.	Hyra för kontor			1,000 : —	
2.	Olycksfallsförsäkring			900 : —	
3.	Kontorsböcker och skrivmateriel			500 : —	
4.	Vattenavgifter			150 : —	
5.	Sotning			65 : —	
6.	Brandförsäkringsavgifter			200 : —	
7.	Belysning och värme i fabriken och kontoret samt städning			800 : —	
8.	Underhåll av fabrik och hus			1,000 : —	
9.	Telefonavgifter för ledningar till:				
	Kristiansborgs kontor		236 : —		
	Renhållningsverkets kontor		116 : —		
	Fabriken		70 : —		
	Samtalsavgifter, förslagsvis		78 : —	500 : —	
10.	Läkare, veterinär, medicin och sjukvårdsavgifter			500 : —	
11.	Drivkraft för blandningsmaskin			1,000 : —	
12.	Driftkostnad och underhåll av två automobiler			5,000 : —	
13.	Diverse utgifter och skatter			700 : —	12,315 : —
				Summa Kronor	115,224 : 04

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Lantegendomsnämnden.

INKOMSTER:

a) Försäljning av stallströ och sopor	2,500:—
b) Försäljning av torvmullspudrett	5,000:—
c) Försäljning av torvmull	300:—
d) Hämtningsavgifter	45,000:—
e) Transport av svinmat till Malma	1,500:—
f) Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis	3,000:—
g) Hyror och diverse	800:—
Summa Kronor	58,100:—

Svingården.

UTGIFTER:

a) Kraftfoder, förslagsvis	14,000:—
b) Inköp av grisar, förslagsvis	3,000:—
c) Avlöningar	3,000:—
d) Transport av svinmat och andra körningar	3,000:—
e) Ved, lyse, reparationer och diverse	3,000:—
f) Hyra till Malma gård för ladugården i ursprungligt skick m. fl. byggnader, rastgårdar m. m.	1,000:—
g) Hyra för svingårdsanläggningen, motsvarande 5 proc. å anläggningskostnaden	5,000:—
h) Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis	3,000:—
Summa Kronor	35,000:—

INKOMSTER:

Försäljning av fläsk	35,000:—
Summa Kronor	35,000:—

Lantbruket.

UTGIFTER:

a) Anskaffning av inventarier			2,000:—
b) Driftkostnad:			
1. Arrende för Nordanby	1,500:—		
2. Arrende för Kungsängen	200:—		
3. Arrende för del av Ö. Utmarken	2,000:—		
4. Arrende för Malma	3,500:—		
5. Arrende för Kristiansborg	3,037:—		
6. Arrende för del av Carlsberg	200:—	10,437:—	
7. Avlöning till arbetare, bokhållare och förvaltare	54,300:—		
Avgår naturaförmåner till bokhållare och förvaltare	2,200:—	52,100:—	
Transport		62,537:—	2,000:—

N:o 89.

Budgetförslag 1933. Lantegendomsnämnden,

	Transport		62,537 : —	2,000 : —
c) Produkter av egen skörd samt inköpt:				
1. Till utsäde: Nordanby	3,500 : —			
Malma	3,400 : —			
Kristiansborg	2,000 : —	8,900 : —		
2. Till stallet: Nordanby	2,200 : —			
Malma	3,200 : —			
Kristiansborg	1,900 : —	7,300 : —		
3. Till ladugården		8,600 : —	87,337 : —	
d) Underhåll och reparationer:				
1. Underhåll av seldon		900 : —		
2. Underhåll av fordon och redskap		3,000 : —		
3. Underhåll av hus		2,000 : —	5,900 : —	
e) Övriga utgifter:				
1. Hästskoning		600 : —		
2. Häst- och brandförsäkring		1,000 : —		
3. Driftkostnad för motorplog		1,200 : —		
4. Komposter, pudrett och konstgödsel		4,000 : —		
5. Läkare, veterinär och medicin		500 : —		
6. Krono-, kommunal- och prästutskylder		3,000 : —		
7. Avverkningskostnad för ved		750 : —		
8. Elektrisk ström		1,300 : —		
9. Hägnadskostnader		500 : —		
10. Telefonavgifter för ledningar till Nordanby och Malma	198 : —			
Samtalsavgifter, förslagsvis	27 : —	225 : —		
11. Olycksfallsförsäkring		500 : —		
12. Diverse utgifter (skördegarn, presstråd, hösalt m. m.		3,500 : —	17,075 : —	
f) Grundförbättringar:				
1. Dikning, stensprängning och kalkning			1,500 : —	
		Summa Kronor	113,812 : —	

INKOMSTER:

a) Diverse jordbruksprodukter:		
Nordanby	31,861 : —	
Malma	35,501 : —	
Kristiansborg	14,800 : —	82,162 : —
b) Från ladugården		16,000 : —
c) Körningar		8,500 : —
d) Trädgården vid Malma		800 : —
e) Hyror		3,000 : —
f) Hyra för potatislotter		350 : —
g) Försäljning av djur		3,000 : —
	Summa Kronor	113,812 : —

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Lantegendomsnämnden.*

Skogarna.

UTGIFTER:

a) Löner och arvoden:			
Skogvaktaren, pension, 29/30 av 2,556: —	2,470: 80		
Avgår för bostad	400:	2,070: 80	
Jägmästarearvode och tillsyn av stadens skogar		900: —	2,970: 80
b) övriga utgifter:			
1. Hägnadskostnader		75: —	
2. Utskylder		550: —	
3. Dikningar och rensningar		500: —	
4. Röjning och skogsodling		100: —	
5. Diverse utgifter		250:	1,475: —
Summa Kronor			4,445: 80

INKOMSTER:

Rotvärde å diverse virke	4,395: 80
Hyra för benupplag	50: —
Summa Kronor	4,445: 80

Sammandrag:

	Utgifter:	Inkomster:	överskott:	Brist:
Renhållningsverket	115,224: 04	58,100: —	—: —	57,124: 04
Svingården	35,000: —	35,000: —	—: —	—: —
Lantbruket	113,812: —	113,812: —	—: —	—: —
Skogarna	4,445: 80	4,445: 80	—: —	—: —
Summa Kronor	268,481: 84	211,357: 80	—: —	57,124: 04
Brist att genom uttaxering fyllas ..		57,124: 04		
Summa Kronor	268,481: 84	268,481: 84		

N:o 89.
Budget-förslag 1933. Badhus-styrelsen.

Bil. Litt. 17 A. och B.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för stadens kall- och varmbadhus under år 1933.

Beträffande de ändringar, som gjorts i det nu avlämnade förslaget, får styrelsen anföra följande:

A. *Kallbadhuset.*

Utgifter: Som innevarande års omkostnader för isväckning och diverse arbeten synes stanna vid 2,000 kronor har i nästkommande års stat för dessa arbeten beräknats samma belopp och som några utskylder icke synes belasta kallbadhuset har denna utgiftspost bortförts ur staten.

Inkomster: Enligt vad framkommit av innevarande års verksamhet synes inkomstsumman icke böra beräknas högre än 1,600 kronor.

B. *Varmbadhuset.*

Utgifter: Från löner och arvoden har badmästarlönen bortfallit och åt förre tjänsteinnehavaren, i enlighet med Stadsfullmäktiges beslut av den 30 sistlidne juni uppförts ett understöd till denne av 1,800 kronor.

Den bostadslägenhet, som förre badmästaren innehaft i badhuset, har på gällande villkor upplåtits till en anställd baderska.

För de ökade arbeten, som med badmästartjänstens indragning pålagts styrelsens kontrollant, har i förslaget dennes arvode höjts med 300 kronor.

Avlöningskontot har genom här angivna åtgärder sänkts från 35,440: — till 33,883 kronor.

För övrigt har styrelsen i nu uppgjorda förslag följt den för innevarande år gällande utgiftsstaten med undantag av underhåll av fastigheten, som beräknats 500 kronor högre, varemot brandförsäkringspremien synes kunna tåla en nedsättning av 50 kronor.

Västerås den 19 september 1932.

Å Badhusstyrelsens vägnar:

THEOFIL ÖBERG.

B. Falk.

N:o 89.
Budget-förslag 1933. Badhus-styrelsen.

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Badhus år 1933.

17 A. Kallbadhuset.

UTGIFTER:

	Avlöningar:			
a)	En biljettförsäljerska	400: —		
	En biträdande simlärarinna eller simlärare	400: —		
	Arvode till kontrollanten	200: —	1,000: —	
b)	Övriga utgifter:			
	1. Annonser och trycksaker	100: —		
	2. Isväckning och diverse arbeten	2,000: —		
	3. Brandförsäkringspremier	100: —		
	4. Oförutsedda utgifter	100: —	2,300: —	3,300: —
			Kronor	3,300: —

INKOMSTER:

Badavgifter	1,500: —	
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	100: —	1,600: —
	Kronor	1,600: —

17 B. Varmbadhuset.

UTGIFTER:

	Andel i obligationslån:			
	Ränta .. 7,418: 19			
	Amortering 6,203: 67		13,621: 86	
b)	1. Löner och arvoden:			
	Maskinisten, 23: IV		3,657: —	
	Eldaren, 20: IV	3,243: —		
	Avgår värdet av bostad, 1 rum och kök med bränsle, förslagsvis	555: —	2,688: —	
	Biljettförsäljerskan, II: IV		2,211: —	
	Badaren, 19: IV		3,105: —	
	En baderska, lön	1,350: —		
	Avgår värdet av bostad, 1 rum och kök med bränsle, förslagsvis	555: —	795: —	
		Transport	12,456: —	

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Badhusstyrelsen.

Transport		12,456:—		
En barderska, lön	1,350:—			
avgår värdet av bostad, 2 rum och kök med bränsle, förslagsvis	880:—	470:—		
Två baderskor, lön à 1,350:—		2,700:—		
En vakt i simhallen, lön		1,785:—		
En vakt i folkbadet, lön		1,674:—		
Två tvätterskor, lön à 1,785:—		3,570:—		
Provisioner, förslagsvis		4,500:—		
Ersättning för vikare under semester, vid sjukdomsfall samt extra hjälp		2,000:—		
Arvode till kontrollanten		900:—	30,055:—	

b) 2. Pensioner och understöd:

Pension åt f. maskinisten C. J. Söderlund	1,428:—		
Understöd åt f. baderskan Lovisa Schön	300:—		
Understöd åt f. baderskan Henny Tärnlund	300:—		
Understöd åt f. badmästaren John Söderström	1,800:—	3,828:—	
	Kronor	33,883:—	

c) övriga utgifter:

1.	Bränsle		10,000:—		
2.	Elektrisk belysning och kraftström		2,200:—		
3.	Anskaffning och underhåll av inventarier		900:—		
4.	Anskaffning och underhåll av linne		200:—		
5.	Underhåll av fastigheten		6,500:—		
6.	Underhåll av pannor och ledningar		4,000:—		
7.	Tvätt, extra tvätthjälp		500:—		
8.	Renhållning och städning		150:—		
9.	Skriv- och trycksaker		600:—		
10.	Telefon i badhuset	230:—			
	Samtalsavgifter	20:—	250:—		
11.	Läkarearvode och sjukvård		100:—		
12.	Brandförsäkringspremier		200:—		
13.	Olycksfallsförsäkringspremie		170:—		
14.	Förbrukningsartiklar		4,500:—		
15.	Utskylder		1,500:—		
16.	Oförutsedda utgifter		347:—	32,117:—	66,000:—
				Kronor	66,000:—

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Badhusstyrelsen.

INKOMSTER:

Badavgifter:

1.	Karbad	19,500: —	
2.	1:sta klass badstu	10,000: —	
3.	Simhall med värmestuga (vinter)	10,500: —	
4.	Simhall med värmestuga (sommar)	9,000: —	
5	Medicinska bad	4,500: —	
6.	Billighetsbadstu	10,200: —	
7.	Skolbad	2,250: —	
8.	Ersättning för simundervisningsbad	4,050: —	70,000: —
		Kronor	70,000: —

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Ångbåtstrafiken.

Bil. Litt. 17 D.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Ångbåtstrafik år 1933.

17 D. Båttrafik.

UTGIFTER:

a) Underhåll och reparationer		2,500: —	
b) Löner och arvoden:			
Befälhavare och maskinist	6,375: —		
Besättningsmän	1,300: —		
Polletförsäljare	600: —		
Extra betjäning sön- och helgdagar	600: —	8,875: —	
c) Anskaffning och underhåll av inventarier		150: —	
d) Driftskostnader:			
Smörjoljor, fotogen och trassel m. m.	400: —		
Bränsle	1,800: —	2,200: —	
e) Övriga utgifter:			
1. Diverse		300: —	14,025: —
Summa Kronor			14,025: —

INKOMSTER:

Persontrafik	13,900: —
Godstrafik	125: —
Summa Kronor	14,025: —

Bil. Litt. 17 F.

N:o 89.
Budget-förslag 1933. Grustaget.

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Grustag år 1933.

17 F. Grustag.

UTGIFTER:

a) Underhåll av väg till grustaget		1,000 : —	
b) Egentliga driftskostnader		25,000 : —	
c) Räntor:			
Ränta å av Drätselkammaren förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader, varav 1/1 1932 återstår kr. 75,404 : 97 à 5 %		3,770 : 25	
d) Kapitalavbetalningar:			
Tredje årets amortering å av Drätselkammaren förskotterade anläggningskostnader, utöver inköpssumman för maskiner till grustaget, varav den 21/12 1932 återstår Kronor 55,128 : 19, förslagsvis	1,500 : —		
Femte årets amortering å inköpssumman kr. 10,500 : — à 10 % för maskiner till grustaget, varav den 31/12 1932 återstår kr. 5,250 : —	1,050 : —	2,550 : —	
e) Övriga utgifter:			
Avgäld för grustäkt 5 % å taxeringsvärdet kronor 10,000 : —	500 : —		
Avskrivning å fordringar	500 : —	1,000 : —	33,320 : 25
		Kronor	33,320 : 25

INKOMSTER:

Inkomster av grusförsäljningen		33,320 : 25
	Kronor	33,320 : 25

N:o 89.
Budget-förslag 1933. Brandverket.

Bil. Litt. 18.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen anhåller härmed, att stadsfullmäktige ville för stadens brandväsen under år 1933 fastställa bilagda förslag till utgifts- och inkomststat.

Förslaget föranleder från brandstyrelsens sida icke annat yttrande än vad angår vissa avvikelser från budgeten för innevarande år. Sålunda har under utgifterna uppförts kostnad för skötsel enligt avtal med landstinget av dess ambulansautomobil med 3,000 kronor samt värdet å i verkstäderna för brandverkets räkning utförda arbeten med förslagsvis 2,000 kronor.

Inkomsterna hava ökats med mot dessa utgifter svarande belopp, varemot verkstädernas inkomst för åt staden och allmänheten utförda arbeten av brandstyrelsen med hänsyn till sjunkande tendens icke beräknats högre än 4,000 : — kronor.

Västerås den 18 oktober 1932.

För Brandstyrelsen:
JOH. SVENSSON.

Ragnar Tenow.

Förslag

till

Utgifts och Inkomststat för Västerås stads Brandväsen år 1933.

18. Brandväsendet.

UTGIFTER:

a)	Pensioner:		
	f. Brandchefen C. G. Sjökvist		2,000 : —
	f. Tornväktaren C. E. Eriksson, 30/3 1922	150 : —	
	Dyrtidstillägg till Eriksson, förslagsvis, index 160	90 : —	240 : —
		Transport	2,240 : —

N:o 89. Budgetförslag 1933. Brandverket.

Transport	2,240 : —		
f. Brandmannen K. E. Pettersson	1,893 : —		
f. Brandchefen A. Danielssons änka (27/11 1930)	700 : —		4,833 : —

b) Löner och arvoden:

Brandchefen, 41:II	6,888 : —		
Vice brandchefen, 36:I	5,280 : —		
2 Brandmästare, 29:IV à 4,605: —	9,210 : —		
3 Brandförmän, 26:IV à 4,101: —	12,303 : —		
15 Brandmän (Ferngren, Lindberg, Rask, Junggren, Karlsson, E. Johansson, Isaksson, E. E. E. Andersson, Reimitz, Nystrand, Lundberg, E. Hj. Andersson, Törning, Schenning, K. S. Johansson, 24:IV à 3,795: —	56,925 : —		
1 Brandman (Hjort), 24: III	3,570 : —		
1 Brandman (Thoor), 24: I	3,120 : —		
Arvode till verkstadsförman	250 : —	97,546 : —	
Avgår samtliga befattningshavares bostadsförmåner, värderade till		13,502 : 75	84,043 : 25

d) Kol, ved, lyse samt kraft till verkstäderna .... 2,300 : —

f) Diverse utgifter:

1. Olycksfallsförsäkring av personalen		706 : —	
2. Anslag för reserv vid sjukdomsfall		200 : —	
3. Trycksaker och skrivmaterial		300 : —	
4. Tvätt och renhållning		250 : —	
5. Underhåll av brandtelegrafen och ringledningar till reservkåren		400 : —	
6. Underhåll av brandredskapen		1,400 : —	
7. Underhåll av inventarierna i brandstationen och verkstäderna		450 : —	
8. Telefon och telefonsamtal		700 : —	
9. Försäkringsavgifter för material och inventarier		250 : —	
10. Läkarearvode och sjukvård		500 : —	
11. Bensin och smörjoljor till automobiler och motorsprutor		500 : —	
12. Löner till skorstensfejaremästare		50 : —	
13. Oförutsedda utgifter		300 : —	
14. Beklädnad à 180 kr. för man, förslagsvis		3,600 : —	
15. Anslag till semestervikarier		1,050 : —	
16. Anslag till gradbeteckningar, knappar, beklädnad åt vikarie, förstörda kläder m. m.		300 : —	
17. Anslag för teknisk utbildning av personal		300 : —	
18. Hyra att erläggas till staden för bostäder i staden tillhöriga gårdar		6,562 : 50	
Transport		17,818 : 50	91,176 : 25

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Brandverket.

	Transport	17,818 : 50	91,176 : 25
19. Kostnad för skötsel enligt avtal av landstingets ambulansautomobil		3,000 : —	
20. Värdet av arbeten för brandverket		2,000 : —	22,818 : 50
g) Borgarbrandkåren:			
1 chef		300 : —	
3 förmän à 200 kr.		600 : —	
1 1:ste maskinist		300 : —	
5 maskinister à 150 kr.		750 : —	
6 eldare à 100 kr.		600 : —	
24 man à 75 kr.		1,800 : —	
Övningar och eldsvådor		800 : —	
Telefon till chefen		70 : —	
Kol och underhåll av sprutor		100 : —	5,320 : —
i) Nyanskaffningar:			
300 meter linneslang och 10 par kopplingar		900 : —	
1 st. Andos syrgasapparat		450 : —	1,350 : —
k) Fastigheter:			
8 % å 2/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen, 100,000 : —	8,000 : —		
l) Brandsynekostnader		100 : —	
Arvode till skorstensfejaremästare för eldstadsbesiktning (Stadsfullmäktiges beslut den 27/1 1927)		400 : —	500 : —
m) Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposterna			1,200 : —
		Summa Kronor	122,364 : 75

INKOMSTER:

m) Verkstäderna: 1. Smidesverkstaden 2. Snickareverkstaden 3. Skräddareverkstaden 4. Skomakareverkstaden	4,000 : —	
5. Värdet av åt brandverket utförda arbeten	2,000 : —	
n) Ersättning för skötsel och underhåll av hälsovårdsnämndens ambulansautomobil	3,000 : —	
o) Ersättning för skötsel av landstingets ambulansautomobil	3,000 : —	
p) Ersättning för eldning åt polisen	100 : —	
q) Ersättning för tillsyn och skötsel av enskilda brandskåp	135 : —	12,235 : —
Brist att genom uttaxering fyllas		110,129 : 75
	Summa Kronor	122,364 : 75

N:o 89.
Budget-förslag 1933. Gårdar och tomter.

Förslagsvis beräknade inkomster för stadens gårdar och tomter år 1933.

Taxeringsvärde:		Bokf.-värde kronor:	Inkomster kronor:
18,000:—	Gården n:r 65 b, Västra kv. (Mina 5)	20,000:—	1,790:—
19,000:—	„ „ 87 „ „ (Laura 1)	21,900:—	1,750:—
36,000:—	„ „ 93 „ „ (Laura 7)	36,000:—	3,050:—
15,000:—	„ „ 94 „ „ (Laura 8)	10,000:—	1,000:—
12,500:—	„ „ 98 „ „ (Klara 8)	15,500:—	950:—
5,000:—	„ „ 99 „ „ (Klara 7)	8,000:—	300:—
36,000:—	„ „ 109 „ „ (Irma 2—3)	60,000:—	4,450:—
40,000:—	„ „ 112 „ „ (Kraka 1)	40,000:—	2,650:—
26,000:—	„ „ 116 „ „ (Klio 3)	20,000:—	1,975:—
62,000:—	„ „ 133 „ „	55,000:—	4,775:—
153,000:—	„ „ 147 „ „ (Lovisa 2)	180,000:—	13,650:—
10,000:—	„ Granneborg (Stadsäg. 81 del av)	21,000:—	1,370:—
16,000:—	„ Adolfsberg (Stadsäg. 81 del av)	30,000:—	1,600:—
4,000:—	„ Nedre Backa (Stadsäg. 74)	3,900:—	400:—
7,600:—	„ Backa n:r 1 (Stadsäg. 79)	12,000:—	500:—
18,800:—	„ Loviselund (Stadsäg. 72—73)	6,000:—	1,300:—
	„ Kristineberg (Stadsäg. 72—73)	7,000:—	850:—
12,000:—	„ n:r 35 Västermalm (Kata 9)	10,400:—	500:—
25,000:—	„ Fridsborg (Stadsäg. 560)	20,000:—	1,995:—
6,000:—	„ Stenbo (skänkt) (Stadsäg. 159, 202, 220)	5,000:—	250:—
6,000:—	„ Rosenberg n:r 2 (Stadsäg. 222)	3,000:—	600:—
105,000:—	„ n:r 1 Norra kv. (Johan 1)	100,000:—	12,360:—
60,000:—	„ „ 2 „ „ (Johan 2)	60,000:—	5,325:—
65,000:—	„ „ 3—4 „ „ (Jarl 3)	55,000:—	6,385:—
17,000:—	„ „ 5 „ „ (Johan 3)	12,000:—	355:—
17,000:—	„ „ 6 „ „ (Jakob 2)	15,000:—	1,550:—
9,000:—	„ „ 7 a „ „ (Jakob 1)	10,000:—	880:—
52,000:—	„ „ 21 „ „ (Jesper 5)	60,000:—	5,437:50
200,000:—	„ „ 38 „ „ (Idolf 6)	180,000:—	15,720:—
130,000:—	„ „ 39 „ „ (Idolf 5)	150,000:—	10,200:—
12,000:—	„ Kristinedal (Stadsäg. 22)	12,000:—	860:—
120,000:—	„ Gude n:r 5	115,000:—	11,075:—
28,000:—	„ Katrinelund 14—15—16 (Stadsäg. 1724 —1725—1726)	35,000:—	2,500:—
9,000:—	„ n:r 75 Södra kv. (Konrad 3)	20,000:—	—:—
	Transport	1,408,700:—	118,352:50

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Gårdar och tomter.

Taxeringsvärde:		Bokf.-värde kronor:	Inkomster kronor:
	Transport	1,408,700: —	118,352: 50
31,000: —	Gården n:r 83 Södra kv. (Lorents 3)	21,000: —	2,550: —
100,000: —	„ „ 110 „ „ (Nestor 2)	125,000: —	10,200: —
55,000: —	„ „ 111 „ „ (Nestor 5)	40,000: —	3,250: —
60,000: —	„ „ 112 a „ „ (Nestor 4)	100,000: —	4,395: —
175,000: —	„ Kungsängen n:r 1	45,000: —	4,145: —
—: —	„ „ „ 7	125,000: —	3,855: —
65,700: —	„ Myggbo 1, 10 a, 10 b, och 12	68,000: —	4,250: —
16,500: —	„ Vargbolund litt D, (Stadsäg. 2101—2103)	22,500: —	400: —
—: —	„ Sommarro 8 (Stadsäg. 2045)	46,000: —	2,500: —
—: —	„ Klockartorp A och B	4,900: —	1,250: —
3,500: —	„ Njord 1 och 6 (A.-B. Vintervägen)	5,000: —	500: —
	Mark för bensinstation (Krooks Petroleum & Olje A.-B.)		2,500: —
	Del av tomterna n:r 98—99 i Västra kv. (J Aug. Larsson)		25: —
	Ett område av Mariaberget (Dir. G. Bolander)..		10: —
	Mark av lägenheten Nyro (Fru Gerda Rudhe) ..		25: —
	Ett område intill Nylund (Ing. H. Bager)		10: —
	Mark av Smedjegatan utanför tomten Inge 3 (Alb. Brosché)		300: —
	Ett område av Skolgatan (L. G. Anderssons sterbhus)		25: —
	Mark av Flodinska jorden (Fru E. Malmberg) ..		10: —
	Ett område av Snickaregatan (Västmanlands Allehanda)		250: —
	Ett område utefter Svartån inom kvarteret Irma 2 (H. Gustavsson)		10: —
	Ett område intill kvarteret Greta n:r 1 (A. L. Mohlén)		25: —
	Mark för oljebehållare i kvart. Melker (Svensk-Engelska Mineralolje A.-B.)		100: —
	Mark för bensinstation (A.-B. Nafta-syndikat) ..		3,000: —
	Tomt n:r 6 kvart. Bror (S. R. Stark)		10: —
	Hyra för skylttavlor:		
	Selma Karlström		15: —
	Teater-Biografen		20: —
	Svenska Frälsningsarmén		10: —
1,858,600: —	Kronor	2,011,100: —	161,992: 50

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 24 oktober 1932.

OSCAR ANDERSSON.

Bil. Litt. 21.

N:o 89.
Budgetförslag 1933, Magistratens förslag.

Till Drätselkammaren.

Magistraten får härmed överlämna sitt förslag till stat för år 1933 och därtill anföra.

A. Beträffande Magistraten och Rådhusrätten.

Löner samt anslag för beredande av semester åt borgmästaren, rådmännen och assessorn upptagas enligt gällande lönestat därvid till assessorn utgår begynnelselön med 7,830 kronor.

Reservationsanslaget för tillfälliga biträden upptages, vid det förhållande, att några val nästa år icke förekomma, till 1,000 kronor mot 2,000 kronor för innevarande år.

Anslaget till skrivmateriel och bokbinderiarbeten har under en följd av år överskridits och bör höjas från nuvarande 1,500 kronor till 1,750 kronor.

Det anslag, som utgått till läkarvård åt stadsvaktmästaren, vilket för närvarande är upptaget till 100 kronor, men hittills blott till ringa del tagits i anspråk, bör kunna sänkas till 50 kronor.

Slutligen tillkommer från och med nästa år pension till framlidne assessorn H. Cronholms änka, vilket enligt gällande pensionsreglemente utgår med 1,860 kronor.

Övriga anslag hava upptagits med samma belopp som föregående år.

B. Beträffande kronouppbörds- och exekutionsväsen.

Under titeln löner och arvoden har Magistraten upptagit lönen till kronokassören med 6,540 kr. enligt gällande lönestat och till stadsfogden med samma belopp enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 juni 1932, vilket ännu icke blivit av Kungl. Maj :t fastställt. Kungl. Maj :ts beslut torde dock vara att vänta innev. år. Lönerna till 1 :sta och 2 :dra skrivbiträdena hos kronokassören hava upptagits till resp. 3,243 och 2,493 kronor. Den till 2 :dra skrivbiträdet utgående lönen har i innevarande års stat felaktigt angivits till 2,310 men har lönen, enligt upplysning, i verkligheten och rätteligen utgått med 2,493 kronor. Utöver nämda å ordinarie stat uppförda biträden hava under innevarande år ytterligare tre biträden varit anställda. Kronokassören har med ledning av hitills vunna erfarenheter rörande den arbetskraft, som behöves för arbetets behöriga fullgörande, föreslagit, att två av de extra biträdena, för vilkas avlöning till innevarande års utgång medel finnas anslagna och vilka under senare halvåret 1932 erhållit månadslön med resp. 150 kronor och 125 kronor, bibehållas och för deras avlönande med 175 respektive 150 kronor i månaden begärt ett anslag å 3,900 kronor. Det tredje

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Magistratens förslag.*

av de extra biträdena, för vilket avlöning till innevarande års slut medel ävenledes finnas anslagna och vilket under ovannämnda halvår haft en månadslön av 75 kronor behöver enligt kronokassörens mening däremot icke bibehållas, utan kan i stället tillfällig extra arbetskraft anlitas då behovet så påfordrar. Till avlönande av sådan extra arbetskraft har kronokassören begärt 900 kronor. Magistraten har med vitsordande av kronokassörens uppgifter och gillande av hans förslag, i statförslaget upptagit de av kronokassören begärda beloppen. Däremot upptages icke i förslaget de föregående år upptagna "bidrag till registrering av mantalslängden", "arvode till ett biträde å kronouppbördskontoret för debitering och uppbörd av grundavgifter till pensionsförsäkringsfonden" och "bidrag till extra biträden för samma ändamål", tillhopa 2,250 kronor.

Anslaget till arvode åt mantalsskrivningsombud upptages i enlighet med framställning från kronokassören till 400 kronor mot 700 kronor föregående år.

Innevarande år har anslaget till belysning betydligt överskridits och finner Magistraten sig föranlåten föreslå detsamma höjt till 100 kronor.

Under rubriken skrivmateriel och bokbinderiarbeten upptogs i föregående års stat ett belopp av 1,300 kr. Däri ingick dock ett extra belopp av 500 kronor till inköp av skrivmaskin. Anslaget bör för nästa år kunna sättas till 800 kronor.

Till premier för garantiförsäkring för stadens fem exekutionsbetjänter har Magistraten upptagit det belopp, vartill dessa premier visat sig uppgå, nämligen 150 kronor.

I övrigt äro äskade anslag upptagna till samma belopp som i innevarande års stat.

Slutligen har Magistraten såsom inkomst upptagit ett belopp av 12,000 kronor, utgörande beräknad debetsedellösen och provision å debiterade landstingsmedel samt ett belopp av 5,540 kronor, utgörande de sportler å stadsfogdetjänsten, vilka stadsfogden enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 juni 1932 har att inlevera till stadens kassa.

Västerås Rådhus den 10 oktober 1932.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Bo Sunnerfelt.

Bil. Litt. 22.

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Magistratens förslag.*

Till Magistraten i Västerås.

Anmodad inkomma med utgiftsförslag för kronouppbördsväsendet inom staden under år 1933 får jag vördsamt anföra följande.

Genom beslut den 28 januari 1932 hava Stadsfullmäktige fastställt lönestat för kronouppbördskassörstjänsten samt beslutat, att stadskassan skulle svara för de kostnader, som vore förbundna med kronouppbördskassörsgöromålen. Å kontoret finnas för närvarande anställda, dels två skrivbiträden, av vilka det ena biträdet åtnjuter löneförmåner enligt 20:de lönegruppen och det andra enligt 17:de gruppen, dels ock tre skrivbiträden, till vilkas avlöning medel finnas anslagna till innevarande års utgång.

För arbetets behöriga fullgörande under år 1933, då förutom det arbete, som nu åligger mig, tillkommer ny fastighetstaxering inom staden samt uppbörd av kronoutskylder under april månad med därtill hörande restlängders utskrivande får jag hemställa, att utöver de å ordinarie stat uppförda biträden anslag måtte beviljas mig med 3,900 kronor till avlönande av 2:ne å kontoret nu anställda biträden, av vilka det ena tjänstgjort härstädes sedan den 1 augusti 1928 och det andra sedan den 20 januari 1929.

Då större delen av det arbete, som åligger mig, skall vara utfört å fastställda tider, får jag dessutom anhålla, att ett anslag å 900 kronor måtte ställas till förfogande att användas för extra arbetskrafts anställande vid debetsedels- och restlängdsutskrivning samt komplettring av det för staden upplagda kortregistret.

Beträffande i nuvarande stat upptagna arvodet till mantalsskrivningsombud med 700 kronor anser jag detsamma böra i kommande stat fastställas i likhet med ersättningen till taxeringsnämndsledamöterna:

traktamentsersättning à 1:40 per sammanträdestimma,
högst 7:— pr dag .... 400:—

Västerås i kronouppbördskontoret den 28 september 1932.

OSCAR KARLSSON.

N:o 89.
Budget-förslag 1933. Magistratens förslag.

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Magistrat och Rådhusrätt samt Kronouppbörds- och Exekutionsväsen för år 1933.

21. Magistrat och Rådhusrätt.

UTGIFTER:

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier			1,000: —
b)	Löner och arvoden:			
	Borgmästaren, 48: I	9,000: —		
	Civilrådmannen, 48: IV	10,368: —		
	Brottmålsrådmannen, 48: IV	10,368: —		
	3:dje rådmannen, 46: IV	9,480: —		
	Assessorn, 45: I	7,830: —		
	Stadsvaktmästaren, 25: IV	3,933: —	50,979: —	
	Anslag för beredande av semester åt borgmästaren, rådmännen och assessorn, högst		2,200: —	
	Reservationsanslag för tillfälliga biträden år 1933, förslagsvis		1,000: —	
	Pension åt framlidne assessorn H. Cronholms änka		1,860: —	56,039: —
c)	Renhållning			1,500: —
d)	Belysning			400: —
e)	Uppvärmning			1,000: —
f)	Övriga utgifter:			
	1. Tryck- och annonskostnader		2,000: —	
	2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,750: —	
	3. Olyeksfallsförsäkringspremier		20: —	
	4. Läkarearvode för stadsvaktmästaren		50: —	
	5. Telefonavgifter för ledningar till:			
	Borgmästarens ämbetsrum och bostad	230: —		
	Civilrådmannen	110: —		
	Brottmålsrådmannen	70: —		
	Assessorn	180: —		
	3:dje Rådmannen	110: —		
	Transport	700: —	3,220: —	59,930: —

N:o 89. *Budget-förslag 1933. Magistratens förslag.*

	Transport	700: —	3,220: —	59,930: —
Rådhusets tambur		290: —		
Stadsvaktmästaren		70: —		
Samtalsavgifter		125: —	1,185: —	5,005: —
g) Oförutsedda utgifter				200: —
			Kronor	64,144: —

Västerås rådhus den 10 oktober 1932.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Bo Sunnerfelt.

22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

UTGIFTER:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier			300: —
b) 1. Löner och arvoden:			
Kronokassören, 41:I		6,540: —	
Stadsfogden, 41:I		6,540: —	
1:sta skrivbiträdet, 20:IV		3,243: —	
2:dra skrivbiträdet, 17:II		2,493: —	
5 st. exekutionsbiträden: (Richtnér, Carlsson, Steen, Larsson, Sundkvist) 23:IV à 3,657: —		18,285: —	
3:dje och 4:de skrivbiträdena		3,900: —	
Arvode till tillfälliga biträden		900: —	
4. Arvode åt vikarie under semester åt kronouppbördskassören, reservationsvis		210: —	
5. Ersättning för tjänstelokal åt stadsfogden		750: —	
6. Arvode åt vikarie under semester åt stadsfogden		210: —	
7. Arvode till mantalsskrivningsombud		400: —	
8. Understöd åt f. fjärdingsmannen Törn för år 1933		300: —	
9. Pension åt f. stadsfgoden E. Kumlin	6,207: —		
10. Pension åt kronouppbördskassör Ax. Eklundhs änka	1,755: —	7,962: —	51,733: —
c) Kronouppbördskontoret:			
1. Hyra för tjänstelokal i rådhusets annex		750: —	
2. Renhållning		650: —	
3. Belysning		100: —	
4. Uppvärmning		150: —	1,650: —
		Transport	53,683: —

N:o 89.

Budgetförslag 1933. Magistratens förslag.

		Transport	53,683 : —
d) Exekutionsbiträdenas tjänsterum:			
1. Hyra		1,200 : —	
2. Renhållning		550 : —	
3. Belysning		100 : —	
4. Uppvärmning		200 : —	2,050 : —
e) Övriga utgifter:			
1. Tryck- och annonskostnader		1,300 : —	
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		800 : —	
3. Olycksfallsförsäkringspremie		25 : —	
4. Läkarearvode för exekutionsbiträdena och skrivbiträden		50 : —	
5. Anslag till exekutionsbiträdena för hållande av velocipeder		150 : —	
6. Telefonavgifter för ledningar till:			
Stadsfogden	180 : —		
Kronokassören	230 : —		
Exekutionsbiträdena	280 : —		
Samtalsavgifter	25 : —	715 : —	
7. Premier för kollektivförsäkring för uppbördsmedel ang. 5 st. exekutionsbiträden		150 : —	3,190 : —
f) Oförutsedda utgifter			100 : —
		Kronor	59,023 : —

INKOMSTER:

Debetsedellösen och provision å debiterade landstingsmedel (förslagsvis)	12,000 : —	
Sportler från stadsfogdetjänsten	5,540 : —	17,540 : —
Återstår att utdebitera		41,483 : —
	Kronor	59,023 : —

Västerås rådhus den 10 oktober 1932.

På Magistratens vägnar:
THORWALD BERGQUIST.

/Bo Sunnerfelt.

Bil. Litt. 23.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1933 och i anslutning därtill anföra följande.

På de skäl, vilka anförts av polischefen, eller att nuvarande anslag visat sig väl knappt för förhandenvarande behov, och att de nyanlagda allarmledningarna även kräva underhållskostnader, har årets anslag å 1,800 kronor till anskaffning och underhåll av inventarier m. m. i förslaget upptagits med ett till 2,000 kronor förhöjt belopp.

Utöver det sedvanliga anslaget till 2 nya velocipeder hemställer nämnden om ett mindre anslag å 160 kronor för anskaffning av 10 st. nya velocipedlyktor.

De förändringar förslaget innehåller beträffande lönegraderna för nuvarande befattningshavare äro gjorda under förutsättning av att ålderstillägg bliva vederbörande i föreskriven ordning tilldelade.

Enligt beslut av statsmakterna skall en avdelning statspolis förläggas till Västerås, bestående av 1 överkonstapel, 3 ordningspoliskonstaplar och 1 kriminalkonstapel. Medan den sistnämnda uppgiften direkt övertages av en av de nuvarande länskriminalpoliserna, skola de övriga statspolisbefattningarna bestridas av ordinarie befattningshavare vid stadens poliskår, medan staden åtnjuter ersättning från statsverket för kostnaden för deras avlöning och pensionering efter vissa i författning bestämda grunder. För tillgodoseende av detta behov krävves sålunda på sätt, jämväl i författningen är föreskrivet motsvarande ökning av poliskårens personalstyrka. Vidare skall staden sörja för lokalutrymmen m. m. för statspolisavdelningen, men åtnjuter även härutinnan gottgörelse av statsmedel för de särskilda kostnader, som staden får vidkännas.

På grund av det nyss anförda har i polisverkets avlöningsstat insatts avlöning till en ny överkonstapel, förslagsvis i grupp 29 :III, därvid räknats med, att den nye befattningshavaren sannolikt kommer att utses bland de nuvarande befattningshavarne, samt till 3 poliskonstaplar förslagsvis i grupp 25 :I, ehuru troligen åtminstone någon del av året, dessa befattningar komma att uppehållas såsom extra konstaplar.

Under rubriken löner och arvoden har upptagits samma anslag till vikariatersättning under semester 3,000 kronor, som stadsfullmäktige bevilja-

N:o 89. *Budget-förslag 1933. Polisen.*

de för innevarande år vid behandlingen den 28 januari 1932 av fråga om vissa förändringar rörande polisens organisation och arbetssätt.

Polisnämnden hemställer på de skäl polischefen anfört, att stadsfullmäktige ville även för år 1933 för underlättande av möjligheten för en polisman att genomgå polisskolans högre kurs besluta dels berättiga den polisman, som därtill av polischefen utses att under skoltiden åtnjuta oavkortad lön, samt för den händelse denne polisman är familjeförsörjare tilldelas ett belopp av 200 kronor såsom stipendium för fördyrade levnadsomkostnader, allt under förutsättning, att polismannen förbinder sig ej mindre att uttaga honom under året tillkommande semester under skoltiden, än även att efter genomgången kurs under minst 5 år kvarstå i tjänst vid stadens poliskår, eller om han tidigare vill avgå från tjänsten återbetala det belopp, staden fått vidkännas för vikarie under skoltiden eller utgivit som stipendium, dels ock av uttaxerade medel i 1933 års stat anvisa 800 kronor såsom vikariatersättning beräknat efter 200 kronor per månad samt reservationsvis 200 kronor såsom stipendium.

Det sedan flera år efter oförändrad grund 225 kronor per man utgående anslaget till beklädnad, har de senare åren lämnat något överskott, varför nämnden nu anser sig kunna förorda en mindre nedsättning i anslaget per befattningshavare räknat, eller till 215 kr. Motsvarande nedsättning föreslås i den slitningsersättning, som tillkommer icke uniformerad personal.

I fråga om pensioner erinras, att en av pensionärerna f. poliskonstapeln E. F. Kindblom under året avlidit medan å andra sidan överkonstapeln P. E. Winroth och kriminalkonstapeln G. K. Forslund avgått med pension. Pensionsstaten har i följd härav ökat från 7,502 till 12,363 kronor.

För att bereda nödigt lokalutrymme åt den nya statspolisavdeln. ävensom åt den under året nyinrättade ordonnansavdelningen av stadens egen poliskår, har polisnämden efter övervägande av olika möjligheter att tillfredsställande ordna denna lokalfråga, vilket icke kunnat ske inom den nuvarande polisstationen, preliminärt träffat avtal om förhyrning av en lägenhet om fyra bostadsrum i den närbelägna gården n:o 38 b i kv. Idolf för 1,500 kr. inklucive värme. Denna lägenhet lämpar sig utan några nämnvärda omändringar väl för ifrågavarande ändamål. Till den del den tages i anspråk för statspolisen utgår ersättning från statsverket, vilken ock beräknats på inkomstsidan. Garage till statspolisens automobil och motorcykel måste förhyras, då staden saknar egna sådana lokaler. Utgifter motsvaras av inkomst till samma storlek, utgörande ersättning från statsverket för stadens utgifter för ändamålet. Anslagen till städning och belysning äro med hänsyn till de nytillkommande lokalerna höjda med respektive 300 och 150 kronor.

Delvis motsvaras höjningen av beräknade ersättningar från statsverket i vad kostnadsökningen avser statspolisens lokaler. Samma förhållanden, som nyss angivits, gälla med avseende å kostnaderna för olycksfallsförsäkring och telefoner. N:o 89. *Budgetförslag 1933. Polisen.*

Anslaget till läkararvoden har däremot kunnat nedsättas med 100 kr. Å andra sidan har anslaget till fångars vård och förplägnad visat sig otillräckligt och därför i förslaget höjts med 100 kr.

Vad inkomsterna beträffar har i och med statspolisens inrättande bidraget till reservpolis nedsatts till hälften och utgår sålunda fr. o. m. 1933 med 1/6 av 3 poliskonstapelslöner i lägsta lönegraden. För de övriga nyheterna i avseende å inkomsterna har ovan redogjorts i samband med motsvarande utgifter.

Västerås den 15 oktober 1932.

För Polisnämnden:

J. O. WASS.

Eric Plantin.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Polisväsen och fångvård år 1933.

23. Polisväsen och fångvård.

UTGIFTER:

(8 % av 1/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen å kr. 50,000: — = 4,000: —).

a) 1. Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar		2,000: —	
2. Inköp av:			
Två velocipeder	300: —		
10 st. velocipedlyktor	100: —	460: —	2,460: —
b) Löner och arvoden:			
Stadsfiskalen, 37: IV		6,447: —	
Poliskommissarien, 38: IV		6,714: —	
Transport		13,161: —	2,460: —

Transport		13,161:—	2,460:—
Kriminalöverkonstapeln, 31: IV		5,001:—	
4 överkonstaplar (Andersson och Viktor Karlsson samt förslagsvis Kling och Henning Karlsson) 29: IV à 4,605:—		18,420:—	
1 överkonstapel, förslagsvis 29: III		4,350:—	
2 biträdande överkonstaplar (Haake och Wass) 26: IV à 4,101:—		8,202:—	
6 kriminalkonstaplar (Veimer, Söder, Sporre, Svensson, Ström, Johansson) 26: IV à 4,101:—		24,606:—	
27 poliskonstaplar (1 Rosenberg, 3 Eriksson, 5 Fäldt, 6 Johnsson, 11 Gustafsson, 12 Brohmeé, 13 Deander, 14 Persson, 15 Feltendahl, 16 Carlsson, 19 Morlin, 20 Björkman, 21 Carlsson, 22 Marthon, 23 Qviberg, 25 Hising, 26 Andersson, 28 Svalberg, 29 Bertilsson, 30 Lundkvist, 31 Dahlin, 32 Mårtensson, 33 Gustavsson, 34 Johansson, 35 Pettersson, 36 Ullberg, 37 Eriksson) 25: IV à 3,933:—		106,191:—	
1 poliskonstapel (18 Lundgren) 25: III à 3,702:—		3,702:—	
3 poliskonstaplar (17 Rosdahl, 27 Imberg och förslagsvis 4 Person) 25: II à 3,471:—		10,413:—	
5 poliskonstaplar (2 Carlsson, 7 Rydén samt 3 ej förordnade förslagsvis 25: I à 3,240:—		16,200:—	
3 extra poliskonstaplar à 3,000:—		9,000:—	
Vikariatersättning under semester för polispersonalen		3,000:—	
Extra anslag för 1933: bidrag till en polismans utbildning vid högre polisskolan:			
Vikariatersättning	800:—		
stipendium, förslagsvis	200:—	1,000:—	
Beklädnad till 5 överkonstaplar, 2 biträdande överkonstaplar, 36 ordinarie och 3 extra konstaplar, 46 man à 215:—		9,890:—	
Slitersättning åt 1 kriminalöverkonstapel och 6 kriminalkonstaplar à kr. 215:—		1,505:—	234,641:—
c) Pensioner:			
Överkonstapel Vretlöfs änka och 1 minderårigt barn (26/6 1919) pensionsersättning		600:—	
f. Poliskonstapels Asplunds änka		500:—	
Dyrtidstillägg till ovanstående		550:—	
f. Inspektionskonstapel K. A. Eriksson		2,667:—	
f. Poliskonstapel E. Kraft		2,385:—	
f. Överkonstapel P. E. Winroth		2,994:—	
f. Kriminalkonstapel G. K Forslund		2,667:—	12,363:—
		Transport	249,464:—

Transport			249,464 : —
d) 1. Hyra för expeditionslokal åt statspolis- och ordonnansavdelningarne, inkl. värme		1,500 : —	
2. Hyra för garage till statspolisens automobil och motorcykel		270 : —	
3. Städning av tjänstelokalerna		1,600 : —	3,370 : —
e) Belysning			750 : —
f) Uppvärmning:			
Bränsle inklucive ersättning till brandkåren för eldning av ugnarna			1,500 : —
g) Övriga utgifter:			
1. Premie för olycksfallsförsäkring		750 : —	
2. Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,500 : —	
3. Läkarearvoden för poliskåren		600 : —	
4. Telefonavgifter för ledningar till:			
Polisstationen	220 : —		
Ordonnanspolisen	110 : —		
Poliskommissariens tjänsterum	110 : —		
Poliskommissariens bostad	70 : —		
Kriminalpolisstationen, 2 ledningar	400 : —		
Stadsfiskalens tjänsterum	110 : —		
Stadsfiskalens bostad	70 : —		
Kriminalöverkonstapelns bostad	70 : —		
Kriminalkonstapel Sporres bostad	70 : —		
2 länskriminalkonstaplars bostäder à 70 : — kronor	140 : —		
Flyttbar apparat i Polischefens bostad	15 : —		
Statspolisavdelningen	160 : —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	355 : —	1,900 : —	
6. Oförutsedda utgifter		1,000 : —	
7. Fångars vård och förplägnad å straffängelset		500 : —	
8. Hyra till Fattigvårdsstyrelsen för bårhus vid Carlslund (Stadsfullmäktiges beslut den 26/6 1930)		300 : —	6,550 : —
Kronor			261,634 : —

INKOMSTER:

a) 1. Statsbidrag till reservpolis 1/6 av 3 poliskonstapelslöner i lägsta lönegraden		1,620 : —
Transport		1,620 : —

N:o 89.
Budget-förslag 1933, Polisen.

		Transport	1,620 : —	
2. Ersättning av statsverket för omkostnader för statspolisavdelningen:				
Avlöningar till:				
1 överkonstapel, 1/5 av nettoavlöningen för 5 överkonstaplar	4,416 : —			
3 poliskonstaplar 3/36 av nettoavlöningen för 36 konstaplar	11,025 : —			
Beklädnadsersättningar	860 : —	16,301 : —		
Pensioneringskostnader, förslagsvis		1,750 : —		
Hyra för expeditionslokaler jämte belysning och städning		1,300 : —		
Hyra för garage		270 : —		
Olycksfallsförsäkrings- och sjukvårdskostnader, förslagsvis		100 : —		
Telefon och samtalsavgifter, förslagsvis		200 : —	19,921 : —	
3. Statsbidrag för avlönande av 2 kriminalkonstaplar			8,652 : —	30,193 : —
b) Bidrag av Systembolaget för tillsyningsmannens avlöning, förslagsvis..				2,600 : —
				32,793 : —
Brist att genom uttaxering fyllas				228,841 : —
			Kronor	261,634 : —

N:o 89.
Budgetförslag 1933 Polisen.

Till Polisnämnden i Västerås.

I och för uppgörande av 1933 års stat för polisväsendet har poliskommissarien till mig ingivit föjande förslag:

— —

Med överlämnande av detta förslag får jag anföra följande, därvid jag hänför mig till den i innevarande års stat gjorda uppställningen.

Utgifter.

a) 1. Med hänsyn till vad poliskommissarien anfört och å de alarmledningar, vartill stadsfullmäktige innevarande år beviljat anslag, årligen torde kräva eftersyn och möjligen reparation, föreslås anslaget höjt till 2,000 kronor.

a) 2. Behovet av det anslag å 160 kronor till inköp av velocipedlyktor, som poliskommissarien begärt, kan av mig vitsordas och hemställer jag, att polisnämnden upptager detsamma i staten.

b) Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 16 september 1932 skall i Västerås förläggas en statspolisavdelning, bestående av 1 överkonstapel, 1 kriminalkonstapel och 3 poliskonstaplar. Inrättande av denna avdelning, som skall rekryteras från stadens poliskår,medför enligt gällande författning skyldighet för staden att öka sin polisstyrka med så stort antal poliser, som ingår i statspolisavdelningen. Då den kriminalkonstapel, som skall ingå i avdelningen, skall uttagas av de nuvarande länskriminalkonstaplarna, kräves emellertid icke någon ökning av kriminalpolisens numerär. Ordningspolisen däremot måste ökas med 1 överkonstapel och 3 konstaplar. Dessa nya befattningshavare skola ingå i stadens poliskår och deras avlöning skall utbetalas av staden, men ersättning härför skall utgå av statsmedel. Med hänsyn härtill måste i staten upptagas ytterligare avlöning till 1 överkonstapel, vilken avlöning torde böra utgå enligt lönegrupp 29:III förslagsvis och till 3 konstaplar, utgående enligt lönegrupp 25:I förslagsvis.

För innevarande år har stadsfullmäktige beviljat ett anslag å 1,000 kronor såsom bidrag till en polismans utbildning vid polisskolans högre kurs. Detta anslag har tagits i anspråk och den polisman, som med hjälp av detsamma genomgått den högre kursen, har redan vunnit befordran till krimi-

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Polisen.*

nalkonstapel. Då samtliga de polismän, som tidigare genomgått polisskolans högre kurs, för närvarande innehava förordnanden å mera kvalificerade tjänster samt behovet av personal med högre utbildning alltjämt är mycket stort, får jag med hänvisning till den motivering, som av mig föregående år lämnades, hemställa, att liknande anslag upptages i staten för år 1933.

I fråga om beklädnadsanslag är att märka, att staden mot ersättning av statsmedel skall ombesörja beklädnad till de fyra nya befattningshavarna, varför beklädnadsanslaget bör ökas med motsvarande belopp. Beväpning av dessa befattningshavare synes däremot skola ombesörjas direkt av statsverket.

c) Pension till f. poliskonstapeln E. F. Kindblom bortfaller, då denne under året avlidit. Däremot tillkommer pensioner till f. överkonstapeln P. E. Winroth 2.994:- kr. och f. kriminalkonstapeln G. K. Forslund 2.667:- kr.

d), e) och g) 4. Till dessa poster återkommer jag här nedan.

g) 7. Med hänsyn till vad poliskommissarien anfört synes denna post böra höjas till 500 kronor.

Utöver vad ovan anförts vill jag beträffande utgifterna framhålla följande. De för ordningspolisen tillgängliga lokalerna måste anses otillräckliga. Särskilt i och med inrättande av ordonnansavdelningen, vilken trätt i verksamhet den 1 januari 1932, hava stora svårigheter yppat sig att på ett tillfredsställande sätt ordna lokalfrågan. Då nu statspolisavdelning skall förläggas till Västerås och staden är skyldig att anskaffa lokaler till denna avdelning, blir det nödvändigt att tills vidare söka erhålla lokaler genom förhyrning utanför polisstationen och dessa lokaler böra då enligt min mening vara så rymliga, att såväl statspolis- som ordonnansavdelningen kunna inrymmas där, samt alltså omfatta minst tre rum. Kostnaderna för lokaler till statspolisavdelningen komma att i viss omfattning återgäldas av statsmedel. Statspolisavdelningen skall därjämte utrustas med en automobil och en motorcykel och förvaringsrum till fordonen skall anskaffas av staden, dock med rätt till ersättning av staten. Med hänsyn härtill bör i staten upptagas skälig kostnad för förhyrning av lokaler för nämnda båda avdelningar och berörda fordon. Utökningen av poliskårens lokaler torde även medföra ökning av anslagen för städning, belysning och telefon.

Inkomster.

I och med statspolisavdelningens inrättande kommer statsbidrag för reservpolismän att utgå med allenast 1/6 av poliskonstapelslön i lägsta lönegraden, varför inkomsten under a) bör upptagas till endast hälften av beloppet i 1932 års stat. Såsom ovan nämnts skall av statsmedel slutligen gäl-

das avlöning till 1 överkonstapel och 3 konstaplar, kostnader för beklädnad av dem samt lokaler till dem och deras fordon. De närmare grunderna för statsverkets ersättningsskyldighet äro ännu icke fastställda, men i avbidan härpå synes såsom inkomster böra upptagas d e l s hela det belopp, som upptagits som avlöning och beklädnadsersättning till den i statspolisavdelningen ingående personalen, d e l s o c k de belopp, som skäligen böra gäldas av statsmedel för lokaler till statspolisavdelningen och dess fordon.

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Polisen.*

Västerås rådhus den 10 oktober 1932.

THORWALD BERGQUIST,
Polischef.

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Byggnadsnämnden.

Bil. Litt. 27 B.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden överlämnar härmed sitt förslag till nämndens utgifts- och inkomststat för år 1933 under hemställan om dess fastställese.

I avseende å av nämnden framställda anslagsäskanden för såvitt dessa avvika från i budgeten för innevarande år uppförda anslag är följande att anföra.

Biträdande stadsingeniören John Eriksson har enligt beslut av lönenämnden den 17 november 1931 förklarats berättigad att från avgången ur tjänst uppbära i förhållande till tjänstetid avkortad årlig pension med 4,704 kronor, vilket belopp uppförts såsom utgift liksom även avlöning till biträdande stadsingeniör i 1:sta lönegraden. Huruvida denna befattning i framtiden kommer att bibehållas är en fråga, som beror på närmare utredning, vilken byggnadsnämnden i särskild skrivelse till stadsfullmäktige föreslagit och antagande av det förslag, som denna utredning kan föranleda. Avlöningen till befattningen synes böra uppföras och reserveras för utfyllnad i form av arvode för den del av år 1933, varunder nämnden räknar med att biträdande stadsingeniören Eriksson fortfarande skall tjänstgöra å stadsingeniörskontoret och som skulle motsvara tiden innan beslut i omorganisationsfrågan kan föreligga och därefter för den tjänsteman, som eventuellt skall ersätta biträdande stadsingeniören, vad som än blir av denna tjänst. Anslaget till ingeniörsbiträden å stadsingeniörs- och byggnadschefskontoren har höjts med 3,000 kronor, beroende på att ökat arbete å stadsingeniörskontoret och avverkningen av den arbetsbalans, som därav förorsakats, gör behovet av ett extra ingeniörs- och ritbiträde starkt framträdande. Detta har föranlett nämnden, att för innevarande års 2 sista månader av tillgängliga medel å byggnadsnämndens budget förskottera 300 kronor i månaden för avlöning av ett sådant biträde, och skulle denna utgift samt avlöning under ytterligare föreslagna 8 månader under nästa år bestridas med anslagsförhöjningen. Övriga utgifter äro beräknade efter anslagsförbrukningen hittills under detta år.

Västerås den 5 oktober 1932.

För Byggnadsnämnden:
THORWALD BERGQUIST.

Ragnar Tenow.

N:o 89.
Budget-förslag 1933, Byggnads-nämnden.

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för byggnadsnämnden år 1933.

27 B. Byggnadsnämnden.

UTGIFTER:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier			200: —	
b) Löner och arvoden:				
Stadsarkitekten, arvode	5,000: —			
Stadsarkitekten, reseersättning	750: —	5,750: —		
Biträdande stadsingenjören, 37: I		5,520: —		
Ingenjörsbiträden å stadsingenjörs- och byggnadschefskontoren		13,500: —	24,770: —	
c) Pension:				
f. Biträdande stadsingenjören J. Eriksson			4,704: —	
d) Övriga utgifter:				
1. Kostnader för besiktningar		200: —		
2. Hantlangning med material		1,400: —		
3. Telefon och postavgifter		100: —		
4. Annonskostnader		300: —		
5. Rit- och skrivmaterial		500: —		
6. Lösen för resolutioner hos myndigheterna samt andra diverse utgifter		50: —	2,550: —	32,224: —
			Summa kronor	32,224: —

INKOMSTER:

Avgifter för av byggnadschefen och stadsarkitekten åt enskilda utförda förrättningar samt lösen av protokoll	5,000: —
Brist att genom uttaxering fyllas	27,224: —
Summa kronor	32,224: —

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Drätselkammarens förslag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren har, med ledning dels av från de särskilda kommunala styrelserna och nämnderna inkomna specialförslag till utgifts- och inkomststater för nästkommande år och dels av stadens räkenskaper samt tidigare fattade beslut, uppgjort förslag till budget för stadens hela kommunalförvaltning för år 1933.

Med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av detta förslag med tillhörande specialförslag får drätselkammaren därtill foga följande betänkande.

Det förhandenvarande budgetläget är ogynnsammare än det varit på flera år, vilket drätselkammaren också ansåg sig kunna förutsäga redan då budgetförslaget för innevarande år för ett år sedan avlämnades. Ställningen påverkas i främsta rummet av sjunkande skatteunderlag och fortbestående avsevärd arbetslöshet.

Antalet skattekronor har efter prövningsnämndens justeringar nedgått från föregående år med något över 18,000, motsvarande 4,8 %. Hela antalet skattekronor, som utgöra underlag för den kommunala beskattning, som skall utgå under år 1933, är 356,952 : 06.

Arbetslösheten föranleder betydande och ökade anslag till arbetslöshetskommitténs direkta verksamhet samt till täckande av kostnader för reservarbeten av skilda slag. Indirekt inverkar också arbetslösheten därhän att de anslag, som erfordras för bedrivande av samhällets verksamhet för fattig- och barnavård, icke kunnat nedbringas.

Vad de tekniska verken beträffar förete de föreliggande statförslagen nu liksom förra året avsevärd nedgång i de överskott, som beräknas för såväl vattenledningsverket som för gasverket. Inkomsterna för nämnda verk och särskilt för vattenledningsverket synas hava åtminstone för tillfället stagnerat. Å andra sidan hava utgifterna stegrats i synnerhet för vattenledningsverket i följd av ökade utgifter för förräntning och amortering av de stora nyanläggningar, som under senare tid kommit till stånd och som ännu äro långt ifrån avslutade. Inom drätselkammaren har därför också diskuterats frågan, om särskilt vattenledningsverkets och tilläventyrs jämväl gasverkets taxor längre kunna hållas vid deras nuvarande låga nivå, om den erforderliga goda balansen i verkens ekonomi inklusive förräntning och amortering av respektive anläggningar skall kunna tryggas. För vattenled-

ningsverkets vidkommande synes i varje fall om något år en taxehöjning ofrånkomlig, därest underskott i verkets stat skall kunna undvikas. Utan att drätselkammaren dock i nu förevarande sammanhang anser sig böra framställa något direkt förslag, vill drätselkammaren uttala önskvärdheten av, att ovan berörda taxefrågor snarast möjligt upptagas till behandling, i första hand av vatten- och gasverksstyrelsen.

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Drätselkammarens förslag.*

Elektricitetsverkets budget visar en icke obetydlig förbättring, vilken dock icke uppväger försämringarne i de båda övriga verkens stater.

Djuphamnen kräver ökat tillskott av skattemedel, beroende av ökade utgifter för amortering, sedan en stor del av dess anläggningskostnad reglerats genom 1932 års amorteringslån.

Slutligen förtjänar i förevarande sammanhang erinras, att den påbjudna allmänna kyrkoavgiften, för år 1933 utgående med 8 öre pr skattekrona, föranleder motsvarande höjning i den av kyrkofullmäktige redan beslutade uttaxeringen för kyrkliga behov.

Emellertid förete även andra specialstater än elektricitetsverkets förbättringar i förhållande till närmast föregående år. Därutöver har drätselkammaren funnit sig kunna i åtskilliga avseenden föreslå nedprutningar i de gjorda anslagsäskandena. På grund härav, men i främsta rummet såsom en följd av att stadsfullmäktige vid fastställande av budgeten för innevarande år avstodo från en då möjlig skattesänkning just för undvikande eller modifierande av en framtida skattehöjning, tilltror sig drätselkammaren att nu framlägga ett budgetförslag, som ej kräver någon höjning i den samfällda skattesats av kronor 8 : 50 för borgerliga och kyrkliga ändamål, som gällt här i staden under de två senaste åren.

Ehuru det rådande tidsläget borde göra sådant överflödigt, vill drätselkammaren likväl icke underlåta att även i år återupprepa sin vädjan till de kommunala styrelserna och förvaltningsorganen att vid utövandet av sina förvaltningsuppgifter iakttaga den strängaste sparsamhet med de lämnade anslagen.

UTGIFTER.

Under innevarande år har 1892 års obligationslån slutamorterats samt staden upptagit ett reverslån å 1,913,000 kronor enligt medgivande av Kungl. Maj :t den 21 augusti 1931, och äro utgifterna under dessa titlar beräknade med hänsyn härtill och i övrigt enligt gällande amorteringsplaner och avbetalningsvillkor.

Räntor och lånekostnader samt kapitalavbetalningar å lån.

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Drätselkammarens förslag.

Fattigvården.

Som frågan om anställande av en extra tillsyningsman bör i vanlig ordning utredas, föreslår drätselkammaren remiss av frågan till lönenämnden, samt att i avbidan på statsfullmäktiges beslut efter sådan utredning anslaget reservationsvis i budgeten beräknas.

Som drätselkammaren anser, att hela byggnadskostnaden 90,000 kronor för uppförande av pensionärshemmet bör förräntas efter 5 proc., har drätselkammaren, med ändring av vad fattigvårdsstyrelsen härutinnan föreslagit, ökat ränteposten med 1,800: — eller från 2,700 till 4,500 kronor. Som följd härav har stadens inkomster av hyror ökats med häremot svarande belopp.

Vid det förhållande, att ålderdomshemmet varit fullbelagt under de senare åren och med ledning av anslagsförbrukningen under år 1931 samt nedgång i priset på livsförnödenheter, har drätselkammaren ansett sig kunna nedskära det av fattigvårdsstyrelsen för hushållet beräknade anslaget med 2,800 kronor till 45,000 kronor.

Som avgörandet av frågan om anställning av en nattsköterska bör föregås av utredning av lönenämnden, hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige för yttrande måtte till lönenämnden remittera denna fråga samt att av fattigvårdsstyrelsen begärt anslag reservationsvis uppföres i staten i avbidan på det slutliga avgörandet. I detta sammanhang vill emellertid drätselkammaren redan nu ifrågasätta, huruvida anställning av en särskild nattsköterska möjliggör minskning av antalet sjukvårdsbiträden med det biträde, vartill anslag anvisades i årets budget, och som hade till uppgift att biträda med nattjänstgöring.

I avbidan på slutligt beslut av stadsfullmäktige rörande inrättande av ytterligare en befattning som eldare vid ålderdomshemmet, anser drätselkammaren, att eventuell kostnad för erforderlig hjälp med eldning bör tills vidare bestridas av anslag för oförutsedda utgifter, och att det även bör anstå med inredning av lägenhet åt innehavaren av befattningen som eldare till dess frågan om inrättning av en ny eldarebefattning är avgjord. Det bör nämligen övervägas om icke bostadsfrågan kan ordnas på sådant sätt, att därest en ny eldarebefattning kommer till stånd, innehavaren av nuvarande eldarebefattningen hänvisas att bo utom anstalten och att den nyanställde eldaren övertager den lägenhet, som den nuvarande eldaren innehar.

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Drätselkammarens förslag.*

Vidar erinrar drätselkammaren, att enligt stadsfullmäktiges beslut vid 1932 års stats upprättande anslaget för biträde å kontoret bör utgå, samt att anslaget under titeln oförutsedda utgifter i stället höjes med motsvarande belopp.

Såsom skäl för utbyte av den lastbil, som fattigvårdsstyrelsen förfogar över, har fattigvårdsstyrelsen i yttrande till sitt budgetförslag anfört, att den gamla lastbilen vore för liten för fattigvårdens behov och att den därjämte vore sliten och därför krävde betydande kostnader för reparationer m. m. Då drätselkammaren anser att bilen ännu något år bör kunna användas och att för flyttningar och andra större transporter för yttre fattigvårdens behov åtminstone tillsvidare kan förhyras bil, har drätselkammaren från förslaget avfört 4,000 kronor för inköp av ny lastautomobil.

Med härovan angivna avvikelser hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville godkänna fattigvårdsstyrelsens förslag till utgiftsstat för stadens fattigvård.

Barnavårdsnämnden.

Efter granskning av det av barnavårdsnämnden avgivna förslaget till utgiftsstat för den barnavårdande verksamheten för 1933 hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville godkänna förslaget utan ändring.

Folkskolan.

Beträffande av folkskolestyrelsen avgivet budgetförslag har drätselkammaren vid granskning av detsamma beslutat på de skäl styrelsen anfört tillstyrka däri uppfört anslag för år 1933 till arvode åt en skolsköterska.

Drätselkammaren föreslår för sin del den ändring av budgetförslaget, att anslaget till underhåll av fastigheter nedsättes med de belopp, som beräknats till omändring av rökgångarne i lärarebostäderna vid Västgötegatan, 695 kronor, till nytt järnstaket vid Djäknebergsskolan 900 kronor, samt att anslaget till reparationer i Korsängsskolan nedsättes med 8,000 kronor till 12,000 kronor.

Drätselkammaren har ifråga om dessa senare reparationer funnit sparsamhetsskäl tala för att reparationerna under år 1933 inskränkas till att omfatta badavdelningen samt korridorerna och skolsalarne i bottenvåningen, men att till ett kommande år uppskjutas reparationerna inom källarevåningen med undantag av badavdelningen samt anskaffning av ny bomställning i gymnastiksalen, Behovet av införande av värmeledning i vaktmästarebostaden synes drätselkammaren icke vara ådagalagt, varför utgift härför icke av drätselkammaren medräknats.

Anslag till brandstodsavgifter kan nedsättas med 500 kronor till 900 kronor. Med förestående ändringar tillstyrkes folkskolestyrelsens förslag.

N:o 89. *Budget-förslag 1933. Drätsel-kammarens förslag.*

Med anledning av anslagsförbrukningen har drätselkammaren under utgiftstiteln fortsättningsskolan nedsatt anslaget till tryck och annonser med 100 kronor och till städning och renhållning med 200 kronor och hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa högre folkskolans och fortsättningsskolans utgiftsstater enligt föreliggande förslag med här ovan av drätselkammaren ifrågasatta ändringar.

Allmänt läroverk.

Stadsfullmäktige hava den 30 juni 1932 för underhålls- och omändringsarbeten inom högre allmänna läroverkets byggnader anvisat tillhopa 23,700 kronor, därav 19,000 kronor avseende kostnader för omändringsarbeten, som skulle gäldas på sätt bleve bestämt vid fastställelse av budgeten för år 1933. Med anmälan att genom ändring i byggnadsprogrammet kostnaderna för omändringarne bliva lägre än beräknats eller allenast omkring 12,000 kronor, föreslår drätselkammaren, att denna kostnad täckes av uttaxerade medel i nästa års budget.

Sedan staten numera helt övertagit avgiften till skolans ljus- och vedkassa för obemedlade lärjungar, försvinner den kommunala utgiften härför.

Högre flickskolan.

För omändring av värmeledningen och installation av w. c. i flickläroverkets byggnader anvisade stadsfullmäktige den 26 maj 1932 såsom bidrag ett belopp av 22,850 kronor att gäldas på sätt efter förslag av drätselkammaren bleve bestämt vid fastställelse av budgeten för år 1933. Drätselkammaren har i sitt förslag upptagit anslaget i dess helhet att täckas av uttaxerade medel och hemställer om stadsfullmäktiges godkännande av denna åtgärd. I övrigt äro anslagen till flickskolan beräknade enligt grunder, som förut av stadsfullmäktige fastställts.

Arbetare-institutet.

Av stadsfullmäktige den 30 juni 1932 anvisat anslag å 3,000 kronor till arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet är i förslaget uppfört. Drätselkammaren har i övrigt icke ifrågasatt någon ändring under denna rubrik, och får i överensstämmelse med institutsstyrelsens förslag hemställa, att stadsfullmäktige ville för institutets biblioteksverksamhet under 1933 av uttaxerade medel i samma års stat anvisa 13,500 kronor.

Tekniska skolan.

Drätselkammaren har i sitt förslag betr. tekniska skolan tillagt andel av uttaxerade medel uti pension åt f. slöjdläraren vid skolan Arvid Svensson enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 maj 1932. Under erinran att stadsfullmäktige den 29 november 1922 beslutat tillförbinda staden skyldighet att tillsvidare åtaga sig det ansvar för en del kostnader för verksamheten vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning, som utgör förutsätt-

ning för erhållande av statsbidrag, får drätselkammaren föreslå, att stadsfullmäktige ville med här ovan omförmält tillägg fastställa det av styrelsen för dessa skolor uppgjorda förslaget till stat för läsåret 1932—1933 med ett totalt utgiftsbelopp å 82,635 kronor och ett anslag av staden å 24,485 kronor samt enligt skolstyrelsens framställning med ovannämnda tilllägg för skolverksamheten under år 1933 anvisa ett anslag av uttaxerade medel å 24,485 kronor. N:o 89. *Budgetförslag 1933. Drätselkammarens förslag.*

Hälso- och sjukvård.

Drätselkammaren har vid granskning av hälsovårdsnämndens förslag till utgifter för allmänna hälso- och sjukvården, bostadsinspektionen,köttbesiktningsbyrån och polikliniken för könssjuka icke funnit anledning vidtaga annan åtgärd, än att beräkna avlöning till distriktsläkare efter lägsta lönegraden i den lönegrupp, varuti befattningen enligt stadens lönestat är inplacerad eller alltså enligt 28:I i stället för 28:IV, samt att tillägga stadens fasta årsavgift till centrallasarettets barnbördsavdelning och hemställer, att med dessa avvikelser hälsovårdsnämndens förslag till utgiftsstat för dessa institutioner måtte fastställas och alltså även att enligt hälsovårdsnämndens tillstyrkan av uttaxerade medel ett anslag å 4,000 kronor jämte fri lokal anvisas för år 1933 åt Västerås stads förening mot tuberkulos.

Gatuläggning.

Såsom särskilda större gatuarbeten att komma till utförande under år 1933 föreslår drätselkammaren stensättning av Malmabergsgatan i sträckningen emellan Tegnérgatan och Runebergsgatan, breddning och stensättning av Kopparbergsvägen i ännu ej stensatt del av sträckningen emellan Stora gatan och Smedjegatan, stensättning av Östra Kyrkogatan mellan Domkyrkoesplanaden och Skolgatan, omsättning av Vasagatan från fastigheten med adressnummer Vasagatan 18 till och med Hantverkaregatan, samt med slopande av planteringen, stensättning av Domkyrkoesplanaden från Östra Kyrkogatan till Vasagatan. Enligt särskild för varje arbete av byggnadschefen Gösta Smitt avgiven och som bilaga härtill fogad kostnadsberäkning, till vilken drätselkammaren vad angår sättet för varje arbetes utförande hänvisar, skulle dessa gatuarbeten för staden betyda en sammanlagd utgift å 74,755 kronor.

Vägar.

Under utgiftstiteln vägar har drätselkammaren uppfört följande utgiftsposter:

Grusning och underhåll av vägar	45,000: —
Kostnad för stensättning av Köpingsvägen väster om järnvägskorsningen vid Hammarby	50,000: —
att bestridas till hälften vardera av utjämningsandel av bilskattemedel och av uttaxerade medel.	

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Drätselkammarens förslag.*

Kostnad för omläggning av Kopparbergsvägen .... 50,000: —
att bestridas helt av ordinarie bilskattemedel.

Till huru stor del dessa utgiftstitlars totalbelopp 229,905 kronor belastar uttaxeringen, framgår av inkomstposterna under samma titlar, där drätselkammaren uppfört, vad angår gatuläggningen 50,300 kronor, varav 50,000 kronor av ordinarie bilskattemedel och under vägar 90,000 kronor, därav av ordinarie bilskattemedel 60,000 kronor, och utjämningsandel av sådana 25,000 kronor, samt i vägskatt 5,000 kronor; och skulle alltså återstå att uttaxera 89,605 kronor. I jämförelse med budgeten för innevarande år innebär detta en minskad uttaxering för ändamålen med i runt tal 12,000 kronor.

I detta sammanhang vill drätselkammaren meddela, att kostnaden för det vägarbete, som hittills bedrivits i Kopparbergsvägen mellan Eriksberg och stadsgränsen som statskommunalt arbete, icke av anslag, som föreslås i 1933 års budget, bliver till fullo täckt. Hittills bokförda kostnader för detta vägarbete uppgående till i runt tal 145,400 kronor, böra för beräkning av innevarande års kostnad för detsamma ökas med omkring 14,000 kronor, och skulle kostnaden alltså vid årets slut, då detta arbete också är färdigt, uppgå till 160,000 kronor. På staden fallande andel efter avdrag av för arbetet utgående statsbidrag med 35,000 kronor, utgör alltså 125,000 kronor. För täckning härav finnes emellertid såsom behållning å förut av staden bekomna automobilskattemedel omkring 26,000 kronor. Efter ovan angivna anslag av 50,000 kronor i 1933 års stat skulle alltså återstå att gäldas i en kommande budget omkring 50,000 kronor, som enligt drätselkammarens beräkning även skall utgå av bilskattemedel. Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville godkänna den budget, drätselkammaren för år 1933 uppgjort för gatuanläggningar och vägarbeten.

Planteringarne.

I samband med tillstyrkande av förslaget till utgiftsstat för stadens planteringar med anvisande av särskilt anslag av uttaxerade medel, 250 kronor för inköp av 3 st. gräsklippningsmaskiner, 350 kronor för ordnande av sluttningen i Norra Ringvägen emot Blåsbosidan och 350 kronor för ordnande av stenpartier å ömse sidor av trapporna i Flodinsgatan, vill drätselkammaren på grund av de betydande budgetbrister, som år efter år under denna utgiftstitel uppkommit — i år kunna de beräknade utgifterna antagas komma att överstiga i staten anvisade anslag med omkring 14,000 kronor — framhålla nödvändigheten av, att planteringsnämnden i fortsättningen vidtager åtgärder för utgifternas hållande inom ramen av anvisade anslag.

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Drätselkammarens förslag.*

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige med bifall till vatten- och gasverksstyrelsens förslag angående utökning av gatubelysningen ville i 1933 års stat av uttaxerade medel anvisa 2,070 kronor till anläggningskosnader för nya elektriska lampor. **Gatubelysningen.**

Med ledning av anslagsförbrukningen under föregående år och hittills under det innevarande har drätselkammaren för gaturenhållningen uppfört ett anslag å 20,000 kronor eller 5,000 kronor lägre än det i innevarande års budget anvisade, vartill kommer den sedvanliga ersättningen till de s. k. kapitelhjonen. **Gaturenhållningen.**

Granskningen av vatten- och gasverksstyrelsens utgiftsförslag beträffande stadens tekniska verk har icke föranlett drätselkammaren att föreslå några ändringar däri, och hemställer drätselkammaren därför, att förslaget måtte fastställas samt att enligt styrelsens hemställan stadsfullmäktige härvid ville särskilt besluta **Avloppsledningar, vattenledningsverk, gas- och elektricitetsverk.**

1. *att* kostnaderna för den av stadsfullmäktige den 31 mars 1932 beslutade ombyggnaden av pumparna i kloakpumpstationen skola upptagas bland utgifterna för avloppsledningarna och fördelas på 3 år med 3,500 kronor årligen;
2. *att* av inkomster för vattenklosetter skall avsättas 25.000 kronor i 1933 års budget till ett framtida kloakreningsverk; samt
3. *att* för diverse mindre nyanläggningar och serviser anvisa ett förslagsanslag av 25,000 kronor för 1933 att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond.

Mot hamnstyrelsens förslag till utgiftsstat för äldre hamnen har drätselkammaren intet att erinra och får alltså tillstyrka fastställelse av förslaget i alla delar med särskilt beslut, att överskott av rörelsen i den egentliga hamnen, i förslaget beräknat till 21,501 kronor 83 öre, skall tagas i anspråk för gäldande av kostnad för östra kajens förut beslutade ombyggnad. **Hamnen. Äldre hamnen.**

Hamnstyrelsen har i sitt utlåtande till utgiftsförslaget för djuphamnen närmare angivit orsakerna till den för hamnen ökade uttaxeringen. I fråga om utgifterna har i förslaget upptaget anslag å 5,000 kronor för under- **Djuphamnen.**

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Drätselkammarens förslag.*

håll av järnvägsspår, av drätselkammaren nedsatts till 3,000 kronor, då det synes drätselkammaren kunna antagas, att den lågnsamma och mera sporadiska järnvägstrafiken inom djuphamnsområdet icke skall draga så stora kostnader för spårens underhåll.

Med denna avvikelse hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta, att för täckande av beräknad brist i djuphamnens stat för år 1933 av uttaxerade medel anvisa erforderligt belopp, efter drätselkammarens beräkning, uppgående till 73,989 kronor 74 öre.

Renhållningsverket och svingården.

Drätselkammaren föreslår, att förslaget till utgifter för renhållningsverket och svingården fastställes i oförändrat skick.

Varm- och kallbadhusen.

Drätselkammaren har intet att erinra emot bifall till badhusstyrelsens förslag till utgiftsstater för stadens kall- och varmbadhus.

Ångbåtstrafiken.

Med anmärkning i fråga om ångbåtstrafiken att höjningen av anslaget till underhåll och reparationer från 1,000 kronor till 2,500 kronor föranletts av den besiktning, som färjan under år 1933 skall undergå, föreslår drätselkammaren fastställelse av denna utgiftsstat.

Grustaget.

Förslaget till budget för grustaget är uppgjort efter av stadsfullmäktige förut godkända grundsatser, och hemställer drätselkammaren om godkännande därav.

Brandväsendet.

Med tillstyrkan av brandstyrelsens förslag till utgiftsstat för brandväsendet, hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville särskilt besluta att av uttaxerade medel i 1933 års stat anvisa 900 kronor för nyanskaffning av slang och kopplingar samt 450 kronor för inköp av en syrgasapparat.

Egendomar inom stadsplanen.

I avseende å underhållet av rådhuset, polis- och brandstationen, Sundinska huset, tullhuset, paviljongen i Stadsparken, hamnmagasinen, hamnpaviljongen, kabinettet och omnibustrafikstationen samt å övriga kostnader för dessa fastigheter företer förslaget allenast smärre avvikelser från budgeten för innevarande år.

Vad angår stadshotellet har enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 april och 27 oktober 1932 å 1933 belöpande andel i kostnad för reparation och modernisering av hotellet tillhopa 15,700 kronor upptagits. Vikande bränsle-

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Drätselkammarens förslag.*

priser synas kunna medge en sänkning av kostnaden för uppvärmning från 15,000 kronor till 13,000 kronor.

Med ledning av upprättat syneinstrument och med avförande från detta av kostnad för ifrågasatt reparation å huvudbyggnaderna vid Vargbolund och Myggbo — drätselkammaren anser det vara att föredraga, att efter reglering och tomtindelning av dessa områden sälja fastigheterna antingen och helst avröjda från byggnader eller ock i befintligt skick — hemställer drätselkammaren om ett underhållsanslag av uttaxerade medel för stadens gårds- och tomtfastigheter å 20,000 kronor, vilket innebär en höjning av anslaget för detta ändamål med 2,000 kronor.

Lantegendomar under eget bruk.

Drätselkammaren tillstyrker godkännande av lantegendomsnämndens utgiftsstat för lantegendomarne under eget bruk.

Jordar och andra fastigheter utom stadsplanen.

Enligt drätselkammarens förslag visar denna utgiftstitel en nedgång från 23,988 kronor 11 öre till 21,912 kronor 18 öre, huvudsakligen beroende på minskade utgifter för underhåll av egendomarne Karlsberg och Stensborg och för tillsyn av avstjälpningsplatserna.

Skogarne.

Mot lantegendomsnämndens förslag till utgiftsstat för stadens skogar har drätselkammaren ingen erinran att göra, och hemställer förty, att stadsfullmäktige ville fastställa detsamma.

Magistraten och rådhusrätten.

Vidkommande magistratens förslag till budget för magistraten och rådhusrätten för år 1933 föreslår drätselkammaren dess fastställande med den avvikelse, att pension till framlidne assessor H. Cronholms änka, utgående med 1,860 kronor, avföres och påföres magistratens och rådhusrättens i Västerås ämbets- och tjänstemäns reservfond.

Då denna fond är avsedd för sådan pensionering, varom här är fråga enligt de bestämmelser, som vid fondens tillkomst givits, synes denna avvikelse från förslaget vara berättigad. Emellertid bör fonden vid sådant förhållande tillgodoföras de pensionsavgifter, som enligt för stadens befattningshavare gällande pensionsreglemente avdragits assessor Cronholms lön under livstiden, jämte ränta på ränta å desamma.

I senaste bokslutet var denna fonds kapitaltillgång upptagen till 70,727 kronor 46 öre och medger ränteavkastningen väl utbetalning av ifrågavarande pension.

N:o 89.
Budgetförslag 1933.
Drätselkammarens förslag.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta, att pension till assessor H. Cronholms änka skall utgå av magistratens ämbets- och tjänstemäns reservfond samt fastställa staten för magistraten och rådhusrätten med den ändring, som av detta särskilda beslut betingas.

Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

Magistraten har såsom eget upptagit ett förslag av kronokassören angående anvisande av anslag dels 3,900 kronor för avlöning med 175 kronor resp. 150 kronor i månaden å extra stat av två skrivbiträden å kontoret, dels ock å 900 kronor för avlönande av extra arbetshjälp, då anställning av sådan är av behovet påkallad.

Drätselkammaren har ansett, att dessa båda anslag böra sammanföras under en titel ”Anslag till biträden” och med hänsyn dels till den arvodeshöjning som redan under innevarande år genomförts och dels därtill, att i relation till den avlöning, som för närvarande betalas i såväl kommunal som enskild tjänst för sådan biträdeshjälp, varom här är fråga, avlöningen per månad till extra biträden icke synes böra sättas högre än till 150 kronor i månaden, i sitt förslag reducerat anslaget under sådan rubrik med 300 kronor till 4,500 kronor, och hemställer att med denna ändring magistratens utgiftsförslag för kronouppbörds- och exekutionsväsendet måtte fastställas.

Polisväsen och fångvård.

Såsom direkt följd av statsmakternas beslut om inrättande av en statspolisavdelning förlagd till Västerås, har polisnämnden i sitt förslag upptagit avlöning till en överkonstapel och tre poliskonstaplar utöver den polispersonal, som nu finnes anställd. Vid det förhållande, att statspolisavdelningen, till den del denna enligt författningen skall rekryteras av ordinarie befattningshavare vid stadens poliskår, avlönas genom bidrag av statsmedel, innebär denna utökning av poliskåren icke någon ökad utgift för stadskassan. Drätselkammaren tillstyrker således, att stadsfullmäktige ville besluta, att stadens polisstyrka skall utökas med en överkonstapelstjänst och tre ordinarie poliskonstapelsbefattningar.

Det även för år 1933 begärda anslaget för bestridande av kostnaden för en polismans genomgång under samma år av polisskolans högre kurs tillstyrker drätselkammaren dock med samma anmärkning som i sitt budgetförslag för innevarande år, att staden härigenom icke är bunden för liknande anslags beviljande framdeles.

I avbidan på beslut från stadsfullmäktige efter vederbörlig beredning av lönenämnden angående värdesättning för år 1933 av beklädnadsförmån samt bestämmandet av slitningsersättning, har drätselkammaren icke nu velat yttra sig om polisnämndens förslag, att dessa löneförmåner skola nedsättas från 225 kronor till 215 kronor.

Drätselkammaren hemställer alltså, att stadsfullmäktige ville fastställa polisnämndens utgiftsförslag.

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Drätselkammarens förslag.

Allmänna pensionsförsäkringen

Drätselkammaren har uppgjort sitt förslag till utgifter för den allmänna pensionsförsäkringen i överensstämmelse med föreliggande framställningar och med ledning av anslagsförbrukningen och hemställer om förslagets godkännande.

Stadsfullmäktige och drätselkammaren.

På grund av stadsfullmäktiges beslut den 27 oktober 1932 att inrätta en befattning som manligt kontorsbiträde av 1:sta klass å byggnadskontoret har avlöning för denna befattning i förslaget upptagits enligt gällande lönestat.

Utgifterna till pensioner och understöd äro ökade från 13,228 kronor i innevarande års budget till 16,681 kronor, och är denna ökning beroende på under året inträffade pensionsfall.

I övrigt föranleder förslaget under denna rubrik ingen särskild motivering, utan hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville godkänna förslaget till utgiftsstat för stadsfullmäktige och drätselkammaren.

Byggnadsnämnden.

Byggnadsnämndens anslagsäskanden föranleder ingen annan erinran, än att arvodet till det nya ritbiträdet å stadsingeniörskontoret, som byggnadsnämnden ansett erforderligt att anställa, i vad detta arvode belöper på innevarande år, synes böra bestridas av 1932 års förslagsanslag, vilket föranleder motsvarande minskning i det begärda anslaget till extra ritbiträden för år 1933. Drätselkammaren hemställer att med denna avvikelse byggnadsnämndens förslag måtte godkännas, innebärande detta tillika beslut om rätt för byggnadsnämnden, att av 1932 års förslagsanslag disponera högst 600 kronor för avlöning under år 1932 av ett ritbiträde å stadsingeniörskontoret.

Automobiler

Utgifterna under rubriken automobiler äro beräknade efter anslagsförbrukningen och i avseende å amortering å inköpta bilar i överensstämmelse med stadsfullmäktiges beslut den 28/6 1928 och 27/8 1931.

Sociala ändmål.

Med anmälan, att vederbörande institutioner icke ifrågasatt ändrade anslag för år 1933 och att sådan ändring ej heller av drätselkammaren ifrågasättes, hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville för år 1933 anvisa åt

Västerås Arbetsstuga .... 4,000 : —

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Drätselkammarens förslag.

varav 2,500 kronor av Sundinska fondens räntemedel och 1,500 kronor av uttaxerade medel,
samt av uttaxerade medel åt

Barnkrubbans understödsförening	3,500 : —
Barnhemmet i Västerås	1,000 : —
Västerås Natthärberge	300 : —
Västmanlands läns Arbetsförmedlingsanstalt	3,200 : —
Västerås Sjukkassors fortsättningskassa ett förslagsanslag å	3,800 : —
att åtnjutas enligt bestämmelserna i stadsfullmäktiges beslut den 23/12 1909 eller med 1 krona för varje inom staden året före det varunder anslaget utbetalas mantalsskriven föreningsmedlem samt under det ytterligare villkor, att bidraget icke må utgöra en kassans tillgång under annan förutsättning än att det tillgodokommer i Västerås mantalsskrivna sjukkassemedlemmar,	
Västerås registrerade sjukkassor och Västerås Sjukkassors fortsättningskassa	20,000 : —
att åtnjutas på de villkor, som innefattas i stadsfullmäktiges beslut den 28 november 1918 och den 29 december 1924 med 25 öre per sjukdag för inom staden mantalsskrivna medlemmar,	
Barnhemmet Sparvboet	600 : —
Föreningen Hvita Bandet	800 : —
motsvarande hyran för dess förhyrda butik i staden tillhörig fastighet vid Stora torget, under villkor, att föreningen överlämnar samma belopp oavkortat till Barnhemmet Sparvboet,	
Frälsningsarméns slumstation i Västerås	800 : —
Västeråsavdelningen av arbetarnes bildningsförbund för dess biblioteksverksamhet	2,000 : —
Arosgården	3,000 : —
Drätselkammaren att utdelas till frilufts- och folkkonserter	2,000 : —
Nykterhetsnämnden	1,350 : —
Västerås skollovskolonier	11,000 : —
Västerås gymnastikförening	1,000 : —
Västmanlands läns fornminnesförening	3,000 : —

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Drätselkammarens förslag.

Fastighetstaxeringsnämndens ordförande rådmannen Victor Åsberg har hemställt om anvisande av ett anslag i 1933 års stat för bestridande av kostnaderna för fastighetstaxeringen. Med avdrag av 150 kronor, som avse kostnad för annonsering och som redan bestritts av medel i detta årets stat, har drätselkammaren, med inräkning av ersättning åt ledamöterna i fastighetstaxeringsnämnden, såsom traktamentsersättning för samtliga taxeringsnämnder beräknat en utgift i sitt statförslag, som med 200 kronor överstiger den i detta års budget upptagna och hemställer om godkännande härav, samt att stadsfullmäktige vid fastställande av budgeten under denna rubrik ville besluta, att arvodet till de av stadsfullmäktge valda ledamöterna i taxeringsnämnderna skall utgå med 1 krona 40 öre pr sammanträdestimma, dock högst 7 kronor pr sammanträdesdag. **Taxeringsnämnderna.**

Anslaget för premier för olycksfallsförsäkring av stadens arbetare har på grund av anslagsförbrukning hittills måst ökas med 1,000 kronor till 5,000 kronor, varemot anslaget för läkare och sjukvård samt sjukavlöning av enahanda skäl kunnat sänkas med 1,000 kronor till 3,000 kronor. **Diverso utgifter.**

Med hänsyn tagen till den nu rådande stora arbetslösheten och då det kan befaras att denna får ökad omfattning särskilt under första delen av år 1933, bjuder försiktigheten, att anslaget för arbetslöshetsverksamhet och reservarbeten höjes, och har drätselkammaren därför i jämförelse med innevarande års budget ökat anslaget med 20,000 kr. till 120,000 kr. och hemställer, att stadsfullmäktige ville av uttaxerade medel anvisa detta sistnämnda belopp.

Till gäldande av årets kostnad för uppförande av ett pensionärshem enligt stadsfullmäktiges beslut den 22 december 1930 föreslår drätselkammaren en uttaxering av 18,000 kronor.

Med anledning av stadsfullmäktiges beslut den 28 januari 1932 att ansluta staden till en av Kungl. Socialstyrelsen igångsatt levnadskostnadsundersökning och att ikläda staden de kostnader, som därmed äro förenade, har drätselkammaren i sitt förslag för detta ändamål uppfört ett anslag å 1,350 kronor att uttaxeras.

Även för år 1933 har drätselkammaren ansett lämpligt beräkna ett jämförelsevis rikligt anslag för diverse och oförutsedda behov, med i runt tal 80,000 kronor.

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Drätselkammarens förslag.

INKOMSTERNA:

Behållning. Som första post på inkomstsidan kan nu liksom förra året räknas med behållning från senast avslutade räkenskapsår. Behållningen, kronor 42,563 : 60, överensstämmer på några 100-tal kronor när med det belopp, som är upptaget i innevarande års stat.

Räntor och aktier. På sätt i de senaste årens räkenskaper skett, upptages ingen ränteinkomst för stadskassan från järnvägsmedelsfonden.

Sedan staden under flere år avstått från utdelning å sina stamaktier i A.-Bol. Arbetarebostäder, kan bolagets ekonomi nu medgiva, att staden under år 1933 erhåller utdelning för ett år å detta aktieinnehav.

De av olika nämnder och styrelser avgivna inkomstförslagen hava av drätselkammaren granskats; och tillstyrker drätselkammaren med obetydliga, här nedan angivna undantag bifall till desamma i oförändrat skick.

Fattigvården. I anslutning till vad drätselkammaren föreslagit beträffande utgifterna för pensionärshemmet, föreslår drätselkammaren en höjning av det beräknade hyresvärdet med samma belopp som utgiftsökningen eller 1,800 kronor.

Byggnadsnämnden. Uti de av byggnadsnämnden beräknade inkomsterna för förrättningar m. m. anser drätselkammaren sig med ledning av räkenskaperna kunna föreslå en höjning av 3,000 kronor.

Brandväsendet. Utan att vilja föreslå någon ändring i den med 2,000 kronor sänkta beräkningen av brandverkets inkomster av verkstadsarbete, anser drätselkammaren sig böra fästa uppmärksamheten vid den under en följd av år fortgående minskningen i denna inkomstpost samt uttala, att brandstyrelsen bör söka åstadkomma ändring härutinnan.

Allmänna bidrag av staten. Ersättningen från statsverket för den indragna inkomsten av brännvinsförsäljningsmedel, en ersättning, som är ställd på avskrivning, nedgår till nästa år med omkring 5,000 kronor.

Skatter. Drätselkammaren föreslår, att hundskatten för år 1933 bestämmes att fortfarande utgå med 25 kronor pr hund; och beräknas härav en något förhöjd inkomst.

N:o 89.
Budgetförslag 1933. Drätselkammarens förslag.

Den kommunala progressivskatten måste även till nästkommande år beräknas nedgå och upptagas med 83,000 kronor mot 91,000 kronor i årets stat.

Även nöjesskatten företer sjunkande tendens och beräknas giva en inkomst för stadskassan å 38,000 kronor mot beräknade 45,000 kronor i 1932 års budget.

Sedan genom de under en följd av år högt upptagna beloppen för avkortningar och restitutioner, stadens under kristiden uppkomna stora fordran för oguldna skatter numera bokslutsmässigt nedått till belopp, som med säkerhet kan beräknas inflyta, kan ifrågavarande belopp i det föreliggande förslaget upptagas efter en procentsats, som anses motsvara rådande förhållanden.

Då uttaxeringen för kyrkliga ändamål enligt kyrkofullmäktiges beslut behöver utgå efter 60 öre pr skattekrona — 8 öre mer än för innevarande år —, skulle för bibehållande av en oförändrad total kommunal utdebitering å kronor 8 : 50 pr skattekrona för den borgerliga kommunens behov uttaxeras kronor 7 : 90 pr skattekrona — 8 öre mindre än för innevarande år.

Då den föreliggande budgeten kan balanseras med en sådan skattesats, utan att dess hållbarhet enligt drätselkammarns mening behöver äventyras, föreslår drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville för bestridande av stadens utgifter för år 1933, i den mån de icke täckas av andra inkomster, besluta en uttaxering inom stadskommunen för år 1932 av 7 kronor 90 öre pr skattekrona.

Slutligen hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville i allt övrigt godkänna det föreliggande av drätselkammaren upprättade förslaget till utgifts- och inkomststat i dess helhet.

Västerås den 21 november 1932.

På Drätselkammarens vägnar:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Drätselkammaren till Magistraten överlämnat förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stad under år 1933, får Magistraten — under förklaring, att Magistraten icke funnit anledning till annan erinran mot förslaget, än att det synes Magistraten riktigast, att ifrågasatt beslut om

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Drätselkammarens förslag.*

användning av magistratens i Västerås ämbets- och tjänstemäns reservfond icke fattas, förrän det reglemente för fonden, om vars upprättande Stadsfullmäktige den 29 januari 1931 beslutat, blivit i vederbörlig ordning fastställt — överlämna förslaget jämte därtill hörande handlingar till Stadsfullmäktige för fattande av beslut.

Västerås rådhus den 24 november 1932.

På Magistratens vägnar:
THORWALD BERGQUIST.

Bo Sunnerfelt.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter att hava tagit del av drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat för staden för år 1933 med därvid fogade motivering och magistratens den 24 november innevarande år däröver avgivna yttrande, får beredningsutskottet beträffande budgeten för år 1933 anföra följande.

Beredningsutskottet vill först till alla delar understryka, vad drätselkammaren i sin inledning till budgetsmotiveringen anfört, särskilt angående behovet av att den strängaste sparsamhet med de lämnade anslagen iakttages inom stadens olika förvaltningsgrenar.

I de delar, där intet särskilt av beredningsutskottet anförts biträder utskottet, vad drätselkammaren föreslagit.

Beträffande budgeten för folkskolan, så har drätselkammaren föreslagit nedsättning av anslaget till reparationer i Korsängsskolan från det av folkskolestyrelsen begärda beloppet av 20,000 kronor till 12,000 kronor. Inom beredningsutskottet hava meningarna i denna sak varit skiljaktiga, men har utskottets majoritet stannat vid att förorda drätselkammarens förslag. Om än icke reservationer inom beredningsutskottet anförts, så hava dock herrar Leontein och Sjöberg låtit anteckna, att de för sin del komma att inom fullmäktige påyrka beviljandet av anslaget till reparationer i Korsängsskolan till det belopp, som av styrelsen begärts, dock med undantag för inledande av värmeledning i vaktmästarebostaden, samt ny bomställning i gymnastiksalen.

Beträffande anslaget för gatuläggningen så tillstyrker beredningsutskottet beviljandet av det belopp, som av drätselkammaren föreslagits, men vill beredningsutskottet samtidigt föreslå, att till drätselkammaren återremitteras frågan om omsättning av Vasagatan från fastigheten med adress-

nummer Vasagatan 18 t. o. m. Hantverkaregatan, enär det synes beredningsutskottet, som om med denna omsättning tillsvidare kunde anstå och beloppet i stället användas för någon mer behövlig gatuomläggning. N:o 89. Budgetförslag 1933. Drätselkammarens förslag.

Vad vidare angår drätselkammarens förslag om slopandet av planteringen samt stensättning av Domkyrkoesplanaden från Ö. Kyrkogatan till Vasagatan, så hava även i detta fall delade meningar rått om behovet av detta arbetes utförande, men tillstyrker utskottets majoritet drätselkammarens förslag.

Till sist får beredningsutskottet påpeka, att behovet av Gåsmyregatans omläggning är mycket stort och bör om ej förr bliva ihågkommet vid uppgörandet av 1934 års budget.

Inom beredningsutskottet har ingående diskuterats nödvändigheten av att med det snaraste initiativ från drätselkammarens sida tages till en uppgörelse med fastighetsägare inom ytterområdena i ändamål att förbättra trafiklederna därstädes. Denna fråga har ju redan tidigare varit föremål för motion inom stadsfullmäktige, och har beredningsutskottet velat erinra om nödvändigheten av en lösning av denna fråga.

Magistraten har i sin skrivelse förklarat sig icke hava någon annan erinring mot budgetsförslaget än att det syntes magistraten riktigast, att ifrågasatt beslut om användning av magistratens i Västerås ämbets- och tjänstemäns reservfond icke fattas, förrän reglemente för fonden blivit fastställt.

I anledning därav får beredningsutskottet förklara, att beredningsutskottet icke har något att erinra emot, att pensionen åt avlidne assessor H. Cronholms änka får bestridas av tillgängliga medel till dess reglemente för fonden bliver fastställt.

Beträffande arvode till de av stadsfullmäktige valda ledamöterna i taxeringsnämnderna föreslår drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta, att arvode till de av stadsfullmäktige valda ledamöterna skulle utgå oförändrat efter 1 kr. 40 öre pr sammanträdestimme, dock högst 7: — kr. per sammanträdesdag.

Med hänsyn till att det bland taxeringsnämndernas kommunalvalda ledamöter finnas många, som för att kunna fullfölja sina uppdrag nödgas avstå från sin dagliga förvärvstjänst, synes det beredningsutskottet, som det nuvarande maximibeloppet vore alltför lågt, varför utskottet med hänvisning till bestämmelserna i gällande taxeringsförordning § 146 mom. 1 hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta, att arvodet till de av stadsfullmäktige valda ledamöterna i taxeringsnämnderna skall under år 1933 utgå efter 1 kr. 40 öre per sammanträdestimme, dock högst 10 kronor per sam-

N:o 89. *Budgetförslag 1933. Drätselkammarens förslag.*

manträdesdag. Beredningsutskottets yrkande torde icke behöva innebära någon förhöjning av det av drätselkammaren förut upptagna anslaget.

Då vad beredningsutskottet härovan anfört icke innebär till beloppet någon som helst förändring av drätselkammarens förslag till budget för år 1933, får beredningsutskottet för sin del förorda bifall till det av drätselkammaren upprättade budgetsförslaget för år 1933, således även till den av drätselkammaren föreslagna uttaxeringen.

Västerås den 25 november 1932.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

Eric Plantin.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1932. Den 19 December. XX.

N:o 90.

Nykterhetsnämndens årsberättelse för åren 1930—1931.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nykterhetsnämnden i Västerås får härmed avgiva berättelse för åren 1930—1931 och i sådant avseende anföra.

Nykterhetsnämnden bestod vid 1930 års början av följande personer:

Ledamöter:

Direktören Axel Sundström, ordförande,

Fattigvårdssysslomannen A. Norén, vice ordförande,

2:dre Stadsläkaren C. Idar,

Fru Ida Fröström-Johansson,

t. f. Borgmästaren V. Åsberg,

Verkmästaren J. Andersson,

Överkonstapeln C. V. Karlsson,

Lindaren Gunnar Jakobsson, och

Suppleanter:

Distriktsläkaren L. Bladini,

Sjukvårdaren J. O. Wass,

Poliskonstapeln Josef Marthon,

Tjänstemannen Gösta Sjöberg.

Under året avgick verkmästaren J. Andersson och ersattes med suppleanten Wass, som i sin tur ersattes av Journalisten Henry Karlsson.

Nämnden hade vid 1931 års början härovan angivna sammansättning. Under året avgick ordföranden Herr Sundström, som ersättes med Herr Norén, som i sin tur såsom vice ordförande ersattes av Herr Wass. Den vakanta ledamotsplatsen besattes med suppleanten Herr Sjöberg. Slutligen utsågs Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson till suppleant i nämnden.

N:o 90.
Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1930—1931.

Kriminalöverkonstapeln Emil Carlsson har under bägge åren varit förordnad såsom nämndens tillsyningsman.

Under år 1930 har nämnden avhållit åtta sammanträden samt under år 1931 tio sammanträden.

Följande utlåtanden hava avgivits:

	1930	1931
Tillstånd att utskänka pilsnerdricka	12	9
Tillstånd att till avhämtning försälja pilsnerdricka	5	2
Ang. nykterhetsintyg för körkort	8	16
Försäljning av skattefri sprit	2	5
Oktroj för systembolaget	1	
Indragning av tillstånd att försälja pilsnerdricka	3	4
Rusdryckslagsstiftningen		1

Statistik över personer, behandlade enligt alkoholistlagen 1930.

a) Från 1929 till 1930 kvarstående under övervakning varande personer	11
b) Nytillkomna och under övervakning varande	19
Summa	30

a) De från 1929 kvarstående fördelas på följande sätt:

internerade	4
avliden	1
återförda till ett nyktert levnadssätt	4
kvarstående	2
Summa	11

b) De nytillkomna fördelas på följande sätt:

återförda till ett nyktert levnadssätt	10
kvarstående	5
avflyttade	3
häktad för brott	1
Summa	19

Sammanställning av ovanstående statistik för år 1930.

Återförda till ett nyktert levnadssätt	14
Internerade	4
Avliden	1
Avflyttade	3
Häktad	1
Kvarstående	7
Summa	30

1931.

N:o 90. *Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1930—1931.*

a)	Från år 1930 till år 1931 kvarstående under övervakning varande personer	7
b)	Nytillkomna	37
	Summa	44

De från 1930 kvarstående fördelas på följande sätt:

a)	Internerad	1
	Återinternerad	1
	Avliden	1
	Kvarstående	4
	Summa	7

b) De nytillkomna fördelas på följande sätt:

Återförda till ett nyktert levnadssätt	19
Kvarstående	15
Häktade	2
Avflyttade	1
Summa	37

Sammanställning av ovanstående statistik för år 1931:

Återförda till ett nyktert levnadssätt	19
Kvarstående	19
Häktade	2
Avliden	1
Avflyttad	1
Internerad	1
Återinternerad	1
Summa	44

Resultatet av nämndens övervakande verksamhet har i stort sett varit tillfredsställande.

Nämndens tillsyningsman har i övervakande syfte företagit under år 1930 858 och under år 1931 1,012 undersökningar rörande de personer, som stått under nämndens övervakning.

Mot nykterhetstillståndet i allmänhet har under de bägge åren ingen större anmärkning varit att göra.

År 1930 dömdes 14 personer för olovlig införsel av spritdrycker, men år 1931 endast 2.

Följande statistik över fylleriförseelserna få härmed meddelas.

N:o 90.
Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1930–1931.

Fylleriförseelser m. m.

	1929	1930	1931
Fylleriförseelser	262	271	258
Därav bötfällda	259	248	240
Av dessa innehades motbok av	26	31	30
Som berusningsmedel har angivits:			
Spritdrycker	176	160	199
Därav inköpt å systembolaget	7	6	6
Hembränt brännvin	11	12	5
Denaturerad sprit enbart eller i förening med klass II	14	19	10
Summa	208	197	220
Antal motböcker	13,514	14,131	14,695
Konsumtion pr motbok och år, liter	1,98	1,95	1,94

Västerås den 21 november 1932.

För Nykterhetsnämnden.
AXEL NORÉN.

Eric Plantin.

N:r 91.

Drätselkammarens skrivelse ang. ny utryckningsvagn för brandverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse har brandstyrelsen anhållit att av det bidrag, som för åren 1931 och 1932 ställts till stadens förfogande av Städernas Allmänna Brandstodsbolag för främjande av brandväsendet, få disponera erforderligt belopp, beräknat till 3,624 kronor 40 öre för täckande av kostnader, som varit förenade med anskaffning av underrede och motor till en ny utryckningsvagn att ersätta brandverkets Renaultbil, och får rrätselkammaren som eget yttrande och efter att hava tagit del av handlingarne i ärendet hemställa, att stadsfullmäktige ville bifalla framställningen.

Västerås den 21 november 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

N:o 91.

Ang. ny utryckningsvagn för brandverket.

Upprepade gånger tätt efter varandra och senast i början av juli månad innevarande år har motorn till brandverkets Renaultbil vid längre användning kommit i olag genom att vevstakslagret smält ned.

Rörande de felaktigheter, som uppkommit och orsakerna härtill samt möjligheten att genom reparation få dessa avhjälpta, har tjänstförrättande brandchefen avgivit promemoria, som bifogas och varur kan utläsas, att en reparation av bilmotorn icke skulle medföra en varaktig förbättring, utan med till visshet gränsande sannolikhet föranleda en utgift utan motsvarande nytta.

Vid brandstyrelsens övervägande av utvägen att få utryckningsvagnen i stånd genom inköp av en ny motor, befanns det av inkommet anbud å leverans av en sådan, att skillnaden i kostnaderna häremellan och inköp av ett nytt karosseri med motor — cirka 1,000 kronor jämte värdet av gamla vagnen — icke bleve större, än att det bleve mer ekonomiskt att välja detta senare alternativ, i synnerhet som den offererande firman A.-Bol. Yngve Svenson härstädes förklarat sig vilja i avräkning å priset övertaga den gamla bilen.

Då brandstyrelsen icke ansåg sig kunna taga risken av ett uppskov med åtgärder för att få Renaultbilen ersatt och frågan avgjord i vanlig anslagsväg dels med hänsyn till årstiden och de större risker för eldsvådor, som denna medförde — bilen blev såsom förut angivits satt ur funktion i medio av juli månad — och dels till stadens åtagande att hava en beredskapsvagn ständigt klar för utryckning å landsbygden samt härtill komme, att medel för ett ändamål, som det ifrågavarande, redan funnes reserverade — brandstyrelsen avser det bidrag till brandväsendet, som för 1931 ställts till förfogande av Städernas Allmänna Brandstodsbolag — träffades med förenämnda bolag avtal om leverans av ett lastbilschassis av Fords tillverkning mot utbyte av den gamla bilen samt en mellanavgift av 2,800 kronor.

Den nya vagnen har färdigställts å brandverkets verkstäder — detta iordningsställande har bestått i tillkoppling av motorsprutan, i samband varmed anskaffats en ny växellåda, snickeriarbeten och målning — och har totalkostnaden därför utgjort 3,624 kronor 40 öre.

Med överlämnande av handlingarne i ärendet föreslår brandstyrelsen att drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige anhålla, att brandstyrelsen till täckande av kostnaden för anskaffning av ny vagn i Renaultbilens ställe, utgörande enligt specifikation 3,624 kronor 40 öre, måtte tillåtas disponera det bidrag till brandväsendets fulländning, som ställts och ställes till stadens förfogande av Städernas Allmänna Brandstodsbolag.

Västerås den 19 november 1932.

För Brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

Ragnar Tenow.

N:o 92.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändring av elektricitetsverkets taxa 9 för landsbygden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av vatten- och gasverksstyrelsens närlagda skrivelse angående ändring av elektricitetsverkets taxa 9 för landsbygden, får drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet förorda bifall till vatten- och gasverksstyrelsens förslag.

Västerås den 1 december 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Som bekant distribuerar Västerås stad elektrisk ström till en del landsbygd, däribland Lundby och S:t Ilians socknar. Utlämnande av ström sker efter elektricitetsverkets taxa 9, som har följande lydelse:

"Kombinerad tariff för kraft och lyse. Växelström,
normalspänning 6,000 volt.
(För lantbrukare).

Av förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:

a) ett grundpris av 4 kr. per andel och år, därvid en andel motsvarar 1 hektar åkerjord eller 1 st. ljuspunkt, samt

b) en förbrukningsavgift av 7 öre kilowattimmen, mätt på högspänningssidan. Sker uppmätningen på lågspänningssidan, skall abonnent ersätta tomgångsförlusterna i transformatorn."

Bruttoinkomsterna av ström enligt denna taxa uppgå till omkring 15,000 kronor per år.

I skrivelse till styrelsen har ett större antal lantbrukare hemställt om sänkning av taxan och anföra de som skäl härför dels att taxan är för hög och dels jordbrukets betryckta läge.

Statens verk hava för icke lång tid tillbaka omarbetat sin taxa för landsbygden. Enligt denna taxa betalas en grundavgift av 2 kr. per tariffenhet (andel) och år samt en förbrukningsavgift av 3,5 öre per kilowattimme under månaderna maj—augusti och 7 öre per kilowattimme under månaderna september—april. Vid uttagande av ström från statens verk hava lantbru-

N:o 92. Ang ändring av elektricitetsverkets taxa 9 för landsbygden

karna, såsom ägare av elektriska bygdelinjerna, att själva bekosta underhållet på dessa, men som Västerås stad är ägare till motsvarande ledningar inom sitt distributionsområde, bekostar också staden underhållet, som kan anses motsvara c:a 1:50 per hektar åkerjord och år. Om dessa 1:50 tillägges grundavgiften, bliver, med samma pris som statens taxa, 2 kr. per tariffenhet, hela grundavgiften 3:50. För att under sommartiden, då riklig strömtillgång finnes, stimulera den enskilda förbrukningen, räknar staten då endast med 3,5 öre per kilowattimme. Av samma orsak bör detta pris tillämpas även vid stadens verk.

Som även på landet finnas strömförbrukare av annan art än lantbruk, har staten utformat sin taxa så, att den kan finna användning för de olika fall, som kunna förekomma, ett förhållande, som även styrelsen beaktat, då den framlägger taxa 9 för Stadsfullmäktige i omarbetat skick i överensstämmelse med statens taxa.

Under åberopande av det anförda föreslår styrelsen, att taxa 9 erhåller följande lydelse:

Kombinerad tariff för kraft, ljus och värme.
Växelström, normalspänning c:a 6,400 volt.
(För landsbygden).

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:

A) ett grundpris av kronor 3:50 per tariffenhet och år.

I. *Tariffenheter för jordbruk.*

För varje hektar odlad jord beräknas 1 tariffenhet. För varje jordbrukslägenhet beräknas dock minst det antal tariffenheter, som för brukarens bostad erhållits enligt bostadsnormen II, med tillägg av ½ tariffenhet per hektar odlad jord.

Trädgårdar, gårdsplaner, bebyggda tomter samt åkervägar och diken genom den odlade arealen skola ingå i den areal, efter vilken tariffenheter beräknas. Fullt antal tariffenheter beräknas, även om den elektriska kraften utnyttjas för ett fåtal ändamål, exempelvis endast belysning.

Tariffenheter beräknas ej för permanenta betesvallar, ej heller för sådan del av en gårds odlade areal — såsom torp eller arrendegård — som är undantagen gårdens eget bruk och ej erhåller ström från distributionsföretagets ledningsnät. För särskilt mindervärdig mark, exempelvis sådan, som vissa år ej kan brukas på grund av översvämning etc., och för vilken vederbörande distributionsföretag medgiver reduktion vid andelsteckningen, kan, efter bedömande i varje fall, en motsvarande lägre norm tillämpas vid beräkning av tariffenhetstalet.

För jordbrukets och hushållets behov erforderliga motorer och värmeapparater föranleda ingen tilläggsberäkning.

N:o 92.
Ang. ändring av elektricitetsverkets taxa 9 för landsbygden

För bostadslägenhet, som icke användes av gårdens brukare eller tjänstepersonal, för handelsbod, hantverk, industri eller annan kommelsiell rörelse, som icke är att hänföra till normal jordbruksdrift, beräknas tariffenheter enligt II resp. III.

II. *Tariffenheter för bostadslägenheter.*

För varje bostadslägenhet med kök eller kokvrå beräknas, oberoende av lägenhetens storlek, ett grundbelopp av 2 tariffenheter. Därutöver beräknas för varje rum med eldstad eller värmeledning 1 tariffenhet. Kök räknas som rum. För rum utan eldstad eller värmeledning beräknas endast ½ tariffenhet.

Undantag: För sommarlägenheter beräknas ett grundbelopp av endast 1 tariffenhet per lägenhet samt därutöver endast ½ tariffenhet per rum.

Sålunda fastställt tariffenhetstal medger anslutning av erforderlig belysning även i korridorer, förstugor, trappor, verandor, garderober, klosetter, tvättstugor, matkällare, privatgarage och dylika till bostad normalt hörande utrymmen, vidare motorer och värmeapparater, som lämpligen kunna utnyttjas i hushållet.

För den del av lägenheten, som användes för handelsbod, hantverk, industri eller annan kommersiell rörelse, beräknas tariffenheter enligt III.

III. *Tariffenheter för samlings- och affärslokaler m. m. dylikt, för hantverk och industri samt för vägbelysning.*

För varje lägenhet, som användes såsom samlings- eller affärslokal m. m. dylikt eller för hantverk, industri eller annan kommersiell rörelse, beräknas, oberoende av lägenhetens eller rörelsens storlek, ett grundbelopp av 2 tariffenheter.

a) *Norm för belysning.*

För belysning beräknas 1 tariffenhet per påbörjat 100-tal watt belysningsanslutning, dock minst ½ tariffenhet per ljuspunkt. För lampor större än 500 watt bestämmes antalet tariffenheter för varje särskilt fall.

Efter särskild framställning beräknas för alla lägenheter under avdelning III tariffenheter för belysning efter lokalens storlek med 1 tariffenhet per 25 kvm. golvyta. Enligt denna norm beräknas tariffenheter även för korridorer, förstugor, trappor, garderober, källare, garage o. dyl.

b) *Norm för motorer och värmeapparater.*

För motorer beräknas tariffenheter efter påstämplat antal hästkrafter (hkr), för värmeapparater efter påstämplat antal kilowatt (kW), varvid hänsyn tages till den ungefärliga drifttiden enligt nedanstående tabell.

Normer för motorer (hkr.) och värmeapparater (kW).

N:o 92. *Ang. ändring av elektricitetsverkets taxa 9 för landsbygden*

Drifttid, tim. pr år	0—600	601—1200	1201—1800	1801—2400	2401 eller mera
Tariffenhet pr hkr. eller kW	2	3	4	5	6

IV. *Allmänt.*

Bråkdel av tariffenhetstalet för varje konsument avrundas till närmast högre hela tal.

B) en förbrukningsavgift av 7 öre per kilowattimme under månaderna september—april och 3,5 öre per kilowattimme under månaderna maj—augusti, mätt på högspänningssidan. Sker uppmätningen på lågspänningssidan skall abonnenten ersätta tomgångsförlusterna i transformatorn.

För större industriell verksamhet tillämpas inom staden gällande taxor.

Den nya taxan skulle tillämpas efter avläsningen för innevarande års 4:de kvartal.

Västerås den 8 november 1932.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 93.

Drätselkammarens skrivelse ang. ökad gatubelysning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av närlagda skrivelse till drätselkammaren från vatten- och gasverksstyrelsen angående ökad gatubelysning får drätselkammaren, som anser belysning å de däri omförmälda platserna behövlig, hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta att för anordnande av två nya elektriska gatulyktor, den ena vid Metallvägen intill Sandgärdets bostadsområde och den andra vid Persbovägen i närheten av bron över Persbobäcken, anvisa förslagsvis 500 kronor, att utgå av det anslag till diverse och oförutsedda behov, som kan bliva avsatt i 1933 års stat.

Västerås den 1 december 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 93.
Ang. ökad gatubelysning.

Till Drätselkammaren i Västerås.

På därom av ett par stadsfullmäktigeledamöter uttalade önskemål rörande behov av 2 nya gatulyktor, varav 1 vid Metallvägen och 1 vid Persbovägen, får Vatten- och Gasverksstyrelsen meddela, att anläggningskostnaderna för dessa lyktor uppgå till:

lyktan vid Metallvägen .... Kr. 100:—.
lyktan vid Persbovägen .... Kr. 400:—.

samt att årliga kostnaden i båda fallen utgör 100 kr. pr lykta.

Styrelsen förordar uppsättning av lyktan vid Metallvägen.

Västerås den 9 november 1932.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 94.

Tilläggsavtal ang. omnibustrafiken i Västerås.

TILLÄGGSAVTAL.

Mellan stadsfullmäktiges i Västerås trafikkommitté å ena och undertecknade Karl Osk. Karlsson och Anders Robert Andersson, å andra sidan, är på grund av stadsfullmäktiges beslut den 28 maj 1932 följande tillägg till det mellan samma parter den 19 september 1928 träffade avtalet rörande koncession å omnibustrafik i Västerås överenskommet.

Tilläggsavtalet gäller under förutsättning av magistratens godkännande.

Detta tilläggsavtal avser trafik på en ny linje, benämnd linje III, med i huvudsak följande sträckning.

Vega n:o 7 — Tunbyvägen — därefter delad sträcka: a) Persbovägen västerut — Vasagatan — Domkyrkoesplanaden till Kopparbergsvägen och b) Gustavsborgsgatan — Kristiansborgsallén — Engelbrektsgatan — Knutsgatan — Kopparbergsvägen, vidare Kopparbergsvägen — Södra Esplanaden — Hamngatan — Fiskartorget — Stora gatan — Hammarbygatan — Drottninggatan — Mileniigatan — Jakobsbergsgatan — Stora gatan och åter.

I fråga om bussarnas antal och storlek gäller för linje III, vad nu gällande huvudavtal stipulerar för linje II.

I övrigt gäller för den nya linjen nuvarande huvudavtal med följande tillägg.

Bussarna å linje III få icke tagas i bruk, förrän desamma av magistraten godkänts.

Detta avtal gäller liksom huvudavtalet t. o. m. den 31/8 1933.

Förestående i 3 exemplar upprättade avtal, varav trafikkommittén tagit ett, magistraten ett och koncessionärerna ett, godkännes.

N:o 94. *Ang. omnibustrafiken i Västerås.*

Västerås den 22/10 1932.

C. O. Karlsson. *A. Rob. Andersson.*

För Västerås stads Trafikkommitté:

WALTER MURRAY.

Eric Plantin.

Godkännes:

Västerås rådhus den 28/10 1932.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

Bo Sunnerfelt.

N:o 95.

Drätselkammarens skrivelse ang. diverse mindre gatuarbeten, reparation av strandskoning vid Svartån m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med anledning därav att beslutade arbeten blivit utförda i så stor utsträckning, att, om icke nya arbetstillfällen kunna beredas, drätselkammaren nödgas i väsentlig utsträckning inskränka på den arbetsstyrka, som under senaste år varit tämligen oavbrutet sysselsatt vid de arbeten, vilka handhavas av drätselkammarens byggnadskontor, vill drätselkammaren nu framlägga förslag rörande en del nya dylika arbeten. Det synes nämligen väl motiverat, att staden under rådande arbetslöshetsperiod i den utsträckning sådant är möjligt, söker bereda sysselsättning åt så många egna arbetare som möjligt. Särskilt bör detta gälla det antal arbetare, som kan anses motsvara ordinarie behov av arbetskraft.

Därjämte kommer att stadsträdgårdsmästaren, därest icke något nytt arbetstillfälle beredes, av brist på sysselsättning nödgas något tidigare än vanligt permittera största delen av de vid planteringarne anställda arbetarne.

De arbeten, drätselkammaren nu föreslår till utförande, äro följande:

Mindre gatuarbete i Övre Hyttvägen mellan Arlagatan och Stohagsvägen. Kostnaden 3,000 kronor bör gäldas av innevarande års förslagsanslag.

N:o 95.
Ang. diverse mindre gatuarbeten, reparation av strandskoning vid Svartån m.m.

Mindre gatuarbete i Stohagsvägen mellan Annedalsgatan och Gästgivarevägen. Kostnaden, som är beräknad till 1,200 kronor, bör gäldas av reserverade köpeskillingsmedel, då arbetet har betydelse för försäljning av invidliggande staden tillhörig tomtmark.

Mindre gatuarbete i norra och södra delarne av Gästgivarevägen, där staden äger invidliggande tomter. Kostnaden är beräknad till 6,000 kronor och bör utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Mindre gatuarbete för breddning av Malmabergsgatan mellan Nybomsgatan och Frejagatan, där staden nyligen förvärvat för breddningen erforderlig mark. Kostnaden har beräknats till 4,000 kronor och bör utgå av 1932 års förslagsanslag.

Nedläggande av dagvattenledning i Östra Järnvägsgatan för gatans torrläggning för en kostnad av förslagsvis 5,000 kronor, som bör gäldas av innevarande års förslagsanslag.

Reparation av återstående ännu ej reparerad del av strandskoningen vid Svartåns västra sida nedom järnvägsbron. Kostnaden avseende 110 meters sträcka är beräknad till 8,000 kronor och bör utgå av 1932 års förslagsanslag.

Omläggning av muren utmed Svartåns östra sida norr om Skarpskyttebron och fram till gränsen emot Västerås kvarn. Arbetet, som skulle utföras av arbetarne vid stadens planteringar, är beräknat kosta 2,000 kronor, som torde böra gäldas av 1932 års förslagsanslag.

Samtliga de föreslagna arbetena böra, även frånsett ovan angivna särskilda skäl, komma till utförande under närmaste tid.

Drätselkammaren hemställer, alltså, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för utförande av diverse gatuarbeten i Övre Hyttvägen, Östra Järnvägsgatan och Malmabergsgatan, reparation av en del av strandskoningen vid Svartåmynningens västra sida och omläggning av muren vid Svartånns östra sida norr om Skarpskyttebron av 1932 års anslag för diverse och oförutsedda behov anvisa förslagsvis 21,800 kronor, samt

att för utförande av diverse gatuarbeten i Stohagsvägen och Gästgivarevägen av reserverade köpeskillingsmedel anvisa förslagsvis 7,200 kronor.

Västerås den 1 december 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 96.

Drätselkammarens och lönenämndens utlåtanden ang. uppförande av baderskor m. fl. befattningshavare vid varmbadhuset på fast lönestat.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren har beretts tillfälle taga del av ett av lönenämnden efter remiss avgivet yttrande över en framställning av badhusstyrelsen angående uppförande å fast lönestat av en del av badhuspersonalen — framställningen berör anställning som baderska, simhalls- och badstuvakt samt tvätterska — och får nu i ärendet anföra följande.

Av handlingarne bifogade jämförande löneuppgifter framgår, att badhuspersonalen härstädes har en i lönehänseende väsentligt bättre ställning än annorstädes.

Med hänsyn härtill och i betraktande av att allmänheten, som badhuset avser att betjäna, är bättre tillgodosedd med ett lönesystem, som innefattar även provision, och personalstyrkan härigenom även kan hållas inom rimliga gränser och på de skäl i övrigt, lönenämnden anför, hemställer drätselkammaren i likhet med lönenämnden, att framställningen icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

Västerås den 1 december 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 29 september innevarande år till lönenämnden för yttrande överlämnat en framställning från badhusstyrelsen angående uppförande av anställning som baderska, simhalls- och badstuvakt samt tvätterska å fast lönestat i avseende varå föreslagits inplacering av förstnämnda anställning i 13:de lönegruppen och av de senare i 8:de lönegruppen med en begynnelselön å resp. 1,950 och 1,500 kronor, får lönenämnden nu, med återställande av den remitterade framställningen, i ärendet anföra följande.

Framställningen, som förut varit inlämnad till lönenämnden, har av lönenämnden behandlats den 20 juni innevarande år, därvid lönenämnden beslutat meddela badhusstyrelsen, att lönenämnden hade för avsikt att avstyrka framställningen, då det ekonomiska tidsläget icke inbjöde till övertagande å stat av avlöning för personal i allmänhet, som hade annan anställning och löneform än övrig å fast stat anställd personal. Därvid hade löne-

N:o 96. *Ang. uppförande av baderskor m. fl. befattningshavare vid varmbadhuset på fast lönestat.*

nämnden uppmärksamgjort på, att nuvarande provision som avlöningsform medförde lika stora inkomster för personalen och ville lönenämnden för skingrande av eventuellt föreliggande missförstånd erinra om, att provisionen såsom utgående å försålda biljetter vore en dirkt från badhuskassan utgående löneförmån.

Denna lönenämndens inställning har därefter blivit ytterligare befäst genom en jämförelse med badhuspersonals löneställning i en del andra städer. Jämförelsen, som här bifogas, ger vid handen, att badhuspersonal annorstädes är avsevärt lägre avlönad, än badhuspersonal härstädes för närvarande är och skulle bliva enligt badhusstyrelsens förslag, ett förhållande, som gör tanken på att belasta badhusdriften med en ny lönestat så avvägd som den föreslagna, ännu mindre tilltalande.

Härtill kommer ytterligare, att denna personal i avseende å anställning intar en sådan särställning, att lämpligheten av att över huvud taget uppföra denna personal å fast stat kan ifrågasättas. Lönenämnden avser härmed det förhållande, att arbetets beskaffenhet utesluter annan anställning än av personer, som redan äro komna till mogen ålder, vilket i sin tur i pensionshänseende medför som regel även med sådan ändring i pensionsåldern som badhusstyrelsen föreslagit, att full pension vid avskedstagandet icke kan erhållas, något som anställning å fast lönestat i allmänhet bör förutsätta.

Dessa här anförda omständigheter har synts lönenämnden så tungt vägande, att lönenämnden för sin del icke kan medverka i framställningens syfte, och får lönenämnden därför avstyrka bifall till framställningen.

Västerås den 20 november 1932.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan badhusstyrelsen efter förda förhandlingar med representanter för den del av varmbadhusets med full sysselsättning anställda personal, som ej finnes upptagen i stadens lönestat, nämligen baderskor, simhalls- och badstuvakterskor samt tvätterskor, vilka gjort framställning om att få sina löner reglerade, enats med dem om nedan omförmälda förslag, får badhusstyrelsen härmed göra framställning om ifrågavarande befattningars intagande såsom ordinarie i stadens löne- och pensionsstater.

Det härmed framlagda förslaget innebär inga löneförhöjningar, i varje fall icke nämnvärda sådana, utan endast en reglering av nu utgående löner och medför samtidigt i så måtto den ekonomiska fördelen för staden, att vid nyanställning av personal i en del fall avlöningen till en början blir icke obetydligt lägre än den för närvarande utgående, som i allmänhet varit oförändrad under hela tjänstgöringstiden.

N:o 96.
Ang. uppförande av baderskor m. fl. befattningshavare vid varmbadhuset på fast lönestat.

Beträffande pensioneringen får styrelsen föreslå ett afsteg ifrån, vad som i allmänhet gäller beträffande pensionsåldern, för baderskor samt badstu- och simhallsvakter. För kvinnliga befattningshavare är denna 60 år. Emellertid ligger det i sakens natur, att i här ifrågavarande befattningar de anställda måste vara något så när till mogen ålder komna. Då därjämte erfarenheten visat, att de utan olägenhet kunna kvarstå till några och sextio års ålder, anser styrelsen, både för att tjänsteåren vid inträdet i pensionsåldern icke skola bliva alltför få och för att staden må tillräckligt utnyttja de anställdas arbetskraft, att pensionsåldern bör bestämmas till 63 år.

Badhusstyrelsen får med stöd av det anförda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta:

att befattningarne som baderskor, simhalls- och badstuvakterskor samt tvätterskor vid stadens varmbadhus skola, räknat från och med 1932 års ingång, upptagas såsom ordinarie befattningar i stadens löne- och pensionsstater;

att befattningarne i fråga skola inrymmas i följande lönegrupper av lönestaten, nämligen:

baderskor i 13:de lönegruppen, simhalls- och badstuvakter samt tvätterskor i 8:de lönegruppen,

samt att den levnadsålder, vid vilken baderskor samt simhalls- och badstuvakterskor skola vara skyldiga avgå med pension, bestämmes till 63 år.

Västerås den 12 mars 1932.

För Badhusstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

N:o 96.
Ang. uppförande av baderskor m. fl. befattningshavare vid varmbadhuset på fast lönestat.

Uppgift å baderskors och tvätterskors avlöningar vid nedanstående varmbadhus.

		Baderskor					Tvättersk.
		Lön	Ålders-tillägg	Dyrtids tillägg	Provision	Slut-lön	Slut-lön
Gävle	Baderskor i Finska bastun......	864: —	120: —	531: 36	—	1515:36	—
„	„ i karbadsavdeln......	720: —	120: —	453: 60	—	1293:60	—
„	Tvätterskor 4: 85 pr dag × 300	—	—	—	—	—	1455:—
Halmstad	Baderskor..........................	—	—	—	—	1066:—	—
„	Tvätterska, föreståndarinna ...	—	—	—	—	—	1800:—
„	Tvättbiträden 5: — pr dag×300	—	—	—	—	—	1500:—
Karlstad	Baderska å herravdelning	480: —	180: —	—	—	660: —	—
„	„ å damavdelning	600: —	180: —	—	—	780:—	—
„	Tvätterskor lön 900: —, ålderstillägg efter 3, 6, 9 år à 90: — — 270: —	—	—	—	—	—	1170:—
Visby	Baderskor..........................	—	—	—	—	900:—	—
„	Tvätterskor	—	—	—	—	—	1404:—
Örebro	Baderskor 12: 50 pr vecka × 52	—	—	—	—	650:—	—
„	„ 10: — pr vecka × 52	—	—	—	—	520:—	—
„	Tvätterska, föreståndarinna ...	—	—	—	—	—	1620:—
„	Tvättbiträd. 5: — pr dag × 300	—	—	—	—	—	1500:—
Västerås	Baderskor..........................	1350: —	—	—	c:a 1000	2350:—	—
„	1 simhallsvakt......................	—	—	—	—	1785:—	—
„	1 vakt i folkbadet..................	—	—	—	—	1674:—	—
„	Tvätterskor	—	—	—	—	—	1785:—

Västerås: Badtid: 1—8,15 em. 7 1/4 tim. Lördagar 11 fm. — 8,15 em. 9 1/4 tim. 45 1/2 tim. pr vecka. I denna tid ingår kaffe- och matrast.
Tvätterskor: Arbetstid 7 fm. — 5 em. Lördagar 7 fm. — 3 em.

Avskrift.

N:o 96.
Ang. uppförande av baderskor m. fl. befattningshavare vid varmbadhuset på fast lönestat.

Protokoll fört vid förhandlingar mellan å ena sidan delegerade för Badhusstyrelsen i Västerås och å andra sidan delegerade för avdelningen n:r 73 i Västerås av Svenska Kommunalarbetareförbundet den 11 maj 1931.

Närvarande: För Badhusstyrelsen i Västerås: Styrelsens ordförande och verkställande ledamot Drätseldirektören Theofil Öberg, ledamoten av styrelsen Stationskarlen C. F. Melin samt styrelsens kontrollant Underlöjtnanten B. Falk.

För avd. n:r 73: Förrådsförmannen Theodor Bergqvist och kommunalarbetarne N. G. och I. J. Lööf.

§ 1.

Styrelsen för Svenska Kommunalarbetareförbundets avd. n:r 73 i Västerås hade hos Badhusstyrelsen hemställt om avtal för till avdelningen anslutna baderskor, tvätterskor, badstu- och simhallsvakter och anställda hos Badhusstyrelsen samt bifogat förslag till avtal.

Parterna hade överenskommit, att genom ovan antecknade delegerade föra förhandlingar i frågan.

Till en början överenskoms att förhandlingarna skulle röra sig om löner till angivna personal och i andra hand om de s. k. allmänna bestämmelserna.

Delegerade för avd. 73 begärde med borttagande av allt s. k. provisionssystem på bad en månadslön av 200 kr. för baderskor och av 175 kr. för övrig angiven personal.

Badhusstyrelsens delegerade förklarade sig villig att tillstyrka här ifrågavarande personals intagande å ordinarie stat, baderskor i lönestatens 3:dje lönegrupp, tvätterskor badstu- och simhallsvakter i lönestatens 8:de grupp, allt med bibehållande av nuvarande provisionssystem och under förutsättning av tilldelande av ålderstillägg i sådan omfattning, att vederbörande genom tjänsternas inplacering i lönestaten, icke behövde vidkännas någon löneminskning.

Delegerade för avd. n:r 73 förklarade, att förbundsstyrelsen vore obenägen att träffa sådant kollektivavtal för baderskorna, som förutsatte befattningarnas uppförande å ordinarie stat, men ville de dock underställa vederbörande kommittenters prövning det förslag, som stadens delegerade avgivit.

N:o 96.
Ang. uppförande av baderskor m. fl. befattningshavare vid varmbadhuset på fast lönestat

Avtalets allmänna bestämmelser upptogos icke denna gång till prövning. Till justeringsmän utsågos herrar Öberg och Bergqvist.

In fidem:
Eric Plantin.

Justerat den 20 maj 1931.
Theofil Öberg. *Theodor Bergqvist.*

Vidimeras, Ex officio:

Eric Plantin.

Protokoll, fört vid förhandlingar mellan å. ena sidan delegerade för badhusstyrelsen i Västerås och å andra sidan delegerade för avd. n:r 73 i Västerås av Svenska Kommunalarbetareförbundet den 7 sept. 1931.

Närvarande:

För badhusstyrelsen i Västerås: Styrelsens ordförande och verkställande ledamot, Drätseldirektören Theofil Öberg, ledamoten av styrelsen, stationskarlen C. F. Melin samt styrelsens kassakontrollant, underlöjtnanten B. Falk.

För avd. 73: förrådsförmannen Theodor Bergqvist, kommunalarbetarne N. G. och I. J. Lööf, baderskan fru Gustafsson och tvätterskan fru Johansson.

§ 1.

Upptogos de förhandlingar angående avtal för viss personal, anställd vid stadens varmbadhus, vilka senast förts den 11 maj 1931.

Delegerade för avd. n:r 73 hade underställt sina kommittenter det förslag, som badhusstyrelsens delegerade avgivit, innehållande den här ifrågavarande personalens uppförande å ordinarie stat med baderskor i lönestatens 3:dje lönegrupp och tvätterskor, badstu- och simhallsvakter i lönestatens 8:de lönegrupp med bibehållande av provisioner och garanti emot löneminskning.

Delegerade meddelade, att förslaget icke godkänts.

Delegerade för badhusstyrelsen meddelade å sin sida, att badhusstyrelsen vore obenägen att borttaga det nuvrande provisionssystemet.

Efter diskussion i ärendet förklarade delegerade för avd. n:r 73, att de avstodo från yrkandet om kollektivavtal i vanlig ordning för den här ifrågavarande personalen och medgåve att avtal upprättades, som förutsatte personalens uppförande å ordinarie stat. De vidhölle dock bestämt sin begäran om provisionssystemets bortfallande och föresloge i anledning härav, att baderskorna skulle uppföras i lönestatens 13:de lönegrupp.

Härefter uppstod en stunds diskussion, varunder badhusstyrelsens delegerade erinrade om sitt förslag den 11 sistlidne maj att tvätterskor, badstu- och simhallsvakter skulle inrangeras i lönestatens 8:de lönegrupp.

N:o 96.
Ang. uppförande av baderskor m. fl. befattningshavare vid varmbadhuset på fast lönestat

Sedan diskussionen en stund rört sig om arbetstiden per vecka, förklarade avdelningens delegerade, att de, under förutsättning om införande av 48-timmars arbetsvecka för tvätterskor, godkände det förslag, som badhusstyrelsens delegerade avgivit beträffande lön för dessa samt badstu- och simhallsvakter. Samtidigt gjorde dock avdelningens delegerade framställning om, att de förändrade bestämmelserna skulle gälla retroaktivt från den 1 april innevarande år och att den här ifrågavarande personalen skulle inrangeras i det s. k. befattningshavareavtalet.

Sedan de närvarande representanterna för baderskorna förklarat, att dessa åtoge sig skurning inom de resp. avdelningarna under den förutsättning, att avdelningens förslag godkändes, avslutades sammanträdet därmed, att budhusstyrelsens delegerade meddelade, att de skulle underställa badhusstyrelsen förslaget från avdelningens delegerade.

§ 2.

Till justeringsmän av detta protokoll utsågos herrar Öberg och Bergqvist.

Som ovan

In fidem:
Eric Plantin.

Justerat den 9/9 1931.
Theofil Öberg. *Theodor Bergqvist.*

Protokoll, fört vid förhandlingar mellan å ena sidan delegerade för badhusstyrelsen i Västerås och å andra sidan delegerade för avdelningen N:o 73 i Västerås av Svenska Kommunalarbetareförbundet den 1 februari 1932 i fråga rörande avtal.

Närvarande:

Stadens delegerade: Herrar Öberg, Melin och Falk.

Arbetarepartens delegerade: Herrar J. T. Bergqvist, N. G. och I. J. Lööf samt Fru Gustafsson.

§ 1.

Återupptogos de förhandlingar angående avtal för viss personal, anställd vid stadens varmbadhus, vilka förhandlingar senast förts den 7 september 1931.

N:o 96.

Ang. upp förrande av baderskor m. fl. befattningshavare vid varmbadhuset på fast lönestat.

Drätseldirektör Öberg meddelade såsom ordförande i delegationen och badhusstyrelsen, att badhusstyrelsen numera vore villig biträda av avdelningen avgivet förslag angående kollektivt avtals träffande med baderskor, tvätterskor, badstu- och simhallsvakter under förutsättning av hittills varande badprovisioners bortfallande.

Styrelsen förutsatte därvid, att arbetaretagarepartens medgivande om här ifrågavarande personals inplacering i lönestaten fortfarande gällde, med tvätterskor, badstu- och simhallsvakter i lönestatens 8:de lönegrupp och baderskor i lönestatens 13:de lönegrupp, samt med rätt för nuvarande befattningshavare att tillgodoräkna hittillsvarande tjänstgöring för erhållande av ålderstillägg, ävensom eljes tilldelas sådana i den utsträckning som erfordrades till förhindrande av löneminskning.

Såsom villkor för medgivande uppställdes, att den badpersonal som här vore fråga om, dels förklarade sig villig att åtaga sig det arbete, som under en tid förekommit i tillfällig regi till följd av badmästarens permittering, dels att personalen uttryckligen medgåve, att den nya avlöningen i sig inkluderade den provision å biljetter, som hittills åtnjutits, dels ock medgåve, att avtalet icke skulle erhålla giltig kraft förrän från den 1 januari 1932.

Sedan sammanträdet ajournerats för att arbetarepartens delegerade skulle erhålla tillfälle att förhandla med sina kommittenter, förklarade dessa delegerade vid sammanträdets återupptagande, att de för sin del godkände, vad stadens delegerade föreslagit, samt biträdde de angivna förutsättningarne för avtalets ingående.

Härefter förklarade bägge parternas delegerade, att mellan staden och stadens till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare gällande avtal skulle i tillämpliga delar även vara gällande beträffande badpersonalen.

Beträffande bestämmelserna i detta avtals § 10, som hänvisade till punkt 7 d. i "Allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av Västerås stads lönestater av åren 1921 och 1929", så skulle sådan förmån i regel icke tillkomma make till kvinnlig befattningshavare och ej heller hennes barn inom äktenskap, dock kunde vid tillfällen, då gift kvinnlig befattningshavare vore familjeförsörjare — mannen i saknad av arbets- eller motsvarande inkomst — sådan förmån efter särskilt beslut av badhusstyrelsen tillkomma den kvinnliga befattningshavarens make och barn.

Vidare förklarades från stadens sida, att provision skulle utbetalas till provisionsberättigade för tiden 14/12 1931 till årets slut samt hänvisades på grund av gjord förfrågan angående rätt till fria bad för badpersonalen till styrelsens protokoll i detta hänseende.

Rapport över vad vid sammanträde förekommit skulle av parternas delegerade lämnas till deras uppdragsgivare.

Till justeringsmän av detta protokoll utsågos Herrar Öberg och Bergqvist.

In fidem:
Eric Plantin.

Justeras:

Theofil Öberg. *Theodor Bergqvist.*

N:o 97.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av ett hamnmagasin och köp av fastigheterna N:o 142 och 146 B södra kvarteret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Aktiebolaget Hakon Swenson härstädes har hos drätselkammaren framställt begäran att få inköpa stadens hamnmagasin N:o 3, som bolaget för närvarande delvis förhyr, därvid bolaget föreslagit, att i likviden finge ingå bolaget tillhöriga fastigheterna tomterna N:ris 142 och 146 B inom södra kvarteret.

Sedan drätselkammaren närmare förhört sig hos bolaget angående de villkor, bolaget tänkt sig för försäljningen, har bolaget preciserat sitt erbjudande sålunda, att bolaget skulle för magasinet betala en köpeskilling å 120,000 kronor, därvid förenämnda bolaget tillhöriga fastigheterna skulle ingå som del i köpeskillingen med dem åsatta taxeringsvärdet 35,000 kronor, varjämte bolaget förbehölle sig rätt att tills vidare få förhyra dessa fastigheter enligt den uppgörelse, som härom kunde träffas med staden.

Hamnmagasinet ger för närvarande staden i årlig hyra 8,376 kronor, motsvarande 7 % på den erbjudna köpeskillingen. Med avräkning från hyresinkomsten av stadens årliga kostnader för magasinet i form av underhåll och skatter och tillägg till vanlig bankränta å köpeskillingen av den hyra, som bolaget skulle betala för de till staden överlämnade fastigheterna, är det för staden ekonomiskt sett skäligen likgiltigt om staden behåller eller försäljer magasinet. En direkt fördel med det ifrågasatta avtalet skulle bestå däri, att staden får i sin ägo två välbelägna tomter å hamnområdet, som förr eller senare kunna tagas i anspråk för annat ändamål. Med försäljningen skulle också vara förenad möjlighet till en utveckling av köparens rörelse, som ur skattesynpunkt icke torde bliva utan betydelse.

Med den ytterligare upplysning, att tomterna, som staden skulle förvärva av bolaget, ha en sammanlagd areal av 1,033,9 m² och att å desamma äro uppförda ett mindre bostadshus och ett större magasin, får drätselkammaren för sin del underställa ärendet stadsfullmäktiges avgörande och därvid hemställa, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att i överensstämmelse med föreliggande anbud och under villkor, som drätselkammaren i övrigt kunna finna för staden antagliga, till Aktiebolaget Hakon Swenson försälja stadens hamnmagasin N:o 3 med tomt, samt av bolaget inköpa fastigheterna N:ris 142 och 146 B Södra kvarteret.

Västerås den 1 december 1932.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N;o 98.

Drätselkammarens skrivelse ang. nytt sorteringsverk m. m. vid grustaget i Malma.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Byggnadschefen Smitt har hos drätselkammaren anmält, att för ett rationellt utnyttjande av stadens grusförekomst vid Malma kräves anskaffning av modärnare anordningar och har i avseende härå föreslagit inköp av ett nytt grussorteringsverk i kombination med en gruskvarn med kostnaden härför i anslutning till infordrade anbud angiven till 22,300 kronor.

Under vitsordande av behovet av de föreslagna anordningarne, i all synnerhet som de nuvarande anordningarne äro förslitna, hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa ett anslag å förslagsvis 22,000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att avbetalas av inkomsterna från grustaget.

Västerås den 8 december 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 99.

Drätselkammarens skrivelse ang. ny väghyvel.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I härvid fogade skrivelse har stadens byggnadschef Smitt föreslagit inköp av en ny väghyvel för en beräknad kostnad av 12,000 kronor, och får drätselkammaren, under åberopande av de skäl byggnadschefen för inköpet i skrivelsen anfört, hemställa, att stadsfullmäktige för ändamålet ville anvisa ett anslag å förslagsvis 12,000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen amorteras genom uppkommet överskott å ersättning för med skrapan utfört arbete.

Västerås den 8 december 1932.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow

Västerås den 10/11 1932.

N:o 99. Ang. ny väghyvel.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Stadens tvänne väghyvlar äro numera i full drift året runt och det är svårt få tillfälle ens till de nödvändigaste reparationerna utan men för underhållet å de grusade gatorna samt de vägar där staden ansvarar för detsamma.

De äro även numera så pass förslitna att åtminstone någon ny bör anskaffas redan av detta skäl, vartill kommer, att vägunderhållet på grund av den ökade trafiken ständigt bliver mer krävande. Väghyvlarne hava ursprungligen kostat c:a 10,000 kronor pr styck, den äldre av dem visserligen endast 9,000 kronor, därför att den var den första som såldes från tillverkaren, Munktells Aktiebolag i Eskilstuna. Genom amorteringar hava de nedskrivits till ett värde av 12,300 kronor sammanlagt och betingas den relativt höga summan av en nyligen utförd genomgripande reparation å äldsta väghyveln.

Då de, på sätt debiteringen för det arbete de användas till nu sker — 5 kronor pr. timme — lämna en årlig inkomst pr skrapa av 1,956 kronor,, borde en ny väghyvel kunna betalas av inflytande ersättningar, och kan den beräknas kosta 12,000 kronor i inköp.

Härmed får jag sålunda föreslå, att en ny vägskrapa snarast anskaffas för stadens räkning och i övrigt meddela, att fullt kompetent förare redan finnes bland stadens personal.

Västerås som ovan

GÖSTA SMITT.

N:r 100.

Beredningsutskottets förslag ang. val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av utgången mandattid, avsägelser och andra orsaker hava ledigheter uppkommit i åtskilliga kommunala uppdrag, och får beredningsutskottet nu föreslå Stadsfullmäktige godkänna följande förslag till de val, som därav föranledas.

Hamnstyrelsen:

Beredningsutskottet föreslår återval för åren 1933—1937 av i tur avgående ledamoten tapetseraren Carl Bäckman och för åren 1933—1935 av i tur avgående suppleanten förste baningeniören C. Henning.

N:o 100.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Hamnstyrelsen för Strömsholms våg:

Beredningsutskottet får härmed till Stadsfullmäktige överlämna en skrivelse från Styrelsen för Strömsholms våg, vari styrelsen med meddelande om förvaltningens avveckling nedlägger sitt mandat.

I anledning härav får beredningsutskottet föreslå, att hamnstyrelsen för Strömsholms våg icke vidare må utses.

Barnavårdsnämnden:

Ledamoten av barnavårdsnämnden tapetseraren Carl Bäckman har avsagt sig ledamotskapet.

Till ledamot i Herr Bäckmans ställe under återstående mandatstid åren 1933—1935 föreslår utskottet kontoristen C. G. R. Sjöberg.

Brandstyrelsen:

Inom brandstyrelsen äro ledamöterna fabrikören Johan Svensson, kaptenen Georg Robsahm och vaktmästaren Einar Gelin i tur att avgå.

Beredningsutskottet föreslår omval för mandatstiden 1933—1936 av ledamöterna fabrikören Johan Svensson, kaptenen Georg Robsahm och vaktmästaren Einar Gelin.

Till suppleanter för samma tid föreslås muraren G. Dahlfors, byggmästaren J. Alb. Fredriksson samt förrådsarbetaren Hugo Fredriksson, Kopparbergsvägen 8.

Sakkunniga vid Brandsyn:

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1933 av ledamöterna byggmästaren J. Alb. Fredriksson och muraren Mats Hellblom samt uppleanterna kakelugnsmakaren Jonas Johansson och byggnadssnickaren A. N. Vretholm.

Fattigvårdsstyrelsen:

Beredningsutskottet föreslår i överensstämmelse med av Fattigvårdsstyrelsen avgivet förslag följande förändringar bland vårdarna.

Till vårdare i 1:sta fattigvårdsdistriktet efter sjuksköterskan Lisa Nordmark, som avsagt sig uppdraget, föreslås församlingsdiakonissan Gerda Nilsson.

Till vårdare i 10:de fattigvårdsdistriktet efter lantbrukaren C. J. Rörick, som avsagt sig uppdraget föreslås lantbrukaren F. Rörick, Vallby, samt till vårdare i 11:te fattigvårdsdistriktet efter maskinarbetaren Hugo Avelin, som begärt entledigande föreslås svarvaren A. Hjalmar Keijser, Malmabergsgatan 41. Mandattiden upphör för samtliga med utgången av år 1933.

Vårdaren inom 2:dra fattigvårdsdistriktet fru Emilia Hamré, har avsagt sig uppdraget, och föreslår beredningsutskottet, att detsamma beviljas. Någon ersättare är enligt fattigvårdsstyrelsens uppgift icke erforderlig.

Inom direktionen för Ålderdomshemmets tuberkulosavdelning äro ledamöterna sjukbesökaren Einar Kejiser och fru Helga Jakobsson samt suppleanterna fru Agnes Hedberg och snickaren Oskar Blomkvist i tur att avgå. **N:o 100.** *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

Samtliga föreslås till omval för mandattiden 1933—1936.

Badhusstyrelsen:

Beredningsutskottet föreslår omval för mandattiden 1933—1936 av i tur avgående ledamöterna folkskolläraren I. Fröier och stationskarlen C. F. Melin samt suppleanterna järnsvarvaren G. Jansson och simläraren Tord Söderquist.

Lantegendomsnämnden:

Beredningsutskottet föreslår att till ledamöter i Lantegendomsnämnden för tiden 1933—1935 utses lantbrukaren Joh. Jansson, svarvaren B. A. Lundvall, förmannen G. F. Lundberg, förmannen E. A. Westholm och statens lantbruksingeniör H. Welin-Berger.

Taxeringsnämnderna:

Beredningsutskottet föreslår, att taxeringsnämnderna för år 1933 erhålla följande sammansättning:

1:sta distriktet:

Ledamöter: byggmästaren J. A. Fredriksson, bokföraren R. Söderquist och sågverksägaren A. R. Rudén.

Suppleanter: handelsträdgårdsmästaren Elow Eriksson, montören E. V. Larsson och fabrikören Otto Pettersson.

2:dra distriktet:

Ledamöter: ingeniören Erik Kjörning, bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och 1:ste postiljonen J. E. Wirén.

Suppleanter: överpostiljonen C. E. Strömberg, gjutaren Axel Larsson och linjeförmannen V. R. Brännström.

3:dje distriktet:

Ledamöter: fastighetsägaren Fritz Nyberg, Hemdal 149, tubdragaren K. Kvist och sågverksägaren A. Norén.

Suppleanter: bryggaren O. M. Hammarström, verkmästaren Gustav Karlsson och handelsföreståndaren Axel Andersson.

4:de distriktet:

Ledamöter: handlanden Nils Åberg, fanjunkaren K. A. Jansson och byggnadssnickaren Karl Viktorsson.

Suppleanter: kalkylatorn Oskar Norstedt, fanjunkaren Gustav Olsson och gjutaren A. Lindström.

N:o 100.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

5:te distriktet:

Ledamöter: byggmästaren Axel Hammer, tråddragaren Bernhard Borg och kontoristen C. G. R. Sjöberg.

Suppleanter: kaptenen G. Robsahm, verkstadsarbetaren Gust. Spännare, köpmannen Bror Edling.

6:te distriktet:

Ledamöter: byggmästaren E. A. Eriksson, grosshandlaren Alb. Reutergård och järnvägstjänstemannen Thure Bergquist.

Suppleanter: disponenten Oscar Johansson, bankdirektören R. Beijnoff och byggnadsarbetaren J. E. Willebrand.

7:de distriktet:

Ledamöter: kyrkoskrivaren R. Pettersson, handelsföreståndare C. E. Juhlin och bokföraren Tage Jonsson.

Suppleanter: folkskolläraren G. Leontein, byggnadsarbetaren J. V. Pettersson och överingeniören O. Hellman.

8:de distriktet:

Ledamöter: f. d. överkonstapeln P. E. Winroth, matvaruhandlanden F. H. Berglind och byggnadssnickaren K. J. Pettersson.

Suppleanter: arkitekten V. Segerstedt, skräddaren K. Torstensson och svarvaren A. V. Adamsson.

9:de distriktet:

Ledamöter: f. d. slöjdläraren F. Brandt, plåtarbetaren Emil Johansson och guldsmeden C. E. Tengström.

Suppleanter: Folkskolläraren Elis Hedberg, plåtslagaren J. V. Bergstrand och ingeniören F. O. Berling.

10:de distriktet:

Ledamöter: järnvägstjänstemannen A. Rosborg, bergsingeniören Gust. Lundberg och kassören A. Jonsson.

Suppleanter: verkmästaren V. Linde-Olsson, målaremästaren O. Hansson och plåtslagaren C. F. Larsson.

11:te distriktet:

Ledamöter: lokeldaren Ernst Larsson, snickaren J. A. Johansson, lindaren Fredr. Wetter, lantbrukaren Jakob Pettersson och ingeniören Ernst Löv.

Suppleanter: lokeldaren Gunnar Lindgren, Högbergsgatan 5, lantbrukaren C. P. Carlstedt, lantbrukaren A. Engström, lantbrukaren J. Jansson och snickaren J. A. Grönberg, och föreslår beredningsutskottet, att åt nämnden i detta distrikt och närmast åt ledamoten i nämnden Pettersson gi-

N:o 100.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

ves uppdraget att taga befattning med virkestaxering, på sätt angives i 81 § i taxeringsförordningen med Herr Jansson som suppleant i detta särskilda uppdrag.

Tillika föreslår beredningsutskottet, att suppleanterna skola inträda vid förfall för envar av de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter i de olika nämnderna härovan blivit nämnda.

Ombud vid mantalsskrivning:

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1933 av skrivaren Axel Andersson, förre vaktmästaren C. A. Sedell, kassören August Jonsson och snickeriförmannen Hugo Svensson samt nyval efter f. körsnären Alb. Grönberg, som avlidit, av f. guldsmeden Emil Tengström.

Brandstodskommittén för fast egendom:

Beredningsutskottet föreslår omval av de i tur avgående ledamöterna direktören A. Sundström, byggmästaren Edv. Karlsson, byggmästaren J. Alb. Fredriksson och byggmästaren Axel Hammer samt av suppleanterna byggmästaren Fritz Eklund och mätningsmannen David Johansson, allt för år 1933.

Överförmyndaren:

Till överförmyndare för åren 1933—1936 föreslås nu i tur avgående bankdirektören R. Beijnoff.

Utskottet föreslår även omval för samma tid av ersättare f. bankkassören Joh. Tideström.

Examensvittnen vid Realskoleexamen:

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1933 av ingeniören H. Håkanson, direktören K. Hägwall, direktören E. Falk, häradshövdingen R. Malmström, parkföreståndaren C. F. Thelander, ingeniören S. Norberg, folkskolläraren I. Fröier, studieledaren Gust. Sund och rörarbetaren Eskil Widén.

Hästuttagningsnämnden:

Suppleanten, arredatorn H. Thalin har avflyttat från orten. För hans återstående mandatstid, till 1935 års utgång, föreslås i hans ställe godsägaren Elis Håkansson, Skälby gård.

Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd:

Ledamöterna, fabrikören C. A. Palmén och förre maskinisten C. F. Huggare hava avsagt sig uppdraget. Förre körsnären A. Grönberg har avlidit.

I deras ställe föreslås till ledamöter till 1933 års utgång fabrikören C. Holmquist, f. guldsmeden E. Tengström och stationskarlen C. F. Melin.

N:o 100.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

I tur avgående ledamöterna förste postiljonen E. J. Wirén, fastighetsägaren Erik Billert och kaptenen G. Robsahm föreslås till omval för åren 1933 och 1934.

Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.

I tur avgående ledamoten fabrikören C. A. Palmén samt även ledamoten f. maskinisten C. F. Huggare hava avsagt sig uppdraget. Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist är under omval.

Beredningsutskottet föreslår för åren 1933 och 1934 nyval av trädgårdsmästaren Elow Eriksson och omval av Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt till ledamot till 1933 års utgång metallarbetaren Gunnar Pettersson.

Nämnden över Fru Johanna Fryklunds donationsfond:

Ledamoten fabrikören C. A. Palmén har avsagt sig uppdraget och f. körsnären A. Grönberg har avlidit.

Till ledamöter i deras ställe föreslås för åren 1933 och 1934 handlanden Erik Sjöquist samt till 1933 års utgång fabrikören Otto Pettersson.

Beredningsutskottet föreslår omval för åren 1933 och 1934 av i tur avgående ledamöterna komministern E. Enochsson, fabrikören Arvid Svensson och järnsvarvaren C. O. Eng.

Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden:

I tur avgående ledamöterna fabrikören J. Svensson och fru Ida Grönberg föreslås till omval för åren 1933 och 1934.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning:

I tur avgående ledamöterna drätseldirektören Th. Öberg och direktören A. Lindén samt järnsvarvaren G. Jansson föreslås till omval för åren 1933—1936.

Styrelsen för Västerås Högre Elementarläroverk för flickor:

I tur avgående ledamöterna fru Agnes Söderquist och stadsombudsmannen Ragnar Tenow föreslås till omval för åren 1933 och 1934.

Styrelsen för Västerås arbetareisntituts förening:

I tur avgående ledamöterna ingeniören H. Håkanson och rektor Hj. Thyresson föreslås till omval för tiden 1933—1935.

Utskottet får anmäla, att förslaget om omval av herr Håkanson tillkommit efter lottning mellan Herr Håkanson och ävenledes föreslagne svarvaren Erik Pettersson.

Styrelsen för Västmanlands läns arbetsförmedling:

N:o 100. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

F. maskinisten C. F. Huggare har avsagt sig uppdraget.

Beredningsutskottet föreslår för åren 1933—1935 omval av byggmästaren Edv. Karlsson samt nyval av plåtarbetaren Ivar Andersson samt ävenledes omval för samma tid av suppleanterna fabrikören J. R. Keijser och svarvaren O. Lindström.

Idrottsplatsstyrelsen:

Utskottet föreslår omval för åren 1933 och 1934 av samtliga ledamöter oh suppleanter, nämligen ledamöterna folkskoleinspektoren Em. Granér, sjukbesökaren E. Keijser, och drätseldirektören Th. Öberg samt suppleanterna folkskolläraren Karl Nordlund, redaktionssekreteraren Henry Karlsson och stadsombudsmannen Ragnar Tenow.

Revisorer av stadens räkenskaper:

Revisorerna för år 1932 annonschefen Bror Lindberg och byggnadsarbetaren J. E. Willebrand, önska icke ifrågakomma till ledamöter i revisionen för år 1933.

Till ledamöter i revisionen för 1933 i deras ställe föreslås nuvarande suppleanten kassören Gösta Lundberg samt kassören vid Jordbrukarebanken i Västerås Harry Öjve.

I övrigt föreslås omval för år 1933 av nuvarande revisorer kaptenen G. Robsahm, folkskolläraren David Sjöholm, revisorn A. Åstedt, järnvägstjänstemannen Th. Bergquist och kontorsbiträdet J. A. Öberg.

Suppleanten i revisionen f. postmästaren V. Ohlson har avlidit, och suppleanten Lundberg har som ovan nämnts föreslagits till revisor.

Till revisorssuppleanter för år 1933 föreslås i deras ställe ingeniören John Lundgren och kontoristen C. G. R. Sjöberg.

I övrigt föreslås omval av suppleanterna bankkamreraren S. Ljungquist, kamreraren Rick. Landstätt, svarvaren Viktor Karlsson, bokföraren J. E. Westling, och folkskolläraren K. Karlfors.

Arbetareinstitutets räkenskaper:

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1933 av revisorn ingeniören F. O. Berling och suppleanten kassören Gösta Lundberg.

Allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper:

Omval föreslås för år 1933 av vattenrättsingeniören A. V. Nordin samt nyval av verkmästaren Gustav Karlsson efter fängelsedirektören C. E. Wallgren, som avsagt sig uppdraget.

Västmanlands läns arbetsförmedlings räkenskaper:

Till revisor för år 1933 föreslås folkskolläraren G. Leontein samt suppleanten bokföraren J. E. Westling.

N:o 100.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Flickskolans räkenskaper:

Nuvarande revisorn folkskolläraren I. Fröier föreslås till omval för år 1933.

Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet:

Omval föreslås för år 1933 av revisorn, arbetsförmedlingsföreståndaren Karl Johansson samt suppleanten, posttjänstemannen E. L. Östlund.

Huvudmän i Västerås stads sparbank:

De med innevarande års utgång avgående huvudmännen kamreraren Joh. Häggström, arbetsförmedlingsföreståndaren K. Johansson och byggmästaren Edv. Karlsson föreslår beredningsutskottet måtte omväljas för åren 1933—1937.

Sakkunniga att gå Rådstuvurätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör:

Till sakkunniga att gå Rådstuvurätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör under år 1933 hemställer beredningsutskottet, att Stadsfullmäktige måtte föreslå hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, sjökaptenen G. Thorslund, ångbåtsbefälhavaren N. Sander, maskiningeniören G. Wallenius och disponenten Carl Lundius.

Kommittén för utredning av frågan om utvidgning och förändringar av gällande stadsplan:

Direktören J. S. Edström har under de senare åren icke deltagit i kommitténs arbete och synes det hava varit herr Edströms avsikt att avsäga sig uppdraget som ledamot i kommittén samtidigt som herr Edström avsade sig övriga kommunala uppdrag.

Beredningsutskottet föreslår, att direktören Edström ersättes med borgmästaren Th. Bergquist, tillika sammankallande.

Arbetslöshetskommittén:

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1933 av ledamöterna byggmästaren Edv. Karlsson, byggnadssnickaren A. N. Vretholm, studieledaren Gust. Sund, överingeniören K. R. Liljeblad, fattigvårdssysslomannen A. Norén, målaren A. Westling, skolvaktmästaren Einar Gelin och mätningsmannen Axel Grahnquist.

Efter direktören A. Sundström, som avsagt sig uppdraget föreslås statens lantbruksingeniör H. Welin-Berger.

Utskottet föreslår även omval för år 1933 av suppleanterna bergsingenjören Gust. Lundberg och lindaren Fredr. Wetter samt revisorerna bankkamreraren Sven Ljungquist och kassören Gösta Lundberg.

N:o 100. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

Västerås den 7 december 1932.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

Eric Plantin.

Västerås, Wilh. Nybergs Boktryckeri 1932.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1932. Den 19 December. XXI.

N:o 101.

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stad år 1933.

Utgifter.

1 A. Räntor och lånekostnader.

Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

	Resterande lånebelopp:	Ränta	
a) Obligationslån:			
1. Upptaget år 1896 à 3,6 %	40,000:—	900:—	
2. „ „ 1902 „ 4 „	820,000:—	32,800:—	
3. „ „ 1907 „ 4,5 „	1,165,000:—	52,425:—	
4. „ „ 1910 „ 4,5 „	1,995,000:—	88,110:—	
5 „ „ 1922 „ 5 „	1,792,000:—	88,925:—	
6. „ „ 1924 „ 5 „	857,000:—	42,850:—	
7. „ „ 1929 „ 5 „	2,614,000:—	130,700:—	436,710:—
b) Andra amorteringslån:			
Upptagna från pensionsförsäkringsfonden:			
1. År 1916 à 4 ¾ %	199,016:50	9,453:28	
2. „ 1917 à 4 ¾ %	203,427:87	9,662:82	
3. „ 1918 à 4 ¾ %	290,694:95	13,808:01	
4. „ 1918 à 5¼ %	295,653:20	15,521:79	
5. „ 1920 à 6 %	187,108:81	11,226:53	59,672:43
		Transport	496,382:43

N:o 101.
Budget för 1933. Utgifter.

			Transport	496,382 : 43
	Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):			
6.	År 1920 à 4 %	140,509 : 16	5,620 : 37	
7.	„ 1921 à 4 %	66,197 : 84	2,647 : 91	
8.	„ 1925 à 5 %	26,336 : 10	1,316 : 81	
9.	„ 1926 à 5 %	33,943 : 32	1,697 : 17	
9a.	„ 1927 à 5 %	44,197 : 06	2,209 : 85	
9b.	„ 1928 à 5 %	61,545 : 90	3,077 : 30	
9c.	„ 1929 à 5 %	37,941 : 76	1,897 : 09	
9d.	„ 1930 à 5 %	67,847 : 50	3,392 : 38	
10.	„ 1931 à 5 %	20,167 : 87	1,008 : 39	22,867 : 27
	Upptagna lån från:			
	Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och Begravningskassa:			
11.	År 1926 à 5 %	179,524 : 76	8,976 : 24	
	Sveriges Allm. Sjukkassa och Begravningsfond:			
12.	År 1926 à 5 %	179,524 : 76	8,976 : 24	
	Städernas Allm. Brandstodsbolag:			
13.	År 1926 à 5 %	286,937 : 41	14,346 : 88	
	Kopparbergs läns Sparbank:			
14.	År 1928 à 5 %	416,445 : 20	21,281 : 70	
	Svenska Livförsäkringsbolaget:			
15.	År 1928 à 5 %	123,490 : 40	6,044 : —	
	Bollnäs Sparbank:			
16.	År 1928 à 5 %	21,741 : 22	1,064 : 07	
	Gävle Stads Sparbank:			
17.	År 1928 à 5 %	86,965 : 06	4,256 : 34	
	Arbetsgivarnas Ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag:			
18.	År 1928 à 5 %	434,825 : 28	21,281 : 74	
	Kungl. Postsparbanken:			
19.	År 1931 à 4,5 %	852,913 : 52	38,381 : 10	
	Kungl. Postsparbanken:			
20.	År 1932 à 4,85 %	663,000 : —	31,811 : 61	
	Västmanlands läns Landsting:			
21.	År 1932 à 5 %	250,000 : —	12,369 : 06	
22.	Fonder under drätselkammarens förvaltning:			
	1932 års lån à 5 %	1,000,000 : —	50,000 : —	218,788 : 98
			Transport	738,038 : 68

N:o 101.
Budget för 1933.
Utgifter.

		Transport	738,038 : 68
c) Andra lån och skulder:			
Upplånta medel:			
1. Från fonder under drätselkammarens förvaltning, 5 %, c:a	50,000 : —	2,500 : —	
3. Från Sundinska Beklädnadsfonden, à 5 %	5,000 : —	250 : —	
4. Från Järnvägsmedelsfonden, à 4,5 %	612,787 : 58	27,575 : 44	
5. Ränteskillnad för i 1896 års obligationslån ingående fonder, kr. 5,000 : —		20 : —	
7. Avgäld till Tuhundra m. fl. häraders tingslag (t. o. m. år 1938) i anledning av inkorporering av S:t Ilian och Lundby		500 : —	
9. Ränta å tillfälliga lån		50,000 : —	80,845 : 44
d) Lånekostnader:			
Provisioner			1,250 : —
		Summa Kronor	820,134 : 12

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

Lån, upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

a) Obligationslån:	Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amortering:	
1. Upptaget år 1896 à 3,6 %	1,000,000 : —	40,000 : —	30,000 : —	
2. „ „ 1902 à 4 %	2,000,000 : —	820,000 : —	68,000 : —	
3. „ „ 1907 à 4,5 %	2,000,000 : —	1,165,000 : —	56,000 : —	
4. „ „ 1910 à 4,5 %	3,000,000 : —	1,995,000 : —	74,000 : —	
5. „ „ 1922 à 5 %	2,000,000 : —	1,792,000 : —	27,000 : —	
6. „ „ 1924 à 5 %	1,000,000 : —	857,000 : —	22,000 : —	
7. „ „ 1929 à 5 %	2,744,000 : —	2,614,000 : —	48,000 : —	325,000 : —
b) Amorteringslån:				
Upptagna från Pensionsförsäkringsfonden:				
1. År 1916 à 4 ¾ %	250,000 : —	199,016 : 50	4,620 : 91	
2. „ 1917 à 4 ¾ %	250,000 : —	203,427 : 87	4,411 : 37	
3. „ 1918 à 4 ¾ %	350,000 : —	290,694 : 95	5,895 : 85	
4. „ 1918 à 5 ¼ %	350,000 : —	295,653 : 20	5,578 : 44	
5. „ 1920 à 6 %	210,000 : —	187,108 : 81	2,730 : 39	23,236 : 96
			Transport	348,236 : 96

N:o 101.
Budget för 1933.
Utgifter.

				Transport	348,236 : 96
	Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):				
6.	År 1920 à 4 %	162,000 : —	140,509 : 16	4,099 : 63	
7.	„ 1921 à 4 %	77,240 : —	66,197 : 84	1,806 : 49	
8.	„ 1925 à 5 %	30,000 : —	26,336 : 10	633 : 19	
9.	„ 1926 à 5 %	37,800 : —	33,943 : 32	759 : 83	
9a.	„ 1927 à 5 %	48,191 : 37	44,197 : 06	922 : 59	
9b.	„ 1928 à 5 %	65,800 : —	61,545 : 90	1,199 : 70	
9c.	„ 1929 à 5 %	39,825 : —	37,941 : 76	691 : 54	
9d.	„ 1930 à 5 %	70,000 : —	67,847 : 50	1,157 : 62	
10.	„ 1931 à 5 %	20,475 : —	20,167 : 87	322 : 49	11,593 : 08
	Upptagna lån från:				
	Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och Begravningskassa:				
11.	År 1926 à 5 %	200,000 : —	179,524 : 76	4,033 : 98	
	Sveriges Allm. Sjukkassa och och Begravningsfond:				
12.	År 1926 à 5 %	200,000 : —	179,524 : 76	4,033 : 98	
	Städernas Allm. Brandstodsbolag:				
13.	År 1926 à 5 %	319,663 : 33	286,937 : 41	6,447 : 57	
	Kopparbergs Läns Sparbank.				
14.	År 1928 à 5 %	500,000 : —	434,825 : 30	18,380 : 10	
	Svenska Livförsäkringsbolaget:				
15.	År 1928 à 5 %	142,000 : —	123,490 : 40	5,219 : 95	
	Bollnäs Sparbank:				
16.	År 1928 à 5 %	25,000 : —	21,741 : 22	919 : 03	
	Gävle Stads Sparbank:				
17.	År 1928 à 5 %	100,000 : —	86,965 : 06	3,676 : 02	
	Arbetsgivarnas ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag:				
18.	År 1928 à 5 %	500,000 : —	434,825 : 28	18,380 : 06	
	Kungl. Postsparbanken:				
19.	År 1931 à 4,5 %	881,000 : —	852,913 : 52	28,718 : 43	
			Transport	89,809 : 12	359,830 : 04

N:o 101.
Budget för 1933.
Utgifter.

			Transport	89,809 : 12	359,830 : 04
	Kungl. Postsparbanken:				
20.	År 1932 à 4,85 %	663,000 : —	663,000 : —	14,181 : —	
	Västmanlands Läns Landsting:				
21.	År 1932 à 5 %	250,000 : —	250,000 : —	5,237 : 50	
	Från fonder under Drätselkammarens förvaltning:				
22.	År 1932 à 5 %	1,000,000 : —	1,000,000 : —	20,950 : —	130,177 : 62
				Summa Kronor	490,007 : 66

2. Fattigvård.

A. Yttre Fattigvården.

a) Understödskostnader:		
1) Ordinarie understöd	197,000 : —	
2) Tillfälliga understöd	51,500 : —	
3) Understöd in natura	41,000 : —	289,500 : —
b) Anstaltsvård:		
1) Hospitalsvård	28,000 : —	
2) Lasarettsvård	5,500 : —	
3) Sanatorievård	4,500 : —	
4) Andra sjukvårdskostnader	10,500 : —	48,500 : —
c) Kommunalt bidrag utan karaktär av fattigvård:		
1) Sjukvård å kuranstalter	4,300 : —	
2) Yrkesutbildning	4,000 : —	
3) Kommunalt pensionstillskott	9,500 : —	17,800 : —
d) Andra fattigvårdskostnader:		
1) Återbetalning till främmande kommuner för utgiven fattigvård	49,000 : —	
2) Medikamenter	5,000 : —	
3) Begravningskostnader	1,300 : —	55,300 : —
	Transport	411,100 : —

N:o 101. *Budget för 1933. Utgifter.*

		Transport	411,100 : —	
e) Diverse utgifter:				
1) Hyra för fattigvårdsbyrån		2,500 : —		
2) Trycksaker och skrivmaterial		1,400 : —		
3) Städning, bränsle och lyse		1,500 : —		
4) Telefoner till:				
fattigvårdsbyrån	210 : —			
fattigv.-sysslom.-bost.	110 : —			
fattigv.-tills.-m.-bostad	70 : —			
fattigv.-st. ordf. bostad	70 : —			
Diakonissan	70 : —			
Samtalsavgifter	100 : —	630 : —		
5) Brandförsäkrings- och olycksfallsavgifter		200 : —		
6) Stämpelkostnader		75 : —		
7) Årsavgifter till Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet		85 : —		
8) Årsavgift till Västmanlands läns fattigvårds- och barnavårdsförbund		155 : —	6,545 : —	
f) Förebyggande fattigvård:				
1) Anslag till diakonissornas verksamhet			10,000 : —	
g) Löner och arvoden:				
1) Fattigvårdssysslomannen, 44: IV		8,592 : —		
2) Fattigvårdstillsyningsmannen, 27: I		3,540 : —		
3) Kontorsbiträde, I kl., 20: IV		3,243 : —		
4) Kontorsbiträde, II kl., 17: III, förslagsvis		2,676 : —		
5) Extra kontorsbiträde		1,800 : —		
6) Revisionskostnader		800 : —		
7) Kontorsbiträde, I kl., arvode som kassörska hos barnavårdsnämnden		500 : —		
8) Extra tillsyningsman, reservationsvis ..		3,540 : —	24,691 : —	
h) Pensionärshemmet:				
1) Hyra för fastigheten		4,500 : —		
2) Koks		800 : —		
3) Diverse omkostnader		250 : —	5,550 : —	
i) Engångsanslag:				
Inredning av ett rum å fattigvårdsbyrån			937 : —	
j) Oförutsedda utgifter			500 : —	459,323 : —
			Transport	459,323 : —

N:o 101.
Budget för 1933. Utgifter.

			Transport	459,323: —
	B. Ålderdomshemmet.			
k)	Hushållet:			
	1) Inköp av förnödenheter		41,200: —	
	2) Produkter från trädgården		3,000: —	
	3) Värdet av utförda arbeten i köket		800: —	45,000: —
l)	Bränsle, lyse och vatten:			
	1) 450 ton ångkol à 18: —		8,100: —	
	1) Gas		2,500: —	
	3) Vattenavgifter		3,000: —	
	4) Belysningsström		4,000: —	
	5) Kraftström		300: —	17,900: —
m)	Renhållning:			
	1) Såpa, tvål och tvättpulver		900: —	
	2) Torvmull och sophämtning		400: —	
	3) Värdet av utförd tvätt		4,500: —	
	4) Värdet av arbeten i övrigt		3,500: —	9,300: —
n)	Beklädnad:			
	1) Gång- och underkläder samt skodon		4,500: —	
	2) Värdet av utförda arbeten		3,000: —	7,500: —
o)	Sjukvård:			
	1) Sjukvårdsartiklar och medicin		6,300: —	
	2) Sjuktransport		450: —	6,750: —
p)	Underhåll och anskaffning av inventarier:			
	1) Linne och sängkläder		1,800: —	
	2) Underhåll och anskaffning av möbler och husgeråd		1,000: —	
	3) Anskaffning av glas, porslin och köksattiralj		700: —	
	4) Värdet av utförda arbeten		500: —	4,000: —
q)	Förbrukningsartiklar:			
	1) Skrivmaterial och tryckning		400: —	
	2) Sänghalm		100: —	500: —
r)	Begravningskostnader			1,400: —
s)	Diverse omkostnader:			
	1) Flitpengar		2,300: —	
	2) Telefon till:			
	Förestånd. exp.	236: —		
	Sjukhuset	230: —		
	Samtalsavgifter	25: —	491: —	
	3) Inköp av böcker för biblioteket		150: —	2,941: —
			Transport	95,291: —	459,323: —

N:o 101.
Budget för 1933.
Utgifter.

	Transport	95,291 : —	459,323 : —	
t) Underhåll av fastigheter:				
1) Reparation av hemmets byggnader		5,000 : —		
2) Brandförsäkringspremier		800 : —		
3) Värdet av utförda arbeten		1,000 : —	6,800 : —	
u) Räntor och amorteringar:				
1902 års lån: (kvarv. sk. 10,373 : 70) :				
Ränta	414 : 95			
Amortering	860 : 20	1,275 : 15		
1922 års lån: (kvarv. sk. 345,856 : —) :				
Ränta	17,162 : 53			
Amortering	5,211 : —	22,373 : 53		
1924 års lån: (kvarv. sk. 53,648 : 20) :				
Ränta	2,682 : 41			
Amortering	1,377 : 20	4,059 : 61		
1928 års lån (kvarv. sk. 269,591 : 68) :				
Ränta	13,194 : 69			
Amortering	11,395 : 63	24,590 : 32		
1929 års lån (kvarv. sk. 217,871 : — :				
Ränta	10,893 : 55			
Amortering	3,964 : 35	14,857 : 90		
1929 års lån (Restaurering av gamla huvudbyggnaden, kvarv. sk. 65,734 : 51) :				
Ränta	3,286 : 73			
Amortering	9,663 : 27	12,950 : —	80,106 : 51	
v) Underhåll av trädgård och planteringar:				
1) Kontanta kostnader för planteringar		500 : —		
2) Utsäde, fröer m. m.		500 : —		
3) Arrende för trädgårdsjord		325 : —		
4) Kommunalskatt		407 : —		
5) Värdet av utförda arbeten		5,000 : —	6,732 : —	
x) Löner och arvoden:				
1) Föreståndaren, 36 : IV, förslagsvis	6,180 : —			
med avdrag för naturaförmåner 3 rum och kök	1,235 : —	4,945 : —		
2) Vaktmästaren, 25 : IV, ...	3,933 : —			
med avdrag för naturaförmåner	680 : —	3,253 : —		
Transport		8,198 : —	188,929 : 51	459,323 : —

N:o 101. *Budget för 1933. Utgifter.*

	Transport		8,198 : —	188,929 : 51	459,323 : —
3)	Maskinisten, 24 : IV	3,795 : —			
	med avdrag för naturaförmåner	555 : —	3,240 : —		
4)	Eldaren, 20 : I	2,840 : —			
	med avdrag för fritt vivre ..	900 : —	1,740 : —		
5)	Husmodern, 6 : IV		1,671 : —		
6)	Vårdare, 22 : IV, förslagsvis	3,519 : —			
	med avdrag för naturaförmåner	555 : —	2,964 : —		
7)	Två sjuksköterskor, 5 : IV à 1,563 : —		3,126 : —		
8)	Två sjuksköterskor, 5 : I à 1,230 : —		2,460 : —		
9)	En nattsjuksköterska, reservationsvis 5 : I		1,230 : —		
10)	Kokerska, 1 : IV		1,131 : —		
11)	Tvättföreståndarinna, 1 : II, förslagsvis		957 : —		
12)	Tre biträden à 810 : —		2,430 : —		
13)	Fyra biträden à 720 : —		2,880 : —		
14)	Fyra biträden à 660 : —		2,640 : —		
15)	Två biträden à 600 : —		1,200 : —		
16)	Semester- och sjukvikarier		700 : —		
17)	Predikantarvode		500 : —		
18)	Organistarvode		100 : —		
19)	Semesterpengar till personalen		820 : —	37,987 : —	
y)	Pensioner:				
1)	Pension till föreståndare Larssons änka		527 : —		
2)	Pension till vaktmästare Lundbergs änka		500 : —		
			1,027 : —		
	Dyrtidstillägg, 50 %		513 : 50	1,540 : 50	
z)	Stall och hönshus:				
1)	Diverse utgifter för stallet		150 : —		
2)	Diverse utgifter för hönsgården		1,000 : —		
3)	Bensin och underhåll av bilen		400 : —		
4)	Värdet av produkter		100 : —		
5)	Värdet av utförda arbeten		500 : —	2,150 : —	
å)	Tvättinrättningen:				
1)	Kraftström		500 : —		
2)	Vatten		1,000 : —		
	Transport		1,500 : —	230,607 : 01	459,323 : —

N:o 101.
Budget för 1933.
Utgifter.

Transport	1,500 : —	230,607 : 01	459,323 : —
3) Tvättmedel	2,000 : —		
4) Diverse omkostnader	200 : —		
5) Värdet av utförda arbeten	3,500 : —	7,200 : —	
ä) Oförutsedda utgifter		1,600 : —	239,407 : 01
Summa kronor			698,730 : 01

3. Barnavård.

a) Utackorderade barn:			
1) Barns omhändertagande för samhällsvård		37,000 : —	
2) För skyddsuppfostran i enskilda hem		3,000 : —	
3) För barn intagna å skyddshem		6,000 : —	46,000 : —
b) Anstalts- och sjukvård:			
1) Lasarettsvård		700 : —	
2) Sanatorievård		500 : —	
3) Vanföre- och sinnesslövård		3,000 : —	
4) Poliklinisk sjukvård m. m.		1,000 : —	
5) Medikamenter		200 : —	
6) Begravningskostnader		100 : —	5,500 : —
c) Återbetalning till främmande kommuner			15,000 : —
d) Löner och arvoden:			
1) Föreståndaren, 33 :I	4,620 : —		
2) Kvinnlig barnavårdsman, 22 :I	2,880 : —		
3) Inspektris och sköterska, 22 :I	2,880 : —		
4) Läkare (arvode)	800 : —	11,180 : —	
5) Del i löner, utgående å fattigvårdens stat		1,979 : —	
6) Diverse arvoden och inspektionskostnader		3,800 : —	16,959 : —
e) Diverse utgifter:			
1) Del i hyra för lokal		1,100 : —	
2) Del i kostnader för städning, bränsle och lyse		480 : —	
3) Tryck och annonser		800 : —	
4) Telefoner:			
Barnvårdsbyrån:	180 : —		
Föreståndarens bostad	70 : —		
Inspektrisens bostad	70 : —	320 : —	
5) Stämpelkostnader för utslag i barnavårdsmål		100 : —	
6) Avgift till Riksförsäkringsanstalten och läkarevård m. m. för anställd personal		125 : —	
7) Diverse		150 : —	3,075 : —
Transport			86,534 : —

N:o 101. *Budget för 1933. Utgifter.*

		Transport	86,534: —
f) Barnavårdscentralen:			
1) Telefon		95: —	
2) Tvätt		60: —	
3) Trycksaker		50: —	
4) Bussbiljetter och skjutsar		30: —	
5) Sjukvårdsartiklar		40: —	275: —
g) Årsavgift till länets fattigvårds- och barnavårdsförbund			155: —
h) Barnhemmet Sommarro:			
1) Hushållet		4,500: —	
2) Löner:			
Föreståndarinnan, 5:IV	1,563: —		
Två biträden	1,310: —		
Semestervikarier för föreståndarinna och biträden	150: —	3,023: —	
3) Beklädnad		1,600: —	
4) Bränsle, lyse och vatten		1,600: —	
5) Hyra för fastigheten		2,500: —	
6) Underhåll av inventarier		400: —	
7) Telefon		110: —	
8) Förbrukningsartiklar och div. utgifter		350: —	14,083: —
		Summa kronor	101,047: —

4. Folkskola.

4 A. Den egentliga folkskolan.

a) 1. Underhåll och reparationer av fastigheter		16,805: —	
2. Anskaffning och underhåll av inventarier		4,000: —	
3. Del av kostnad för tillbyggnad av Hammarby skola (28/2 1929) 20,000: — kr. att uttaxeras under 4 år, 4:de året		5,000: —	25,805: —
b) Löner och arvoden:			
1. Folkskoleinspektören, 49:IV	10,812: —		
Folkskollärare:			
19 ord. lärare: (Dahlberg, Näslund, Vasberg, N. Granér, Krantz, Leontein, Ekroth, Lindberg, Sjöholm, Fahlén, Pihlsjö, Vallström, Carlvik, Stenvall, Hedberg, Sigroth, S. Granér, Magnusson, Jäderlund), lön i 4:de lönegraden à kr. 4,903: —	93,157: —		
Transport	103,969: —		25,805: —

N:o 101. Budget för 1933. Utgifter.

Transport	103,969: —	25,805: —
4 ord. lärare: (Vallander, Söderholm, Karlsson, Segerström), lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura) à kr. 3,518: —	14,072: —	
10 ord. lärare: (Engmark, Lindgren, Grejer, Skoglund, Nordlund, Elovsson, Gustavsson, Silén, Eriksson, Runsten) lön i 3:dje lönegraden à kr. 4,581: —	45,810: —	
1 ord. lärare: (Sandahl) lön i 2:dra lönegraden à kr.	4,259: —	
Folkskollärarinnor:		
16 ord. lärarinnor: (Fernqvist, Kolmodin, Hellman, Maunsbach, Bolin, F. Bostrand, E. Bostrand, Andersson, Ahlstedt, Eriksson, Engström, Sigroth, Pettersson Karlsson, Sjöberg, E. Eriksson), lön i 4:de lönegraden à kr. 3,912: —	62,592: —	
8 ord. lärarinnor: (Emanuelsson, Kraft, Råström, A. Granér, Sjöfäldt, Schelin, Lindström, Sandahl), lön i 3:dje lönegraden à kr. 3,697: —	29,576: —	
4 ord. lärarinnor: (Vickman, Nordkvist, Wolfbrandt-Holm, Nordin) lön i 2:dra lönegraden à kr. 3,483: —	13,932: —	
2 ord. lärarinnor: (Åhman, Boström), lön i 1:sta lönegraden à kr. 3,268: —	6,536: —	
1 ord. lärarinna (ej tillsatt) lön i 1:sta lönegraden för ½ år	1,634: —	
1 ord. lärarinna (ej tillsatt), lön i 1:sta lönegraden för ½ år, bostad och bränsle in natura	1,119: —	
5 e. o. lärarinnor, lön à kr. 2,489: —	12,445: —	
1 e. o. lärarinna och 1 vakansvikarie, lön för tiden 15/1—6/6 à kr. 1,379: —	2,758: —	
Småskollärarinnor:		
29 ord. lärarinnor: (Norling, Ahlström, A. Pettersson, Granath, E. Svensson, Vahlberg, Ellen Svensson, Almberg, Rudkvist, Sjöholm, Lagrelius, T. Söderholm, Boije-Carlvik, Lundeberg, S. Söderholm, M. Carlsson, Sjölund, S. Eriksson, H. Leandersson, Ringdahl,		
Transport	298,702: —	25,805: —

N:o 101. *Budget för 1933. Utgifter.*

Transport	298,702 : —		25,805 : —
Bergström, Källbäck, Svedin, Jäderlund, G. Persson, H. Eriksson, Norman, A. Söderholm, v. Essen) lön i 4:de lönegraden à kr. 2,650 : —	76,850 : —		
4 ord. lärarinnor: (Nilsson, Larsson, Billby, E. Pettersson), lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura) à kr. 1,970 : —	7,880 : —		
3 ord. lärarinnor: (Thunell, L. Pettersson, M. Werner) lön i 3:dje lönegraden à kr. 2,489 : —	7,467 : —		
1 ord. lärarinna: (Morberg) lön i 2:dra lönegraden à kr.	2,328 : —		
b) 2. Lärare i slöjd och huslig ekonomi:			
1 lärare i slöjd (Hammarsten) lön i 4:de lönegraden	3,912 : —		
1 lärare i slöjd (Karlsson) lön i 3:dje lönegraden	3,697 : —		
1 lärare i slöjd (Ljungberg) lön i 2:dra lönegraden	3,483 : —		
1 lärare i slöjd (Abramsson) lön i 1:sta lönegraden	3,268 : —		
3 lärarinnor i slöjd (Lindkvist, Vahlström, Hahr) lön i 4:de lönegraden à kr. 2,750 : —	8,250 : —		
2 lärarinnor i slöjd: (Morberg, Palmén) lön i 3:dje lönegraden à kr. 2,589 : —	5,178 : —		
3 lärarinnor i slöjd: (Gudmundsson, Eriksson, Svedin) lön i 2:dra lönegraden à kr. 2,428 : —	7,284 : —		
1 ord. lärarinna i slöjd: (M. Johansson) lön i 1:sta lönegraden à kr.	2,267 : —		
1 e. o. lärarinna i slöjd	2,053 : —		
1 lärarinna i huslig ekonomi (Granér) lön i 4:de lönegraden à kr.	2,950 : —		
1 lärarinna i huslig ekonomi: (Karlsson) lön i 3:dje lönegraden à kr.	2,789 : —		
1 e. o. lärarinna i huslig ekonomi	2,253 : —	440,611 : —	
Dyrtidstillägg, förslagsvis		100,000 : —	
b) 3. Diverse undervisningsarvoden:			
För undervisning i slöjd för gossar	9,860 : —		
För undervisning i slöjd för flickor	900 : —		
Transport	10,760 : —	540,611 : —	25,805 : —

N:o 101.
Budget för 1933.
Utgifter.

Transport	10,760: —	540,611: —	25,805: —
Vikariearvode, förslagsvis	6,000: —		
Privatläsning	600: —		
Undervisning för hörselsvaga barn	672: —	18,032: —	

b) 4. Vaktmästare och städerskor:

Löner och ålderstillägg till vaktmästarna Ekman, Sahlkvist, Ekström, (bostad och bränsle in natura) 25:IV à kr. 3,053: —	9,159: —		
Pettersson (bostad och bränsle in natura) 25:I	2,360: —		
Ersättning för ett rum till vaktmäst. Ekström vid Herrgärdsskolan	325: —		
Vaktmästaren vid Jakobsbergsskolan (Hilda Johansson) arvode (bostad och bränsle in natura)	695: —		
Vaktmästaren vid Hammarby skola (Engström) arvode	1,700: —		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (M. Johansson) arvode (bostad å ett rum, bränsle och lyse in natura)	630: —		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (Elida Johansson) arvode	570: —		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (S. Jonsson) arvode	570: —		
Städerskan vid Djäknebergsskolan (M. Sjöberg) arvode	700: —		
Städerskan vid Djäknebergsskolan (O. Pettersson) arvode	700: —		
Städerskan vid Skepparbacksskolan (Thorell) arvode	1,085: —		
Städerskan vid Mariabergsskolan (A. Eriksson) arvode	525: —		
Städerskan vid Korsängsskolan (Mat. Andersson) arvode	570: —		
Städerskan vid Korsängsskolan (S. Arvidsson) arvode	570: —		
Städerskan vid Korsängsskolan (A. Eklund) arvode	570: —		
Städerskan vid Norra Slöjdskola (L. Andersson) arvode (bostad å 1 rum, bränsle och lyse in natura)	220: —		
Städerskan i Hwasserska gården (Söderkvist) arvode (bostad å 1 rum och kök, bränsle och lyse in natura)	280: —		
Transport	21,229: —	558,643: —	25,805: —

N:o 101.
Budget för 1933.
Utgifter.

Transport		21,229: —	558,643: —	25,805: —
Städerskan i Rosenlunds skola (E. Andersson), arvode		450: —		
Städerskan i Lundby kyrkskola (H. Lövstav), arvode		550: —		
Läkarearvode för vaktmästare och städerskor		160: —	22,389: —	
b) 5. Diverse arvoden:				
till skolläkaren		1,400: —		
„ sjukgymnastik		1,250: —		
„ simläraren		1,708: —		
„ simlärarinnan		1,386: —		
„ 3 tillsyningslärare à 500 kr., 1 à 400: —, 1 à 150: — och 1 à 100 kr.		2,150: —		
„ 1 tillsyningslärare i slöjd för gossar		500: —		
„ 1 tillsyningslärare i slöjd för flickor		500: —		
„ skrivbiträde å folkskoleexpeditionen		850: —		
„ bibliotekarie för lärjungebiblioteket		250: —		
„ skolsköterska för år 1933		2,000: —	11,994: —	593,026: —
g) Pensioner:				
f. småskollärarinnan J. Kjellin		600: —		
f. slöjdläraren J. F. Brandt		535: —		
f. slöjdläraren F. Ljung, f. folkskoll:a S. Hammarskiöld, E. Fröman, Bohman, Persson, Svanholm, Svanbohm, f. slöjdlär:an Vahlbäck, f. småskoll:a Bergh, Lennmalm, E. Eriksson, A. S. Eriksson, E. Karlsson, f. skolkökslärarinnan Thunell		10,080: —		
f. vaktmästaren Fredr. Andersson		2,301: —		
f. vaktmästaren K. G. Lönnborgs änka		200: —		
f. städerskan L. Pettersson		200: —		
änkan Eugenia Gustavsson		480: —	14,396: —	
Dyrtidstillägg till pensionärer			730: —	15,126: —
h) Premie för olycksfallsförsäkring				650: —
i) Skolträdgårdarna:				
1. Trädgården vid Västgötegatan:				
Omkostnader	550: —			
Arvode till trädgårdsläraren	1,000: —	1,550: —		
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Djäknebergs-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna (inkl. arvode till vårdaren) 50 kr.		650: —	2,200: —	
Transport			2,200: —	634,607: —

N:o 101.
Budget för 1933.
Utgifter.

		Transport	2,200:—	634,607:—
2. Herrgårdsskolan:				
Omkostnader	750:—			
Arvode till trädgårdsläraren	1,000:—	1,750:—		
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Herrgårdsskolan och Norra Slöjdskolan (inkl. arvode till vårdaren) 50 kr.		700:—	2,450:—	
3. Korsängsskolan:				
Omkostnader	750:—			
Arvode till trädgårdsläraren	1,000:—	1,750:—		
Anslag till vård av skolgårdarna och parken vid Korsängsskolan (inkl. arvode till vårdaren), 50 kr.		850:—	2,600:—	
4. Hammarby m. fl. skolor:				
Hammarby skola:				
Omkostnader	400:—			
Arvode till trädgårdsläraren	250:—	650:—		
Omkostnader vid Jakobsbergs skola		200:—		
Omkostnader vid Lundby skola		200:—		
Omkostnader vid Rosenlunds skola		200:—	1,250:—	8,500:—
i) Fri undervisningsmaterial till skolbarnen:				
1. Material i läs- och skrivämnen			20,000:—	
2. Slöjdmaterial för gossar			2,500:—	
3. Slöjdmaterial för flickor			3,500:—	
4. Förbrukningsartiklar för skolköken			3,000:—	29,000:—
k) Undervisningsmaterial till skolornas förråd				3,000:—
m) Tandklinik:				
1. Lokalhyra			600:—	
2. Tandläkare, arvode			9,000:—	
3. Tandläkareassistent, arvode			7,500:—	
4. Arvode till biträde			1,800:—	
5. Förbrukningsartiklar			2,000:—	
6. Eldning och renhållning			500:—	21,400:—
n) Trycknings- och annonskostnader				1,800:—
o) Lärare- och lärjungebiblioteken:				
Lärarepersonalens bibliotek			400:—	
Lärjungebiblioteket			1,150:—	
Anslag till Västmanlands läns pedagogiska bibliotek			50:—	1,600:—
			Transport	699,907:—

N:o 101.
Budget för 1933.
Utgifter.

			Transport	699,907 : —
p)	Skolresor:			
	Bidrag till skolresor för lärjungarna		1,000 : —	
	Bidrag till studieresor och fortbildningskurser för lärare		800 : —	1,800 : —
r)	Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn (förslagsvis)		4,000 : —	
	Lokalhyra		600 : —	
	Eldning och städning		400 : —	5,000 : —
s)	Vatten, värme och belysning:			
	1. Vattenavgifter		2,500 : —	
	2. Uppvärmning		25,000 : —	
	3. Belysning		5,000 : —	32,500 : —
t)	Skolbad:			
	Avlöning till baderskor		800 : —	
	Handdukstvätt och tvål		800 : —	
	Ersättning till varmbadhuset för simundervisningsbad		3,150 : —	4,750 : —
u)	Renhållning:			
	1. Skurning och rengöring		7,000 : —	
	2. Renhållning av gårdar		1,400 : —	
	3. Renhållning av gatorna utanför Skepparbacks-, Mariabergs- och Djäknebergsskolorna samt lärarebostäderna		1,000 : —	
	4. Sotning		400 : —	9,800 : —
v)	Diverse utgifter:			
	1. Brandstodsavgifter		900 : —	
	2 Telefonavgifter till:			
	Djäknebergsskolan	162 : —		
	Skepparbacksskolan	110 : —		
	Herrgärdsskolan	110 : —		
	Folkskoleinspektörens exp.	168 : —		
	Folkskoleinspektörens bostad	70 : —		
	Korsängsskolan	238 : —		
	Lundby skola	137 : —		
	Hammarby skola	114 : —		
	Jakobsbergs skola	110 : —		
	Tandkliniken	110 : —		
	Slöjdlärare Brandts bostad	70 : —		
	4 tillsyningslärare à 70 : —	280 : —		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	120 : —	1,799. —	
	3. Postavgifter, förslagsvis		240 : —	
	4. Smärre reparationer av material och inventarier		3,000 : —	
		Transport	5,939 : —	753,757 : —

N:o 101.
Budget för 1933.
Utgifter.

Transport			5,939 : —	753,757 : —
5. Barnbespisning, förslagsvis			9,000 : —	
6. Hyra för lokaler i Hwasserska gården			2,000 : —	
7. Skatter			800 : —	
8. Oförutsedda utgifter			750 : —	18,489 : —

Utgifter för ränta och amortering:

y) Räntor:

1. Obligationslån:	Resterande lånebelopp	Ränta		
1902 års lån à 4 %	88,150 : —	3,526 : —		
1907 „ „ „ 4,5 %	22,650 : —	1,019 : 25		
1910 „ „ „ 4,5 %	220,460 : —	9,733 : 28		
1922 „ „ „ 5 %	58,240 : —	2,890 : 06		
1924 „ „ „ 5 %	17,140 : —	857 : —		
1929 „ „ „ 5 %	130,770 : —	6,538 : 50	24,564 : 09	
2. Amorteringslån:				
Kungl. Postsparbanken, 1931 års lån 4,5 %	18,433 : —	829 : 49		
Kungl. Postsparbanken, 1932 års lån à 4,85 %	109,295 : 11	5,300 : 81		
Prästerskapets Änke- och pupillkassa à 4,5 %	11,199 : 87	503 : 99		
Västmanlands läns sparbank à 5 %	27,061 : 12	1,353 : 06		
Västmanlands läns sparbank à 5 %	10,298 : 15	514 : 91	8,502 : 26	33,066 : 35

z) Kapitalavbetalningar:

1. Obligationslån:				
1902 års lån à 4 %	88,150 : —	7,310 : —		
1907 „ „ „ 4,5 %	22,650 : —	1,200 : —		
1910 „ „ „ 4,5 %	220,460 : —	8,330 : —		
1922 „ „ „ 5 %	58,240 : —	877 : 50		
1924 „ „ „ 5 %	17,140 : —	440 : —		
1929 „ „ „ 5 %	130,770 : —	2,379 : 50	20,537 : —	
2. Amorteringslån:				
Kungl. Postsparbanken, 1931 års lån à 4,5 %	18,433 : —	473 : 40		
Kungl. Postsparbanken, 1932 års lån à 4,85 %	109,295 : 11	2,337 : 73		
Prästerskapets änke- och pupillkassa	11,199 : 87	795 : 07		
Västmanlands läns sparbank	27,061 : 12	1,399 : 14		
Västmanlands läns sparbank	10,298 : 15	461 : 09	5,466 : 43	26,003 : 43
			Summa Kronor	831,315 : 78

N:o 101.
Budget för 1933. Utgifter.

4 B. Fortsättningsskolan.

Lärarearvoden	13,000 : —	
Föreståndarearvode	600 : —	13,600 : —
Fri undervisningsmaterial till skolans lärjungar		2,000 : —
Tryck- och annonskostnader		100 : —
Städning och renhållning		200 : —
Material till förråden samt diverse utgifter		500 : —
	Summa Kronor	16,400 : —

4 C. Högre Folkskolan.

a) Undervisningsmaterial		900 : —
b) Löner och arvoden:		
Arvode till skolans rektor	900 : —	
2 ord. lärare (Fröier, Karlfors), lön i 4:de lönegraden à 6,460 : —	12,920 : —	
1 ord. lärarinna (Gerland), lön i 3:dje lönegraden	4,926 : —	
Arvode till timlärare och sjukvikarier	2,100 : —	
Arvode till slöjdlärare	400 : —	
Dyrtidstillägg	5,000 : —	26,246 : —
c) Trycknings- och annonskostnader		250 : —
d) Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare		607 : 50
e) Biblioteket		300 : —
	Summa Kronor	28,303 : 50

4 D. Allmänt läroverk.

a) Underhåll av fastighet	1,500 : —	
Omändringsarbeten enligt Stadsfullmäktiges beslut den 30/6 1932	12,000 : —	13,500 : —
b) Löner och arvoden:		
1. Hyresbidrag åt rektor (29/1 1906, 26/11 1908, 28/1 1909, 25/5 1920)	2,000 : —	
2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)	430 : —	
4. Kostnader i anledning av kvinnliga elevers intagning i gymnasiet, reservationsvis	200 : —	2,630 : —
c) Övriga utgifter:		
Ersättning till varmbadhuset för skolbad		450 : —
	Summa Kronor	16,580 : —

N:o 101.
Budget för 1933.
Utgifter.

4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

a) Högre flickskolan:			
1. Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering utöver den enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/8 1908 efterskänkta räntan å läroverkets lån från stadskassan 5½ % å 30,000:— eller kronor 1,650:—, förslagsvis (31/3 1919, 25/2 1932)		2,700:—	
Anslag till ny värmeledning m. m. i flickskolan enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26/5 1932		22,850:—	
2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)		345:—	
3. Fyllnadspension åt fröken Hildur Hwasser (28/12 1920) förslagsvis		800:—	
4. Ersättning för skolbad till varmbadhuset		450:—	27,145:—
b) Arbetareinstitutet:			
1. Anslag till Arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet 30/6 1932		3,000:—	
2. Anslag till Arbetareinstitutets bibliotek		13,500:—	16,500:—
c) Tekniska skolan (läsåret 1933—1934):			
1. Rektorsarvode	2,500:—		
2. Övriga lärararvoden	53,000:—	55,500:—	
3. Pension åt f. Slöjdläraren A. Svensson ..	2,985:—		
Avgår bidrag härtill från Zimmermanska fonden	1,000:—	1,985:—	
4. Inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	4,000:—		
5. Underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	2,500:—	6,500:—	
6. Bibliotekskostnader		400:—*)	
7. Förbrukning av råvaror för den säljbara produktionen	3,800:—		
8. Arbetspremier till lärjungarna för produktivt arbete	700:—	4,500:—	
9. Andra premier samt stipendier		350:—	
10. Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning		9,000:—	
11. Administrationskostnader (utom rektorsarvode)		2,400:—	
12. Övriga utgifter		2,000:—	82,635:—
*) Tillkommer 400:— in natura.			
d) Elektrotekniska fackskolan:			
1. Hyresbidrag åt rektor			2,000:—
		Summa Kronor	128,280:—

5. Hälso- och sjukvård.

N:o 101.
Budget för 1933.
Utgifter.

5 A. Allmänna hälso- och sjukvården.

b) 1. Löner och arvoden:			
1:ste stadsläkaren, 37:IV		6,447: —	
2:dre stadsläkaren, 34: IV	5,685: —		
Extra arvode, (25/3 1923) ..	1,600: —	7,285: —	
Distriktsläkaren, 28:I, förslagsvis		3,690: —	
Arvode till sundhetsinspektören (Statsanslag)		1,400: —	
1:ste tillsyningsmannen, 30:IV		4,773: —	
Två tillsyningsmän, 26:IV à 4,101: — ..		8,202: —	
En stadssjuksköterska, 8:IV		1,887: —	
En stadssjuksköterska, 8:III, förslagsvis		1,758: —	
En stadssjuksköterska för mindre bemedlade, 5:IV		1,563: —	
En stadssjuksköterska för mindre bemedlade, 5:III .... (Avgifter till statens pensionskassa avdrages för varje sköterska med 42: — kr. för år).		1,452: —	
Kost å Epidemisjukhuset för två stadssjuksköterskor		1,340: —	
Kostpengar under semester, 60 dagar à 2: — kr. för d:o		120: —	
Bidrag till avlönande av två distriktsbarnmorskor ..	850: —		
Ersättning för bost. åt d:o	425: —		
Ersättning för bränsle åt d:o	150: —		
	1,425: —		
Samma bidrag till distriktsbarnmorskan i 2:dra distriktet för 7 månader	830: —	3,680: —	
Ersättning till 3 tillsyningsmän och 2 stadssjuksköterskor för mindre bemedlade för hållande av velociped		150: —	43,747: —
2. Pensioner:			
f. Hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz		1,450: —	
Dyrtidstillägg till ovanstående, beräknat efter index 157		800: —	2,250: —
		Transport	45,997: —

N:o 101.
Budget för 1933.
Utgifter.

			Transport	45,997 : —	
c)	Diverse utgifter:				
1.	Barnmorskor:				
	Två telefoner à 70 : — kr. ..	140 : —			
	En telefon under 7 månader	53 : —			
	Förbrukningsartiklar	50 : —	243 : —		
2.	Kostnader för skyddskoppympning		150 : —		
3.	Telefoner till:				
	1:ste stadsläkarens bostad	70 : —			
	2:dre stadsläkarens bostad	70 : —			
	Distriktsläkarens bostad ...	70 : —			
	Stadssjuksköterskans bostad	110 : —			
	Hälsovårdsnämndens byrå	110 : —			
	1:ste tillsyningsmannens bost.	70 : —			
	Två tillsyningsmäns bostäder	140 : —			
	Samtalsavgifter, förslagsvis	40 : —	680 : —		
4.	Desinfektionskostnader		300 : —		
5.	Tryck- och annonskostnader		200 : —		
6.	Diverse, häri inräknat inköp av matvaruprov, analysavgifter m. m.		1,200 : —		
7.	Anslag till Västerås stads förening mot tuberkulos för uppehållande av dispensärverksamh. (28/12 1920)	4,000 : —			
	Lokalhyra till d:o	600 : —	4,600 : —		
9.	Ambulansautomobilen:				
	Drift- o. underhållskostnader	700 : —			
	Skötsel och underhåll å brandstationen	3,000 : —	3,700 : —		
10.	Premier för olycksfallsförsäkring		100 : —		
11.	Hälsovårdsnämndens byrå:				
	Hyra	300 : —			
	Städning, eldning och belysning	500 : —	800 : —		
12.	Stadens ersättning till Centrallasarettets barnbördsavdelning:				
	Fast årsavgift	3,600 : —			
	Bidrag till driftkostnad, förslagsvis	2,500 : —	6,100 : —	18,073 : —	64,070 : —
				Transport	64,070 : —

N:o 101.
Budget för 1933.
Utgifter.

		Transport				64,070 : —

5 B. Bostadsinspektionen:

b)	Löner och arvoden:					
	Bostadsinspektrisen, 26 : IV		4,101 : —			
	Ersättning för hållande av velociped ..		30 : —	4,131 : —		
c)	övriga utgifter:					
	Tryck, annonser och diverse		50 : —			
	Telefon till byrån	110 : —				
	Telefon till bostadsinspektrisens bostad	70 : —	180 : —			
	Städning och eldning		150 : —	380 : —	4,511 : —	

5. C. Köttbesiktningsbyrån:

b)		Löner och arvoden:				
		Föreståndaren, 35 : IV	5,913 : —			
		Extra arvode	2,000 : —	7,913 : —		
		En andra besiktningsman, arvode 28/12 1918)		1,300 : —		
		Vaktmästaren, 16 : IV	2,751 : —			
		Extra arvode	600 : —			
			3,351 : —			
		Avgår för 1 rum och kök med värme	555 : —	2,796 : —		
		Bokförare och kassör, arvode (25/5 1920)		2,800 : —		
		Två mikroskopister och ett biträde		2,700 : —		
		Arvode till extra personal		1,800 : —	19,309 : —	
c)		Diverse utgifter:				
	1.	Värme, belysning och vatten		700 : —		
	2.	Telefoner till byråns expedition		212 : —		
	3.	Tvätt		150 : —		
	4.	Underhåll av byggnader		1,500 : —		
	5.	Hyra		5,000 : —		
	6.	Premier för olycksfallsförsäkring		100 : —		
	7.	Diverse		800 : —	8,462 : —	27,771 : —

5. D. Polikliniken för könssjuka:

Värme, lyse och städning		600 : —	
Lokalhyra		600 : —	
Telefon		20 : —	
Diverse		200 : —	1,420 : —
		Kronor	97,772 : —

N:o 101.
Budget för 1933.
Utgifter.

6. Gator, Vägar, Planteringar och dylikt.

6 A. Gatuläggningen.

1. Kostnader för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator ..	10,000: —		
Avgäld för nubbstensbrott	150: —	10,150: —	
2. Särskilda gatuarbeten:			
Stensättning i:			
Malmabergsgatan	22,000: —		
Kopparbergsvägen	15,000: —		
Östra Kyrkogatan	19,000: —		
Vasagatan, reservationsvis	2,755: —		
Domkyrkoesplanaden	16,000: —	74,755: —	84,905: —

6 B. Vägar.

1. Grusning och annat underhåll av vägar	45,000: —	
2. Gäldande av kostnad för stensättning i Köpingsvägen	50,000: —	
3. Gäldande av kostnad för omläggning av Kopparbergsvägen	50,000: —	145,000: —

6 C. Planteringar.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier:				
1. Anskaffning av redskap		500: —		
2. Underhåll av redskap		1,000: —		
3. Målning av soffor		500: —	2,000: —	
b) 1. Löner och arvoden:				
Stadsträdgårdsmästaren, 37:IV	6,447: —			
Trädgårdsmästaren, 26:IV	4,101: —			
Elever, förslagsvis	6,000: —			
Trädgårdskonsulenten, arvode för år 1933	1,050: —	17,598: —		
2. Pensioner:				
f. trädgårdsarbetaren K. V. Andersson	936: —			
f. trädgårdsarbet. J. Norström	996: —			
f. trädgårdsarbetaren A. G. Hellberg	1,287: —	3,219: —	20,817: —	
		Transport	22,817: —	229,905: —

N:o 101. *Budget för 1933. Utgifter.*

Transport			22,817 : —	229,905 : —
c) Skötsel och underhåll:				
1. Vasaparken, inkl. parken vid Aseas kontor		7,000 : —		
2. Stadsparken		2,000 : —		
3 Kyrkogårdarna samt planteringarna kring Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,500 : —			
Planteringar utmed Hamngatan, Esplanader, Högre Allm. Läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan, Skarpskytte- och Stadshusplanteringarna m. m.	9,500 : —	14,000 : —		
4. Rudbecksparken		900 : —		
5. Djäkneberget		5,000 : —		
6. Stallhagen, Mariaberget och Käringberget		2,000 : —		
7. Elba och Östra Holmen		2,500 : —		
8. Botaniska trädgården vid Högre allmänna läroverket		1,000 : —		
9. Slottsparken		1,000 : —		
10. Gräsfrö och lökväxter till alla planteringar		2,500 : —		
11. Körslor till alla planteringar		4,500 : —		
12. Växthus och drivbänkar, bränsle m. m. ..		4,000 : —		
14. Grus till alla planteringar		3,000 : —		
15. Tillsyn av fåglar i Svartån		600 : —		
16. Brandstods- och telefonavgifter		250 : —		
17. Olycksfallsförsäkringspremier, läkarevård, medicin och sjukvård		750 : —		
18. Årsavgift i hembygdsföreningen och Västmanlands läns trädgårdsförening ..		65 : —		
19. Oförutsedda utgifter		750 : —		
20. Ersättning till timavlönade arbetare under semester		900 : —		
21. Kostnad för parkvakt		1,400 : —	54,115 : —	
d) Extra utgifter:				
1. Inköp av gräsklippningsmaskiner, 3 st. ..		250 : —		
2. Ordnande av sluttningen emot Norra Ringvägen emot Blåsboområdet		350 : —		
3. Ordnande av backen i Flodins gata		350 : —	950 : —	77,882 : —
			Transport	307,787 : —

N:o 101. Budget för 1933. Utgifter.

			Transport	307,787 : —
	6 D. Gatubelysning.			
a)	Gasbelysning		22,200 : —	
b)	Elektrisk belysning	41,800 : —		
	Avgår belysning vid hamnen	840 : —	40,960 : —	
c)	Anskaffning av elektriska lampor		2,070 : —	65,230 : —
	6 E. Gaturenhållning.			
1.	Renhållning (vinterunderhåll och vattning m. m.) å gator och allmänna platser		20,000 : —	
2.	S. k. kapitelhjonen för sopning å allmänna platser: 13 kvinnor à 336 : —		4,368 : —	24,368 : —
			Summa Kronor	397,385 : —

7. Avloppsledningar.

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 637)	54,100 : —
Summa Kronor	54,100 : —

8. Hamnen.

8 A och B. Den äldre hamnen.

Enligt Bil. Litt. B. I (sid. 642)	125,375 : —

8 C. och D. Djuphamnen.

Enligt Bil. Litt. B. II (sid. 646)	145,689 : 74
Summa Kronor	271,064 : 74

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 648)	115,224 : 04

10 B. Svingård.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 650)	35,000 : —
Summa Kronor	150,224 : 04

11. Vattenledningsverk.

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 636)	203,600 : —
Summa Kronor	203,600 : —

N:o 101.
Budget för 1933. Utgifter.

12. Gasverk.

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 638)			398,000 : —
		Summa Kronor	398,000 : —

13. Elektricitetsverk.

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 640)			555,800 : —
		Summa Kronor	555,800 : —

17. Andra kommunens affärsföretag.

17 A. Kallbadhus.

Avlöningar:				
a) En biljettförsäljerska		400 : —		
En biträdande simlärarinna eller simlärare		400 : —		
Arvode till kontrollanten		200 : —	1,000 : —	
b) Övriga utgifter:				
1. Annonser och trycksaker		100 : —		
2. Isväckning och diverse arbeten		2,000 : —		
3. Brandförsäkringspremier		100 : —		
4. Oförutsedda utgifter		100 : —	2,300 : —	3,300 : —

17 B. Varmbadhus.

Andel i obligationslån:				
Ränta	7,418 : 19			
Amortering	6,203 : 67	13,621 : 86		

b) 1. Löner och arvoden:				
Maskinisten, 23 : IV		3,657 : —		
Eldaren, 20 : IV	3,243 : —			
Avgår värdet av bostad, 1 rum och kök med bränsle, förslagsvis	555 : —	2,688 : —		
Biljettförsäljerskan, 11 : IV		2,211 : —		
Badaren, 19 : IV		3,105 : —		
En baderska, lön	1,350 : —			
Avgår värdet av bostad, 1 rum och kök med bränsle, förslagsvis	555 : —	795 : —		
Transport		12,456 : —		3,300 : —

N:o 101.
Budget för 1933.
Utgifter.

Transport		12,456: —		3,300: —
En baderska, lön	1,350: —			
avgår värdet av bostad, 2 rum och kök med bränsle, förslagsvis	880: —	470: —		
Två baderskor, lön à 1,350: —		2,700: —		
En vakt i simhallen, lön		1,785: —		
En vakt i folkbadet, lön		1,674: —		
Två tvätterskor, lön à 1,785: —		3,570: —		
Provisioner, förslagsvis		4,500: —		
Ersättning för vikarie under semester, vid sjukdomsfall samt extra hjälp		2,000: —		
Arvode till kontrollanten		900: —	30,055: —	
b) 2. Pensioner och understöd:				
Pension åt f. maskinisten C. J. Söderlund		1,428: —		
Understöd åt f. baderskan Lovisa Schön		300: —		
Understöd åt f. baderskan Henny Tärnlund		300: —		
Understöd åt f. badmästaren John Söderström		1,800: —	3,828: —	
			33,883: —	
c) Övriga utgifter:				
1. Bränsle		10,000: —		
2. Elektrisk belysning och kraftström		2,200: —		
3. Anskaffning och underhåll av inventarier		900: —		
4. Anskaffning och underhåll av linne		200: —		
5. Underhåll av fastigheten		6,500: —		
6. Underhåll av pannor och ledningar		4,000: —		
7. Tvätt, extra tvätthjälp		500: —		
8. Renhållning och städning		150: —		
9. Skriv- och trycksaker		600: —		
10. Telefon i badhuset	230: —			
Samtalsavgifter	20: —	250: —		
11. Läkarearvode och sjukvård		100: —		
12. Brandförsäkringspremier		200: —		
13. Olycksfallsförsäkringspremie		170: —		
14. Förbrukningsartiklar		4,500: —		
15. Utskylder		1,500: —		
16. Oförutsedda utgifter		347: —	32,117: —	66,000: —
			Transport	69,300: —

N:o 101. *Budget för 1933. Utgifter.*

		Transport		69,300 : —

17 D. Båttrafik.

a) Underhåll och reparationer		2,500 : —		
b) Löner och arvoden:				
Befälhavare och maskinist	6,375 : —			
Besättningsmän	1,300 : —			
Pollettförsäljare	600 : —			
Extra betjäning sön- och helgdagar	600 : —	8,875 : —		
c) Anskaffning och underhåll av inventarier		150 : —		
d) Driftskostnader:				
Smörjoljor, fotogen och trassel m. m.	400 : —			
Bränsle	1,800 : —	2,200 : —		
e) Övriga utgifter:				
1. Diverse		300 : —	14,025 : —	

17 F. Grustag.

a) Underhåll av väg till grustaget		1,000 : —	
b) Egentliga driftskostnader		25,000 : —	
c) Räntor:			
Ränta å av Drätselkammaren förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader, varav 1/1 1933 återstår kr. 75,404 : 97 à 5 %		3,770 : 25	
d) Kapitalavbetalningar:			
Tredje årets amortering å av Drätselkammaren förskotterade anläggningskostnader, utöver inköpssumman för maskiner till grustaget, varav den 21/12 1932 återstår Kronor 55,128 : 19, förslagsvis	1,500 : —		
Femte årets amortering å inköpssumman kr. 10,500 : — à 10 % för maskiner till grustaget, varav den 31/12 1932 återstår kr. 5,250 : —	1,050 : —	2,550 : —	
e) Övriga utgifter:			
Avgäld för grustäkt 5 % å taxeringsvärdet kronor 10,000 : —	500 : —		
Avskrivning å fordringar	500 : —	1,000 : —	33,320 : 25
		Summa Kronor	116,645 : 25

N:o 101.
Budget för 1933.
Utgifter.

18. Brandväsen.

a) Pensioner:			
f. Brandchefen C. G. Sjökvist		2,000: —	
f. Tornväktaren C. E. Eriksson, 30/3 1922	150: —		
Dyrtidstillägg till Eriksson, förslagsvis, index 160	90: —	240: —	
f. Brandmannen K. E. Pettersson		1,893: —	
f. Brandchefen A. Danielssons änka (27/11 1930)		700: —	4,833: —
b) Löner och arvoden:			
Brandchefen, 41: II	6,888: —		
Vice brandchefen, 36: I	5,280: —		
2 Brandmästare, 29: IV à 4,605: —	9,210: —		
3 Brandförmän, 26: IV à 4,101: —	12,303: —		
15 Brandmän (Ferngren, Lindberg, Rask, Junggren, Karlsson, E. Johansson, Isaksson, E. E. E. Andersson, Reimitz, Nystrand, Lundberg, E. Hj. Andersson, Törning, Schenning, K. S. Johansson), 24: IV à 3,795: —	56,925: —		
1 Brandman (Hjort), 24: III	3,570: —		
1 Brandman (Thoor), 24: I	3,120: —		
Arvode till verkstadsförman	250: —	97,546: —	
Avgår samtliga befattningshavares bostadsförmåner, värderade till		13,502: 75	84,043: 25
d) Kol, ved, lyse samt kraft till verkstäderna			2,300: —
f) Diverse utgifter:			
1. Olycksfallsförsäkring av personalen		706: —	
2. Anslag för reserv vid sjukdomsfall		200: —	
3. Trycksaker och skrivmaterial		300: —	
4. Tvätt och renhållning		250: —	
5. Underhåll av brandtelegrafen och ringledningar till reservkåren		400: —	
6. Underhåll av brandredskapen		1,400: —	
7. Underhåll av inventarierna i brandstationen och verkstäderna		450: —	
8. Telefon och telefonsamtal		700: —	
9. Försäkringsavgifter för material och inventarier		250: —	
10. Läkarearvode och sjukvård		500: —	
11. Bensin och smörjoljor till automobiler och motorsprutor		500: —	
12. Löner till skorstensfejaremästare		50: —	
13. Oförutsedda utgifter		300: —	
14. Beklädnad à 180 kr. för man, förslagsvis *)		3,600: —	
	Transport	9,606: —	91,176: 25

*) Beloppet nedsatt enl. Stadsfullmäktiges beslut den 26/1 1933 till 170 kr. pr man

N:o 101. *Budget för 1933. Utgifter.*

	Transport	9,606 : —	91,176 : 25
15.	Anslag till semestervikarier	1,050 : —	
16.	Anslag till gradbeteckningar, knappar, beklädnad åt vikarie, förstörda kläder m. m.	300 : —	
17.	Anslag för teknisk utbildning av personal	300 : —	
18.	Hyra att erläggas till staden för bostäder i staden tillhöriga gårdar	6,562 : 50	
19.	Kostnad för skötsel enligt avtal av landstingets ambulansautomobil	3,000 : —	
20.	Värdet av arbeten för brandverket	2,000 : —	22,818 : 50
g)	Borgarbrandkåren:		
	1 chef	300 : —	
	3 förmän à 200 kr.	600 : —	
	1 1:ste maskinist	300 : —	
	5 maskinister à 150 kr.	750 : —	
	6 eldare à 100 kr.	600 : —	
	24 man à 75 kr.	1,800 : —	
	Övningar och eldsvådor	800 : —	
	Telefon till chefen	70 : —	
	Kol och underhåll av sprutor	100 : —	5,320 : —
i)	Nyanskaffningar:		
	300 meter linneslang och 10 par kopplingar	900 : —	
	1 st. Andos syrgasapparat	450 : —	1,350 : —
k)	Fastigheter:		
	8 % å 2/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen, 100,000 : — ... 8,000 : —		
l)	Brandsynekostnader	100 : —	
	Arvode till skorstensfejaremästare för eldstadsbesiktning (Stadsfullmäktiges beslut den 27/1 1927)	400 : —	500 : —
m)	Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposterna		1,200 : —
	Summa Kronor		122,364 : 75

20. Fastighetsförvaltning.

20 A. Egendomar inom stadsplan.

a)	Rådhuset:		
	1. Underhåll av fastigheten	1,000 : —	
	2. Anskaffning och underhåll av inventarier	500 : —	
	3. Brandförsäkringspremier	100 : —	1,600 : —
	Transport		1,600 : —

N:o 101.
Budget för 1933.
Utgifter.

			Transport	1,600 : —
b) Polis- och Brandstation:				
1. Underhåll av fastigheten			2,000 : —	
2. Brandstodspremier och vattenavgift ..			500 : —	
4. Gaturenhållning			150 : —	
5. Sotning			100 : —	
7. Arrende till kyrkokassan för del av klockargårdens tomt			300 : -	
8. Tillbyggnad vid brandstation enl. Stadsfullmäktiges beslut den 31/5 1928, att amorteras på 5 år (26,000 : — kr.) femte året			5,701 : 69	8,751 : 69
c) Stadshotellet:				
Räntor och amorteringar:				
Andel i obligationslån:				
1 års ränta 13,172 : 54				
1 års amort. 27,223 : 33	40,395 : 87			
2. Underhåll av fastigheten och inventarier		5,000 : —		
Extra underhållskostnader enligt Stadsfullmäktiges beslut 25/4 och 27/10 1932, 1:sta året		15,700 : —	20,700 : —	
3. Kostnad för uppvärmning (häri ingår avlöning och bostad för eldaren)			13,000 : —	
4. Skatter			5,000 : —	
5. Brandförsäkringspremier			400 : —	
6. Renhållning			900 : —	
7. Sotning			300 : —	
8. Vattenavgift			1,000 : —	41,300 : —
d) Sundinska huset:				
1. Underhåll av fastigheten			1,200 : —	
2. Skatter			400 : —	
3. Brandförsäkringspremier			75 : —	
4. Renhållning			350 : —	
5. Sotning			50 : —	
6. Vattenavgift			200 : —	
7. Hyra, avgift till Sundinska fonden för fastighetens övertagande av staden (30/9 1920)			8,000 : —	10,275 : —
			Transport	61,926 : 69

N:o 101.
Budget för 1933. Utgifter.

	Transport	61,926 : 69	
e) Tullhuset:			
1. Underhåll av fastigheten	250 : —		
2. Vattenavgift och sotning	40 : —		
3. Brandförsäkringspremier	15 : —	305 : —	
f) Paviljongen i Stadsparken:			
1. Underhåll av fastigheten	1,200 : —		
2. Skatter	280 : —		
3. Brandförsäkringspremier	160 : —		
4. Sotning	40 : —	1,680 : —	
g) Gårds- och tomtfastigheter:			
1. Underhåll av fastigheter	20,000 : —		
2. Skatter	11,500 : —		
3. Brandförsäkringspremier	3,000 : —		
4. Renhållning	8,000 : —		
5. Sotning	2,000 : —		
6. Vattenavgifter m. m.	5,000 : —		
8. Lön till vice värd, 36: IV	6,180 : —	55,680 : —	
h) Hamnmagasinen:			
1. Underhåll av fastigheterna	500 : —		
2. Skatter	1,600 : —		
3. Brandförsäkringspremier	90 : —	2,190 : —	
i) Hamnplanen och materialgården:			
1. Underhåll av förrådsbyggnader och grusning av magasinsgatorna m. m.	1,500 : —		
2. Justering av spår m. m.	1,500 : —	3,000 : —	
j) Hamnpaviljongen:			
1. Underhåll av fastigheten	200 : —		
2. Skatter	130 : —		
3. Brandförsäkringspremier	65 : —		
4. Vatten och sotning	20 : —	415 : —	
k) Kabinettet:			
1. Underhåll av fastigheten	100 : —		
2. Löner och arvoden	1,560 : —		
4. Brandförsäkringspremier	30 : —		
5. Vattenavgift	100 : —		
6. Bränsle, lyse och diverse	400 : —	2,190 : —	
m) Omnibustrafikstationen:			
1. Amortering	2,700 : —		
2. Brandförsäkringspremier m. m.	400 : —	3,100 : —	130,486 : 69
		Transport	130,486 : 69

N:o 101.
Budget för 1933. Utgifter.

			Transport	130,486 : 69

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 650)				113,812 : —

20 C. Jordar och andra fastigheter utom stadsplan.

a) Egendomarna Carlsberg och Stensborg:				
1. Underhåll av fastigheterna		1,500 : —		
2. Skatter		1,400 : —	2,900 : —	
b) Hästholmarna:				
1. Underhåll av fastigheter och bryggor		2,000 : —		
3. Skatter		600 : —		
4. Brandförsäkringspremier		300 : —		
5. Diverse utgifter		100 : —		
6. Ordningsman, arvode förslagsvis		1,100 : —		
7. Amortering å kostnader på tillbyggnad av Elba-restauranten enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26/2 1931		2,000 : —	6,100 : —	
c) Diverse jordägor:				
1. Skatter		6,000 : —		
2. Arrenden och avgälder:				
Gästgivarvreten i gamla och nya Stohagsjorden efter medelmarkegång	45 : —			
S. k. Falkenbergska tomten	200 : —	245 : —		
3. Upplåten mark till staden av lasarettets område efter medelmarkegång enligt Kungl. brevet den 21/11 1873	45 : —			
Upplåten mark av straffängelsets område efter medelmarkegång enligt Kungl. brevet den 21/11 1873	25 : —			
Avsöndrad mark från straffängelsets område enl. Kungl. brevet den 21/11 1873	100 : —			
Vasaparken, utgörande lösen för 53,4 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegång à 10 : 78	575 : 65			
Transport	745 : 65	6,245 : —	9,000 : —	244,298 : 69

N:o 101. *Budget för 1933. Utgifter.*

Transport	745 : 65	6,245 : —	9,000 : —	244,298 : 69
Upplåtelse till staden enligt Kungl. brevet den 29/9 1900 av:				
1:o) Stadskomministerns förut anslagna lönejordar i Kopparbergsvreten, Ängsgärdet och Herrgärdet, utgörande lösen för 20,91 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegång à 10 : 78	225 : 41			
2:o) Domkyrkosysslomannens förut anslagna lönejord å Trådarön, utgörande lösen för 97,2 lit. spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegång à 10 : 78 ..	10 : 48	981 : 54		
4. Mark av Lustigkulls- och Skenvretarna (Koloniträdgårdar)		175 : 64		
5. Arrende för Biskopsängarna (Koloniträdgårdar)		450 : —		
6. Arrende för domkyrkosysslomannens lönejord i Norra kv. 119		20 : —		
7. Arrende för tomten n:r 68 i Norra kv. (till domprosten)		40 : —	7,912 : 18	
d) Övriga utgifter:				
1. Omkostnader för kreaturstorg och tivoliplats		1,000 : —		
2. Avstjälpningsplatserna: Underhåll och tillsyn		4,000 : —	5,000 : —	21,912 : 18

20 D. Skogar.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 652)		4,445 : 80
	Summa Kronor	270,656 : 67

21. Magistrat och rådhusrätt.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier		1,000 : —
b) Löner och arvoden:		
Borgmästaren, 48 : I	9,000 : —	
Civilrådmannen, 48 : IV	10,368 : —	
Brottmålsrådmannen, 48 : IV	10,368 : —	
3:dje rådmannen, 46 : IV	9,480 : —	
Transport	39,216 : —	1,000 : —

N:o 101.
Budget för 1933. Utgifter.

	Transport	39,216 : —			1,000 : —
	Assessorn, 45 : I	7,830 : —			
	Stadsvaktmästaren, 25 : IV	3,933 : —	50,979 : —		
	Anslag för beredande av semester åt borgmästaren, rådmännen och assessorn, högst		2,200 : —		
	Reservationsanslag för tillfälliga biträden år 1933, förslagsvis		1,000 : —	54,179 : —	
c)	Renhållning			1,500 : —	
d)	Belysning			400 : —	
e)	Uppvärmning			1,000 : —	
f)	Övriga utgifter:				
	1. Tryck- och annonskostnader		2,000 : —		
	2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,750 : —		
	3. Olycksfallsförsäkringspremier		20 : —		
	4. Läkarearvode för stadsvaktmästaren		50 : —		
	5. Telefonavgifter för ledningar till:				
	Borgmästarens ämbetsrum och bostad	230 : —			
	Civilrådmannen	110 : —			
	Brottmålsrådmannen	70 : —			
	3:dje Rådmannen	110 : —			
	Assessorn	180 : —			
	Rådhusets tambur	290 : —			
	Stadsvaktmästaren	70 : —			
	Samtalsavgifter	125 : —	1,185 : —	5,005 : —	
g)	Oförutsedda utgifter			200 : —	
			Kronor	63,284 : —	

22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier		300 : —
b)	1. Löner och arvoden:		
	Kronokassören, 41 : I	6,540 : —	
	Stadsfogden, 41 : I	6,540 : —	
	Kvinnl. kontorsbiträde av I kl. å kronouppbördskontoret, 20 : IV	3,243 : —	
	Kvinnl. kontorsbiträde av II kl. å kronouppbördskontoret, 17 : II	2,493 : —	
	5 st. exekutionsbiträden: (Richtnér, Carlsson, Steen, Larsson, Sundkvist) 23 : IV à 3,657 : —	18,285 : —	
	Extra och tillfälliga biträden å kronouppbördskontoret	4,500 : —	
	Arvode åt vikarie under semester åt kronouppbördskassören, reservationsvis	210 : —	
	Arvode åt vikarie under semester åt stadsfogden	210 : —	
	Arvode till mantalsskrivningsombud	400 : —	42,421 : —
		Transport	42,721 : —

N:o 101.
Budget för 1933.
Utgifter.

			Transport	42,721: —
b) 2.	Pensioner:			
	Understöd åt f. fjärdingsmannen Törn för år 1933 ..		300: —	
	Pension åt f. stadsfogden E. Kumlin ..	6,207: —		
	Pension åt kronouppbördskassör Ax. Eklundhs änka	1,755: —	7,962: —	8,262: —
c)	Kronouppbördskontoret:			
	1. Hyra för tjänstelokal i rådhusets annex		750: —	
	2. Renhållning		650: —	
	3. Belysning		100: —	
	4. Uppvärmning		150: —	1,650: —
d)	Stadsfogdekontoret:			
	Kostnad för tjänstelokal			750: —
e)	Exekutionsbiträdenas tjänsterum:			
	1. Hyra		1,200: —	
	2. Renhållning		550: —	
	3. Belysning		100: —	
	4. Uppvärmning		200: —	2,050: —
f)	Övriga utgifter:			
	1. Tryck- och annonskostnader		1.300: —	
	2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		800: —	
	3. Olycksfallsförsäkringspremie		25: —	
	4. Läkarearvode för exekutionsbiträdena och skrivbiträden		50: —	
	5. Anslag till exekutionsbiträdena för hållande av velocipeder		150: —	
	6. Telefonavgifter för ledningar till:			
	Stadsfogden	180: —		
	Kronokassören	230: —		
	Exekutionsbiträdena	280: —		
	Samtalsavgifter	25: —	715: —	
	7. Premier för kollektivförsäkring för uppbördsmedel ang. 5 st. exekutionsbiträden		150: —	3,190: —
g)	Oförutsedda utgifter			100: —
			Kronor	58,723: —

23. Polisväsen och fångvård.

	(8 % av 1/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen å kr. 50,000: — = 4,000: —).			
a) 1.	Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar		2,000: —	
2.	Inköp av:			
	Två velocipeder	300: —		
	10 st. velocipedlyktor	160: —	460: —	2,460: —
			Transport	2,460: —

N:o 101.
Budget för 1933.
Utgifter.

	Transport		2,460: —
b) Löner och arvoden:			
Stadsfiskalen, 37: IV		6,447: —	
Poliskommissarien, 38: IV		6,714: —	
Kriminalöverkonstapeln, 31: IV		5,001: —	
4 överkonstaplar (Andersson och Viktor Karlsson samt förslagsvis Kling och Henning Karlsson) 29: IV à 4,605: —		18,420: —	
1 överkonstapel, förslagsvis 29: III		4,350: —	
2 biträdande överkonstaplar (Haake och Wass) 26: IV à 4,101: —		8,202: —	
6 kriminalkonstaplar (Veimer, Söder, Sporre, Svensson, Ström, Johansson) 26: IV à 4,101: —		24,606: —	
27 poliskonstaplar (1 Rosenberg, 3 Eriksson, 5 Fäldt, 6 Johnsson, 11 Gustafsson, 12 Brohmeé, 13 Deander, 14 Persson, 15 Feltendahl, 16 Carlsson, 19 Morlin, 20 Björkman, 21 Carlsson, 22 Marthon, 23 Qviberg, 25 Hising, 26 Andersson, 28 Svalberg, 29 Bertilsson, 30 Lundkvist, 31 Dahlin, 32 Mårtensson, 33 Gustavsson, 34 Johansson, 35 Pettersson, 36 Ullberg, 37 Eriksson) 25: IV à 3,933: —		106,191: —	
1 poliskonstapel (18 Lundgren) 25: III à 3,702: —		3,702: —	
3 poliskonstaplar (17 Rosdahl, 27 Imberg och förslagsvis 4 Person) 25: II à 3,471: —		10,413: —	
5 poliskonstaplar (2 Carlsson, 7 Rydén samt 3 ej förordnade förslagsvis 25: I à 3,240: —		16,200: —	
3 extra poliskonstaplar à 3,000: —		9,000: —	
Vikariatersättning under semester för polispersonalen		3,000: —	
Extra anslag för 1933: bidrag till en polismans utbildning vid högre polisskolan:			
Vikariatersättning	800: —		
stipendium, förslagsvis	200: —	1,000: —	
Beklädnad till 5 överkonstaplar, 2 biträdande överkonstaplar, 36 ordinarie och 3 extra konstaplar, 46 man à 215: —		9,890: —	
Slitningsersättning åt 1 kriminalöverkonstapel och 6 kriminalkonstaplar à kr. 215: —		1,505: —	234,641: —
c) Pensioner:			
Överkonstapel Vretlöfs änka och 1 minderårigt barn (26/6 1919) pensionsersättning		600: —	
f. Poliskonstapel Asplunds änka		500: —	
Dyrtidstillägg till ovanstående		550: —	
f. Inspektionskonstapel K. A. Eriksson		2,667: —	
f. Poliskonstapel E. Kraft		2,385: —	
f. överkonstapel P. E. Winroth		2,994: —	
f. Kriminalkonstapel G. K. Forslund		2,667: —	12,363: —
		Transport	249,464: —

N:o 101. Budget för 1933. Utgifter.

		Transport	249,464: —
d) 1. Hyra för expeditionslokal åt statspolis- och ordonnansavdelningarne, inkl. värme		1,500: —	
2. Hyra för garage till statspolisens automobil och motorcykel		270: —	
3. Städning av tjänstelokalerna		1,600: —	3,370: —
e) Belysning			750: —
f) Uppvärmning: Bränsle inklusive ersättning till brandkåren för eldning av ugnarna			1,500: —
g) Övriga utgifter:			
1. Premie för olycksfallsförsäkring		750: —	
2. Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,500: —	
3. Läkarearvoden för poliskåren		600: —	
4. Telefonavgifter för ledningar till:			
Polisstationen	220: —		
Ordonnanspolisen	110: —		
Poliskommissariens tjänsterum	110: —		
Poliskommissariens bostad	70: —		
Kriminalpolisstationen, 2 ledningar	400: —		
Stadsfiskalens tjänsterum	110: —		
Stadsfiskalens bostad	70: —		
Kriminalöverkonstapelns bostad	70: —		
Kriminalkonstapel Sporres bostad	70: —		
2 länskriminalkonstaplars bostäder à 70: —	140: —		
Flyttbar apparat i Polischefens bostad	15: —		
Statspolisavdelningen	160: —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	355: —	1,900: —	
6. Oförutsedda utgifter		1,000: —	
7. Fångars vård och förplägnad å straffängelset		500: —	
8. Hyra till Fattigvårdsstyrelsen för bårhus vid Carlslund (Stadsfullmäktiges beslut den 26/6 1930)		300: —	6,550: —
		Kronor	261,634: —

26. Allmän Pensionsförsäkring.

a) Pensionsnämnden för Västerås stad:		
1. Dagtraktamenten för nämndens vice ordförande och ledamöter, förslagsvis	290: —	
2. Arvode åt ordföranden	600: —	
Transport	890: —	

N:o 101. *Budget för 1933. Utgifter.*

	Transport	890 : —	
2. Bidrag åt ordföranden för skrivhjälp		2,400 : —	
3. För läkarebetyg och läkarundersökningar, förslagsvis		300 : —	
4. Annonser och kungörelser		100 : —	
5. Papper och blanketter samt diverse utgifter, förslagsvis		300 : —	3,990 : —

b) Pensionsnämnden för S:t Ilian och Lundby:

Arvode åt ledamöterna, 4 kr. per sammanträde	100 : —

d) Inbetalning till pensionsförsäkringsfonden av grundavgifter, som icke kunnat indrivas ... 7,000 : —

e) Bidrag till pensionstillägg och understöd ... 30,000 : —

Summa Kronor 41,090 : —

27. Övriga förvaltningskostnader.

27 A. Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier			1,500 : —
b) Löner och arvoden:			
Drätseldirektören, 60:IV		16,128 : —	
Byggnadschefen, 55:IV		13.476 : —	
Stadsombudsmannen, 49:IV		10.812 : —	
Drätselnotarien, 41:IV		7,584 : —	
Stadskamreraren, 47:IV		9.924 : —	
Stadsbokhållaren, 29: III		4,350 : —	
Stadskassörskan, 26: IV		4,101 : —	
Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å drätseldirektörskontoret, 20:IV	3.243 : —		
Personligt lönetillägg	500 : —	3.743 : —	
Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å stadskamrerarekontoret, 20: III, förslagsvis		3,042 : —	
Manligt kontorsbiträde av II klass å stadskamrerarekontoret, 19:IV		3.105 : —	
Byggmästaren, 39:IV		6.981 : —	
Manligt kontorsbiträde av I klass å byggnadskontoret, 24: I		3,120 : —	
4 arbetsförmän (Pettersson, Råberg, Westholm, Johansson), 27:IV à 4,269 : —		17.076 : —	
Förrådsförmannen, 25: I		3,240 : —	
Rådhusvaktmästaren, 25:IV		3.933 : —	
2 körkarlar (Persson, Andersson), 22:IV à 3,519 : —		7.038 : —	
1 körkarl (Gustafsson), 22:I		2.880 : —	
	Transport	120,533 : —	1,500 : —

N:o 101.
Budget för 1933.
Utgifter.

Transport		120,533 : —	1,500 : —
Extra biträden å ombudsmannaexpeditionen och stadskamrerarekontoret, förslagsvis		5,000 : —	
Biträde åt rådhusvaktmästaren, arvode		1,200 : —	
Revisionskostnader		2,300 : —	
Läkarearvode för rådhusvaktmästaren, förmän, körkarlar och skrivbiträden		100 : —	129,133 : —
b) 3. Pensioner och understöd:			
f. Stadsinspektoren P. V. Johansson		3,696 : —	
f. Förrådsförman Barklund		2,556 : —	
f. Körkarl A. Eriksson		993 : —	
f. Arbetaren V. Ehrnström		1,302 : —	
f. Grovarb. H. Hansson		1,347 : —	
f. Grovarb. J. R. Svangren		1,464 : —	
f. Grovarb. E. A. Tibbling		762 : —	
f. Grovarb. J. V. Karlsson		1,041 : —	
f. Träarb. J. E. Pettersson		1,041 : —	
Änkefru Södergren	376 : —		
Dyrtidstillägg till änkefru Södergren, förslagsvis 50 %	188 : —	564 : —	
f. Skrivbitr. Amelie Presto-Ström		400 : —	
Änkefru Mathilda Johansson		540 : —	
f. Träarbetaren Anders Gustaf Palm		975 : —	16,681 : —
d) Renhållning:			
Rådhuset och annexet			2,300 : —
e) Belysning:			
Rådhuset och annexet			400 : —
f) Uppvärmning:			
Rådhuset och annexet			1,500 : —
g) Övriga utgifter:			
1. Tryck- och annonskostnader		7,000 : —	
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		2,000 : —	
3. Olycksfallsförsäkringspremie		50 : —	
4. Premie för inbrotts- och garantiförsäkring		203 : 75	
5. Telefonavgifter för ledningar till:			
Stadsfullmäktiges ordförande	70 : —		
Drätselkammarens ordförande	70 : —		
Drätseldirektörens exp. och bostad	180 : —		
Stadsombudsmannens exp. och bostad	180 : —		
Drätselnotariens exp. och bostad	250 : —		
Byggnadschefens exp. och bostad	180 : —		
Transport	930 : —	9,253 : 75	151,514 : —

N:o 101.
Budget för 1933.
Utgifter.

	Transport	930 : —	9,253 : 75	151,514 : —	
	Stadskamrerarekontoret ...	230 : —			
	Stadskamrerarens bostad ..	70 : —			
	Byggnadskontoret	110 : —			
	Byggmäst. Alb. Anderssons bostad	70 : —			
	Arbetsförman Råberg	70 : —			
	Arbetsförman Westholm ..	70 : —			
	Arbetsförman Johansson ..	70 : —			
	Arbetsförman Pettersson ..	70 : —			
	Rådhusvaktmästaren	70 : —			
	Förrådet	180 : —			
	Samtalsavgifter	250 : —	2,190 : —		
6.	Hyra för tjänstelokaler i Rådhusets annex		1,200 : —		
7.	Diverse och oförutsedda utgifter		1,000 : —	13,643 : 75	
h)	Stallet:				
1.	Utfodring och skötsel av 4 hästar		3,000 : —		
2.	Hästskoning, hästförsäkring		350 : —		
3.	Underhåll av körredskap		500 : —	3,850 : —	169,007 : 75

27 B. Byggnadsnämnd.

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier			200 : —	
b)	Löner och arvoden:				
	Stadsarkitekten, arvode	5,000 : —			
	Stadsarkitekten, reseersättning	575 : —	5,575 : —		
	Biträdande stadsingeniören, 37 : I		5,520 : —		
	Ingeniörsbiträden å stadsingeniörs- och byggnadschefskontoren		12,900 : —	23,995 : —	
c)	Pension:				
	f. Biträdande stadsingeniören J. Eriksson			4,704 : —	
d)	Övriga utgifter:				
1.	Kostnader för besiktningar		200 : —		
2.	Hantlangning med material		1,400 : —		
3.	Telefon och postavgifter		100 : —		
4.	Annonskostnader		300 : —		
5.	Rit- och skrivmaterial		500 : —		
6.	Lösen för resolutioner hos myndigheterna samt andra diverse utgifter		50 : —	2,550 : —	31,449 : —
				Transport	200,456 : 75

N:o 101. *Budget för 1933. Utgifter.*

			Transport	200,456 : 75

27 C. Automobiler.

a)	Underhåll och reparationer		3,000 : —	
b)	Löner och arvoden: 2 bilförare, förslagsvis		6,300 : —	
c)	Driftskostnader: Bensin, smörjoljor m. m.		5,000 : —	
d)	Diverse utgifter: Diverse, såsom skatter m. m.		2,000 : —	
e)	Amortering å inköpta lastbilar enl. Stadsfullmäktiges beslut den 28/6 1928 och 27/8 1931		8,700 : —	25,000 : —
			Summa Kronor	225,456 : 75

28. Anslag och bidrag till diverse ändamål.

a)	Sociala ändamål:		
1.	Arbetsstugan (29/12 1910)	4,000 : —	
	med avdrag av anslag från Sundinska fonden	2,500 : —	1,500 : —
2.	Barnkrubban (28/12 1918)		3,500 : —
3.	Barnhemmet (28/12 1918)		1,000 : —
4.	Natthärberget		300 : —
5.	Anslag till Västmanlands läns arbetsförmedling (30/9 1927 och 29/12 1920)		3,200 : —
6.	Anslag till Västerås sjukkassors fortsättningskassa (23/12 1909)		3,800 : —
7.	Anslag till Västerås sjukkassor och fortsättningskassa (23/12 1918), förslagsvis		20,000 : —
8.	Anslag till Barnhemmet "Sparvboet" (21/12 1911 och 28/12 1918)		600 : —
9.	Anslag till "Vita Bandet" för Barnhemmet "Sparvboet", hyra för butik (23/2 och 21/12 1917)		800 : —
10.	Anslag till Frälsningsarméns slumverksamhet (26/10 1916 och 28/12 1918)		800 : —
11.	Anslag till frilufts- och folkkonserter till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas (30/12 1919)		2,000 : —
15.	Anslag till Arosgårdens verksamhet (28/10 1920)		3,000 : —
16.	Anslag till Nykterhetsnämnden		1,350 : —
		Transport	41,850 : —

N:o 101.
Budget för 1933.
Utgifter.

	Transport	41,850 : —	
17.	Anslag till Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet (28/12 1920)	2,000 : —	
18.	Anslag till skollovskolonier	11,000 : —	
19.	Anslag till Västerås gymnastikförening	1,000 : —	
21.	Västmanlands läns fornminnesförening	3,000 : —	
22.	Västmanlands Konstförening (30/4 1931 till 1/10 1941)	2,500 : —	61,350 : —
b)	Taxeringsnämnderna:		
1.	Traktamentsersättning à 1 : 40 pr sammanträdestimma, högst 10 kr. pr dag	2,200 : —	
2.	Biträde åt ordförandena	700 : —	
3.	Lyse och städning i byrålokal	60 : —	
4.	Annonsering	60 : —	
5.	Skrivmaterial och diverse	150 : —	3,170 : —
c)	Diverse utgifter:		
1.	Premie för olycksfallsförsäkring av stadens arbetare	5,000 : —	
2.	Läkare och sjukvård samt sjukavlöning åt samma arbetare (19/12 1912)	3,000 : —	
3.	Årsavgift till Svenska stadsförbundet à 6 kr. för varje 100-tal innevånare (26/3 1908)	1,836 : —	
5.	Prenumerationsavgift för Svenska stadsförbundets tidskrift, 60 ex. à 12 kr. (26/10 1911)	720 : —	
6.	Representationsanslag (19/12 1912)	1,000 : —	
7.	Omkostnader för resor och mindre utredningar (21/12 1917)	1,500 : —	
9.	Anslag till utsättning av smörbord	300 : —	
10.	Anslag till arbetslöshetsverksamhet och reservarbeten	120,000 : —	
11.	Till gäldande av kostnaden för uppförande av pensionärshem (22/12 1930), tredje året	18,000 : —	
12.	Kostnad för levnadskostnadsundersökning enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/1 1932	1,350 : —	152,706 : —
		Summa Kronor	217,226 : —

29. Övriga oförutsedda utgifter.

Årets förslagsanslag		79,109 : 30
	Summa Kronor	79,109 : 30

N:o 101.
Budget för 1933.
Inkomster,

Inkomster.

Behållning från sist avslutade räkenskapsår	42,563 : 60
Summa Kronor	42,563 : 60

1 A. Räntor och aktier.

Lån, upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

Räntor å:

a) Obligationslån:

	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1. Vatten- och Gasverksstyrelsen:			
1896 års lån à 3,6 %	19,050 : —	602 : 28	
1902 „ „ à 4 %	28,260 : —	1,130 : 40	
1907 „ „ à 4,5 %	402,680 : —	18,120 : 60	
1910 „ „ à 4,5 %	737,520 : —	32,573 : 93	
1922 „ „ à 5 %	404,096 : —	20,052 : 59	
1924 „ „ à 5 %	158,545 : —	7,927 : 25	
1929 „ „ à 5 %	556,903 : 34	27,845 : 17	108,252 : 22
2. Folkskolestyrelsen:			
1902 års lån à 4 %	88,150 : —	3.526 : —	
1907 „ „ à 4,5 %	22,650 : —	1,019 : 25	
1910 „ „ à 4,5 %	220,460 : —	9,733 : 28	
1922 „ „ à 5 %	58,240 : —	2,890 : 06	
1924 „ „ à 5 %	17,140 : —	857 : —	
1929 „ „ à 5 %	130,770 : —	6,538 : 50	24,564 : 09
3. Fattigvårdsstyrelsen:			
1902 års lån à 4 %	10,373 : 70	414 : 95	
1922 „ „ à 5 %	345,856 : —	17,162 : 53	
1924 „ „ à 5 %	53,648 : 20	2,682 : 41	
1929 „ „ à 5 %	217,871 : —	10,893 : 55	31,153 : 44
4. Kyrkorådet:			
1896 års lån à 3,6 %	2,540 : —	80 : 64	
1910 „ „ à 4,5 %	36,000 : —	1,620 : —	
Lån av stadskassan à 5 %	37,951 : 01	1,897 : 55	3,598 : 19
		Transport	167,567 : 94

N:o 101.
Budget för 1933. Inkomster.

		Transport	167,567 : 94
5. Hamnen:			
För nya hamnbyggnaden à 4 ½ %	91,600 : —	4,122 : —	
För svängkran n:r 6, f. d. n:r 1 à 5 % ..	5,775 : —	288 : 75	
För malmlossningskran n:r 2 à 5 ½ % ..	13,750 : —	687 : 50	
För östra hamnbyggnadens vidare fortsättning à 5 %	130,770 : —	6,538 : 50	11,636 : 75
6. Djuphamnen:			
1924 års lån à 5 %	322,969 : 54	16,148 : 48	
1926 „ „ à 5 %	588,676 : 80	29,433 : 84	
1932 „ „ à 5 %	827,000 : —	41,350 : —	
Lån av stadskassan à 5 %	79,050 : 35	3,952 : 52	90,884 : 84
b) Andra amorteringslån:			
1. Upptaget från pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:			
Räntor å av staden utlämnade lån			43,688 : 16
2. Fattigvårdsstyrelsen:			
1928 års lån à 5 %	269,591 : 68		13,194 : 69
3. Hamnen:			
1928 års lån à 5 %	159,493 : 94	7,806 : 15	
1931 „ „ à 4,5 %	88,012 : 74	3,960 : 57	11,766 : 72
4. Vatten- och Gasverksstyrelsen:			
1926 års lån à 5 %	76,208 : 11	3,810 : 41	
1928 „ „ à 5 %	496,570 : 48	24,303 : 77	
1931 „ „ à 4,5 %	335,558 : 06	15,100 : 11	
1932 „ „ à 4,85 %	553,704 : 89	26,854 : 69	
1932 „ „ à 5 %	422,295 : 11	21,114 : 76	91,183 : 74
5. Folkskolestyrelsen:			
1931 års lån à 4,5 %	18,433 : —	829 : 49	
1932 „ „ à 4,85 %	109,295 : 11	5,300 : 81	6,130 : 30
c) Andra lån och skulder:			
2. Ränta å beräknad brist i hamnkassan à 5 %	89,773 : 39	4,488 : 67	
4. Ränta å 1,000 : —, lån ur Lundby sockens magasinsfond à 4,5 %	1,000 : —	45 : —	
5. Ränta å till fattigvården förskotterade medel för restaurering av huvudbyggnaden vid ålderdomshemmet vid Karlslund, enl. amorteringsplan (9,663 : 47)	65,734 : 51	3,286 : 73	
6. Ränta å till Malma grustag förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader à 5 %	62,928 : 19	3,146 : 41	
7. Ränta å tillfälliga lån		20,000 : —	30,966 : 81
		Transport	467,019 : 95

N:o 101.
Budget för 1933.
Inkomster.

	Transport	467,019 : 95
d) Aktier:		
1. Utdelning å aktier i Stockholm—Västerås —Bergslagens järnväg à 5 %	4,985 : —	
3. Utdelning å A.-B. Arbetarebostäders aktier, kronor 300,000 : — à 4,75 %	14,250 : —	
4. Utdelning å på staden överförda aktier i S.—V.—B :s Nya Järnvägs A.-B., motsvarande ränta till A.-B. Västeråsbanans Intressenter Kr. 83,780 : —	— : —	19,235 : —
	Summa kronor	486,254 : 95

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

a) Obligationslån.			
1. Vatten- och Gasverksstyrelsen:			
Upptaget år 1896 à 3,6 %	19,050 : —	4,640 : —	
„ „ 1902 à 4 %	26,260 : —	2,590 : —	
„ „ 1907 à 4,5 %	402,680 : —	19,260 : —	
„ „ 1910 à 4,5 %	737,520 : —	27,310 : —	
„ „ 1922 à 5 %	404,096 : —	6,088 : 50	
„ „ 1924 à 5 %	158,545 : —	4,070 : —	
„ „ 1929 à 5 %	556,903 : 34	10,186 : 79	74,145 : 20
2. Folkskolestyrelsen:			
Upptaget år 1902 à 4 %	88,150 : —	7,310 : —	
„ „ 1907 à 4,5 %	22,650 : —	1,200 : —	
„ „ 1910 à 4,5 %	220,460 : —	8,330 : —	
„ „ 1922 à 5 %	58,240 : —	877 : 50	
„ „ 1924 à 5 %	17,140 : —	440 : —	
„ „ 1929 à 5 %	130,770 : —	2,379 : 50	20,537 : —
3. Fattigvårdsstyrelsen:			
Upptaget år 1902 à 4 %	10,373 : 70	860 : 20	
„ „ 1922 à 5 %	345,856 : —	5,211 : —	
„ „ 1924 à 5 %	53,648 : 20	1,377 : 20	
„ „ 1929 à 5 %	217,871 : —	3,964 : 35	11,412 : 75
4. Kyrkorådet:			
Upptaget år 1896 à 3,6 %	2,540 : —	600 : —	
„ „ 1910 à 4,5 %	36,000 : —	2,000 : —	
Lån från stadskassan à 5 %	37,951 : 01	742 : 41	3,342 : 41
5. Hamnen:			
För nya hamnbyggnaden:			
1907 års lån à 4,5 %	91,600 : —	5,725 : —	
1929 års lån à 5 %	130,770 : —	2,379 : 50	
	Transport	8,104 : 50	109,437 : 45

N:o 101.
Budget för 1933.
Inkomster.

Transport			8,104 : 50	109,437 : 45
För svängkran n:o 6, f. d. n:o 1		5,775 : —	275 : —	
För malmlossningskran n:o 2		13,750 : —	625 : —	9,004 : 50
6. Djuphamnen:				
1924 års lån à 5 %		322,969 : 54	5,886 : 52	
1926 års lån à 5 %		588,676 : 80	10,767 : 73	16,654 : 25
b) Andra amorteringslån:				
1. Kapitalavbetalningar å lån från Pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:				
Årets amortering			19,717 : 03	
2. Fattigvårdsstyrelsen:				
1928 års lån à 5 %	269,591 : 68		11,395 : 63	
3. Hamnen:				
1928 års lån à 5 %	159,493 : 94	6,741 : 79		
1931 års lån à 4,5 %	80,012 : 74	2,260 : 38		
4. Djuphamnen:				
1932 års lån à 5 %	827,000 : —	17,325 : 65	26,327 : 82	
5. Vatten- och Gasverksstyrelsen:				
1926 års lån à 5 %	76,208 : 11	1,712 : 45		
1928 „ „ à 5 %	496,570 : 48	20,990 : 01		
1931 „ „ à 4,5 %	335,558 : 06	8,617 : 97		
1932 „ „ à 4,85 %	553,704 : 89	11,843 : 27		
1932 „ „ à 5 %	422,295 : 11	8,847 : 09	52,010 : 79	
6. Folkskolestyrelsen:				
1931 års lån à 4,5 %	18,433 : —	473 : 40		
1932 „ „ à 4,85 %	109,295 : —	2,337 : 73	2,811 : 13	112,262 : 40
			Summa Kronor	247,358 : 60

2. Fattigvård.

A. Yttre fattigvården.

a) Ersättning av landstinget enligt 40—42 §§ i lagen om fattigvården för:		
1) Hospitalsvård	18,000 : —	
2) Lasarettsvård	4,500 : —	
3) Sanatorievård	4,000 : —	
4) Andra sjukvårdskostnader	4,000 : —	
5) Vårdkostnader till andra kommuner	5,000 : —	35,500 : —
b) Inkomst av statsbidrag		7,500 : —
	Transport	43,000 : —

N:o 101. *Budget för 1933. Inkomster.*

	Transport		43,000:—	
c) Återbetalning av enskilda, pensioner och sjukkassor:				
1) Återbetalning av enskilda för utgiven fattigvård		8,500:—		
2) Inkomst av pensioner och sjukkassor ..		9,000:—	17,500:—	
d) Diverse inkomster:				
1) Diverse inkomster		2,000:—		
2) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av kostnad för hyra, städning, bränsle och telefon m. m.		1,580:—		
3) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av lönerna för kassörskan och biträden jämte div. andra utgifter		1,979:—	5,559:—	
e) Pensionärshemmet:				
1) Inkomst av hyror		700:—		
2) Värdet av hyror att debiteras fattigvårdens understödskostnader		4,850:—	5,550:—	71,609:—

B. Ålderdomshemmet.

f) Vårdavgifter:				
1) Ersättning av främmande kommuner ..		15,000:—		
2) Ersättning av enskilda		21,500:—		
3) Ersättning av landstinget enligt 41 § i fattigvårdslagen		3,500:—		
4) Ersättning av landstinget för t. b. c. avd.		3,800:—		
5) Ersättning av staten för t. b. c. avdelningen		7,000:—		
6) Ersättning av statsmedel för vissa personer		2,000:—		
7) Inkomst av pensioner		24,000:—	76,800:—	
g) Diverse inkomster:				
1) Inkomst av arbeten	2,000:—			
Värdet av åt hemmet utförda arbeten	17,800:—	19,800:—		
2) Värdet av produkter från trädgården för hushållet		3,000:—		
3) Inkomst av trädgårdsprodukter		200:—		
4) Inkomst av försålda bohag		1,000:—		
Transport		24,000:—	76,800:—	71,609:—

N:o 101.
Budget för 1933.
Inkomster.

	Transport		24,000: —	76,800: —	71,609: —
5)	Inkomst av hönsgården ..	800: —			
	Produkter till hushållet	1,300: —	2,100: —		
6)	Inkomst av tvättinrättningen	14,000: —			
	Värdet av åt hemmet utförd tvätt	4,500: —	18,500: —		
7)	Anslag av staten för biblioteket		75: —		
8)	Hyra från polisväsendet för bärhus		300: —	44,975: —	121,775: —
				Summa kronor	193,384: —

3. Barnavård.

a)	Återbetalning av landstinget för utgivna vårdkostnader för skyddsuppfostran enligt § 63 i barnavårdslagen	6,500: —
b)	Återbetalning av landstinget för utgivna vårdkostnader å lasarett, sanatorier och sinnesslöanstalter	3,000: —
c)	Ersättning av enskilda för utgivna uppfostringsbidrag	10,500: —
d)	Statsbidrag enligt § 67 i Barnavårdslagen	1,000: —
e)	Inkomst av avgifter vid barnavårdscentralen	200: —
f)	Barnhemmet, vårdavgifter av staten, främmande barnavårdsnämnder och enskilda	2,800: —
	Summa kronor	24,000: —

4. Folkskola.

4 A. Den egentliga folkskolan.

a) Statsbidrag:

1. Till folkskolan:

För 24 ord. lärare à 2,810: —	67,440: —
För 10 ord. lärare à 2,510: —	25,100: —
För 1 ord. lärare à	2,210: —
För 16 ord. lärarinnor à 2,310: —	36,960: —
För 8 ord. lärarinnor à 2,110: —	16,880: —
För 4 ord. lärarinnor à 1,910: —	7,640: —
För 2 ord. lärarinnor à 1,710: —	3,420: —
För 2 ord. lärarinnor à 855: —	1,710: —
Transport	161,360: —

N:o 101. *Budget för 1933. Inkomster.*

	Transport	161,360: —		
	För 5 e. o. lärarinnor à 1,350: —	6,750: —		
	För 1 e. o. lärarinna à	675: —		
	För 1 vakansvikarie à	675: —	169,460: —	
2.	Till småskolan:			
	För 33 ord. lärarinnor à 1,530: —	50,490: —		
	För 3 ord. lärarinnor à 1,380: —	4,140: —		
	För 1 ord. lärarinna à	1,230: —	55,860: —	
3.	Slöjdundervisningen:			
	För gossar:			
	51 grupper à kr. 146: 88	7,490: 88		
	För flickor:			
	81 grupper à kr. 146: 88	11,897: 28	19,388: 16	
4.	Till undervisning i huslig ekonomi:			
	18 kurser à kr. 229: 50		4,131: —	
	Dyrtidstillägg		85,000: —	
7.	Till lärjungebiblioteket		300: —	334,139: 16
8.	Statsbidrag till beredande av utjämning av skoldistriktens kostnader för folkskoleväsendet			18,890: —
b)	Barnbespisningen, anslag från Wahlbäckska fonden			2,000: —
c)	Arrendemedel:			
	För jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön, Staubska fonden			37: —
d)	Hyresmedel:			
	För bostäder till lärare		6,525: —	
	För uthyrning av skollokaler		300: —	6,825: —
			Summa Kronor	361,891: 16

4 B. Fortsättningsskolan.

Statsbidrag till lärarearvoden	9,200: —
Summa Kronor	9,200: —

4 C. Högre Folkskolan.

a)	Statsbidrag till avlöningar	12,522: —
	Statsbidrag till dyrtidstillägg	4,315: —
	Statsbidrag till bibliotek	130: —
	Summa Kronor	16,967: —

N:o 101. *Budget för 1933. Inkomster.*

4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

c) Tekniska skolan (läsåret 1933—1934):

1. Beräknade statsunderstöd:			
a) till avlöning åt rektor och övriga lärare	32,500: —		
b) till inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	2,000: —		
c) till underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	1,250: —		35,750: —
Till bibliotek			—*)
2. Av landsting anvisade eller påräknade understöd			4,000: —
4. Av föreningar eller enskilda anvisade eller påräknade understöd			3,550: —
5. Avkastning av donationer och fonder			350: —
6. Lärjungeavgifter			10,000: —
7. Säljbar produktion			4,500: —
Summa Kronor			58,150: —

*) Anslag in natura 400: —.

5. Hälso- och sjukvård.

5 A. Allmänna hälso- och sjukvården.

1. Statsanslag åt sundhetsinspektören	1,400: —	
2. Betalda utryckningar med ambulansbilen	300: —	
3. Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	800: —	
4. Protokollslösen	400: —	2,900: —

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

Besiktningsavgifter	27,771: —
Summa Kronor	30,671: —

6. Gator, vägar, planteringar och dylikt.

6 A. Gatuläggning.

Årligt bidrag till omläggning av del av Stora gatan, A.-B. Yngve Swenson (29/3 1928)	300: —	
Till gäldande av särskilda gatuarbeten:		
Av ordinarie automobilskattemedel	50,000: —	50,300: —

6 B. Vägar.

Av ordinarie automobilskattemedel	60,000: —		
Av automobilskattemedlens utjämningsandel	25,000: —	85,000: —	
Vägskatt, förslagsvis		5,000: —	90,000: —
Transport			140,300: —

N:o 101. *Budget för 1933. Inkomster.*

		Transport	140,300 : —

6 C. Planteringar.

Ersättning från kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna och planteringarna vid Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,500 : —	
Anslag för vård av Slottsparken	1,000 : —	
Försäljningsmedel och dekorationer	4,000 : —	
Ersättning från Asea för underhåll av planteringen framför kontorsbyggnaden	500 : —	10,000 : —

6 E. Gaturenhållning.

1. Avgift från skolkassan för renhållning vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Herrgärdsskolorna	1,000 : —	
2. Avgift från Hamnstyrelsen för hamnområdet	1,800 : —	2,800 : —
	Summa Kronor	153,100 : —

8. Hamnen.

8 A. och B. Den äldre hamnen.

Enligt Bil. Litt. B. I (sid. 644)	125,375 : —

8 C. och D. Djuphamnen.

Enligt Bil. B II. (sid. 647)	71,700 : —
Summa Kronor	197,075 : —

10. Renhållningsverk.

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 650)	58,100 : —

10 B. Svingård.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 650)	35,000 : —
Summa Kronor	93,100 : —

11. Vattenledningsverk.

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 636)	210,000 : —
Summa Kronor	210,000 : —

N:o 101.
Budget för 1933.
Inkomster.

12. Gasverk.

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 638)		417,200 : —
	Summa Kronor	417,200 : —

13. Elektricitetsverk.

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 640)		782,300 : —
	Summa Kronor	782,300 : —

17. Andra kommunens affärsföretag.

17 A. Kallbadhus.

Badavgifter	1,500 : —	
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	100 : —	1,600 : —

17 B. Varmbadhus.

Badavgifter:		
1. Karbad	19,500 : —	
2. 1:sta klass badstu	10,000 : —	
3. Simhall med värmestuga (vinter)	10,500 : —	
4. Simhall med värmestuga (sommar)	9,000 : —	
5. Medicinska bad	4,500 : —	
6. Billighetsbadstu	10,200 : —	
7. Skolbad	2,250 : —	
8. Ersättning för simundervisningsbad	4,050 : —	70,000 : —

17 D. Båttrafik.

1. Persontrafik	13,900 : —	
2. Godstrafik	125 : —	14,025 : —

17 F. Grustag.

Inkomster av grusförsäljning		33,320 : 25
	Summa Kronor	118,945 : 25

N:o 101.
Budget för 1933.
Inkomster.

18. Brandväsen.

m) Verkstäderna: 1. Smidesverkstaden 2. Snickareverkstaden 3. Skräddareverkstaden 4. Skomakareverkstaden	....	4,000: —
5. Värdet av åt brandverket utförda arbeten	....	2,000: —
n) Ersättning för skötsel och underhåll av hälsovårdsnämndens ambulansautomobil	....	3,000: —
o) Ersättning för skötsel av landstingets ambulansautomobil	....	3,000: —
p) Ersättning för eldning åt polisen	....	100: —
q) Ersättning för tillsyn och skötsel av enskilda brandskåp	....	135: —
	Summa Kronor	12,235: —

20. Fastighetsförvaltning.

20 A. Egendomar inom stadsplanen.

c) Stadshotellet:				
1. Västerås Hotell A.-B.	32,000: —			
D:o, tilläggshyra ..	3,550: —	35,550: —		
Västerås Systembolag		18,500: —		
Sällskapet		2,250: —		
Uplands Enskilda Bank		5,000: —		
Barberare Gösta Ståhl		1,400: —	62,700: —	
2. Avgifter för festvåningens användande ..			1,500: —	
Hyresgästernas andel i kostnaden för vattenavgifter			400: —	
Hyresgästerns andel i kostnad för uppvärmning			12,500: —	77,100: —
d) Sundinska huset:				
Hyresinkomster				12.565: —
e) Tullhuset:				
Hyra för bostadslägenhet				450: —
f) Paviljongen i Stadsparken:				
Hyresinkomster				2,500· —
g) Gårds- och tomtfastigheter:				
Hyror och arrenden för gårdar och tomter ..			161,992: 50	
För Pensionärshemmet			4,500: —	166,492· 50
			Transport	259,107: 50

N:o 101.
Budget för 1933. Inkomster.

		Transport		259,107 : 50
h) Hamnmagasinen:				
A.-B. Aug. Jönsson & C:o, magasin n:r 1 ..		6,600 : —		
A.-B. John A. Fors, magasin n:r 2	6,000 : —			
A.-B. John A. Fors, magasin n:r 3	2,087 : 50	8,087 : 50		
A.-B. Hakon Swenson, magasin n:r 3		1,800 : —		
A.-B. Ruhde & C:o, magasin n:r 3	2,200 : —			
A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3	1,500 : —	3,700 : —		
Norlings Agenturaffär, magasin n:r 3		674 : —		
Vatten- och Gasverksstyrelsen		112 : 50		20,974 : —
i) Hamnplanen:				
Platshyror av:				
Hygrell & C:o		1,087 : 50		
Tegel- och Murbruks A.-B.		2,128 : —		
Kafferosteriet Pyramiden		650 : —		
Järnhandlare Axel Sundström		812 : 50		
Tekniska Byggnadsbyrån		367 : 50		
Ingeniör Paul Anderson		200 : —		
Grosshandl. H. Nordenhaag	495 : —			
Grosshandl. H. Nordenhaag	1,930 : —	2,425 : —		
Karta & Oaxens Kalkbruk		478 : —		
Vatten- och Gasverksstyrelsen		1,050 : —		
Myggbo Sågbolag		439 : 50		
Järnhandl. Eric Sundström		562 : 50		
Järnhandl. Bröderna Larsson		735 : —		
Västerås Automobil A.-B.		900 : —		
Allm. Svenska Elektr. A.-B.	207 : —			
D:o	525 : —			
D:o, för magasinstomt	5,667 : —	6,399 : —		
A.-B. John A. Fors		180 : —		
J. Aug. Andersson		600 : —		
Arrende för 6 tomter å Sjöhatten:				
Koop. Föreningen Svea, n:r 1, 1:sta raden	233 : 80			
Centralföreningen, n:r 2, 1:sta raden	230 : 50			
A.-B. Hakon Swenson, n:r 3, 1:sta raden	316 : 80			
A.-B. Hakon Swenson, n:r 1, 2:dra raden	291 : —			
A.-B. John A. Fors, n:r 2, 2:dra raden	292 : 30			
A.-B. Nissen & C:o, n:r 3, 2:dra raden	235 : 40	1,599 : 80		
Transport		20,614 : 30		280,081 : 50

N:o 101. *Budget för 1933. Inkomster.*

Transport	20,614 : 30	280,081 : 50	
A.-B. Västeråsspedition	25 : —		
A. Carlesson	648 : —		
Paul Anderson	1,000 : —		
C. A. Breed	800 : —		
Tomt av f. d. vedgården, förslagsvis	1,200 : —	24,287 : 30	
j) Hamnpaviljongen:			
Hyresinkomster:			
Spedition	2,250 : —		
Fackf. kafé	750 : —		
Hamnkontor	500 : —	3,500 : —	
k) Kabinettet:			
Inkomster		1,500 : —	
m) Omnibustrafikstation:			
Hyra		3,100 : —	312,468 : 80

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 651)			113,812 : —

20 C. Jordar och andra fastigheter.

a) Egendomen Carlsberg	500 : —		
D:o hyra för bostäder	1,350 : —		
Del av Carlsberg (Stadens lantbruk)	200 : —		
Arrende för ett markområde (Knut Albin Andersson)	5 : —	2,055 : —	
b) Hästholmarna:			
1. Hyra för serveringspaviljong och villabyggnader å Elba	6,500 : —		
2. Hyra för serveringspaviljong å östra holmen	2,000 : —	8,500 : —	
c) Diverse jordägor:			
1. östra utmarken:			
Arrende:			
För följande lägenheter:			
Lilla Stenby, delar av utmarken, del av Enbacken, Nordanby, Nordanbys utmarksjord (Nordanby gård)	3,500 : —		
Gustafsslätt (K. E. Eklund), utgår, 14/3 1936	275 : —		
Andersborg (G. Andersson)	500 : —		
Sundinska utmarken (koloniträdgårdar)	430 : —		
Transport	4,705 : —	10,555 : —	426,280 : —

N:o 101.
Budget för 1933.
Inkomster,

Transport		4,705:—	10,555:—	426,280:—
Kristiansborg (stadens lantbruk)		3,000:—		
Hovdestalund (F. Johansson)		1,000:—		
Ett område av Myggbo (Folkets park)	50:—			
Ett område (Folkets Park)	70:—	120:—		
Malma gård (stadens lantbruk)		3,500:—		
Arrende för jaktmark å Malma och östra utmarken		25:—	12,350:—	
2. Västra utmarken:				
Arrende:				
Stensborg, Växthus och en del jord (R. Eriksson)		2,500:—		
Stensborg, övrig mark och hus	2,200:—			
Ett område (C. V. Sandberg)	200:—	2,400:—		
Byggnadsplats å det s. k. Käringberget:				
Fru Eriksson, Ekeby		10:—		
Mindre områden å s. k. Ragvaldsbacke:				
J. A. Thilén	5:—			
Mat:a Eriksson	5:—			
J. A. Olsson	15:—			
Rob. Pettersson	5:—	30:—		
Ett till hyttan på 50 års tid för rätt till framdragande av järnvägsspår upplåtet område t. o. m. år 1949		25:—		
Område av Gästgivarevreten i Gamla Stohagsjorden:				
Dir. G. Barkman		570:—		
Ett område intill Solgården: (Axel Eklundhs sterbhus)		10:—		
Ett område intill Mälardalen: (Helge Mörcks sterbhus)		25:—		
Ett område för båthus: (Västerås Kanotförening)		10:—	5,580:—	
d) Viksäng:				
Arrende för 9 villatomter, utarrenderade t. o. m. 1944:				
Apotekare Knut Hj. Karlsson		20:—		
Stadsfogde E. Kumlin		100:—		
Disp. O. Johansson		50:—		
Kamrer H. Molander		20:—		
Dir. A. Sundström		40:—		
f. Handl. Gustav Svensson		35:—		
Transport		265:—	28,485:—	426,280:—

N:o 101. *Budget för 1933. Inkomster.*

Transport	265 : —	28,485 : —	426,280 : —
Änkefru Lydia Ström	20 : —		
Västerås Kyrkliga Ungdomsförbund	25 : —		
Kapten H. Slettengrens sterbhus	75 : —	385 : —	
e) Diverse arrenden:			
F. d. Stadskassörsjorden i Iggebygärdet (Kristiansborgs gård)	37 : —		
D:o, jämte Domkyrkosysslomannens f. d. lönejord å Trådarön (J. A. Hellman), utgår den 14/3 1936	60 : —		
Mark av Gideonsberg (Svenska Metallverken)	100 : —		
Mark av järnvägsspår till Tillberga (Svenska Metallverken)	45 : —		
Koloniträdgårdar vid Lustigkulla	175 : 64		
Koloniträdgårdar vid Biskopsängarna	500 : —		
Mark av Kungsängen (Lantbruket)	200 : —		
Kablar och ledningar i stadens gator (Asea)	272 : 60		
Kraftledningskabel i stadens mark (Svenska Metallverken)	72 : 40		
Mark av Siggesborg för Skultunajärnvägen (Ture Jönsson)	50 : —		
Jordkabelledning i stadens mark (H. Nordenhaag)	14 : —		
Diverse mindre områden	1,000 : —		
Aktiebolaget Naftasyndikat	300 : —	2,826 : 64	
f) Arrende för fiskvatten:			
Västerås-fjärden från Johannisberg till Hyttan samt vid Kattskär och Amundsgrund (Sundkvist)	50 : —		
Vid Hästholmarna jämte fiskarstugan med jord å Elba	150 : —		
Diverse mindre fiskarrenden (G. O. Sabel med flera)	35 : —	235 : —	
g) Hyresmedel:			
Platshyror:			
Pumphus å Kungsängen (Sv. Metallverken)	50 : —		
Hyra för skjul (Motorbåtsklubben)	50 : —		
Två magasinsplatser å Skallberget (Söderlund och Nitroglyserin A.-B.)	20 : —		
Slakterivagnar å tomten N:o 6 norra kv.	300 : —		
Hyra för mark vid Lillån (Båtklubben Vega)	20 : —		
Transport	440 : —	31,931 : 64	426,280 : —

N:o 101.
Budget för 1933.
Inkomster.

Transport	440: —		31,931: 64	426,280: —
Upplag å Munk- och Kungsängen:				
Kungl. Telegrafverket	100: —			
P. J. Walléns sterbhus (260 kvm. à 50 öre)	130: —			
Mjölkcentralen (270 kvm. à 50 öre)	135: —			
Mjölkcentralen (208 kvm. à 50 öre)	104: —			
K. Larssons isuplag (198 kvm. à 50 öre)	99: —			
Skogslunds Mejeri, isupplag (30 kvm. à 50 öre)	15: —			
Västerås Mineralvatten- och Läskedrycksfabrik, isupplag (40 kvm. à 50 öre) ..	20: —	603: —		
Markhyra för serveringspaviljongen å Djäkneberget		300: —		
Markhyra för vattenkiosken i Vasaparken		1,000: —		
Tidningskiosk vid Stora gatan och Hållgatan (A.-B. Vintervägen)		200: —		
Karuseller och skjutbanor m. m.		5,000: —		
Hyra för vattenkraften i Svartån		3,000: —		
Hyra för gasverkstomten å Kungsängen ..		2,800: —		
Försäljningskiosk vid flickskolans gymnastikhus (Karlsson)		500: —		
A.-B. Yngve Swenson, bensinupplag i Kopparbergsvägen vid kv. Hubert		125: —		
Myggbo Sågbolag (1,080 kvm. à 60 öre) ..		648: —		
Försäljningskiosk å Kungsängen		200: —		
Avgäld för grustäkt		500: —		
Hyra för svingårdsanläggningen vid Malma ..		5,000: —		
Hyra för köttbesiktningsbyrån		5,000: —	25,316: —	57,247: 64

20 D. Skogar.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 652)	4,445: 80
Summa Kronor	487,974: 24

22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

Debetsedellösen och provision å debiterade landstingsmedel (förslagsvis)	12,000: —
Sportler från stadsfogdetjänsten	5,540: —
Summa Kronor	17,540: —

N:o 101.
Budget för 1933.
Inkomster.

23. Polisväsen och fångvård.

a) 1. Statsbidrag till reservpolis 1/6 av 3 poliskonstapelslöner i lägsta lönegraden			1,620 : —	
2. Ersättning av statsverket för omkostnader för statspolisavdelningen:				
Avlöningar till:				
1 överkonstapel, 1/5 av nettoavlöningen för 5 överkonstaplar	4,416 : —			
3 poliskonstaplar 3/36 av nettoavlöningen för 36 konstaplar	11,025 : —			
Beklädnadsersättningar ...	860 : —	16,301 : —		
Pensioneringskostnader, förslagsvis		1,750 : —		
Hyra för expeditionslokaler jämte belysning och städning		1,300 : —		
Hyra för garage		270 : —		
Olycksfallsförsäkrings- och sjukvårdskostnader, förslagsvis		100 : —		
Telefon och samtalsavgifter, förslagsvis		200 : —	19,921 : —	
3. Statsbidrag för avlönande av 2 kriminalkonstaplar ..			8,652 : —	30,193 : —
b) Bidrag av Systembolaget för tillsyningsmannens avlöning, förslagsvis ..				2,600 : —
Summa Kronor				32,793 : —

24. Auktionsväsen.

Auktionsprovision, förslagsvis	100 : —
Summa Kronor	100 : —

27. Övriga förvaltningskostnader.

27 B. Byggnadsnämnd.

Avgifter för av byggnadschefen och stadsarkitekten åt enskilda utförda förrättningar samt lösen av protokoll	8,000 : —

27 C. Automobiler.

Inkomster av körningar	25,000 : —
Summa Kronor	33,000 : —

N:o 101.
Budget för 1933.
Inkomster.

30. Allmänna bidrag av staten.

a)	Ersättning för brännvinsförsäljningsmedel enligt K. F. den 18 juni 1913	12,390 : —
b)	Källarfrihetsmedel	349 : 89
	Summa Kronor	12,739 : 89

31. Diverse inkomster.

a)	Bötesmedel	250 : —
b)	Behållning av influtna registreringsavgifter för handelsfirmor	150 : —
c)	Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.	4,000 : —
d)	Hyror för maskiner, försäljning av stadgar rörande Västerås stad m. m.	25 : —
e)	Vågavgifter från Köttbesiktningsbyrån	2,500 : —
f)	Överskott å förrådsrörelsen	1,000 : —
	Summa Kronor	7,925 : —

32. Skatter och liknande avgifter.

a)	Hundskatt à 25: — kr. pr hund			8,150 : —
b)	Bevillningsavgifter från offentliga föreställningar, artistskatt			1,000 : —
c)	Skogsaccis			300 : —
d)	Utdebitering för år 1932 à 7 : 90 å 356,952 : 06 skattekronor	2,819,921 : 27		
	Varifrån avgår för beräknad avkortning och restitutioner	281,992 : 13	2,537,929 : 14	
e)	Kommunal progressivskatt		83,000 : —	
f)	Tomtören för bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund för all framtid		86 : 74	2,621,015 : 88
g)	Nöjesskatt			38,000 : —
	Summa Kronor			2,668,465 : 88

Sammandrag av Utgifts- och Inkomststaten för år 1933.

N:o 101. *Budget för 1933. Sammandrag.*

	Utgifter:	Inkomster:	Överskott:	Brist:
Behållning från sist avslutade räkenskapsår		42,563 : 60	42,563 : 60	
1 a. Räntor m. m.	820,134 : 12	486,254 : 95		333,879 : 17
1 b. Kapitalavbetalningar å lån	490,007 : 66	247,358 : 60		242,649 : 06
2. Fattigvård	698,730 : 01	193,384 : —		505,346 : 01
3. Barnavård	101,047 : —	24,000 : —		77,047 : —
4 A. Folkskola	831,315 : 78	361,891 : 16		469,424 : 62
4 B. Fortsättningsskola	16,400 : —	9,200 : —		7,200 : —
4 C. Högre Folkskola	28,303 : 50	16,967 : —		11,336 : 50
4 D. Allmänt läroverk	16,580 : —			16,580 : —
4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter	128,280 : —	58,150 : —		70,130 : —
5. Hälso- och sjukvård	97,772 : —	30,671 : —		67,101 : —
6. Gator, vägar, planteringar och dyl.	397,385 : —	153,100 : —		244,285 : —
7. Avloppsledningar	54,100 : —			54.100 : —
8. Hamnar	271,064 : 74	197,075 : —		73,989 : 74
10. Renhållningsverk och svingård	150,224 : 04	93,100 : —		57,124 : 04
11. Vattenledningsverk	203,600 : —	210,000 : —	6,400 : —	
12. Gasverk	398,000 : —	417,200 : —	19,200 : —	
13. Elektricitetsverk	555,800 : —	782,300 : —	226,500 : —	
17. Andra kommunens affärsföretag	116,645 : 25	118,945 : 25	2,300 : —	
18. Brandväsen	122,364 : 75	12,235 : —		110,129 : 75
20. Fastighetsförvaltning	270,656 : 67	487,974 : 24	217,317 : 57	
21. Magistrat och rådhusrätt	63,284 : —			63,284 : —
22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen	58,723 : —	17,540 : —		41,183 : —
23. Polisväsen och fångvård	261,634 : —	32,793 : —		228,841 : —
24. Auktionsväsen		100 : —	100 : —	
25. Allm. pensionsförsäkringen	41,090 : —			41,090 : —
27. Övriga förvaltningskostnader	225,456 : 75	33,000 : —		192,456 : 75
28. Anslag och bidrag till diverse ändamål	217,226 : —			217,226 : —
29. Oförutsedda utgifter	79,109 : 30			79,109 : 30
30. Allmänna bidrag av staten		12,739 : 89	12,739 : 89	
31. Diverse inkomster		7,925 : —	7,925 : —	
32. Skatter och liknande avgifter		2,668,465 : 88	2,668,465 : 88	
Summa Kronor	6,714,933 : 57	6,714,933 : 57	3,203,511 : 94	3,203,511 : 94

N:o 101.
Budget för 1933, Gasverksstyrelsen.

Bil. Litt. A.

Utgifts- och Inkomststat för Vatten- och Avloppslednings- samt Gas- och Elektricitetsverken för år 1933.

Utgifter för verkens gemensamma förvaltning.

Löner:		
Föreståndaren, 53:IV	12,588:—	
Assistenten vid vatten-, avloppslednings- och gasverken, 41:IV	7,584:—	
Assistenten vid elektricitetsverket, 41:IV	7,584:—	
Kamreraren, 41:IV	7,584:—	
Kassören, 29:II, förslagsvis	4,095:—	
Bokhållaren, 27:IV	4,269:—	
Förrådsförmannen, 27:IV	4,269:—	
Manligt kontorsbiträde, 1:a kl., 24:IV, förslagsvis	3,795:—	
Kvinnligt kontorsbiträde, 1:a kl., 20:III	3,042:—	
Kvinnligt kontorsbiträde, 1:a kl., 20:I	2,640:—	
Kvinnligt kontorsbiträde, 2:a kl., 17:I	2,310:—	
Avläsareförmannen, 25:IV	3,933:—	
Avläsare, 23:IV, 3 st. à 3,657:—	10,971:—	
Ritbiträde	3,000:—	
Revisionskostnader	2,000:—	
Springpojkar	1,500:—	
Tillfällig kontorshjälp	1,390:—	82,554:—
Pensioner till:		
A. H. Eriksson, 30/5 1919	1,825:—	
Hilma Boholm, 22/2 1923	633:—	
Augusta Lönnqvist, 28/3 1923	900:—	
C. G. Gustafsson, 22/6 1925	1,825:—	
Hilda Pettersson, 31/5 1928	400:—	
Anna Johansson, 28/3 1929	801:—	
Judit Hellström, 21/1 1930	1,050:—	
K. V. Jansson, 24/1 1930	2,994:—	
Greta Tersmeden, 17/3 1930	2,667:—	
C. F. Jonsson, 14/2 1930	1,959:—	
K. B. Asplund, 10/11 1930	1,497:—	
C. Lindqvist, 10/11 1930	1,287:—	
K. Johansson, 10/11 1930	1,302:—	
C. A. Eklund, 10/11 1930	879:—	
K. J. Johansson, 10/11 1930	996:—	
Transport	21,015:—	82,554:—

N:o 101. *Budget för 1933. Gasverksstyrelsen.*

Transport	21,015 : —	82,554 : —
Gerh. Karlsson, 10/11 1930	996 : —	
K. G. Löf, 27/11 1930	1,100 : —	
A. G. Andersson, 17/11 1931	879 : —	
J. A. Falk, 17/11 1931	1,365 : —	
J. E. Eriksson, 17/11 1931	1,107 : —	26,462 : —
Kronor		109,016 : —

Härav påföres:

Vattenverket	16,400 : —
Avloppsledningarna	9,800 : —
Gasverket	24,000 : —
Elektricitetsverket	54,800 : —
Installationsarbeten	4,016 : —
Kronor	109,016 : —

Diverse utgifter:

Läkarearvode	1,400 : —	
Avlöning vid sjukdom och olycksfall	6,000 : —	
Medicin	600 : —	8,000 : —
Olycksfallsförsäkringsavgift		6,000 : —
Räkenskapsböcker, skriv- och ritmaterial samt trycksaker	6,000 : —	
Porto och annonser	1,000 : —	7,000 : —

Telefonavgifter:

Föreståndarens exp. och bostad	200 : —	
Kamrerarens exp.	110 : —	
Assistenternas exp. och bostäder	470 : —	
Förrådet	230 : —	
Förmannens exp. och bostäder	500 : —	
Elektricitetsverket	160 : —	
Vattenverket	270 : —	
Vattenborgen	70 : —	
Gasverket	230 : —	
Elektriska montörernas bostäder	490 : —	
	2,730 : —	
Samtalsavgifter	670 : —	3,400 : —

Kontor och förråd:

Renhållning och städning	3,200 : —	
Uppvärmning	1,300 : —	
Belysning	500 : —	5,000 : —
Transport		29,400 : —

N:o 101.
Budget för 1933
Gasverksstyrelsen.

		Transport	29,400 : —
Kontors- och förrådsbyggnader:			
Försäkringar		300 : —	
Underhållskostnader		1,700 : —	2,000 : —
Anskaffande och underhåll av inventarier och verktyg		3,800 : —	
Resor och diverse		1,200 : —	5,000 : —
		Kronor	36,400 : —

Härav påföres:	
Vattenverket	5,500 : —
Avloppsledningarna	3,300 : —
Gasverket	8,000 : —
Elektricitetsverket	18,200 : —
Installationsarbeten	1,400 : —
Kronor	36,400 : —

Vattenverket.

Inkomster:

Avgifter för vatten samt hyror för mätare	208,000 : —
Skötsel och underhåll av brandposter	1,200 : —
Installationsarbeten	800 : —
Kronor	210,000 : —

Utgifter:

Driftkostnader:		
Kraftström, smöroljor m. m.	24,000 : —	
Tillsyn av ledningsnät och bassänger	4,500 : —	
Tillsyn av installationer	800 : —	
Ombyte av mätare	1,000 : —	
Renhållning, uppvärmning och belysning	900 : —	31,200 : —
Underhållskostnader:		
Byggnader och bassänger	1,000 : —	
Maskiner och elektrisk utrustning	800 : —	
Ledningsnät och brandposter	13,700 : —	
Mätare	3,600 : —	
Verktyg och inventarier	1,500 : —	20,600 : —
Avlöningar:		
Förvaltningen, enligt ovan	16,400 : —	
Maskinmästaren, 27:IV, c:a 2/3 år	3,000 : —	
Transport	19,400 : —	51,800 : —

N:o 101. *Budget för 1933. Gasverksstyrelsen.*

Transport		19,400 : —	51,800 : —
Maskinisten, 23 : IV		3,657 : —	
Rörnätsförmannen, 27 : IV		4,269 : —	
Vårdaren av vattenborgen, 20 : IV, c:a 2/3 år		2,500 : —	
Ersättningspersonal vid semester m. m.		600 : —	
		30,426 : —	
Avgår:			
Värdet av naturaförmåner för maskinmästaren och maskinisten	1,476 : —		
Avloppsledningarnas och gasverkets andel i lön till rörnätsförmannen	2,550 : —	4,026 : —	26,400 : —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan		5,500 : —	
Brandförsäkringar		200 : —	
Utskylder		6,000 : —	
Avgift till Hamre gård		300 : —	
Bränsle till maskinpersonalen		400 : —	
Analyser och skjutsar m. m.		1,200 : —	
Avskrivning av fordringar		400 : —	14,000 : —
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan (30/11 1911):			
Räntor		63,700 : —	
Amortering		44,500 : —	108,200 : —
Inköp av mätare, förslagsvis			3,200 : —
			203,600 : —
Inkomster utöver utgifter			6,400 : —
		Kronor	210,000 : —

Avloppsledningarna.

Utgifter:

Driftskostnader:		
Kraftström till driften i pumpstationen samt smörjoljor	2,900 : —	
Spolning av ledningar, rensning av brunnar	7,000 : —	
Muddring framför utloppen i Svartån och Mälaren	5,500 : —	
Bortfraktning av avfall från pumpstationen	300 : —	15,700 : —
Underhållskostnader:		
Byggnader	300 : —	
Maskiner	300 : —	
Ledningsnät och brunnar	12,000 : —	12,600 : —
	Transport	28,300 : —

N:o 101. *Budget för 1933. Gasverksstyrelsen.*

	Transport	28,300 : —
Avlöningar:		
Förvaltningen enligt ovan	9,800 : —	
Andel i avlöning till rörnätsförmannen	1,275 : —	
Tillsyn av driften i pumpstationen	1,525 : —	12,600 : —
Diverse utgifter:		
Förvaltningen enligt ovan	3,300 : —	
Första årets amortering av kloakpumpanläggning (3 år)	3,500 : —	6,800 : —
Räntor och amortering.		
Enligt planen för obligationslånen:		
Räntor	47,160 : —	
Amortering	23,900 : —	71,060 : —
		118,760 : —
Inkomster för cirka 3,800 vattenklosetter	89,660 : —	
Avsättes för ett kommande reningsverk	25,000 : —	64,660 : —
Utgifter utöver inkomster Kronor		54,100 : —

Gasverket.

Inkomster:

Allmänna belysningen	22,200 : —
Enskild gasförbrukning samt hyror för mätare	309,000 : —
Koks och tjära	85,300 : —
Installationsarbeten	700 : —
Kronor	417,200 : —

Utgifter:

Driftkostnader:		
Gaskol	123,000 : —	
Kraftström	3,400 : —	
Smörjoljor m. m.	2,000 : —	
Reningsmassa	1,400 : —	
Vatten	2,000 : —	
Apparatdrift och ombyte av reningsmassa	5,000 : —	
Tillsyn av ledningsnätet	1,600 : —	
Tillsyn av installationer	1,100 : —	
Ombyte av mätare	1,500 : —	
Gatubelysningen	4,000 : —	
Renhållning, städning, uppvärmning, belysning	2,400 : —	147,400 : —
	Transport	147,400 : —

N:o 101. *Budget för 1933. Gasverksstyrelsen.*

Transport		147,400: —
Underhållskostnader:		
Byggnader och transportanläggningar	4,600: —	
Ugnar, apparater, gasklockor, ledningar inom verket och elektrisk utrustning	5,600: —	
Ledningsnät	9,900: —	
Mätare	5,300: —	
Gatubelysning	3,000: —	
Verktyg och inventarier	3,000: —	
Omläggning av gasledningar, 28,000 kr. att fördelas på 5 år, 4:de året (25/4 och 30/12 1929)	5,600: —	
Avsättning för ommurning av ugnarna	2,500: —	39,500: —
Avlöningar:		
Förvaltningen enligt ovan	24,000: —	
Gasmästaren, 30: III	4,512: —	
Justerareförmannen, 26: IV	4,101: —	
Gasverkseldarna, 25: IV, 7 st. à 3,933: —	27,531: —	
Ersättningspersonal vid semester och sjukdom	2,000: —	
Andel i avlöning till rörnätsförmannen	1,275: —	
	63,419: —	
Avgår värdet av gasmästarens naturaförmåner	880: —	62,539: —
Diverse utgifter:		
Förvaltningen enligt ovan	8,000: —	
Brandförsäkringar	721: —	
Utskylder	4,400: —	
Bränsle till kontor och gasmästarebostad	250: —	
Analyser, skjutsar, föreningsavgifter	1,490: —	
Utställning m. m.	500: —	
Avskrivning av fordringar	1,000: —	
Hyra till Drätselkammaren för gasverkstomten	2.800: —	
Omkostnader för gaspolletter	1,200: —	20,361: —
Räntor och amortering:		
Enligt särskild plan (30/11 1911:		
Räntor	61.300: —	
Amortering	56,500: —	117,800: —
Inköp av gasmätare, förslagsvis		10,400: —
		398,000: —
Inkomster utöver utgifter		19,200: —
Kronor		417,200: —

N:o 101, *Budget för 1933. Gasverksstyrelsen.*

Elektricitetsverket.

Inkomster:

Allmänna belysningen		41,800 : —
Enskild belysnings- och kraftström samt hyror för mätare		740,000 : —
Installationsarbeten		500 : —
	Kronor	782,300 : —

Utgifter:

Driftkostnader:		
Elektrisk energi	159,000 : —	
Oljor, vatten, svavelsyra m. m.	906 : —	
Tillsyn av ledningsnät och transformatorer	1,000 : —	
Tillsyn av installationer	2,500 : —	
Ombyte av mätare	6,000 : —	
Gatubelysningen	10,000 : —	
Renhållning, uppvärmning, belysning	2,100 : —	181,500 : —
Underhållskostnader:		
Byggnader inkl. transformatorhusen	2,500 : —	
Maskiner, transformatorer och instrumentering	4,500 : —	
Reparationer av ackumulatorbatteriet, att fördelas på 5 år, sista året	2,100 : —	
Jord- och luftledningsnäten	45,000 : —	
Mätare	11,500 : —	
Gatubelysning	4,300 : —	
Verktyg och inventarier	4,300 : —	
Omläggning inom vissa stadsområden till växelström enligt Stadsfullmäktiges beslut den 25/4 1929 och 27/2 1930, 3:e året	30,000 : —	104,200 : —
Avlöningar och pensioner:		
Förvaltning enligt ovan	54,800 : —	
Maskinmästaren, 32 : IV	5,229 : —	
Maskinist, 25 : IV	3,933 : —	
Maskinist, 25 : II, förslagsvis	3,471 : —	
Maskinist, 25 : I	3,240 : —	
Montörförmannen, 27 : IV	4,269 : —	
Justerareförmannen, 26 : IV	4,101 : —	
Extra maskinist, förslagsvis	4,037 : —	
	83,080 : —	
Avgår värdet av maskinmästarens naturaförmåner	880 : —	82,200 : —
	Transport	367,900 : —

N:o 101. *Budget för 1933, Gasverksstyrelsen.*

	Transport		367,900: —
Turbinstationen:			
Arrende för vattenfallet i Svartån (21/11 1911)		3,000: —	
Tillsyn av maskinerna och reglering av dammluckorna ..		1,100: —	
Övriga kostnader för drift och underhåll		800: —	4,900: —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan		18,200: —	
Brandförsäkringar		600: —	
Utskylder		28,500: —	
Bränsle åt maskinmästaren		200: —	
Skjutsar, föreningsavgifter och annonskostnader		2,200: —	
Utställning m. m.		1,100: —	
Avskrivning av fordringar		1,500: —	
Amortering av motorfordon		500: —	
Hyra till Statens Kraftverk för elektrisk utrustning		1,500: —	54,300: —
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan (30/11 1911):			
Räntor: Elektricitetsverket	45,100: —		
Turbinhuset	1,200: —	46,300: —	
Amortering: Elektricitetsverket	67,100: —		
Turbinhuset	1,300: —	68,400: —	114,700: —
Inköp av elektriska mätare, förslagsvis			14,000: —
			555,800: —
Inkomster utöver utgifter			226,500: —
		Kronor	782,300: —

N:o 101.
Budget för 1933.
Hamnen.

Bil. Litt. B I.

Utgifts- och Inkomststat för Västerås äldre hamn år 1933.

UTGIFTER:

8 A. Den egentliga hamnen.

Nyanläggningar:		
1933 års amortering av fyrbelysningen å Stora Sandskär (Stadsfullmäktiges beslut den 23/2 1928) att amorteras 1929—1938, ursprunglig kostnad 10,645: 64, återstår den 1/1 1933 kr. 4,200: —, 5:te året	1,000: —	
1933 års amortering av tillbyggnaden av varuskjulen (Stadsfullmäktiges beslut den 26/6 1930) att amorteras 1931—1935, anslag 14,000: —, återst. kostnad	2,625: 61	3,625: 61
a) 1. Underhåll och reparationer:		
1 a. Kajer, dykdalber, båtbryggor, fyrar och sjömärken	6,000: —	
1 b. Anslag för ombyggnad av östra kajen (28/12 1928)	21,501: 83	
2. Grusning å hamnen	300: —	
3. Hamnskjulen	100: —	
4. Underhåll av inventarier och nyanskaffningar	100: —	
5. Drift och underhåll av motorbåten	300: —	28,301: 83
b) Löner och arvoden:		
Hamnkaptenen, 39:II, förslagsvis	6,327: —	
Manligt kontorsbiträde, av II klass, 19:I ..	2,520: —	
Tillfälligt biträde å hamnkontoret	1,000: —	
Hamnens andel i stadens allmänna kostnader (byggnadschef, polis, bokföring m. m.) ..	4,000: —	
Ersättning till befäl å fartyg i regelbunden trafik för av dem förrättad uppbörd och redovisning av hamnavgifter för varor, 7 % å uppbörden kr. 35,000: —	2,450: —	16,297: —
Transport		48,224: 44

N:o 101. *Budget för 1933. Hamnen.*

			Transport	48,224:44
c) Övriga utgifter:				
1. Hamnkontoret:				
Hyra för lokal		500:—		
Skrivmaterial och tryck ..		300:—		
Telefonavgifter för ledningar till:				
Hamnkontoret ..	180:—			
Hamnkaptenens bostad	70:—			
Kranmaskinistförmannens bostad	70:—			
Samtalsavgifter, förslagsvis	75:—	395:—		
Städning och eldning		400:—	1,595:—	
2. Belysning å hamnen			1,400:—	
3. Renhållning å hamnen			1,800:—	
4. Årsavgift till Svenska Hamnförbundet och föreningen Inre Vattenvägar			250:—	
5. Olycksfallsersättning för F. Svanström ..			48:—	
6. Premie för olycksfalls- och ansvarsförsäkring			750:—	
7. Diverse oförutsedda utgifter			200:—	
8. Brandstodsavgifter			16:—	6,059:—
d) 1. Räntor:				
Hamnbyggnaden: (Enligt av Stadsfullmäktige den 22 dec. godkänd plan).				
Andel i obligationslån:		Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1907 års lån à 4,5 %		91,600:—	4,122:—	
1928 års lån à 5 %		159,493:94	7,806:15	
1929 års lån à 5 %		130,770:—	6,538:50	
1931 års lån à 4,5 %, upplånat från Kungl. Postsparbanken		88,012:74	3,960:57	
Ränta å beräknat balanserat underskott i hamnkassan kr. 89,773:39 à 5 %			4,488:67	26,915:89
			Transport	81,199:33

N:o 101.
Budget för 1933.
Hamnen.

Transport 81,199 : 33

d) 2. Kapitalavbetalningar å lån:

	Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amortering:	
1907 års lån à 4 ½ %	229,000 : —	91,600 : —	5,725 : —	
1928 års lån à 5 %	183,400 : —	159,493 : 94	6,741 : 79	
1929 års lån à 5 %	150,000 : —	130,770 : —	2,379 : 50	
1931 års lån à 4 ½ %	90,911 : —	88,012 : 74	2,260 : 38	17,106 : 67

f) Bogserbåten Thor:

1933 års, 3:dje årets, amortering av kostnaderna för inköp av bogserbåten Thor (Stadsfullmäktiges beslut den 28/5 1931, ursprunglig kostnad 36,000 : —)	5,000 : —		
Befälhavare och maskinist	6,350 : —		
Besättningsmän	800 : —		
Driftsutgifter	3,000 : —	15,150 : —	113,456 : —

8 B. Hamnmaskiner.

b) Löner och arvoden:

En kranmaskinistförman, 27 : IV	4,269 : —		
Kranskötare, förslagsvis	5,000 : —	9,269 : —	
c) Driftkostnader: Strömförbrukning för kranar		1,000 : —	
d) Underhåll och reparationer		1,600 : —	
c) Diverse utgifter, förslagsvis		50 : —	11,919 : —
		Kronor	125,375 : —

INKOMSTER:

8 A. Den egentliga hamnen.

f) Hamnavgifter för varor av:

1. Ångfartyg i regelbunden trafik	35,000 : —	
2. Andra fartyg	40,000 : —	75,000 : —
	Transport	75,000 : —

N:o 101.
Budget för 1933.
Hamnen.

	Transport		75,000: —	
g) Hamnavgifter för fartyg:				
1. Ångfartyg	9,000: —			
2. Segelfartyg	1,700: —			
3. Pråmar	2,300: —		13,000: —	
i) Uthyrning av båtplatser			5,800: —	
k) Uthyrning av upplagsplatser i hamnen			500: —	
l) Uthyrning av varuskjul			1,825: —	
n) Uthyrning av mark för oljemagasin			7,800: —	
o) Bogserbåten Thor			9,000: —	112,925: —

8 B. Hamnmaskiner.

f) Kranhyror för:			
1. N:o I	3,000: —		
2. „ II	1,500: —		
3. „ IV	600: —		
4. „ V	100: —		
5. „ VI	3,300: —		
6. „ VII	3,700: —		
7. „ VIII	100: —	12,300: —	
g) Markhyra för kran n:r III		150: —	12,450: —
		Kronor	125,375: —

N:o 101.
Budget för 1933.
Djuphamnen

Bil. Litt. B II.

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads djuphamn år 1933.

UTGIFTER:

8 C. Den egentliga hamnen.

a) Underhåll och reparationer:

1. Underhåll av kajer, byggnader, moringar och sjömärken	500 : —	
2. Underhåll av järnvägsspår	3,000 : —	
3. Anskaffning och underhåll av livräddningsredskap och andra inventarier	100 : —	
4. Grusning å hamnen	100 : —	3,700 : —

c) Övriga utgifter:

1. Belysning, inklusive fyrlampa	600 : —	
2. Premie för olycksfallsförsäkring	200 : —	
3. Diverse och oförutsedda utgifter	100 : —	
4. Invaliditetsersättning till f. hamnarb. C. E. T. Holm (Kungl. Maj:ts dom 15/5 1931), 1.400 : — pr år t. o. m. 9/3 1932, därefter 525 : — pr år	525 : —	1,425 : —

d) 1. Räntor:

Andel i stadens lån:	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1924 års lån à 5 %	322,969 : 54	16,148 : 48	
1926 års lån à 5 %	588,676 : 80	29,433 : 84	
1932 års lån à 5 %	827,000 : —	41,350 : —	
Lån av stadskassan kr. 79,050 : 35, avsett att ingå i blivande amorteringslån à 5 %		3,952 : 52	90,884 : 84

d) 2. Kapitalavbetalningar:

	Ursprungl. lånebelopp	Resterande lånebelopp	Årets amortering		
1924 års lån à 5 %	339.000 : —	322.969 : 84	5,886 : 52		
1926 års lån à 5 %	618,000 : —	588.676 : 80	10.767 : 73		
1932 års lån à 5 %	827,000 : —	827,000 : —	17,325 : 65	33,979 : 90	129,989 : 74

Transport 129,989 : 74

N:o 101. *Budget för 1933. Djuphamnen*

		Transport	129,989 : 74

8 D. Hamnmaskiner.

a) Underhåll och reparationer:			
Undersökning av nitning och omnitning samt revision av kranmaskinerna	5,000 : —		
Underhåll av kranmaskiner	2,500 : —	7,500 : —	
b) Löner och arvoden:			
Avlöning till kranskötare och motorförare		4,500 : —	
c) Driftkostnader:			
Strömförbrukning för kranmaskiner		3,500 : —	
d) Övriga utgifter:			
Diverse		200 : —	15,700 : —
		Summa kronor	145,689 : 74

INKOMSTER:

8 C. Den egentliga hamnen.

f) Hamnavgifter för varor		20,000 : —	
g) Hamnavgifter för fartyg:			
1. Ångfartyg	10,000 : —		
2. Pråmar	2,000 : —	12.000 : —	
k) Hyror:			
1. Upplagsplatser	8.000 : —		
2. Hamnarbetarnas lokal	700 : —	8,700 : —	40,700 : —

8 D. Hamnmaskiner.

f) Kranhyror:			
1. Brokranen (12 tons)		18,000 : —	
2. Portalkranen (5 tons)		12,000 : —	
3. Malmlossningsanordningen		1,000 : —	31.000 : —
		Kronor	71.700 : —
Att genom uttaxering fyllas			73,989 : 74
		Summa kronor	145,689 : 74

N:o 101.
Budget för 1933.
Lant-egendoms-nämnden.

Bil. Litt. C.

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads lantegendomsnämnd år 1933.

Renhållningsverket.

Utgifter:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier:					
1. Inköp och underhåll av kärl				2,500: —	
2. Inköp och underhåll av inventarier				2,000: —	
3. Beklädnadspersedlar*)				1,200: —	5,700: —
b) Löner och arvoden:					
1. Förvaltarens lön, 45:IV ..		9,036: —			
Bokhållarens lön, 27:IV	4,269: —				
Personligt lönetillägg	400: —	4,669: —			
Revisionskostnader		400: —			
		14,105: —			
Av ovanstående påföres renhållningsverket hälften			7,052: 50		
Kontorsbiträde av 2:a klass, lön 17:IV		2,859: —			
Personligt lönetillägg		300: —	3,159: —		
En förman, 25:IV			3,933: —		
Åtta renhållningsarbetare: (Sunesson, Lundin, Forslund, Vestlin, Kihlgren, Persson, Johansson och Karlsson) 23:IV à 3,657: —			29,256: —		
Fyra renhållningsarbetare: (Sterling, Johansson och 2 vakanta) 23:I à 3,000: —			12,000: —		
			55,400: 50		
Avgår bostadsförmåner, värderade till förslagsvis: 1 st. 625: —, 4 st. à 387: 50, 6 st. à 425: —			4,725: —	50,675: 50	
			Transport	50,675: 50	5,700: —

*) Beloppet nedsatt enligt stadsfullmäktiges beslut den 26/1 1933 till 60 kr. pr man.

N:o 101. *Budget för 1933. Lantegendomsnämnden.*

	Transport			50,675 : 50	5,700 : —
2.	Pensioner:				
	K. J. Jansson	1,450 : —			
	Dyrtidstillägg	816 : —	2,266 : —		
	G. Karlsson	1,300 : 65			
	Dyrtidstillägg	780 : 39	2,081 : 04		
	Arv. Andersson		2,379 : —		
	O. Eriksson, 25/6 av 2,379 : —, förslagsvis		1,982 : 50		
	Änkan Anna Andersson		732 : —		
	Änkan Anna Jansson		786 : —		
	Änkan Matilda Mallmén		732 : —	10,958 : 54	
3.	Hyra för bostäder till 6 st. arbetare à 425 : — per st.			2,550 : —	
4.	Extra kontorsbiträde			1,000 : —	
5.	Extra arbetare			22,000 : —	
6.	Kostnader för arbetarnes semester			2,500 : —	89,684 : 04
c)	Inköp av torvmull				3,500 : —
d)	Stallet:				
1.	Utfodring			2,750 : —	
2.	Hästskoning			500 : —	
3.	Underhåll av seldon, täcken och presenningar			600 : —	
4.	Försäkring av hästar			175 : —	4,025 : —
e)	Övriga utgifter:				
1.	Hyra för kontor			1,000 : —	
2.	Olycksfallsförsäkring			900 : —	
3.	Kontorsböcker och skrivmateriel			500 : —	
4.	Vattenavgifter			150 : —	
5.	Sotning			65 : —	
6.	Brandförsäkringsavgifter			200 : —	
7.	Belysning och värme i fabriken och kontoret samt städning			800 : —	
8.	Underhåll av fabrik och hus			1,000 : —	
9.	Telefonavgifter för ledningar till:				
	Kristiansborgs kontor		236 : —		
	Renhållningsverkets kontor		116 : —		
	Fabriken		70 : —		
	Samtalsavgifter, förslagsvis		78 : —	500 : —	
10.	Läkare, veterinär, medicin och sjukvårdsavgifter			500 : —	
11.	Drivkraft för blandningsmaskin			1,000 : —	
12.	Driftkostnad och underhåll av två automobiler			5,000 : —	
13.	Diverse utgifter och skatter			700 : —	12,315 : —
	Summa Kronor				115,224 : 04

N:o 101. *Budget för 1933. Lantegendomsnämnden,*

Inkomster:

a)	Försäljning av stallströ och sopor	2,500 : —
b)	Försäljning av torvmullspudrett	5,000 : —
c)	Försäljning av torvmull	300 : —
d)	Hämtningsavgifter	45,000 : —
e)	Transport av svinmat till Malma	1,500 : —
f)	Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis	3,000 : —
g)	Hyror och diverse	800 : —
	Summa Kronor	58,100 : —

Svingården.

Utgifter:

a)	Kraftfoder, förslagsvis	14,000 : —
b)	Inköp av grisar, förslagsvis	3,000 : —
c)	Avlöningar	3,000 : —
d)	Transport av svinmat och andra körningar	3,000 : —
e)	Ved, lyse, reparationer och diverse	3,000 : —
f)	Hyra till Malma gård för ladugården i ursprungligt skick m. fl. byggnader, rastgårdar m. m.	1,000 : —
g)	Hyra för svingårdsanläggningen, motsvarande 5 proc. å anläggningskostnaden	5,000 : —
h)	Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis	3,000 : —
	Summa Kronor	35,000 : —

Inkomster:

Försäljning av fläsk	35,000 : —
Summa Kronor	35,000 : —

Lantbruket.

Utgifter:

a)	Anskaffning av inventarier			2,000 : —
b)	Driftkostnad:			
	1. Arrende för Nordanby	1,500 : —		
	2. Arrende för Kungsängen	200 : —		
	3. Arrende för del av Ö. Utmarken	2,000 : —		
	4. Arrende för Malma	3,500 : —		
	5. Arrende för Kristiansborg	3,037 : —		
	6. Arrende för del av Carlsberg	200 : —	10,437 : —	
	7. Avlöning till arbetare, bokhållare och förvaltare	54,300 : —		
	Avgår naturaförmåner till bokhållare och förvaltare	2,200 : —	52,100 : —	
	Transport		62,537 : —	2,000 : —

N:o 101. *Budget för 1933. Lant-egendoms-nämnden.*

		Transport	62,537 : —	2,000 : —
c)	Produkter av egen skörd samt inköpt:			
	1. Till utsäde: Nordanby	3,500 : —		
	Malma	3,400 : —		
	Kristiansborg	2,000 : —	8,900 : —	
	2. Till stallet: Nordanby	2,200 : —		
	Malma	3,200 : —		
	Kristiansborg	1,900 : —	7,300 : —	
	3. Till ladugården		8,600 : —	87,337 : —
d)	Underhåll och reparationer:			
	1. Underhåll av seldon		900 : —	
	2. Underhåll av fordon och redskap		3,000 : —	
	3. Underhåll av hus		2,000 : —	5,900 : —
e)	Övriga utgifter:			
	1. Hästskoning		600 : —	
	2. Häst- och brandförsäkring		1,000 : —	
	3. Driftkostnad för motorplog		1,200 : —	
	4. Komposter, pudrett och konstgödsel		4,000 : —	
	5. Läkare, veterinär och medicin		500 : —	
	6. Krono-, kommunal- och prästutskylder		3,000 : —	
	7. Avverkningskostnad för ved		750 : —	
	8. Elektrisk ström		1,300 : —	
	9. Hägnadskostnader		500 : —	
	10. Telefonavgifter för ledningar till Nordanby och Malma	198 : —		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	27 : —	225 : —	
	11. Olycksfallsförsäkring		500 : —	
	12. Diverse utgifter (skördegarn, presstråd, hösalt m. m.		3,500 : —	17,075 : —
f)	Grundförbättringar:			
	1. Dikning, stensprängning och kalkning			1,500 : —
			Summa Kronor	113,812 : —

Inkomster:

a)	Diverse jordbruksprodukter:		
	Nordanby	31,861 : —	
	Malma	35,501 : —	
	Kristiansborg	14,800 : —	82,162 : —
b)	Från ladugården		16,000 : —
c)	Körningar		8,500 : —
d)	Trädgården vid Malma		800 : —
e)	Hyror		3,000 : —
f)	Hyra för potatislotter		350 : —
g)	Försäljning av djur		3,000 : —
		Summa Kronor	113,812 : —

N:o 101.
Budget för 1933.
Lant-egendoms-nämnden.

Skogarna.

Utgifter:

a) Löner och arvoden:

Skogvaktaren, pension, 29/30 av 2,556: — ..	2,470:80		
Avgår för bostad	400: —	2,070:80	
Jägmästarearvode och tillsyn av stadens skogar		900: —	2,970:80

b) Övriga utgifter:

1. Hägnadskostnader	75: —	
2. Utskylder	550: —	
3. Dikningar och rensningar	500: —	
4. Röjning och skogsodling	100: —	
5. Diverse utgifter	250: —	1,475: —
Summa Kronor		4,445:80

Inkomster:

Rotvärde å diverse virke	4,395:80
Hyra för benupplag	50: —
Summa Kronor	4,445:80

Kyrkliga ändamål.

För kyrkliga ändamål upptages följande uttaxering.

Såsom allmän kyrkoavgift 8 öre per skattekrona å kronor 356,952:06	28,556:16	
Till prästerskapets avlöning 13 öre pr skattekrona	46,403:77	
Till kyrkliga ändamål i övrigt 39 öre pr skattekrona	139,211:30	214,171:23
varifrån avgår beräknad avkortning		3,326:32
	Kronor	210,844:89

Utgifts- och Inkomststat för år 1933, fastställd av kyrkofullmäktige den 31 Oktober 1932.

UTGIFTER:

I. Avlöningar och pensioner.

Domkyrkoorganisten, lön	4,830:—	
tre ålderstillägg	855:—	5,685:—
Domkyrkoklockaren, lön	3,240:—	
ett ålderstillägg	231:—	
hyresersättning	1,200:—	4,671:—
Domkyrkovaktmästaren, lön	3,240:—	
två ålderstillägg	462:—	
tilläggsanslag (beviljat 1930)	300:—	4,002:—
Extra domkyrkovaktmästaren, arvode		800:—
Eldaren, arvode		1,600:—
Ringaren, arvode		600:—
Kyrkogårdsvaktmästaren, arvode (jämte bostad)		2,500:—
För tillsyn av östra kyrkogården		720:—
Orgelnist och kantor vid begravningar, arvode		500:—
Räkenskapsföraren, arvode		1,000:—
	Transport	22,078:—

N:o 101.
Budget för 1933. Kyrkan.

	Transport	22,078: —	
Kyrkoskrivaren, lön	3,840: —		
tre ålderstillägg	765: —		
tilläggsanslag (beviljat 1930)	500: —	5,105: —	
Skrivbiträde å pastorsexpeditionen		900: —	
Klockare och orgelnist i Lundby (provisorisk lön jämte bostad)		1,250: —	
Kyrkvaktare i Lundby		400: —	
Orgeltrampare i d:o		100: —	
Dödgrävare i d:o		100: —	
Extra ringare i d:o		30: —	
Kyrkvärdarne i d:o		5: —	
Städerskan i Lundby kyrka		75: —	
Fru Bedinger, pension med 50 % dyrtidstillägg		600: —	
Hedda Berglind, understöd		100: —	
G. Eriksson, understöd		400: —	
Tunell, pension med 50 % dyrtidstillägg		225: —	
Fru Söderholm, pension med 50 % dyrtidstillägg		450: —	31,818: —

2. Prästgårdsbyggnadsmedel.

Fyllnadsanslag till reparationer å komministerbostaden Ekebo	5,000: —	
För reparationer å komministerbostaden i Västra förstaden	3,000: —	
Allmänt reparationsanslag	1,000: —	
Brandstod och sotning	500: —	9,500: —

3. Pastorsexpeditionen.

Hyra till staden	1,200: —	
Bränsle och lyse	600: —	
Städning, eldning och skurning	720: —	
Kyrkböcker, blanketter, annonser m. m.	1,500: —	4,020: —

4. Kyrkans och församlingarnas egentliga behov.

Elektrisk belysning och kraft till orgelmotorn	1,000: —	
Underhåll av ledningar, lampor m. m.	400: —	
Stearin- och vaxljus	200: —	
Tillsyn av orgeln och den elektriska motorn	250: —	
Bänkhyresersättning till Domkyrkan	2,000: —	
För klockors användning till d:o	500: —	
För tornurets skötsel	100: —	
För skurning och tvätt	425: —	
Barnkören	500: —	
Den större kyrkokören	1,500: —	
Bränsle, förslagsvis	5,000: —	
Transport	11,875: —	45,338: —

Transport	11,875 : —	45,338 : —
Sotning	75 : —	
Sand och grus	300 : —	
För renhållning kring kyrka och ämbetsgårdar	1,200 : —	
För reparation av Lundby kyrkas sakristia	1,000 : —	
Brandstod för Lundby kyrka	100 : —	
Kyrksalen (hyra till staden, bränsle, ljus, städning)	3,500 : —	
Västra Församlingshemmet	1,500 : —	
Bidrag till hyra och städning av lokaler för kyrklig och diakonissverksamhet i östra och norra stadsdelarna	2,000 : —	
För barngudstjänster (tidningar, böcker, orgelspel)	800 : —	
För biblar och böcker åt nattvardsungdom	1,000 : —	
Bidrag till det kyrkliga arbetet bland pojkar	750 : —	
Diverse och oförutsedda utgifter	2,000 : —	26,100 : —

5. Kyrkogårdarna.

Anslag till östra kyrkogården	4,900 : —	
Snöskottning, sprängning m. m.	350 : —	
Sand och grus	500 : —	
För kyrkogården vid Hovdestalund, förslagsvis	10,700 : —	
Diverse behov	500 : —	16,950 : —

6. Diakonissorna.

Anslag till Diakonissanstalten	4,000 : —	
Kostpenningar	4,800 : —	
För biträde vid matlagning åt sjuka	180 : —	
Hyresmedel	2,400 : —	
Bränsle och tvätt m. m.	1,500 : —	
Diverse, såsom för modermöten, semesterpengar, telefoner m. m.	2,000 : —	14,880 : —

7. Församlingsbiblioteket.

Hyra till staden	600 : —	
Arvode för skötseln	75 : —	
Städning, bränsle, lyse	400 : —	
Bokinköp och bindning	400 : —	
Filialen i Västra stadsdelen	500 : —	
Filialen i Lundby	50 : —	
Till "De blindas förenings" bibliotek	60 : —	2,085 : —

8. Arrendemedel.

Avgäld för västra kyrkogården utom Kvarntullen, efter medelmarkegång, c:a		200 : —
Transport		105,553 : —

		Transport	105,553 : —

9. Räntor och amorteringar.

Andel i 1896 års obligationslån:			
Kapitalskuld 1/1 1933 2,540 : —			
Ränta för året	80 : 64		
Amortering för året	600 : —	680 : 64	
Andel i 1910 års obligationslån:			
Kapitalskuld 1/1 1933 36,000 : —			
Ränta för året	1,620 : —		
Amortering för året	2,000 : —	3,620 : —	
Lån från pensionsstyrelsen:			
Kapitalskuld 1/1 1933 366,975 : 14			
Ränta för året	18,348 : 76		
Amortering för året	10,273 : 87	28,622 : 63	
Nionde årets amortering för den elektriska ringledningen:			
Kapitalskuld 1/1 1933 2,994 : 79			
Amortering	1,490 : —	1,490 : —	
Lån för prästgårdar m. m.			
Kapitalskuld 1/1 1933 37,951 : 01			
Ränta för året	1,897 : 55		
Amortering för året	742 : 41	2,639 : 96	
Lån i Stadssparbanken för prästgården i Västra förstaden:			
Kapitalskuld 1/1 1933 29,900 : —			
Ränta för året	1,402 : 50		
Amortering för året	3,700 : —	5,102 : 50	42,155 : 73

10. Prästerskapets avlöning enligt K. M:ts och Riksdagens beslut.

Lön till Kyrkoherden	10,000 : —	
Lön till fyra Komministrar à 5,000 kr.	20,000 : —	
Lön till Pastoratsadjunkten med åldertillägg och hyresbidrag	2,990 : —	
Provisoriskt lönetillägg och barntillägg	11,688 : —	
Dyrtidstillägg	2,831 : —	
Skjutsersättning	750 : —	
Avgifter till änke- och pupillkassan	489 : —	
Lönetillägg åt pastor Berggren enligt av K. M:t fastställt kyrkostämmobeslut	600 : —	49,348 : —

11. Allmän kyrkoavgift.

Kyrkoavgift till Kyrkofonden, enl. K. M:ts beslut 8 öre för skattekrona (356,952 : 06 kronor)	28,556 : 16	28,556 : 16
	Summa kronor	225,612 : 89

INKOMSTER:

Beräknad behållning från 1932	6,000 : —	
För gravplatser, förslagsvis	4,000 : —	
För klockor, förslagsvis	500 : —	
För likvagn m. m. förslagsvis	100 : —	
Hyra för klockaregården	600 : —	
Andra smärre inkomster	200 : —	
Arrende av ecklesiastik jord från 1/5 c:a	1,480 : —	
Dyrtidstillägg från kyrkofonden från 1/5	1,888 : —	14,768 : —
Att uttaxeras såsom allmän kyrkoavgift	28,556 : 16	
Att uttaxeras till prästerskapets avlöning	45,980 : —	
Att för övrigt uttaxeras	136,308 : 73	210,844 : 89
	Summa kronor	225,612 : 89

REGISTER
över
Utgifts- och Inkomststaten för år 1933.

Västerås, Wilh. Nybergs Boktryckeri 1933.